

půlnoční mše svatá Rybova vá-
noční 24.00

Boží hod vánoční 25. 12.
mše svatá 9.00
Svátek Svatého Štěpána 26. 12.
mše svatá 9.00

27. 12. – 30. 12.
mše svaté dle obvyklého pořádku

Sv. Silvestr I. 31. 12.
mše svatá na poděkování a s prosbou
o Boží pomoc do nového občanského
roku 17.00
Slavnost Matky Boží Panny Marie 1. 1.
mše svatá, s obnovou manželských
slibů 9.00

Farnost Vratislavice nad Nisou

kaple Vzkříšení
Slavnost Narození Páně
Štědrý den 24. 12.
stavění betlému, s dětmi 10.00
Vigilie narození Páně, mše svatá 16.00
noční bohoslužba slova 22.00
Boží hod vánoční 25. 12.
mše svatá 8.30
Svátek Svatého Štěpána 26. 12.
mše svatá 8.30

O svátečních dnech (25. 12. a 26. 12.)
bude vždy od 14.00 do 15.00 hodin kaple
otevřena pro veřejnost s možností prohlídky
betlému.

Řeckokatolická farnost Liberec

Liberec
kostel Sv. Kříže
Štědrý den 24. 11.
Carski časy, mše svatá 16.00
25. a 26. 12.
mše svatá 10.00

1. 1.
mše svatá 10.00

duchovní správci všech farností

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ

7. LISTOPADU AŽ 4. PROSINCE 2005

Křtem byli mezi nás přijati:

Farnost děkanství Rochlice

Čeněk Josef Růžička

Štěpán Čeněk Petik

Josef Jaroslav Petik

Jan Šmíd

Matěj Zedník

Farnost Ruprechtice

Sára Mária Šlachovská

Srdečně blahopřejeme.

Svátost manželství přijali:

Farnost Ruprechtice

František Paška a Helena Bulůšková

Srdečně blahopřejeme.

Ke vzkříšení jsme vyprovodili:

Farnost děkanství Rochlice

kostel Sv. Bonifáce

Pavel Dušek (1924)

Farnost Ruprechtice

Alžběta Vlasáková (1925)

duchovní správci

SDĚLENÍ

Do tohoto čísla Obrázku se opět sešlo
více příspěvků, než jich bylo možno při
zachování stávajícího rozsahu otisknout.
Proto připravujeme ještě jedno – vánoční
číslo. Tímto sdělením ovšem rozhodně
nechceme čtenáře od přispívání odrazovat
– naopak: pište!

Co máte na srdci, všechno dobré najde
v Obrázku místo.

redakce

OB RÁZEK

libereckých farností

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 4. 12. 2005

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Bára Staňková v akci, Zdeněk Glaser

Internetové stránky libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

ÚVODNÍK

KNIHKUPECTVI U SV. ANTONÍNA OTEVŘENO!, BR. FELIX OFM	3
--	---

PASTORACE

DENNÍ MODLITBA CÍRKVE (5) – SLAVENÍ DENNÍ MODLITBY CÍRKVE, JAN VOŽENÍLEK	5
OBRAZEK INFORMUJE – MGR. EVA ŘIČÁŘOVÁ	6
ZAMYŠLENÍ – PENÍZE, PENÍZE ..., ZDENĚK SKALICKÝ	7
ČEŠTÍ EVANGELIKÁLOVÉ K ANTIDISKRIMINAČNÍMU ZÁKONU, RC 26. 11. 2005	8

RODINA A ŠKOLA

NOVÁ KONCEPCE RODINNÉ POLITIKY – NÁVRAT DO REÁLNÉHO SOCIALISMU? DR. VOJTĚCH BELLING / HOSPODÁŘSKÉ NOVINY 19. 10. 2005	9
KŘESŤANSKÁ DAJDOU ODPOVÍDALA, WWW.SKLENENYKOSTEL.NET	10

DĚTI A MLÁDEŽ

POCHOD PROTI ZAPOMÍNÁNÍ, JAKUB KŘÍŽ	11
PROČ ZAPOMÍNÁME RESPEKTIVE NEVZPOMÍNÁME, KAMIL JAN SVOBODA	11
KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ	12

HISTORIE

SIGNÁLY Z HRADU, KAREL KOROUS	13
VARHANY – KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ VE SLUŽBÁCH LITURGIE (13), PAVEL KOZOJED	15
VZTAH STÁTU A CÍRKVE – (ROZHODUJÍCÍ ČÁSTI SERIÁLU) I. SVĚTOVÁ VÁLKA (1), DAVID JECH	17

ZPRÁVY Z DIECÉZÍ

MILÍ ČTENÁŘI OBRÁZKU! KRISTIÁNA KOCHOVÁ	19
---	----

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

TRÍKRÁLOVÁ SBÍRKA, KAMIL JAN SVOBODA – KOORDINÁTOR	20
ORGANIZAČNÍ ZMĚNY V OBLASTNÍ CHARITĚ	
LIBEREC A CHRASTAVA K 1. 1. 2006, JANA JURKOVÁ	20
CHRÁMOVÁ OKNA VYMĚŇUJÍ I V CHRASTAVĚ, P. TOMÁŠ GENRT	21
PŘEDVÁNOČNÍ KULTURA, ZDENĚK SKALICKÝ	21
O ŠUPLÍCÍCH JINAK, KRISTÝNKA RISSOVÁ	22
VÁNOČNÍ BOHOSLUŽBY VE FARNOSTECH	22
Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 7. LISTOPADU AŽ 4. PROSINCE 2005 2005	24
SDĚLENÍ	24

PŘÍLOHA

VÁLKA CIVILIZACÍ? ZÁPAD BOJUJE I SE SEBOU, ROMAN JOCH / Mf DNES 10. 9. 2005	
DVOJDOMÝ DOKTOR RATH, FRANTIŠEK SCHILDBERGER	
NA LIBERECKU ČARODĚJNICE NEUPALOVALI, RADOMÍR MALÝ	

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI	
TEST PRO DOSPĚLÉ	
LIBERECKÝ ÚSMĚV	
ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO TESTU	
ORDINARIO DE LA MISA / MEŠNÍ ŘÁD – SEŠITEK NA CESTY	

Sv. Kříže) bude vždy od 14.00 do 17.00 hodin kostel otevřen pro veřejnost s možností návštěvy jeslíček.

Svátek Svaté Rodiny Ježíše, Marie a Josefa 30. 12.	
<i>kaple Sv. Rodiny na arciděkanské faře</i>	
mše svatá	7.00
<i>kostel Sv. Antonína Velikého</i>	
mše svatá, obnova manželských slibů	18.00

Sv. Silvestr I. 31. 12.	
<i>kostel Sv. Antonína Velikého</i>	
děkovná bohoslužba na ukončení občanského roku 2005	16.00
<i>kostel Panny Marie Neposkvrněné a Královny andělů – U Obrázku</i>	
mše svatá na poděkování a s prosbou o Boží pomoc do nového občanského roku	24.00

Slavnost Matky Boží Panny Marie 1. 1.	
<i>kostel Sv. Antonína Velikého</i>	
mše svatá	8.00
mše svatá	10.00
<i>kostel Sv. Kříže</i>	
mše svatá	18.00

Slavnost Zjevení Páně 6. 1.	
<i>kaple Sv. Rodiny na arciděkanské faře</i>	
mše svatá, se svćením vody, kadidla a křídý	7.00
<i>kostel Sv. Antonína Velikého</i>	
mše svatá, se svćením vody, kadidla a křídý	18.00

Svátek Křtu Páně 8. 1. (tímto svátkem končí doba vánoční)	
<i>kostel Sv. Antonína Velikého</i>	
mše svatá	8.00
mše svatá	10.00
<i>kostel Sv. Kříže</i>	
mše svatá	18.00

Vánoční bohoslužby v okolních farnostech spravovaných z libereckého arciděkanství

Štědrý den 24. 12.	
Stráž nad Nisou	22.00
Kryštofovo Údolí	22.00
Křižany	23.00

Dlouhý Most	24.00
-------------	-------

Slavnost Matky Boží Panny Marie 1. 1.	
Stráž nad Nisou	10.30
Kryštofovo Údolí	15.30

Farnost děkanství Rochlice

Rochlice	
<i>kostel Sv. Jana Křtitele</i>	
Slavnost Narození Páně	
Štědrý den 24. 12.	
vigilie slavnosti – půlnoční mše svatá	24.00
Boží hod vánoční 25. 12.	
mše svatá	10.00
Svátek Svatého Štěpána 26. 12.	
mše svatá	10.00
30. 12.	
mše svatá, obnova manželských slibů	17.00
Sv. Silvestr I. 31.12.	
mše svatá na poděkování a s prosbou o Boží pomoc do nového občanského roku, po mši svaté adorace	17.00
Slavnost Matky Boží Panny Marie 1.1.	
mše svatá	10.00

Dolní Hanychov	
<i>kostel Sv. Bonifáce</i>	
Štědrý den 24. 12.	
vigilie slavnosti Narození Páně 16.00	
Slavnost Narození Páně 25. 12.	
Boží hod vánoční	8.30
Svátek Svatého Jana, apoštola a evangelisty 27. 12.	
mše svatá	17.00
Slavnost Matky Boží Panny Marie 1.1.	
mše svatá	15.00

Dále podle normálního pořádku nebo podle ohlášení.

Farnost Ruprechtice

<i>kostel Sv. Antonína Paduánského</i>	
Slavnost Narození Páně	
Štědrý den 24. 12.	
vánoční mše svatá s živým betlémem a zpěvy koled za doprovodu orchestru dětí a rodičů	16.00
zpěv koled	23.30

O ŠUPLÍCÍCH JINAK

Nedávno jsem uklízela a přebírala šuplíky svého psacího stolu a při tom jsem pocítila potřebu udělat si pořádek v sobě samé. Sem tam nějaký šuplík převrátit naruby, objevit v něm dávno zapomenuté věci, naopak věci zbytečné vyhodit, popřípadě do šuplíku vložit něco úplně nového.

Netrvalo dlouho a příležitost duchovního úklidu jsem dostala ještě s několika mladými lidmi o víkend 25. – 26. 11. 2005 v Ruprechticích pod vedením P. IC. Lic. Karla Moravce momentálně působícím v Hradci Králové. Program se skládal z přednášek týkajících se úryvků z evangelia sv. Jana a z následného rozjímání v tichu. V čase mezi přednáškami nechyběla ani možnost svátosti smíření či pohovoru s P. Karlem. Završením celé obnovy byla večerní mše sv., při které jsme měli příležitost zhodnotit předešlý den.

Na závěr bych chtěla za všechny účastníky poděkovat všem, díky jimž jsme mohli prožít neopakovatelný duchovní zážitek. Především tedy P. Karlovi, který nám věnoval svůj čas, a jehož dobře volená slova o Boží lásce a pravdě nám pomohla uklidit v šuplících naší duše. Dále Daně Glaserové a Zdislavě Manligové za jejich obětavou péči, kterou projevily například uvařením výborného oběda. A nakonec našemu Pánu, který byl po celou dobu uprostřed nás a díky němuž náš život získává zcela jiné rozměry.

Doufám, že čistota a klid načerpané za tento víkend v nás zůstanou co nejdéle, a že ztišení a naslouchání Božího slova budeme schopni i v běžném životě.

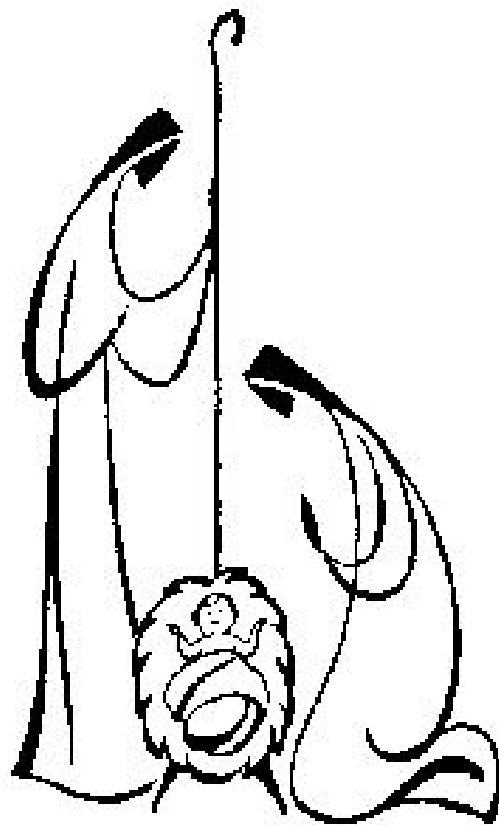
Kristýnka Rissová

VÁNOČNÍ BOHOSLUŽBY VE FARNOSTECH

Farnost arciděkanství Liberec

Liberec

Slavnost Narození Páně
Štědrý den 24. 12.

arciděkanství kostel Sv. Antonína Velikého

první vánoční bohoslužba	16.00
půlnoční bohoslužba	22.00
Boží hod vánoční 25. 12.	
kostel Sv. Antonína Velikého	
mše svatá	8.00
mše svatá	10.00
kostel Sv. Kříže	
mše svatá	18.00

Svátek Svatého Štěpána 26. 12.	
kostel Sv. Antonína Velikého	
mše svatá	8.00
mše svatá	10.00
Rybova vánoční mše s orchestrem (sbor Ještěd a sólisté)	15.00
Rybova vánoční mše s orchestrem (sbor Ještěd a sólisté)	18.00
kostel Sv. Kříže	
mše svatá	18.00

O svátečních dnech (25. 12. v kostele Sv. Antonína Velikého, 26. 12. v kostele

ÚVODNÍK

KNIHKUPECTVI U SV. ANTONÍNA OTEVŘENO!

Od roku 2003 došlo v Liberci k několika převratným událostem. Vznikl Obrázek libereckých farností, došlo k obrození liberecké charity a nyní dochází k senzačnímu otevření knihkupectví U sv. Antonína.

Jak jsme již několikrát uvedli, stojí vedle arciděkanství fary v Kostelní ulici 9/7. Bývalý domeček nyní září svou bělostí vedle dosud neopravené farní budovy. Knihkupectví bylo otevřeno dnes, 28. listopadu 2005. Je dobré si toto datum zapamatovat. Projdu dvojími celoskleněnými dveřmi a u levého pultu mě vítá paní Ing. Marie Mártonová, které čtenáři Obrázku vděčí např. za seriál o breviáři a za cizojazyčné mešní texty. A u pravého pultu se usmívá vedoucí prodejny Mgr. Bára Staňková, kterou naši čtenáři již také znají – z kroniky, protože ještě docela nedávno se jmenovala Loubková.

Takže jsem poprosil paní vedoucí, zda by vám, čtenářům, prodejnu mohla trochu představit. Souhlasí a vede mě do své kanceláře.

Bára Staňková: Dnes bylo otevřeno pouze přízemí prodejny. První patro a galerie se připravují k otevření v půlce prosince. V přízemí se budou nacházet především novinky a pak beletrie, dětská literatura a literatura pedagogická a psychologická.

Ale u vstupu jsem viděl i svíce a mešní víno?

B.: Mešní víno zůstane v přízemí, ale svíce a ostatní devocionálie, stejně jako teologická literatura budou v prvním patře. Tam bude i literatura historická, filosofická. Členění knih bude podle vhodnosti buď tématické nebo podle nakladatelství. To bude na jedné straně prvního patra. Na straně druhé bude místo, kde se dá v klidu posedět a prohlédnout si publikaci, o kterou má čtenář zájem, a kde si může zakoupit studené i teplé nápoje. V létě bude možné si zajít i na terasu.

Zmínila jsi galerii. Co to je?

B.: Z prvního patra může zákazník jít ještě výš do druhého patra na galerii, kde se budou konat různé výstavy. Ráda dám prostor např. začínajícím mladým umělcům.

Nepřipravujete i zajímavé besedy s autory?

B.: Samozřejmě. Už 12. prosince uvítáme u nás herce Radovana Lukavského, který přijede se svou vnučkou Klárou Lukavskou. Budou podepisovat druhé, přepracované vydání své knihy „Rozhovory s dědečkem“, kterou vydalo právě Karmelitánské nakladatelství. Naše první autogramiáda začíná v 17 h.

Chtěl bych se zeptat ještě na to, z kolika nakladatelství budou vaše knihy?

B.: Přesný počet nevím, ale v prodeji budou knihy např. z nakladatelství Academia, Prostor, Portál, Gloria, Krystal, Cesta, Samuel, Vyšehrad, Českou biblickou společnost, Matici cyrilometodějskou, Librex, Libri, Nové Město, Argo, Odeon, ...

No, vidím, že bychom se nedopočítali. Zeptám se tedy jinak – na knížky, které mít nebudete. Když zákazník bude chtít nějakou takovou knížku, co uděláte?

B.: Vynasnažíme se žádného zákazníka neodmítnout. Nebudeme-li mít knížku přímo v knihkupectví, využijeme nejprve naši karmelitánskou distribuci a nebude-li ji mít ani ta, obrátíme se na distributory a nakladatele jiné.

V Liberci je velká konkurence. Váš ředitel P. Jan Fatka oné památné neděle, kdy poprvé do Liberce přijel, ještě než navštívil arciděkana P. Františka Opletala, prošel brzy ráno městem a napočítal osm knihkupectví jen v centru. Jedno od té doby ubylo a vy jste přibyli.

B.: Uvědomujeme si velkou konkurenci ve které musíme obstát. Ale současně se na každého zákazníka těšíme. Slibujeme, že nikdo od nás neodejde s nepořízenou.

Několik dobrých údajů:

Otevřeno PO – PÁ 9.00 – 18.00

SO 9.00 – 12.00

NE 9.00 – 12.00

Adresa:

Kostelní 9/7

460 59 Liberec

tel.: 485 104 064

e-mail: liberec@kna.cz

www.ikarmel.cz

*Otázky
br. Felix OFM
Foto
Zdeněk Glaser*

Liberec. Oblastní charita Chrastava jako právnická osoba zanikne výmazem z rejstříku církevních právnických osob bez likvidace. Nástupnickou organizací Oblastní charity Chrastava bude Oblastní charita Liberec. OCH Liberec převezme bez náhrady všechny závazky a povinnosti. Projekt Domov sv. Vavřince – Domov pokojného stáří – se stane spolu s projektem Domova pro matky s dětmi v tísní součástí Oblastní charity Liberec, v jejímž rámci budou oba projekty pokračovat a dále se rozvíjet.

Statutárním zástupcem celé organizace bude Mgr. Ing. Jana Jurková.

Jana Jurková

CHRÁMOVÁ OKNA VYMĚŇUJÍ I V CHRASTAVĚ

Kostel Sv. Vavřince je ozdobou města ve dne v noci, slouží k bohoslužbám i ke koncertům duchovní hudby. Je uvedený v seznamu chráněných památek – je postavený v letech 1866 až 1868. Je pěkný, ale s údržbou je na něm „práce jako na kostele“ – neustále.

Už celých pět let rekonstruujeme, podle

toho, jak nám dovolují získané finanční prostředky, vitrážní okna. Je jich celkem osmnáct, nepočítaje tři figurální okna v presbytáři a tři čistá v průčelí věže. Jsou vysoká pět a půl metru, široká 140 cm. Rekonstrukce jednoho okna přijde cca na 150 000 Kč. Letos se nám podařilo vyměnit pět oken v lodi na severní straně kostela, směrem ke škole. Na příští rok zbývá vyměnit ještě dvě okna na oratoři.

Protože peněz je všude málo, požádal jsem Česko-německý fond budoucnosti v Praze a spolek bývalých občanů Chrastavy v Německu o příspěvek. Na základě doporučení starosty města Ing. Michala Canova a bývalého starosty Petra Medřického jsme obdrželi od starousedlíků čtyři tisíce eur, tj. 117 000 Kč, a od Česko-německého fondu budoucnosti 200 000 Kč. Město a Biskupství litoměřické také přispěla, avšak malými částkami. Krajský úřad nám letos nepřispěl. Ostatní náklady jsme hradili z prostředků farností a dobrodinců.

Při této příležitosti si dovoluji pozvat vás na vánoční bohoslužby zde v Chrastavě: Štědrý den ve 22 hodin, Hod Boží v 10.30 h, na Štěpána v 10.30 h. Uvidíte přitom i naši práci.

Přeji vám radostné a poklidné vánoční svátky a požehnaný nový rok.

P. Tomáš Genrt, farář

PŘEDVÁNOČNÍ KULTURA

V sobotu 17. prosince 2005 v 16 hodin se uskuteční předvánoční, již 8. benefiční koncert v kostele Sv. Bonifáce v Liberci-Hanychově.

Původně naplánován byl na 11. 12. 2005. Na koncertě vystoupí liberecký pěvecký sbor „A my taky“ pod vedením dirigenta Lukáše Trykara. Průvodní slovo přednese Milena Hercíková. Zazní skladby G. F. Händela, F. Poulena, A. Tučapského, Z. Lukáše, A. Purcela, S. Havelky, spirituály a koledy.

Udělejte si tuto adventní sobotu čas a přijďte poslouchat hudbu a moudrá slova a můžete tak načerpat krásnou předvánoční atmosféru před nejhezčími křesťanskými svátky v roce.

Zdeněk Skalický

se španělsky, když je to potřeba, a aby si našly práci v důstojných podmínkách a dobré prostředí pro své malé děti. Všechny jsou samy ve starosti o výchovu a obstarání prostředků pro sebe a své potomky.

Cílem naší práce je svědčit o lásce Ježíše Krista obzvláště k chudým a potřebným konkrétní pomocí, kterou jim umožníme, aby se jejich situace co nerychleji normalizovala, aby se co nejrychleji osamostatnili a včlenili do španělské společnosti. Pomůžeme jim v hledání ubytování a doprovázíme je i dál, pokud je to potřeba. Tady v Talavere máme hlavně imigranty z Rumunska a Latinské Ameriky,

ale na jihu Španělska je víc afričanů – nedávno o nich byly velmi smutné záběry v televizi.

I když naše možnosti jsou omezené a pro náš projekt stále hledáme finanční zdroje, jsem moc ráda, že jsme mohly dosavadní pomoc nabídnout, poskytnout těmto ženám i jejich dětem přístřeší a doprovázet je kus cesty. Doufáme, že naše usilování slouží k tomu, aby se ti, o které se staráme, přiblížili více k Bohu, který nám svěřil toto poslání. O to se také modlíme.

Srdečně Vás zdraví a o modlitbu prosí

Kristiána Kochová

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Na začátku ledna budete moci opět potkat v ulicích skupinky koledníků s kasičkami, do kterých budete moci přispět libovolnou částkou na zařízení České katolické charity. To v Liberci představuje především Charitní dům pro matky s dětmi v tísní, výtěžek z okolních obcí bude věnován Charitnímu domu sv. Vavřince v Chrastavě, který doprovází své obyvatele až do konce na jejich životní pouti.

Koordinátorem TK sbírky pro Liberec (Hejnice) je Kamil Jan Svoboda, pro Chrastavu, Hrádek nad Nisou, Frydlant a Nové město pod Smrkem Matouš Kirschner. Byli bychom rádi pokud byste i VY mohli pomoci při této bohubilé akci! Jak to udělat? Přihlaste se koordinátorům. Uvítáme všechny Vás, kteří jste ochotni pomoci tím, že se sami stanete koledníky, respektive vedoucími skupinek. Vedoucím skupinek musí být minimálně osmnáct let, u koledníků na věku nezáleží. Pro nejlepší koledníky máme připravenu nejen sladkou odměnu.

TK sbírka bude probíhat od 2. do 15. ledna roku 2006. Neznamená to, že musíte chodit koledovat každý den, budeme rádi, když sbírce věnujete jeden, dva dny svého volného času. Jako bonus přijmete pozvání na Tříkrálový fest, který se uskuteční

7. ledna v areálu Lidových sadů. Začátek akce je od 15.00, konec přibližně okolo půlnoci. Vzhledem k tomu, že při uzavěrci tohoto čísla Obrázku nemáme potvrzeny ještě všechny interprety, sledujte prosím plakáty, které budou k této akci na začátku roku vylepeny.

Rádi Vám zodpovíme Vaše všetečné dotazy, tak se ozvěte!

Přeji Vám požehnaný Advent a krásné Vánoce a těším se na setkání s těmi, kdo se rozhodnou přiložit ruku k dílu.

Kamil Jan Svoboda

– koordinátor Tříkrálové sbírky pro Liberec

Kontakt:

K. J. Svoboda	777 106 432,
kamilsvoboda@seznam.cz	
M. Kirschner	731 573 815,
ochchrastava@volny.cz	

ORGANIZAČNÍ ZMĚNY

V OBLASTNÍ CHARITĚ

LIBEREC A CHRSTAVA K 1. 1. 2006

Statutární zástupci Oblastní charity Liberec a Oblastní charity Chrastava, a Rada Oblastní charity Chrastava se dohodli na sloučení obou jmenovaných subjektů do jedné církevní právnické osoby.

Jednotná organizace bude existovat pod jménem současné Oblastní charity

PASTORACE

DENNÍ MODLITBA CÍRKVE (5)

SLAVENÍ DENNÍ MODLITBY CÍRKVE

V DMC se uplatňuje základní liturgický princip, stanovený konstitucí 2. vatikánského koncilu *Sacrosanctum Concilium*: Při slavení liturgie má každý služebník církve i každý věřící konat jenom to, ale i všechno to, co mu přísluší z povahy věci a podle liturgických principů.

Společnému slavení DMC může předsedat a) biskup, kněz, jáhen, nebo b) laik. V případě a) oblékají služebníci církve albu a štólu, kněz také pluviál, jáhen dalmatiku. Při přednesu kantika z evangelia v ranních chválách a nešporách se může okuřovat oltář a lid. V případě b) je nutno, aby předsedající byl jako jeden mezi rovnými (nevystupuje do presbytáře a nežehná lidu).

Předsedajícímu přísluší zahajovat modlitbu, začínat modlitbu Páně, pronášet závěrečnou modlitbu a – je-li aspoň jáhnem – žehnat lidu. Čtení předčítají lektori, prosby lektor nebo předsedající. Antifony k žalmům a kantikům a responsoria přednášejí střídavě dva antifonáři. Hymnus, žalmy a kantika se modlí všichni účastníci, a to zpravidla střídavě ve dvou chórech. V místě, kde je v textu znak * (hvězdička), se klade krátká chvíle ticha. Existují ovšem i jiná možná uspořádání: žalmy zpívá zpěvák a účastníci po jednotlivých strofách (v breviáři jsou jejich konce označeny červenou pomlčkou) odpovídají antifonou (podobně jako ve mši sv.).

Všichni účastníci stojí: na začátku každé části DMC, při hymnu, při kantiku z evangelia, při prosbách, modlitbě Páně a při závěrečné modlitbě. Jinak se sedí. Křížem se účastníci znamenají: na začátku každé části DMC a na začátku kantik z evangelia. Křížem na ústech se znamenají na začátku Uvedení do první modlitby dne.

Slavení DMC lze spojit se slavením mše sv. V takovém případě začíná DMC úvodní výzvou, hymnem a žalmy, poté následuje vstupní modlitba mše a její další části až po přijímání; potom se zařazuje z DMC kantikum z evangelia se svojí antifonou. Vše se ukončí modlitbou po přijímání ze mše sv.

a požehnáním. Určité části DMC se vypouštějí (krátké čtení), jiné lze užít na příslušném místě mše (např. prosby DMC, avšak s uvážením jejich povahy – zejm. u nešpor, jako přímluvy). Tímto způsobem nelze ovšem spojit první nešpory slavnosti s (večerní) mší předchozího dne.

Charakter slavení DMC může být (na rozdíl od slavení mše sv.) velmi rozdílný: na jedné straně v kostele s okuřováním a liturgickým oblečením, na druhé straně „velmi civilní“, např. v přírodě. Většina farností na území města Liberec má se slavením DMC bohaté zkušenosti: někde se modlí denně po mši sv., jinde v adventu či postě spojují slavení mše s DMC.

Uveďme jednu zkušenost z rochlické farnosti: V úvodu do DMC je výslovně stanoveno: „Není na závadu v jedné a téže části oficia zpívat rozdílné texty různým jazykem.“ Je zřejmé, že se zde myslí především na latinu a národní jazyky; zásadu však lze aplikovat i jinak: modlit se DMC církve ve dvojjazyčném společenství dvojjazyčně. Účastníci mají stejné texty žalmů a kantik, každý ve svém jazyce; modlí se střídavě. Umožňuje to společnou modlitbu lidí, kteří třeba i neznají dobře jazyk druhé strany; při takové modlitbě vyniká katolicita církve. Rochlické společenství se takto mnohokrát modlilo česko-slovensky či česko-německy. Modlit se v cizím jazyce je možno samozřejmě i při soukromé modlitbě – a není nutno kupovat (drahý) cizojazyčný breviář; nabízíme několik webových tipů:

<http://www.breviar.sk/> – slovenský breviář na internetu, dokonalý svým zpracováním: autor Juraj Viděky naprogramoval algoritmy výběru jednotlivých modliteb, takže systém sám vygeneruje texty pro daný den (podle slovenského liturgického kalendáře); systém funguje bezchybně (ověřeno na desítkách případů), je možno stáhnout si off-line verzi k domácímu užítí bez připojení k internetu;

<http://www.liturgyhours.org/> – anglické texty DMC: jsou předgenerovány ve formátu pdf a ve statické podobě umístěny na

několik dní předem na web; jsou zde také texty kompletáře v dalších jazycích;

<http://www.itbreviar.cz/> – texty českého kompletáře: autorem je P. Vojtěch Daněk;

<http://rcereced.iespana.es/> – některé části španělského breviáře.

Seriál věnovaný Denní modlitbě církve končí. Vznikl jako odpověď na dotaz čtenářky; náměty na další články jsou vítány.

Jan Voženílek

Z nabídky Karmelitánského nakladatelství – srov. úvodník:

Breviář – Denní modlitba církve

Běžná cena: Váz., 1887 str., 590 Kč

Vydáno: 2002

Objednací číslo: 10700

Anotace knihy:

Další vydání denní modlitby církve, doplněné o nové či upravené texty k vybraným světcům: (např. sv. Jan Sarkander, sv. Zdislava, sv. Tezezie Benedikta od Kříže, sv. Anežka Česká a další). Úprava tohoto nového vydání umožňuje snadnější manipulaci, šířka hřbetu 4,5 cm.

Knihkupectví U sv. Antonína

OBRÁZEK INFORMUJE

Vážení čtenáři,

v tomto vydání Obrázku zahajujeme cyklus o našich katechetech, resp. katechetkách. Chceme informovat o lidech, kteří pomáhají rozvíjet v dětech víru a navazují tak na úsilí rodičů i kněží. Každý příspěvek bude mít dvě části: obecnou informaci o dané osobnosti a vlastní příspěvek vyučujícího.

redakce

Mgr. Eva Řičářová

- učitelka na 1. stupni ZŠ;

- původně půl roku vychovatelka v ÚSP Horní Maxov (srov. Obrázek, minulý roč. č. 9, 15. 8. 2005, s. 7 až 11), pak 14 let na MD se čtyřmi dětmi, nyní snaha o

postupné zapojení do „pracovního procesu“ (zde si dovoluujeme poznamenat, že maminka pečující doma o čtyři děti je v pracovním procesu), což není po 14 letech a s nulovou praxí ve školství nic jednoduchého;

- náboženství vyučuje od začátku 90. let s různými přestávkami určenými čtyřnásobným mateřstvím, vyučovala ve farnostech v centru Liberce a v Ruprechticích.

O výuce náboženství

Na úplném začátku mé katechetické činnosti byl katechetický kurs v Jablonci nad Nisou, myslím v roce 1990 – 91, a chuť něco dělat ve farnosti. Menší děti jsem znala ze skautu a z původní rodiny (6 mladších sourozenců), tak se nějaké to vyučování přímo nabízelo. Co se týká výuky náboženství, ovlivnili mě určitě všichni dobří (určitým způsobem i ti špatní) učitelé, se kterými jsem se v průběhu života poznala na školách. Také nadšení kněží a řeholnice, se kterými jsem se potkala v dětství nebo při dospívání či na zmiňovaném katechetickém kursu. Konkrétně jsem jako -náctiletá chodila v Liberci do Vesce k františkánkám nebo k paní Šulcové do „hojeky“ – tenkrát jsem nevěděla, že je členkou Schönstattského hnutí. Nadšených kněží bych mohla vyjmenovat více, ale abych někoho nevynechala, nebudu je vypisovat zvlášť. Myslím ale, že z jejich nadšení žiji svoji víru dodnes, kdy si v mnohem větší míře, jako dospělá, uvědomuji i nedostatky lidí v Církvi působících, kterých si děti nejsou schopné všimnout a jsou tak před nimi, podle mého názoru, do určité míry chráněny. Pokud mají štěstí a potkají někoho nadšeného, který na ně určitou dobu může působit, mají plus ve víře na celý život.

Během svého katechizování jsem učila různě staré děti, různě velké či spíš malé skupinky. Letos mám čtvrťáky a je jich devět. Učila jsem také podle různých materiálů.

odkazu na pravdu a vůli Boží u státníků, stojících před kritickými rozhodnutími. V bezprostřední blízkosti katolického císaře bylo mnoho katolíků, ale nikdo, kdo by čelil tlaku nespravedlivé válečné kliky. Jaká tragédie, hlásí-li se ke katolické církvi takoví lidé! „Když už má monarchie zaniknout, pak ať se to stane alespoň důstojně,“ řekl generálu Conradu von Hötzendorf v oněch osudových chvílích.

Zda s klidným svědomím opravdu předstoupil císař před Všemohoucího, ovšem nevíme. Jisté však je, že jeho rozhodnutí znamenalo vypuknutí války, která nakonec tragicky smete tři monarchie

v Evropě (Rusko, Německo a Rakousko) a ukončí éru Habsburků. Války, která místo nápravy starých časů bude znamenat jejich definitivní odstranění. Zapříčiní navíc vznik systémů, které způsobí navazující a mnohem větší katastrofy ve 20. století.

Pokračování příště

David Jech

Foto

- Jednu z mála světlých postav, Maxmiliána, císaře mexického, zastřelily mexické revoluční gardy 19. června 1867; Édouard Manet, olej na plátně 252 x 305 cm.

ZPRÁVY Z DIECÉZÍ

MILÍ ČTENÁŘI OBRÁZKU!

Využívám příležitosti, když posílám mešní řád ve španělštině do příštího vydání Obrázku libereckých farností, abych Vás srdečně pozdravila ze Španělska. Díky bratru Felixovi jsem dostala většinu

posledních výtisků, takže jsem ráda, že se dozvídám o tom, co se děje ve Vašich farnostech. Samozřejmě obzvlášť sleduji informace z Rochlické farnosti, kde jsem několik let pracovala jako pastorační asistentka, tedy také z Hanychova.

Blahopřeji farníkům z Hanychova k úspěšné realizaci první fáze obnovy okenních vitráží kostela Sv. Bonifáce a doufám, že v příštím roce se podaří obnovu dokončit. Moc ráda bych se účastnila Vašich benefičních koncertů, které v Hanychově pořádáte. Jen kdyby nebyla ta vzdálenost ...

Co se mě týče, jsem víc než rok a půl tady v Talavere de la Reina ve Španělsku, kde naše společenství, **Sekulární institut sv. Bonifáce**, zahájilo práci s imigrantkami a jejich dětmi. Jsme tu mezinárodní skupinou s členkami ze Španělska, Guatemaly a Německa. Máme tady na práci starost o ubytovnu, kde žije šest žen se svými dětmi z různých zemí. Jejich pobyt zde trvá normálně půl roku až rok. Jen jedna svobodná maminka s trojčaty tu žije už rok a půl. Ženy, které u nás žijí nebo žily, pocházejí z různých kontinentů: Nigérie, Rovníková Guinea a Maroko (Afrika), Bolívie, Kolumbie a Brazílie (Jižní Amerika), většina ale z Evropy: Rumunsko, Bulharsko a Moldavsko. Mnoho z nich přišlo bez legálních dokladů. Snažíme se jim pomoci legalizovat jejich situaci, naučit

programu chybí, celá monarchie měla být přebudována osvětlenými zásahy shora.

Neméně důležitá oblast, kam směřoval František Ferdinand svou pozornost, byla armáda. Spatřoval v ní to, co v ní viděl sám císař. Nejúčinnější a nejsilnější jednotící prvek říše a záruku mocenského postavení Habsburků. Ač respektoval vůdčí osobnost císařovu, tlačil dopředu „své lidi“ a obratnou politikou dosáhl na tomto poli řady významných změn. Z nich nejvýznamnější je příchod hraběte Franze Conrada von Hötzendorfa v listopadu 1906. Ten ihned začal vytvářet z rakouské „přehlídkové“ armády skutečně bojeschopné jednotky, které by obstály v moderní válce.

V roce 1913 byl František Ferdinand jmenován generálním inspektorem branné moci a měl tak v rukou celou armádu, císař si ponechal pouze schvalující slovo. Proti válce a zejména proti válce s Ruskem se vyslovil několikrát během balkánské krize v letech 1908 – 09 a 1913 – 13. Nevedly jej k tomu pacifistické názory, jeho pohled byl pragmatický: *„V současné době vnitřně rozháraná monarchie nemůže dovolit žádnou riskantní politiku,“* píše rakouskému ministru zahraničních věcí, *„potřebuje především nově a pevně uspořádat své vnitřní poměry a k tomu je naprosto nezbytný mír.“*

Anexe Bosny a Hercegoviny 6. října 1908 vyvolala v celé Evropě pozdvižení a byl to jeden z mnoha konfliktů, které jen rozdmýčovaly doutnající oheň v Evropě. Rakouská vojska si ke své spokojenosti naostro vyzkoušela, jak by to mohlo „jednou vypadat“. Evropa byla tedy zděšena, ale německý císař, zdegenerovaný zločinec Vilém II., byl nadšen: *„Bylo pro mne skutečnou radostí, že jsem Vám také jednou mohl dělat sekundanta,“* píše na jaře r. 1909 svému příteli Františkovi Ferdinandu d'Este: *„...Naše spojenectví znovu ukázalo světu, že když obě císařství drží spolu, Evropa je musí poslouchat ... V pevném spojenectví dokáží ruku v ruce obě nejlepší armády světa zjednat respekt a ochranu zájmů svých zemí. To je skutečnost, se kterou se musejí smířit diplomaté a státy, ať se jim to líbí, nebo ne.“*

Podobné nadšení sdílel i Conrad von Hötzendorf, neboť úspěchy rakouské armády pouze potvrdily nutnost reformy v armádě a nyní již otevřeně vyzýval k preventivní válce proti nespolehlivému spojenci, proti Itálii. Byl proto císařem r. 1911 odvolán, ale po roce se vrátil zpět. Musel být opatrnější, neboť do jisté míry ztratil podporu svého bývalého ochránce – Františka Ferdinanda d'Este. Tato válečná klika existovala dále a v plné míře se uplatnila v létě roku 1914.

Pak přišlo Sarajevo. Za podobné tragických okolností odešli bratr Maxmilián, syn Rudolf, manželka Alžběta a nakonec i synovec František Ferdinand d'Este. Nyní František Josef I. stál před jedním z nejtěžších rozhodnutí svého života.

Nebudeme zde uvádět celý text císařského manifestu „Mým národům“, ocituji pouze poslední odstavec: *„V této vážné chvíli Jsem si plně vědom celého dosahu Svého rozhodnutí a Své zodpovědnosti před Všemohoucím. Vše jsem prozkoumal a uvážil. S klidným svědomím nastupuji cestu, kterou mi povinnost vyžaduje.“*

Nakolik byl „staříčkový mocnář“ vůbec osobně způsobilý, aby dokázal kompetentně rozhodnout, je složitou otázkou. Jisté však je, že bez jeho vědomí a výslovného souhlasu nebylo učiněno jediné rozhodnutí. Nebyl nikým manipulován, stejně jako nešel do války s nadšením válečníka a dobyvatele. Perverzně se ale odvolával na Všemohoucího – a taková odvolávka ničí do daleké budoucnosti věrohodnost jakéhokoliv

Letos poprvé učím podle metodiky vydané Centrem pro katechezi ostravsko-opavské diecéze, která je založená na křesťanské náboženské pedagogice celistvé výchovy podle Franze Ketta a Esther Kaufmannové. To je pedagogika založená zkráceně řečeno na prožitku dětí. Tuto pedagogiku se snažím pochopit a nasát na semináři ve Svatém Janu pod Skalou, kam jsem začala letos o prázdninách dojíždět (seminář je na dva roky a tvoří ho čtyři týdenní pobyty s praktickými cvičeními i teoretickými přednáškami).

Zmíněná metodika, podle které učím, je velice dobře propracovaná. Pro děti jsou určeny přiložené pracovní listy, většinou je to jeden ke každé hodině.

Jsem touto metodou velice nadšená, protože je to v mém vyučování poprvé, kdy si nemusím každou hodinu vymýšlet na koleně a přemýšlet, co které dítě už umí a jak jejich znalosti a zkušenosti vyrovnám na stejnou a potřebnou úroveň. Metodika pro 4. třídu je natolik plná nápadů, že ani děti, které už danou látku probírají podruhé – to se při komplikovaném sestavování rozvrhů hodin náboženství občas stane, nesedí při hodině pasivně a otráveně, že to už se přece učili. Myslím, že pomocí prožitků se zvláště v náboženství dětem dostane to nejpotřebnější pro jejich život. Dříve používané učebnice obsahovaly text pro čtení a event. doplnění pro děti a nějaký ten obrázek, ale hodina náboženství podle mého názoru není čtení a doplňování textu a prohlížení obrázků.

Od září jsme si s mými dětmi např. už hráli na rozhovor mezi faraonem a Mojžíšem – děti vymýšlely, jak to tenkrát asi vypadalo. Také si zkoušely, jaké je to být židovským učitelem, který poučuje malé židovské děti o tom, co prožili jejich předkové na cestě po poušti (měly pro tento účel i židovská jména a samy musely nejdříve nastudovat, co budou učit). Na poslední hodinu jsme vytvořili živý adventní věnec atd.

Tyto aktivní a netypické činnosti děti zaujmou a ovlivní víc než pasivní sedění v lavici. Důležitá je samozřejmě také modlitba za tyto děti a o tu se také snažím.

Závěrem jeden z vtípů z prostředí

katechetů (čerpán z Katechetického věstníku, moji čtvrtáci by to určitě svedli líp:-): V hodině náboženství luštíme s dětmi křížovku: Jméno jednoho evangelisty? Jeden z žáků to zkouší: „... Purkyně?“

Eva Řičářová

ZAMYŠLENÍ PENÍZE, PENÍZE ...

Vycházím z článku, který jsem si přečetl v X. měsíčníku Zdislava 2005. Málokdo z nás si uvědomuje, že pozemský, přirozený chod farnosti je stejný jako například chod domácnosti, rodiny, organizace ap. To znamená, že potřebuje vždy na prvním místě přirozené ideje a volní vlastnosti, na druhém místě materiální prostředky – tedy i peníze na svoji činnost. V naší farnosti se v poslední době vedla rozbouřená diskuse o stavu financí. Ani já sám jsem si neuvědomoval, že pokud se nedostává běžných prostředků na chod farnosti, hledají se jiné zdroje. Víím z vlastních zkušeností, že debata o penězích je vždy tím méně příjemným tématem, zvláště když se jedná o nedostatkové peníze nebo peníze chybějící.

Jaké že to jsou peníze na chod farnosti? Uvědomme si, že náš farář musí platit za elektřinu v kostele, vodu, svíčky, hostie, víno, tiskoviny, musí přispívat na kostelníka, varhaníka, účetní, kuchařku, musí platit praní všech kostelních věcí, platit si musí také benzín či jízdenky pro dojíždění do kostela, platí za teplo, elektřinu a vodu na faře, kde se vyučuje náboženství dětí či probíhá příprava na biřmování atd. atd. Sám si každý může vyjmenovat další položky. Nemyslím si, že by toto vše mohl obsáhnout ze svého platu, který není na moc vysoké úrovni, nehledě na to, že jej dává ateistický stát. Stát, který z podstaty není schopen rozumět nadpřirozenou, který právem vidí církev jen jako přirozenou humanitární organizaci.

Někdo tak může namítnout: „Platím přece daně a tudíž přispívám.“ Myslím si, že stát navíc nerozděluje naše daně ve prospěch církví moc spravedlivě. Určitě preferuje sport a kulturu, ale církve jsou spíše na okraji jeho zájmu. A dejme si ruku

na srdce, pokud by se uskutečnila odluka církve od státu, kolik papírových křesťanů by asi odpadlo, kdyby měli dát přímo tuto, např. podle platu odvozenou sumu na církev. Nyní dostává kněz od státu plat sice ne veliký, ale aspoň nějaký. Pokud by to záviselo přímo na naší podpoře, netroufám si odhadnout, zda by se vůbec uživil.

V některých západoevropských zemích, např. v SRN, pracovník v zaměstnání uvede i ke které církvi se hlásí a nějaké to procento z jeho platu církev obdrží přímo. Při kostelních sbírkách tam potom v kostelech člověk vidí, na rozdíl třeba od Spojených států, kde to dělají jinak, darované jen samé kovové mince.

Nedělní a sváteční sbírky dnes určitě nestačí na financování farnosti. Sbírký jsou totiž některou neděli na opravy, na misie, na bohoslovce atd. Výše příspěvku je také asi diskutabilní a je na zvážení každého z nás. Nikdo asi nechce po staré babičce, aby darovala velké sumy. Ale příznějme si, že někdy právě tyto babičky na základě toho, jaký mají duchod, dávají ze svého nedostatku i vysoké částky.

My ostatní bychom si měli udělat alespoň rekapitulaci toho, kolik dáváme na věci každodenní potřeby a zda za ně nevydáváme trochu příliš. Každý ať si udělá rozbor kolik sám v minulém měsíci utratil voláním z mobilu a kam, za benzín na cesty a kam, za módu, za kadeřníka, za časopisy, za sport, za kulturu, nebo i za alkohol, za cigarety, a nebo kolik jsme za poslední měsíc projedli. Určitě nám vyjdou zajímavá čísla. Jenom za rozhlas a televizi platí rodina 145 Kč měsíčně.

Přirovnávat rozhlas, televizi, ples, divadlo či sportovní akci ke mši svaté je trochu troufalé. Ale pokud jdeme na ples, koncert, hokej či fotbal a platíme sumy ne zrovna malé, nikomu to nepřipadá nijak zvláštní.

Mši svatou (ale také křest, svatbu – a nutné duchovní přípravy na ně) také někdo organizuje, připravuje, svítí nám při ní, abychom viděli do zpěvníků, donese tiskoviny, hraje na varhany, a to bychom jako správní křesťané za mši svatou a návštěvou kostela měli vidět něco daleko většího, než nejlepší ples či nádherný film.

A to nemluvím o platech katechetů, kteří učí děti nadpřirozené víře, které zase stát z principu nemůže rozumět.

Pětikoruna, desetikoruna či dvacetikoruna se dávala do míšku či košíku již za časů mého mládí, a to je již několik desítek roků pryč. Co všechno se cenově od té doby změnilo a co jsem si mohl pořídit za deset korun tenkrát a co si mohu pořídit nyní? Nevypadají naše církevní památky právě proto tak, jak vypadají?

Na závěr ještě citace z článku zmiňovaného v úvodu: „Za drobné se toho dá také pořídit jen drobně“. Myslím si, že bychom se nad touto situací měli vážně zamyslet každý sám a něco pro to udělat. Pokud to neuděláme, a budeme čekat, že to nějak dopadne, ono to dopadne: K tomuto zamýšlení budeme nakonec tvrdě donuceni – ale už za horší situace.

Zdeněk Skalický

ČEŠTÍ EVANGELIKÁLOVÉ

K ANTIDISKRIMINAČNÍMU ZÁKONU

Dosavadní úsilí České evangelikální aliance dosáhnout úpravy vládního návrhu tzv. antidiskriminačního zákona tak, aby nebyl hrozbou svobodě církví a náboženských společností, je prozatím úspěšné. Dolní komorou parlamentu prošel 23. 11. zákon druhým čtením a podařilo se prosadit do návrhu pozměňovací návrh, ve znění navrženém Aliancí, zaručující svobodu církví zaměstnávat lidi loajální k jejím hodnotám.

K části první, § 5 za dosavadní odstavec 5 se vkládá nový odstavec 7, který zní:

„(7) Diskriminací není rozdílné zacházení uplatňované ve věcech práva na zaměstnání, přístupu k zaměstnání nebo povolání, v případě pracovních činností vykonávaných v církvích a jiných soukromých organizacích, jejichž etika je založena na náboženském vyznání nebo víře, jestliže z důvodu povahy těchto činností nebo souvislosti, v níž jsou vykonávány, představuje náboženské vyznání nebo víra osoby podstatný, oprávněný a odůvodněný požadavek zaměstnání se zřetelem k etice organizace.“

Po svátostném požehnání přednesli velmi krásně pan ředitel kůru, profesor Hugo Wagner 'Freie Improvisation auf der Orgel' (volnou improvizaci pro varhany) a pan městský varhaník Anton Keil 'Fantasie und Fuge über den Namen Bach' (Fantasii a fugu na jméno BACH).

Při varhanním koncertu v neděli večer ukázal pan Franz Schütz, profesor na vysoké hudební škole ve Vídni, co naše nové varhany mohou nabídnout. To, co předvedl, byl, obzvláště pro hudební znalce, vzácný umělecký zážitek. – Máme nové, krásné varhany: Bůh buď pochválen, který všechny dary odplatí tisíckrát!“

Pavel Kozojed

Foto

- Oznámení

v Reichenberger Kirchenblattu o

koncertu duchovní hudby

v kostele Sv. Antonína

- Varhany z r. 1930

v kostele sv. Antonína

- Zpráva v Reichenberger Kirchenblattu

o svěcení varhan

- Hrací pult varhan

u Sv. Antonína Velikého

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

(ROZHODUJÍCÍ ČÁSTI SERIÁLU)

I. SVĚTOVÁ VÁLKA (1)

„Prinz Eugenius der edle Ritter wollt dem Kaiser wiedrum kriegen Stadt und Festung Beograd.

Er lies schlagen einen Brücken dass man kunn hinübertücken mit der Armee wohl für die Stadt.“

S touto oslavnou písní na rakouského vojevůdce, vítěze nad Turky, prince Evžena Savojského, vyrážely v létě roku 1914 statisíce rakouských a německých vojáků na frontu. Netušili a ani si nedokázali představit, že za několik málo let v Evropě již nebude žádný císař.

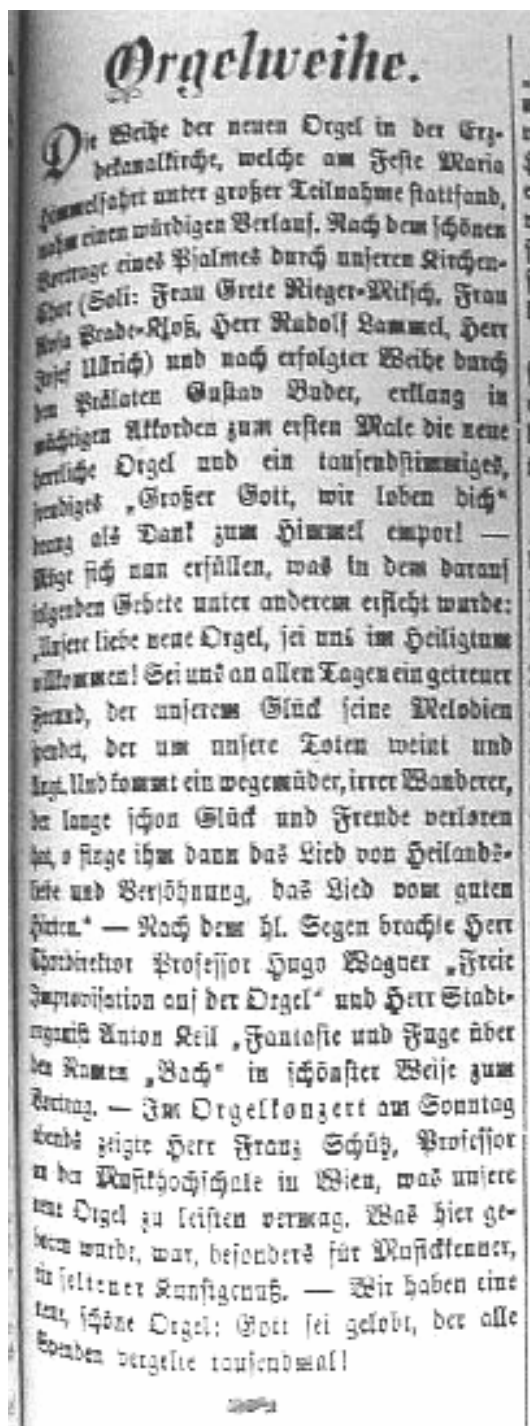
I. Příčiny konfliktu

Dodnes si historikové lámou hlavu, kdo nese za válku přímou zodpovědnost. Všechny zainteresované strany na ni byly připraveny, mezi evropskými státy vzrůstala rivalita, živená především všudypřítomným nacionalismem. Válka byla považována sice

za krajní, avšak zákonný prostředek politiky, a to bez potřebné rozvahy o tom, kdy je válka spravedlivou. Evropa spíš než cokoliv jiného připomínala sud střelného prachu. Nelze se tedy divit, že sarajevský atentát byl tou „správnou“ rozbuškou.

Byla li řeč o sarajevském atentátu, musíme si říci, kdo byl obětí. Z učebnic dějepisu známe jméno rakouského následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželky hraběnky Žofie Chotkové. O samotném následníkovi trůnu víme ale velice málo. Pojďme si jej v krátkosti přiblížit. Životopisná data necháme stranou a pokusíme se analyzovat jeho osobnost.

Stejně jako František Josef I., tak i František Ferdinand d'Este bezpodmínečně důvěřoval ve vysoké dějinné poslání Habsburků jako vládců z vůle Boží a byl pevně přesvědčen o výlučném postavení panovníka v rámci domu, dvora a státu. Celým svým založením stál proti tendencím směřujícím k demokratizaci života a základní a sjednocující idea jeho připravovaného vládního programu spočívala v posílení autoritativní a centrální moci. Jeho vláda měla být tzv. spravedlivá, ale měla to být také vláda tvrdé ruky. Je zajímavé, že ač sám byl takřka příkladný katolík, o podpoře církve pro své plány neuvažoval. Odmítal nacionalismus, cítil že rozbíjí již tak křehkou jednotu říše, a proto věnoval nejvíce pozornosti uherské otázce. V zásadě zde byly dvě možnosti: zavedení všeobecného volebního práva, čímž by Maďaři v uherském sněmu ztratili většinu a byla by zlomena jejich převaha v rámci celé říše. Vzrostl by tak význam koruny jako vyrovnávacího činitele a Uhry by byly znovu integrovány do říše. Uvažovalo se rovněž s „ostrou variantou“, kdy by bylo nutno použít násilí. Neměla se ale opakovat ostudná situace z let 1848 – 49, kdy se Rakousko muselo obrátit o pomoc do Ruska. Nový císař by potom nebyl vázán žádnými sliby ani ústavou a vnitropolitickou situaci by mohl řešit zcela podle svých představ. Veřejné mínění? Vox populi – vox Rindvieh, neboli hlas lidu – hlas hovězí. Federalistické záměry, často Františku Ferdinandovi d'Este připisované, v jeho

15. srpna 1930 vyšel v Reichenberger Kirchenblattu krátký článek, který zde přetiskujeme:

„Vysvěcení nových varhan v arciděkanském kostele, které se konalo za veliké účasti na svátek Nanebevzetí Panny Marie, proběhlo důstojně. Po krásném přednesení žalmu naším chrámovým sborem (sóla: paní Grete Rieger-Miksch, paní Rosa Prade-Kloss, pan Rudolf Lammel, pan Josef Ullrich) a po vysvěcení, které provedl prelát Gustav Buder, se nové nádherné varhany poprvé rozezvučely v mohutných akordech a tisících hlasů, radostný 'Grosser Gott, wir loben dich' (Velký Bože, chválíme Tebe) pronikal jako poděkování vzhůru k nebesům!

Nyní budiž doplněno, co mimo jiné vyprošovaly následující modlitby: 'Naše drahé varhany, buďte nám vítány ve svatyni! Buďte nám po všechny dny věrným přítelem, který své melodie věnuje pro naše štěstí, který bude plakat a naříkat za naše mrtvé. I přichází bludný poutník, který již dávno ztratil štěstí a radost. Zaspívejte mu píseň o Spasiteli a usmíření, píseň o dobrém Pastýři.'

Modlete se, prosíme:

- Aby byl pozměňovací návrh přijat sněmovnou ve třetím čtení.

- Aby byl zákon přijat v co nejkvalitnější podobě.

- Abychom měli jako křesťané moudrost reagovat i na další projednávané zákony s velkým etickým dopadem – novela trestního zákoníku, změny školského zákona v oblasti domácího vzdělávání,

zákon o regulaci prostituce, zákon o registrovaném partnerství atd.

Kampaň evangelikální aliance, která v několika kolech oslovila většinu zákonodárců, se setkala s podporou především v řadách poslanců KDU-ČSL. Stanovisko České biskupské konference na výzvy ke společnému postupu se zatím nepodařilo získat.

RC 26. 11. 2005

RODINA A ŠKOLA

NOVÁ KONCEPCE RODINNÉ POLITIKY NÁVRAT DO REÁLNÉHO SOCIALISMU?

Když před několika dny vláda projednala a schválila koncepci rodinné politiky, zaplesalo asi srdce mnoha lidí, kterým na české (ať už abstraktní či zcela konkrétní) rodině záleží.

Jenže větší část obsáhlého textu je složena z obecných a nic neříkajících formulací převzatých z dávno známých zpráv a studií. Některá z nemnoha konkrétních opatření však obsahují velmi nebezpečné tendence orientující českou rodinnou politiku směrem k sociálnímu inženýrství.

Třicet koncepcí stačí

Naprostá většina návrhů spočívá ve vypracování dalších koncepcí, studií a národních plánů (konkrétně jich je asi třicet). Ostatní cíle jsou formulovány většinou až neuvěřitelně obecně, ve smyslu: stát bude podporovat zaměstnanost seniorů, stát podpoří opatření pro zaměstnávání mladých lidí ... Vše bez jakéhokoli upřesnění.

Takové podněty jsou sice pěkné, ovšem chtělo by to přece jen konkrétněji definovaná opatření. Těch však vládní koncepce obsahuje jen poskrovnu.

Sotva lze například počítat s tím, že by možnost přesunout si část rodičovské dovolené do pozdějšího věku dítěte rodinám nějakým zásadním způsobem pomohla. Například daňová opatření, která v jiných zemích tvoří jeden z pilířů podpory rodin (srov. přílohu č. 10 minulého roč. Obrázku, 14. 9. 2005), nejsou řešena ani náznakově (opět se zpracuje jen odpovídající studie).

Otce k dětem, děti do jeslí

Ale pak přicházejí náznaky sociálního inženýrství. Jak jinak si vykládat například kampaně na zapojení otců do péče o děti?

Právě tyto otázky by si měla rodina vyřešit sama, bez toho, že by se ptala státu na radu. Stát má pouze poskytnout vhodné podmínky, které již nyní existují, neboť otec si může vybrat rodičovskou dovolenou stejně jako matka, nebo se společně mohou prosdít. (Daleko problematičtější by bylo zavedení například švédského modelu, v němž si otec musí povinně vybrat část rodičovské dovolené, jinak nárok na tuto část propadá celé rodině.)

Podobně nevhodná je snaha pomáhat početným rodinám tím, že oba rodiče jsou posíláni do pracovního procesu (podobnost s obdobnými „recepty“ z dob totality je čistě náhodná?). Právě v těchto případech je setrvání jednoho z rodičů v rodině nejprospěšnější a stát by je měl náležitě ocenit. Vždyť ve srovnání se zajištěním institucionální péče o děti například v jeslích by jej to vyšlo daleko levněji!

Rozhodnutí setrvat s malými dětmi doma a věnovat jim rodičovskou péči by nemělo být ve výrazné nevýhodě vůči možnosti zvolit výdělečnou činnost a děti svěřit do zařízení kolektivní péče, jako je tomu dosud a jak to hodlá stát nadále podporovat. Celodenní rodičovská péče je rovnocenná jakékoliv jiné profesní činnosti a stát by ji měl náležitě ocenit.

Proti autonomii

Nelze v této chvíli říci, jaký konkrétní dopad budou mít opatření formulovaná takto obecně a neurčitě ve vládní koncepci. Ať se však na schválený základní dokument rodinné politiky díváme ze kteréhokoliv úhlu, rodinám rozhodně výrazně nepomůže.

Pokud budou realizovány sociálně-inženýrské plány naznačené v materiálu, dojde naopak k omezení autonomie rodiny i její možnosti rozhodovat se svobodně o rozdělení rolí v rodině, o volbě poměru mezi rodinou a zaměstnáním a mnoha dalších důležitých oblastech.

(Autorův článek doplníme: Občanský institut zpracoval společně s Českomoravskou asociací klubů dvojčat a víceročet, Centrem pro rodinu Hradec Králové, Hnutím Rodina, Hnutím Nové rodiny – Fokoláre, YMCA – Živou rodinou a Společností pro podporu rodiny koncepci rodinné politiky, která je nesocialistickou alternativou vládní koncepce rodinné politiky. Materiál podporují mnozí poslanci a senátoři z různých parlamentních stran (KDU-ČSL, ODS, Cesta změny. Oficiálně byl veřejnosti a politické reprezentaci představen 12. října 2005 na tiskové konferenci v poslanecké sněmovně Parlamentu ČR pod záštitou místopředsedy výboru pro sociální politiku a zdravotnictví Josefa Janečka. Pro zájemce je k dispozici v redakci Obrázku.)

Dr. Vojtěch Belling /
Hospodářské noviny 19. 10. 2005

KŘESŤANSKÁ DAJDOU ODPOVÍDALA

Když jsem na chatu (čte se: čet; znamená: beseda, povídání) internetového vydání Mladé fronty Dnes četl otázky věřících i nevěřících „chatařů“ a odpovědi Terezy Olivové, křesťanky z reality show Big Brother, bylo mi, jako by mne někdo fackoval střídavě zprava a zleva. Obrázek (pozn. redakce: není míněn Obrázek libereckých farností), který tato mladá křesťanská novinářka poskytovala sama o sobě svými odpověďmi, byl tristní. (To platí i pro některé tazatele; kdosi Terezu Olivovou vyzýval, ať si nic nedělá z odmítavého názoru svého arcibiskupa Jana Graubnera, však přece víme, jaký je ... Jsme ovce zcela geniální, pastýř je hlupák ...)

Tereza Olivová na jedné straně odmítala, někdy dost arogantně, jakoukoli zodpovědnost, na druhé straně žádala o podporu – k čemu? Pro co? Když padly dotazy, kam chodí „pařit“, živě odpovídala a hned chtěla zareservovat stůl; bylo mi z toho smutno. Na stejné webové stránce se poukazovalo na to, že Velký bratr nahradil pornografický („erotický“) pořad Novy Peříčko ... Křesťanka Tereza Olivová šest týdnů denně účinkovala v pornografickém pořadu; bez ohledu na to, jakou v něm hrála roli, účinkovala v něm ... Co k tomu vůbec dodat? Navíc získávala, asi přesně podle záměru dramaturgie, tomuto pořadu nové diváky, na chatu se Bohužel opakovala vyjádření ve smyslu: „Na BB jsem se nedívala, ale kvůli Vám jsem se začala dívat.“ Hrozné.

Víte na koho jsem si vzpomněl? Na Aničku „Dajdou“ Gleisnerovou, „generálku hvězdné pěchoty“ z prvního vydání show Česko hledá SuperStar ... Tatáž snaha po co největším množství popularity, která ale nestojí na ničem reálném, jen na krajně pochybné mediální prezentaci, tatáž lidská a sociální nezralost ... Stejná ochota nechat se sebou manipulovat ... Tereza Olivová je ovšem dáma mediálně vzdělaná, a tak se domnívá, že své znalosti využila, aby s dramaturgy Novy sehrála hru a vnutila se jim do show proti jejich vůli ... Netuší, anebo nechce tušit, že hru sehráli jedině oni s ní ... Když od Velkého bratra dostala rozkaz, aby vylila své spolubydlící do postele kafe, kafe

VARHANY – KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ VE SLUŽBÁCH LITURGIE (13)

Rok 1885 je pro náš příběh o libereckých varhanících a zpěvácích zajímavý mimo jiné pochvalným postřehem paní hraběnky Clotildy Clam-Gallasové. Ve svém dopise arciděkanovi Hoffmannovi vyzdvihuje kromě dalšího výkonu zpěváků a hudebníků při pontifikální mši a považuje je „za daleko zdařilejší, než je možno slyšet ve vídeňských chrámech“. Týž rok také oslavil chrámový sbor své čtyřicetileté výročí založení.

O dění na kůru u Sv. Antonína Velikého dostupné prameny té doby mnoho neříkají. Noviny se zmiňují, že při různých slavnostních příležitostech hrávala v kostele, pod taktovkou svého kapelníka Wilhelma Pochmanna, posádková hudba 74. pěšího pluku, který byl dislokován v Liberci. Týž Pochmann byl zřejmě také schopný varhaník, protože vícekrát zastupoval při významných příležitostech u varhan, jak o tom stručně referuje např. Reichenberger Kirchenblatt k datu 3. května 1914 v Křížovém kostele.

Roku 1914 nastupuje do úřadu varhaníka ve městě Liberci **Anton Keil**. Narodil se 12. května 1893 v Liberci jako syn soukenického mistra Antona G. Keila. Studoval kontrapunkt u hudebního ředitele Emila Kühnela v Liberci, u kanovníka Petera Griesbachera v Řezně a u profesora Hanse Fährmanna v Drážďanech. U profesorů Fährmanna a Josefa Rennera ml. v Řezně se učil také hře na varhany. Anton Keil se dočkal v r. 1930 postavení nových varhan od fy. Rieger z Krnova. Jako jeho četní předchůdci, i on pilně skládal, např. sborové dílo „Fiducit“ a písně v lidovém tónu, mezi nimi „Im Jeschkenenthal“ (V ještědském údolí), „Franz und der Esel“ (Franta a osel) a mnoho dalších. Během svého působení na této posici prokázal nesčetněkrát mimořádné interpretační i skladatelské schopnosti. Zejména po instalaci nových varhan v arciděkanském kostele se staly jeho varhanní koncerty po mších široko daleko proslulými.

2. července 1939 ještě oslavil městský varhaník A. Keil 25 let svého působení v arciděkanském a Křížovém kostele, aby

krátce poté odešel do Ústí n. L., kde nastoupil jako písař městského úřadu. O důvodech tohoto mimořádného rozhodnutí prameny neříkají nic.

Stavbu nových varhan v arciděkanském kostele stručně zaznamenala Pamětní kniha libereckého arciděkanství:

„Původní varhany z roku 1780 (nebo 1750?) byly již téměř neopravitelné. 7. 9. 1921 předložila největší tuzemská varhanářská firma Bratří Riegerů z Krnova nabídku na stavbu nových varhan a trvalo devět let, než se na příslušném kontě sešlo ze sbírek dostatečné množství peněz. Nabídka byla upřesněna na 149 500 Kč včetně dopravy z Krnova a instalace na místě. Přesná dispozice byla v r. 1929 několikrát konsultována s regenschorim prof. Hugo Wagnerem, Gustavem Rhodesem z evangelického kostela a varhaníkem Antonem Keilem. Kompletní zásilka všech dílů přišla do Liberce v polovině července 1930, 16. července se dostavili montéři Alois Münzberg, Adolf Witver a Alois Ludwig. Během týdne zabudovali nové varhany do původní skříně. Hrací stůl, u kterého dříve seděl varhaník zády k oltáři, byl přemístěn na pravou stranu varhan a postaven k nim bočně. K elektrickému ventilátoru musela být proražena silná zeď věže. Ke kolaudaci byl na návrh prof. Wagnera přizván profesor Franz Schütz z Vídeňské hudební akademie, dle jehož dobrozdání byla dodavatelská firma vyzvána k bezplatnému zpřesnění intonace, k úpravě pedálu a doplnění dvou znějících rejstříků. V konečné dispozici zní 36 hlasů ovládaných 42 rejstříky. Traktura je pneumatická, tlak vzduchu 2 1 PS. Dodatečně připojené rejstříky jsou Kornett 8 3-5 násobný a Principal 4 . Konečný účet zněl na 152 947,45 Kč. Z toho připadlo na pojištění při dopravě 448,50 Kč a daň z obratu 2 998,95 Kč.“

Ze zprávy je zřejmé, že celý mechanismus a funkční těleso nových varhan bylo „vsazeno“ do Reissovy skříně z r. 1845, která byla při pozdějších opravách a přestavbách několikrát rozšířena a dočkala se našich dnů.

K vysvěcení nových varhan dne

v kontrastu k prioritě finančního zisku u mnoha dnešních vojenských profesionálů, v době kdy policie a soudy berou větší ohledy na „lidská práva“ zločinců, než na práva poškozených, v době kdy je jen sporadicky trestána propagace nacismu a kdy propagace komunismu je dokonce jen něco jako vada na kráse, v době prý postmoderní – jsou tyto signály prvního muže republiky vynikající. Výborné jsou proto, že říkají: „Tak to vidím já“ a kladně ovlivňují společenské mínění.

Kus odvahy ale panu prezidentovi chybělo. Opět se nedostalo na skupinu bratrů Mašínových. Proč? K tomu je třeba krátká poznámka: Máme historicky mnoho společného i rozdílného s Rakouskem. Jenom v těchto dvou zemích střední Evropy, v ČSR a v Rakousku, obsazených převážně Rusy po 2. světové válce, se konaly poměrně svobodné volby. (Poměrně svobodné ve vztahu ke zcela totalitním poměrům v tehdejší Polsku a Maďarsku). Rakoušané ale nevolili komunisty, ti zde dostali jen cca 4 %. V Rakousku nebyla (na rozdíl od nás) dostatečně velká „pátá kolona“, kolona zrádců. Proto se ze sovětského (čti komunistického) područí vymanili a asi po deseti letech dosáhli neutrality. (Došlo k tomu i přesto, že Rakousko bylo po 2. světové válce zařazeno na stranu poražených). U nás tehdy dostali ve volbách rudí, tj. KSČ a jejich spojenec – ČSSD, více než desetkrát více % hlasů. To byl důležitý předpoklad na cestě k únorovému puči v r. 1948. Levicovost velké části společnosti a údajná výhodnost „sedět za pecí a čekat, jak to dopadne,“ a z toho plynoucí (nepojmenovaný) stud a vzdor – to jsou (už od Mnichova) důvody toho, jak veřejnost hodnotí, pod vlivem „masáží“ levicové politické a vždy převážně levicové kulturní fronty, naše hrdiny, ať už jde o Kubiše a Gabčíka, či o skupinu bratrů Mašínů. Z příčin výše popsanych se mnoho lidí staví k jejich činům odmítavě. Mezi vyznamenanými vojáky (viz výše) a skupinou bratrů Mašínových není podstatný rozdíl. Vydali se do boje proti zlu (s nejistým výsledkem). Ti co se proti Mašínům postavili se zbraní v ruce, hájili

komunistický (ne)řád. Mašínové tehdy netušili (a není to jejich vina), že proti nim stál nejen rudý nepřítel „východní“, ale ze zálohy i stejně rudý nepřítel „západní“. Pátá kolona obětavých užitečných idiotů (slova Leninova). (Např. komunista, soudruh Alger Hiss z vedení amerického ministerstva zahraničí spoluutvářel Jaltskou dohodu velmocí – ve prospěch světa socialismu). Je zajímavé, jak v dnešní době krystalizují názory významných politických činitelů posledních let, a to, jak se modeluje jejich postupný vývoj, tu k lepšímu, tu k horšímu. Návrhy na vyznamenání zčásti a vyznamenaní konkrétních osobností zejména, jsou určitým náznakem tradic z nichž vycházíme a kompasem směru, kterým se ubíráme. Pan prezident se v mnoha ohledech neřídí tím, co je nazýváno veřejné mínění. Patří k lidem, kteří veřejné mínění formují. Snad tedy za rok.

Mnozí z těch, co se zasloužili o naši svobodu jsou a zůstanou pro většinu z nás bezejmenní. Byla jejich oběť marná? Je možné to poměřit? Myslím, že marná jejich oběť nebyla a poměření možné je, pokusíme-li se o hodnocení činů konkrétních osob z pohledu věčnosti.

Karel Korous

Foto

- P. Martin František Vích

Radek Gális (Aktuality Setkání)

- Řád T. G. Masaryka, III. třída (je celkem pět tříd) pro P. Vícha

www.hrad.cz

- Josef Mašín

Lidové noviny 18. 11. 2005

jí do postele skutečně vylila ... Křesťanství sem, křesťanství tam, k šikanování bližního byla svolná ... Co by asi dělala za další týden, za dva? Za Terezu Olivovou v terárii Velkého bratra se modlilo dost lidí (jistě by

se našly v této napjaté době důležitější a potřebnější intence ...) a myslím si, že byli vyslyšeni. Tereza Olivová vypadla ze show za pět minut dvanáct.

www.sklenenýkostel.net

DĚTI A MLÁDEŽ

POCHOD PROTI ZAPOMÍNÁNÍ

U příležitosti státního svátku 17. listopadu uspořádali Mladí křesťanští demokraté Libereckého kraje ve spolupráci s Konfederací politických vězňů 3. ročník akce s názvem Pietní pochod proti zapomínání.

Pochod začal v 15 hodin před budovou C vysokoškolských kolejí v Liberci-Harcově. Asi po půl hodině došli účastníci na náměstí před radnici, kde položili věnec a svíčky k pamětní desce obětí 21. srpna 1968. Několik kolemjdoucích se připojilo a zapálením svíčky uctilo oběti komunistického i nacistického režimu. K dispozici byl i podpisový arch petice za zrušení komunismu.

Účastníky povzbudil svojí přítomností i Dr. Ing. Jaromír Drábek, který povede kandidátku KDU-ČSL v Libereckém kraji ve volbách do poslanecké sněmovny. Poděkování patří především organizátorovi akce Kamilu Janu Svobodovi. Doufáme, že příští rok se rozhodne vyjádřit svůj nesouhlas se stále přítomnou komunistickou hrozbou více lidí než tento rok.

Jakub Kríž

PROČ ZAPOMÍNÁME

RESPEKTIVE NEVZPOMÍNÁME

Tak jsme si užili další 17. listopad, další den kdy jsme nemuseli do zaměstnání, do školy, protože nám tento den páni poslanci uzákonili státním svátkem. Někteří z nás si vzali v pátek volno a odjeli na chalupy, aby je zazímovali nebo jen tak vyrazili na výlet. Vzpomněli bychom si my, jako mladí, ale i ti starší občané českého národa, na 17. listopad jako na den, který znamenal impuls ke svobodě, kdyby nám to večer ve zprávách nebo druhý den v denním tisku novináři nepřipomněli? Někdy mám dojem, že ne.

Jako organizátor „Pietního pochodu proti zapomínání“ jsem možná trochu smutný z toho, že naše dítě nijak zvlášť neroste.

Letos jsem požádal o spolupráci Konfederaci politických vězňů a ti na ni velmi vřele přistoupili. Leč bohužel nikdo z nich, až na otce Antonína, se na tuto akci nedostavil. U nich se to dá pochopit – jsou už vyššího věku a proti tomu, aby český občan nezapomínal, bojují celý rok, nejen v den státního svátku. Jsem si vědom své chyby v propagaci mezi studenty, ale mrzí mne, že i přesto, že lidé dostali pozvání i během nedělních ohlášek v Rochlici a Ruprechticích (nemám přesné zprávy, zda to bylo ohlášeno i jinde), nikdo z těchto lidí nepřišel.

Asi se zapomnělo jak bylo za minulého režimu nakládáno s lidskou důstojností. Opravdu si nevzpomínáme jak křesťané mohli respektive nemohli za minulého režimu občansky působit? Dle mého názoru shrbeně či odbojově, ale rozhodně ne svobodně a spokojeně. Každá doba přináší problémy a lidé rádi zapomínají, lépe řečeno vzpomínají jen na to dobré z časů minulých. Nesmíme zpo-
hodlnět (těžko budete vysvětlovat důvod své absence ženě s kočárkem, která této akci věnovala několik hodin ze svého nabitého programu). Nesmíme dopustit, aby paměť lidí, tedy i paměť našich dětí, zůstala nedotčena tím, co bylo.

I to je úkol křesťanů ve svobodné společnosti.

Sám za sebe Vám slibuji, že organizace akce bude napřesrok lepší, aby ti z vás, co si říkají, že by bývali letos rádi přišli, přijít mohli. Zároveň se jim a také těm, kteří na

takovéto akce sice nechodí, ale přece jen přispívají k tomu, abychom nezapomínali, omlouvám.

Kamil Jan Svoboda

*1. místopředseda MKD Libereckého kraje,
předseda KDU-ČSL v Liberci*

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ

K akcím zveřejněným v Obrázku přibýlo:
9. 12. – 11. 12. 2005

Mikulášská výprava – skauti, skautky, vlčata, světluchy, rádcové, vedení

Sraz: pátek 9. 12. v 17.30 na nádraží ČD

Navrat: neděle 11. 12. v 11.28 tamtéž

S sebou: večere na pátek, spacák,

rádcové a starší 16 let karimatku, bačkory, hygienické potřeby, dobré boty, zimní oblečení, pláštěnka/deštník, nůž, KPZ, do čtveřice jedno balení širokých nudlí, asi 1/4 chleba a mazání na něj, ovoce, sušenky, popř. cukroví, na nedělní ráno buchty od maminky, dárky pro kamarády, 120 Kč

Hubertka (Organizuje Marmar, Komár, Čmelák)

Čmelák

Foto

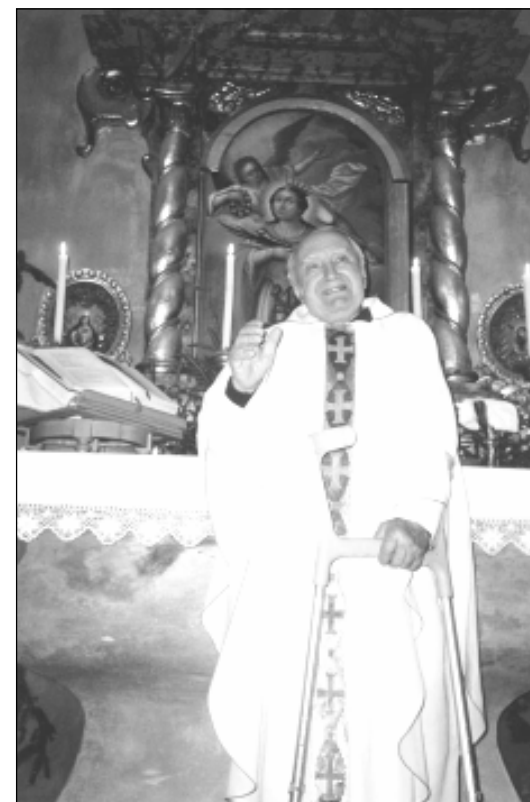
*- Rozcvička (Celostředisková výprava,
3. roč., Seleška, 15. 10. 2005)*

HISTORIE

SIGNÁLY Z HRADU

K výročí vzniku republiky uděluje prezident nejvyšší státní vyznamenání. Oceňuje konkrétní osoby a tím spoluutváří společenské klima.

Považuji za důležité, že mezi vyznamenanými byl katolický kněz P. Martin František Vích. S jeho osobou byla oceněna

role poctivého obětavého kněze i Církve v době totality. Správné je i to, že nejvyšší vyznamenání obdrželi vojáci – generálové z 2. odboje: Rudolf Pernický, Josef Buršík – in memoriam, MUDr. Josef Hercz a Stanislav Hlučka. Šli bojovat proti zlu, šli do spravedlivé války (s nejistým výsledkem

na začátku) – a dlouhá desetiletí se nedočkali vděku. Ocenění manželů Blaženy a Lubomíra Rosnerových každého zahřeje – tak vysoko je prezidentem hodnocena péče o nemohoucí. Dalším vynikajícím počinem je vyznamenání pana Michala

Velíška – in memoriam. Vypovídá o tom, že dnes, v době lhostejnosti mnohých, je správné chránit bližního svého a postavit se proti zlu i za cenu ztráty života. Velmi mě také potěšilo udělení Medaile za zásluhy panu Zdeňku Sternbergovi. Byla ohodnocena nejen práce tohoto muže, ale také to, že slavný šlechtický rod Sternbergů stál (vedle dalších) vždy pevně na straně Země české a nekalkuloval „co to vynese“. Sternbergové nebyli uraženi po prvorepublikové nespravedlivé pozemkové reformě a postavili se v době Mnichova veřejně za Republiku československou. (Riskovali ztrátu velkých majetků a přišli o ně. Nejdříve jim je ukradli němečtí národní socialisté – nacisté – hnědí, a potom čeští (srdcem sovětští) třídní socialisté – komunisté – rudí.)

V době, kdy politici i sdělovací prostředky nešetří útoky na šlechtu a na Církev (jak na restituce ukradeného majetku, tak i na obnovu rozvrácených norem morálních, etických), v době kdy je hlasitě zdůrazňováno, že „pomoc se bližnímu nevyplácí“, v době, kdy vlastenectví našich odbojářů stojí

VÁLKA CIVILIZACÍ?

ZÁPAD BOJUJE I SE SEBOU

Začala 11. září 2001 válka civilizací? Nikoli, ta začala dávno předtím. Ve skutečnosti však neprobíhá jedna válka civilizací, nýbrž války tři.

První je válkou radikálního islamismu, totalitní ideologie naroubované na islám, proti západnímu světu. Druhá probíhá uvnitř islámu – mezi islamisty a umírněnými muslimy. Ta třetí se odehrává uvnitř západní civilizace mezi jejími stoupenci a jejími odpůrci. Je to válka mezi Západem a post-Západem.

Radikální islamismus vede válku proti západní společnosti již čtvrtstoletí. V 90. letech se však Západ tvářil, že žádná válka neexistuje. Jedna strana útočila a druhá se ani nebránila.

Arabské a islamistické teroristické organizace vždy spolupracovaly s tajnými službami různých režimů na Blízkém východě – Libye, Sýrie, Iráku či Íránu. Je otázkou, zda akci typu 11. září bylo lze připravit bez jejich podpory. Proto úspěšný boj proti terorismu se nemůže omezit jen na zpravodajské ničení teroristů. Musí se zaměřit i na vojensko-politické zničení či odstrašení režimů, jež teroristy podporovaly. Režim, to není jen člověk na vrcholu – Saddám, Asad, Kaddáfí; režim, to jsou celé zpravodajské aparáty těchto diktátorů. Ukončení jejich podpory terorismu lze dosáhnout jen prostřednictvím svržení některých z nich a zastrašení ostatních. Každý ze zmíněných režimů mohl sloužit jako odstrašující příklad pro ostatní tím, že by byl svržen; ale nějaký z nich svržen být musel. Stal se jím Irák.

Stabilizace nového, prozápadního iráckého režimu je pro výsledek války mezi západní společností a radikálním islamismem klíčovou: povede-li se, Západ zvítězí. Uspěje-li v Iráku Zarkáví, islamisté ovládnou arabský svět a zradikalizují muslimské komunity v Evropě.

To nás přivádí k druhé civilizační válce, té mezi islamisty a umírněnými muslimy. Umírnění si nepřejí, aby mluvčími islámu byli Zarkáví a bin Ládin. Sami však mají problém jednoznačně odsoudit své radikální souvěrce. Situaci v islámské diaspoře navíc zhoršuje fakt, že bohatí dárci ze Saudské Arábie financují v mešitách netolerantní, vahhábistický proud islámu.

Pro osud západní společnosti je však rozhodující válka mezi Západem a post-Západem. Co rozumím pod západní civilizací? Tu v dějinách ustavenou civilizací, jež má tři konstitutivní prvky: tradici řecké filosofie, jež je správným použitím rozumu schopna poznat pravdu o realitě, včetně pravdy o dobru a zlu. Dále tradici židovského a křesťanského náboženství, jež postulují zjevení Boha člověku o jedinečnosti a posvátnosti každé lidské osoby, její nesmírné důstojnosti, jakož i povinnost usilovat vzdor své nedokonalosti o to, co je správné, dobré a morální. A konečně zatřetí, tradici osvícenské koncepce universálních lidských práv, podle níž každá lidská bytost má nezcizitelné přirozené právo žít ve svobodě.

Tyto tři pilíře byly sdíleny konsensem západní společnosti ještě i v 50. letech 20. století. Ti, kdo je odmítali – nacisté a komunisté – byli považováni za vyvrhele a nepřátele. Jenže v 60. letech radikální část levice západní civilizační konsensus odvrhla. Věřil, že rozumem nelze poznat pravdu, všechny nároky na pravdu jsou prý jen konvenční mýty a osobní mínění. Věřil, že židovsko-křesťanské mravní ideály jsou zlé a represivní. A konečně věřil, že koncept lidských práv je jen kulturním imperialismem arogantního Západu. Tato pozice se označuje jako postmodernistická; je relativistická pokud jde o poznání pravdy, nihilistická pokud jde o mravní hodnoty a zdánlivě rovnostářská pokud jde o jednotlivé civilizace, ve skutečnosti však nenávidí tu západní. V době studené války ti lidé otevřeně sympatizovali s každým komunistickým a protizápadním hnutím ve třetím světě. Nyní se jejich nenávisť soustřeďuje na současnou americkou vládu.

Mnozí lidé této post-západní civilizace považují Zarkávího za představitele té správné strany v Iráku. Jsou to lidé, kteří ponižování vězňů (nesprávné a odsouzeníhodné) americkými vojáky ve věznici Abú Ghrajb považují za ten největší zločin proti lidství; přitom skutečně, drastické, brutální mučení vězňů v téže věznici za Saddáma, či v jakékoli věznici v Sýrii, Číně, na Kubě nebo v Severní Koreji, je vždy nechávalo chladnými.

Umírněným muslimům vadí na západní společnosti nikoli klasická, křesťanská

LITURGIA DE LA PALABRA / BOHOSLUŽBA SLOVA

Primera Lectura – Salmo Responsorial – Segunda Lectura – Aleluya /
První čtení – Responsoriální žalm – Druhé čtení – Aleluya

Palabra de Dios. Te alabamos Señor.

Evangelio / Evangelium

El Señor esté con vosotros. Y con tu espíritu.

Lectura del Santo Evangelio según San ... Gloria a Ti, Señor.

Palabra del Señor. Gloria a Ti, Señor Jesús.

Homilia

Profesión de Fe / Vyznání víry

Símbolo niceo-constantinoplano

Creo en un solo Dios, Padre todopoderoso, Creador del cielo y de la tierra, de todo lo visible y lo invisible.

Creo en un solo Señor Jesucristo, Hijo único de Dios, nacido del Padre antes de todos los siglos: Dios de Dios, Luz de Luz, Dios verdadero de Dios verdadero, engendrado, no creado, de la misma naturaleza del Padre, por quien todo fue hecho; que por nosotros los hombres, y por nuestra salvación bajó del cielo, y por obra del Espíritu Santo se encarnó de María, la Virgen, y se hizo hombre; y por nuestra causa fue crucificado en tiempos de Poncio Pilato; padeció y fue sepultado y resucitó al tercer día según las Escrituras, y subió al cielo y está sentado a la derecha del Padre; y de nuevo vendrá con gloria para juzgar a vivos y muertos, y su reino no tendrá fin.

Creo en el Espíritu Santo, Señor y dador de vida, que procede del Padre y del Hijo, que con el Padre y el Hijo recibe una misma adoración y gloria, y que hablo por los profetas.

Creo en la Iglesia, que es una, santa, católica y apostólica. Confieso que hay un solo Bautismo para el perdón de los pecados.

Espero la resurrección de los muertos y la vida del mundo futuro. Amén.

Símbolo de los apóstoles

Creo en Dios, Padre todopoderoso, Creador del cielo y de la tierra.

Creo en Jesucristo, su único Hijo, nuestro Señor, que fue concebido por obra y gracia del Espíritu Santo, nació de santa María Virgen, padeció bajo el poder de Poncio Pilato, fue crucificado, muerto y sepultado, descendió a los infiernos, al tercer día resucitó de entre los muertos,

subió a los cielos y está sentado a la derecha de Dios, Padre todopoderoso. Desde allí ha de venir a juzgar a vivos y muertos.

Creo en el Espíritu Santo, la santa Iglesia católica, la comunión de los santos, el perdón de los pecados, la resurrección de la carne y la vida eterna. Amén.

Oración de los fieles o preces / Přímlyvy

Te rogamos, óyenos.

LITURGIA EUCARÍSTICA / BOHOSLUŽBA OBĚTI

Presentación de las Ofrendas / Příprava darů

Bendito seas, Señor. Dios del Universo, por este pan, fruto de la tierra y del trabajo del hombre, que recibimos de tu generosidad y ahora te presentamos: él será para nosotros pan de vida. Bendito seas, por siempre, Señor.

Bendito seas, Señor. Dios del Universo, por este vino, fruto de la vid y del trabajo del hombre, que recibimos de tu generosidad y ahora te presentamos: él será para nosotros bebida de salvación. Bendito seas, por siempre, Señor.

Orad, hermanos, para que este sacrificio mío y vuestro, sea agradable a Dios. Padre todopoderoso. El Señor reciba de tus manos este sacrificio, para alabanza y gloria de su nombre, para nuestro bien y el de toda su santa Iglesia. Oración sobre las Ofrendas / Modlitba nad dary.

Amén.

Prefacio / Preface

... El Señor esté con vosotros. Y con tu espíritu.

Levantemos el corazón. Lo tenemos levantado hacia el Señor.

Demos gracias al Señor, nuestro Dios. Es justo y necesario. ...

Santo, Santo, Santo es el Señor, Dios del Universo.

Llenos están el cielo y la tierra de tu gloria. Hosanna en el cielo. Bendito el que viene en nombre del Señor. Hosanna en el cielo. ...

Plegaria eucarística / Eucharistická modlitba

... Tomad y comed todos de él, porque esto es mi cuerpo, que será entregado por vosotros. ...

Tomad y bebed todos de él, porque éste es el cáliz de mi sangre, sangre de la alianza nueva y eterna, que será derramada por vosotros y por todos los hombres para el perdón de los pecados. Haced esto en conmemoración mía. ...

Este es el sacramento de nuestra fe / Tajemství víry

Anunciamos tu muerte, proclamamos tu resurrección. ¡Ven, Señor Jesús! ...

západní civilizace, nýbrž post-západní, relativistická a nihilistická „civilizace“. Post-západní relativismus a amorální nihilismus tak na jedné straně vyvolává k životu Zarkáviho a bin Ládina, a na straně druhé ničí schopnost západní civilizace se intelektuálně, společensky a i se zbraní v ruce bránit. **Osud západní civilizace tedy bude záviset od toho, zda ona ve vlastní společnosti převládne nad destruktivními silami postmodernismu. Konflikt Západu s post-Západem tak může skončit jen buď vítězstvím Západu, nebo zánikem obou.**

Roman Joch / Mf Dnes 10. 9. 2005

DVOJDOMÝ DOKTOR RATH

Otázka po soukromí politika není žádné nepřipustné narušování osobní sféry. Jak se člověk chová k ženám, tak se chová i k lidem – feministky prosím prominou tuto formulaci, chci tím říci, že jak někdo jedná ve své nejsoukromější sféře, tak jedná (s muži i ženami) ve sféře veřejné ...

Povšimněme si: právě tak jako chtěl David Rath mít ministerstvo i lékařskou komoru, tak chce mít současně manželku s dětmi i domácnost s milenkou ... Prý to funguje dobře, nechal se slyšet. Co bych nemohl mít v Hostivicích dva domy – a v každém jednu ženu? Co bych nemohl mít dva vzájemně neslučitelné úřady ve státě – a v každém šéfovské křeslo?

President Václav Klaus jistě právem zabránil Davidu Rathovi spojit v jedné osobě řízení státního úřadu i zájmové stavovské organizace. David Rath mohl každopádně ukázat, jak moc mu záleží na titulu „ministr“ – když se kvůli němu vzdal (a že jsme tedy všichni viděli jak nerad!) i šéfování v komoře, kterou změnil ve svoji komoru ... To je vidět i z toho, jakým způsobem se stará, aby komoru řídil, i když v ní složil presidentskou funkci ...

Nevím, jak bude Rath řídit ministerstvo. Nevím, co stihne do voleb – a co stihne po nich ... Ale jedna věc mi připadá přímo supervarovná: jak snadno tento muž kroutí zákony a předpisy ve svůj prospěch. Když si myslel, že může prezidentství v České lékařské komoře jenom pozastavit, hned si nechal na tuto míru upravit stanovy komory; když měla komoru do sjezdu řídit viceprezidentka, která není jeho člověk, hned ji v tom chce bránit další manipulací stanov ...

David Rath je pán, který ctí jenom jedno: svá přání.

František Schildberger

NA LIBERECKU ČARODĚJNICE NEUPALOVALI

Upalování čarodějnic (a čarodějů) bývá často dobrým beranidlem proti katolické církvi. Nicméně dánský historik a etnolog Gustav Hennigsen (protestant) vydal nedávno na toto téma obsáhlou publikaci, v níž dokazuje, že pravda je jako obvykle v těchto věcech poněkud jiná. Není ve svém postoji osamocen, už v sedmdesátých letech dospěli přední američtí historikové Norman Cohn a Richard Kieckhefer (taktéž nekatolíci) ke stejnému závěru, který je dnes názorem stále většího počtu historiků.

Především je třeba odkázat do říše bájí tvrzení o devíti milionech obětí čarodějnických procesů v Evropě. Toto číslo pochází od francouzského osvícenského historika Lamothea, žijícího v době Velké francouzské revoluce a Napoleona, kdy se na běžícím pásu vymýšlely hrůzostrašné historky o inkvizici a jejích procesech (jako nedávno za komunistů), aniž byla možnost korigovat je solidním předložením faktů. Osvícenská cenzura se vůbec nelišila od pozdější cenzury totalitních režimů 20. století. Na základě solidního výzkumu je nutno upřesnit počet obětí čarodějnických procesů 14. až 18. století na asi 50 tisíc. Před 14. stoletím čarodějnické procesy neexistovaly, nešlo tedy o středověkou, ale o novověkou pověru. Katolická církev ve středověku naopak tvrdě vystupovala proti této původem pohanské pověře o čarodějnicích (tj. ženách, které se pohlavně stýkají s ďáblem a takto od něho získávají nadpřirozenou moc škodit lidem). Už císař Karel Veliký ustanovil trest smrti pro každého, kdo by ji rozšiřoval. Ještě ve

Doxología

Por Cristo, con él y en él, a ti, Dios Padre omnipotente, todo honor y toda gloria por los siglos de los siglos. **Amén.**

Rito de la comunión / Přijímání

Fieles a la recomendación del Salvador ... nos atrevemos a decir:

Padre nuestro que estás en el cielo santificado sea tu Nombre; venga a nosotros tu reino; hágase tu voluntad en la tierra como en el cielo. Danos hoy nuestro pan de cada día; perdona nuestras ofensas, como también nosotros perdonamos a los que nos ofenden; no nos dejes caer en la tentación, y líbranos del mal.

Líbranos de todos los males, Señor, ... de nuestro Salvador Jesucristo.

Tuyo es el reino, tuyo el poder y la gloria, por siempre, Señor.

La paz / Pozdravení pokoje
Señor Jesucristo, ... Tú que vives y reinas por los siglos de los siglos. **Amén.**

La paz del Señor esté siempre con vosotros. **Y con tu espíritu.**
Daos fraternalmente la paz.

La paz de Cristo. La paz de Cristo.

Fracción del Pan / Lámaní Chleba
Cordero de Dios, que quitas el pecado del mundo, ten piedad de nosotros.

Cordero de Dios, que quitas el pecado del mundo, ten piedad de nosotros. ...

Cordero de Dios, que quitas el pecado del mundo, danos la paz.
Comunion / Přijímání

Este es el Cordero de Dios,

Este es el Cordero ... Dichosos los invitados a la cena del Señor.

Señor, no soy digno de que entres en mi casa, pero una palabra tuya bastará para sanarme.

El Cuerpo de Cristo. **Amén.** (La Sangre de Cristo. **Amén.**)
(El Cuerpo y la Sangre de Cristo. **Amén.**)

Oración después de la Comunión / Modlitba po přijímání
Amén.

RITO DE CONCLUSIÓN / ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

El Señor esté con vosotros. **Y con tu espíritu.**

La bendición de Dios todopoderoso, Padre, Hijo y Espíritu Santo, descienda sobre vosotros. **Amén.**

Podéis ir en paz. **Demos gracias a Dios.**

Podle http://www.misas.org/ordinario/mas_ordinarios.php3

připravila Křtiána Kochová.

Podle <http://www.misas.org/lecturas.php3>

ORDINARIO DE LA MISA / MEŠNÍ ŘÁD

OBRÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

4. 12. 2005 / Číslo 1 / Ročník 4 – PŘÍLOHA

RITOS INICIALES/ VSTUPNÍ OBŘADY

Canto de entrada / Vstupní zpěv

Saludo / Pozdrav

En el nombre del Padre, y del Hijo, y del Espíritu Santo. **Amén.**

El Señor esté con vosotros. (La gracia de nuestro Señor Jesucristo, el amor del Padre, y la comunión del Espíritu Santo estén con todos vosotros.) **Y con tu espíritu.**

Acto penitencial / Ukon kajcnosti

Hermanos: Para celebrar dignamente estos sagrados misterios, reconocemos nuestros pecados.

Yo confieso ante Dios todopoderoso y ante vosotros hermanos, que he pecado mucho de pensamiento, palabra, obra y omisión. Por mi culpa, por mi culpa, por mi gran culpa. Por eso ruego a Santa María, siempre Virgen, a los ángeles, a los santos y a vosotros, hermanos, que intercedáis por mí ante Dios nuestro Señor.

Dios todopoderoso tenga misericordia de nosotros, perdona nuestros pecados y nos lleve a la vida eterna. **Amén.**

Kyrie

Señor, ten piedad. **Señor, ten piedad.**

Cristo, ten piedad. **Cristo, ten piedad.**

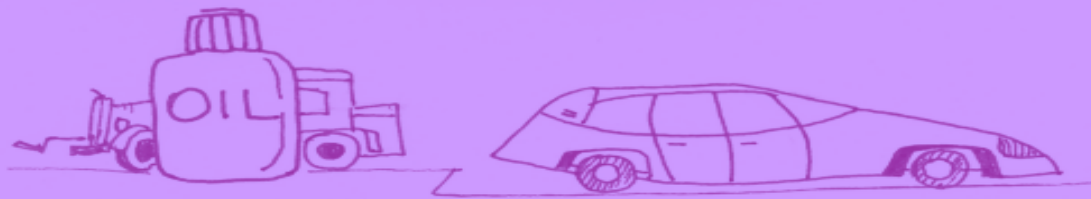
Señor, ten piedad. **Señor, ten piedad.**

Gloria / Sláva na výsostech Bohu

Gloria a Dios en el cielo, y en la tierra paz a los hombres que ama el Señor. Por tu inmensa gloria te alabamos, te bendecimos, te adoramos, te glorificamos, te damos gracias, Señor Dios, Rey celestial, Dios Padre todopoderoso. Señor, Hijo único, Jesucristo. Señor Dios, Cordero de Dios, Hijo del Padre; tú que quitas el pecado del mundo, ten piedad de nosotros; tú que quitas el pecado del mundo, atiende nuestra súplica; tú que estás sentado a la derecha del Padre, ten piedad de nosotros; porque sólo tú eres Santo, sólo tú Señor, sólo tú Altísimo Jesucristo, con el Espíritu Santo en la gloria de Dios Padre. **Amén.**

Oración colecta / Vstupní modlitba

Amén.

U servisu zastaví starý automobil. Majitel zavolá mechanika a povídá:
„Myslím, že potřebuji vyměnit olej.“
Mechanik auto prohlédne a říká:
„Být vámi, tak si nechám olej a vyměním auto.“

Kněz praví na mši sv. věřícím:
„Příští neděli budu kázat o lži a chci, abyste si všichni přečetli sedmnáctou kapitolu Markova evangelia.“
O týden později se po evangeliu ptá, kdo všechno četl sedmnáctou kapitolu Markova evangelia. Postupně se zvednou ruce všech přítomných. Kněz s úsměvem povídá:
„Marek má jen šestnáct kapitol. Takže teď začnu kázat o hříchu lži ...“

ODPOVĚDI NA OTÁZKY Z MINULÉHO TESTU

1. V knize Rút (Rt 4, 17 a Rt 4, 22).
2. Papež nemže za žádných podmínek změnit žádné z přikázání Desatera, protože je Bohem zjeveno.
3. Názory se různí. Většina badatelů říká, že převážná část Matoušova evangelia byla původně v aramejštině, jiní se snaží dokázat, že přímo v posvátném jazyku židů, tedy v hebrejštině.
4. Gamaliel I. zvaný též Starší, slavný vnuk předního rabína Hillela, 1. stol. po Kr. Zmiňován ve Sk 5, 34 a jako učitel sv. Pavla ve Sk 22, 3.
5. Ve čtrnácté. O verši 14 se má zato, že dům, kde bylo večeřadlo, byl dům patřící Markově rodině, a verše 51n. asi mluví přímo o Markovi: „Jeden jinoch šel za ním, měl pouze lněné plátno přehozené přes holé tělo. I toho se chtěli zmocnit, ale on jim nechal plátno v rukou a utekl nahý.“
6. Z Písma sv. jsou známy pouze čtyři cesty sv. apoštola Pavla.
7. Manžele sami sobě navzájem. Jeden tuto svátost uděluje druhému tím, že přijímá jeho souhlas; odevzdání se je tzv. materií, přijetí formou svátosti. Požehnání kněze nebo jáhna je jen svátostina navíc.
8. Sv. Jeroným (* kolem r. 347, † 420; jeho památka je 30. září).
9. Pro Židy byla mrtvola rituálně nečistá. Bylo pro ně proto nemyslitelného, aby něco tak nečistého, jako mrtvola, bylo opět čisté. Vzkříšení z mrtvých takto ale popírala jen strana saducejská, nikoliv farizeové. Podle názoru saduceů se lidem dostane odplaty jen v tomto životě, proto se soustředili na zajištění svých vládních pozic. Stáli tak na pozicích dnešních liberálů.
10. Sv. Línus, který byl papežem v letech 68 až 79. V církevním kalendáři se jeho jméno připomíná 23. září.

P. Antonín Sedlák s kol.
Ilustrace k Libereckému úsměvu
br. Michal OFM

starověku církevní otcové sv. Jan Zlatoústý, Cesarius z Arles aj. bojovali ostrými slovy proti této pověře jakožto pozůstatku pohanství. Veliký papež středověku a obránce svobody Církve proti německému císaři Jindřichu IV. v 11. století, sv. Řehoř VII., pod trestem exkomunikace zakázal dánskému králi Haraldovi, aby zahájil proces proti ženám obviněným z čarodějnictví, které prý zavinily sucho a morovou epidemii. Papež nabádá krále, aby raději hleděl pokáním odvrátit Boží tresty a ne je ještě rozmnožovat nevinně prolitou krví. Užívání čar a kouzel bylo přísně zakázáno už ve Starém zákoně. Církev ve starověku a středověku je také zakazovala, mohla je ale trestat a také je trestala pouze církevními tresty a odmítala zasahování světské moci do této záležitosti.

Teprve ve 14. století se zapojila do stíhání čarodějství světská moc, docházelo k rozsudkům smrti, při nichž ale žel často církevní i světské instituce spolupracovaly, jak se to stalo v případě sv. Jany z Arku (panny orleánské), jejíž upálení na hranici nelze nazvat jinak než justiční vraždou. Vlna čarodějnických procesů vrcholí v letech 1550 – 1650, a to už je novověk. Přitom mezi katolickými a protestantskými zeměmi existovaly obrovské rozdíly. Henningsen cituje v této souvislosti Martina Luthera, který požaduje důslednější pronásledování čarodějnic. Zatímco v protestantské části Německa zemřelo na hranici pro údajné čarodějství 26 tisíc lidí, v katolickém Irsku pouze čtyři. V nekatoličtějších regionech Evropy, v Itálii a na Pyrenejském poloostrově, proběhlo od 16. do 18. století více než 12 tisíc čarodějnických procesů, z toho ale jen 36 poprav. Značná část souzených naopak vyšla s osvobozujícím rozsudkem. Poslední čarodějnice v Evropě byla popravena koncem 18. století ve švýcarském protestantském kantonu Glarus.

Historička Jenny Gibbonsová taktéž poukazuje na zavádějící informace, jako by čarodějnické procesy organizovala církevní inkvizice. To vyplývá z nepřesného překladu latinského textu, že někdo byl per inquisitionem vyzkoušen, což nemusí znamenat hned inkvizici, nýbrž jenom to, že byl podroben soudu, a to lhotejno, jestli církevnímu nebo světskému (lat. inquire = vyhledávat, zkoumat, vyšetřovat). Církevní inkvizice se naopak vyhýbala čarodějnickým procesům. Když dva němečtí inkvizitoři Spengler a Institoris koncem 15. století vydali primitivní a pověrečný spis Kladio na čarodějnice, který žel vydatně přispěl k eskalaci čarodějnických procesů v Německu, inkvizice se od toho distancovala, papež sv. Pius V. (1566 – 72), který v Církevním státě zakázal čarodějnické procesy, nařídil dát tuto knihu na index zakázaných knih. Římská inkvizice, podléhající přímo papeži, se snažila bránit čarodějnickým procesům všude, kde to jen trochu bylo možné. O tom existuje ve vatikánském archivu spousta dokumentů. Žel velmi často byla neúspěšná, protože nejen protestantští, ale i katoličtí vládcové Evropy papeže ignorovali.

Dalším historickým mýtem je teze, že teprve bezbožecké osvícenství skoncovalo s touto pověrou a upalováním nevinných obětí. Skutečnost je taková, že v 18. století, kdy osvícenství začínalo, byly už čarodějnické procesy na definitivním ústupu v celé Evropě.

Hlavní zásluhu na postupné změně smýšlení v tomto směru má německý jezuita a duchovní básník Friedrich von Spee, který v první polovině 17. století s rizikem vlastního obvinění z čarodějství a upálení na hranici vyvolal v Německu proti této pohané pověře a popravám nevinných lidí kampaň, kterou vedli zejména jeho řádoví spolubratři.

V našich zemích byly mezi českým obyvatelstvem čarodějnické procesy jen ojedinělé. Horší situace vládla na Jesenicku a Šumpersku, kde žilo německé obyvatelstvo, jež mělo čilé styky se sousedním Slezskem, odkud sem prosakovala pověra o čarodějnicích. V 17. století tam byla upálena zhruba stovka lidí. Když toho zneužily osoby zvrácených mravů, jako Heinrich Boblig z Edelstadtu, který v postavení světského soudce vynucoval mučením doznání svých obětí k neexistujícím zločinům, rozpoutalo se hotové peklo. Katolický děkan v Šumperku Christoph Lautner jménem Církve vystoupil proti Bobligovi na obranu údajných čarodějnic, doplatil však na to sám upálením na hranici r. 1685. Velmi negativní roli žel sehrál jeho přímý nadřízený olomoucký biskup Karel II. z Lichtenštejna, který podlým způsobem vydal Lautnera Bobligovi. Poslední upálení pro čarodějství proběhlo v Šumperku r. 1700. Od tohoto data už v českých zemích nikdo nebyl pro tento delikt popraven. Na Liberecku, kde také žilo německé obyvatelstvo, k žádným čarodějnickým procesům nedošlo nikdy.

Radomír Malý

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

- Co to znamená advent?
 - Dobrodružství z příchodu Ježíše Krista (angl. adventure).
 - Příchod Pána Ježíše Krista.
 - Slavení soboty (podle adventistů).
- Jak dlouho trvá liturgický rok?
 - Jeho délka je 365 nebo 366 dní.
 - Jeho délka závisí na délce adventní doby.
 - Jeho délka závisí na tom, kdy začíná velikonoční doba.
- Proč se modlíme za zemřelé?
 - Aby nás v noci nestrašili.
 - Abychom zachovali staré dobré zvyky.
 - Abychom jim pomáhali z očistce.
- Mohou žít ještě dnes nějací svatí?
 - Ano, mohou, ale s obtížemi.
 - Ne, už nemohou a také nežijí.
 - Ne, se svatozáří by byli velmi nápadní.
- Kolik je nedělí v adventní době?
 - Dvě až čtyři.
 - Tři až čtyři.
 - Vždycky čtyři.
- Kterou z těchto barev kněz při mši svaté nikdy nenosí v době adventní?
 - Bílou.
 - Červenou.
 - Fialovou.
 - Růžovou.
 - Světle modrou.
 - Zelenou.
 - Zlatou.
- Kde bydlela Panna Maria, když ji archanděl Gabriel zvěstoval, že má být matkou Božího syna?
 - V Betlémě.
 - V Jeruzalémě.
 - V Nazaretě.
- Jak se jmenuje národ, ze kterého pochází Panna Maria a Pán Ježíš?
 - Arabové.
 - Řekové.
 - Římané.
 - Židé.
- Vánoce slavíme proto, abychom
 - mohli mít mnoho dárků pod stromečkem.
 - nemuseli chodit do školy.
 - oslavili narození Ježíška.
 - se mohli pořádně se najíst maminčina cukroví.
- Z kterého rodu pocházel sv. Josef, snoubenec Panny Marie?
 - Sv. Josef nebyl snoubenec Panny Marie.
 - Z rodu Árónova.
 - Z rodu Davidova.

TEST PRO DOSPĚLÉ

- Kdo je nazýván otcem západního mnišství?
- Které tři oleje svěť biskup na Zelený čtvrtek v katedrále?
- Zvířata, která jsou nemocná a trápí se, jsou utracena. Proč tedy člověk, který se trápí, nesmí dobrovolně ukončit svůj život? Vždyť podle Darwinovy teorie jsme se vyvinuli z opice, a tak jsme jen dokonalejší zvířata. Mají tedy zvířata větší práva než člověk?
- Kdy a jakou encyklikou bylo vyhlášeno dogma o Nanebevzetí Panny Marie?
- Kdo to byli novokřtění?
- Proč je víra v osud, tzv. fatalismus, nesmyslná?
- Může být kněz členem zednářské lóže nebo komunistické strany? Proč?
- Kolikrát za rok má jít katolík ke sv. zpovědi a ke sv. přijímání?
- Proč se doporučuje častá sv. zpověď – jedenkrát za měsíc?
- Co obsahuje Muratoriuv svitek?

LIBERECKÝ ÚSMĚV

Za rabínem přijde mladý Karpeles a ptá se:

„Rabbi, mám se oženit?“

„A chceš se ženit?“

„No, nechci.“

„Tak se nežeň.“

„Ale táta má pro mě lákavou partii.“

„Tak se ožeň.“

„Ale ona nemá dobrou pověst.“

„Tak se nežeň.“

„Ale ona je moc hezká.“

„Tak se ožeň.“

„Ale její rodina měla pletky s kriminálem.“

„Tak se nežeň.“

„Ale oni jí dají velké věno.“

„Tak se ožeň.“

„Když já, rabbi, nevím.“

„Tak víš co? Nech se pokřtít.“

„A proč, rabbi? Pomůže to?“

„No, pak budeš chodit otravovat faráře a já budu mít pokoj.“

Program benefice:

Pásmo českých a moravských koled pro dětský pěvecký sbor, pěvecká sóla, klavír, varhany, vibrafon a bicí nástroje.

Nastudoval a řídí sbormistr Josef Hlubuček.

Jako hosté vystoupí na začátek programu dětský pěvecký sbor ZŠ Chrastava JIŘICKÝ a flétnový kroužek pod vedením paní učitelky Kollmannové.

Místo a datum konání:

Kostel Sv. Vavřince v Chrastavě ve středu 28. prosince 2005 v 16.00 hodin.

Za dobrovolné vstupné velmi děkujeme.

Partneři benefice:

Nadace Divoké husy
ZŠ Chrastava

Matouš Kirschner

FARNOST SV. JANA KŘTITELE V ROCHLICI POŘÁDÁ

Pouť do Filipova

Jako každý rok je odjezd od autobusové zastávky pod Perštýnem v noci ze 12. na 13. 1. ve 2.00 h. Podrobnosti budou včas upřesněny.

Zájezd do Mariazelle a Medjugorje

25. dubna až 2. května 2006

Cena: jízdné 2 000 Kč, ubytování: 27,50 Euro

Odjezd: 25. dubna 2006 z Liberce, Fügnerova ul., stanoviště MHD směr Praha

v 7.00 h. Cestou zastávka v největším mariánském poutním místě Rakouska Mariazelle (mše svatá v češtině).

Příjezd do Medjugorje 26. dubna 2006. Program v Medjugorji tlumočí paní Olga Merkovičová. Výstup na Križevac, Podbrdo. Každodenní mše svatá v češtině, beseda s P. Jožo Zovkem, návštěva oázy míru, komunity narkomanů, vizionářů, Panny Marie na Tihalině a vodopádů na řece Kravici. Ubytovaní v centru Verité.

Poutní zájezd se uskuteční pod vedením P. Cherubína Kuczowicze OFM.

Přihlášky a informace:

P. Cherubín Kuczowicz OFM,
tel: 485 104 670

Ingrid Lanková, tel: 485 152 702,
731 563 604

Pojištění si hradí každý sám. Stravování z vlastních zdrojů.

Vezměte s sebou: platný cestovní pas, kancionál, růženec. Nezapomeňte na léky, které berete.

P. Cherubin M. Kuczowicz OFM

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 5. AŽ 24. PROSINCE 2005

Ke vzkříšení jsme vyprovodili:

Farnost Ruprechtice

Michal Kasič (1936)

Farnost Vratislavice nad Nisou

Marie Antonína Radová (1952)

duchovní správci

OB RÁZEK

Obrázek libereckých farností
přeje všem svým čtenářům
požehnané Vánoce a
šťastný rok 2006

libereckých farností

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 24. 12. 2005

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Eliška Manligová dostala od sv. Mikuláše pochvalu a dárek, Zdeněk Glaser

Internetové stránky libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

V TOMTO ČÍSLE

ÚVODNÍK

PŘES POLE A PAK DOPRAVA, OTFRIED PREUSSLER; LADISLAV JOSEF BERAN 3

PASTORACE

PONĚKUD BOUŘLIVÝ ADVENT, JAKUB KRÍŽ 8
OBRÁZEK INFORMUJE – P. JOSEF GLOGAR 8
ŠTĚDROVEČERNÍ ZAMYŠLENÍ, P. FRANTIŠEK OPLETAL, ARCIDĚKAN LIBERECKÝ 9
REAKCE NA ČLÁNEK „ZAMYŠLENÍ – PENÍZE, PENÍZE ...“, JAN VOŽENÍLEK 10
ODPOVĚĎ NA KRITIKU ČLÁNKU „ZAMYŠLENÍ“, ZDENĚK SKALICKÝ 11

RODINA A ŠKOLA

REALITA REALITY SHOW – K ČEMU JSOU NĚJAKÉ PETICE? MARIE NOVÁKOVÁ 11
KOLEKTIVIZACE – ZLOČIN PROTI VENKOVU, JIŘÍ RŮŽIČKA; VÁCLAV FREI 12

DĚTI A MLÁDEŽ

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ 13

HISTORIE

KORDAČ FRANTIŠEK XAVER, ThDr., PhD., ICAN. LIC. 13
31. ARCIBISKUP PRAŽSKÝ (1919 – 1931) – 1. ČÁST SERIÁLU, P. JOSEF DOBIÁŠ
VARHANY – KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ
VE SLUŽBÁCH LITURGIE (14 – ZAKONČENÍ SERIÁLU), PAVEL KOZOJED 15
VZTAH STÁTU A CÍRKVE – I. SVĚTOVÁ VÁLKA (2) EVROPA, DAVID JECH 17

ZPRÁVY Z DIECÉZÍ

SLOVENSKO: BISKUPOVÉ K „REALITY“ ŠOU, BISKUPI SLOVENSKA 20
OCHRANA ŽIVOTA ZNAMENÁ OCHRANU DUŠE EVROPY – ROCCO BUTTIGLIONE,
TLAČOVÁ KANCELÁRIA BISKUPOV SLOVENSKA / RC MONITOR 17/2005 20

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

ZPRÁVY Z KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA, P. FRANTIŠEK OPLETAL; TOMÁŠ TOMÁŠEK 21
BILANCUJEME V OBLASTNÍ CHARITĚ LIBEREC, JANA JURKOVÁ 22
ALIANČNÍ TÝDEN MODLITEB LIBERECKÝCH CÍRKVÍ, VÁCLAV VANĚK 23
OBLASTNÍ CHARITA CHRSTAVA VÁS SRDEČNĚ ZVE, MATOUŠ KIRSCHNER 23
FARNOST SV. JANA KŘTITELE V ROCHLICI POŘÁDÁ POUŤ A ZÁJEZD, P. CHERUBIN OFM 24
Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 5. AŽ 24. PROSINCE 2006 24

PŘÍLOHA

VČEREJŠÍ STRACH, JIŘÍ VYLEŤAL

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI
TEST PRO DOSPĚLÉ
LIBERECKÝ ÚSMĚV
ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO TESTU
ORDINAIRE DE LA MESSE / MEŠNÍ ŘÁD – SEŠITEK NA CESTY

příští rok jsme byly vybráni i pro dlouhodobou podporu. V tomto roce nás svou návštěvou poctila ředitelka Nadace Naše dítě i její pracovní kolektiv. Nadaci Naše dítě děkujeme za letošní dvojnásobnou podporu. Za podporu děkujeme i Libereckému kraji a městu Jablonec nad Nisou.

Za finanční podporu děkujeme také Ing. A. Schauerovi, Ondřeji Kmínkovi (OK SPORT) a našemu daňovému poradci Ing. Radkovi Doležalovi.

Za spolupráci děkujeme

- společnosti Oriflame, konkrétně paní Janě Očovajové a Renatě Bezuchové, které našim klientkám připravily zajímavé odpoledne,
- Nadaci Škola hrou, která nám poskytuje zdarma vstupenky do Centra Babylon,
- kolektivu dětí z farnosti Vratislavice nad Nisou, které pro děti připravily divadelní představení,
- ZOO Liberec, která poskytuje našim klientům slevu na vstupném (někdy i vstupenky zdarma),
- Obchodní akademii Liberec – a těšíme se na její nový projekt pro naše klientky,
- Bc. Martinu Halamovi, který vede terapeutické skupinky klientek jako novou poskytovanou aktivitu,
- JUDr. J. Zedníčkovi, Ing. K. Korousovi, T. Makarovské a otci Opletalovi za aktivní účast v Radě Oblastní charity Liberec,
- otci Tomáši Genrtovi OFM, otci Cherubínovi Kuczewiczovi OFM a panu Petru Wolskemu za stálou a pravidelnou duchovní pomoc a doprovázení,
- redaktoru a redakční radě časopisu Obrázek, zejména br. Felixi Sloukovi, za prostor pro informace a prezentaci naší činnosti,
- koledníkům Tříkrálové sbírky starým, novým i staronovým, a našemu koordinátorovi Kamilovi J. Svobodovi,
- a všem Vám, který jste nám pomohli, a my jsme Vás zapomněli jmenovat.

A už nám zbývá jenom říct, co chystáme pro rok 2006.

Především organizační změnu, která bude spočívat ve sloučení Oblastní charity Liberec a Oblastní charity Chrástava pod jedno vedení. V Domově pro matky s dětmi v tísni plánujeme začít s opravou venkovního hřiště

pro děti (prostředky jsme získali v grantovém řízení ze společné sbírky NROS a ČT „Pomozte dětem!“ a další část nám věnovala Diecézní charita Litoměřice). Plánujeme zřídit nové pracovní místo projektového asistenta a budeme pracovat dál na projektu Hospice pro Liberecký kraj a Integrovaného centra pro migranty.

Děkujeme ještě jednou všem za projevenou důvěru, modlitby, materiální a finanční dary. Přejeme Vám požehnané a pokojné prožití vánočních svátků a všechno dobré do nového roku 2006. Bůh nám všem žehnej!

*Mgr. Ing. Jana Jurková,
ředitelka Oblastní charity Liberec*

ALIANČNÍ TÝDEN MODLITEB

LIBERECKÝCH CÍRKVÍ

je od 18. do 24. 1. 2006

Datum / Místo konání / Kazatel

St 18. 1. 18.00 / Církev československá husitská, nám. Českých bratří 2 / Červinský Petr z Bratrské jednoty baptistů

Čt 19. 1. 18.00 / Církev českoobratrská evangelická, Masarykova 454/22 / Urban Pavel z Církve Bratrské

Pá 20. 1. 18.00 / Bratrská jednota baptistů, Růžová 296/9 / Tomčík David z Církve československé husitské

So 21. 1. 18.00 / Církev adventistů sedmého dne, U Jánského kamene 576/3 / Čapek Jan z Církve českoobratrské evangelické

Ne 22. 1. 16.00 / Církev bratrská Puchmajerova 359/4 / Koncert sborů a skupin

Po 23. 1. 18.00 / ŘK farnost Vratislavice nad Nisou, kaple Vzkříšení, Tanvaldská 51 / Lorenovicz Slávek z Církve československé husitské

Út 24. 1. 18.00 / ŘK farnost Ruprechtice, kostel Sv. Antonína Paduánského / Vaněk Samuel z Církve adventistů sedmého dne

Václav Vaněk

OBLASTNÍ CHARITA CHRSTAVA

VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

vánoční benefiční koncert dětského pěveckého sboru ze Železného Brodu ŘETÍZEK.

Hostem první autogramiády Karmelitánského knihkupectví U sv. Antonína byl ve středu 14. 12. 2005 herec Radovan Lukavský.

Na úvod příjemného setkání přednesl básně Vánoce od Jaroslava Vrchlického a úryvek z Popelky Nazaretské Václava Renče. Poté se samozřejmě zmínil o knize Rozhovory s dědečkem, ve které si povídá se svou vnučkou a zároveň autorkou knihy Klárou Lukavskou.

Tento titul Karmelitánského nakladatelství se několikrát objevil v nejprodávanější desítku knih oficiálního žebříčku Svazu českých knihkupců a nakladatelů. Po rozebrání prvního je nyní na pultech knihkupectví již druhé, zrevidované vydání.

Beseda s Radovanem Lukavským měla přátelskou adventní atmosféru, mistr se neúnavně věnoval všem hostům knihkupectví i zájemcům o autogram.

Podobná setkávání bude knihkupectví U sv. Antonína organizovat od ledna každý měsíc. Těšit se můžeme na Elišku Haškovou Coolidge (autorku knihy Pět amerických prezidentů, česká babička a já), Vojtěcha Kodeta, Kateřinu Lachmanovou a další významné osobnosti.

Tomáš Tomášek

Foto

Zdeněk Glaser, Filip Novák a Petr Šímr

BILANCUJEME

V OBLASTNÍ CHARITĚ LIBEREC

Oblastní charita Liberec, Domov pro matky s dětmi v tísni, má za sebou další, již pátý rok své existence. Co pro nás rok 2005 znamenal?

Nový rok jsme začali zjara opravou střechy. Opravili jsme okapy a svody a o bezpečnost v okolí kostela se postaralo Arciděkanství Liberec, za což otci Opletalovi mnohokrát děkujeme. Opravily se chodníky v areálu Domova (díky společnosti Peguform Bohemia, k. s.), které byly v havarijním stavu a došlo i na zbourání přístavby, zkultivovali jsme zahradu (vsťříc nám vyšly Technické služby města Liberce) a dovybavili jsme hernu pro děti (žebřiny, hračky). Děkujeme společnosti Jablonex a. s. a Nordix a. s., a za malé dárky děkujeme Soroptimist International, klub Liberec, paní Lence Bobvošové a Agátě Řehákové.

Pro pozvednutí duchovní, duševní a intelektuální úrovně dětí v Domově jsme vyhlásili podprojekt „Poznáváme svět“. Podařilo se nám na něj získat prostředky – na výlety a pobytové akce pro děti. V červnu měly děti a jejich maminky možnost jet na výlet do Žitavy, který organizovala Oblastní charita Chrastava a poprvé za dobu existence Domova jsme mohli dětem nabídnout účast na prázdninovém letním táboře. Centrum volného času Arabella Liberec nabídlo našim dvěma dětem účast na týdenním táborovém stacionáři „Deskové hry“ a čtyři děti se zúčastnily desetidenního pobytu v přírodě v Miletíně. Jsme si vědomi, že i takové zapojení dětí do normálního života podporuje jejich přirozený a normální vývoj. Prostředky byly rovněž poskytnuty ze společné sbírky „Pomozte dětem!“ a významnou částí se na realizaci projektu podílela Nadace Euronisa, která nám darovala prostředky ze sbírky „Pozvedněte slabé!“ Z velkých akcí, které pro děti děláme, jsme zvyk Pálení čarodějnic vyměnili za Vítání máje a vytvořili novou tradici setkávání při hudbě (kromě společných výletů) trojí generace klientů za účasti seniorů z Domova pokojného stáří v Chrastavě.

Z dětských projektů naše velké poděkování patří Nadaci Eurotel, která nás podporuje dost významným způsobem a pro

ÚVODNÍK

PŘES POLE A PAK DOPRAVA

Příběh o Ferdovi z pekárny a jeho uzlíku, jakož i o pomeranči a jeho vůni a o mnohých lidech, které Ferda cestou potkal, tenkrát oné noci.

V pekárně u Bieglů v Liberci měli tenkrát učedníka, a ten se jmenoval Ferdinand Elger. Ferda Elgrů byl spíš útlý, ne zrovna vysoký, ale – jak pekařka Biegllová říkala – bylo by to poprvé, co by učedník u nich zůstal malý a hubený. Nedostatkem dobré a silné stravy Ferda u Bieglů skutečně netrpěl, zato ale nedostatkem spánku. Jako všichni pekařští učedníci musel ráno už o půl třetí z postele a pak zatopit v peci a starat se, aby bylo všechno připraveno, když v půl čtvrté přijde mistr a tovaryšové a začnou s prací. Od půl sedmé pak roznášel Ferda čerstvé housky, které věšel zákazníkům v plátěných pytlících spočítané na dveře. To muselo ovšem pěkně odsýpat, protože ti lidé potřebovali svoji snídani. Také přes den byl pekařík Ferda stále zaměstnán, a kromě toho byl unaven k padnutí. Pořád musel zívat a mnout si oči. Často když seděli u stolu, nechybělo mnoho, aby jim nad jídlem neusnul. Tak každý pochopí, že se Ferda celý týden těšil na neděli. V neděli právě se mohl konečně vyspat až do rána do osmi a o svátcích ovšem také.

V předvánočních týdnech měli v pekárně u Bieglů zvlášť napilno. To museli péci nejen chléb a housky, nejen obvyklé slané tyčinky, loupáčky a máslové rohlíčky, nýbrž také vánočky, štolky, perník a celé plechy cukroví na svátky, lískové placičky a oříškové řezy, vanilkové rohlíčky a skořicové hvězdy, preclíky a mandlová kolečka a všechno, co ještě nesmí na vánoční míse chybět. A to ještě není všechno! Hospodyně ze sousedství posílaly tyto dny také své vlastní vánočky, preclíky a vánoční koláče k Bieglům do pekárny a nechávaly je u nich upéct. Syrové bochníky a vánočky čekaly seřazené za sebou na dlouhých pekárenských prknech. Pak je pekaři šoupli po těch prknech do pece. A když byly hotové, musel je Ferda zas roznášet zpátky

po domech. To se muselo dávat pěkně pozor, aby mu cestou nesklouzly z podnosu, jinak by měl pořádné nepříjemnosti.

Většinou dostal nějaké spropitné, tak dva nebo tři haléře, zpravidla od hospodyně. Nebo mu služebná strčila pár ořechů, jablko, hrst sušených švestek, někdy také sušené hrušky, vždyť o sladkosti pekařský učedník pochopitelně moc nestojí. A jednou, jsou tomu dva dny, to mu, Ferdovi, paní vrchní berní správcová Kiliánová v Panské

ulici (dnes 8. března) darovala dokonce opravdový pomeranč. Ten pomeranč voní tak nádherně, že ho člověk může očichávat jen se zavřenýma očima.

Všechno, co během posledních dní a týdnů dostal, spropitné a ořechy, jablka, švestky a sušené hrušky, si Ferda šetřil na svátky. K tomu účelu si od pekařky Biegllové vypůjčil jednu z těch bílo-modře kostkovaných utěrek, na čtyřech rozích ji svázal do malého uzlíku, v Liberci se tomu říkalo hikl. Ten hikl ležel na stoličce vedle Ferdovy postele, a do něho si dával všechno, co mu hospodyně darovaly. Až na ten pomeranč ostatně. Pomeranč dával totiž přes den pod svůj polštář: ne snad aby ho před někým ukrýval, ale líbilo se mu, že jím polštář začínal vonět. Na Štědrý večer, když už bylo všechno konečně do posledního hmatu uděláno a večere dojedena, zalezl Elgerovic Ferda do postele. Nadílka se tehdy v Liberci konávala až ráno na Hod Boží – a že pekařští mistři se svými tovaryši a učedníky nešli na Půlnoční mši, pro to měl každý pochopení, dokonce i pan arciděkan Hofmann, jenž byl i jinak rozumný člověk. „Jenom se klidně o Svaté noci důkladně

vyspěte," povídal jednou pekařovům Bieglovům. „To je mi mnohem milejší, než kdybyste na mne v kostele zívali, však si to taky zasloužíte.“

Ferda Elgerů vklouzl tedy na Štědrý večer hned po večeru do postele, a sice v pevné jistotě, že se bez přestávky prospí až do rána. A příští noc, z Hodu Božího na Štěpána, zrovna tak. Polštář už voněl docela silně pomerančem. A s ním si Ferda ještě trochu před spaním hrál, ale ne dlouho, protože se mu už brzy oči zavíraly únavou.

Byl tak unavený, že by se ráno určitě sám od sebe nevzbudil. Dokonce i anděla, který v noci přišel k jeho posteli, to stálo velikou námahu, než ho vzbudil. Párkrát ho volal jménem, položil mu ruku na rameno. Pak se pokusil mu stáhnout peřinu – ale všechno bylo marné. Až mu nakonec sáhl na jeho pomeranč. Teprve teď, najednou, otevřel Ferda oči a vztyčil se.

„Žádné strachy," povídá anděl. „Nic ti přeje, Ferdo, nechci brát. Jenom jsem tě musel nějak vzbudit, rozumíš.“

Nejdřív Ferda nerozuměl vůbec ničemu. Neměly být zítra Vánoce? Copak musí o Svaté noci přeje jen zas do pekárny?

„Ne do pekárny," řekl anděl. „Ale do Betléma máš přijít, k jesličkám ve chlévě.“

„Jo ták?" povídá Ferda a vytírá si z očí spánek. „Do Betléma, říkáš? To je tedy něco jiného.“

Musel ještě párkrát zívnout, než se náležitě vzbudil. Anděl začíná ale být netrpělivý. „Musíme už vyrazit!" naléhá. „Už s tebou ztrácím příliš mnoho času! A cestu aspoň, doufám, znáš.“

„Cestu do Betléma?" povídá Ferda. „No bodejd!"

Nikdy nepomyslel na to, kde by mohl Betlém ležet, a nikdo mu to taky nikdy nepopsal. Přesto věděl přesně, jak má jít, přeje ven do Ruprechtic a pak dál přes pole, pak trochu doprava, a pak už to nemohlo být daleko. Ostatně se vůbec nedivil tomu, odkud to najednou věděl, také to nebylo důležité. Důležité bylo jen, že nesměl ztrácet čas. Ráz, dva, a už byl na nohách a oblékal se.

„Venku je zima," řekl anděl. „Obleč si také ten vlněný svetr! A ještě něco: všechny lidi, které cestou potkáš, můžeš vzít do Betléma

s sebou. Pánu Bohu poručeno – však víš, musím si pospíšet.“

V okamžiku anděl zmizel. Zda dveřmi nebo oknem, to nemohl Ferda postřehnout, tak rychle to šlo. Jeho samotného to teď také pohánělo ke spěchu. Rychle byl oblečen, ale pak si právě ještě vzpomněl, že do Betléma se nechodí s prázdnými rukama.

Naštěstí má svůj hikl, ten vezme s sebou. Jablka, ořechy, spropitné a sušené švestky se budou těm svatým lidem v chlévě jistě hodit. A co s pomerančem? Ten by si Ferda radši nechal pro sebe. Ale pak si řekl, že ho radši vezme taky s sebou. Právě proto.

Učedník Ferda tápe tmou v tichém domě. Za okny jiskří sníh.

Dveře mládeneckého pokoje, kde spí tovaryšové, jsou pootevřené. Ferda se kolem nich plíží po špičkách. Slyší tovaryše chrápat, vidí, jak dlouhý Ginzl zvedá hlavu. Kam má Ferda tak pozdě v noci namířeno, bručí rozespale.

„Já?" ptá se Ferda potichu. „Do Betléma. Chceš jít se mnou, Ginzle?"

„To jsou ale nápady!" zabručí dlouhý Ginzl, než se otočí a chrápe dál. „Dej mi pokoj, nebo po tobě něčím hodím!"

Když Elgrovic Ferda vyšel z domu, ven na Chrastavskou třídu, s podivem zjišťoval, že v mnoha domech ještě svítí. To ještě nemůže být tak pozdě, jak měl původně zato. Tím lépe! Aspoň tam nepřijde tak pozdě.

Zahnul do Rybářské uličky a pak vyšel na Frýdlantskou třídu. Tisíce a tisíce hvězd jiskřily nad střechami města. Jedna byla mnohem, mnohem větší a svítila mnohem, mnohem jasněji než všechny ostatní: to byla ta Hvězda betlémská. Ferda byl tak šťasten, že ji viděl. Jak je dobře, že ho anděl vzbudil!

Na jednom balkóně, docela nahoře ve čtvrtém poschodí, stál osamělý muž a díval se dalekohledem na nahoru na hvězdy. To mohl být jen pan odborný učitel Simon. Ferda ho měl na měšfance na němčinu a zeměpis.

„Dobrý večer, pane odborný učiteli!" zvolal nahoru. „Půjďte se mnou do Betléma? Můžete jen říci, já na vás počkám.“

Ferda se nedočkal odpovědi. Zřejmě pan odborný učitel Simon vůbec neslyšel, co na něho chlapec volal. Byl příliš zaměstnán pozorováním Betlémské hvězdy. Vždyť jak často se přihodí, aby člověk dostal před

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

ZPRÁVY Z KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA 7. prosince – slavnostní otevření

Po běžném otevření knihkupectví, o němž jsme psali minule, byla ve středu 7. 12. 2005 v prostorách prodejny malá slavnost. Za účasti mnoha hostů bylo knihkupectví požehnáno a slavnostně otevřeno. P. František Opletal, který objekt prodejny pronajal, přítomným řekl: „Četba velice ovlivňuje charakter člověka, hlavně mladého, ještě charakterově nedotvořeného. Velice na tom záleží. Máme tady ve městě sice

spoustu knihkupectví, ale mají to tam všelijak pomíchané. Naši literaturu, buddhismus, islám, esoteriku, všechno páté přes deváté. Tady budete mít opravdu křesťanskou a katolickou literaturu. Važte si jí tedy a snažte se co nejvíce získávat právě přes náboženskou četbu, pro svou duši, pro svou spásu.

Ať tedy prodejna slouží tomu dobru, pro které byla zbudována. Ať se vám, karmelitánům, daří v tomto městě a ať vaše činnost prospěje co nejvíce náboženskému povznesení všech obyvatel. Díky vám, že jste to tu tak krásně zbudovali a připravili.

Teď už můžeme jenom očekávat, a modlit se za to, aby vaše práce a následující služba prodejny co nejvíce prospívala dobru všech.“

SLOVENSKO: BISKUPOVÉ K „REALITY“ ŠOU

V posledných mesiacoch sa v mediálnom prostredí na Slovensku objavili programy, ktoré pošliapávajú ľudskú dôstojnosť. Reality šou, VyVolení a Veľký Brat sa však i napriek protestom naďalej vysielajú, a to dokonca v hlavnom vysielacom čase. Sú tak bez väčších problémov dostupné i tým, ktorí sú najzraniteľnejší – deťom a mládeži.

Uvedené programy sú v rozpore so zachovaním základnej ľudskej slušnosti. Ako vzor predstavujú ľudí, ktorí dlhé týždne žijú v izolovanom prostredí, pričom nepracujú, plnia častokrát nezmyselné a ponižujúce príkazy režisérovi. Umelo je medzi nimi vytvárané napätie a nevraživosť, útočí sa na ich citový život. Psychické problémy niektorých jednotlivcov sú zneužívané s jediným zámerom – získať čo najvyššiu sledovanosť a tým dosiahnuť enormný zisk.

My katolícki biskupi Slovenska jednoznačne odsudzujeme tieto programy šíriace morálny a kultúrny úpadok. Plne podporujeme všetky iniciatívy združení i jednotlivcov, ktorí sa rozhodli proti takejto dekadencii pozdvihnúť svoj hlas. Ďakujeme im za to a veríme, že ich úsilie prinesie pozitívny výsledok. Zároveň sa obraciame na všetky firmy, ktoré svojou reklamou dané relácie podporujú, aby zvážili dôsledok finančnej podpory, ktorú takto poskytujú, lebo ekonomický zisk nemôže byť nadradený nad ľudskú dôstojnosť. Chceme poďakovať členom Rady pre vysielanie a retransmisiiu, ktorí odmietajú porušovanie zákonov SR aspoň tým, že udeľujú televíziám pokuty. Vyzývame spoločnosť a zodpovedné štátne orgány na diskusiu a sprísnenie zákonov, ktoré by v budúcnosti takéto svojvoľné porušovanie zákonov trestalo oveľa tvrdšie. Sloboda vyjadrovania, za ktorú sa tvorcovia spomenutých relácií ukrývajú, nesmie ísť proti základným ľudským právam a ohrozovať morálne zdravie jednotlivcov a spoločnosti. Demoralizovaná mládež i dospelí sú okrem utrpenia, ktoré spôsobujú najbližším, aj veľkým finančným bremenom pre celú spoločnosť. Zdravá spoločnosť sa pred takýmito deštruktívnymi vplyvmi bráni.

Naliehavo sa obraciame na tvorcov daných programov, aby sa z pohľadu svedomia zamysleli nad svojím konaním a vyvodili osobnú zodpovednosť.

Napokon, dokiaľ nedôjde k náprave inak, vyzývame veriacich divákov, aby sa sledovaniu podobných programov vyhýbali a takto vyjadrili svoj ľudský a kresťanský etický postoj.

*Biskupi Slovenska,
Donovaly, 8. 11. 2005*

OCHRANA ŽIVOTA ZNAMENÁ OCHRANU DUŠE EVROPY

ROCCO BUTTIGLIONE

Ochranu rodiny a života označil italský ministr kultúry Rocco Buttiglione na sympoziu „Evropská akce lékařů za život“ v Salzburku koncem září za klíčová témata, u nichž jde o duši Evropy.

„**Dělicí čára mezi „křesťanským“ a „nekřesťanským“ probíhá srdcem každého člověka,**“ řekl Buttiglione. „V každé generaci je potřebná odvaha k angažovanosti za tato témata. Tato odvaha je potřebná i pro fungování demokracie. Dobrý demokrat nesmí být relativistou. Neexistují-li žádné trvalé hodnoty, kdo by potom brzdil mocné, nebo je zastavil?“

Buttiglione: **Ochrana života znamená ochranu duše Evropy.** Buttiglione zdůraznil, že je omyl považovat relativismus za předpoklad tolerance: „Tolerance se posiluje, když spočívá na jasných hodnotách.“

Vloni se Buttiglione jako kandidát na člena Evropské komise sám stal obětí laicistické netolerantnosti, když na pohovoru v Evropském parlamentu neskryval svoje katolické přesvědčení (srov. přílohu Obrázku, roč. 3, č. 1, 5. 12. 2004).

Symposium Evropské lékařské akce zorganizovali lékaři spolu se salcburskou arcidiecézí a neslo se ve znamení dramatického vývoje demografické zimy v Evropě.

*Tlačová kancelária biskupov Slovenska /
RC Monitor 17/2005*

dalekohled v Liberci tak nádhernou hvězdou?

Ferda šel dál, sám jako dosud. Teď míjel jednu továrnu, Neumannovu tkalcovnu sukna. Tovární haly a dvůr byly tiché a opuštěné. Samozřejmě se této noci nepracovalo, v Neumannově továrně také ne. Přes dvůr se k mřížové bráně šoural samotný starý muž. V jedné ruce nesl svazek klíčů, v druhé lucernu. Ferda starého znal, byl to pan noční hlídač Schindler. Když ráno šel ze služby domů, kupoval si v pekárně u Bieglů tři housky, jednu z nich s mákem.

„Dobrý večer, pane noční hlídači!“ volal na něho Ferda skrz mříž. „Jsem na cestě do Betléma. Když se vám chce, můžete jí se mnou.“

Pan noční hlídač Schindler si na něj posvítíl lucernou. „Ach, to jsi ty, Ferda od pekařů! A kam tak pozdě ještě jdeš?“

„Do Betléma,“ opakoval chlapec. „Nechcete jít se mnou? Není to daleko ...“

Noční hlídač se došoural až k bráně. „Jestli chce?“ potřásl rameny. „Šel bych rád, jenomže: jsem zde přece nočním hlídačem, rozumíš. Nesmím prostě odejít. Ani do Betléma. Ale víš co? Vyříd' tam ode mne pěkný pozdrav, ano?“

„Samozřejmě, pane noční hlídači,“ řekl Ferda Elgerů. „Váš pozdrav v Betlémě rád vyřídím.“ Noční hlídač Schindler pokračoval ve své obchůzce a Ferda šel zase dál, sám jako dosud. Když přecházel Lipské (dnes Tržní) náměstí, šel proti němu mladý člověk s vyhrnutým límcem: podle čepice železničář. Nesl aktovku, z níž koukala termoska.

„Dobrý večer, pane železničáři,“ řekl Ferda a ptal se ho, nepůjde-li s ním do Betléma k jesličkám. A že anděl, který ho vzbudil, mu řekl, aby každého, koho potká, pozval do Betléma s sebou.

Ale mladý železničář nemohl bohužel jít

také, musel totiž na nádraží, na noční službu. I o Svaté noci vlaky jezdí, do Prahy a do Zhořelce, do Jablonce a Tanvaldu, do Žitavy, do Děčína. „Nedá se nic dělat, je to tak,“ řekl mladý železničář Ferdovi. „A proto musím na hradle vystřídat svého kolegu. A chci-li tam být včas, musím si pospíšet.“

Ferda šel dál, sám jako dosud. Nikdo že všech, koho potkal, nemohl jít s ním do Betléma. Pan dvorní rada z Ehrlichů dovedl svého jezevčíka Valdiho jenom rychle k nejbližšímu kandelábru, doma ho totiž čekala paní dvorní radová se sklenicí punče. Pan doktor Stránský musel naléhavě do Pavlovic, k Hance Bienertové, která dostala zánět slepého střeva. Voják na stráží u brány kasáren nesměl svoje stanoviště ovšem tak jako tak opustit. A ani pan páter Buchelt neměl čas, pospíchal ke klášternímu kostelu uršulinek, aby tam sloužil půlnoční.

Ferda šel dál, dál a dál, až došel na ruprechtická pole, kde pak musel do Betléma zahrnout trochu doprava. Byla jasná noc, sníh se třpytil, hvězdy jiskřily, nejjasněji ze všech Hvězda betlémská. Elgerů Ferda se už smířil s tím, že do Betléma dorazí sám. Za chvíli ale spatřil dva lidi, kteří šli stejným směrem jako on. Zdálo se, že příliš nespěchají, Ferda je slyšel, jak spolu hlasitě mluví a smějí se.

Když už je doháněl, zůstali stát a ohlédli se na něho. Teď poznal, kdo to byl, a sice Karel Napplů a Julka Klimprová, dva žebraví muzikanti z Radčic. Karel měl přes rameno zavěšenou svoji tahací harmoniku, Julka svoji malou harfu. Neměli zrovna nejlepší pověst, ti dva. A kdyby si mohl Ferda někoho vybrat jako společníka pro cestu této noci, určitě by si nevybral tyhle.

„No né, takovýho něco!“ divil se Karel Napplů, když viděl přicházet Ferdu. „Takovej kluk, ještě úplnej zelenáč – a samotinkej v noci na cestě! Kam máš tak pozdě namířeno?“

„Do Betléma,“ odpověděl Ferda. „Copak vy tam nejдете taky?“

„Do Betléma?“ opakoval překvapen Napplovic Karel a Julka se začala hihňat. „My – a do Betléma! Teda to ti musím říct, něco blbějšího sis už nemoh' vymyslet, co?“

„Já tam ale doopravdy jdu,“ řekl Ferda.

„Jo, jo!“ volal Karel. „Však my ti to, já a Julka Klimprová, doslova věříme!“

Ti dva, o tom se tedy musíme zmínit, si udělali ve výčepu Na větru veselý večer. Tam propili svých posledních pár haléřů, však to z nich bylo na dálku cítit.

„Vlastně jsme,“ povídá Klimprová Julka, „na cestě domů, já a tady Karel. Ale když jdeš do Betléma, můžem' jít vlastně s tebou.“

„Anebo jsi nás tahal za nos?“ zeptal se Karel Napplů. „To nám to řekni radši hned.“

„Ale né,“ ujišťoval Ferda Elgrů. „Mluvil jsem pravdu. Jenomže – nebylo by přece jen rozumnější, kdybyste šli domů? ...“

To by mu, tedy Ferdovi, bylo opravdu mnohem milejší, ale Karel Napppel o tom už nechťel ani slyšet.

„Né a né!“ rozkřikoval se svéhlavě. „Domů můžeme jít každý den, ale do Betléma ne! I kdybys nám zaplatil, chlapečku – stejně půjdeme s tebou!“

Zaplatit? Ferdovi něco napadlo, měl přece svoje spropitné. „Když půjdete domů, nebude to pro vás zadarmo ...“ Sáhl do svého hiklu a vytáhl tři mince, a ty nabízel na dlani Karlovi a Julce.

„Třicet haléřů?“ Klimprová Julka se ušklíbala. Za to se ve výčepu Na větru nedostane ani půl flašky toho nejlacnějšího.“

„Dobrá,“ řekl Ferda. „Dám vám tedy všechny peníze, které mám. Ale vy zato se mnou nepůjdete, to mi slibte – ano?“

„Jen pěkně pomalu,“ povídal Karel. „Nejdřív ukaž, co nám můžeš všechno nabídnout!“

Ferda vytáhl zbylé peníze. Všeho všude to vydalo jednu korunu a sedmaosmdesát haléřů.

„No tak jo.“ Julka se podržela za krkem. „O tom by se se mnou už dalo mluvit. Co ty na to, Karle?“

„Já?“ Karel Napplů si dal na čas. Vysmrkal se pomocí dvou prstů, potom si nos utřel do rukávu. „Když se ptáš mne, Julko, tak ti odpovím, že by to z nouze mohlo stačit tak pro jednoho z nás, ale nikdy pro dva. Jen ukaž, chlapečku, co ještě máš v tom hiklu.“

„Jablka,“ řekl Ferda. „Sušené švestky a hrušky.“

„A víc nic?“

„No, ještě jeden pomeranč,“ řekl Ferda.

Ten Karel Napplů natáhl ruku a než mu v tom hoch mohl zabránit, vytrhl mu hikl z ruky.

„Na to se musíme podívat!“ Karel pomeranč vytáhl a očíhával ho ze všech

stran. „To není špatné, jak voní, to není špatné! Něco tak fajnového jsi, Julko, ještě nikdy nedostala k čichání!“

Teď očíhávala pomeranč také Klimprová Julka. „Víš, čím to je cítit?“ zvolala a obrátila přitom oči v sloup. „Ten voní ... No jo, řekla bych, ten voní, vždycky jsem si myslela, že takhle musí vonět pomeranče ... A jestli tak taky chutná?“

„To se hned ukáže,“ řekl Nappl Karel. Ferda viděl, jak nehtem palce nařízl kůru pomeranče. „Nech toho!“ zvolal v úleku. „To přece neuděláš, Napple!“

Ale Karel se nenechal rušit a bezostyšně loupal pomeranč. Když byl hotov, dal kus z něho Julce Klimprové ochutnat.

„A co ty, chceš také kousek?“ zeptal se Ferdý.

„Né? No tak teda ne. Kdo zaváhá, nežere.“

Ferdovi bylo, jako kdyby dostal palicí do hlavy. Nemohl Karlovi a Julce zabránit, aby pomeranč nesnědli, kousek po kousku. Když s ním byli hotovi a ještě se olizovali, našel znovu řeč.

„Tak dobře, jsem srozuměn,“ povídal. „Ale teď mě nechte jít do Betléma samotného, jak to bylo dohodnuto.“

„Dohodnuto?“ odporoval mu Karel Napplů. „Vůbec nic nebylo dohodnuto, chlapečku. Vem si svůj hikl zpátky se vším, co v něm je – já a Klimprová Julka, my oba jdeme ovšem s tebou.“

Ano, a tak teď tedy šli do Betléma. Ferda Elgerů šel se svým hiklem vpředu a Karel s Julkou šli za ním, proti tomu se tedy už nic nedalo dělat.

U chléva s jesličkami už na ně čekal anděl, který Ferdu vzbudil, a přivítal ho. „Že už tu konečně jsi, Ferdo! A koho jsi to přivedl?“

„Nezlob se na mne,“ koktal Ferda rozpaky. Nemohl jsem se těch dvou zbavit. Co jsem mohl proti tomu dělat?“

„Vůbec nic,“ odpověděl mu anděl. „To jsem extra tak zařídil.“

„Ty?“

„Ale ano.“ anděl Ferdovi přikývl. „Pochop to, i oni jsou nám zde v Betlémě vítáni. Svatý Josef je pojme do své modlitby, on se v tom vyzná. A myslím si, že jim oběma řekne leccos, co mají zapotřebí slyšet. Ale pojď jen, je už pozdě, máš za sebou dlouhou cestu.“

S těmi slovy položil anděl pekařskému učedníkovi své perutě přes ramena a vedl ho

pevné, než už dlouhodobé vztahy velmocí Trojspolku.

Rusko, Francie a Anglie že by společně vystoupily proti Německu? Po léta se to zdálo nemožné. Ale to jen těm, kteří neznali světové dění a nerozuměli množícím se příznakům války, těm, kteří nechápali, že není možné prodlužovat „ozbrojený mír“ na věky. Nepřipomíná to dnešní pocit věčného míru? Evropská „rovnováha“ byla základním pojmem, s nímž jich tak mnoho počítalo jako s nevyvratitelným předpokladem. Ale za několik dní prostřed léta r. 1914 se Rakousko a Německo ocitají ve válce postupně s Ruskem, Francií a Anglií. Trojdohoda válčí, ne však proti Trojspolku. Itálie vyhláší nejednomyšlně neutralitu a na jaře r. 1915 vstupuje do války po boku dohodových mocností.

Chceme-li pochopit dějiny konce 19. století a uvést pravou příčinu války, musíme se vrátit zpět. Víme již, že osvícenství nastolilo vládu domněnek, vlastního „rozumu“, ne skutečné pravdy. Víme, že francouzská revoluce (a jak jsem již jednou uvedl, u žádné revoluce tomu nemůže být jinak) rozmnožila mravní zlo. Ve zlu pokračoval Napoleon a další. V politice už

běžně „účel světil prostředky“. Slovo politika se z toho dodnes nevzpamatovalo. Pro koho dnes není politika jen špinavou záležitostí? Lidé se už ani nedovedou představit, že politika může být i čistá, a že bez politiky nelze ve světě nic vyřešit. To vše vytvořilo vzorec, podle kterého se Evropa řídila ve století devatenáctém, řídila se jím po první světové válce a s malými změnami se jím řídí dodnes. Století dvacáté je nazýváno stoletím válek, a přes všechny dnešní řeči o míru na evropském kontinentu musíme s rozmyslem pozorovat, co se děje, a vzhlížet do století současného, neboť se dají tušit hrůzy, které by mohly přijít.

Jak předchozí líčení souvisí se vztahem státu a církve? Ocitli jsme se v našem vyprávění na začátku I. světové války, války, ve které prý zemřel Ježíš Kristus. Neví se kdy a kde, ale zemřel, jak jsem se kdysi dočetl v jednom časopise, v článku o této válce pojednávajícím. Nedávno v Anglii zemřel jeden z posledních účastníků tzv. vánočního příměří, kdy anglické a německé jednotky na Štědrý večer r. 1914 zastavily palbu, vylezly ze zákopů a vojáci znepřátelených velmocí společně zpívali koledy. Podobné příměří bylo zatím v dějinách posledním. Již nikdy potom se neopakovalo ani v této válce ani ve válkách dalších.

A snad jedinou významnou osobností, která volala nahlas proti válce, byl papež, sv. Pius X. Nehlásal pohádky o věčném míru, ale naopak viděl, jak se válka blíží. Na prahu války, 2. 8. 1914, vydal apoštolský list, určený katolíkům celého světa, v němž vyjádřil svou bolest: „*Rád bych obětoval svůj vlastní život, kdybych tím mohl vykoupit mír!*“ Tento vzorný kazatel, který se po celý svůj život zasazoval o větší čistotu katolíků ve víře. Významný bojovník proti blouznění a omylům moderního světa je autorem ještě jiného výroku: „*Církev svatá Kristovou pravdou celý svět, běda však světu, kdyby toto Světlo Kristovo bylo jednou zatemněno omyly, takže ho lidé nebudou vidět.*“ Omyly, které vedly vůli strůjců válečného požáru na začátku 20. století, toto světlo nezatemnily.

pokračování příště

David Jech

Foto

- Sv. Pius X.

Žádný evropský stát neměl takové cíle jako Prusko a jako Pruskem později vedené Německo, a to cíle, o které se snažil s takovou houževnatostí a ukázněností po celé období svého vývoje. Německé zájmy hrály roli již při vytvoření „Svaté aliance“, o které jsme se zmínili v Obrázku na již zmíněné s. 15, projeví se ve sporech s Dánskem o Šlesvicko, německé zájmy vedly k prusko-rakouskému střetu v r. 1866. Rakousko jím bylo definitivně zbaveno vedoucí role mezi německy mluvícími státy a jeho roli přebírá Pruskem řízené Německo.

Stejně tomu bylo i v r. 1870, kdy vypukla prusko-francouzská válka (o ní naposledy loňský Obrázek č. 11, 15. 10. 2005, s. 18). Bitvou u Sedanu (1. 9. 1870) Francie ztratila Alsasko-Lotrinsko a v zrcadlové síni ve Versailles je Vilém I. 18. 1. 1871 prohlášen za císaře celého Německa. V téže zrcadlové síni, přesně na den, se osmačtyřicet let poté, v r. 1919, začne „porcovat“ dědictví rakouské a německé. Ale vraťme se zpět.

Francie byla tedy poražena, Bismarckův (o něm z jiného pohledu viz předminulý Obrázek) plán vyšel dokonale. Nedlouho předtím totiž došlo k rakouským dohodám s Francií a Bismarck přesně věděl, že pro snadné vítězství musí zůstat Francie osamocena. Možná, že my Češi bychom mohli být Bismarckovi vděční, že si vybral Alsasko-Lotrinsko a ne České země, které tak jako tak považoval, včetně celého Rakouska za německé dědictví. Rakousko se vzdalo myšlenek na odplatu Prusku. Diplomatically se vyvléklo z dohod s Francií s tím, že v případě střetu hrozí válkou také Rusko. To mělo záminku k odplatě Rakousku, které jej nepodpořilo v turecké otázce r. 1853. Připomeňme si, že Rusko pomohlo v roce 1849 potlačit maďarské povstání a čekalo pomoc od Rakouska ve válce s Tureckem, kde na straně Turecka bojovala zase Anglie a Francie. Rakouský císař František Josef I. se zachoval přesně podle Machiavelliho zásad a pomoc Rusku odmítl. Bismarck tehdy dokonce zvažoval, nemá-li se Ruska zastat. Zdá-li se někomu tento propletenec zájmů složitý, má pravdu: už ne morálka a už vůbec ne Boží vůle, ale Machiavelli určoval, co je třeba dělat. A propletenec zdaleka nekončí.

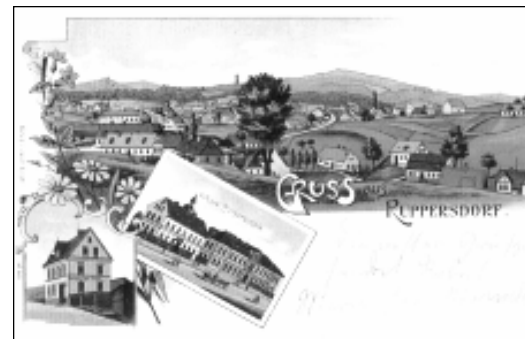
Roku 1875 zahrozilo Německo Francii znovu, aby zcela zničilo „ducha odplaty“, ale

Francie se tentokrát ujímají vedle Anglie a Itálie také Rusko a Rakousko. Zájmy evropských mocností se nyní střetávají na Balkáně, kde se jednotlivé země postupně osvobozují z tureckého područí. Anglie podporuje Turecko proti Rusku, neboť se obává ruského vlivu v Asii a za odměnu dostává od Turecka Kypr. Dle příkazu Berlínského kongresu obsazuje Rakousko r. 1878 Bosnu a Hercegovinu. Bismarck přesně ví, jak tahat za nitky loutek evropského divadla. V roce 1879 je položen základ příštího Trojspolku, smlouvou Německa s Rakouskem výslovně proti Rusku. To je už smlouva, dle jejíhož prvního článku vypovídá v srpnu 1914 Německo válku Rusku, když Rusko mobilisovalo na ochranu Srbska proti Rakousku.

Lze říci, že rokem 1879 končí období těkání a bezhlavosti, kdy vše hrálo Německu do ruky, a začíná politika ozbrojeného míru.

Ale stejně je tomu i za hranicemi Evropy – v Africe a Asii a Tichomoří. Anglie ovládá skoro čtvrtinu světa, Francie má rozsáhlé kolonie v Africe, Latinské Americe a Tichomoří, Belgie, Holandsko, Portugalsko tamtéž, a všude tam až na Latinskou Ameriku, vzrůstá vliv Německa. To, díky své vzrůstající flotile se stává rovnocenným soupeřem všemocné Anglie. Tak r. 1895 a 1898 se Německo podílí na společné akci s Ruskem a Francií na Dálném východě nejdříve proti Japonsku a potom proti Číně, v obojím případě však hlavně proti Anglii. To vynese Německu dokonce území Kiaočau na čínském pobřeží, a tak už i tam vězí dráp orla, který začíná zastiňovat i Tichý oceán. Je už jen pár mezer v díle Bismarcka a Viléma II (zde srov. už minulý Obrázek). Ale tento panovník Bismarcka propouští a obklopuje se lidmi ne tak prozíravými, jako byl Bismarck, ale stejně tak všeho schopnými.

Severní Afrika je oblastí sporů Francie, Itálie a Anglie; v r. 1898 na sebe v Súdánské Fašodě na Nilu narazí anglická a francouzská vojska. Ale zatím je zde vše urovnáno bez cizího zákroku. Spolek, ujednaný r. 1902 mezi Japonskem a Anglií, a francouzsko-japonská i rusko-japonská dohoda po rusko-japonské válce, dotvrzují změnu světové situace, která není po chuti Německu. A tak vedle Trojspolku nastupuje Trojdohoda s poněkud záhadným poměrem k Itálii, což ukáže až jaro r. 1915. Vzájemné vztahy v Trojdohodě jsou méně

k jesličkám, kolem mnoha lidí, kteří byli shromážděni před chlévem.

Při pohledu na Jezulátko a Matku Boží zapomněl Ferda na Karla Napplů i na Julku Klimprovou. Bylo mu zcela lehké a volně u srdce, když poklekl a podával jim svůj hikl, uzlík se vším, co v něm ještě bylo. Matka Boží ho rozvázala a pohlédla do něj.

„Bůh ti to zaplatí!“ řekla. „Vezmi si také malý dárek od nás, můj milý chlapče – jako dík za vše, co jsi nám tu přinesl.“

A Jezulátko pozvedlo pomeranč. Velký a voňavý, zlatě se lesknoucí, ještě mnohem krásnější a větší než byl ten od paní vrchní berní správcové Kiliánové z Panské ulice.

„Ten je pro mne?“ zasl pekařík Ferda.

„No, jen si ho vezmi,“ řekla Matka Boží. „Ten i ty dva ostatní.“

Tři pomeranče! Ferda nemohl ani pochopit, že má být tak bohatě obdarován. Najednou byl štěstím celý unavený. Ještě právě vzpomněl, že zde má vyřídit pozdrav, a sice pozdrav od pana nočního hlídače Schindlera.

„Pěkně ti děkuji,“ řekla Matka Boží. „Děkuji ti pěkně, dobrý hochu.“

A vtom se Ferdovi zavřely oči. Tak pozdní hodina, a ta dlouhá cesta, to bylo víc, než mohl pekařský učeďník vydržet.

Jak se dostal zpátky do své postele u pekařů Bieglů v Liberci na Chrástavské třídě, to si Ferda nedovedl vysvětlit. Ráno pak, na Hod Boží vánoční, ho musela pekařka budit. Trvalo to dobrou chvíli, než otevřel oči a pochopil, že leží ve své posteli.

„No, Ferdo,“ povídala pekařka Bieglůvá. „Co je to s tebou – copak se vůbec nechceš probudit? Šťastné Vánoce!“

„Šťastné Vánoce!“

Ferda Elgerů si mnul rozespalé oči. Vedle jeho hlavy, na polštáři, ležely tři pomeranče.

„Ty ti přinesl Ježíšek.“

„Ježíšek?“

„Ježíšek,“ potvrdila pekařka.

Tři pomeranče!

Ferda se o ně při snídani podělil s tovaryši, všichni dostali. Ale slupky – slupky si nechal Ferda pro sebe. Uložil je do plátěného pytlíku, v jakém jinak roznášel housky, vždycky za časného rána. Dal si je pod polštář a ještě dlouho tam voněly, zavoněly mu zvlášť, když vždycky brzy večer padal unaven do postele – unaven, jak může být unavený jen pekařský učeďník.

Z knihy
Otfried Preussler
Der Engel mit der Pudelmütze
– Anděl s kulichem.
Stuttgart. Thienemann, 1985.

Překlad
Ladislav Josef Beran

Henggart, 23. listopadu 2005

Vážení pánové duchovní správcové,

posílám Vám krajanské pozdravy v posledních dnech před začátkem adventu a v příloze literární poselství už k vánoční době. Je to krajanská povídka našeho německého krajana Otfrieda Preusslera, věhlasného spisovatele dětské literatury. Myslím, že je hluboce křesťanská, a ovšem vánoční. Posílám Vám ji jako potěšující vánoční četbu, ale třeba se také může hodit pro Vaši práci s dětmi a mládeží, nebo i ve vyučování náboženství.

Otfried Preussler je jistě mezi dětmi znám z mnoha titulů, které všechny v češtině vyšly. Ale dvě jeho knížky jsou méně dětské, a sice: „Útěk do Egypta přes království české“ a „Moje knížka o Krakonošovi“; přeložil jsem je a obě vyšly ve druhé polovině 90. let ve Vyšehradu. Teď už asi nejsou v knihkupectvích k dostání (pokud ano, pak snad jedině v libereckém knihkupectví U sv. Antonína), ale v knihovnách se jistě najdou. Obsahují mnoho nenápadných, ale hlubokých křesťanských motivů.

Pochválen Pán Ježíš Kristus!

Ladislav Josef Beran

PONĚKUD BOUŘLIVÝ ADVENT

Poněkud bouřlivý advent, řekne si nejeden z nás. Na první adventní neděli nás sdělovací prostředky utvrzovaly v přesvědčení, že advent je dobou přípravy na Vánoce, kdy je vhodné trochu se pozastavit a uvažovat o smyslu nadcházejících svátků. Jakoby v nás alespoň pro tuto chvíli ožíval pocit, že život má svoji jedinečnou hodnotu a hlubší smysl. O týden později jsme ale byli z tohoto omylu vyvedeni našimi zákonodárci, když zvedli ruku pro jemně nazvaný, ale drsný paragraf „usmrcení ze soucitu“. Úvahy o hodnotě lidského života tak dostaly poněkud nový rozměr.

Na druhou stranu, prolévání krve k Vánocům tak nějak patří. Když Herodes rozkázal usmrtit z touhy po moci nevinné děti, proč by nemohl český poslanec povolit usmrcovat ze soucitu nemocné osoby? Mrazivá paralela, že?

Euthanasie se stala jedním ze symbolů boje o identitu západního světa. Za další podobné symboly můžeme považovat umělé potraty, „reprodukční zdraví“, homosexuální svazky, rozvodové zákonodárství, spory o míru zasahování státu do výchovy dětí, výzkumy na embryích, klonování ... Spory o tato témata probíhají vždy bouřlivě. Jde o hodně.

Myslím, že je jasné, která strana má v současné chvíli převahu. Potraty jsou dnes něčím tak samozřejmým, že se v některých zemích (např. Belgii) debatuje již o tom, zda by v určitých případech nemělo být umožněno usmrtit i právě narozené dítě. Homosexuální manželství zavedlo dokonce i Španělsko. Euthanasie (viz Obrázek roč. 2, č. 11, 28. 9. 2004, s. 8n.) se vydala na tažení teprve před několika lety (její dřívější rozlet zbrzdil fakt, že vyšla z lůna nacionálního socialismu), nyní ale sbírá body na celé čáře. Jako by Západ začal nenávidět hodnotové kořeny, které z něj učinily prosperující civilizaci.

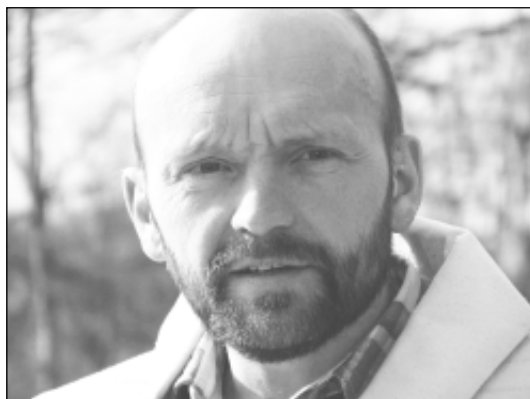
O vítězi ale zdaleka není rozhodnuto. Sociální inženýři plánující ideální

bezhodnotovou budoucnost nevzali v úvahu důležitý faktor: lidskou přirozenost. A tu není možné znásilňovat donekonečna. Jeden příklad za všechny: mezi americkými demokraty sílí hlasy, že prezidentský kandidát, katolík Kerry (viz Obrázek roč. 3, č. 2, 24. 12. 2004, s. 10n.) stranu poškodil svými názory v otázkách potratů a homosexuálních svazků. Alespoň v USA se tedy karta pomalu obrací.

Ostatně advent je dobou naděje. A tu nám nemůže vzít ani český zákonodárce.

*Jakub Kříž
Jablonec nad Nisou
(o autorovi, který pracuje
na pozici „právník – junior“,
viz předminulý Obrázek, s. 13n.)*

OBRÁZEK INFORMUJE

P. Josef Glogar

- 46 let, salesiánem 17 let, knězem 16 let;
- komunita Salesiánů Dona Boska v Pardubicích;
- místa působení: Velehrad, Suchdol u Prostějova, Prostějov, Fryšták u Zlína, Pardubice, Liberec, v Liberci působí dočasně jako vojenský duchovní;
- pověřen službou v Salesiánském hnutí mládeže; ze zájmu skaut.

O výuce náboženství

Když jsem byl požádán o příspěvek ohledně vyučování náboženství v Liberci,

und kunstgeschichtlichen Denkmale im Bezirke Reichenberg, 1934

Lug, Viktor Reichenberg, Die Heimatkunde des Kreises Reichenberg díl IV., 1941

Lug, Viktor Schriften über Reichenberg und den Reichenberger kreis, 1942

Müller, Rudolf Reichenberger Kalender, 1890

Poche, Emanuel Umělecké památky Čech, 1978

Procházka, Josef Liberecké kostely, 1946

Proksch, R. L. Reichenberger Zeitung 29/4, Bericht ... die Orgel ... Erzdekanalkirche, 1883

Proksch, R. L. Deutsche Volkszeitung 13/11, Die neue Orgel in der Kreuzkirche, 1892

Ressel, Anton Heimatskunde des Reichenberger Bezirkes Stadt und Land díl II., 1905

Ressel, Anton Musik und Gesang in den Bezirken Reichenberg und Friedland, 1908

Rohn, Johann Carl Chronic vormals böhmischer Cron-Lehen, Friedland und Reichenberg, 1763

Ruda, Vladimír Liberecko v letech 1352 – 1577, Zprávy České Besedy, 1977

Tomší, Lubomír Malý varhanářský lexikon, 1974

Tomší, Lubomír; Tomíček, Jan Varhany Liberecka, 1995

Poděkování

- za přízeň a trpělivost čtenářů, pokud dočetli až do konce. Práce na tomto letním pohledu do historie varhan, varhaníků, chorregentů, kantorů a zpěváků v Liberci nebylo málo. Byla to však práce při vši námaze radostná, protože jsem psal o předmětu mému srdci velmi blízkém – o varhanách a lidech kolem nich.

- iniciátorovi celého podniku, br. Felixovi OFM. Díky jeho neustálému pobízení a neústupnosti se mohli čtenáři Obrázku libereckých farností setkávat s dávnými postavami liberecké církevní hudby v termínech, které bych jinak považoval za nemožné.

- mé paní, která se jen nerada smířovala s tím, že do noci vysedávám nad prameny a filtruji z nich materiál pro články do Obrázku. O to více si cením jejího pochopení.

- mému synu Petrovi, bez jehož pomoci a zejména překladů z německých pramenů, by celá práce trvala mnohem déle a nebyla by sdostatek přesná.

- mé dceři Janě, která jako promovaná češtinářka bděla nad jazykovou správností a stylovou čistotou dílka.

- ředitelce SOKA Liberec, Mgr. Haně Chocholouškové, za pochopení a vstřícnost. Zvláštním díkem jsem zavázán Jiřímu Bockovi, vedoucímu badatelný SOKA Liberec, bez jehož mimořádného pochopení a všestranné pomoci bych se mnohdy nepohnul z místa (www.archiv.lib.cz).

- P. Františku Opletalovi, arciděkanovi v Liberci, který mi zapůjčil cenný překlad výtahu z Pamětní knihy libereckého arciděkanství. Překlad před lety pořídil liberecký varhaník, jemuž němčina byla řečí mateřskou, Milan Dräger.

- a nakonec vděčná vzpomínka na člověka, který před mnoha lety stál na počátku mého odborného zájmu o stavbu varhan, zvěčnělého P. Františka Ondřeje Karvana, CSsR. Od něj a od varhanářů, se kterými jsme tehdy spolupracovali, jsem se naučil mnoho a jeho překlad odborného německého názvosloví mám „v hlavě“ dodnes.

Pavel Kozojed

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

I. SVĚTOVÁ VÁLKA (2) – EVROPA

V minulém čísle jsme skončili u manifestu „Mým národům“, respektive u vyhlášení války. V tomto čísle se zaměříme na Evropu a na politiku v Evropě konkrétně, neboť jak jsme se již zmínili, na přelomu století nebyla Evropa právě bezpečným místem. Pokusíme se tedy složitý propletenec evropské politiky 19. století trochu rozplést, zpřístupnit.

V 19. století zaznamenáváme prudký nárůst nacionalismu. Tento fenomén zrozený za francouzské revoluce (srov. minulý roč. Obrázku, č. 8, 10. 7. 2005, s. 15) byl nejprve „vyvezen“ Napoleonem do Evropy, aby se za několik let obrátil proti němu. Napoleon na něj narážel ve Španělsku, Itálii, Rusku a v Německu. Po skončení Napoleonských válek vznikaly národní státy jako houby po dešti, nacionalismus byl hnací silou i revoluce v roce 1848.

Samostatnou kapitolou je Německo té doby. Národní hnutí významnou měrou přispělo k jeho sjednocení, takže na evropské scéně vyrostla nová velmoc, s níž se muselo počítat. Jistě nebudeme daleko od pravdy, nazveme-li 19. století stoletím německým.

V roce 1901 Hugo Wagner založil učitelský pěvecký spolek „Silcher“ a vedl jej, s přerušením za svého pobytu v Kremsu, až do roku 1936 (čestný sbormistr od roku 1908). Byl i sbormistrem „Lyry“ a po osm let dalšího učitelského pěveckého spolku v Žitavě. Založení místní skupiny Liberec někdejšího Rakouského hudebně-pedagogického svazu ve Vídni je rovněž jeho zásluha. Jako hudební referent Deutsche Volkszeitung (1901 – 1907) a Reichenberger Zeitung (1910 – 1930) zveřejňoval vedle recenzí také různá pojednání. Složil mnoho děl, např. „Symphonie für grosses Orchester“ (Symfonie pro velký orchestr – 1909), „Das klagende Lied“ (Tesklivá píseň), symfonická sborová balada (1912), sedm mší, mezi nimi jedna velká mše, komorní skladby a skladby pro klavír, písně, sbory a sborová díla, např. „Seliger Tod“ (Blažená smrt), „Der Buren Freiheitskampf“ (Boj Búrů za svobodu – 1901), „Das Gebirge“ (Pohoří – slova od Adolfa Klingera, 1905) a další. Sestavil školní zpěvník a sborový zpěvník pro učitelské vzdělávací ústavy a střední školy, přepracoval Adolfem Königem shromážděné „Heimatlieder aus Nordböhmen“ (Domácí písně ze severních Čech) pro dvojhlasý zpěv. Další díla: „Sudetendeutsche Volkslieder“ (Sudetoněmecké lidové písně) (800) a „250 Deutsche Weihnachtslieder“ (250 německých vánočních písní) pro smíšený sbor, sólo a klavírní, případně varhanní doprovod, „Singen und Klingen“, (Zpěv a zvuk) hudební mládežnický časopis (1936/1937), lidové písně pro sólo, smíšený sbor a velký orchestr, lidové písně pro dětský sbor a malý orchestr, slavnostní fanfáry, církevní kompozice pro církevní rok.

Když 31. března 1939 odchází prof. Hugo Wagner na odpočinek, byla chrámová hudba a zpěv v Liberci příkladem pro celou diecési. Jako mnoho jiných, byl i H. Wagner po válce donucen opustit kraj, jehož kulturnímu povznesení věnoval tolik sil. V ročence Jeschken-Iser Jahrbuch 1968, mimo jiné čteme: „4. ledna 1951, v 78. roce svého na úspěchy přebohatého života, zemřel zakladatel a čestný sbormistr libereckého učitelského pěveckého spolku „Silcher“, profesor ve výslužbě Hugo Wagner. Zemřel v Radensdorfu u Lübbenu,

v zimní samotě Spreewaldu, daleko od své sudetoněmecké domoviny, již miloval nade vše“. (str. 81 – 92).

Ve Wagnerových stopách pokračoval **Hans Pfreimer**, absolvent školy pro církevní hudbu ve Vídni, žák dvorního kapelníka Juliuse Böhma. Před příchodem do severních Čech působil šest let ve vídeňských kostelích jako varhaník. V Liberci celých dvacet let učil hudbu a byl členem městského orchestru. Tento důstojný nástupce prof. Wagnera bohužel brzy onemocněl a ve druhé polovině r. 1945 umírá.

Ředitel kůru H. Pfreimer byl po svém onemocnění v lednu 1945 několik měsíců prozatímně zastupován učitelem **Oskarem Schönem**. Po něm Pfreimera zastupoval a po jeho smrti na místo ředitele kůru nastoupil **Erich Hujer**, pocházející z Nového světa-Harrachova, který dokázal získat řadu nových zpěváků a hudebníků. Cílevědomým úsilím a vytrvalým drilem přivedl libereckou chrámovou i instrumentální hudbu opět na onu vysokou úroveň, které byli návštěvníci libereckých ústředních kostelů po léta uvyklí. Byly to však tóny labutí písně poslední generace německých varhaníků a chorregentů. Dne 10. října 1945 E. Hujer se svou rodinou v rámci odsunu německého obyvatelstva opouští Liberec směrem k Drážďanům, kde se jeho stopa ztrácí ...

Konec

Pokud to okolnosti dovolí, od jara příštího roku bychom stručněji popsali dění související s tímto královským nástrojem v lokalitách, které před II. světovou válkou bývaly samostatnými městy, městysy a obcemi: Rochlice, Vratislavice nad Nisou, Ruprechtice, Janův Důl a další ...

Hlavní použité prameny

Dobiáš, Josef Liberecké chrámy, 1983
Hallwich, H. Der Reichenberger Bezirk, 1873

Hoffmann, Anton Reichenberger Seelsorge Nachrichten, Reichenberg Geschichte der Kreuzkirche in Reichenberg 1908

Hierach, Erich Mitteilungen des Vereins für heimatkunde des heimatkunde Jeschken-Iser-Gaues, 1932

Kuhn, Karl Topographie der historischen

musím přiznat, že se mi do toho moc nechtělo; psaní totiž není zrovna moje silná stránka. Ale proto, milí čtenáři, že máte právo (a možná i zájem) být informováni, píšu alespoň pár řádků.

Kdybych řekl, že učím dvě skupiny dětí, vlastně by to nebyla tak docela pravda, protože si myslím, že ti starší, z určitého úhlu pohledu, už děti nejsou. V této první skupině jsou ve věku kolem patnácti let. Scházíme se už druhým rokem každé úterý v 19 hodin na faře v Ruprechticích.

Je zván každý v tomto věku, kdo by si chtěl vyzkoušet zážitky společenství. Tím chci naznačit, že se snažíme vytvořit partu, kde každý svým způsobem přispívá ke vzájemnému obohacení a oživení i k poučení ostatních. **Není to tedy nějaká „nalejvárna“, ale spíše výzva k aktivitě: vytvořit spolu něco zajímavého a krásného. Mluvíme spolu o tom, co nás zajímá i o životních problémech. Tak vlastně nenuceně hledáme a utváříme si osobní pozitivní křesťanský názor na svět.** Loni se nás scházelo asi osm, letos jsme se z různých důvodů trochu sevrkli asi na čtyři. Ale nescházíme se pouze na faře. Ke společným zážitkům patřila i náročná velikonoční pouť do Hejnic – nocí a sněhem, sportovní vybouření se na horolezecké stěně na závěr školního roku, nebo adventní, či postní duchovní obnova.

S druhou skupinou asi sedmi o něco mladších, asi třináctiletých, kterou jsme odstartovali letos na podzim (a do které zájemce také moc zveme), se scházíme v úterý v 18 hodin taktéž na Ruprechtické faře.

A že to hledání dobra v nitru a naslouchání Bohu není vždy snadné, ukazuje i odpověď jedné účastnice zmíněné duchovní obnovy. Na návrh abychom zůstali hodinu v úplném tichu a přemýšleli o tématu, reagovala: „Cože? Celou hodinu být potichu a nemluvit?“

Všechny čtenáře moc zdravím a přeji radostné objevování Otcovy lásky.

Jožka Glogar, salesián

ŠTĚDROVEČERNÍ ZAMYŠLENÍ

„Dopřáváš nám, Bože, abychom každý rok s radostí očekávali slavnost našeho vykoupení a vítali tvého Syna jako Vykupitele všeho lidstva.“ Tak to slyšíme ve vstupní modlitbě štědrovečerní vigilie.

A vánoce jsou opravdu přede dveřmi. Už o půlnoci si budeme opět připomínat příchod Božího Syna na tento svět, budeme oslavovat Narození Páně.

V tuto chvíli nás ale evangelista Matouš ještě uvádí do chudé vesničky v hornaté Galileji, do Nazareta. Tam před nedávnem slavili svatbu tesař Josef a chudá dívka Maria. Podle zvyklostí měli ještě oba zůstat rok u svých rodičů a teprve potom směli žít pod jednou střechou jako manželé. Jenže se v té době stalo, že k Marii přišel archanděl Gabriel a zvěstoval jí, že ona je ta požehnaná mezi všemi ženami, ze které se má narodit očekávaný Mesiáš. Pak čekal na její odpověď. A když svolila, zázrakem Ducha svatého počala dítě, stala se jeho matkou a připravovala se na jeho narození.

Nesvěřovala se s tím ale nikomu, ani Josefovi. Jen své příbuzné Alžbětě to pověděla při návštěvě u ní. I před Josefem to tajila, zřejmě ze skromnosti i stydlivosti, spoléhajíc na Boží prozřetelnost, na to, že Pán se sám postará, aby se o tom Josef nějak dozvěděl. A nemýlila se. Jaká byla jeho reakce, můžeme slyšet právě v evangeliu. Byl tím překvapen, samozřejmě, když to zpozoroval. A Maria sama byla ve velkém nebezpečí, neboť se na ni podle Zákona vztahoval trest ukamenování, jakoby na cizoložnou ženu. Nedivme se tedy, že se Josef velmi vážně rozmyšlel, co má dělat. „Protože (však) byl (muž) spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít.“

Podle tehdejšího vyjadřování „byl spravedlivý“, podle našeho vyjadřování bychom řekli: byl svatý. Byl člověkem skrz naskrz ctnostným. Proto také jedná tak ušlechtilé. Byl přesvědčen, že Panna Maria nic špatného neudělala; znal ji a důvěřoval jí. A bezpochyby ji měl také velice rád, proto si ani žádnou špatnou myšlenku o ní nepřipustil. Byl to prostě člověk šlechetný a ohleduplný. Po samotné Matce Boží jistě největší ze všech svatých.

A už tím svým krásným a příkladným

chováním je nám nejkrásnějším a nejlepším vzorem. Uvažme jen, jak často býváme náchylní k tomu, podkládat lidem špatné úmysly. Už jsme se tolikrát přesvědčili, že jsme tím druhému často jenom ukřivdili; mrzelo nás to, ale přesto to děláme znovu.

A to není příklad ušlechtilosti. Spíše pýchy, která ráda usedá na soudní stolec, aby soudila i tam, kde není co.

Anebo kritizujeme a odsuzujeme, ačkoliv známe výstražná Kristova slova: „Nesud'te, abyste nebyli souzeni, neodsuzujte, abyste nebyli odsouzeni. Jakou měrou měříte, takovou se naměří i vám.“ Známe to Kristovo varování, ale přesto podle toho nejednáme.

Tak by však sv. Josef nejednal. Ukazuje nám pravý opak. Ukazuje nám ušlechtilost mysli a ohleduplnost vůči všem. A tomu se od něho učme, zvláště vůči svým drahým, ale koneckonců také vůči všem lidem. Nepodkládejme nikdy špatné úmysly tam, kde nejsou. Raději s úsudkem počkejme, až se všechno vyjasní. Budeme jednat spravedlivěji. A přehlížejme mnohé, mnohého si nevšímejme a budeme klidnější a láskyplnější. To neznamena chodit se zavřenýma očima, ale znamená to, zbytečně nesoudit. A znamená to zbytečně si nevšímat chyb druhých; budeme tak mít víc času na chyby své, abychom je poznali a zbavovali se jich. A to po nás Pán žádá; nikoliv soudcovství nad druhými.

A ještě něco, co s tím souvisí: dokažme raději křivdu snést, než abychom ji my působili. Dokažme raději urážku přijmout, než abychom urazili druhého. I toto je vlastně zahrnuto v ušlechtilém Josefově chování.

Byl to opravdu člověk ctnostného života, spravedlivý, svatý. Vedle samotného Krista a Panny Marie náš nejlepší příklad a vzor. Ale také náš veliký ochránce a přímluvce u Boha, neboť byl Ježíšovým pěstounem a vlastně před lidmi jakoby jeho otcem. Proto stojí u jesliček vedle Marie. A my, když si teď připomínáme Kristovo narození z jeho svaté Matky, nezapomínejme i na tu velmi významnou a skrz naskrz ušlechtilou roli a postavu Ježíšova pěstouna, svatého Josefa.

Amen.

*P. František Opletal,
arciděkan liberecký*

REAKCE NA ČLÁNEK

„ZAMYŠLENÍ – PENÍZE, PENÍZE ...“

V minulém čísle Obrázku (roč. 4, č. 1, 4. 12. 2005) byl na s. 7n. uveřejněn článek Zdeňka Skalického. Článek, zřejmě psaný s dobrými úmysly a myšlený obecně, obsahuje výroky, které *nelze nechápat* konkrétně. Autor článku, Zdeněk Skalický, je totiž osobností, která se aktivně angažuje v obnově hanychovského kostela (kostel patří do rochlické farnosti). Napíše-li takto známý člověk „náš farář“, pak je to většinou čtenářů logicky chápáno jako „farář naší farnosti“, tedy farnosti rochlické. Potom jsou ovšem mnohé jeho výroky *prokazatelně nepravdivé*; výroky navíc mohou způsobit hluboká nedorozumění. Ve snaze takovým nedorozuměním předejít byl napsán i tento článek.

Z. Skalický píše: „Uvědomme si, že *naš farář* musí platit za elektřinu v kostele, vodu, svíčky, hostie, víno, tiskoviny, musí přispívat na kostelníka, varhaníka, účetní, kuchařku, musí platit praní všech kostelních věcí, platit si musí také benzín či jízdenky pro dojíždění do kostela, platí za teplo, elektřinu a vodu na faře. ... Nemyslím si, že by toto vše mohl obsáhnout ze svého platu, který není na moc vysoké úrovni ...“

V citovaném textu je smícháno několik evidentních nepravd, věcných nesmyslů, ale i zcela legitimních požadavků. Analyzujeme je podrobněji:

1. Elektřina v kostele, voda, svíčky, hostie, víno jsou běžné režijní resp. bohoslužebné výdaje. V rochlické (a patrně v každé jiné) farnosti se neplatí z platu faráře, nýbrž z prostředků farnosti, získaných zejména sbírkami. Příslušné doklady se zakládají v účetnictví.

2. Tiskoviny, které jsou v kostele k dispozici, se platí distributorovi ze sbírek. Předpokládá se totiž, že každý, kdo si tiskovinu vezme, zaplatí do sbírky její cenu; spoléhá se přitom na poctivost každého kupujícího.

3. Fara plní jednak funkci bytu kněze, jednak je (nebo: má být) prostorem pro další aktivity farnosti. Proto je spravedlivé, aby se na nákladech (teplo, elektřina, voda, opravy) rozumným dílem účastnily obě

kde setrval až do svého jmenování arcibiskupem, r. 1919. Svůj filosofický rozhled uplatnil zejména jako spolueditor a autor řady hesel Českého slovníku bohovědného. Jeho hesla (podepisovaná značkou – Kdč –), např. Bůh, Creatianismus, Člověk aj., často představují odborné monografie sui generis (tj. svého rodu). Pozoruhodná byla i jeho sociální filosofie (s kritikou společenského egoismu, hodnotové dekadence, zvěcnění a konzumu atd.). Z pozice své katolické „absolutní filosofie“ polemisoval s F. Drtinou, s jeho názorem na základy novověkého životního názoru.

Dne 16. 9. 1919 byl **papežem Benediktem XV. překvapivě** jmenován pražským arcibiskupem. Dne 26. 10. téhož roku byl v katedrále sv. Víta v Praze konsekrován vídeňským apoštolským nunciem Theodorem hrabětem Valtre di Bonzo a diecesními biskupy **Josefem Grossem z Litoměřic** a Josefem Antonínem Hůlkou z Českých Budějovic. Hned po převzetí úřadu musel čelit protikatolickým hnutím i vnitrocírkevní nejednotě.

Proticírkevní hnutí

Novodobá socialistická Praha se horšila nad Mariánským sloupem na Staroměstském náměstí. Byl to pomník vítězství katolické Prahy nad luteránskými Švédy v 17. století. Již před válkou se daly pokusy o odstranění sloupu. Hněv proti němu jen vzrostl, když na druhé straně náměstí byl od Šalouna postaven pomník Husovi. V neděli 3. listopadu, šestého dne po převratu, rozjitzili političtí vůdcové na Bílé hoře davu lidu proti bělohorským vítězům, kteří prý sloup postavili, a po návratu do města jej nevědomý poštvaný dav téhož dne strhl. Sloup se rozbil na tvrdé dlažbě na mnoho kusů. Poštvaný dav chtěl ještě z Karlova mostu skácet sochy do Vltavy. Několik vojáků z rudolfínské nemocnice mu zahradilo cestu a tak první list republiky nebyl zhanoben ještě víc. Staly se případy, kdy rozverná mládež přišla na půlnoční do kostela s harmonikou a začala tam tancovat. V jednom městě se dokonce rozpustilci oblékli na Silvestra do mešních rouch a tropili v nich maškary. Už v r. 1919 se začaly odstraňovat ze škol kříže a někde byly i

rozbíjeny. Prahu následoval venkov. Kříže, sochy, Boží muka – byly káceny. Nejvíce surovosti zakusil sv. Jan Nepomucký. Za pět let bylo v republice vyloupeno a zneuctěno 500 svatostánků. Na Slovensku způsobilo toto jednání velké jítření proti Čechům. Volalo se po odtržení od zemí českých (poprvé – už v této době a z tohoto důvodu).

P. Josef Dobiáš

Foto

- P. Josef Dobiáš v Liberci

VARHANY – KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ VE SLUŽBÁCH LITURGIE (14)

Naše putování dějinami chrámové hudby v kostelích Starého i Nového města Liberce se chýlí k závěru.

Po odchodu varhaníka Antona Keila z Liberce nastoupil 15. srpna 1939 na jeho místo v arciděkanském a Křížovém kostele **Josef Robert Prokesch**, do té doby daňový úředník v Novém Městě pod Smrkem. Tehdy však osudově zasáhly válečné události a městský varhaník v červnu 1944 narukoval k Wehrmachtu. Na tak záhy osiřelou varhanní lavici usedla učitelka hudby, slečna **Margarette Lammelová**, bytem ve Františkově. Vraťme se však k našim chorregentům ...

V období I. světové války byl kůr arciděkanského kostela bez stálého vedení. Příležitostně tuto funkci suploval **Franz Hönig**, o němž nevíme nic bližšího.

Současníkem varhaníka Keila byl prof. **Hugo Wagner**, v letech 1919–1938 ředitel kůru u Sv. Antonína. Wagner se narodil se 1. dubna 1873 v Nieder-Ullersdorfu (Dolní Boříkovice, nyní součást Králík) u Králík, jako syn řídícího učitele. Navštěvoval gymnasium v Mährisches-Schönberg (Šumperk) a učitelský vzdělávací ústav v Trautenu (Trutnov). V letech 1892–1907 působil jako učitel v Johannesthalu (Janův Důl) a v Dörfelu (Vesec) u Liberce, od r. 1907 vyučoval hudbu na učitelském vzdělávacím ústavu v Kremsu (Křemže). Po třech letech přichází jako profesor hudby na učitelský vzdělávací ústav v Liberci, kde setrvá plných 23 let, do r. 1933. Ve Wagnerově hudebním vzdělání hráli roli kromě jeho otce (klavír a housle), také Ferdinand Gerhardt (kompozice 1894–1896) a kapelník Wilhelm Pochmann (instrumentace, 1897). Později pak Hans Fährmann v Drážďanech (kontrapunkt).

za asistence farních vikářů, z nichž jeden byl také **Dr. František Kordač**, pozdější pražský arcibiskup.“

P. Josef Dobiáš, svého času vikář libereckého vikariátu, se o osobnost dr. Kordače, v letech 1879 – 1905 libereckého farního vikáře, zajímal a napsal pro čtenáře *Obrázku libereckých farností* portrét tohoto skvělého českého pastýře.

Cesta tohoto muže na pražský arcibiskupský stolec vedla z rodných (* 11. 1. 1852) Seletic u Libáně (mezi Jičínem, Nymburkem a Mladou Boleslaví), přes osmileté jezuitské, klasické gymnasium v Bohosudově (Mariaschein, 1865 – 1873), zakončené maturitou s vyznamenáním na malostranském gymnasiu (s právem veřejnosti) v Praze. O prázdninách, jak vzpomíná, žil doma jako venkovský hoch. Rodiče, zemědělci, dali všechny své čtyři děti studovat. Když se lidé divili, že berou na sebe takové břemeno, dosvědčovali jim to svou obětavostí a skromností. Matka chodívala až pět hodin pěšky do Mladé Boleslavi a nosila na trh v nůši kuřata, vejce, nebo máslo, aby mohla přispět studentům. Všichni pomáhali na poli i doma.

Po maturitě studoval na německo-uherské koleji Collegium Germanicum v Římě, nejprve filosofii a poté teologii (1873 – 1878), a na Gregoriánské universitě dosáhl titulu doktora teologie, filosofie a licenciátu církevního práva. V Římě byl také vysvěcen na kněze, 15. 6. 1878. Následovalo **šest let (1879 – 1885) kaplanování** (farní vikář) **v Liberci**, kde probouzel v nevelké skupině Čechů, v tehdy v německém městě, české národní uvědomění jako český kněz. Stal se horlivým členem založené **České Besedy (1863) v Liberci** (existuje dodnes jako občanské sdružení: Česká beseda, krajanské sdružení rodáku a přátel Liberecka, Na Rybníčku 14/143, Liberec III-Jeřáb), která podporovala a udržovala nevelkou českou společnost. Svým vlasteneckým působením **se významně zapsal do historie města Liberce a proto by se slušelo, aby některá z ulic Liberce nesla jméno dr. Kordače**, pozdějšího arcibiskupa pražského. Na Liberec vzpomínal dr. Kordač ve smyslu tom, že za svých kaplanských let prožíval v národnostním ohledu nejhorší šovinistické

doby mezi Čechy a Němci, a že šovinisté na něj přímo a prudce útočili.

Z obtížného Liberce ho povolává biskup Schöbel do Litoměřic, do diecesního semináře, jako profesora Nového zákona a filosofie, později i morální a fundamentální teologie. Současně ho ustanovuje i vicerektorem semináře. V letech 1889 – 1905, kdy byl ustanoven rektorem semináře, adaptoval seminář i seminární kostel, pečoval o konvikt v Mladé Boleslavi, v Litoměřicích založil tiskárnu a vedl katolický týdeník „Volk“. Dne 23. 3. 1905 byl jmenován řádným profesorem křesťanské filosofie a fundamentální teologie na bohoslovecké fakultě české university v Praze, kde zároveň působil u sv. Klimenta jako universitní kazatel a ideový vůdce katolické inteligence. Stal se spoluzakladatelem časopisu „Čech“, aktivně pracoval v Piově spolku a založil také Českou ligu akademickou. V tomto období byl literárně plodný a jeho práce jsou rozesety po odborných časopisech i v denním tisku. V r. 1911 kandidoval ve volbách do říšského sněmu za českou stranu křesťansko-sociální a po vyhlášení samostatnosti Československé republiky se stal (za Spojené strany katolické) členem Revolučního národního shromáždění,

strany. (Ve farnosti rochlické je situace ještě složitější: farnost nemá vlastní farní budovu, ale užívá prostory řeholního domu v ul. Na Perštýně. V takové situaci je nutná dohoda farnosti a řádu.)

4. Výdaje na stravu či cestovné do zaměstnání (rozumějme: z místa bydliště do místa obvyklého výkonu zaměstnání) si každý pracující hradí ze svého. Není důvodu, proč by tak neměl činit i duchovní.

5. Kostelníci, varhaníci a účetní ve farnosti rochlické (v obou kostelích) vykonávají svoji službu (mnohdy již desítky let) zcela zadarmo. Nedostávají žádný příspěvek nebo finanční odměnu. Totéž platí o praní prádla, zpracování různých materiálů na počítači a dalších činnostech. Zejména v této věci je tedy nutno ohradit se proti tvrzením Z. Skalického.

V některých farnostech jsou kostelníci, varhaníci či ministranti placeni. Autor tohoto článku *netvrdí*, že to tak nemá být. *Dělník má právo na svou mzdu*, čteme v evangeliu. Autor pouze upozorňuje, že v rochlické farnosti tomu tak není. Lze to chápat také tak, že se zmiňovaní lidé své (spravedlivé, potenciální) odměny zřikají; je to jejich dar ve prospěch farnosti. Proto není divu, že někteří z nich potom sami nedávají velký dar finanční; přispěli již farnosti jiným způsobem.

S mnohými dalšími úvahami uvedenými v článku Z. Skalického (výše příspěvku,

porovnání výdajů věřících do sbírek a na kulturní akce) lze souhlasit. Je však nutno – tentokrát zcela obecně – dodat: Mnozí lidé se zdráhají přispět vyšší částkou, není-li jim jasné, jak bude s penězi naloženo, popř. nemohou-li způsob nakládání s penězi ve farnosti ovlivnit. Statutárním zástupcem farnosti je podle platných předpisů farář (administrátor); ekonomická rada má pouze poradní charakter.

Jan Voženílek

ODPOVĚĎ NA KRITIKU ČLÁNKU „ZAMYŠLENÍ“

Jsem velice rád, že můj článek, který byl otištěn v minulém čísle časopisu *Obrázek*, vyvolal takovou odezvu. To bylo jeho cílem. Možná, že se některé věci kolem financí vyjasní a budou se řešit lépe nežli tomu bylo v minulosti. Úvaha byla vedena zcela obecně, bez úmyslu dotknout se konkrétních osob.

Debata o financích je bolestivá ať již to probíhá v parlamentu či ve farnostech, zvláště když je financí nedostatek. Chybou je také o financích a problémech mlčet.

Proto ono zamyšlení.

Přispívat by měl každý křesťan dle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Každý křesťan by měl být také nápomocen svému faráři v problémech té které farnosti a to nejen finančních. Jsme přece společenstvím.

Zdeněk Skalický

RODINA A ŠKOLA

REALITA REALITY SHOW

K ČEMU JSOU NĚJAKÉ PETICE?

Do očí, uší, srdcí nám dýchl advent, ne atmosférou ztišení a pokoje, ale atmosférou hluku, shonu, spěchu. Ve škole hrajeme strukturované drama na téma empatie – vcítění, pochopení.

Mladí (žáci deváté třídy), se právě dozvěděli, že jsme se, (jako,) dobrovolně rozhodli opustit naši planetu a vystěhovat se jinam. Hledají důvody, pro které by oni byli ochotni opustit svou zem. Našli jich několik jako vždy – špatné mezilidské

vztahy, drogy, nespravedlivý systém. Vítězí špatné mezilidské vztahy. Sami žáci si vytvářejí dramatizace na téma, co vše se přihodilo na naší původní planetě a co způsobilo, že jsme ji opustili. Hrají hádky, rasismus, ponižování ...

„Zahrajeme vám Vyvolené,“ směje se jedna skupina, „to uvidíte, jak špatné můžou být vztahy.“

„Žádná sprostá slova,“ varují je.

„Vy myslíte, že bez sprostých slov nemůžeme být k sobě hnusní? To se budete divit,“ triumfují.

Měli pravdu. Dramatizaci zahráli tak věrně, že celá třída byla na pochybách, kdy hrají a kdy se doopravdy hádají o svou pravdu, své posice. Hráli dobře, hráli VyVolené, své vzory, lásky mnohých, naši „reality show“, která není našťastí realitou našich životů – zatím?

Kolegyně, ředitelka osmiletého gymnázia našla žáky I. ročníku (11 let) v podivné posici v rohu chodby. Na dotaz vysvětlili, že si jen hrají na VyVolené, to, co viděli včera na obrazovce. Nepřipadali si podivně na veřejné chodbě v objetí nečekaném u 11letých. Včera se takto chovaly jejich vzory před kamerou.

Snídejte jako VyVolení, visí v obchodech u zboží, které je třeba prodat. A naše děti příkazy berou: snídají jako VyVolení, hádají se jako VyVolení, mají problémy jako VyVolení, včetně sexuální orientace (časté dotazy nyní v 8, 9 třídě). Chtějí luxus vil jako VyVolení, nechťejí povinnosti – jako VyVolení, vystavují se na odiv jako VyVolení.

Mají nízké sebevědomí, svou nejistotu zakrývají hrubostí a romancí. Nevěří si, neumí žít sami za sebe, své prožitky nahrazují životy druhých, těch, které sledují kamery, promítá televize.

„K čemu jsou nějaké petice?“ myslíme si, a myslím si to i já.

Pak jednou, při dlouhém, nekonečném vyjednávání, mi jeden ze zodpovědných činitelů řekl: „Milá paní, snad máte pravdu, ale musela byste prokázat, že tohle si myslí víc lidí, nejen vy. Pak se dá něco změnit.“

11 000 podpisů, 11 000 občanů si myslí o VyVolených, Big Brother, Výměně manželek totéž. Chceme něco změnit nejen v těchto pořadech, ale v kultuře médií a v jejich zodpovědnosti. Média **nepřinášejí obraz reality. Reality show nejsou realitou. Média realitu spoluvytvářejí, tvoří hodnoty, normy** – a to je víc! To vyžaduje zodpovědnost a je nutné ji přijmout. Přijmout zodpovědnost vyžaduje vystoupit z anonymity, riskovat. Znamená to odložit strach, protože stát se bílou vranou se trestá. Ale nyní je těch bílých vran 11 000 (u petice k etické výchově jich bylo 17 000) a bude jich víc, protože petice poběží dál.

Co uděláme nyní? Zařadili jsme se mezi

tzv. velké petice. Naší peticí se musí zabývat senát. Oslovíme Ministerstvo kultury, školství, televize. My něco chceme, něco požadujeme. Nejen dát jasné meze takovému pořadům, ukázat, že za peníze nelze koupit vše, ale ovlivnit kulturu naší země, ukázat médiím, že zodpovědnost mají a musejí ji přijmout.

Mnoho lidí říká, že je to k ničemu a stejně nic nezměníme. Ti, kteří posouvali svět o kousek dál, a to jsme my všichni, to slyšeli vždycky. Křesťané si mohou dodat, že to bylo jasné i v Ježíšově době, dokonce Ježíš se o změnu pokusil i proti osvěceným představitelům víry tehdejší doby. O kolik lépe jsme na tom v dnešní době, kdy myšlenky vznikají napříč církvemi, ve spolupráci s ateisty, lidmi dobré vůle. Ježíš mluvil o radostné zvěsti a já si často nad jeho poselstvím v dnešní hektické době lámu hlavu, když mi radost v chvatu života uniká.

Všechna náboženství jsou si v určitém poselství podobná – stáváme se takovými, jakými máme být, v přítomné chvíli, ve které máme právě žít. Jsme-li dětmi Božími právě teď, naše ano je ano, ne je ne. Jestliže se toto ano, ne týká prožívané reality a cítíme to tak, může vzniknout petice, nebo její podpis. Necítíme-li to jako správné, i to může být tím pravým právě pro nás a naše poslání. Jediná Pravda je absolutní – a tou je Bůh. Až jednou uvidíme Je, budeme znát všechny odpovědi ohledně vlivu všeho našeho díla a všech našich podpisů – i této petice. Do té doby nám zbývá jen vytrvat a důvěřovat Mu.

Krásné svátky lásky a radosti přeje

Marie Nováková

KOLEKTIVIZACE – ZLOČIN PROTI VENKOVU

Tak se jmenuje kniha Karla Jecha (není příbuzný s ruprechtickým Davidem Jechem), kterou v roce 2004 vydala Asociace soukromého zemědělství ČR v Praze. Je zajímavá zvláště pro nás – bývalé „kulaky“, kteří jsme byli bytostně spjati se selským stavem a stali jsme se svědky (a také oběťmi) jeho likvidace bolševickými pochopy v padesátých letech minulého století. Zajímat ovšem může i ostatní naše členy (a širší veřejnost).

Kniha podrobně popisuje přípravu komunistů na zřízení kolchozů v ČSR již od okamžiku ukončení 2. světové války a jejich zločinné praktiky i metodické pokyny, jimiž byli řízení soudruzi v jednotlivých okresních i místních národních výborech. Popisuje všechny „přesvědčovací metody“, kterými měli být sedláci zlomeni a nahnáni do JZD. Obsahuje přesné instrukce, kolik „kulaků“ má být označeno za „vesnické boháče“, kolik vystěhováno a jak, kolik zatčeno a odsouzeno, kolik popraveno. Zmiňuje se i o nutnosti rychlých veřejných soudů s těmito „škůdci národa“. Jsou tu zveřejněny i některé tajné dokumenty a příkazy ÚV KSČ, Generální prokuratury, ministerstva národní bezpečnosti i okresních a místních národních výborů.

Při čtení (velmi věcného a střídavého textu) se nám znovu vrací ta hrůza, kterou prožívali naši rodiče v době, kdy my (mladí zdatní synové z rolnických rodin) jsme již byli „odchyceni“ v PTP a oni zůstali v zoufalém a marném boji proti páchaným zvěrstvům sami. (Nesplnitelně vysoké

dodávkové úkoly, pokuty, vylučování dětí ze škol; vystěhovávaní rodin aj. aj.)

Knihu můžete získat osobním převzetím na výše uvedené adrese, nebo vám ji na telefonickou objednávku zašle tajemník Asociace Ing. Šebek na dobírku (poštovné však stojí 50 Kč).

(Kniha má 58 stran autorova textu a 60 stran příloh. Cena ani náklad nejsou uvedeny. Jednotlivé oddíly začínají zpravidla citátem z Ústavy 9. května (platné od r. 1948 do r. 1960) nebo sladkým ujištěním vysokého státního či stranického činitele; dokumentované skutečnosti jsou s ním v příkrém rozporu, jak ale bylo předem promyšleně plánováno. Autor uvádí i případy solidarity s postiženými a ojedinělé akce odporu – zákonnou formou, ale bez výsledků – nebo odmítnutí funkce v NV z důvodu svědomí. Knihu z Prahy na vyžádání obstará Knihkupectví U sv. Antonína.)

Jiří Růžička (předseda Českého svazu PTP) / Zpravodaj PTP č. 57 (říjen 2005)
Vsuvky (...) Václav Frei

DĚTI A MLÁDEŽ

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ

Akce na začátku roku 2006

13. 1. – 15. 1. 2006
Zimní akce pro rovery a rangers – roveři,
rangers, rádcové, vedení
Místo je přísně tajné (Organizuje Puma)

11. 2. 2006
Ples libereckých farností
Taneční sál U Košků
17. 2. – 19. 2. 2006
Výprava na lyže – skautky, skautky, roveři,
rangers, rádcové, vedení
Kristiánov (Organizuje Janek & comp.)
Čmelák

HISTORIE

KORDAČ FRANTIŠEK XAVER, THDR., PHDR., ICAN. LIC.

31. ARCIBISKUP PRAŽSKÝ (1919 – 1931) (1. část seriálu)

Na dálnici asi 15 km východně od Brna, mezi Šlapanicemi a Rousínovem, leží vesnička Holubice. V Holubickém zpravodaji, roč. 10, č. 3, červenec – srpen 2004, v rubrice „Významná jubilea“, se bylo možno dočíst krátkou zprávu: „85 let života

dovršil duchovní správce v Holubicích **P. Josef Dobiáš**, který se narodil 10. září 1919 ve Vídni. Do naší obce se přistěhoval z Liberce, kde vedl rozsáhlou duchovní správu. I přes vysoké stáří vypomáhá v řadě okolních chrámů.“

A v historii libereckého arciděkanství chrámu Sv. Antonína Velikého se dozvídáme, že „21. ledna 1882 byl kostel vysvěcen arciděkanem Franzem Simmem

VČEREJŠÍ STRACH

Jsou knihy, které by měly být zařazeny mezi povinnou školní četbu. Nikoliv pro krásu slova, pro věhlas autorův, ale pro zdařilý popis událostí, které, ač se odehrávaly před šedesáti a více lety, zanechávají viditelné stopy v naší současnosti. Ne snad toliko v rovině věčné a hmatatelné (leč ani to neradno vylučovat), rozhodně však co do utváření duchovního prostoru, myšlenkových schémat a posléze většinouého názoru společnosti. Přestože kniha Josefa Škrábka Včerejší strach ze školních knihoven díla nedotknutelných ikon asi nevytlačí, neměla by uniknout žádnému občanovi, který to s naší republikou myslí dobře a blaho její i celého evropského kontinentu mu leží na srdci.

Autor se narodil roku 1928 v Sudetech, v obci Valeč ležící v Karlovarském kraji. Otec byl místním poštmistrem a maminka v domácnosti, jak tehdy bylo obvyklé. Vnímavost dítěte, citlivost dospívajícího chlapce a ukotvenost v mravním řádu přivedly autora k pohledu na sudetoněmeckou otázku, který se nebojím označit za navýsost objektivní. Právě ve způsobu hledání pravdy, padni komu padni, vidím největší přínos knihy Včerejší strach.

Líčení poměrů i názorových postojů obyvatel Sudet začíná v roce 1918, tedy ve dnech vzniku Československa. Většinu našich tehdejších Němců se do vznikající republiky nechťelo. Týden před založením Československa vyhlásili sudetští Němci a Rakušané republiku Deutsch-Österreich. S takovým územním uspořádáním ovšem žádná z mezinárodních dohod nepočítala a sudetský návrh nebyl uznán. Naprosto důležité je si uvědomit, že sudetské Němce nelze v žádném případě považovat za národnostní menšinu. Po Češích, jichž bylo sedm milionů, to byl nejsilnější národ ve státě! Němců bylo přes 3,1 milionu. Slováků dva miliony. Tato závažná skutečnost je pohříchu málo známá a při rozličných debatách na sudetské téma se obvykle neuvádí. Nově vzniklý státní útvar se ovšem nejmenoval Českoněmecko ... Že republika s takovým názvem světlo světa nespátřila, pro to byla řada objektivních důvodů. Legie v Rusku, Masarykova, Štefánikova a Benešova diplomatická anabáze a pak holý fakt, že jak Německo, tak Rakousko-Uhersko stálo na straně poražených. Nicméně sudetští Němci byli přizváni k práci na ústavě vznikajícího státu, avšak jejich představitelé se zachovali velice nestátotvorně. Nabídku ke spolupráci odmítli. Napětí v Sudetech dále eskalovalo a 4. března 1919 se v Kadani dokonce střídalo. O život přišlo 25 lidí. To nebyl dobrý začátek. Po faktickém převzetí moci vyvstaly další problémy, jako obsazování státní správy v Sudetech českými úředníky. To bylo nezbytné jednak z důvodu jazykového (němečtí dosavadní úředníci neuměli anebo se nechťeli učit česky) a hlavně z důvodu loajálnosti vůči novému státu. S tím pak bylo spojeno i přidělování státních zakázek, které mířily především k československým firmám. Bída a hospodářská krize roku 1929 zasáhla pohraničí mnohem víc než vnitrozemí. Navíc státní investice pluly především na Slovensko a do Podkarpatské Rusi, jejichž zaostalost příkře kontrastovala se západní částí republiky. Na Slovensku do roku 1919 neexistovala jediná slovenská střední škola.

Školství, to je další téma, které autor podrobně rozebírá a jehož vývoj dokládá pomocí statistických údajů. Po vzniku Československa byl na Slovensku vystaven celý vzdělávací systém až po slovenskou universitu. V Sudetech německých škol naopak ubývalo, ovšem nikoliv z důvodů národnostních. I když ani ty nelze v ojedinělých případech vyloučit. V žádném případě však nešlo o systémový jev. Řada Němců, kteří měli české předky, se posléze přihlásila ke svému češství, stejně tak mnoho „pravých“ Němců pochopilo své postavení v republice a zapsali své děti na české školy. Na statistických údajích ze školství je velice dobře patrné, že Československo se o výstavbu mnohonárodnostního státu poctivě snažilo. Rozhodně nelze v nejmenším srovnávat čechizaci po r. 1918 s germanizací 19. století a už vůbec ne s postavením Čechů v protektorátě.

Všech nedostatků projevujících se v Sudetech za první republiky využil Adolf Hitler. Obecně platí zásada, že aby se národ, jehož majorita žije v sousedním státě, cítil spokojený, musí se mu dařit minimálně tak dobře, jako majoritě u sousedů. To ovšem přestávalo platit po nástupu Hitlera k moci. Ten svými sociálními opatřeními, ne nepodobnými kolektivistickým šarádám padesátých let u nás, zpracovával masy způsobem, jímž cíleně rozvracel mladý stát. Henleinově Sudetoněmecké straně tak se zvyšující se intenzitou národně socialistické propagandy narůstala voličská základna. Že nešlo o volby svobodné, dokládá autor výpověďmi svědků. Nicméně ideou sjednocení velkého Německa,

LITURGIE DE LA PAROLE / BOHOSLUŽBA SLOVA

Premiere Lecture – Psaume – Deuxieme Lecture – Alléluia /
Premiér čtení – Responsorální žalm – Druhé čtení – Aleluja

Parole du Seigneur. Rendons grâce a Dieu.

Alléluia, Alléluia! (au temps de Carême: Gloire et louange
à toi, Seigneur Jésus!)

Evangile / Evangelium

Le Seigneur soit avec vous. Et avec votre esprit.

Evangile de Jésus Christ selon saint ... Gloire à toi, Seigneur. ...

Acclamons la Parole de Dieu. Louange à toi, Seigneur Jésus.

Homélie

Credo ou Profession de foi / Vyznání víry

Symbole de Nicée-Constantinople

Je crois en un seul Dieu, Le Père tout-puissant, créateur
du ciel et de la terre, de l'univers visible et invisible.

Je crois en un seul Seigneur, Jésus Christ, le Fils unique
de Dieu, né du Père avant tous les siècles: Il est Dieu, né
de Dieu, lumière, née de la lumière, vrai Dieu, né du vrai
Dieu. Engendré, non pas créé, de même nature que le Père;
et par lui tout a été fait. Pour nous les hommes, et pour
notre salut, il descendit du ciel. Par l'Esprit Saint, il a pris
chair de la Vierge Marie, et s'est fait homme. Crucifié pour
nous sous Ponce Pilate, il souffrit sa Passion et fut mis au
tombeau. Il ressuscita le troisième jour, conformément aux
Écritures, et il monta au ciel; il est assis à la droite du
Père. Il reviendra dans la gloire, pour juger les vivants et
les morts; et son règne n'aura pas de fin.

Je crois en l'Esprit Saint, qui est Seigneur et qui donne
la vie; il procède du Père et du Fils; avec le Père et le Fils,
il reçoit même adoration et même gloire; il a parlé par les
prophètes.

Je crois en l'Eglise, une, sainte, catholique et
apostolique. Je reconnais un seul baptême pour le pardon
des péchés. J'attends la résurrection des morts, et la vie
du monde à venir. Amen.

Symbole des Apôtres

Je crois en Dieu, le Père tout-puissant, créateur du ciel
et de la terre. Et en Jésus-Christ, son Fils unique, notre
Seigneur, qui a été conçu du Saint-Esprit, est né de la Vierge
Marie, a souffert sous Ponce Pilate, a été crucifié, est mort
et a été enseveli, est descendu aux enfers, le troisième jour

est ressuscité des morts, est monté aux cieux, est assis à la
droite de Dieu le Père tout-puissant d'où il viendra juger
les vivants et les morts.

Je crois en l'Esprit Saint, a la sainte Eglise catholique,
a la communion des saints, a la rémission des péchés, a la
résurrection de la chair, a la vie éternelle. Amen.

Priere universelle / Přímlyvy

Nous t'en prions Seigneur.

LITURGIE DE L'EUCCHARISTIE / BOHOSLUŽBA OBĚTI

Tu es béni. Dieu de l'univers, toi qui nous donnes ce pain,
fruit de la terre et du travail des hommes; nous te le présentons:
il deviendra le pain de la vie. Béni soit Dieu, maintenant et
toujours.

Tu es béni. Dieu de l'univers, toi qui nous donnes ce vin,
fruit de la vigne et du travail des hommes; nous te le présentons:
il deviendra le vin du Royaume éternel. Béni soit Dieu,
maintenant et toujours.

Prions ensemble, au moment d'offrir le sacrifice de toute
l'Eglise. Pour la gloire de Dieu et le salut du monde.

Prière sur les offrandes / Modlitba nad dary

Amen.

Préface

::: Le Seigneur soit avec vous. Et avec votre esprit.

Élevons notre coeur. Nous le tournons vers le Seigneur.

Rendons grâce au Seigneur notre Dieu. Cela est juste et
bon. ...

Saint, Saint, Saint le Seigneur, Dieu de l'univers. Le
ciel et la terre sont remplis de ta gloire. Hosanna au plus
haut des cieux. Béni soit celui qui vient au nom du
Seigneur. Hosanna au plus haut des cieux.

Prière eucharistique / Eucharistická modlitba

... Prenez, et mangez-en tous, ceci est mon corps livré pour
vous. ...

Prenez, et buvez-en tous, car ceci est la coupe de mon sang,
le sang de l'Alliance nouvelle et éternelle, qui sera versé pour
vous et pour la multitude en rémission des péchés. Vous ferez
cela, en mémoire de moi. ...

Mystère de la foi / Tajemství víry

Il est grand, le mystère de la foi. Nous proclamons ta mort,
Seigneur Jésus, nous célébrons ta résurrection, nous
attendons ta venue dans la gloire. ...

prosazovanou heslem „Jeden národ, jedna zem, jeden vůdce“, se většina sudetských Němců nechala snadno okouzlit. Autor popisuje známý karlovarský henleinovský marš z 1. máje 1938 (další ze styčných bodů s komunismem), proti kterému si státní moc netroufala zasáhnout. Osud Sudet byl již tehdy zpečetěn a konec Československa, k němuž podstatnou měrou přispělo také Slovensko, se stal jen otázkou času.

Tolik tedy alespoň maličký vzorek z klíčových událostí vedoucích k zániku Československa. Josef Škrábek nás velice věrně seznamuje s vlastními zážitky, se zkušenostmi spolužáků a sousedů, jakož i s dobovými postoji tisku a vyjádřeními veřejných činitelů. Škrábkovy úvahy, vyprávění, názory, jakož i citace spolehlivě nacházejí onu obtížně definovatelnou hranu oddělující subjektivnost od objektivnosti a střizlivou krásu pera od dokumentární věcnosti.

Noční můrou našeho národního svědomí je odsun Němců. Velikost vítězů se měří zacházením s poraženými. I když se v našem případě nejednalo o vítězství zasloužené, budiž omluvou, že ani na vypuknutí války se náš stát v nejmenším nepodílel. Všudypřítomný strach a pokřivenost mravního řádu způsobené nelidskou diktaturou následované revolučním uvolněním roku 1945 spustily lavinu, pod jejímž příkrovem zůstalo 100 000 sudetských Němců. Ti, kteří celou válku buď mlčeli anebo kolaborovali, teď narychlo nakupovali potřebné alibi a prokazovali odbojovou aktivitu. V tom vynikali zvláště komunisté. Hákové kříže nahradily rudé hvězdy. Kdo se cítil kompetentním Němce soudit? Nesehrálo zde svoji tragickou roli hlučně proklamované protikatolictví, kterým Češi za první republiky napáchali nemálo škod u Slováků, ale také u Němců? Nebyla snad smrt otců, synů a dědů rodin sudetských Němců dost krutým trestem za rozbití republiky? Špatně se v ní nežilo. Ovšem dějiny jí dopřály pramálo času, aby vytvořila to, k čemu rakousko-uherská monarchie měla dost času i klidu. Totiž mnohonárodnostní demokratický stát na způsob Švýcarska.

Neomluvitelné krutosti, kterých se Češi dopouštěli na Němcích, líčí autor na řadě příběhů. V paměti mi uvízlo vyprávění Alfreda Zeischky, který byl přímým účastníkem týrání a vraždění sudetských Němců v lubenecké škole. Tam Češi mučili a vraždili Němce tak, že se jich zastávali i sovětští vojáci.

Paradoxem dějin zůstává, že po pár letech se vyhnaní stali vítězi, a vítězi poraženými. Za velikou pozornost ve Škrábkově díle stojí popis a rozuzlení dějinných veletočů naší komunistické strany. Ta od svého začátku nebyla ničím jiným než poslušným vazalem Kremlu, jehož direktivy plnila s důkladností v našich zeměpisných šířkách nevídanou. A vždy rozvracela republiku. Po roce 1918 komunisté snili o připojení Sudet k Německu v zájmu vzniku Velkoněmecké říše. V ní měl revoluční kvas prorokovaný klasiky komunismu Marxem, Engelsem a Leninem nastolit vládu proletariátu. Během existence první republiky rozvracela KSČ stát zevnitř svým krajním levičáctvím a bytostnou nenávistí k demokracii. V roce 1938 si pochvalovala Mnichovskou dohodu a k Hitlerově Německu vzhlížela jako k baště proletářského hnutí, která vymytí britské, francouzské a posléze i americké buržoazie. Tento postoj se posílil ještě po paktu Ribbentrop-Molotov. Když se hnědá diktatura v létě 1941 zakousla do té rudé, bylo zase všechno jinak. Ze spojence se stal nepřítel a z nepřátel byli rázem spojenci. Po válce byla KSČ náhle pro demokracii a pro Beneše a z kolaborantů se pojednou vyklubali chrabří odbojáři. Pár let nato, v roce 1947, už byli Beneš a představitelé nekomunistických stran kontrarevolucionáři zaprodaní mezinárodnímu imperialismu. Jakkap s ideologickými proměnami asi naloží dnešní soudruzi a jejich voliči? Opravdu ta dnešní partaj nemá s tou Gottwaldovou nic do činění?

Včerejší strach, toť vskutku zvláštní kauza v našem národě. Jen považme. Po roce 1918 jsme se báli Habsburků a obnovy monarchie. Strach mířil na jih. Dějiny nás překvapily, ze západu přišel Adolf Hitler. Skončila válka a my se báli, jak to komunisté později nazvali, německého revanšismu. Strach mířil na západ. Dějiny nás překvapily. Samozvaný vládce přišel z východu. Koho se bát teď? Máme strašit komunismem, který tu měl být na věčné časy a skončil i v zemi svého původu v odpadkovém koši dějin? Není dnešek příležitostí pohledět do zrcadla a obrátit se sami na sebe? Stav správy věcí veřejných, jejichž vláda se po mnoha desetiletích vrátila do našich rukou, k tomu doslova vybízí.

Když jsem knihu Josefa Škrábka zavřel a nechal myšlenky uležet, jako blesk mi hlavou projela otázka: „Kdy to vlastně začalo, kdy se zlomilo to, co mělo za následek tragické pokřivení hodnotové orientace naší společnosti?“ A pak mne to napadlo. Byl to rok 1945.

Doxologie

Par lui, avec lui et en lui, à toi. Dieu le Père tout-puissant, dans l'unité du Saint-Esprit, tout honneur et toute gloire, pour les siècles des siècles. **Amen.**

Communio / Přijímání

Comme nous l'avons appris du Sauveur, et selon son commandement, nous osons dire:

Notre Pere / Otče náš

Notre Pere, qui es aux deux, que ton nom soit sanctifié, que ton règne vienne, que ta volonté soit faite sur la terre comme au ciel. Donne-nous aujourd'hui notre pain de ce jour. Pardonne-nous nos offenses, comme nous pardonnons aussi à ceux qui nous ont offensés. Et ne nous soumets pas à la tentation, mais délivre-nous du mal.

Délivre-nous de tout mal, ... notre Sauveur.

Car c'est à toi qu'appartiennent le règne, la puissance et la gloire, pour les siècles des siècles.

Le baiser de paix / Pozdravení pokoje

Seigneur Jésus-Christ, ... pour les siècles des siècles. **Amen.**
Que la paix du Seigneur soit toujours avec vous. **Et avec votre esprit.**

La paix du Christ. Amen.

Agnus Dei / Beránku Boží

Agneau de Dieu, qui enlèves le péché du monde, prends pitié de nous.

Agneau de Dieu, qui enlèves le péché du monde, prends pitié de nous.

Agneau de Dieu, qui enlèves le péché du monde, donne-nous la paix.

Communio / Přijímání

Heureux les invités au repas du Seigneur. Voici l'Agneau de Dieu, qui enlève le péché du monde.

Seigneur, je ne suis pas digne de te recevoir; mais dis seulement une parole et je serai guéri.

Le corps du Christ. **Amen.** (Sang du Christ. **Amen.**) (Le corps et sang du Christ. **Amen.**)

Prière après la Communion / Modlitba po přijímání Amen.

CONCLUSION / ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

Le Seigneur soit avec vous. **Et avec votre esprit.**

Que Dieu tout-puissant vous bénisse, le Père, le Fils et le Saint-Esprit. **Amen.**

Allez, dans la paix du Christ. **Nous rendons grâce à Dieu.**

Podle <http://www.catholic-church.org/bg/Mass/messe.htm> a http://www.misas.org/ordinario/lord_fracaiss.pdf opravil br. M. Josef OCSO, Klášter Nový Dvůr

ORDINAIRE DE LA MESSE / MEŠNÍ ŘÁD

OBŘÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

24. 12. 2005 / Číslo 2 / Ročník 4 – **PŘÍLOHA**

RITE D'ENTREE / VSTUPNÍ OBŘADY

Chant d'entrée / Vstupní zpěv

Salut / Pozdrav

Au nom du Pere et du Fils et du Saint-Esprit. **Amen.**

La grâce de Jésus notre Seigneur, l'amour de Dieu le Père et la communion de l'Esprit Saint soient toujours avec vous.

Et avec votre esprit.

Préparation pénitentielle / Úkon kajicnosti

Préparons-nous à la célébration de l'Eucharistie en reconnaissant que nous sommes pécheurs.

Je confesse à Dieu tout-puissant, je reconnais devant mes frères, que j'ai péché, en pensée, en parole, par action et par omission, oui, j'ai vraiment péché. C'est pourquoi je supplie la Vierge Marie, les anges et tous les saints, et vous aussi, mes frères, de prier pour moi le Seigneur notre Dieu.

Que Dieu tout-puissant nous fasse miséricorde; qu'il nous pardonne nos péchés et nous conduise à la vie éternelle. **Amen.**

Acclamation au Christ / Kyrrie

Seigneur, prends pitié. **Seigneur, prends pitié.**

O Christ, prends pitié. **Seigneur, prends pitié.**

Seigneur, prends pitié. **Seigneur, prends pitié.**

Gloria / Sláva na výsostech Bohu

Gloire à Dieu, au plus haut des deux, et paix sur la terre aux hommes qu'il aime. Nous te louons, nous te bénissons, nous t'adorons, nous te glorifions, nous te rendons grâce, pour ton immense gloire, Seigneur Dieu, Roi du ciel, Dieu le Père tout-puissant, Seigneur, Fils unique, Jésus Christ, Seigneur Dieu, Agneau de Dieu, le Fils du Père; toi qui enlèves le péché du monde, prends pitié de nous; toi qui enlèves le péché du monde, reçois notre prière; toi qui es assis à la droite du Père, prends pitié de nous. Car toi seul es saint, toi seul es Seigneur, toi seul es le Très-Haut, Jésus Christ, avec le Saint-Esprit dans la gloire de Dieu le Père. Amen.

Prière d'ouverture / Vstupní modlitba

Amen.

přivodili smrt. Srov. eucharistii, kterou si také sami nesmíme vzít; stejně tak ani žádnou svátost nebo milost. Pokud bychom na milost měli právo, už by to nebyla milost. Takže je třeba čekat, až nás Bůh zavolá. Sv. apoštol Pavel dokonce píše: „Nevíte, že jste Božím chrámem a že ve vás bydlí Boží Duch? Kdo by ničil Boží chrám, toho zničí Bůh“ (1 Kor 3, 16n.).

Při diskusích se ale často setkáváme se zjednodušujícími příklady, které nesedí. Např. „život jsme si nedali, takže si ho nesmíme vzít“ – proti tomu: vlasy jsme si nedali, k holiči chodíme.

4. Dogma o tom, že Panna Maria byla vzata na nebe s tělem i s duší, bylo vyhlášeno apoštolskou konstitucí Pia XII. Munificentissimus Deus 1. 11. 1950.

5. Novokřtění nebo-li anabaptisté vznikli v souvislosti s Lutherovým vystoupením (31. 10. 1517) a jeho soukromým výkladem Bible. Ve Zwickau začal kázat čalouník Mikuláš Stork, vystupoval jako prorok a shromažďoval kolem sebe žáky. I jiní kazatele se k němu připojovali, např. Tomáš Münzer. Hnutí prohlašovalo, že chce obnovit Boží království na zemi, „společenství svatých“, a tvrdilo, že se přidržuje pouze tuho co bylo nařízeno v evangeliu a že je osvědčeno Duchem svatým. Odmítali křest nemluvnat a učili, že je třeba křtít dospělé poté, co vykonali pokání. Proto je nazývali novokřtění-anabaptisty. Po vypovězení z Zwickau odešli anabaptisté do Wittenbergu, kde získali Carlostadia a jiné, kteří je nebyli schopni přesvědčit na základě Lutherových zásad. Luthera znepokojily nepokoje vyvolané anabaptisty, kteří zamítali jakýkoliv způsob kultu, a jejich odpor vůči každé vědě. Tvrdili totiž, že jsou osvícováni přímo od Boha. Luther proto opustil Wartburg a 6. března 1522 se vrátil do Wittenbergu, kde s pomocí světské moci potřel tyto proroky a obnovil svým způsobem liturgii. Münzer byl donucen opustit Wittenberg a Carlostadia dal Luther postavit mimo zákon v Sasku roku 1524. Anabaptistické hnutí však v Německu pokračovalo a v roce 1533 se uchytilo v Münsteru ve Vestfálsku ve formě naprostého komunismu. K jeho potlačení bylo třeba vojenské výpravy, která navrátila město biskupovi Františku z Valdeka v roce 1535, ale anabaptismus pokračoval jinde a šířil se též v Itálii.

6. Fatalismus je víra v osud. Žádný fatalista ale není schopen definovat, co je to, v co věří. Snad by řekl, že je to „to, co nás čeká.“ Ale jak může věřit v to, co nás čeká? Je pravdou, že jsme do jisté míry ovlivněni svými dědičnými vlastnostmi, společností atd. Ale jaký kdo budeme mít osud, tedy co nás čeká, závisí na nás samotných. Je to proto, že máme rozum, schopný postoupit od jednotlivosti k obecnému, a svobodnou vůli. Jejich pomocí se můžeme rozhodovat. Nejsme mechanická zvířata, která smrtí zanikají. Osud, který je za námi, změnit nelze. Osud, který je před námi, záleží na nás. Na tom nic nemění ani to, že Bůh ví, co je před námi. Nijak nám to ale nevnučuje a pečlivě dbá našich rozhodnutí a voleb. Z historie je známo mnoho příkladů, kdy se chudý, nemajetný člověk domohl svou pílí velkého majetku. A naopak člověk z bohaté rodiny svými špatnými rozhodnutími často skončil v bídě. Nebo je známo, že Sokrates neměl vlohy k řečnictví a přesto svou pílí dosáhl toho, že se stal největším řečníkem starověkého Řecka. Naopak je mnoho příkladů, kdy lidé měli všechny vlohy a vlastnosti pro to, aby vynikli, ale svým zaviněním je promarnili. Člověk, který „věří v osud,“ degeneruje.

7. Ne. Jinak žije v exkomunikaci. Je to proto, že jde o hnutí, která ve skutečnosti působí proti pravdě a dobru, i když jejich vyznavači často mylně věří opaku. Obojí má rysy falešného náboženství. Komunismus má dokonce i své „mučedníky“.

8. Minimálně jedenkrát, zvláště v době velikonoční.

9. Člověk, který chodí ke zpovědi častěji, je schopen lepší sebereflexe. Protože to, co udělal před měsícem, si lépe pamatuje, než co udělal před rokem. Má tedy předmět, na kterém může lépe pracovat a zdokonalovat se.

10. Muratoriův zlomek (fragment) vznikl asi okolo r. 170. Jeho dochovaný rukopis je ze 7. století (benediktinští opisovači v klášterích zachránili obrovské množství spisů). Je to soupis knih Nového zákona – jsou tam všechna čtyři evangelia, Skutky, všechny listy Pavlovy (kromě listu Židům), nezmiňuje se též o listě Jakubově a dvou listech Petrových. Naopak předpokládá ztracenou poslední část Skutků, v níž se mělo vyprávět o „Pavlově odchodu z města (tj. Říma), když se vydal do Španělska“.

*P. Antonín Sedlák s kol.
Ilustrace k Libereckému úsměvu
Oldřich Krupička*

Zvěrstvům, která Češi páchali na Němcích, bez soudů, bez zkoumání vin, žádná instituce nekladla překážky. Tehdejší ministr spravedlnosti Prokop Drtina se nechal slyšet, že čím více se jich zbavíme, tím lépe. Ani Beneš, který se těšil mimořádné autoritě, nezabránil nezákonnostem. Státní administrativa tolerovala zločiny ve jménu odplaty pod heslem „Jděte tam, kam jste chtěli.“ Tehdy poprvé se stát stal garantem nezákonnosti. Nedočkaví likvidátoři pozdějších zbytků demokracie si otestovali, s jakou reakcí veřejnosti mohou počítat, až přijde jejich čas.

Ostatně TGM měl pravdu, když říkal, že státy se udržují ideami, které stály u jejich zrodu. Idea státu jako nositele bezpráví a celospolečenské lži nám vystačila po dalších 41 let. Jakou ideu máme dnes?

Včerejší strach byl vydán ve Vyšehradu r. 2002 a nyní znovu, o 100 stran silnější, v lepší vazbě a opět za únosnou cenu. Liberečtí zájemci o knihu se mohou s důvěrou obrátit na Knihkupectví U sv. Antonína.

Jiří Vyleťal

PRÁVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

VÁNOČNÍ TEST PRO DĚTI

1. Co to je **pala**?

- a) Tuhý čtverec, potažený ozdobnou látkou, který se pokládá na kalich.
- b) Utěrka, do níž si kněz při mši sv. utírá omyté ruce.
- c) Značka opalovacího krému.

2. Co znamená slovo **aleluja**?

- a) Chvalte Pána.
- b) Kristus se nám narodil.
- c) Židovský pozdrav, u nás by to bylo – dobrý den.

3. Kdo má moc Božím jménem odpouštět hříchy?

- a) Biskup nebo kněz.
- b) Biskup, kněz nebo jáhen.
- c) Biskup, kněz, jáhen, řeholník nebo řeholnice.
- d) Každý křesťan.

4. Co vyjadřuje kříž na hrobech?

- a) Je to doporučení hřbitovní správy.
- b) Je to vhodná ozdoba.
- c) Je to znak Kristovy smrti a zmrtvýchvstání.

5. Co to je **aspergil**?

- a) Ozdobná rohožka u vchodu do kostela.
- b) Pomůcka ke kropení, česky kropáč.
- c) Vonný přídatek do kadidelnice.

6. Čemu se říká **direktář**?

- a) Knížce s podrobným církevním kalendářem, které se říká také liturgický kalendář.
- b) Oblečení kněze při bohoslužbě.
- c) Tomu, kdo se stará o průběh bohoslužby.

7. Jak se jmenoval římský císař za doby, kdy se narodil Pán Ježíš?

- a) Augustus.
- b) Nero.
- c) Tiberius.

8. Který král, kromě Krále králů, Pána Ježíše, se narodil v Betlémě?

- a) David.
- b) Herodes Veliký.
- c) Saul.

9. Co znamená slovo **Mesiáš**.

- a) Pán s vámi.
- b) Pomazaný.
- c) Ten, který přijde.

10. Které povolání měl sv. Josef?

- a) Kněz Starého zákona.
- b) Tesař.
- c) Zedník.

TEST PRO DOSPĚLÉ

1. Který z Ježíšových učedníků byl zelóta?
2. Jak se jmenoval mladík, který při Pavlově kázání vypadl z okna a kterého Pavel vzkřísil?
3. Který z apoštolů vešel první do Ježíšova hrobu po Kristově zmrtvýchvstání?
4. Co to je Didaché a o čem pojednává?
5. Co to je Symbolum Apostolicum?
6. Kdo to jsou apologeti?
7. Co to byl boj o investituru a jak skončil?
8. Která svěťice psala papeži dopisy do Avignonu a vyzývala ho, aby se vrátil do Říma?
9. Kde je v Písmu sv. zmínka o očistci?
10. O čem pojednává papežská encyklika Dei Verbum?

Sebevražedný terorista umře a buší na nebeskou bránu. Svatý Petr otevře dveře, prohlédne v mžiku Knihu Života a resolutně povídá:

„Ty sem nesmíš, ty jsi sebevražedný terorista!“

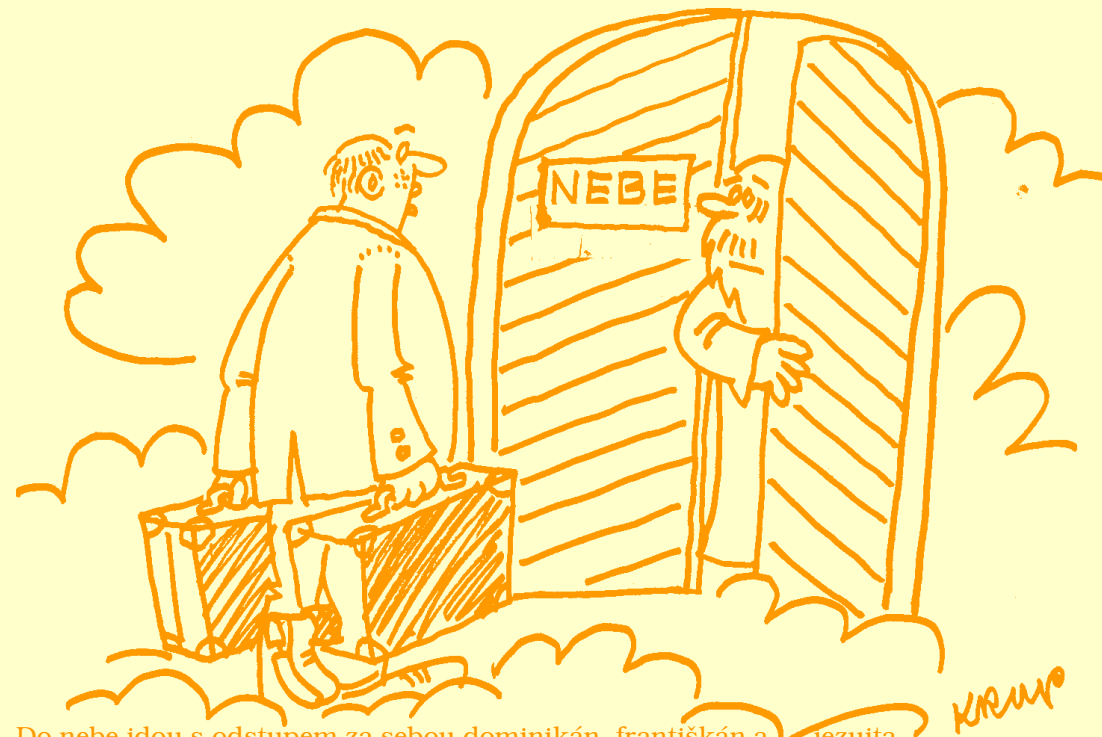
Terorista odpoví:

„To si povíme potom, teď máte všichni tři minuty na to, abyste celý prostor opustili a postavili se tady venku, nebo ...!“

Řidič bezvěrec jede kolem řeky, když tu si všimne, že na břehu chytají ryby katolický kněz a židovský rabín – a že opodál stojí cedule s nápisy:

„Pozor!“

„KONEC VAŠÍ CESTY SE BLÍŽÍ“
Řidič bezvěrec (takový ten běžný tolerantní typ) zpomalí, vytočí okénko a zahuláká: „Starejte se o sebe, pánbíčkáři mizerní!“ Dupne na plyn a uhání dál. Po chvíli se ozve mohutné žbluňknutí. Rabín se otočí na kněze a praví: „Já jsem vám říkal, velebný pane, že tam bude lepší napsat 'Most v rekonstrukci!'“

Do nebe jdou s odstupem za sebou dominikán, františkán a jezuita.

Dominikán s modlitbou na rtech zaklepe na nebeskou bránu. Svatý Petr otevře a omlouvá se: „Promiň bratře, trochu počkej, za chvíli k nám přijde Svatý otec, chvíli strpení.“

Přichází františkán, zpívaje cestou ptáčkům. Dominikán mu vyloží svůj příběh. Přece jen zkusí také zaklepat. Svatý Petr otevře a omlouvá se.

„Promiň bratře, ještě počkej, každou chvíli k nám přijde Svatý otec.“

Přišel jezuita s návrhem posledních reforem. Řeholníci mu vyložili, co se stalo. Jezuita se trochu zamyslí, sbalí františkána a dominikána do kufru a spěšně klepe na dveře. Svatý Petr, už trochu nervózní, otvírá a chce se zase omluvit, ale jezuita ho předběhne:

„Pozor! Zavazadla Svatého otce!“

ODPOVĚDI NA OTÁZKY Z MINULÉHO OBRÁZKU

1. Sv. Benedikt z Nursie (o něm viz odpověď 10, minulý roč. Obrázku, č. 11, 15. 10. 2005).
2. Chrisma, oleum catechumenorum, oleum infirmorum (křížmo, olej katechumenů a olej určený k pomazání nemocných).
3. Nejhlubší srovnání člověka a zvířete nelze získat mikroskopem, nýbrž pomocí filosofie nebo náboženství.

Filosofie dokazuje, že se mylí ten, kdo považuje člověka jen za dokonalejší zvíře (hlavně materialisté). Proč? Člověk má oproti zvířatům zobecňující rozum a svobodnou vůli. A nejen to. Rozum a vůle člověka sídlí v duši, která je díky rozumu a vůli nesmrtelná. Naproti tomu tzv. duši zvířete takový rozum a vůle chybějí. Jejich „duše“ je jen smyslová a smrtelná. Kvůli nesmrtelné duši nemůže svou člověk smrtí zaniknout, zaniká jen jeho tělo. Filosof tedy ví, že svou duší se podobáme nesmrtelnému Bohu. Nesmrtelnost člověka je navíc jediným důvodem mravních zásad. U zvířete není mravnost možná.

Filosofické vědění musí být v plném souladu s nadpřirozenou vírou, pokud je pravá. Zdrojem pravd víry není rozumové dokazování, ale zjevení Boží. Pokud některé náboženství tvrdí něco jiného, něco, co je proti rozumu, nemůže být toto tvrzení ani pravdivé ani zjevené. Už zjevení Starého zákona (1. kniha Mojžíšova) říká, že jsme stvořeni k obrazu Božímu. Tak jako Bůh máme rozum a vůli. Křesťan věří, že Bůh nám dal nadpřirozený život. Plnosti tohoto života můžeme dosáhnout po smrti. Ale nemáme právo si tuto plnost sami vzít tím, že bychom si sami

969 721 Kč, předloni 756 536,50 Kč. Přání vyslovené v Obrázku loni, tj. Liberec nad 100 000 Kč a naše diecéze nad 1 000 000 korun, se tedy nesplnilo.

Nad 10 mil. se letos dostaly jen dvě diecéze (olomoucká a brněnská), všechny diecéze kromě naší byly nad 2 milióny. Může nám být slabou útěchou, že méně než loni vykoledovali ve všech diecézích, kromě pražské, kde došlo k nárůstu asi o 50 000 Kč. Celkově se v České republice vybralo letos asi 51 943 000 Kč oproti loňským 62 732 000 Kč.

Dovolte mi, abych poděkoval nejen svým jménem, ale i jménem Oblastní charity Liberec, všem, kteří se do Tříkrálové sbírky zapojili. Děkuji koledníkům, organizátorům doprovodných kulturních akcí i dárcům. Věřím, že v příštím ročníku Tříkrálové sbírky se nám podaří prolomit uvedenou magickou stotisícovou hranici, k čemuž jistě přispěje ještě větší počet koledníků než byl v letošním roce.

Pokud máte, prosím, jakékoli připomínky či dotazy k pořádání Tříkrálové sbírky, zašlete své reakce na adresu Obrázku nebo na elektronické adresy charitaliberec@volny.cz či na kamilsvoboda@seznam.cz.

S přáním všeho dobrého

Kamil Jan Svoboda – koordinátor TS

MOŽNOST BYDLENÍ VE FARNÍM BYTĚ

Římskokatolická Farnost arciděkanství Liberec plánuje dokončení nového bytu v podkroví domu „Mistrovský Vrch č. p. 349“ (sousedí se zahradou budovy Arciděkanství – pod střední zdravotní školou).

Byt 3+KK zaujímá celý půdorys podkroví domu o ploše 83 m². Bude mít kompletní sociální vybavení. Vytápění a ohřev vody je plynovým etážovým kotlem. Dům má novodobé tepelné izolace, což

zaručí hospodárny provoz topení. Nájemce bude moci využívat i přilehlou zahradu.

Předpokládané nájemné je 7 000 Kč měsíčně (bez plateb za energie).

S nájmem bytu budou spojeny některé domovnícké činnosti ve vlastním domě, v areálu arciděkanství fary a kostela Sv. Antonína. Hodnotu této služby bude možno z ceny nájmu odečítat.

V současné době se jedná o průběhu stavebních prací, potřebných ke zprovoznění bytu. Termín dokončení bude závislý na finančních možnostech farnosti. Ty jsou však, bohužel, v současnosti nejisté kvůli výrazným negativním změnám v dotační politice státu, které se dotýkají dokončení rekonstrukce střechy a věže arciděkanství kostela.

Proto hledáme jiné možnosti pro dokončení bytu, např. zájemce, který by rozestavěný byt dokončil ve své režii, tj. za své vložené peníze. Platba nájemného by pak byla příslušně upravena.

Další informace je možné získat na liberecké faře, Kostelní ul. 9/7, Liberec I.

Vratislav Cvejn

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 25. PROSINCE 2005 AŽ 31. LEDNA 2006

Křtem byli mezi nás přijati:

Farnost děkanství Rochlice

Jarmila Marie Novotná

David Kala

Ke vzkříšení jsme vyprovodili:

Farnost děkanství Rochlice

Hedvika Krausová (1920)

Farnost Ruprechtice

Štefanie Mireková (1909)

Marie Řehánková (1925)

Maryška Meierová (1923)

duchovní správci

OB RÁZEK

libereckých farností

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 5. 2. 2006

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Ženy a zpěv na Silvestru po Silvestru, autora snímku se dosud nepodařilo zjistit

Internetové stránky libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

V TOMTO ČÍSLE

ÚVODNÍK

HROMNICE – SYMBOLIKA SVĚTLA, P. TOMÁŠ GENRT OFM 3

PASTORACE

OBRÁZEK INFORMUJE – ING. ARCH. MGR. ANDREA ŠAMLOVÁ 3
K TÉMATU „ZAMYŠLENÍ“ – JAK TO DĚLAJÍ V JEDNOTĚ BRATRSKÉ? BR. FELIX OFM 4
ROZVOD, FRANTIŠEK SCHILDBEGER 6

RODINA A ŠKOLA

JEHO CTIHODNOST, SOUDCE ALITO, ROMAN JOCH; KAREL KOROUS 7
CÍRKVE V ČR BY SE MĚLY VÍCE ZAPOJIT
DO POLITIKY, JIŘÍ KARAS, POSLANEC PSP ČR / LN 13. 1. 2006 9
PAROUBKOVÁ, SOMMEROVÁ, FEMINISMUS, FRANTIŠEK SCHILDBERGER 9

DĚTI A MLÁDEŽ

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ 11

HISTORIE

KORDAČ FRANTIŠEK XAVER – 31. ARCIBISKUP PRAŽSKÝ (2), P. JOSEF DOBIÁŠ 11
VZTAH STÁTU A CÍRKVE – I. SVĚTOVÁ VÁLKA (3) EVROPA, DAVID JECH 14

ZPRÁVY Z DIECÉZÍ

JAK VIDÍ BISKUPSKOU SYNODU SLOVINSKÝ BISKUP? ING. KAREL ŘIČÁŘ 17
ŘÍMSKOKATOLICKÁ CÍRKEV SE JIŽ „ODRAZILA ODE DNA“? JOSEF JEŽEK 18

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

KNIHKUPECTVÍ U SV. ANONÍNA – V MĚSÍCI ÚNORU VÁS ZVEME, BARBORA STAŇKOVÁ 21
VÝROČNÍ ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ
OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ V R. 2005, BR. FELIX OFM 21
ZPRÁVY Z OBLASTNÍ CHARITY LIBEREC
(OCHL), ROMANA PLISCHKOVÁ, ASISTENTKA ŘEDITELKY 22
DVĚ FOTOGRAFIE 22
TRADIČNÍ 7. PLES LIBERECKÝCH FARNOSTÍ, VRATISLAV CVEJN 22
TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2006 V LIBERCI, KAMIL JAN SVOBODA – KOORDINÁTOR TS 23
MOŽNOST BYDLENÍ VE FARNÍM BYTĚ, VRATISLAV CVEJN 24
Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 25. PROSINCE 2005 AŽ 31. LEDNA 2006 24

PŘÍLOHA

ZATMĚNÍ MYSLÍ? NE, SPRÁVNÝ SMĚR, VOJTĚCH BELLING / HN 28. 12. 2005

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI
TEST PRO DOSPĚLÉ
LIBERECKÝ ÚSMĚV
ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO TESTU
A SZENTMISE ÁLLANDÓ RÉSZEI / MEŠNÍ ŘÁD – SEŠITEK NA CESTY

VSTUPENKY V CENĚ 100,- Kč BUDOU
PRODÁVÁNY NA MÍSTĚ

TOMBOLU CHCEME PŘIPRAVIT
Z VAŠICH DARŮ

Vratislav Cvejn

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2006 V LIBERCI

Jak jsme informovali v prvním čísle tohoto ročníku Obrázku, probíhal od 3. do 15. ledna 2006 již 5. ročník Tříkrálové sbírky pořádaný Českou katolickou charitou.

Letos se do sbírky zapojilo 15 vedoucích skupinek. Pro srovnání: do 3. ročníku – Obrázek roč. 2, č. 3, 6. 2. 2004, s. 13n. – se zapojilo 12 skupinek a rok předtím 26 skupinek. A do minulého, 4. ročníku – Obrázek roč. 3, č. 3, 6. 2. 2005, s. 21n. – se zapojilo osm skupinek. Bylo však asi třikrát víc koledníků než loni (někteří vedoucí chodili s více skupinkami). Tento rok se také koledovalo více dní, největší důraz byl pochopitelně kladen na 6. ledna.

Novinkou také byly dvě kulturní akce podporující Tříkrálovou sbírku:

- „Tříkrálový Fest“, konaný 7. ledna v libereckých Lidových Sadech, přilákal především mladé posluchače. Na desetihodinovém maratónu vystoupilo deset regionálních kapel bez nároku na honorář. Poslechnout si je přišlo asi 150 lidí, což bylo méně, než organizátoři předpokládali.

- Tříkrálový koncert „Vánoce v proměnách staletí“ hostil ruprechtický kostel Sv. Antonína Paduánského. Ženské sdružení Musica Puella hrálo a zpívalo přibližně padesátce promrzlých návštěvníků krásné skladby z období od 15. do 20. století.

Obě kulturní akce podpořily informovanost veřejnosti o Tříkrálové sbírce a rádi bychom v této činnosti pokračovali i v příštím roce.

Letošní rok k nám byla také velmi vstřícná média, oznámení o Tříkrálové sbírce i kulturních akcích tuto sbírku podporujících byla prezentována v Českém rozhlase, v rádiu Černá Hora, v regionálním tisku a především v Obrázku (pozn. red.: jako loni, jako loni ...).

Celkově se vybralo v Liberci **74 474,50 Kč**. Srovnání: loni 46 101,50 Kč, předloni 68 964,50 Kč a rok předtím 103 744 Kč.

Nejúspěšnější vedoucím skupinek byl letos Zdeněk Cvejn, jeho dvě kasičky skrývaly 8 502 Kč. Na druhém místě se umístil Zdeněk Glaser s 7 256 Kč, třetí byl Lukáš Čmelák Bajer s 5 459,50 Kč, čtvrtá Marie Kučerová s 5 206 Kč a pátý Kamil Jan Svoboda s 4 680 Kč. Průměrný výtěžek na jednu pokladničku je tedy 3 737,20 Kč. Zase pro srovnání: Loni byla první skupinka Zdeňka Glasera s 23 553 Kč, druhé místo zaujal Kamil Jan Svoboda s 8 320,50 Kč. Předloni jsme uvedli, že nejvíce vykoledovala skupinka Christiány Kochové – „pěticiferný výsledek“.

Z celkové částky připadá na uvedené dvě kulturní akce celkem 14 511,50 Kč.

Musíme přiznat, že jsme celkově očekávali vyšší výnos. Bohužel se však letos nepodařilo zajistit povolení ke zpívání v Hypernově, kde loňský vítěz Zdeněk Glaser vyzískal přibližně polovinu výtěžku celé Tříkrálové sbírky. Věříme však, že se nám pro příští ročník (pozn. red. formulace je zřejmě převzata od sportovních novinářů) podaří povolení pro koledování na tomto místě získat.

Pod libereckou charitu nyní spadá i Chrastava, kde se vybralo dalších 20 857,50 Kč; tato částka není v součtu Liberce zahrnuta.

Nyní k výsledkům v diecézi:

Zde není možné uvést zvlášť příznivé zprávy. Loňský (146 779 Kč) i předloňský (110 000 Kč) rekordman – Teplice – letos dosáhl jen 90 554 Kč; bylo to i letos v diecézi nejvíc. A výsledky jinde byly už jen horší než v Liberci: Třetí místo obsadily Litoměřice – 72 128,50 Kč, čtvrtý byl Most s 55 788,50 Kč. Celá diecéze vyzískala letos 768 445 Kč; loni to bylo

Po stránce obsahové se patří zvlášť poděkovat váženým přispěvatelům. A to nejen za jejich píli a obětavost, ale i za to, že to, že redakce se v průběhu roku 2005 nesetkala s uplatněním nároku na honorář u některého z autorů článků. V neposlední řadě díky patří redakci vedené P. Antonínem OFM a zejména všem těm, kteří se modlí, aby se toto dílo dařilo.

br. Felix OFM

ZPRÁVY Z OBLASTNÍ CHARITY LIBEREC (OCHL)

Na základě zrušovacího dekretu Biskupství litoměřického ze dne 13. 12. 2005 byla církevní právnická osoba Oblastní charita Chrástava ke dni 31. 12. 2005 zrušena. Veškeré jmění, závazky a pohledávky této zrušené charity přešly na Oblastní charitu Liberec. Projekt Domov pokojného stáří – Domov sv. Vavřince se stal spolu s projektem Domova pro matky s dětmi v tísní – Domova sv. Anny součástí Oblastní charity Liberec.

Pro Oblastní charitu Liberec díky této změně nastává velmi rušný rok plný změn, očekávání, nových projektů, ale doufáme i v spokojenosti a splněných závazků.

Jedním z cílů charity Liberec bude úprava a doplnění dětského hřiště v zahradě Domova sv. Anny. Toto dílo bude financováno ze sbírkového projektu „Pomozte dětem!“ organizovaného společně Nadací rozvoje občanské společnosti a Českou televizí; získali jsme finanční částku 125 000 Kč. Přitom Diecézní charita Litoměřice podpořila projekt pro Domov sv. Anny částkou 107 000 Kč. Velmi rádi bychom upravili terén okolo Domova, prořezali a omladili okrasné keře, doplnili dětské hřiště novými prvky – skluzavkou, houpačkami a novým pískovištěm. Zajistíme tak atraktivnost hry dětí venku, zvýšíme zájem o pohyb a pobyt v přírodě. Zlepšíme také přístup, bezpečnost a pohyb dětí i dospělých v areálu Domova.

V roce 2006 nás čeká ještě mnoho dalších cílů a projektů, ale o tom snad zase příště.

*Romana Plischková,
asistentka ředitelky OCHL*

DVĚ FOTOGRAFIE

- Farnost Ruprechtice slaví začátkem ledna Silvestr po Silvestru.

- Mezinárodní centrum duchovní obnovy v Hejnicích oslavilo 6. ledna 2006 své páté výročí.

TRADIČNÍ

7. PLES LIBERECKÝCH FARNOSTÍ
V SOBOTU 11. ÚNORA 2006 OD 20.00 H
V SÁLE „U KOŠKŮ“ V LIBERCÍ-
PAVLOVICÍCH
K Tanci bude hrát
ORCHESTR VLADIMÍRA JÁNSKÉHO

ÚVODNÍK

HROMNICE

SYMBOLIKA SVĚTLA

Druhého února, 40. den po slavnosti Narození Páně, slavila církev svátek Uvedení Páně do chrámu. Připoměla si den, kdy Josef a Maria přinesli dítě Ježíše do chrámu, aby ho tam podle Mojžíšova zákona obětovali Hospodinu.

Celou událost, jak nám ji líčí evangelista Lukáš, známe. Svatá Rodina se v chrámě setkává se Simeonem a Annou, kteří v Dítěti, vedeni Duchem svatým, poznávají Mesiáše a s radostí ho vítají. V proroctví, které o Dítěti pronesl Simeon, mimo jiné předpověděl, že bude světlem k osvícení pohanům a k slávě izraelského lidu. V liturgii tohoto svátku kněz žehná svíce s prosbou, ať „chodíme ve světle Božích přikázání, abychom došli do světla nehasnouce“. S rozžatými svícemi pak jdeme průvodem k oltáři, abychom vyjádřili odhodlání následovat Ježíše, a došli k němu, Světlu věčnému, do nebe.

Pán Ježíš často užíval symboliku světla a sám se nazval světlem světa. V evangeliu sv. Jana říká: „Světlo přišlo na svět, ale lidé měli raději tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Každý totiž, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nejde ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny. Kdo však jedná podle pravdy, jde ke světlu, aby se ukázalo,

že jeho skutky jsou vykonány v Bohu“ (Jan 3, 19nn.).

Svíce rozžítáme také při velikonoční vigílii, od velikonoční svíce – paškálu, který nám představuje vzkříšeného Pána. Rozsvěcujeme je zde a držíme v ruce dvakrát. Na začátku a při obnově křestní slibu.

I každá křestní liturgie obsahuje pěkný symbolický úkon: Maminka sama rozžítá od paškálu křestní svíci svého dítěte. Tento úkon ji vede k tomu, aby si uvědomila, že má svému dítěti svítit a vést je světlem vlastního příkladu, aby z něj vyrůstal dobrý člen velké rodiny Božích dětí.

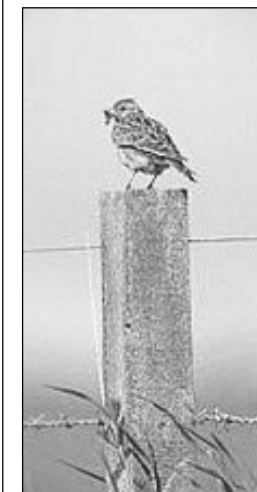
Celé poselství svátku Uvedení Páně do chrámu je zahrnuto v úkonu předávání světla: Přijmout světlo a být světlem svému okolí.

„Vy jste světlo světa ... tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích“ (Mt 5, 14.16).

P. Tomáš Genrt OFM

Foto

*- Na Hromnice
musí skřivánek
vrznout,
kdyby měl
zmrznout.*

PASTORACE

OBRÁZEK INFORMUJE

Vážení čtenáři,

cyklus o vyučujících náboženství v Liberci pokračuje, po Mgr. Evě Říčařové a P. Josefu Glogarovi se seznámíte s další zajímavou katechetkou.

redakce

Ing. arch. Mgr. Andrea Šamlová

- architekt
- katolická teologická fakulta UK v Praze (1993 – 1997)

- nyní šest let na mateřské dovolené se dvěma dětmi

- od roku 1997 nárazově katecheze různých věkových skupin

- od roku 1998 žije v Liberci

Moje cesta víry, o výuce náboženství

Moje cesta víry začala po letech hledání v dospívání přípravou ke křtu. Na ten mě připravovala v Praze sestra Jeronýma z Apoštolátu sv. Františka, moudrá a

vzdělaná stará žena, profesorka matematiky, která mně věnovala hodně času. Naše setkání nespočívala ve výuce katechismu, šlo o otevřené rozhovory o víře, náboženství, někdy to byly přednášky z teologie či biblistiky, ale hlavně to byla setkání s člověkem, který opravdu víru žije a dovedl ji žít i v komunistických kriminálech 50. let. Tato žena, o které jsem dlouho vůbec nevěděla, že je řeholnice, mě vlastně přivedla k myšlence studovat teologii. Byla toho názoru, že je-li křesťan vysokoškolsky vzdělán v civilním povolání, měl by mít i patřičné vzdělání teologické. K dálkovému studiu jsem se přihlásila opravdu spíše proto, že mě teologie zajímala, byla pro mě něčím novým, důležitým, o čem jsem se chtěla více dovědět, než že bych se chtěla stát katechetkou.

Moje katechetická praxe je spíše malá a nesouvislá. V Plzni jsem vedla biblické hodiny pro mládež, připravovala jsem skupinu lidí k biřmování. V Liberci jsem loni připravovala pět dětí k prvnímu sv. přijímání, letos učím čtvrťáky.

Nechci, aby bylo náboženství jen dalším školním předmětem, a aby se děti na náboženství musely naučit (jen?) určitou

sumu vědomostí, z kterých je někdo zkouší a známkuje, ale aby se skrze příběhy a vyprávění (podané jim přístupnou formou, která je zapojí do děje) setkali s vírou. Díky dobrým učebním materiálům s pracovními listy (viz článek Evy Řičářové „O výuce náboženství“, Obrázek roč. 4, č. 1, 4. 12. 2005, s. 6n.) lze tento cíl snad naplnit.

Andrea Šamllová

K TÉMATU „ZAMYŠLENÍ“

JAK TO DĚLAJÍ V JEDNOTĚ BRATRSKÉ?

Ve dvou minulých číslech Obrázku se objevilo pro Obrázek zatím nové téma: financování církve. Problém to není jen konkrétní, který by se týkal jediné farnosti – a Zdeněk Skalický, i když užil slov „náš farář“, to nepsal jako věřící *rochlické* farnosti, takže ani nemohl myslet speciálně faráře *této farnosti*. Je ovšem dobře, že Jan Voženílek popsal, jak to v *rochlické* farnosti chodí. Financování církve je ale problém obecný. Ba tak obecný, že se netýká ani jen *litoměřické* diecéze, ale otázky spojené s financováním musí řešit prakticky každé společenství. Myslím si, že reakce Jana Voženílky řešení této obecné otázky osvětlila již méně.

V loňském č. 6 Obrázku, 15. 5. 2005, jsme na s. 25 uvedli, že jednou z náboženských společností v okrese Liberec je Jednota bratrská. Hodně čtenářů o ní ví jen z doslechu. Proto je může zaujmout, jak Jednota bratrská, jejíž největší sbor je přímo v Liberci, otázky spojené s financováním sborového života řeší.

Správce tohoto libereckého sboru, ThMgr. Igor Maduda, byl tak laskav a přijal mě k zajímavému rozhovoru. Po něm mi odpověděl na několik otázek:

Jak jsme uvedli ve zmíněném čísle Obrázku, k Jednotě bratrské se podle sčítání v r. 2001 přihlásilo v okrese Liberec 813 lidí. Kolik členů má dnes váš sbor přímo v Liberci?

ThMgr. Igor Maduda: V této věci, na rozdíl od katolíků, rozlišuje Jednota bratrská své členy na tzv. plnoprávné členy a na tzv. děti sboru. To je proto, že

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

KNIHKUPECTVÍ U SV. ANONÍNA

V měsíci únoru Vás zveme:

Ve **středu 8. 2. 2006** na setkání s **P. Vojtěchem Kodetem OCarm.**

18.00 – mše svatá v kostele Sv. Antonína v Liberci – *celebruje V. Kodet,*

18.45 - *beseda o osobnosti prvního slovanského papeže Jana Pavla II.*

V galerii knihkupectví současně proběhne vernisáž putovní **výstavy o životě a díle Jana Pavla II.**

P. Vojtěch Kodet OCarm. je respektovaným duchovním vůdcem, autorem několika úspěšných knih a nejvyšším představitelem Řádu karmelitánů v ČR. V posledních dnech pontifikátu Jana Pavla II. dokončoval v Římě studium teologie křesťanské spirituality a mohl tedy osobně prožít atmosféru, ve které se Věčné město loučilo se svým biskupem.

Ve **čtvrtek 23. 2. 2006 v 17.00** na autogramiádu knihy **Elišky Haškové Coolidge** *Pět amerických prezidentů, česká babička a já.*

Eliška Hašková Coolidge, charismatická dáma hovořící pěti jazyky, žije střídavě v Čechách i za oceánem. O svém vztahu ke staré a nové vlasti říká: „Dilema, kam patřím, neřeším a nikdy jsem neřešila. Jsem Čechám vděčná, že mi daly život, a Americe, že mě ho nechala žít.“ Paní Hašková se pohybovala – jako zřejmě žádný jiný náš krajan – v nejbližším okolí pěti vládců Bílého domu. Nejen o tom pojednává její kniha.

Barbora Staňková

Adresa:

Kostelní 9/7

460 59 Liberec

Tel./fax.: 485 104 064

liberec@kna.cz

www.ikarmel.cz

VÝROČNÍ ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ V R. 2005

Obrázek libereckých farností (dále jen Obrázek) byl financován z několika zdrojů. Prvním zdrojem byla činnost tiskárny, tj. tisk pro partnery (26 800 Kč) a tisk pro

externí zákazníky (53 500 Kč). Druhým zdrojem byl příjem z prodeje Obrázku (15 675 Kč), třetím byly dary (6 468 Kč). Hlavními dárci byli: Ing. Karel Korous, CSc., P. Tomáš Genrt OFM a paní Agáta Řeháková. Skladba příjmů byla co do hlavních položek následující: tisk časopisu Řád 48 %, tisk pro OFM Praha a Liberec 24,1 %, prodej Obrázku 14,1 %, dary 5,8 %, (zbytek je zůstatek).

Výdaje tvořily převážně náklady na papír, barvy a opravy strojů. Tyto výdaje činily cca 105 000 Kč, příjmy cca 111 000 Kč. Zjednodušeně lze říci, že hospodaření bylo vyrovnané. Složky výdajů byly dvě: jednak pro tisk časopisu Řád (50,8 %), jednak pro tisk Obrázku a pro OFM Praha a Liberec (49,2 %).

Veškeré účetní doklady a účetnictví za rok 2005 uspořádala a zpracovala zdarma Marta Smutná. Ing. Irena Březinová pak potřebné údaje převzala do účetnictví Farnosti Ruprechtice.

Úroveň nákladů příznivě ovlivnila skutečnost, že práce br. Felixe OFM byla konána v rámci jeho povinností jako pastoračního asistenta ve Farnosti Ruprechtice, a to, že při tisku pomáhali zejména pan Karel Petr a dále paní Agáta Řeháková a RNDr. Josef Ježek velice ochotně a zdarma.

Výdaje za elektřinu a otop hradila Farnost Ruprechtice, výdaje za telefon řeholní dům bratří františkánů v Ruprechticích. Farnosti Ruprechtice patří dík i za bezplatný pronájem sklepní místnosti, v níž je tiskárna umístěna. Tiskárna je vybavena starším počítačem s tiskárnou (vč. osm let starého programového vybavení) a třemi starými, původně vyřazenými, avšak opětovně zprovozněnými tiskovými stroji. Veškeré toto zařízení je finančně odepsáno.

Internetové připojení je díky spolupráci s firmou ADV Computers zdarma. Poděkování patří též firmě Geoprint s. r. o. vedené bratry Josefem a Jiřím Bílkovými, která i po celý minulý rok zajišťovala zdarma snesení, sešití, ořez a balení Obrázků.

Složení vyznávajících v ČR podle náboženství a podle věku dle sčítání 2001

Náboženské vyznání	Obyvatelstvo celkem	Z tisíce obyvatel				Index stáří
		celkem	ve věku			
			50+	-49	-24	
Vyznávající celkem	3288088	1000	1000	1000	1000	120
v tom:						
Církev římskokatolická	2740780	834	846	819	812	124
Církev řeckokatolická	7675	2	2	2	2	140
Členové ekumenické rady církví (ERC):						
Pravoslavná církev v Českých zemích	22968	7	5	9	7	73
Apoštolská církev	4565	1	1	4	2	25
Bratrská jednota baptistů	3622	1	1	2	2	55
Církev bratrská	9931	3	2	4	5	55
Církev československá husitská	99103	30	45	12	9	453
Českobratrská církev evangelická	117212	37	42	28	25	177
Evangelická církev						
augsburského vyznání v ČR	14885	4	5	4	4	124
Evangelická církev metodistická	2694	1	1	1	1	119
Jednota bratrská	3426	1	1	1	1	70
Slezská církev evangelická						
augsburského vyznání	14020	4	3	6	6	67
Pozorovatel ERC:						
Církev adventistů sedmého dne	9757	3	2	4	4	54
Vyznávající trojjediného Boha mimo ERC:						
Křesťanská společenství	4012	1	0	2	3	16
Křesťanské sbory	6927	2	1	4	3	31
Luterská evangelická církev						
augsburského vyznání v ČR	5412	2	1	2	2	75
Ostatní vyznávající jednoho Boha:						
Náboženská společnost						
Svědkové Jehovovi	23162	7	4	11	10	40
islám	3699	1	0	2	2	12
Z jiných náboženství:						
buddhismus	6817	2	0	4	4	11
Ostatní a nepřesně určené	187421	57	38	79	96	52
Vyznávající celkem	3288088	321	538	217	196	120
Bez vyznání	6039991	591	387	689	705	27
Nezjištěno	901981	88	75	94	99	39
Obyvatelstvo úhrnem	10230060	1000	1000	1000	1000	48

sedmého dne (indexy stáří: 55 a 54). Nepřekvapuje, že nejnižší věkový index z jednotlivých náboženských vyznání mají islám a buddhismus. Mladších padesáti let bylo v tomto případě podle výsledků sčítání devětkrát tolik, než padesátiletých a

starších. Z křesťanských denominací jsou jim z tohoto hlediska nejbližší evangelikální Křesťanská společenství (hodnota indexu stáří činila 16).

Josef Ježek

Ústava Jednoty bratrské počítá s plnoprávným členstvím až od 18. roku života. V tomto smyslu k našemu libereckému sboru nyní patří kolem 250 plnoprávných členů a okolo 100 dětí.

To je ovšem rozdíl oproti údajům ze sčítání 2001?

I. M.: Příčiny tohoto rozdílu jsou dvě. Jednak v okrese Liberec není jen liberecký sbor, ale i sbory ve Frýdlantu, Hejnicích, Chrastavě a v Novém Městě pod Smrkem. A jednak se určitě při sčítání přihlásili k Jednotě bratrské i mnozí další lidé, které my jako členy nevedeme. Myslím si, že u vás je tomu podobně. Je to vlastně záležitost metodiky sčítání.

Předpokládám, že Vy osobně jste zaměstnancem Jednoty bratrské. Má sbor kromě Vás ještě nějaké další zaměstnance?

I. M.: Ano, kromě mě máme dva další pastory, sborového tajemníka a účetní, kteří jsou zaměstnání na plný úvazek. Navíc máme několik dalších lidí, kteří jsou zaměstnání na různou délku částečného úvazku.

Kdo všechny tyto lidi platí? Stát nebo Jednota bratrská?

I. M.: Téměř všichni jsou zaměstnanci Jednoty bratrské a jako takoví dostávají plat, na který přispívá stát podle platných tarifů pro duchovní a zaměstnance církví a náboženských společností. Kromě toho jsou tito služebníci podporováni i vlastním sborem. A to do výše, kterou doporučilo vedení Jednoty bratrské, a která je závislá na velikosti sboru a jeho momentálních příjmech. V našem chápání to znamená, že nejsme placeni státem, ale společenstvím věřících, a peníze od státu nejsou platem zaměstnanců. Jsou jen podstatným příspěvkem k jejich celkovému platu.

Kolik tedy přispívá jednotlivý člen?

I. M.: Neexistuje pevná taxa. Neexistuje dokonce ani taková povinnost. Na druhé straně očekáváme, a své členy k tomu i vedeme a motivujeme, že budou svůj sbor a jeho službu finančně nést, nejenom podporovat. Věříme tomu, že když lidé rozumí smyslu a poslání toho, co církev

dělá, a mají v tom své srdce, finanční prostředky s radostí a ve svobodě uvolní. Pro vedení sboru to znamená, že musí s lidmi dobře o tomto smyslu komunikovat. Také to znamená, že vedení musí lidem především sloužit. A to i – a hlavně – v jejich praktickém životě: povzbudit je, dát jim naději, učit je žít životem v přítomnosti Ježíše. Naše zkušenost je, že to lidé ocení, a to i tím, že nesou náklady spojené s fungováním sboru. Mohu říci, že **průměrný měsíční příspěvek od člena je něco přes tisíc korun**. To je ovšem průměrná částka. Mezi jednotlivými členy je samozřejmě rozdíl – důchodce přispívá jinou částkou než člověk na vrcholu svých sil.

Takže na nedělních shromážděních už finanční prostředky nevybíráte?

I. M.: Uvedená částka na člena představuje něco jako členský příspěvek a členové jej odevzdávají buď osobně nebo také např. převodem ze svého konta – mohou přitom využít i daňových úlev. **Při nedělních shromážděních členové přispívají ještě navíc**, do sbírky na nějaký konkrétní cíl. Podle jejího účelu nebo projektu, který je vždy oznámen a vysvětlen. Jestli Vás zajímá výše částky, která se takto v neděli vysbírání – obvykle se pohybuje v řádu několika tisíc korun, někdy přesáhne částku deseti tisíc. Věříme, že každý křesťan se ze své přirozenosti rád podílí na něčem, co je užitečné a prospěšné. A jednou z důležitých, i když zdaleka ne jediných forem, jak to může udělat, je něco takového finančně podpořit. Každá sbírka je tak vlastně novou příležitostí přiložit ruku ke konkrétnímu dílu. Věříme, že Bůh připravil dostatek prostředků pro své dílo a že ty prostředky jsou i v našich peněženkách. Z tohoto pohledu zbývá jediné, přesunou prostředky tam, kam patří ...

Máte v současné době nějaké větší projekty.

I. M.: Co se týká vlastního života sboru, jsou to pravidelná shromáždění členů, pravidelná setkávání pro veřejnost – nazýváme je Koktejl, nebo připravujeme tzv. Kavárny, v týdnu pak organizujeme

setkávání maminek na mateřské dovolené, teenagerů, studentů, mužů (říkáme jim „Chlapi sobě“), žen („Dámská jízda“) i seniorů.

A pokud jde o angažovanost ve městě?

I. M.: V roce 1992 jsme založili mateřskou a základní školu Jana Amose Komenského (viz Obrázek roč. 2, č. 7, 30. 5. 2004, s. 9nn.), která je známa mj. projektem domácí školy (srov. Obrázek např. roč. 2, č. 1, 12. 12. 2003, s. 5n.), roku 1993 byla založena Diakonie Beránek a v r. 1999 vznikl Maják (o posledních dvou srov. např. přehled v Obrázku roč. 3, č. 10, 14. 9. 2005, s. 14).

Na podporu nejen těchto projektů **založil v roce 1995 náš liberecký sbor Jednoty bratrské známou regionální nadaci Euronisa.**

*Otázky
br. Felix OFM*

Rozvod

Můj kamarád se rozvedl. Tedy: zatím to ještě nebylo osudně soudně zpečetěno. Ale právě teď o Vánocích se s Mirkou dohodli, že ze všech jejich konců je tento konec tím koncem konečným ... Znal jsem je oba dobře, stýkal jsem se s nimi dlouhé roky a myslím, že už opravdu není možnost, že by to mohli dát znovu dohromady.

Co se vlastně stalo? Jak k tomu mohli dojít? Oba jsou (vcelku ...) slušní a vzdělaní lidé, hrají na hudební nástroje v prestižním orchestru, jsou křesťané a svoji víru i (vícero méně) v životě praktikují. Nevím všechno, co se mezi nimi odehrálo, ale to vím, že kromě několika scén s křikem a boucháním dveří (což někdy bývá i v nejlepších rodinách) se nebylo nic mimořádného ... Dokonce ani poměr s jiným partnerem není ve hře.

Zklamání tak velké, že jím vztah skončí, nemusí být jen jedno, viditelné, zásadní. Člověk je častěji ze srdce toho druhého propouštěn postupně, než okamžitě na hodinu, pro ztrátu důvěry. Důvod k rozchodu po letech bývá prakticky vždy jenom jeden: nečestné jednání moje anebo druhého. Dlouho a

nenápadně, zvolna se skládají zklamání, křivdy a chybění tam, kde jsem měl být; drobné každodenní projevy nespolehlivosti; malé zrad. Křivdy, z nichž žádná by sama o sobě nic neznamenal; jenomže je jich více.

Sbírají se jako do nějaké neviditelné sklenice, slévají se jak do džbánu s neprůhlednými stěnami: tušíme, víme, že ten jed narůstá, ale nepřipadá nám to závažné, jsou to maličkosti. Nemáme ani tušení, že za neprůhlednými stěnami je už naplněna polovina, pak poslední čtvrtina džbánu a najednou, to poprvé vidíme, okraj přeteče.

Ztratili jsme důvěru toho druhého, jsme pro něj nepřijatelní.

Žádné velké, románové selhání; nenašel by se jediný moment, kdy jsme ztratili svoji šanci. Respektive: ztráceli jsme ji pořád; a ten rozhodující podnět (kapka, kterou přetekl pohár ...) už byl „bezvýznamný“; sám o sobě by rozhodně „nestačil“.

Žijeme v době, kdy je těžké být solidní, spolehlivý, čestný i slušný; veřejný život je dle médií až k neuvěření zasviněn – podraz, nátlak, nespolehlivost a lež jsou prý běžnými formami jednání. „To není lež, to je určitý komunikační kód,“ řekl mi můj bývalý šéf (a byla to zase ta kapka, kterou přetekl můj pohár trpělivosti). Nečestnost se prý bere jako norma, jako normál a takto se vydělávají peníze. Je těžké být slušný v rodině a doma, když se zdá, že nečestné manýry málem jako svůj způsob obživy praktikují v práci dnes a denně.

Ale co chci říci: stejné to bude i se vztahem k Bohu. Ten džbán je neviditelný; nevíme ani, kolikrát jsme už Boha urazili a podrazili, obelhali ho, zklamali a ukřivdili mu (tzv. lehké hříchy).

Najednou bude ten džbán našeho zla plný – a samými maličkostmi – a my už „nebudeme umět“ s Bohem dál žít (těžký hřích, ztráta ctnosti lásky).

Otevře se nám ve smrti pod nohama peklo, past a propast, ačkoli jsme na ně nikdy pořádně nevěřili ...

*František Schildbeger
(www.sklenenykostel.cz)*

Nyní uvádíme obdobná data ze sčítání 2001 pro celou ČR a pro všechna náboženská vyznání, ke kterým se podle tohoto sčítání přihlásil alespoň jeden z 1000 všech vyznávajících.

K tomuto využití dat posledního sčítání o náboženském vyznání musíme poznamenat: Údaje ze sčítání jsou spolehlivé jen tehdy, jsou-li splněny základní podmínky pro platnost a pravdivost zjišťovaných údajů. Mezi tyto podmínky patří „především přesně, srozumitelně a jednoznačně položená otázka, dále atmosféra ve společnosti, která napomáhá k tomu, aby dotazovaní byli ochotni odpovídat otevřeně a pravdivě, protože jsou zajištěny podmínky, které je zbavují strachu z případných následků jejich odpovědí.“ V sociologických studiích lze nalézt hodnocení: „Nesplnění této druhé podmínky je rozhodujícím důvodem pro to, že s výsledky sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 není možné bez pochybností pracovat.“ K tomu je nutno připočítat nekompetentní kampaň některých politiků a s nimi „spřízněných“ médií proti sčítání lidu 2001, které bylo např. označeno za „bolševický sčot“. První soupis obyvatelstva byl však v habsburské monarchii již v roce 1754. A první sčítání lidu v předlitavské části Rakousko-uherského mocnářství v roce 1869.

Důvodem pro pochybnosti o některých údajích ze sčítání z roku 2001 je zejména skutečnost, že celkem 901 000 obyvatel Českých zemí je podle výsledků zjišťování náboženského vyznání v tomto censu zařazeno do kategorie „Nezjištěno“. A z celkového počtu 3 288 tisíc vyznávajících je téměř 181 tisíc osob v kategorii „Ostatní a nepřesně určené“. Takže u více než jednoho miliónu obyvatel nebylo náboženské vyznání spolehlivě určeno.

Pro každé vyznání, pro každou náboženskou společnost, je dále vypočten index stárí. Jedná se v tomto případě o poměr počtu osob ve věku 50 let a více vynásobeného stem ku počtu osob ve věku 0 – 49 let. Je-li hodnota tohoto indexu stárí vyšší než 100, značí to, že vyznávajících ve věku 50 a více let je více, než vyznávajících ve věku 0 – 49 let. Je-li hodnota tohoto

indexu nižší než 100, jde o poměr opačný, kdy obyvatel sledované kategorie ve věku 0 – 49 let je více, nežli obyvatel padesátiletých a starších.

Údaje v naší tabulce jsou podkladem pro úvahy o dynamice jednotlivých vyznání, posuzovaného podle možného budoucího vývoje počtu osob, hlásících se k jednotlivým vyznáním. Tento vývoj je do určité míry předurčen složením vyznávajících podle věku, zjištěným ve sčítání před pěti lety. Podíl vyznávajících v kategorii „Ostatní a nepřesně určené“ ve věkové skupině do 25 let je ve srovnání s věkovou skupinou 50+ více než dvojnásobný. Zdá se tedy, že vztah k náboženství u starších lidí je pevnější, jasnější, jednoznačnější ve srovnání s mladou generací do 25 let.

Římskokatolická církev dnes tvoří v Českých zemích více než čtyři pětiny lidí, kteří se hlásí k nějakému náboženství. S ohledem na údaje obsažené v naší tabulce můžeme říci, že toto postavení Církve se do budoucna nezmění. Znamená to očekávání, že počet katolíků se u nás již už určitě snižovat nebude, spíše že poroste. Zcela zvláštní postavení v těchto úvahách zaujímá Církev československá husitská, ve dvacátém století po několika desetiletích druhá nejpočetnější u nás. Příslušný index stárí má hodnotu 453. Ukazuje, že zde jsou starší padesáti let více než čtyřikrát početnější mladších padesáti let.. V průběhu příštích dvou desetiletí může proto počet jejich příslušníků poklesnout natolik, že se početně již nebude odlišovat od náboženské společnosti Svědkové Jehovovi i od Pravoslavné církve v Českých zemích.

Druhou nejpočetnější, i přes značné nepříznivý věkový index, který činí 177, zůstane Českobratrská církev evangelická. Pozoruhodný je trend k vzestupu Slezské církve evangelické augsburského vyznání (věkový index má hodnotu 67) ve srovnání s Evangelickou církví augsburského vyznání v ČR (věkový index v roce 2001 činil 124).

Převaha mladších padesáti let je příznačná pro další dvě vyznání s přibližně desetitisíci členy v roce 2001. Jsou to Církev bratrská a Církev adventistů

nerozoznají bohoslužbu slova spojenou se sv. přijímáním od mše svaté. Někteří lidé také považují za lepší to, co je kratší. Jeden kněz chtěl sloužit mši svatou, avšak nemohl, protože mu pastorační asistentka řekla: 'Dnes jsem na řadě já' a celebrování mu nebylo dovoleno. Tyto nešvary se ale pomalu už stávají minulostí. Mladší generace se vrací k hodnotám katolické tradice. Nizozemský biskup v synodě řekl, že před 20 lety byl výstav Nejsvětější svátosti vzácný, což způsobilo velké škody.“

Z delších odpovědí:

„Je velký zájem o kněžská povolání. Indie má plné semináře, stejně tak Jižní Korea, také Tchaj-wan, Filipíny, vůbec východní země i některé africké. Někteří biskupové si stěžovali, že nemají hmotné prostředky, aby všechny zájemce do semináře přijali. Právě tak je veliký zájem ve východoevropských státech, na Ukrajině, v Bělorusku, v Polsku, v Rumunsku. Z Indie dnes odcházejí kněží jako misionáři do některých zemí Asie a Afriky. V závěrečném dokumentu je zmíněno, že přichází čas, kdy národní církve, které kdysi dávaly misionáře, budou přijímat kněze od mladších církví. Stane se Evropa misijním územím, kam přicházejí cizí misionáři? V Římě je mezi řádovými sestrami mnoho Afričanek a Asiatic. Slyšel jsem, že v Římě je okolo čtyřech set indických kněží, kteří tam studují nebo pracují ...“

„Jaké byly názory na celibát a na vysvěcování ženatých mužů? Východní církve, které mají ženaté kněze, nemají sňatek kněží, ale pouze světí ženaté muže, ani kněz vdovec se nemůže ženit. Převládalo mínění, že svěcení ženatých mužů 'viri probati' není řešením, neboť celibát je hodnotou v teologickém smyslu. Kněžské svěcení co nejpevněji spojuje duchovního s Kristem. Někteří východní synodální otcové varovali před těžkostmi, které mají se ženatými kněžími. Jeden biskup má na Ukrajině ve své diecézi 400 ženatých kněží a jen 40 celibátních. Upozornil, že by považoval za lepší aspoň poměr půl na půl, aby se usnadnila pastore. Se svobodnými je mnohem méně problémů. Ženatí kněží

nejsou ani tak slabší, jako se musí starat o rodinu. Děti jsou ve škole, žena v zaměstnání a ani kněz se nemůže věnovat svému povolání tak jako ten, kdo se vzdal rodiny a žije jen pro církev.“

„Jak se na synodu podílel papež? Papež byl skoro stále přítomen, pokud neměl pravidelné audience nebo důležité povinnosti. Ráno s námi začínal den, večer končil 'Anděl Páně'. Do rozpravy zasáhl pouze jednou, když vysvětlil vztah mezi Poslední večeří a událostmi na Velký pátek.“

„Účastníky synodu volily biskupské konference. Bylo 252 synodních otců, z nich 21 z Vatikánu. Synodní otcové: Evropa 90, Asie 40, Amerika 64 (Severní 19, Střední a Jižní 45), Afrika 50, Oceánie 8. Z nich 40 účastníků, většinou kardinálů, jmenoval Svätý otec. Mimo ně 32 odborníků, 27 laiků (muži i ženy – zástupci různých hnutí, společenství, organizací, řádů, kteří přednesli zprávy, jaký přínos má pro ně eucharistie) a 12 představitelů jiných křesťanských církví. Synodu doprovázelo okolo 40 teologů, znalců jednotlivých témat.“

„Jaký je původní smysl synody? Splnila synoda svůj úkol? Synoda je zřízena koncilem. Nejvyšším orgánem církve je koncil, sbor biskupů s papežem v čele. Bylo ustanoveno, že synoda se uskuteční každé čtyři roky. Mimoto byly mimořádné synody. Rozhodnutí a závěrečné dokumenty jsou postoupeny papeži a ten po určité době vydá postsynodální dokument, který je závazný pro celou církev.“

*Vybral a ze slovinštiny přeložil
Karel Řičář*

ŘÍMSKOKATOLICKÁ CÍRKEV SE JIŽ „ODRAZILA ODE DNA“?

V loňském ročníku Obrázku byly otištěny čtyři tabulky s údaji o obyvatelstvu podle náboženského vyznání a věku ze sčítání 2001. Nejprve pro všech 12 okresů litoměřické diecéze dohromady (v č. 7), posléze (v č. 8) pro okres Liberec ve srovnání s okresy Pelhřimov (okres s nejvyšším zastoupením katolíků v České církevní provincii) a Uherské Hradiště (nejvyšší zastoupení katolíků v Českých zemích).

RODINA A ŠKOLA

JEHO CHTIHODNOST, SOUDCE ALITO

Proč se v Obrázku opakovaně zmiňujeme o poměru sil v Nejvyšším soudu USA? Taková otázka se jistě nabízí, proto i krátké vysvětlení. Politické rozštěpení Spojených států (a praktická jednolitost západní Evropy) a jeho kořeny jsou zřejmé už z postoje k pravdě v procesu Hiss – Chambers (viz Obrázek roč. 2, č. 5, s. 13n. a roč. 3, č. 11, s. 20nn.).

O určitých tématech a událostech se u nás (kvůli té evropské jednolitosti) nepíše. Česká média a kulturní a akademické prostředí společnosti nekriticky jednotně fandí odpůrcům presidenta Bushe, v podstatě ve všech klíčových otázkách. Pro redakci Obrázku je ale rozhodující zjištění, kdo je „Pro život“ a kdo „Pro volbu“. V USA, u nás i v Evropě. Dění v USA, i když se o něm z médií dovídáme jen málo a jen to, co se jim hodí, má vliv na celý svět. Levicové myšlení mnoha občanů Spojených států v letech šedesátých (tehdy tam byla skoro stejná jednolitost jako je teď v Evropě) i špatná politika, zejména ale tomuto myšlení odpovídající – a chybné – rozhodnutí Nejvyššího soudu ve sporu „Roe versus Wade“ z roku 1973, odůvodněné dokonce lživým svědectvím (viz Obrázek roč. 2, č. 12, s. 8 a roč. 3, č. 2, s. 11), to vše spustilo v roce 1973 také v Americe potraty, tj. zabití 37 miliónů dětí.

Toto jediné rozhodnutí Nejvyššího soudu, toto vskutku levicové zlo má kořeny v myšlení západoevropských levicových intelektuálů a z Evropy do Ameriky skutečně i přišlo. Státem řízené vnucení této špatnosti začalo poprvé v Sovětském Rusku, brzo po nástupu bolševiků k moci a za přímého vedení soudruha Lenina. (O tomto podrobně viz Obrázek roč. 3, č. 1, s. 6n.). Sovětské zlo tak začalo vládnout i v Americe. Je pro nás ctí, že pro Obrázek libereckých farností napsal následující článek analytik amerických poměrů nad jiné povolaný, Dr. Roman Joch.

Karel Korous

Samuel Alito byl schválen soudcem Nejvyššího soudu USA. I díky tomu, že demokratičtí senátoři to svými nevybíravými slovními útoky proti němu přehnali.

President George W. Bush na uvolněný post soudkyně Nejvyššího soudu nominoval svou právničku Harriet Myersovou. Problém byl, že nikdo nevěděl, jaké jsou její soudní názory. Proto po odporu mnohých konzervativních organizací Myersová svou nominaci stáhla a president místo ní navrhl soudce Samuela Alita, jednoho z nejlepších amerických soudců konzervativní orientace.

Čekalo se, že levice proti němu zahájí frontální útok. Zřejmě to i měla v plánu, neboť demokratičtí senátoři v Soudním výboru Senátu Biden, Durbin, Leahy a především Kennedy se během veřejného slyšení vůči klidnému Alitovi chovali tak agresivně a neomaleně, že v jednom okamžiku Alitova manželka se slzami v očích vyšla z místnosti. A Američané to viděli. Viděli to na obrazovkách. Normální, důstojný soudce, vztekli demokratičtí senátoři a pani Alitová v slzách. Tím to bylo dané: centrističtí senátoři, kteří měli o Alitovi pochybnosti, hlasovali pro jeho schválení. Nikoli Alito, ale senátoři z levého křídla Demokratické strany působili jako extremisté.

Čtyři demokratičtí senátoři z konzervativních států, v nichž v presidentských volbách zvítězil George W. Bush, Alita podpořili. Tyto senátory čekají v listopadu letošního roku volby do Senátu, a oni vědí, že kdyby Alita v Senátu odmítli, pak jejich voliči by zase v listopadu mohli odmítnout je. Proti Alitovi hlasovali lidé jako Kennedy či Kerry. Tedy lidé, jež patří nikoli k hlavnímu proudu americké politiky, nýbrž k jejímu levému extrému.

Senátor Kennedy se snažil soudce Alita „grilovat“ především na otázce, zda by Alito coby soudce Nejvyššího soudu hlasoval za zachování rozhodnutí Roe versus Wade z roku 1973, které všem americkým státům vnutilo potraty, dokonce i těm státům, které je nechtěly, anebo zda by byl za jeho odmítnutí. Alito věcně sdělil, že by bylo neetické předjímat jakékoli rozhodnutí, jež by v budoucnu mohlo přijít, že váha precedentu v ústavním právu je velká, ale nikoli rozhodující, neboť některá rozhodnutí byla prostě neústavní a poté byla po právu odmítnuta. Alito uvedl rozhodnutí Nejvyššího soudu USA z roku 1954, které zrušilo jiné rozhodnutí z roku 1896, jež připouštělo rasovou segregaci. Pozice soudce Alita byla tedy rozumná, střídavá a věcná: precedent je důležitý, ale není nejdůležitější. Důležitější je správná interpretace Ústavy. Nakonec to byl senátor Kennedy, kdo působil nevěcně a hystericky.

Po schválení soudce Alita do Nejvyššího soudu USA a po složení jeho přísahy je rozložení tohoto sboru takovéto:

Konzervativní soudci: 4 (Antonin Scalia, Clarence Thomas, John Roberts a Samuel Alito) – všechno katolíci.

Levicově-liberální soudci: 4 (John Paul Stevens, David Souter, Ruth Bader Ginsbergová a George Breyer).

Nevyzpytatelný soudce: 1 (Anthony Kennedy) – taky katolík, ale zároveň stoupenec pro-potratového rozhodnutí Roe vs. Wade.

Ani schválení sudce Alita tedy ke zrušení rozhodnutí Roe vs. Wade asi nepovede. Na druhou stranu soudce Stevens je již velmi starý, proto nelze vyloučit, že do konce volebního období presidenta Bushe zemře nebo resignuje. Pak by Bush nominoval soudce dalšího, zřejmě konzervativního, o jehož nominaci by se svedl tvrdý boj. Až po

jeho případném schválení by bylo myslitelné, aby rozhodnutí Roe vs. Wade všude nařizující potraty bylo odmítnuto a otázka potratů se dostala tam, kde ji americká Ústava předpokládá: do rukou parlamentů jednotlivých států USA. Konzervativnější státy by pak potraty mohly omezit a právo nenarozených dětí na život garantovat. K tomu je ale nutné ujít ještě dlouhý kus cesty.

Roman Joch, Občanský institut
Foto

- Před šesti hodinami se tento muž stal 110. soudcem Nejvyššího soudu USA.

Český, jindy tak pohotový internet tuto událost ještě nezaznamenal.

krále Přemysla Otakara II. v boji o císařskou korunu. V místech kde vyšla hvězda prvního císaře z habsburského rodu, zapadá hvězda toho posledního.

Přestože rok 1918 znamenal rozpad Habsburské monarchie a Karel přišel o

trůn, nechal 31. prosince sloužit slavnostní Te Deum jako poděkování za vše, co přinesl. Na rozpaky svého okolí odpověděl takto: „Tento rok byl tvrdý, ale mohl být ještě horší. Nemůžeme z Boží ruky přijímat jen dobré, nýbrž musíme být vděční za všechno ostatní, ať je to jakkoliv těžké a bolestné. Nepřinesl snad tento rok tak dlouho toužebně očekávaný konec války? A za mír je každá oběť a každé odříkání oprávněná a levná cena.“

pokračování příště

David Jech

Foto

- Zámek Persenbeug

- Zámek Eckartsau

(snímek rodiny bl. Karla I. jsme přinesli již v č. 12, roč. 2, 31. 10. 2004, na s. 13)

ZPRÁVY Z DIECÉZÍ

JAK VIDÍ BISKUPSKOU SYNODU SLOVINSKÝ BISKUP?

Lublaňský pomocný biskup a generální vikář Andrej Glavan se jako zástupce Slovinské biskupské konference zúčastnil v Římě biskupské synody o eucharistii. Slovinský katolický týdeník Družina s ním uskutečnil rozhovor o řadě otázek, které biskupové projednávali. Ing. Karel Řiřář z rozhovoru vybral několik myšlenek.

„V Římě potkáš lidi všech ras a národů a též na synodu bylo mnoho biskupů z Asie a Afriky. Z Atričky byli všichni zástupci černí i když Afrika má též bílé biskupy.“

„Každý biskup mluvil šest minut. Příspěvků bylo 210. Každý musel předat předem svůj příspěvek na disketě. Večer byla rozprava bez předchozího písemného předložení textu.“

„Ve Slovinsku je eucharistie středem naší pastorace. Ve světě jsou však různé problémy vlivem inkulturace a sekularizace. Proto zazněl požadavek hlubší eucharistické výchovy a katecheze ve všech rovinách. Inkulturace nesmí zastínit tradici.“

„Musíme více 'ctít' neděli a nedělní klid.“

„Synoda je mozaika, je těžké vidět jednotlivé předlohy samostatně.“

„Pokud při realizaci liturgických směrnic

mají umělci, konservátoři, architekti před očima kostel jako umělecký prostor, je třeba zdůraznit krásu slavení bohoslužby.“

„Bohoslužbu slova a bohoslužbu obětí nemůžeme při mši svaté oddělovat.“

„Musíme usilovat o jednoduchou jasnou homilii postavenou na božím slově.“

„Bylo zdůrazněno, že kněz nemá při pozdravení pokoje odcházet z presbytáře; ať podá ruku jen svému sousedu.“

„Ve vystoupeních bylo připomenuto, že svatostánek získal opět čestné místo (viz Všeobecné pokyny k římskému misálu, editio typica tertia z roku 2002), nikoliv někde na boku nebo neviděn. Svatostánek má upoutat, už když vstoupíš do kostela.“

„Bylo zdůrazněno, že liturgická reforma byla Božím darem. 40 let po koncilu je čas na bilanci. A mnozí zašli příliš daleko.“

„Někde se vloudil i velký nepořádek při eucharistické bohoslužbě, avšak nyní se to už zlepšuje.“

„Kdosi řekl, že na jednoho protestantského duchovního připadá pět protestantských kazatelů. Křesťanskou obrodu v Americe leckdy brzdily různé sekty. Zdá se ale, že i jižní Amerika již krizi sekt překonala.“

„V některých zemích se nenápadně do liturgie vloudil nešvar, že lidé tam

slavnostně přislíbit, že se vzdává nástupnických práv pro své děti v prospěch svého mladšího bratra Otty a jeho dětí. (František Ferdinand d'Este se ale ve svých nejbližších kruzích nijak netajil s tím, že v případě nástupu na trůn tento slib odvolá.) V roce 1911 se Karel žení s princeznou Zitou Bourbonskou. Po sarajevském atentátu se takřka přes noc stává následníkem trůnu. Vzhledem k tomu, že od počátku s ním nebylo počítáno jako s reálným následníkem, nebyl ani přizván v dramatických chvílích roku 1914 ke klíčovým jednáním o válce či míru.

Takřka ihned po svém nástupu odstranil vojensko-byrokratickou diktaturu, svolal parlament a obnovil právní stát. Za zmínku stojí vznik ministerstva sociálních věcí, jednoho z prvních v Evropě. Omilostnil některé trestné činy, jako velezrada, urážka členů císařského domu, vzpoura – jemu může děkovat pozdější předseda Československé vlády Dr. Karel Kramář. O své místo náčelníka generálního štábu přišel agresivní „jestřáb“, Conrad von Hötzendorf. Ne kvůli neúspěchům rakouských armád, ale z důvodů daleko prozaičtějších. Hötzendorf ovdověl a začal žít „na hromádce“ s jinou ženou. Karel I. odsoudil tento jeho způsob života a i přes svou velkou mírnost jej propustil. Karlovi bylo ještě jako veliteli armád vytýkáno, že se ve svých rozkazech řídí více katolickou morálkou, než vojenskou účelností. Tak např. ve svých rozkazech výslovně uváděl, že je nedůstojné rakouského vojáka zabít vzdávajícího se nepřítele. Rovněž zakazoval plenění civilního obyvatelstva a násilnosti proti němu. Naopak nařizoval poskytnutí zdravotní péče raněným nepřátelským vojákům. Stejně tak zakazoval použití otravných plynů.

Od svého nástupu usiloval o uzavření míru, jak deklaroval ve svém nástupním manifestu, a to dohodou, bez válečných zisků. Jednání musela být utajena před německým císařem a jeho generálním štábem, kteří byli rozhodnuti vést válku do vítězného konce. Zahájil v r. 1917 tajná jednání s Francií prostřednictvím bratrů císařovny Zity. Jednání, jak víme, skončila neúspěšně zejména vinou neústupnosti

Itálie a výměně francouzského ministerského předsedy, nakonec došlo k jejich prozrazení a musel ustoupit německému nátlaku.

Na sklonku války, 16. 10. 1918 vydal manifest „Mým věrným národům rakouským,“ čímž zahájil proces federalizace Rakouska-Uherska (tomuto manifestu se budeme věnovat podrobněji v příštím čísle).

28. října došlo k tzv. vyhlášení Československé republiky, o tři dny později vypukla revoluce v Budapešti, v Rakousku rychle rostly republikánské nálady. Kvůli úvahám o legalitě těchto různých revolučních procesů je absolutně nezbytné zdůraznit, že Karel odmítl abdikovat. Nešlo mu ale o vlastní moc. „Koruna je odpovědnost, kterou mi předal Bůh a na niž nemohu resignovat,“ prohlásil tehdy. 11. listopadu pod tlakem okolností jen podepsal dokument, jímž se vzdal **výkonu** vládní moci. Cituji:

„Od nástupu na trůn jsem se neustále snažil vyvést své národy z hrůz války, za jejíž vypuknutí nenesu žádnou vinu. Neváhal jsem obnovit ústavní život a otevřel jsem národům cestu k samostatnému státnímu vývoji. Veden jako dříve nehynoucí láskou ke všem Mým národům, nechci, aby moje osoba představovala překážku jejich svobodného rozvoje. Předem uznávám rozhodnutí, které učiní německé Rakousko o své budoucí státní formě. Lid převzal prostřednictvím svých zástupců vládu do svých rukou. Zříkám se jakékoli účasti na státních záležitostech. Zároveň odvolávám z úřadu Mou rakouskou vládu. Ať lid německého Rakouska vytvoří a upevní ve svornosti a míru nové zřízení. Štěstí Mých národu bylo od počátku Mým nejvroucnějším přáním. Jen vnitřní mír může vyléčit rány války. Vídeň, 11. listopadu 1918. Karel“

O den později byla vyhlášena Rakouská republika a Karel byl nucen se uchýlit do ústraní, přesněji řečeno na lovecký zámek Eckartsau. Je hořkou ironií dějin, že zrovna na toto místo, neboť se nalézá na dohled od moravského pole, kde přesně před 640 lety Rudolf Habsburský porazil českého

CÍRKVE V ČR

BY SE MĚLY VÍCE ZAPOJIT DO POLITIKY

Jedním z předsudků polistopadového vývoje v Česku je názor (vnucovaný především komunisty a liberály), že církve se nemají (a nesmějí!) angažovat v politice. A protože se tomuto nároku do značné míry trpně podvolily, nemohou si teď ovšem stěžovat, že téměř nic se neděje tak, jak by mělo.

Projevilo se to i v prohlášení České biskupské konference k přijetí zákona o registrovaném partnerství osob stejného pohlaví. Na jedné straně se tu konstatuje, že „neexistuje žádný důvod pro přiznání přednostních práv kterékoli skupině lidí jen pro její sexuální vztahy“ a zároveň se vyhláší, že „ani za těchto okolností se církev nenechá pohnout k přímému vstupu do politického dění a k výzvám na podporu nebo odmítnutí určitých politických stran“. To je poněkud zvláštní postoj, který navozuje dojem, že ten, kdo považuje něco za podstatné, zároveň nehodlá nic praktického pro to učinit.

Není jisté třeba přímo vstupovat do politiky nebo se ztotožňovat s určitou politickou stranou. Jsou-li však katolická i některé další křesťanské církve skutečně např. proti homosexuálnímu registrovanému partnerství, proč by neměly otevřeně podpořit ty politické síly, které v Poslanecké sněmovně prosazují shodný názor? A neměly by se církve soustavněji vyjadřovat jak k záporům, tak ke kladům veřejného i politického života? Nejen v politické kultuře není situace tak růžová, aby se mohly se svým mravním nábojem krčit v koutku. Naopak se stále více u nás i ve světě ukazuje, že bez duchovní obrody vedené církvemi nemá euroamerická civilizace velké šance na přežití.

Většímu zapojení církví do veřejného života a politiky skutečně žádný zákon nebrání. Nebránila by tomu ani odlika církví od státu, dojde-li k ní někdy, což se při dosavadním vývoji bohužel nedá očekávat.

Dnes se k církvím stále hlásí přibližně jedna třetina našeho desetimilionového národa. Právě tito lidé by nepochybně přivítali výraznější působení zastřešujících

duchovních institucí na politickém poli. Byl by to obrácený trend nežli pasivní smíření s vytlačováním do ghetta. A postupně by mohlo přestat platit i nelichotivé rčení o křesťanech, kteří jsou u nás „největší menšinou s nejmenším vlivem“.

JUDr. Ing. Jiří Karas,
poslanec PSP České republiky /
Lidové noviny 13. 1. 2006, Názory

PAROUBKOVÁ, SOMMEROVÁ, FEMINISMUS

Manželka českého premiéra Jiřího Paroubka odpověděla na otázku moderátora okruhu ČT24, že se domnívá, že muži jsou lepší politici než ženy, že kdyby bylo více žen v politice, mohly by být „nějakým způsobem zaujaté“ a neměly by „ten správný pohled“ ... Zejména ty dámy, které se **na genderových katedrách profesionálně zabývají rozvracením vztahů mezi ženami a muži** to rozběsnilo. Cituji z dnešní (4. 1. 2004) Mladé fronty Dnes (strana 1): „Podobný výrok by asi žádná manželka politika v civilizovaných zemích Evropské unie nevypustila z úst, míní Alena Králíková, ředitelka organizace Gender Studies.“

Vnímáte dikci tohoto výroku paní Králíkové? (A to nekomentuji, že podle ní nejsme civilizovaná země!) Nejde o to, že by si to žádná manželka západoevropského politika nemyslela, jde o to, co by si nedovolila „vypustit z úst“; feminismus (stejně tak jako třeba homosexuální ideologie nebo prosazování potratů) přijímá stále více **diktátorské praktiky**. Alena Králíková nepolemizuje se Zuzanou Paroubkovou, nepřináší věcné argumenty pro svůj opačný názor, zato zpochybňuje něčí právo vyslovit veřejně myšlenky, se kterými ona, Králíková (a její družky) nesouhlasí... (Vzpomněl jsem si na nedávný incident, kdy poslankyně Evropského parlamentu se vrhla na výstavu proti potratům umístěnou v kuloárech sněmovny a začala ji fyzicky ničit, ještě než prosadila její zákaz ...)

Mladá fronta Dnes pak dala prostor režisérce Olze Sommerové, známé (a velmi militantní) feministce, aby položila

otázky Zuzaně Paroubkové. Manželka premiéra odpovídala věcně, klidně, velice tolerantně („Já nikdy nikomu nevytýkala ani nebránila, aby žil způsobem života, který mu vyhovuje.“) a se zdůrazněním významu rodiny; slova premiérovy ženy, i když o křesťanství nehovořila, byla prodchnuta křesťanským duchem. Nevím, jakým způsobem hovor obou dam probíhal, ale při četbě přepsaného záznamu v novinách se mi vnucovala představa Olgy Sommerové coby **hodně vzteklého malého ratlíka**, který vyskakuje na klidnou a o hodně vyšší Zuzanu Paroubkovou ...

Poslechněte si: Sommerová: „Vážená paní Paroubková, říkáte, že ženy by se neměly snažit o vstup do politiky, protože je to věc mužů. Proč tedy podle vás na této planetě existují prezidentky, premiérky, ministryně?“ Paroubková: „Vážená paní Sommerová, netvrdím, že by se ženy neměly snažit o vstup do politiky, ale já osobně vidím pozici žen jinde.“ Sommerová: „Víte, že také existují ženy, které, přestože mají děti, se chtějí uplatnit v profesi, v kariéře a podílet se na politickém životě?“ Paroubková: „Ať si každý zvolí cestu, která mu vyhovuje, ve které se cítí lépe a je zároveň lidem nejprospěšnější.“ Olga Sommerová se chová jako politruk, který si vzal na kobereček soudružku s nesprávnými názory a volá ji k zodpovědnosti ... Dikce feminismu se vůbec stále víc blíží dikci ideologií jako je nacismus a komunismus (a islamismus).

„Náš svět je plný násilí, válek a rabování přírody. Nezdá se vám, že tento nemocný svět potřebuje přímý ženský vliv, nejenom ženské krky, které krouť hlavou mužů?“ ptá se dál Olga Sommerová. Za ocitování stojí odpověď Zuzany Paroubkové: „Kdo ale může vědět a zaručit, že přímý ženský vliv, jak si myslíte, by byl nápravou, spásou nebo správným řešením? Jak mezi muži, tak mezi ženami jsou lidé dobří a špatní;“ kdyby Olga Sommerová nebyla ideologicky zaslepená (stejně jako její bojové družky), muselo by jí toto klidné a moudré vyjádření stačit ... Ale ne. **Nic nezmůže rozum proti ideologii.** Za komunistů jsme si říkali vtip: „Víte, co je to ideologie? Úplné vítězství

myšlenky nad zdravým rozumem ...“ Copak si paní Sommerová opravdu myslí, že svět je jednoznačně, jasnou čarou (rasově nebo třídně!) rozdělen na dobré a zlé – přičemž ti zlí už nejsou jako dřív Židi nebo kapitalisti, nýbrž teď – muži???

Ale slova Zuzany Paroubkové jsou myslím až příliš opatrná. Samozřejmě, že nikdo nám nemůže zaručit, co by se stalo, kdyby převládl přímý ženský výkon moci. Ale přesto to exaktně víme. Nestalo by se nic. Ukazují to dějiny, staré i nové, téměř unisono. Byla snad ruská říše méně agresivní a humánnější za dlouhé neomezené vlády (samoděržaví) Kateřiny Druhé? Ani v nejmenším! Lišil se nějak Izrael premiérky Goldy Meirové od Izraele vlád s mužským předsedou? Ne, nelišil. Rozdíl v izraelské politice neběžel po ose muž, anebo žena, nýbrž podle toho, jestli byl premiér socialista nebo pravičák ... A totéž by se dalo říct i o Indii, Ceylonu, Indonésii... A Spojené království za Margaret Thatcherové, jak si snad pamatujeme, bylo pokud možno ještě bojovnější a tvrdší než jindy (Falklandská válka!). Ale to je nepodstatné. To je pro ideologický postoj naprosto nepodstatné. Ideologie je totiž nejen vítězství myšlenky (té jediné správné) nad rozumem, ale i nad evidentními fakty.

Posléze, jak jsme se dočetli v novinách, kladla otázky také Zuzana Paroubková Olze Sommerové – co nejjemněji a nej přátelštěji, řekl bych přímo diplomaticky ... Z odpovědi paní režisérky bych citoval toto: „Krom toho jsem přesvědčená, že feminismus doufá v emancipaci mužů, kterým patriarchální diktát už dávno“ (jak dlouho? pozn. Fr. S.) „nevyhovuje a kteří chtějí milovat ženské osobnosti, a ne ponížené chudinky.“ Poníženou chudinku chce (a dokáže!) jako svou ženu milovat jen agresivní hňup. Nikdy to nebylo jinak. Normální muž nic takového nechce. A k tomu, aby nehledal „poníženou chudinku“ na mou duši nepotřebuje ani feminismus, ani výše citovaná poučení či dokonce emancipaci ze strany Aleny Králíkové, Olgy Sommerové ...

František Schildberger
(www.sklenenýkostel.cz)

Mnozí lidé s tzv. vzděláním (přesněji: s akademickými tituly a na akademických stolcích) se od Boha odvraceli; jedni mylně věřili, že k vyřešení problémů společnosti postačí vzdělání, jiní věřili v dostatečnost hmotného blahobytu. (Podobné zaručené recepty se dnes množí ovšem ještě víc.) A jedním z „postačujících prostředků“ nápravy byla, kupodivu i válka. A to válka zcela nespravedlivá, kterou ovšem žádný aktér ze své strany za nespravedlivou nepovažoval.

V myšlenkovém marasmu evropské národy naplno upadly do transu válečného nadšení a statisíce vojáků odjíždělo na frontu za zpěvu bojových písní. Na vagónech byla hesla: „snídaně v Paříži“ či „procházka do Berlína a zpět.“ Potom přišlo vystřízlivění. Nespravedlnost této války vystoupila v obudné nahotě: neúspěchy válečných stran, provázené ohromnými a bezdůvodnými ztrátami na lidských životech, počátek zákopové války. Z předpokládaných několika měsíců války se stalo několik let. Byla nasazena nejmodernější bojová technika – letadla, ponorky, dalekonosná děla, otravné plyny, plamenomety a v pozdější době tanky, vše s jediným cílem: ničit. Ničit i civilní obyvatelstvo.

Je sice možno se dohadovat, zda by byla spravedlivou válka proti Srbsku, pokud by se ukázalo, že Srbsko vyslalo atentátníky, kteří zastřelili rakouského následníka trůnu. To ale vyšetřování nepotvrdilo. Při porovnání s jinými konflikty v dějinách zapadá tato válka mezi útočné a dobytelské války: válku o dědictví španělské či rakouské, válku Třicetiletou, či válku, kterou vyvolal Napoleon (a která se, neznámo proč, rekonstruovala nedávno u Slavkova). Šlo v nich jednoznačně o územní zisky států, o ovládnutí jiných národů, nebo o sféry vlivu. Byly to úplně jiné války než bývaly obranné války proti Turkům, španělská reconquista, nebo než byla většina Křížových výprav.

Karel

Dne 21. 11. 1916 umírá rakouský císař František Josef I. Jak vyplývá ze svědectví lidí z jeho nejbližšího okolí, již v červenci

téhož roku se vyjádřil takto: „*Je to s námi špatné, možná horší, než sami tušíme. Hladovějící obyvatelstvo v týlu již také nemůže dále. Uvidíme, zda a jak přežijeme zimu. Příští jaro s touto válkou ale bezpodmínečně skončím. Nechci, abychom zcela a beznadějně zašli.*“ Podobně se také vyjádřil v přítomnosti pozdější císařovny Zity v říjnu: „*Ještě pár týdnů budu přihlížet a pak to skončím!*“ Váhavému v dobrém často nebývá uskutečnění dobra dopráno. Rozhodl by se pro ně skutečně?

Na trůn nastupuje arcivévoda Karel, jako císař a král Karel I. Tato změna na rakouském trůnu po 68 letech panování jeho předchůdce však přišla také pozdě. Byla ale natolik významná, že se osobou posledního rakousko-uherského císaře a českého krále, čistě věřícího katolíka budeme zabývat. Už kvůli nedávnému procesu blahořečení, při kterém česká „svobodná“, ve skutečnosti tvrdě interně censurovaná, levičácká média, jedno jako druhé, semlela kdekerou vymyšlenou hanebnost.

Úvodem několik životopisných dat: narodil se 17. 8. 1887 na zámku Persenbeug v rodině arcivévody Otto

Františka Josefa, jenž byl mladším bratrem Františka Ferdinanda d'Este. Vzhledem ke složitým nástupnickým liniím v Habsburském domě zde nebyla ani teoretická možnost, že by se kdy ujal trůnu. Tato možnost se nezměnila ani po smrti korunního prince Rudolfa r. 1889 a prakticky ani v r. 1900, kdy František Ferdinand d'Este uzavřel nerovný sňatek s hraběnkou Žofií Chotkovou a musel

z důvodů politických. (Prof. Kordač byl členem Národního shromáždění za stranu lidovou.) Vyšší klérus uvítal jeho jmenování radostně, poněvadž tento arcibiskup **sliboval dát pevnou páteř církevní organizaci** a zbavoval dalších obav. **Radostně ho uvítala i akademická mládež** a oddychl si zhluboka i katolický věřící lid nad **koncem církevního bezvládní**. Zato vášnivě odporovala kněžská levice a jmenování v ní utvrdilo úmysl rozluky s církví.

Výbor „Jednoty“ odebral se k nově jmenovanému arcibiskupovi a přednesl mu věčný, nikoliv osobní protest proti způsobu jmenování, které se stalo bez slyšení organizace duchovenstva. A vyslovil současně obavy, jak se arcibiskup zachová k reformám, **za nimiž stojí skoro všechno duchovenstvo**. Arcibiskup uznal potřebu reformy v církvi, avšak za plného dbání autority papeže. Běh věcí však již neodvratně šel ke srážce.

Vůdcové levice byli liberální lidé a mnozí bez víry, náboženství jejich byla suchá ratolest. Byli ve styku s Volnou Myšlenkou, s ní se také radili o postupu a za její účasti padlo rozhodnutí o schismatu.

P. Josef Dobiáš

Foto

- Benedikt XV.

¹ Naším čtenářům je toto jméno známo. Vyskytlo se jako odpověď na pátou otázku testu pro dospělé v č. 4 minulého ročníku, 20. 3. 2005: P. ThDr. Karel Farský vedl katolické kněze, kteří 8. 1. 1920 vyhlásili novou Církev československou (ČČS) – nyní se jmenuje Církev československá husitská. Narodil se ve Škodějově u Semil r. 1880. Vytvořil mj. nové „Zásady křesťanského náboženství“ a novou „Liturgii“. Po celý život se věnoval duchovní činnosti, jen v letech 1919 až 1921 byl zaměstnán na ministerstvu školství. Ale už 6. 1. 1920 byl zvolen biskupem ČČS – správcem nově vytvořené západočeské diecéze. Zemřel v Praze 1927.

br. Felix OFM

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

I. SVĚTOVÁ VÁLKA (3)

Oč v této válce šlo?

Po přečtení minulého dílu by se mohlo zdát, že celé 19. století bylo stoletím nebezpečným, stoletím konfliktů a mocenských bojů. To je pouze částečná pravda, bylo to století o mnoho pokojnější, než století následující, i přes všechna negativa, která jsme uvedli.

Bylo to století prudkého rozvoje vědy a techniky, rozvoje průmyslové výroby a tvorby kapitálu. Vrcholila doba zámořských objevů, bílá místa na mapách téměř zmizela. Evropské mocnosti ovládaly takřka polovinu světa. Tehdejší dění se odehrávalo a rozhodovalo především v Londýně, Vídni, Berlíně, Paříži a v Petrohradě. Evropané, na rozdíl ode dneška, byli hrdí na své skutečné, ne domnělé, úspěchy a spolu se Spojenými státy se snažili o zachování západní civilizace. Evropa skutečně byla v té době středem světa.

Avšak rozvoj plavby, železnic, průmyslu, obchodu, významné objevy na poli vědy, technické vynálezy, to všechno – hlavně v Evropě, víc než v USA – nenápadně zatlačovalo „víru otců“ do pozadí a na její místo se pomalu, ale jistě dostává víra v člověka. Člověk sám osidluje nové kontinenty, sám buduje nová města, továrny, železnice, člověk jezdí automobilem, létá, člověk sám jako jedinec, svými znalostmi a vědomostmi, začíná proměňovat tvář světa. Člověk si je stále více domněle jist sám sebou, dokáže přece vše! Víra dvacátého století, že člověk sám změní i sebe, má počátek ve změnách století devatenáctého. Tento klam sebejistoty se naplno, jako děsivé znamení, projevil dvě hodiny po půlnoci v noci ze 14. na 15. dubna roku 1912, kdy pod hladinou zmizel Titanik. Před plavbou se ujalo rčení, že „ani Bůh nebude moci potopit tuto loď.“

Dědictví otců, tj. víra v Boha žila zejména na venkově. Zdravý „selský rozum“ jižanských amerických farmářů byl tak děsivě tvrdý, že z něho dokonce vyrostla nynější křesťanská a republikánská obroda celých Spojených států. Ne tak v Evropě.

DĚTI A MLÁDEŽ

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ

26. 1. 2006

V lednu 2006 byla slavnostně otevřena nová prodejna Ichthys. Pobočka se nalézá v blízkosti Elysejského paláce, otevírací doba Po-Pá 9-18 h. Obsluha vstřícná, ceny lidové.

17. 2. – 19. 2. 2006 (přidáváme podrobnosti)

Výprava na lyže – skauti, skautky, roveři, rangers, rádcové, vedení

Kristiánov (Organizuje Janek & comp.)

Sraz: v pátek 17. 2. v 17.15 na nádraží ČSAD u autobusu na Bedřichov

Návrat: v neděli 19. 2. bude upřesněn, nejspíš v 17.30 na nádraží ČD

S sebou: spacák, starší 15 let karimatku, běžky (bez nánosů starých vosků), boty na lyže, hůlky, vyšší boty

(pohorky, zimní), vosky a korek (kdo má), „návleky“ proti sněhu, dobré oblečení na běžky – raději více tenčích vrstev (neprofouk. šustákovka, svetry, šusták. kalhoty), dvoje rukavice, čepice, náhradní oblečení; jídlo a trochu pití (např. v termosce) na pátek, 2 brambory, 1 nožičku párku, 1/3 chleba + mazivo, buchty nebo vánočku na 1 snídani, ovoce, vzpruhu, do 3jice Vitana Gulášovou svačtinovou; 3 svíčky (ne hřbitovní), lžičky, papír, tužku, 120 Kč

Akce není pro světlušky a vlčata.

Akce JE určena i pro NEPOKROČILÉ běžkaře!

Skol! Janek, Marmar, Čmelák, Komár & comp.

11. 3. 2006

Skautsky ples str. Wataki

Jablonec nad Nisou

19. 3. 2006

Předbálové taneční – všichni

DDM Větrník (Organizuje Soptík)

24. 3. 2006

Plesobál skautského střediska Šureán

– skauti, skautky, roveři, rangers, rádcové, vedení, rodiče a přátelé oddílů Ichthys

sál U Košků (Organizuje celé středisko, hlavně Soptík)

22. 4. 2006

Svatý Jiří – všichni, rodiče a přátelé oddílů Ichthys

U Obrázku

Čmelák

HISTORIE

KORDAČ FRANTIŠEK XAVER, THDR., PHDR., ICAN. LIC.

31. ARCIBISKUP PRAŽSKÝ (1919 – 1931)
(2. část seriálu)

Vnitrocírkevní nejednota

Státním převratem 28. října 1918 padla v zemích českých i autorita církevní, když svůj osud sepjala s osudem habsburské říše. Vznik Československé republiky zastihl pražského arcibiskupa Huyna

v Chebu, kde v říjnu uděloval svátost biřmování nemocného španělskou chřipkou. Do Prahy se již nevrátil. Nebylo tedy v Čechách ani na Moravě, kde se vzdal úřadu arcibiskup kardinál Leo Skrbenský, přirozené autoritativní moci církevní, ochotné a schopné postavit se rozhodně vstříc událostem a řídit je. Po stržení Mariánského sloupu čekali i mnozí církevní hodnostáři, že rozluka je neodvratitelná.

Za tohoto interregna (mezivládí) vznikla z pudu sebezáchovy, z tradice minulých bojů kněžstva a z radosti nad vítězstvím národním „Jednota českého duchovenstva ve státě československém“. V době, kdy **biskupové mlčeli, nebo mluvit nechtěli**, či nesměli, byla „Jednota“ jediným mluvčím kléru českého, musela být vším, co církev potřebovala. Na valné hromadě byl zvolen předsedou Jindřich Š. Baar, místopředsedou Xaver Dvořák. Valná hromada odeslala holdovací projev Svatému otci a loajální projev Národnímu výboru. Za „Jednotou“ v těchto a příštích dobách stálo takřka veškeré kněžstvo v Čechách, menšina na Moravě. Senior českých biskupů a dočasný správce pražské arcidiecese ThDr. Josef Doubrava prohlásil 10. 11. 1918 k předním šesti členům výboru: „Jste kanonicky zřízený spolek“ (jedna z odpovědí na holdovací telegram z ustavující valné schůze). Do Vídně na nunciaturu přišlo z Vatikánu sdělení, že papež Benedikt XV. uděluje členům Jednoty katolického duchovenstva své Apoštolské požehnání (Nunziatura apostolica Viena, 13. Novembris 1918). Konečně později to bylo nepřímo potvrzeno i tím, že Sv. stolec jednal s delegáty „Jednoty“ o reformách. Předseda Jindřich Š. Baar vyslovil program nového kněžského hnutí a zdůraznil spojitost s předválečnou Jednotou a Modernou. Bojovým listem „Jednoty“ bylo „Právo národa“, které od začátku bylo orgánem kněží jdoucích s revolučním národem proti aktivní politice katolických stran a profesora dr. Kordače. Postupem času se stal J. Š. Baar mluvčím radikální kněžské levice, která nakonec skončila v schismatu. Postupně o funkci mluvčího „Jednoty“ usiloval Bohumil Zahradník-Brodský, který na dotazníkovou akci o smýšlení kněžstva promluvil řeč, hodnou demagoga těchto vzrušených dob: odsoudil celibát, církevní kodex, volal po odstranění kolláru, po revisi Husova procesu a rehabilitaci Husa. Už na této schůzi se ozvaly hlasy, zda tak mluví ještě katoličtí kněží (dr. F. X. Novák) a **mladá laická katolická inteligence se od tohoto kněžstva prudce odvrátila**. Stavovský boj kněžský („Chtějí se ženit“) byl pokládán

v době těžkého kulturního boje (kdy byly káceny sochy světců a vyhazovány kříže ze škol) za zradu zápasu o církev, její svobodu a víru. Katolická laická mládež zazlívala kněžstvu, že ještě utočí na církev, a že vyšlo vstříc modernímu světu a jeho potřebám. Tato mládež rozhodně nechtěla, aby církev s omluvou ustupovala světu. Potkaly se tedy v popřevratovém boji dvě generace katolíků; pohleděly si do očí a **nerozuměly si**.

Nutno hned v počátcích upozornit na rozvrstvení členstva v „Jednotě“, které při zpolitizování českého života mělo dalekosáhlý význam. Nejsilnější složkou v členstvu byli kněží organizovaní nebo sympatizující s českou stranou lidovou. Vedle nich mnozí politicky neutrální a zbytek tvořili stoupenci strany agrární a státoprávně demokratické. Tato menšina však měla vedení „Jednoty“ v rukou a ona svým postupem, protěžujícím liberální strany, nejen nezískala politické strany lidové ani lid, jenž jediný pro svůj životní, praktický katolicismus mohl být oporou reformních snah, ale postupem času jej i odpudila. V „Jednotě“ byli kněží přímo vyzýváni, aby ustavili „stavovské, kněžské komory v rámci svých stran“.

Vůdčí osobnosti vlády republiky se nepostavily za reformní kněžské hnutí, ani později za církev československou. Není pochybností, že by to bývalo mělo strhující vliv na mnohé. Tusar pokládal celou věc pro socialistu za překonanou, sedlák Švehla neměl sympatii k tomuto „bouření se kaplanů“, E. Beneš potřeboval doma z důvodů zahraničních spíše náboženský klid, než revoluci, a dr. Kramář, který se díval na bolševický požár na východě, postřehl bleskurychle, že v této chvíli není zájmem státu boj proti katolictví a jeho sociální autoritě. Jistě také nezapomněl, že to byl katolický **císař Karel I., který mu dal amnestii**, když ho vojenský vídeňský soud odsoudil k trestu smrti. Mravní pokleslost autorů schismatu pak nezískala přízeň ani podporu presidenta T. G. Masaryka.

Na výborové schůzi 10. května 1919 usnesl se výbor, aby „Jednota“ vyslala ke Svatému stolci do Říma deputaci, která by přednesla přání „Jednoty“. K této cestě byli

delegováni předsednictvem: dr. Marián Blaha, dr. Alois Kolísek, František Krojher a dr. Vojtěch Šanda. Delegace odjela do Říma 21. června a přednesla svou žádost kardinálu Gasperrimu i Svatému otci. Kardinál Gasparri řekl, že požadavky reformního hnutí byly zásadně v hlavních bodech zamítnuty, a že tím o Praze je rozhodnuto. Svatý otec potvrdil výrok kardinála Gasparriho a o liturgii pravil, že bez váhání lze povolit čtení a zpívání české epistolky a evangelia. Když zvěděl, kolik je v Čechách kněží, řekl, že je lépe málo kněží, ale dobrých.

Na Valné hromadě 6. srpna 1919, kde byla podána zpráva o římské cestě, nastalo rozdělení „Jednoty“. Radikální levice byla pro uskutečnění programu reformem via facti (cestou činu) – provést reformu hned!. Zástupci pravice však výstražně okřikli kněžskou demagogii a volali po poslušnosti ke Svatému otci. Levice jim s křikem odpověděla: „Buď pozdravena, cestu činu!“ Kněžská levice se už trhala z jednotné řady a v „Právu národa“ k činu vyzývala. Reformy, kterých se levice domáhala, byly tyto: Patriarchát (který by Svatému stolci a vládě sděloval navržené bikupy k investituře a udílel dispense vyhrazené Svatému stolci). Samosprávu církevní. Úpravu otázky

patronátní a obsazování beneficií. Reformní návrh na liturgii československou. Úpravu studia a výchovy kněží. Zdobrovolnění celibátu. Upravení církevní praxe při pohřbívání ohněm.

Do této vřavy se roznesla 9. září zpráva, že Řím chce jmenovat 31. pražským arcibiskupem universitního profesora Msgre. dr. Františka Kordače. (Pozn. red.: Prvním pražským arcibiskupem byl Arnošt z Pardubic; před svým jmenováním arcibiskupem 30. 4. 1344 byl 28. pražským biskupem.) O svém jmenování vyprávěl arcibiskup Kordač v prosinci 1919 v Plzni: Na začátku září 1919 přijel do Prahy vídeňský nuncius (v Praze ještě nebylo zástupce Apoštolského stolce) a přivezl terno: Kordač – Zavoral – Kašpar. Se světicím biskupem Sedlákem šli ku předsedovi vlády Tusarovi, který zastupoval zahraničního ministra dr. Beneše, dříve tehdy v Paříži. Tusar přivítal oba velmi přátelsky a při úředním jednání, zda nemá vláda republiky nějakých námitek proti některému z předloženého terna, odpověděl žertovně: „**Nám je to v celku fuk, koho pan papež posadí na arcibiskupský stolec pražský**“. A prohlásil, že nečiní námitek proti žádnému z navržených. K výslovnému pak dotazu, zda by nebylo námitek speciálně proti osobě Kordačově, řekl Tusar: „Nemám také ničeho proti Kordačovi; jest pravda, že byl Rakušákem, ale to jsem já byl také, a dnes jsme oba velmi dobrými republikány. Ostatně jako člen Národního shromáždění počínal si Kordač vždy velmi reálně a nepodnikal nikdy ničeho proti zájmům republiky.“

Jako náhlý úder hromu za jasného dne zapůsobila v Praze 16. září 1919 zpráva o jmenování dr. F. Kordače pražským arcibiskupem. Dr. Farský¹ ihned otiskl proti němu prudký útok v denním listě („Národní listy“) a protestoval také klub reformistů v „Jednotě“: „Či není v celém duchovenstvu čsl. muže, který by byl přijatelný za arcibiskupa všem?“ **Toto jmenování neobyčejně urychlilo třídění v kněžstvu**, rozlom v něm a zrání událostí. Lidové kněžstvo se postavilo za autoritu arcibiskupovu jednak zásadně, jednak

ZATMĚNÍ MYSLI? NE, SPRÁVNÝ SMĚR

Když Poslanecká sněmovna před Vánocemi navrhla razantní zvýšení rodičovského příspěvku na úroveň 40 procent průměrné mzdy v nepodnikatelské sféře (tj. 7 400 korun), vyvolalo to u mnoha **komentátorů** spíše negativní odezvu. Petr Kamberský například psal o „vánočním zatmění mysli“ politiků (HN 20. 12.), jinde se dočítáme o údajné odmítavé reakci **expertů**, podle nichž jde o laciný předvolební trik. Jistě, v tom mohou mít pravdu. Ponechme však stranou bezprostřední motivy tohoto kroku a zaměříme se na jeho podstatu.

Stejně cenné jako úvazek

Zjišťujeme-li, co je nejlepší pro rodiny s malými dětmi, je třeba nejprve obrátit pozornost na zájem dítěte. A tím je podle mínění naprosté většiny pediatriů a dětských psychologů **individuální rodičovská péče** nejméně do tří let věku.

Proto je v zájmu státu rodičovskou péčí podporovat. Péče v kolektivních zařízeních nevyjde ostatně o mnoho levněji, připočteme-li zvýšené náklady na zdravotní péči (děti v jeslích trpí častějším výskytem některých nemocí). Chce-li stát rodičovskou péči o děti podporovat, musí ji také náležitě ohodnotit. Ztráta jednoho příjmu v rodině způsobená celodenní péčí o dítě by měla být dostatečně kompenzována. Ve chvíli, kdy možnost zůstat s dítětem doma je naprosto finančně nesouměřitelná s výdělečnou činností, **nelze hovořit o svobodné volbě**.

Společnost musí rovněž uznat, že péče o děti je srovnatelná co do vynaložené práce s jakoukoliv jinou, výdělečnou profesí. Na tom se ostatně shodují všichni, kdo znají problémy rodiny. A odrazem takové vůle je právě zvýšení rodičovského příspěvku na úroveň, která se blíží minimální mzdě (od ledna bude činit 7 570 korun).

Tak si to rodiny přeji

Návrh sněmovny má velice zřetelný finanční efekt. Zvýšení podpory rodinám pečujícím o děti o zhruba 4 000 korun měsíčně není zanedbatelnou podporou, která „nehraje roli“, jak tvrdí znalci podle článku Petra Holuba (Vyšší dávky: **Expert** proti, politici v rozpacích, HN 20. 12.). Tyto peníze sice nezvýší porodnost, ale výrazně podpoří rodiny pečující celodenně o děti.

Pravda je, že uvedené opatření bylo přijato narychlo a bez provedení návazných změn. Předně by bylo vhodnější příspěvek v této výši omezit jen na ty rodiny, kde skutečně jeden z rodičů sám celodenně pečuje o dítě do čtyř let, a přichází proto o možný příjem.

Současně by návrh měl být doprovázen přehodnocením ostatních forem sociální podpory rodin s dětmi, neboť tak nákladný krok je nutno z něčeho zaplatit.

Jinak však politici nastoupili správnou cestu, která odpovídá i přání samotných rodin. Na rozdíl od **západní Evropy, kde pro většinu rodin je otázkou číslo jedna slučitelnost rodiny a zaměstnání** (tedy často zřizování různých typů služeb), **české rodiny** dle nedávného celoevropského průzkumu očekávají od rodinné politiky **spíše finanční podporu**, a to zejména v době péče o malé děti.

Každá rodina s malými dětmi bezpochyby potvrdí, že krok sněmovny bude mít **mnohem příznivější účinky** než jednorázové předvolební dávky, příspěvky pro prvňáčky a podobné nesmysly.

Vojtěch Belling / Hospodářské noviny 28. 12. 2005

AZ IGE LITURGIAJA / BOHOSLUŽBA SLOVA

Olvasmány – Zsolttár – Szentlecke – Alleluja /

První čtení – Responsoriální žalm – Druhé čtení – Aleluja

Ez az Isten Igéje. Istennek legyen hála!

Evangelium

Az Ur legyen veletek. És a te Ielkeded.

Evangelium Szent Máté (Márk, Lukács, János) könyvéből.

Dicsőség neked, Istenünk. ...

Ezek az evangelium igéi. **Aldunk téged, Krisztus.**

Homília

Hitvallás / Vyznání víry

Nicea-konstantinápolyi hitvallás

Hiszek az egy Istenben, mindenható Atyában, mennyei és földnek, minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében. Hiszek az egy Úrban, Jézus Krisztusban, Isten egyzüliött Fiában, aki az Atyától született az idő kezdete előtt.

Isten az Istenből, Világosság a Világosságtól, valóságos Isten a valóságos Istenből, született, de nem teremtmény, az Atyával egylényegű; és minden általa lett. Ertünk, emberként, a mi tudvosságunkért leszállott a mennyből. Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától, és emberre lett.

Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítettek, kinhalált szenvedett és eltemették.

Harmadnapra feltámadott az írasok szerint, fölment a mennybe, ott ül az Atyának jobbján, de újra eljön dicsőségben, itélni élőket és holtakat, és országának nem lesz vége.

Hiszek a Szentlélekben, Urunkban és életünkben, aki az Atyától és a Fiutól származik; akit épügy imádnunk és dicsőítünk, mint az Atyát és a Fiút. Ő szólt a próféták szavával.

Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházban, valíom az egy keresztséget a bűnök bocsánatára, várom a holtak feltámadását és az eljövendő örök életet. Amen.

Az Apostoli hitvallás

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennyei és földnek Teremtőjében. És Jézus Krisztusban, az ő egyzüliött Fiában, a mi Urunkban; akit fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától; szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítettek, meghalt és eltemették.

Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt a halottak közül: fölment a mennybe, ott ül a mindenható Atyaisten jobbján; onnan jön el itélni élőket és holtakat.

Hiszek Szentlélekben.

Hiszem a katolikus Anyaszentegyházati; a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát; a test feltámadását és az örök életet. Amen.

Hivek könyörgése / Přimluy

Kérünk Téged, hallgass meg minket!

AZ EUCHARISZTIA LITURGIAJA / BOHOSLUŽBA OBĚTI
Az adományok előkészítése / Příprava obětinních darů

Aldott vagy, Urunk, mindenség Istene, mert a te bőkezűségedből kapjuk a kenyeret. Felajánljuk neked mint a föld termését és az emberi munka gyümölcsét. Ebből lesz számunkra az élet kenyere. **Aldott legyen az Isten mindörökké.**

Aldott vagy, Urunk, mindenség Istene, mert a te bőkezűségedből kaptuk a bort. Felajánljuk neked mint a szőlő termését és az emberi munka gyümölcsét. Ebből lesz számunkra a lélek itala. **Aldott legyen az Isten mindörökké.**

Imádkozzatok testvéreim, hogy áldozatunk kedves legyen a mindenható Atyaisten előtt. **Fogadjátok el az Ur kezéből az áldozatot nevének dicséretére és dicsőségére, mindannyiunk és az egész Anyaszentegyház javára. Amen.**

Felajánló könyörgés / Modlitba nad dary
Amen.

Preláció / Preface

... Az Ur legyen veletek. És a te Ielkeded.

Emeljűk föl szílvünket. **Fölemeltűk az Urhoz.**

Adjunk halát Urunknak, Istenünknek. Méltó és igazságos. ...

Szent vagy, szent vagy, szent vagy, mindenség Ura, Istene. Dicsőséged betölti a mennyet és a földet. Hozsanna a magasságban. Aldott, aki jön az Ur nevében. Hozsanna a magasságban.

Eucharisztikus ima / Eucharisticá modlitba

... Vegyétek, és egyetek ebből mindnyájan, mert ez az én testem, mely éretetek adatlk.

... Vegyétek, és igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem kelyhe, az új és örök szövetségé. Ez a vér éretetek és mindenkiért kiontaták a bűnök bocsánatára. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. ...

Ime hitűnk szent tika: / Tajemství víry.

Halálotat hirdetűk Urunk, és hittel valljuk feltámadásodat, amíg el nem jössz. ...

Doxológia

Óaltala, ővele és őbenne a tiéd, mindenható Atyaisten a

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

- V kterém městě byl izraelský chrám v době Ježíše Krista?
 - Tento chrám už nestál, byla tam z něho jen Zeď nářků.
 - V Betlémě.
 - V Jeruzalémě.
 - V každém větším městě.
- Co to je **misál**?
 - Jedna z liturgických knih.
 - Ozdobný pruh látky, který nosí kněz kolem krku.
 - Vědecký název pro výbuch hypernovy.
- O kterém svatém se říká, že je nejpomalejší ze všech svatých?
 - O sv. Martinovi, protože přijede až 11 dnů po všech svatých a přitom jede jenom na koni.
 - O sv. Zdislavě, protože byla prohlášena za svatou až víc než 700 let po své smrti.
 - O sv. Vladimíru Iljiči Posledním.
- Co to je **Credo** (čti: krédo)?
 - Část kredence.
 - Chvalozpěv.
 - Vyznání víry.
- Kolik desátků má růženec; prémiová otázka pro členy Mensy: co to je vlastně desátek?
 - 1.
 - 5.
 - 7.
 - 12.
- Co to je **Paškál**?
 - Liturgická nádobka k mytí rukou.
 - Přejití Izraelitů Rudým mořem.
 - Velikonoční svíce.
- Kolikrát za život můžeme přijmout svátost biřmování?
 - Jen jedenkrát.
 - Každoročně-nejméně jednou, nejlépe v době velikonoční.
 - Nejvýše třikrát ve stejný den.
- Může se svátost pomazání nemocných přijmout vícekrát?
 - Ano.
 - Ano, ale pouze se souhlasem pana kostelníka.
 - Ne.
- Jak se nazývají tři božské (tzv. vlité, nadpřirozené) ctnosti; opět prémiová otázka pro členy Mensy: co rozumíš pod slovem ctnost?
 - Purifikatorium, pala, korporál.
 - Rozum, síla, bázeň Boží.
 - Víra, naděje, láska.

Szentlélekkel egységben, minden tisztelet és dicsőség mindörökkön-örökké. **Amen.**

A szentáldozás szertartása / Prijimáni

Üdvözlőnk parancsára és Isteni tanítása szerint így imádkozunk:
Az Úr imája / Modlitba Páně

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod; legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vigy minket kísértésbe; de szabadíts meg a gonosztól.

Szabadíts meg, kérünk, ... Jézus Krisztusnak dicsőséges eljöttét.

Mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Amen.

Pozdravení pokoje / Békecsók

Urunk, Jézus Krisztus, te ... mindörökkön-örökké. **Amen.**

Az Úr békéje legyen veletek mindenkor. **És a te lelkeddel.**

Köszöntsétek egymást a béke jelével.

Legyen békeség köztünk mindenkor. (Béke veled.)

Isten Báránya / Beránku Boží

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: irgalmazz nekünk.

...

Isten Báránya, te elveszed a világ bűneit: adj nekünk békét.

Áldozás / Prijimáni

Íme, az Isten Báránya, íme, aki elveszi a világ bűneit.

Boldogok, akiket meghív asztalához Jézus, az Isten Báránya.

Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem

csak egy szóval mondd, és meggyógyul az én lelkem.

Krisztus teste. **Amen.** (Krisztus vére. **Amen.**.) (Krisztus teste

és vére. **Amen.**.)

Áldozás utáni könyörgés / Modlitba po prijimáni

Amen.

BEFEJEZŐ SZERTARTÁS / ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

Az Úr legyen veletek. **És a te lelkeddel.**

Aldjon meg benneteket a mindenható Isten: az Atya, a Fiú

t és a Szentlélek. **Amen.**

A szentmise véget ért, menjetek békével. **Istennek legyen hála.**

Připravil P. Zoltán Pásztor, biskupský vikár pre maďarskú

menšinu a pre jazykovo zmiešané oblasti v košickej arcidiecéze

A SZENTMISE ÁLLANDÓ RÉSZEI / MEŠNÍ ŘÁD

OBRÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

5. 2. 2006 / Číslo 3 / Ročník 4 – PŘÍLOHA

BEVEZETŐ SZERTARTÁS / VSTUPNÍ OBŘADY

Kezdőének / Vstupní zpěv

Köszöntés / Pozdrav

Az Atya, a Fiú t és a Szentlélek nevében. **Amen.**

A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme, az Atyaisten szeretete és a

Szentlélek egyesítő ereje legyen mindnyájatokkal. **És a te lelkeddel.**

Bűnbánati cselekmény / Úkon kajicnosti

Testvéreim! Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket, és bánjuk

meg bűneinket, hogy méltóképpen ünnepelhessük az Úr szent

titkait. *Rövid csend (Silentium)*

Gyónom a mindenható Istennek és nektek, testvéreim, hogy

sokszor és sokat vétkeztem gondolatral, szóval, cselekedettel

és mulasztással: én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem.

Kérem ezért a Boldogságos, mindenkor Széplőtelen Szűz Máriát,

az összes angyalokat és szenteket, és titeket, testvéreim, hogy

imádkozzatok értettem Urunkhoz, Istenünkhöz.

Irgalmazzon nekünk a mindenható Isten, bocsássa meg

bűneinket, és vezessen el az örök életre. **Amen.**

Uram Irgalmazz / Kyrie

Uram, irgalmazz! **Uram, irgalmazz!**

Krisztus, kegyelmezz! **Krisztus, kegyelmezz!**

Uram, irgalmazz! **Uram, irgalmazz!**

Dicsőség / Sláva na výsostech Bohu

Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békeség a

jóakarató embereknek. Dicsóítunk téged, áldunk téged,

imádkunk téged, magasztalunk téged, hálát adunk neked nagy

dicsőségedért, Urunk és Istenünk, mennyei Király,

mindenható Atyaisten. Urunk, Jézus Krisztus, egyszerűt Fiú,

Uramk és Istenünk, Isten Báránya, az Atyának Fia, te elveszed

a világ bűneit, irgalmazz nekünk te elveszed a világ bűneit,

hallgasd meg könyörgésünket! Te az Atya jobbján ülsz,

irgalmazz nekünk! Mert egyedül te vagy a Szent, te vagy az

Úr, te vagy az egyetlen Főiség, Jézus Krisztus, a Szentlélekkel

együtt, az Atyaisten dicsőségében. Amen.

Könyörgés / Vstupní modlitba

Amen.

7. Laicky řečeno, bylo to potvrzení papeže a císaře o převzetí církevního úřadu. Uvědomme si, že církevní objekty ve středověku budovali šlechtici-boháči, kteří chtěli mít samozřejmě rozhodující podíl na tom, kdo v „jejich kostele bude farářem“. Ale Církev nechtěla připustit, aby se kněžími stávali lidé nehodní a pohoršliví – nejen vrazi, smilníci, zločinci atd., ale i jejich příznivci. Proto často docházelo ke střetu zájmů mezi světskou mocí a církví.

K rozhodujícímu střetnutí došlo za papeže Řehoře VII. a císaře Jindřicha IV. (Srov. Jech, D.: Vztah církve a státu – věčný problém? Boj o investituru. In: Obrázek libereckých farností, roč. 2, č. 11, 28. 9. 2004, s. 13n.) Ale spor stále nebyl vyřešen. Určité uklidnění nastalo konkordátem ve Wormsu 23. 9. 1122. Císař se zde vzdal investitury prstenem a berlou a také připustil svobodu kanonické volby. Papež zase přiznal císaři právo účastnit se volby biskupů a opatů, ale nenásilně a bez svatokupectví: „Zvolený prelát obdrží světské statky od panovníka a věrně bude vykonávat své povinnosti jako vazal.“ Tím, alespoň teoreticky, byl problém vyřešen, což ovšem neznamenalo, že Církev přestala být součástí feudálního řádu a že politická situace nemohla znovu upadnout do dalších konfliktů.

8. Sv. Kateřina Sienská (1347 až 1380, památka 29. 4.). Zasloužila se – spolu se sv. Brigitou (1303 až 1373, svátek 23. 7.) – o návrat papeže z Avignonu do Říma 17. 1. 1377.

9. 2 Mak. 12, 43-46, Zj 7, 13-14.

10. Dei Verbum je koncilní věroučná konstituce (schválena 18. 11. 1965). Obsah:

- Zjevení
- Předávání Božího zjevení
- Božská inspirace a výklad Písma svatého
- Starý zákon
- Nový zákon
- Písmo svaté v životě Církve

Tématem konstituce není přímo Písmo svaté, ale šířeji „Boží zjevení“. Navazuje na Tridentský a 1. vatikánský koncil v ucelené nauce o Božím zjevení a jeho předávání, „aby celý svět (tj. všichni lidé – každý člověk) slyšel o spáse a uvěřil, vírou dospěl k naději a naději k lásce.“ Nadpřirozená víra (Obrázek roč. 2, č. 10, 3. 9. 2004, s. 6nn.) je první božská ctnost a je nutná pro vlití dalších dvou božských ctností, naděje a lásky. Láska je postačující podmínkou spásy člověka.

P. Antonín Sedlák s kol.

Ilustrace k Libereckému úsměvu

br. Michal OFM

Foto

- Otec církevní historie Eusebius z Césareje (asi 260, † před 341)*

*- Rukopis díla Lucia Caelia Lactantia (*245, †315)*

*- Andrea Vanni (italský malíř *1330, †2. 10. 1413) – St. Catherine of Siena, San Domenico, Siena (srov. vyobrazení sv. Kláry v Obrázku č. 8, roč. 2, 25. 6. 2004, s. 23)*

10. Kdo to byl sv. Mikuláš?

- a) Biskup, který byl ještě roku 310 krutě mučen v zajetí Římanů, ale který o 15 let později, i když mučením poznamenán, vystoupil už ve svobodě na slavném koncilu Nicejském.
- b) Poradce papeže Inocence III.
- c) První křesťanský zedník.

TEST PRO DOSPĚLÉ

1. Kdo to byl Origenes?
2. Co to je katechumenát a jak dlouho má trvat?
3. Co to jsou Kumránské texty?
4. Jakého je původu a co znamená jméno Mojžíš?
5. Co musí slíbit rodiče při křtu dítěte?
6. Co je zdrojem pokušení?
7. Kdo poprvé porazil muslimy při jejich pronikání do Evropy a kdy?
8. Proč se doporučuje uzavírat manželský sňatek v milosti posvěcující?
9. Kolik známe kanonických listů sv. apoštola Pavla?
10. Co to je svoboda v mravním slova smyslu?

LIBERECKÝ ÚSMĚV

Pan Roubíček přestoupil z vyznání israelského na katolickou víru a velice výhodně se oženil.

Po mnoha létech ho přišel požádat o ruku jeho dcery mladý Kohn.

Roubíček ho ale odmítl!

„Ne, ne. To nejde. Ze dvou důvodů. Vy jste Žid a my křesťané. A za druhé: pane Kohne, vy nemáte peníze – a to je u nás Židů to hlavní.“

Dežo si stěžuje panu faráři:

„Jak to, že jste našeho Lájoše nepustil k prvnímu svatému přijímání?“

„Vždyť ani nevěděl, že náš Spasitel umřel na kříži!“ odpověděl farář.

„Tak on náš Spasitel umřel na kříži?“ diví se Dežo.

Ale po chvíli praví:

„A odkud to měl ten kluk vědět? Ani mně to přeci nikdo nikdy neřekl!“

„Jánoši, pojď se mnou na salaš krást jehňata!“
 „To nejde. V desateru říká sedmé nepokradeš.“
 „Tak jich ukradneme jen šest a sedmé jim tam necháme.“

ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO ČÍSLA

1. Šimon, kterému říkali Horlivec (Lk 6, 15).
2. Eutychos (Sk 20, 9).
3. Sv. Petr.

4. Didaché je anonymní spis z období Apoštolských otců. Úplný název zní: „Nauka dvanácti apoštolů“. V řeckém rukopisu z roku 1065 se vyskytuje název delší: „Nauka Pána pohanům skrze dvanáct apoštolů“. Řecký rukopis objevil metropolita Bryennios z Nikomedie v roce 1873. Pokud se týká datování tohoto spisu, dnes bývá kladen do let 130 až 150. Jiní dávají přednost konci prvního století.

Autor byl křesťan pocházející ze židovství. Obsah díla dokazuje, že bylo určen obci židů obrácených na křesťanství. Na základě toho by bylo možno stanovit, že místem vzniku byl Egypt, Palestina nebo Sýrie, kde v té době žili početní židokřesťané. Není však možno předpokládat, že jde, jak naznačuje titul, o evangelní kázání apoštolů. Naopak, celým obsahem díla jsou morální předpisy, informace o organizaci křesťanských církevních obcí a předpisy liturgických obřadů. Ať se doba sepsání klade na konec prvního století či do první poloviny následujícího století, Didaché zůstává vždy nejstarším a nejdůležitějším dokladem o církevním životě tak, jak se ustálil v té době, a je to skutečná příručka morálky, liturgie a církevního práva.

První část spisku (kap. 1 – 6) obsahuje symbolický popis dvou cest, dobra a zla, a je to první doklad mravní přípravy katechumenů. Tato část bývá nazývána „Příručkou dvou cest“. Kapitola sedmá pojednává o obřadu křtu; osmá o postu a eucharistických modlitbách. Zde také končí liturgická část. Hned nato začíná část týkající se církevní disciplíny: kap. 11 se dotýká pravých a nepravých proroků (misionářů), kap. 12 a 13 pohostinství, kap. 14 slavení neděle, kap. 16 příchodu Páně (parusie).

Jednou ze zvláštností Didaché je přítomnost tzv. apoštolů, proroků a učitelů po boku biskupů a jáhnů. Jsou to pocestní kazatelé, kteří zřejmě nejsou vázáni na skupiny křesťanů nebo na místní církevní obce (Did. 13, 1), ale spíše jsou přímo vedeni Duchem svatým (Did. 13, 1 – 3). Biskupovi a jáhnům, ustanoveným správcům jednotlivé místní církevní obce (Did. 15, 1), náležela především péče o liturgii, která vrcholila slavením eucharistie.

Dílo vzbudilo hned po svém objevení hluboký zájem. Je to totiž velice starý doklad. Z jednoduchosti a lidovosti podání jakoby zaznívala výuka katechumenů a ozvěna kázání oněch apoštolů, ale především velkým dojmem působí vyrovnaný klid mnohých modliteb, zvláště eucharistických, naplněných vzpomínkou na všemocnou oběť Kristovu. Inspirace těchto modliteb připomíná skvostnou modlitbu, již se uzavírá List Konfanům sv. Klementa Římského.

5. Česky: Apoštolské vyznání víry, na rozdíl od Nicejsko-Cařihradského vyznání víry. Je uvedeno např. v Katechismu katolické církve. „Nazývá se tak proto, že je právem považováno za věrné shrnutí víry apoštolů.“

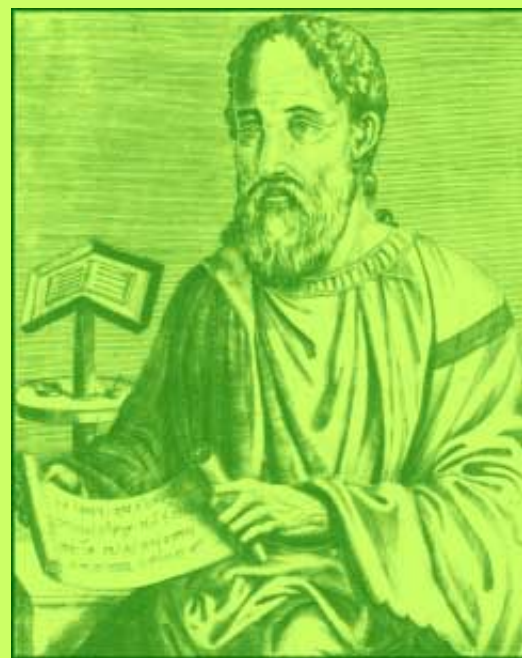
6. Apologety (obhájcí víry), byli poprvé nazváni církevní spisovatelé v ranných dobách křesťanství a to nejen proto, že byli autory spisů nazvaných „apologie“, ale také poněvadž museli bezodkladně a promyšleně hájit poznání, které poskytují pravdy víry, proti celé řadě nepravd a výmyslů.

Proto je třeba u nich předpokládat dvojí postoj: především přesvědčení, že víra církve má svůj základ v autoritě Boha, který tyto pravdy zjevil; za druhé povinnost vyložit pravdy víry srozumitelně, třebaže jedná o mnoha rozumem nedokazatelných věcech. Výkladu je třeba ne proto, že by křesťanství bylo filosofickým systémem stojícím jen na tom, co o skutečnosti myslí (leckdy mylně) lidský rozum, jako je tomu u jiných náboženství. Ale když tyto pravdy budou dobře vyloženy (i z hlediska jejich věrohodnosti), budou pak přijaty s větší ochotou a užitkem pro věřící.

Nesmí se však zanedbat ani třetí prvek, neméně důležitý, totiž polemický postoj vůči vynořujícím se prvním křesťanským omylům, tzv. bludům. Prvním aspektem, s nímž se křesťanství představovalo pohanům, byla jeho všeobecnost: bylo náboženstvím určeným nejen pro jeden národ, ale pro každého člověka; uctívalo pravého trojjediného Boha s naprostým vyloučením jakéhokoliv jiného božství; vyznávalo morálku, která byla v naprostém rozporu s názory a zvyky pohanů. Z toho nemohl nevzniknout nesmiřitelný názorový rozpor.

V pohaněmském světě se vynořili jako zapřísažlí nepřátelé křesťanů císařové, guvernéři provincií a státní úředníci na jedné straně a pohanský lid se svými předsudky a choutkami na straně druhé. Pronásledování, jež se rozpoutala v druhém a třetím století po pronásledování Neronově a Dokleciánově, jsou zaznamenána důležitým dokumentem: listem Pliniovým císaři Trajánovi (Plinius, Epist. X, 96 – 97) a odpovědí císaře. Z listu jasně vyplývá, že důvodem odsouzení bylo už samo jméno křesťan! A byl to tento bod, na nějž zaměřovali apologeti své obrany křesťanství.

Dva církevní spisovatelé z doby císaře Konstantina (Eusebius z Césareje a Lactantius) obvinili císaře z největší zodpovědnosti za pronásledování. Ve skutečnosti se však zdá, že právě oni byli mírnější a ústupnější, než jak se o nich vyjadřuje tradice. Daleko větší zodpovědnost dopadá na státní úředníky a pohanské obyvatelstvo.

ráno v 5.30 h, návrat 14. 5. do 22.00 h).

Místo odjezdu:

Parkoviště u kostela Sv. Antonína v Liberci, Sokolovské nám.

Místo příjezdu:

Liberec – podle bydliště jednotlivých účastníků.

Ubytování:

Hotel v centru Krakowa (3 noci – hotel je k dispozici pouze pro nás), snídaně v ceně, večere zajištěny v blízké restauraci (hradí si každý sám).

Cena zájezdu:

2 250 Kč na osobu, (v ceně je zahrnuto: doprava, ubytování, snídaně), 30 zlotých na osobu (povinná výměna na pokrytí služeb průvodců v Czestochowe, v solných dolech Wieliczka, v Krakově (městské památky, zámek na Wawelu) až 140 zlotých na osobu (doporučená minimální výměna (vstupné Czestochowa, Wieliczka, Wawel, 3 x večere v Krakově).

Duchovní vedení:

Zajišťuje liberecký arciděkan P. František Opletal.

Hlaste se, prosím, osobně u P. Františka Opletala na faře nebo telefonicky u F. Pašky (tel. 776 358 211) nebo u Ing. B. Eliáše (tel. 485 122 458), event. osobně před zkouškou chrámového sboru ve zkušebně na arciděkanství vždy v úterý od 18.40 do 18.45 h.

Registrujeme uchazeče do naplnění kapacity autobusu.

František Paška (starší)

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 1. AŽ 28. ÚNORA 2006

Křtem byl mezi nás přijat:

Řeckokatolická farnost Liberec

Jablonec nad Nisou

kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova

David Pelepko

Srdečně blahopřejeme.

Svátost manželství přijali:

Farnost arciděkanství Liberec

kostel Sv. Antonína Velikého

Mgr. Michael Suchánek a Marie

Prokopová, PhD.

Srdečně blahopřejeme.

Významné životní jubileum oslavil:

P. Vít Audy – 30 let (4. února)

Srdečně blahopřejeme.

duchovní správci

Foto

- Vítek se svými rodiči

Zdeněk Glaser

5. 3. 2006 / Číslo 4 / Ročník 4

OB RÁZEK

libereckých farností

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 5. 3. 2006

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Co ty na to, svatá Máří? Jana Jurková

Internetové stránky libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

ÚVODNÍK

CO TY NA TO, SVATÁ MÁŘÍ, ANTONÍN 3

PASTORACE

OBRÁZEK INFORMUJE – MGR. DANA GLASEROVÁ 3
JEŠTĚ K „ZAMYŠLENÍ“ – TENTOKRÁT SBOR ADVENTISTŮ V LIBERCI, BR. FELIX OFM 4
LIBERECKÉ MISIE, DANA GLASEROVÁ 7

RODINA A ŠKOLA

PROHLÁŠENÍ PREZIDENTA KLAUSE 8
K ZÁKONU O REGISTROVANÉM PARTNERSTVÍ, VÁCLAV KLAUS 8
VEŘEJNÉ SLYŠENÍ VE VÝBORU SENÁTU – PETICE K „REALITY“ SHOW, MARIE NOVÁKOVÁ 9
ROZVEĎTE SE. JE TO EKONOMICKY VÝHODNÉ, VOJTĚCH BELLING / HN 26. 1. 2006 10
Z POLSKA 11
– POLICIE PROJDE OČISTOU 11
OD PŘÍSLUŠNÍKŮ STÁTNÍ BEZPEČNOSTI, NTA / ČTK 20. 2. 2006 11
– MOREL KONEČNĚ ZBAVEN DŮCHODU, WOJCIECH WYBRANOWSKI 11
DO SLOVENSKE POLITIKY SE VRÁTILO SVĚDOMÍ, MARTIN M. ŠIMEČKA / LN 8. 2. 2006 12

DĚTI A MLÁDEŽ

POSTNÍ KALENDÁŘ, SIMONA ELIÁŠOVÁ 13

HISTORIE

KORDAČ FRANTIŠEK XAVER – 31. ARCIBISKUP PRAŽSKÝ (3), P. JOSEF DOBIÁŠ 16
VZTAH STÁTU A CÍRKVE – I. SVĚTOVÁ VÁLKA (4) 16
– ROZPAD RAKOUSKO-UHERSKÉ MONARCHIE 18
– NESPRAVEDLIVÁ VÁLKA – NESPRAVEDLIVÝ MÍR, DAVID JECH 18

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

PRVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ, DANA GLASEROVÁ 21
DUCHOVNÍ OBNOVA PRO KATECHETY LIBERECKÉHO VIKARIÁTU, DANA GLASEROVÁ 21
PLES LIBERECKÝCH FARNOSTÍ, ŠTĚPÁNKA RYGÁLOVÁ 22
POCHOD PRO ŽIVOT 25. BŘEZNA 2006 – PRAHA, RADIM UCHÁČ 22
FOTOGRAFIE Z KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA, ZDENĚK GLASER 23
Z FARNOSTI VRATISLAVICE NAD NISOU, VÁCLAV VANĚK 23
CHRÁMOVÝ SBOR OD SV. ANTONÍNA V LIBERCI 23
ZVE ZÁJEMCE NA ZÁJEZD DO POLSKA, FRANTIŠEK PAŠKA (STARŠÍ) 23
Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 1. AŽ 28. ÚNORA 2006 24

PŘÍLOHA

ALEXIS DE TOCQUEVILLE – GÉNIUS DEMOKRATICKÉHO VĚKU, ROMAN JOCH

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI
TEST PRO DOSPĚLÉ
LIBERECKÝ ÚSMĚV
ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO TESTU
BOŽA MŠA Z WOSADU / MEŠNÍ ŘÁD – SEŠITEK NA CESTY

Radim Ucháč

FOTOGRAFIE

Z KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA

- 8. února se při návštěvě
P. Vojtěcha Kodeta OCarm.
zcela zaplnila napřed kaple Svaté Rodiny
a pak i knihkupectví.
Zdeněk Glaser

Z FARNOSTI VRATISLAVICE NAD NISOU

11. 3. sobota

Bobánci – odpoledne společenských her pro „náctileté“. Mezi nabízenými hrami jsou ping-pong, Carcassone, Alhambra, Dostihy a sázky a mnoho dalších her. Další informace získáte od Miloše Zástěry. Nebojte se přijít se pobavit se svými vrstevníky! 14.00 – 20.00

18. 3. sobota

„Nadšenci „– odpoledne společenských her pro všechny, kterým je líto, že nemohli přijít 11. 3. 14.00 – 20.00

16. 3. čtvrtek

Ing. Julius Novak – širokoúhlá videoprojekce „Videň“

německy 14.00

česky 16.00 a 18.00

19. 3. neděle

Koncert vážné hudby. Zahraje nám Hornové trio Praha ve složení Jindřich Petráš, Zdeněk Divoký a Jiří Havlík. Na cembalo doprovází Jarmila Panochová. Na programu jsou skladby od Antonína Rejchy, Jana Jakuba Ryby, Gustava Křivinky, Antonia Rosettiho, Jiřího Havlíka a Frederica Duvernoya. Koncert pořádá MO Vratislavice. 19.00

Václav Vaněk

CHRÁMOVÝ SBOR OD SV. ANTONÍNA V LIBERCI ZVE ZÁJEMCE NA ZÁJEZD DO POLSKA

Program zájezdu:

Klášter Jasna Góra (Częstochowa) – zázračný obraz Matky Boží, prohlídka interiérů, Kraków – prohlídka města s průvodcem, královský zámek Wawel (prohlídka s průvodcem), osobní volno na individuální program, Wieliczka – prohlídka středověkých solných dolů s průvodcem, Wadowice – rodiště papeže Jana Pavla II., mše svatá, prohlídka rodného domu.

Termín konání zájezdu:

11. až 14. května 2006 (odjezd 11. 5.

11. února se konal dnes již tradiční *Ples libereckých farností*. Liberečtí farníci (a nejen oni) se opět mohli roztančit v restauraci U Košků tentokrát za doprovodu orchestru Jánského. Tento ples, jak už napovídá změna orchestru, byl oproti plesům předešlým velkým skokem dopředu. Zmíněný orchestr hrál výborně celý večer a to podle tanečního pořádku (měl celkem 12 sérií), který jste mohli najít na každém stole společně se svíčkou, která dokreslovala pohodovou atmosféru. Velké plus bych rozhodně udělila také tomu, že se na hlavním sále nekouřilo.

Prvním vrcholem večera bylo vystoupení libereckého vokálního sdružení Offbeat. Jejich vystoupení bylo báječné a pro mnohé omračující. Dalším zpestřením programu byly dvě hry v režii Marie Rissové. První z nich byl fotbal v podání dam s pěnovým míčem. Utkání mělo dva poločasy a v roli rozhodčího se ukázal Pavel Eliáš. Druhou hrou byl tanec polky ve dvojicích s pomerančem mezi čely. Suveréním výhercem se stala dvojice Veronika Fišerová a Tomáš Tomášek, reprezentanti vratislavické farnosti.

Po celý večer se jako tradičně prodávaly žluté, modré, červené nebo zelené lístky do tomboly, která se losovala po půlnoci. Výherci byli potěšeni různorodými cenami od aspiku přes velký kmínový rohlík nebo sadu čistících prostředků, až po láhev vína.

Celý ples skončil okolo půl třetí a všichni účastníci z něj odcházeli z rozzářenými očima, neboť tento ples stál opravdu zato. Pořadatelům, manželům Rissovým, patří velký dík!

Štěpánka Rygálová

Foto

Marie Rissová

POCHOD PRO ŽIVOT

25. BŘEZNA 2006 – PRAHA

Účastníci Pochodu pro život chtějí ve společnosti pomoci probudit svědomí a připomenout, že každý lidský život je dar, jehož cenu nelze ničím vyvážit.

Pochod pro život začne ve 14 h na Staroměstském náměstí. Po krátkém programu se účastníci odeberou na Václavské náměstí, kde mohou u sochy sv. Václava položit růže jako symbol nevinných lidských životů.

Je možné se zúčastnit mše svaté např. v kostele Sv. Jiljí (Husova 8, Praha 1) ve 12.30 h.

CO TY NA TO, SVATÁ MÁŘÍ

Když otcové kapucíni z Tyrol vstoupili do nově vybudovaného kláštera v Liberci, netušili, že v něm dlouho nepobudou. Psal se tenkrát rok 1911. Po čtyřiceti letech v jedné dubnové noci vniklo do jejich cel policejní komando, poručilo jim sbalit si nejn nutnější věci a nastoupit do připraveného nákladního auta, které je odvezlo do internačního lágru. Zde nastalo třídění do tří skupin: vězení, pomocné technické prapory, internace v Želivi. Soudy pracovaly rychle. Vhodný paragraf se vždycky našel: podvracení republiky, pobuřování, ukrývání zbraní, maření státního dozoru nad církvemi, urážka veřejného činitele, nepřátelství k lidově demokratickému zřízení.

O osoby bylo postaráno, ale co s budovami. Snadné řešení. Klášter se hodí pro školku, kostel na skladiště knih. A tak svatá kajícnice Máří Magdaléna shlíží

s oltářního obrazu na Leninovy spisy, na Olbrachtovu Annu proletárku, Zápotockého Rudou září nad Kladnem a sleduje „Jak se kalila ocel“ podle Nikolaje Alexejeviče Ostrovského.

A co dál, svatá Máří? Není ti líto prázdného kostela? Prý ve tvých zdech nalézají útulek bezdomovci na starých matracích, za mrazivých zimních nocí sní o letních večerech na útulných lavičkách v přilehlém parku.

Tvou sestrou prý byla Marta, praktická a pečlivá žena. Snad to byla její myšlenka, že je škoda krásného prostoru. Věci přece mají sloužit, ne chátrat.

Co takhle studentská mládež. Liberec je přece univerzitní město. Každý rok tu promují stovky vysokoškoláků. Promoce je slavnost. Skoro jako liturgie. Vpředu kráčí pedel s insignií, následován kvestorem, profesory, děkanem, rektorem, všichni důstojným pomalým krokem za zvuků vznešené hudby. Slavnostní projevy, díky posluchačů, udílení diplomů, pohnutí rodičů, snoubenek, snoubenců, příbuzných. Kamery zvětšují vzácné chvíle. Co ty na to, svatá Máří? Je možné, že kdysi krásné prostředí, kde zněla duchovní hudba při svaté oběti, osloví i tyto mladé lidi. Vždyť „Duch vane, kudy chce.“ A navíc: město bude krásnější, kouzelnější tím, že zmizí zase jeden svědek neblahé minulosti.

Gaudeamus igitur!

Antonín

PASTORACE

OBRÁZEK INFORMUJE

Mgr. Dana Glaserová

- matka 4 dětí
- Katolická teologická fakulta UK v Praze (1994 – 1998)
- původní občanské povolání: rehabilitační pracovnice
- dnešní občanské povolání: pastorační asistentka
- náboženství vyučuje od roku 1999, ve farnostech Liberec-Ruprechtice a Liberec arciděkanství

Moje cesta k pastoraci

Po ukončení studia na gymnáziu jsem absolvovala dvouleté nástavbové studium SZŠ v Teplicích, obor rehabilitační pracovník. V době mé mateřské „dovolené“ se otevřela možnost studovat teologii na KTF UK v Praze, a to zrovna v době, kdy jsem řešila dilema, zda se vrátit ke své původní profesi, přestože je fyzicky náročná. („Majitelé“ bolavých zad teď určitě vědí, o čem je řeč.) Tehdy nejmladší Péťa se vytrvale modlil, aby se nám narodilo ještě miminko.

V následujících letech mohla naše rozrůstající se rodinka vnímat, jak Pán má všechno pevně v rukou. Miminko Dominika zrušilo svůj dopolední spánek následující den poté, co jsem udělala poslední zkoušku z dogmatiky ...

V současné době pracuji jako pastorační asistentka v Liberci-Ruprechticích, (tj. učím náboženství, zařizuji některé potřebné praktické věci, občas se více či méně úspěšně snažím prokousat hromadou papírů, kterým se na příslušných místech říká potvrzení, osvědčení, žádost ...), v pondělí učím náboženství na arciděkanství.

Jsem Bohu vděčná za práci s lidmi, která mne skutečně naplňuje. Setkávání je vždy velkým obohacením. Každý člověk v sobě má něco jedinečného a oslovujícího, každý hledá Boha a nechá se jím nacházet svým osobitým způsobem. Při přípravě dospělých ke svátostem vnímám jejich otevřenost vůči Božím pravdám, (a to přes obtíže a narážky ateistického prostředí), ve společenstvích pak touhu po Božím Slově a ztišení před svatostánkem i radost z toho, že na zvládání těžkých životních situací není člověk sám ...

V hodinách náboženství mne těší dětská citlivost a bezprostřednost. Jednou jsme povídali o ochraně nenarozeného života. Děti uváděly pozitivní i negativní příklady ze svého okolí i z televize. Řeč přišla i na souhlas s umělým potratem. To, co jsem pak zaslechla z dětských úst, bych přála slyšet i našim zákonodárcům: „Tý jo, Dano, to je ale přece děsně nezodpovědný vůči tomu miminku, dyť vono za to nemůže, že jo, jak vono k tomu přide?“ Děcko jsem

pochválila a v duchu si říkala: „Takhle kdyby uvažovali všichni ...“

Co mi na hodinách ještě dělá radost? Zvědavost a zájem o věc, nebo rádoby provokativní otázky, které vyústí v zajímavou debatu. Anebo upřímně myšlená věta, jako třeba tato: „Eva se s Adamem rozdělila ... ta byla hodná, že jo!“

Kdysi se mne děti doma ptaly, co napsat do dotazníku jako náplň mé práce. Napadlo mne, že hovořím o tom, co „oko nevidělo,“ vysvětluji to, co se vlastně vysvětlit nedá. I když většinu času pracuji se slovy, často jsou slova málo.

Na závěr nabízím jedno z mých zamyšlení, zamyšlení v tichu nad SLOVEM s velkým S.

CO ZNAMENÁ

Toužit po lásce

člověka

po objetí

po pevném slově

Toužit po Lásce

Boha

po Objetí

po pevném Slově

Toužit po lásce

člověka v Bohu

a Boha v Tobě

Dana Glaserová

JEŠTĚ K „ZAMYŠLENÍ“

TENTOKRÁT SBOR ADVENTISTŮ V LIBERCI

Kniha proroka Malachiáše

3 ⁶ *Neboť já jsem Hospodin a nezměnil jsem se,*

ale vy, Jakubovi synové,
ještě jste neskončili (s hříchy).

7 *Od dob svých otců*

jste se vzdálili od

mých platných přikázání

a nezachovávali jste je.

Obratťe se ke mně,

a já se obrátím k vám

– praví Hospodin zástupů.

a Trianonu nebyly smlouvami, ale diktáty. Postupně vytvářely nekřesťanský (ne)pořádek, neboť to byly první skutečně pohanské mírové smlouvy po římských „Vae victis!“ „Běda poraženým!“ Poprvé došlo v Evropě k dohodě pouze mezi vítěznými mocnostmi bez účasti poražených zemí. Snahou Velké Británie sice bylo jen zachovat určitou rovnováhu sil v Evropě a příliš Německo neoslabovat, ale Francie, jak jsme již uvedli, usilovala o evropské prvenství a tomu také odpovídal výsledek. Vznikla řada malých, navzájem se hašteřících států s většinou nestabilními politickými systémy, které se pak v rychlém sledu staly snadnou kořistí nacistického Německa. Doslova lze říci, že Hitler byl dítětem Versailleské smlouvy. Tehdy neexistovala žádná jednání, žádná důvěrná spolupráce mezi vítězem a poraženým, a proto tu bylo zaseto na válku a o dalším vývoji rozhodoval strach.

Snaha vytvořit národní státy v Evropě byla také naprostým nesmyslem. Spletité národnostní problémy a neutuchající nacionální vášně se jevily jako časovaná

nálož, která dříve či později vybuchne. V Československu se tak stalo ve 30. letech, v Jugoslávii o šest desítek let později.

A jaký je tedy závěr? Rozpad Rakouska byl chybou, stejně jako byly chybou Versailleské a další „mírové“ smlouvy, stejně jako byla chybou jakási zákulisní domlouvání nevolených deputací kdesi v týlech. Jsme naprosto přesvědčeni, že i přes hrůzy této války by Evropa bez těchto chyb, ale s Rakousko-Uherskou monarchií, byla Evropou lepší, bezpečnější a dovolím si říci také Evropou bez nacismu a komunismu a navíc – Evropou křesťanskou.

David Jech

Foto

- Rakousko-Uhersko v roce 1914.

František Josef I. vládl příliš dlouho.

Pokud by odešel o chvíli dříve,

tato mapa by pravděpodobně

byla aktuální i dnes, protože by

nebylo žádné Československé republiky,

žádné 2. světové války

a žádného komunismu v Evropě.

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

PRVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ

Součástí přípravy na první svaté přijímání je duchovní obnova v Jítravě. Při ní se děti nejen dozvědí praktické záležitosti, ale také prožijí pěkné chvíle ve společenství s Bohem i mezi sebou. Odjezd je v sobotu 6. 5. 2006 v 8.00 h od arciděkanství fary ve středu města a v 8.20 h od fary v Ruprechticích. Návrat plánujeme v neděli 7. 5. 2006 mezi 16 a 17 h.

První svaté přijímání se koná v neděli 21. 5. 2006 v Ruprechticích při mši svaté v 9.00 h a v neděli 28. 5. 2006 ve farnosti Arciděkanství Liberec při mši svaté v 10.00 h.

Nácvik obřadu a možnost přijmout svátost smíření je v sobotu 20. 5. 2006 v 15.00 h v Ruprechticích a v sobotu 27. 5. 2006 v 9.00 h ve farnosti Arciděkanství Liberec.

Dana Glaserová

DUCHOVNÍ OBNOVA PRO KATECHETY LIBERECKÉHO VIKARIÁTU

Bůh je láska

zamyšlení nad encyklikou papeže Benedikta XVI.

Vede:

P. Cherubin Kuczwicz OFM

Místo:

fara Liberec-Ruprechtice

Den konání:

11. 3. 2006

Program:

mše sv. 9.00

přednáška 10.30

adorace před Nejsvětější svátostí

Denní modlitba církve – modlitba uprostřed dne

oběd

předpokládané ukončení 14.00

Dana Glaserová

opět musela stát vedoucí evropskou mocností!

Nespravedlivá válka – nespravedlivý mír

Vrátíme-li se do 19. století, přesněji řečeno na konec napoleonských válek, vidíme, že zde po nespravedlivé válce zvítězil křesťanský koncept míru – spravedlivý mír, kdy se dnešní, napravený nepřítel stane přítelem pro zítřek. Za to vděčíme Vídeňskému kongresu – poslednímu kongresu křesťanských panovníků v Evropě (viz loňský Obrázek č. 8, 10. 7. 2005, s. 15). Tehdy Evropa jako celek dosáhla obrovského pokroku. Tento kongres se

vyznačoval dvěma principy. První princip byl, že ještě než kongres začal, byly dohodnuty zásady, které mohli přijmout všichni, vítězové i poražení. Za druhé, poražení byli zahrnuti do mírového procesu. Ve Vídni byla Francie sice vnímána stejně hroživě jako Německo roku 1945, ale francouzský ministr Talleyrand se zde mohl účastnit mírových jednání se stejnými právy jako zahraniční ministři vítězných států. Od začátku byl poražený zahrnut do míru.

Avšak po I. světové válce došlo k zásadnímu obratu, který znamenal Evropu na století dopředu. Mírové smlouvy z Versailles, Saint Germain, Sévres, Neuilly

Vy se však ptáte:

„V čem se máme obrátit?“

⁸ Smí člověk Boha šidit?

Ale vy mě šidíte!

Řekli jste: „V čem jsme tě ošidili?“

V desátcích a prvotinách.

⁹ Kletbou jste prokleti,

protože mě šidíte – celý národ!

¹⁰ Přineste všechny desátky

do skladiště,

aby byl pokrm v mém domě,

a pak mě zkoušejte v tom

– praví Hospodin zástupů –

zda vám neotevřu průduchy nebes

a nevyleji na vás plnost požehnání.

V minulém čísle Obrázku jsme na s. 20 zveřejnili „index stárí“ různých náboženských společenství. Jednota bratrská, o níž jsme tam v souvislosti s financováním církve psali na s. 4nn., měla tento index 70. Ovšem Církev adventistů sedmého dne má celostátně index stárí jen 54!

Adventisté jsou i v Liberci. Mají tzv. červený kostel na Perštýně, který původně jako filiální kostel Sv. Vincence z Paula patřil katolíkům – lazaristům. Kostel od nás převzali v sedmdesátých letech minulého století v polorozpadlém stavu. Jak to, že tento kostel dnes vypadá tak pěkně? Kdo adventistům poskytl a poskytuje granty a dotace na opravy a jak financují svůj sborový život? A jak to, že mají tak nízký věkový průměr? To byly otázky, kvůli kterým jsem navštívil jejich liberecký sbor. Očekával jsem zajímavé odpovědi a myslím, že jsem se nezklamal. K debatě o těchto tématech mě právě v „červeném kostele“ přijal kazatel libereckého sboru adventistů sedmého dne Samuel Vaněk.

Minule jsme v Obrázku začali tím, kolik má liberecký sbor Jednoty bratrské členů. Mohl byste říci našim čtenářům obdobný údaj o vašem sboru? Podle údajů ze sčítání 2001 (loňské č. 6 Obrázku, 15. 5. 2005, s. 25) se k Vám v okrese Liberec přihlásilo 106 lid.

Samuel Vaněk: Náš sbor má nyní asi 90 pokřtěných členů a v tzv. Českém sdružení jehož součástí je i náš sbor, je kolem 2 500 pokřtěných členů ...

... zatímco k Církvi římskokatolické se

jen v okrese Liberec přihlásilo 19 084 věřících.

S. V.: U nás se jedná vesměs o dospělé členy, protože praktikujeme křest až ve věku, kdy se pro křest každý může sám rozhodnout.

Takže pokud jde o Liberec, publikovaný údaj prakticky souhlasí. V celostátním měřítku je ovšem rozdíl, protože v minulém čísle jsme uvedli, že podle sčítání byl váš celkový počet 9 757 (to však včetně dětí.

Přejdeme ale k otázce financování. Především bych se rád zeptal kolik má váš sbor placených zaměstnanců.

S. V.: Asi máte na mysli, na kolik našich zaměstnanců platí stát. V naší církvi již od jejího vzniku v druhé polovině 19. století, praktikujeme celosvětově odluku církve od státu a to i ve finanční oblasti. Tedy, jednoduše řečeno, žádný zaměstnanec církve není na výplatní listině státního rozpočtu. Zaměstnanci církve jsou placeni samotnou církví. V Českém sdružení je v současné době zaměstnáno na plný úvazek 38 kazatelů, 3 misijní pracovníci, dvě účetní a jedna sekretářka. V libereckém sboru jsem jediný placený pracovník. Ostatní pracovníci jako správce, účetní sboru, apod. vykonávají svou službu zdarma ve svém volném čase.

Jak je to s příspěvky členů?

S. V.: Církev nemá žádné podnikatelské aktivity. Zdroj veškerých příjmů tedy pochází z dobrovolných příspěvků jejích členů. Hlavní část těchto příspěvků jsou tzv. „desátky“. Jedná se o biblický model zmíněný mimo jiné v Mal(achiáši) 3, 8 – 10. Na základě tohoto Bohem sděleného poznání členové dávají deset procent z jakýchkoli svých příjmů. Jedná se v první řadě o duchovní rozměr. Bez ohledu na to, jestli je člověk podnikatel, či student se svým stipendiem, nebo babička s pěti tisícovým důchodem, každý ze své víry odevzdá deset procent svých příjmů. Průměrná částka na jednoho člena se nedá stanovit, protože se jedná o skutečně výlučně duchovní záležitost těchto dárců.

Jedná se tedy o jediný váš zdroj příjmů?

S. V.: Nejedná. Z desátku jsou zejména

financování zaměstnanci církve. Část z desátků je také odesílána na místa po celém světě, kde je nižší životní úroveň a tedy i nižší příjmy. A tak si církev vlastně celosvětově vypomáhá. Máme ještě v podstatě dvě pravidelné sbírky při sobotních bohoslužbách. Jedna z nich je zdrojem pro různé evangelizační projekty v rámci celé republiky a druhá slouží jako zdroj krytí režijních nákladů místního sboru. Těmito dary pokryjeme celou režii provozu modlitebny, která ročně činí okolo 150 000 Kč.

Takže ta členka, která zpracovává účetnictví vašeho sboru, vykonává tuto

práci zdarma ve svém volném čase, jako každý jiný člen platí desátek a ještě přispívá ve sbírkách na sobotních shromážděních?

S. V.: Ano – a můžete se jí zeptat a potvrdit Vám, že Bůh jí za to žehná.

Ještě bych se zeptal na pár věci, týkajících se vašeho kostela. Vy jste ho převzali v roce 1973 a jak jsem viděl na výstavce u vchodu, byl v naprosto dezolátním stavu. Dnes je provozuschopný, hezký a pěkně vybavený. Kolik Vám stát přispěl na opravy?

S. V.: Začnu ze široka. V podstatě se

nedotýká celistvosti zemí svaté koruny uherské, má zabezpečit každému jednotlivému národnímu státu jeho samostatnost; tato úprava bude však také účinně chránit společné zájmy a uplatňovat je všude tam, kde společenství je životní potřebou jednotlivých státních útvarů. Jmenovitě bude dlužno spojit všechny síly, aby se s úspěchem, po právu a spravedlnosti, rozřešily velké úkoly, které vznikají ze zpětných účinků války.

Až do té doby, kdy tato přeměna bude zákonnou cestou dokonána, zůstávají dosavadní zařízení k ochraně obecných zájmů nezměněna. Mé vládě jest uloženo připravit bez odkladu veškeré práce k novému vybudování Rakouska. K národům, na jejichž sebeurčení bude spočívat nová říše, obrací se Můj hlas, aby spolupůsobily na tomto velkém díle prostřednictvím národních rad, které – utvořeny z říšských poslanců každého národa – mají uplatnit zájmy národa ve vzájemném poměru, jakož i ve styku s mou vládou.

Kěž tato naše vlast, upevněna svorností národů, které v sobě spojuje, vyjde z válečných bouří jako svaz svobodných národů. Požehnání Všemohoucího ať provází naši práci, aby velké dílo míru, jež budujeme, stalo se štěstím Mých národů.

Ve Vídni dne 16. října 1918.“

Tento manifest vydaný na samém sklonku války byl součástí Karlova politického programu od počátku jeho vlády.

Jak již víme, podobným problémem, i když spíše šlo o federalizaci v uvozovkách, se zabýval již František Ferdinand d'Este, který dokonce předpokládal odpor Maďarů proti zrovnoprávnění ostatních národů v Uherské části monarchie a v případě nutnosti počítal se zásahem vojska. Výsledkem tak neměla být skutečná federalizace Rakouska, ale spíše centralizace, a poražené Uhry měly být potom „degradovány“ na pouhou provincii na úrovni Čech, nebo Dalmácie, či Bosny a Hercegoviny.

Karlovi bylo jasné, že národnostní a správní reforma v Uhrách není za války realizovatelná; mohla by dokonce znamenat

vypovězení poslušnosti uherských pluků. Proto byl tento dokument odkládán až na samý konec války a vyhlášen pouze pro rakouskou část monarchie.

Nelze také jednoznačně tvrdit, že by Karlovy reformy neměly naději na úspěch. Nebylo to však vůlí vítězných mocností. Čeští politici nejprve odmítli tezi Dohody o „osvobození utlačovaných národů z rakousko-uherského útisku“ a naopak se vyjádřili, že jejich národy chtějí zůstat ve svazku monarchie. Tyto tendence byly ještě výraznější u jihoslovanských národů. Ty dokonce 30. 10. 1918 vyhlásily „Nezávislou državu Slovinců, Chorvatů a Srbů“ (z Vojvodiny a Bosny) jako dědičnou monarchii v rodě Habsbursko-Lotrinském. Až teprve pod nátlakem dohodových mocností, které za žádných okolností nemínily připustit vládu Habsburků, došlo ke spojení se Srbskem a vznikla tato „Nezávislá država Srbů, Chorvatů a Slovinců“ (pozdější Jugoslávie), ale jako království v čele se srbskou dynastií Karađorževićů.

Rakousko udržitelné a životaschopné bylo. Stačilo, aby bylo bl. Karlovi nasloucháno – a kdyby republikánské československé reprezentaci v roce 1917 –

18 nešlo hlavně (mnozí dokonce dokazují, že jen) o moc a roli spasitelů svého národa. Vždyť ještě na podzim v roce 1918 prosté obyvatelstvo o destrukci monarchie a staletého soustátí nikterak masově neusilovalo.

V říjnu 1918 však bylo již pozdě. Na bojištích bylo rozhodnuto a vítězné mocnosti, zaslepeny vítězstvím a svou silou, v žádném případě nebyly ochotny ke kompromisu. To, že koncem října 1918 proto nebylo možno Rakousko zachránit, uznávali i ti politici, kteří si jeho zachování přáli. V úsilí o rozbití Rakouska je třeba opět „vyzdvihnout“ politiku Francie. Jejím cílem bylo především oslabení Německa a rozdrobení Rakouska, svého „dědičného“ nepřítel a v minulosti soupeře číslo jedna. Vždyť od r. 1495 vedla s Rakouskem války v celkové délce 85 let! Tato líheň revolucí a volnomyšlenkářských bláhovostí přece nemohla v Evropě žít pospolu s konzervativním soupeřem. Ona sama se

rozhorlený pathos způsobil širokou odezvu daleko za hranicemi republiky. V počátcích hospodářské krize postavil se na stranu chudých a nemajetných. Založil také výpomocný fond pro strádající duchovenstvo. V roce 1964 okresní církevní tajemníci velmi chválili dr. Kordače za toto, podle nich, úplné odsouzení kapitalismu, a vyzývali kněžstvo ke stejnému ideovému odsouzení. Patrně byli před tím v tomto duchu školeni. Potom tuto výzvu učinili na kněžských konferencích.

Resignace arcibiskupa Kordače

Dne 14. 7. 1931 přišla nečekaně z pražského ordinariátu zpráva, že arcibiskup dr. Kordač se vzdal svého úřadu. S přibývajícím věkem pokračovalo i jeho chatrné zdraví. Dvakrát byl raněn mrtvicí a prodělal zápal plic. V červnu 1931 pak vykonal náročnou visitaci pražské arcidiecéze. Když v červenci téhož roku skončil visitaci na Českobrodsku spojenou s udílením svátosti biřmování, odejel na zámek v Dolních Břežanech na letní odpočinek. Tam den nato přijel za ním důvěrník nuncia, provinciál řádu jezuitů P. Leopold Škarek s požadavkem pražského nuncia Pietra Ciriaciho, aby z důvodů nemoci a stáří resignoval. Bylo to s poukazem na to, že v mimořádné době, kdy před tím odmítl svolit k jmenování koadjutora, nemůže arcibiskupský úřad zastávat, jak je nutno. Arcibiskup vyhověl tlumočenému rozhodnému přání a podepsal žádanou resignaci tohoto znění: „Já, František Kordač, arcibiskup pražský, tímto listem prohlašuji, že vzhledem k svému slabému zdraví a k těžkým časovým poměrům, které vyžadují v řízení diecése svěží síly, úřad pražského arcibiskupa ze své vůle skládám a prosím Vaši Excelenci, aby o tomto mém pevném rozhodnutí ráčila zpravit Sv. Stolicí. Vaši Excelenci nejoddanější služebník Fr. Kordač. Dne 3. 7. 1931.“ Nuncius Ciriaci resignaci poslal do Říma a o přijetí Svatým otcem zpravit arcibiskupa dr. Kordače 13. července.

dokončení příště

P. Josef Dobiáš

Foto

- Arcibiskup Kordač

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

I. SVĚTOVÁ VÁLKA (4)

Rozpad Rakousko-Uherské monarchie

Stalo se v poslední době, zvláště pak po r. 1989, módou, diskutovat o životaschopnosti Rakousko-Uherské monarchie (dále jen Rakouska), o tom jaká budoucnost by čekala jednotlivé národy, jaký vývoj by čekal střední Evropu v případě zachování této monarchie. Zdali jsou tyto otázky pouze módním a zbytečným diskutováním, a nebo záměry posledního rakouského císaře, bl. Karla I. svědčily o životaschopnosti a udržitelnosti Rakouska – právě na to bychom chtěli najít odpověď v této části seriálu o I. světové válce.

„Mým věrným národům rakouským!

Od té doby, co jsem nastoupil na trůn, jest Mou nezdolnou snahou vymoci veškerým Mým národům vytoužený mír a ukázat národům rakouským cestu, na které by bez překážek a třenic daly pozhnaně rozvinout svým národním silám a využily je úspěšně ke svému duševnímu a hmotnému blahobytu.

Strašlivé zápolení světové války stálo dosud v cestě dílu míru. Hrdinství a věrnost, obětavé snášení nouze a strádání slavně obhájily vlast v této těžké době. Kruté oběti války nám musely zabezpečit čestný mír, na jehož prahu dnes s pomocí Boží stojíme.

Nyní je nutno bez váhání přikročit k novému vybudování vlasti na jejích přirozených a tedy nejspolehlivějších základech. Přání rakouských národů přitom je, pečlivě je uvést ve vzájemný soulad a uskutečnit jejich splnění. Jsem odhodlán provést toto dílo za svobodné součinnosti Mých národů v duchu oněch zásad, které za své přijali spojení mocnáři v mírové nabídce. Rakousko se má stát, jak tomu chtějí jeho národy, státem spolkovým, v němž každý národní kmen tvoří svůj vlastní státní útvar na území, jež obývá. Tím se nijak nepředbílá spojení polských území Rakouska s polským neodvislým státem. Městu Terstu s obvodem se dostane podle přání jeho obyvatelstva zvláštního postavení.

Tato nová úprava, která se nijak

jednalo víc o novou stavbu svým rozsahem, než jen o adaptaci. Na celou adaptaci – tedy stavbu – kostela stát nepřispíval. Vše bylo vykonáno znovu z dobrovolných darů členů církve. Nejen finančních, ale bylo odpracováno mnoho tisíc dobrovolných hodin. Modlitebna byla otevřena po třech letech nadšené práce členů nejen z Liberce, ale v podstatě z celé republiky včetně Slovenska.

Mohl byste na závěr uvést něco z pravidelných aktivit vašeho sboru?

S. V.: Mimo pravidelných bohoslužeb pracujeme zejména s dětmi prostřednictvím sobotní školy, která probíhá každou sobotu dopoledne. Děti se tam učí znát bibli a také různé biblické hodnoty. Pracujeme s dětmi také v oblasti skautingu, dále máme mládežnický klub, pro veřejnost se rozjíždí tzv. Komunitní centrum, které by chtělo odpovědět na různé potřeby dnešního člověka. Pro dospělé je zde také „sobotní škola“, kde se studují různé praktické otázky života z pohledu bible, jako rodina, výchova apod. Dále kurz bible, kde se může kdokoli lépe seznámit s biblí.

Jaká je účast na těchto aktivitách?

S. V.: To je různé. V programech, které probíhají každou sobotu je účast přece jen vyšší. Účastní se prakticky každý od dětí (asi 25) až po dospělé. V týdnu navštěvuje dětský klub asi 10 – 15 dětí, mládežnický klub také kolem 15. Jsem rád, že většina z těch, kdo navštěvují pravidelné sobotní bohoslužby chodí také do mládežnického klubu. Kurz bible pro dospělé má asi 10 studujících.

*Otázky
br. Felix OFM*

LIBERECKÉ MISIE

Od neděle 2. dubna do soboty 8. dubna zve ruprechtická farnost všechny věřící na duchovní obnovu pořádanou bratry karmelitány z Kostelního Vydří, tzv. liberecké misie.

Jde o zcela mimořádnou nabídku, jak prohloubit svůj duchovní život, vytvářet v sobě prostor při přednáškách a modlitbách a nechat se Bohem obdarovat.

Snad se někdo pozastaví nad slovem „misie“, které v něm budí spíše představu hlásání Božího slova v zemích třetího světa. Tyto misie jsou však zaměřeny do našeho nitra.

Každý ví, že nejdůležitější ze všeho je vztah s Bohem. Možná to zní trochu už jako fráze, ale mám zde na mysli především naše „třinácté komnaty“, kam Bůh také touží vnést své uzdravující světlo. Pak z nás naše okolí vycítí to, co hlásá sv. Pavel: „Vím komu jsem uvěřil ...“ a „nežiji už já, ale žije ve mně Kristus ...“

Program je utvořen tak, aby se jej mohl zúčastnit každý (viz níže).

Přednášky na sebe navazují, takže je nejlépe zúčastnit se celého cyklu.

V úterý a ve čtvrtek ráno je připraven speciální program pro maminky na mateřské dovolené, připravuje se ještě program pro mladé, jehož termín bude včas oznámen.

Na závěr citujeme pozvání od samotných karmelitánů:

„Doba postní má být každého roku a pro každou farnost časem duchovní obnovy. Připravuje věřící k tomu, aby slavení velikonoce i obnova křestního slibu byly projevem úzkého spojení s Kristem a staly se novým vylitím Božích darů. Letos ve vaší farnosti budete za tři týdny po velikonicích prožívat ještě jinou událost, která je v církvi tradičně pokládána za velký zdroj Boží milosti: primiční mši svatou. Rodák z vaší farnosti, nyní karmelitán, novokněz František bude s vaším farním společenstvím slavit eucharistii. I my karmelitáni bychom rádi všichni přijeli.

Proto vám všem nabízíme možnost připravit se na letošní velikonoce i na primici formou farních misí. V loňském roce jsme je uskutečnili v rodné farnosti jiného karmelitánského novokněze a setkaly se s kladným ohlasem. Prostřednictvím přednášek a tematických bohoslužeb chceme vytvářet prostor pro setkání s živým Pánem a pro společnou modlitbu. Zakusili jsme, jak se tím farní společenství stmeluje a jak každý osobně dostává sílu jít do každodenního života s novou nadějí. To je naším cílem před

velikonocemi i před následnou primicí: připravit v našich srdcích semeni Božího slova a milosti úrodnou půdu.

Přijměte srdečné pozvání misí se zúčastnit!“

Program

Koná se v kostela Sv. Antonína Paduánského v Ruprechticích.

Každý den budou dvě linie přednášek:

A – obnova základů víry,

B – prohloubení duchovního života.

Časový rozvrh:

neděle 2. 4. 2006

začátek, prosba k Duchu svatému, duchovní a praktický úvod do celého týdne, adorace 18.00

pondělí 3. 4. – pátek 7. 4. 2006

adorace 17.00

mše sv., při které zazní téma obnovy základů naší víry (A) 18.00

po mši bude krátká přestávka po které zazní přednáška, která směřuje k prohloubení duchovního života (B)

Příležitost k svátosti smíření:

každý den od 17.00 do 18.00

Program pro maminky:

úterý a čtvrtek (hlídání dětí zajištěno na faře) od 9.00

Tematický rozvrh:

pondělí 3. 4. 2006

„Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozného Syna ...“ (Jan 3, 16)

(Boží láska – základ víry)

A: Bůh nás miluje

B: Kdo jsi?

patron dne: sv. Jan Křtitel

úterý

„Ty jsi ten muž!“ (2 Sam 12, 7)

(překážky víry)

A: hřích

B: překážky Božího působení v nás

patron dne: David

středa

„Odstraňte ten kámen!“ (Jan 11, 39)

(obrácení a smíření)

A: jako i my odpouštíme našim viníkům

B: modlitba za vnitřní uzdravení

patron dne: sv. Petr

čtvrtek

„Vstaň a najež se, neboť cesta by pro tebe byla příliš dlouhá.“ (1 Král 19, 7)

(cesta duchovního života)

A: Eucharistie – pokrm na cestu

B: duchovní život jako cesta

patron dne: sv. Eliáš

pátek

„přinášejte sami sebe v oběť živou ...“ (Řím 12, 1)

(podílet se na díle spásy)

křížová cesta 17.00

A (B): zástupné vyznávání vin

patron dne: sv. Pavel

sobota 8. 4. 2006

„Nyní vidíme jen jako v zrcadle ... ale potom uvidíme tvář v tvář.“ (1 Kor 13, 12)

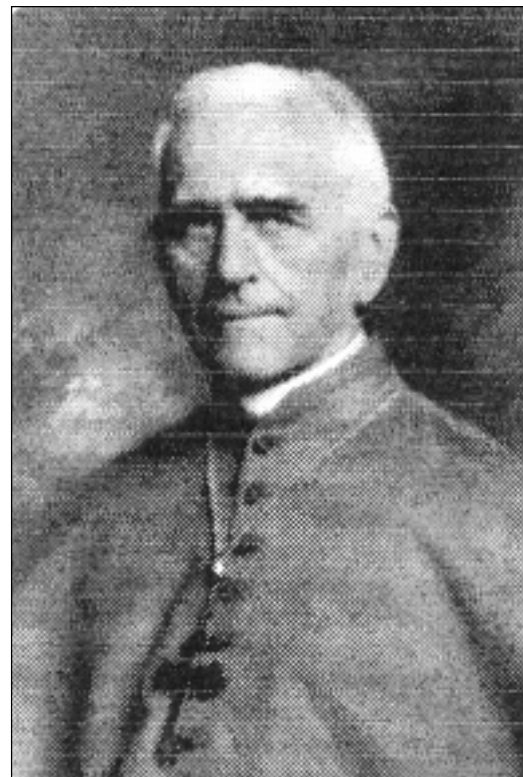
(cíl cesty)

pomazání nemocných 9.15

mše sv. na závěr misí 10.00

Bližší informace

P. Antonín OFM, Dana Glaserová

byl vždy státotvorný. Tvrdý a vášnivý obhájce autority dokazoval celý život, že **s padající autoritou dogmatické víry padá i každá autorita mravní a právní**, člověk se stává vývrátí a nastává rozklad rodiny, státu i celé společnosti.

Arcibiskup dr. Kordač potřel tedy s veškerou důslednou silou celé reformní hnutí kněžské bez rozdílu. Jistě, že mnohá rána bolela a vyvolala proti němu hořkost. Ale časem přešla, moudrost arcibiskupa nakonec odzbrojila i ty, kdo se s ním střetli v osobním zápasu. Nejeden z vůdců reformní akce přiznal, že dr. Kordač **provedl osvobozující operaci** na těžce nemocném těle české církve sice tvrdě a chladně, ale zato zdařile a úspěšně.

Rozsáhlá činnost arcibiskupova

Arcibiskup dr. Kordač měl neobyčejnou schopnost zasahovat do denních událostí v době církvi velmi nepříznivé, do běžných potřeb diecése, do všední správy záležitostí náboženských, osobních a hospodářských. Podílel se na uzavření diplomatických styků se Svatým stolicem 22. 5. 1920 a na podepsání tzv. Modus vivendi (způsobu soužití) mezi

ČSR a Vatikánem ze 17. 12. 1927, upravující vztahy Svatého stolce se státem, upravující hranice diecése v souladu se státními hranicemi, ap. Dne 23. 4. 1929 byla v Římě vysvěcena papežská kolej Nepomucenum pro českolovenské bohoslovce. V tomto významném roce svatováclavského milénia byla také po 585 letech dostavěna katedrála Sv. Víta, kterou dne 12. 5. 1929 vysvětil pomocný biskup pražský Jan Sedlák.

Arcibiskup Kordač dal prodat bývalou jezuitskou kolej a starý seminář v Klementinu na Starém městě pražském a také seminářskou zahradu na Malé Straně v Praze. Soustředil všechny dostupné finance a provedl celou řadu pozoruhodných staveb. Nákladem 12 milionů Kčs dal postavit moderní budovu arcibiskupského gymnasia Praze-Bubenčů a zároveň přeměnil s ním spojený konvikt v přípravný seminář. V letech 1929 – 1931 byla postavena nákladem 22 milionů Kčs nová velkolepá budova semináře v Praze-Dejvicích s českou a německou fakultou. Na stavbu české koleje Nepomucenum v Římě věnoval 1,6 milionu Kčs a podpořil i stavbu vysokoškolské koleje Arnošta z Pardubic v Praze na Novém městě. Financoval také výstavbu chrámů v Rozdělově a v Kročehlavech a přispěl na stavby pražských kostelů na periferiích města, na Vinohradech, v Nuslích, ve Vysočanech, ve Strašnicích, na Spořilově, na Žižkově a samozřejmě i na dostavbu katedrály Sv. Víta.

Měl silně vyvinuté sociální cítění. Na sklonku svého úřadu s odvahou a pronikavou přímostí odsoudil rozkladnou společenskou funkci takového kapitalismu, který se zaměřuje jen na vydírání. Učinil tak důvody a slovy, v nichž se socialistům zdálo, že vidí potvrzení své kritiky společenského řádu. Právě tato ostrost odsudku to byla, která vyvolala daleký souhlas, ale i odpor s jeho projevy, které dokreslily mimořádnou postavu arcibiskupovu a získaly mu široké sympatie i v kruzích mimokatolických. Měl několik projevů koncem r. 1930, vyplývajících ze studia encykliky „Rerum novarum“, k jejímu 40. výročí. Jeho

RODINA A ŠKOLA

PROHLÁŠENÍ PREZIDENTA KLAUSE K ZÁKONU O REGISTROVANÉM PARTNERSTVÍ

Je to zcela výjimečné a je to prakticky poprvé, že se scházíme na brífinku k oznámení stanoviska prezidenta republiky ke konkrétnímu zákonu. Je k tomu však **velmi vážný důvod**. Není to zákon ledajaký. Týká se klíčových mezilidských vztahů. Zákon vznikl jako poslanecká předloha, ke které měla vláda

mnoho výhrad, ale navzdory názoru vlády z května 2005 předseda vlády dnes, po devíti měsících, zákon vášnivě obhajuje.

Za relevantní považují i to, že byl tento zákon v Poslanecké sněmovně schválen pouze osmdesáti šesti hlasy. I kdybych jako prezident neměl v této věci jednoznačný a vyhraněný názor, trval bych na tom, že takto zásadní zásah do právní úpravy mezilidských a dokonce partnerských a

19. 3. 2006 TŘETÍ POSTNÍ NEDĚLE
– KÝCHAVÁ

Snaž se odřící v tomto týdnu dobrot,
sladkostí, pamlsků ...

MODLITBA NA TÝDEN

Za rodiny a všechny lidi ve třetím světě.

26. 3. 2006 ČTVRTÁ POSTNÍ NEDĚLE
– DRUŽEBNÁ

Dnes se budou prodávat v kostele
misijní koláče. Můžeš poprosit maminku,
babičku, zda by ti nepomohly upéct
misijní koláč, který se bude prodávat
v kostele. Výtěžek je určen na misijní
papežské dílo.

MODLITBA NA TÝDEN

Za zemřelé – za duše v očistci

2. 4. 2006 PÁTÁ POSTNÍ NEDĚLE
– SMRTNÁ

Křížová cesta.

MODLITBA NA TÝDEN

Za pokoj a mír.

9. 4. 2006 ŠESTÁ POSTNÍ NEDĚLE
– KVĚTNÁ

Pokus se přecíst si nebo najít něco
zajímavého o nějakém světcí.

Do kostela si přines zelenou ratolest
(kočičky, zlatý dešť).

16. 4. 2006

Pokud jsi poctivě plnil a vybarvoval svůj
kalendář, přines ho v neděli. Čeká tě odměna.

Simona Eliášová

HISTORIE

**KORDAČ FRANTIŠEK XAVER, THDR.,
PHDR., ICAN. LIC.**

31. ARCIBISKUP PRAŽSKÝ (1919 – 1931)
(3. část seriálu)

Vznik církve československé

Dne 8. ledna 1920 se konal v Národním
domě na Smíchov valný sjezd klubu
reformovaného kněžstva za účasti asi 300
osob. V první lavici seděla choť p. Za-
hradníka-Brodského. Hlasovalo se o osamo-
statnění se v nové církvi: 140 kněží hlasovalo
pro rozkol, 66 proti, 5 nerozhodných.
Schisma bylo dokonáno. Dr. Farský jako
kandidát („Jednoty“) na stolec pražského
arcibiskupství byl ještě 27. listopadu pozván
k arcibiskupu Kordačovi. Doznává ve svých
pamětech, že vedli obšírnou diskusi o
církvních reformách, poměrech i lidech.
Novým bylo mu sdělení, že papež
Benedikt XV. mu sám v příčině nejhlavnějších
reformních požadavků – zrušení celibátu,
mateřský jazyk bohoslužebný, volba biskupů
– řekl: „**INDISCUTABILE** – Ani řeči. Uvěřil jsem
mu na slovo.“

Hned 17. ledna 1920 biskupové česko-
moravští pastýřským listem rozpustili
Jednotu čsl. duchovenstva a nařídili
utvoření Jednot diecézních pod vedením
biskupovým. (Trvaly až do r. 1950, kdy byly
komunisty zrušeny a po r. 1989 nebyly
obnoveny.)

V prudkých bojích náboženských, které
se rozpoutaly hlavně v místech, kde katoličtí
kněží odpadli, byla zabráná i řada kostelů,
jež během dalších let, za postupující
konsolidace právního řádu a **mocenského
vzrůstu strany lidové**, byly opět vráceny
katolíkům.

**Arcibiskup ThDr. Ph.Dr. František
Kordač**

Postava pražského arcibiskupa, který
na počátku nové samostatnosti české
potlačil reformní hnutí celé kněžské
generace, zasluhuje zvláštního
povšimnutí a ocenění. **Nemohlo být větší
propasti myšlenkové, než jaká byla
mezi životním charakterem i
filosofickým názorem nového českého
arcibiskupa a myšlenkovým světem
veliké většiny českého kněžstva.** Už ve
společenské aplikaci životní projevovalo
se jeho **zásadní filosofické přesvědčení
proti každé revoluci** a osobně žitý odpor
proti kácení řádu jenž způsobil, že
princip státně politické legitimacy hájil
z vnitřní logiky celé osobnosti i tehdy,
když bylo jisté zhroucení státu rakousko-
uherského. Jakoby viděl budoucí kontury
církve české a národní v úpadku. Změnou
státního útvaru a uznáním nové autority
státní nemohla být nijak dotčena jeho
absolutní filosofie, jejíž politický smysl

intimních vztahů lidí musí podpořit většina
poslanců, čili že zákon musí dostat alespoň
většinu sto jedna hlasů.

To nelze – z mého popudu – zařídit jinak
než mým vrácením tohoto zákona
parlamentu. Právě toto dnes činím a právě
toto touto formou oznamuji. V průběhu
dnešního odpoledne (ve čtvrtek 16. února
– pozn. red.) zašlu předsedovi Poslanecké
sněmovny své obšírné stanovisko, proč tak
činím. V okamžiku, kdy bude stanovisko
v Poslanecké sněmovně předáno, bude
předáno i médiím (tento přesný právní
rozbor je pro zájemce k dispozici v redakci
Obrázku, nebo přímo na adrese [http://
www.hrad.cz/cms/cz/info_servis/
tiskove_zpravy/3262.shtml](http://www.hrad.cz/cms/cz/info_servis/tiskove_zpravy/3262.shtml)).

Nyní několik obecnějších poznámek.
Ohrazuji se vůči jakýmkoliv spekulacím, že
nepodporuji či bagatelizuji význam
odstraňování diskriminace spojené se
sexuální orientací lidí. Toto je polito-
váníhodné nepochopení mých postojů a
bohužel i obsahu samotného zákona, který
není liberalizační normou, ale **bezpre-
cedentním rozšířením státní regulace
mezilidských vztahů.**

**Můj názor na tento zákon je
dlouhodobý a neměnný** a mé důvody proti
jsou jak konzervativní (jednotlivé paragrafy
zákona **nepřípustně kopírují uspořádání
obvyklé pro tradiční a odvěkou instituci
manželství a rodiny**), tak liberální (zákon
umožňuje jednomu registrovanému
partnerovi, aby vymáhal na druhém
registrovaném partnerovi **pod pohrůžkou
státní donucovací mašinérie** různá plnění,
což může mít ospravedlnění výlučně
v případě dětí a rodiny, tedy v případě
manželství, ale ne u jiných mezilidských
vztahů).

Obvyklé mezilidské vztahy se také
nevyznačují tím, že jsou oficiálně státem
povolené či registrované jako jedna ze
státních institucí. O tom ale v této chvíli také
debatu nevedeme. Vedeme ji o konkrétním
špatném zákoně, který rozšiřuje oblast
státních zásahů do lidských životů. To je
přímým opakem liberalizace.

Byl bych proto velmi rád, aby se další
diskuse věnovala tomu podstatnému, tedy
meritu věci, čili obsahu tohoto zákona. Není

možné vést debatu o jakémkoliv zákoně a
nebýt seznámen s jeho obsahem. Věřím
proto, že další diskuse bude o skutečném
obsahu tohoto zákona, a nikoliv o tom, co
si někteří lidé myslí, že tento zákon říká.

Ze všech těchto a mnoha dalších důvodů
jsem se rozhodl vrátit zákon sněmovně
k novému projednání, které, jak věřím,
nebude pouze formální a které nebude
probíhat ve stínu nátlaku stranických
grémíů na jednotlivé poslance. **V sázce je
hodně, mnohem víc, než se na první
pohled zdá.**

Václav Klaus

**VEŘEJNÉ SLYŠENÍ VE VÝBORU SENÁTU
PETICE K „REALITY“ SHOW**

20. 2. 2006 se ve výboru senátu
Parlamentu České republiky konalo veřejné
slyšení k petici k pořadům VyVolení, Big
Brother a Výměna manželek za účasti
ředitelů televizí PRIMA a NOVA, zástupců
Rady RTV, ministerstev ŠMT a vnitra, aj.

Petici k tomuto dni podepsalo 16 975
petentů.

Veřejné slyšení, které moderoval senátor
Vlastimil Balín, zahájila jménem petentů
Marie Nováková – místopředsedkyně EFČR.
Ve svém projevu se zmínila o negativním
působení uvedených pořadů na mravní,
psychický a fyzický vývoj dětí a mládeže.
Tyto pořady jsou jedny z těch, které výrazně
výchovně působí na děti a mladé lidi a
formují je, a podporují působení
jednotlivých faktorů posilujících rizikové
chování dospívajících. Úkolem médií, včetně
soukromých televizí, je přijmout svůj díl
zodpovědnosti.

Ředitelé televizí PRIMA Martin Dvořák
a NOVA Petr Dvořák zdůraznili komerční
působení soukromých televizí, důraz na
sledovanost a finanční efekt vysílaných
pořadů. Zástupce Rady RTV Petr Pospíchal
objasnil legislativní rámec a možnosti
působení Rady na privátní televize.

Z odborného pohledu psychologa o
fenoménu „reality“ show hovořil Jaroslav
Šturma, ředitel dětského střediska Paprsek
a prezident Českomoravské psychologické
společnosti. Zmínil se o tzv. psychoekologii,
nutnosti chránit děti a mladistvé před

škodlivými vlivy pro jejich psychický vývoj. Náměstek ministerstva ŠMT PaedDr. Jaroslav Müllner zdůraznil pohled tohoto ministerstva, které vnímá tyto pořady jako pořady rizikové pro vývoj dětí do 15 let. Hovořil o roli pedagogů a jejich citlivosti k potřebám i ohrožení dětí, které vyplývá z jejich povolání a upřímného zájmu. Klíčovou roli rodiny dnes nově přejímá často škola a z toho vyplývá její nová zodpovědnost. Režisér Otakar Kosek zhodnotil tyto pořady jako odraz současné společnosti. Jiný pohled přinesl senátor za KDU-ČSL Zdeněk Bárta, dříve farář Českobratrské církve evangelické (pozn. red.: při hlasování podpořil v senátu návrh zákona o registrovaném partnerství). Prohlásil, že bychom reality show neměli brát vážně a měli bychom si z nich umět udělat legraci. Jménem zástupců rodičů a pracovníků s dětmi a mládeží promluvila R. Novotná a D. Žofák. Jejich zkušenosti potvrzují rizikové působení zmíněných pořadů.

Petice bude dále projednávána ve výboru senátu, následně v plénu senátu.

Co bude jejím výstupem?

Omezení pořadů na dobu po 22 h, jak to umožňuje legislativa?

Větší důraz na etické působení na děti a mládež?

Podpora rodiny a apel na její podporu?

Všechny tyto myšlenky zde zazněly. Nechme se překvapit, ale buďme v tomto směru aktivní tak, jak je to pro nás možné.

Marie Nováková
(srov. předminulý Obrázek, s. 11n.)

ROZVEĎTE SE. JE TO EKONOMICKY VÝHODNÉ

Není pochyb: jsme v posledních desetiletích svědky nebývalé proměny partnerských vztahů a fungování rodiny. Již vznik sociálního státu způsobil, že tradiční rodina s dětmi ztratila jednu ze svých funkcí: poskytnutí sociálního zajištění v případě ztráty příjmu a ve stáří. Rostoucí zaměstnanost žen ve 20. století vedla k tomu, že ženy ztratily svou závislost na

muži a nemusely vidět svou budoucnost jen v rodině.

Zaměstnanost žen, jak doložil nositel Nobelovy ceny za ekonomii Gary Becker, bezprostředně souvisí s poklesem porodnosti a počtu sňatků. Jsou tu ale i další fenomény: pokles role náboženství v partnerských vztazích, pokles významu společenského uznání vztahu apod. Tyto faktory nelze konstatovat jako jednoznačně dobré či špatné, spíše je třeba s nimi počítat a reagovat na ně.

Zákon není „duch doby“

Množství forem života a různých typů soužití je daleko rozmanitější než dříve, kdy kromě života v manželství připadal v úvahu pouze celibát. Demografické důsledky ovšem nejsou příznivé.

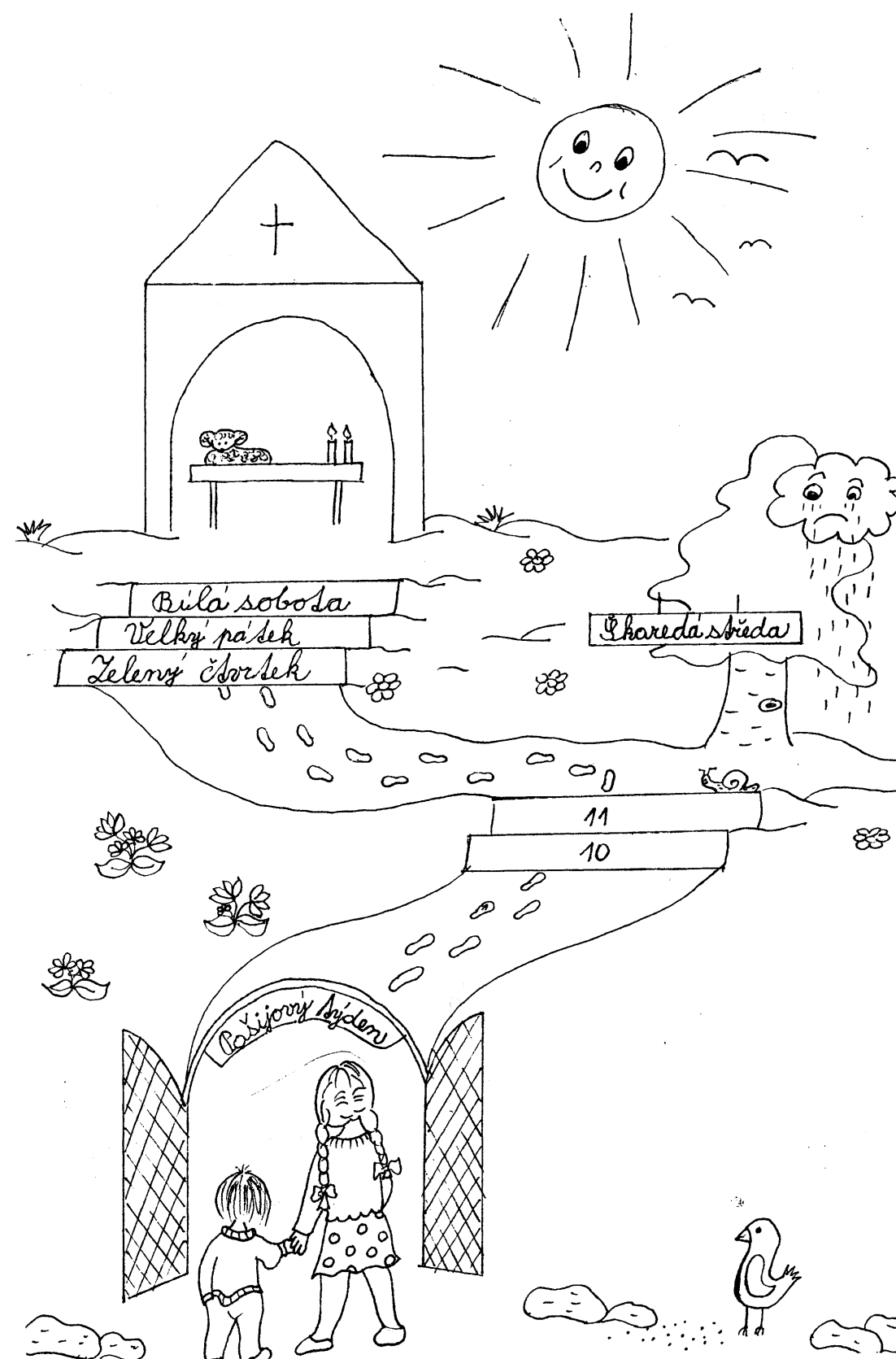
Nedávný celoevropský průzkum ukázal, že v nesezdaných soužitích (nehledě na tzv. singly a páry stejného pohlaví) se rodí méně dětí než v manželství. **Prudce klesající počet sňatků a porodů je pastí naší civilizace.**

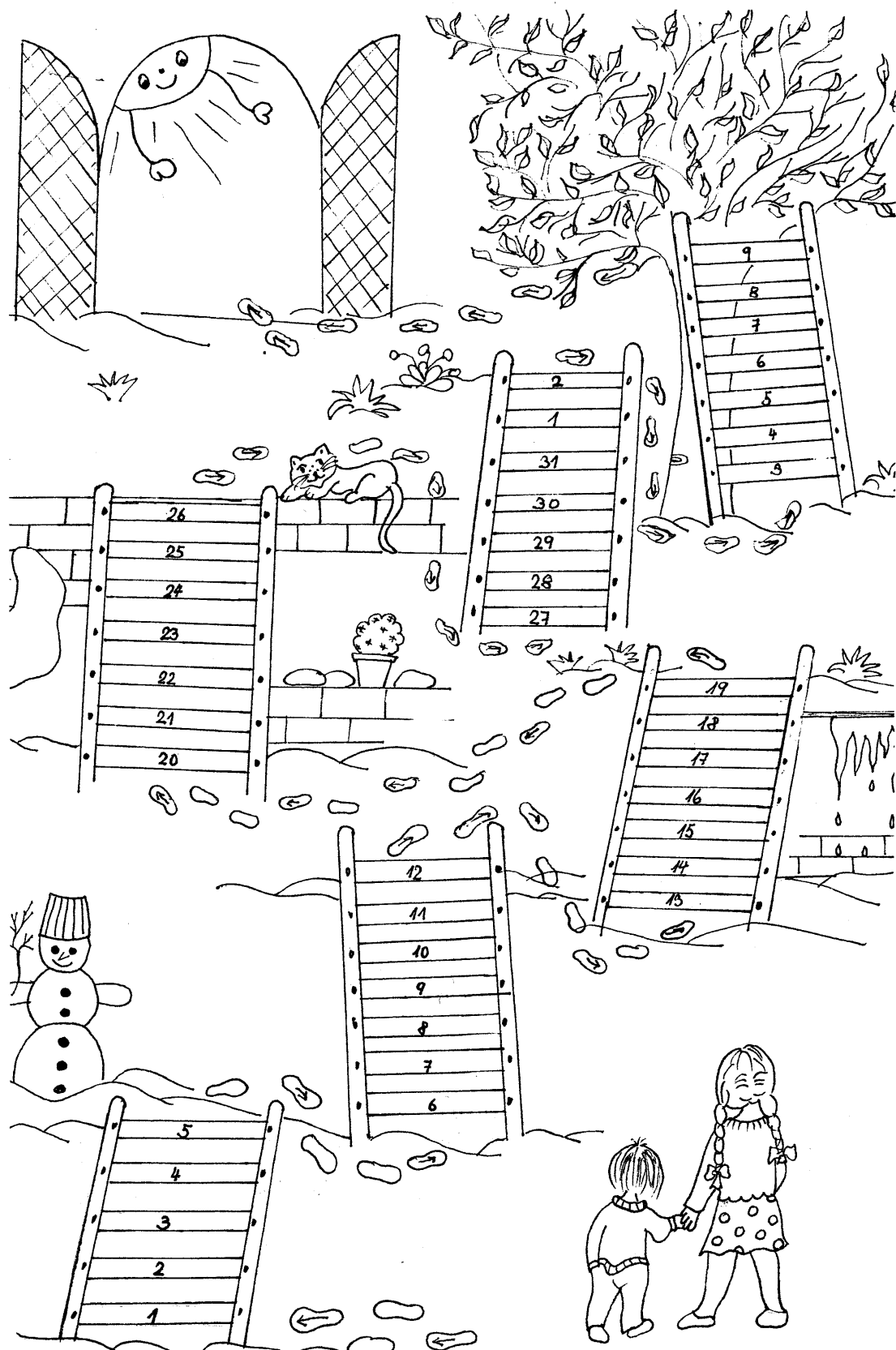
Mnozí politici hovoří o nutnosti podporovat porodnost a populační růst, ale současně chtějí výrazněji podporovat ty formy života, kde se děti nerodí, nebo kde mají připraveny méně příznivé podmínky k zdravému vývinu.

Tento přístup vychází z principu, že zákony mají odpovídat duchu doby a mají se podle něj přetvářet. Jinými slovy vše, co je v určité době společensky akceptované, se má současně stát také zákonnou normou. Ale **zákony nemají kopírovat proměny společnosti - mají odrážet konsensus o tom, co je dobré a prospěšné pro celou společnost**, nejen pro jednotlivce. Pokud začne být v budoucnu obvyklé žít ve třech a více lidech, není nutné tomu bránit. Ale proč tomu trendu přizpůsobovat i zákon?

Diskriminace manželství

Manželská rodina se těší svému výsadnímu postavení nejen proto, že naprostá většina lidí žije v manželství. **Manželská rodina klade ze všech forem soužití nejnížší nároky na státní rozpočet a je stále nejstabilnějším svazkem vytvářejícím optimální prostředí pro rození dětí.** Manželství si své zvýhodněné

postavení zaslouží nikoli z příčin náboženských nebo proto, že se jedná o společenský stereotyp. Důvody jsou ryze pragmatické: stát manželství nezbytně potřebuje. To neznamena, že by měl sankcionovat ostatní typy soužití. Každý má právo se rozhodnout, jak chce uspořádat svůj život, pokud to není v rozporu se zákonem (například incest). Stát to musí respektovat, ovšem současně má právo vyjádřit svou preferenci, jde-li mu o přežití společnosti a její další rozvoj.

Pokud je třeba něco změnit, pak odstranit dnešní znevýhodnění manželství. Kupříkladu státní úvěry na bydlení jsou konstruovány tak, že manželé musí splňovat daleko přísnější podmínky než nesezdané páry. U tzv. „úvěrů pro mladé“ může být jedinou cestou k jejich získání rozvod. Podobně je tomu v systému sociálních dávek: nesezdaný pár může získat o několik tisíc korun navíc oproti stejně majetným manželům. Jaký div, že někteří manželští poradci radí dnes svým klientům formální rozvod!

Skutečnou nutností nejsou zákony o registrovaném partnerství (jejich uváděné důvody, například už příslovečné navštěvování partnera v nemocnici, lze uspokojit podle platného práva), ale odstranění diskriminace rodin.

Vojtěch Belling /
Hospodářské noviny, 26. 1. 2006

POLSKÁ POLICIE PROJDE OČISTOU OD PŘÍSLUŠNÍKŮ STÁTNÍ BEZPEČNOSTI

Varšava – Polský ministr vnitra zahájil očistu policie od příslušníků bývalé státní bezpečnosti. Podle polského tisku se s prací na hlavním policejním velitelství loučí 170 bývalých příslušníků komunistické tajné policie. Ministr vnitra Ludvik Dorn chce provést úplnou očistu policie. Podle odhadů tvoří bývalí důstojníci Státní bezpečnosti 11 procent všech polských policistů. Jak řekl ministr Dorn, je nutné dokončit proces dekomunizace, který byl přerušen v roce 1990. „Je potřeba rozbít mýtus o tzv. nepostradatelných policejních odbornících, mýtus, který měl ospravedlnit

působení členů někdejší státní bezpečnosti v policii demokratického státu,“ řekl listu Gazeta Wyborcza jeden z pracovníků ministerstva vnitra. V policii by podle něho měli sloužit jen lidé, kteří důstojnické hodnosti získali za demokratického zřízení. Bývalým příslušníkům Státní bezpečnosti ministerstvo nabízí odchod do důchodu. Pokud to odmítnou, budou pracovat jako pochůzkáři. Po kádrových změnách v policejní centrále se ministr vnitra hodlá zaměřit na krajská velitelství.

NTA / ČTK / 20. 2. 2006

POLSKO – MOREL KONEČNĚ ZBAVEN DŮCHODU

Salomon Morel, bývalý velitel komunistického koncentračního UB (polské StB) lágru Świątchłowice-Zgoda, jehož katovická prokuratura viní ze zavinění smrti nejméně 1 438 vězňů, nebude dostávat polský důchod. Rozhodnutí vydal v 9. února ředitel Kanceláře pro důchody Vězeňské služby Jacek Włodarski. Salomona Morela, bydlícího nyní v Izraeli, odmítly izraelské úřady deportovat do Polska s tvrzením, že činy, ze kterých je obviněn, nebyly zločiny genocidy. Na zaslání podněty k vydání do Polska izraelská strana neodpovídá.

Počátkem 90. let šance zadržet Morela a postavit jej před soud byla, neboť tehdy bydlel v Polsku, ale nebyla politická vůle vypořádat se s těmi, kteří se ve službě komunistické moci dopouštěli zločinů – řekl „Naszemu Dzienniku“ historik Leszek Żebrowski.

Świątchłowický lágr se skládal ze sedmi podezřelých dřevěných baráků, a celá plocha byla podle vzorů německých vyhlazovacích táborů obehnaná ostnatým drátem pod elektrickým napětím. Jednočlenné vedení celého lágru představoval velitel Salomon Morel, který byl odpovědný za podmínky panující v lágru a za osud vězňů. Vězni držení v lágru byli mučeni při sadistických výsleších, a strava a lékařská péče urážely lidskou důstojnost. Špatné životní a sanitární podmínky (tři osoby na jeden kotec palandy) způsobily vypuknutí epidemie tyfu. To vedlo

k masovým úmrtím, jejichž počet dosáhal 20 až 30 úmrtí denně.

Salomon Morel byl 30. srpna 1996 odvolací prokuraturou v Katowicích sice obviněn, ale zakrátko po začátku vyšetřování vycestoval z Polska do Izraele. Od té doby se na prokuratuře již nikdy neobjevil.

Salomon Morel je ovšem jen dalším činitelem komunistického systému, který byl v nedávných dnech zbaven peněžních výplat. Počátkem ledna byla zastavena výplata důchodů stalinské prokurátorce Heleně Wolińskiej, která byla odpovědna za uvěznění a rozsudek smrti nad generálem Augustem Fieldorfem.

Ministr spravedlnosti Zbigniew Ziobro oznámil, že budou podniknuty zákonné kroky, aby osoby obviněné ze spáchání komunistických zločinů a vyhýbající se předstoupit před polskou justici, mohly být zbaveny výplat důchodů, řekl Paweł Wilko-szewski, asistent ministra spravedlnosti. Takoví lidé musí být souzeni, a nikoliv pobírat vysoké příjmy, řekl denníku „Nasz Dziennik“ ministr Zbigniew Ziobro. Morel dosud od Polska dostával 5 000 zlotých (1 zlotý je asi 7,50 Kč) měsíčně. Sejmu byl z uvedených důvodů postoupen návrh zákona připraveného ministerstvem spravedlnosti, kterým bude odňato právo na důchody a práva odbojářů těm činitelům speciálních služeb, soudcům a prokurátorům, proti kterým Institut Pamięci Narodowej (IPN – analogie našeho ÚDV) vznesl akt obvinění, ale kteří se soudu vyhýbají.

Wojciech Wybranowski /
Nasz Dziennik / NTA 20. 2. 2006

DO SLOVENSKÉ POLITIKY SE VRÁTILO SVĚDOMÍ

V pondělí 6. února se nerozpadla jen slovenská vláda, ale i politická generace, která patnáct let utvářela osud země. Od nástupu Vladimíra Mečiara a jeho HZDS v roce 1992 tvořila tato generace jednotný blok.

Dnešní předseda Slovenské demokratické a křesťanské unie a premiér Mikuláš Dzurinda byl kdysi místo-předsedou Křesťanskodemokratického hnutí, které vedl hlavní Mečiarův protivník

Ján Čarnogurský. Do této generace patřili politici maďarské menšiny a z větších stran ještě Demokratická unie, již založili lidé, kteří postupně opouštěli Mečiara.

Trvalo šest let, než se velká část společnosti v čele s touto generací dokázala zorganizovat natolik, že ve volbách v roce 1998 Mečiara porazila. Jejich vítěznou myšlenkou byl odpor k surové vládě lži, odpor ke zlodějně překryté nacionalismem. Řečeno volně s Zweigem: **bylo to vítězství svědomí nad násilím.**

Nastala éra společenské a ekonomické modernizace země se všemi příjemnými důsledky, včetně vstupu do Evropské unie a NATO. Tato generace politiků přinutila svět, aby místo černé díry viděl ve Slovensku zářivou hvězdu.

A nyní se tito politici navzájem obviňují ze zrad a lži. Co se stalo?

Ve sporu ve skutečnosti vůbec nejde o vatikánskou smlouvu o výhradě svědomí, ale o svědomí jako takové. Když Čarnogurského následník Pavol Hrušovský v pondělí nazval Dzurindu věrolomným politikem, měl na mysli celou sérii zrad. Tu první z roku 1998 mu KDH nikdy

nezapomene. Dzurinda tehdy odmítl splnit svůj slib, že uměle vytvořenou koaliční stranu SDK, jejíž předsedou se stal, po vstupu do vlády opět rozdělí na původní strany. Naopak, pokusil se KDH – řečeno slovníkem dnešní doby – **vytunelovat.**

To se mu sice nepodařilo, ale jinak sklízel Mikuláš Dzurinda úspěch za úspěchem. Založil si vlastní SDKU a po volbách v roce 2002 byl podruhé jmenován premiérem. On a vicepremiér Ivan Mikloš se v Evropě stali symbolem ekonomických reforem a modernizace země.

Politická generace držela pohromadě a přežila dokonce i divoké nájezdy nových stran SOP či ANO, které s ní určitý čas vládly, dokud se nerozpadly. Ale přežila jen za cenu toho, že **utlumila svoje svědomí.** A to platí i pro KDH, protože jinak by už z vlády odešlo dávno.

Tato politická generace uvěřila, že jejím posláním jsou ekonomické reformy, pro které stojí za to na jistý čas obětovat i svědomí. SDKU vybudovala ideologickou nadstavbu o jejich udržitelnosti za každou cenu. Onou cenou se stala korupce, dokonce i v parlamentu.

Příčinou dnešního stavu nejsou reformy samy, ale tato generace politiků, kteří podlehl **utopické vizi, že ekonomická**

pravidla jsou nadřazená svědomí a smyslu pro spravedlnost. Tak se stalo, že v důsledku reforem sice ožila ekonomika země, ale umrtvil se její politický a společenský život.

Křesťansko-demokratické hnutí v pondělí vrátilo do politického života svědomí neobvyklým způsobem, neboť si vyhradilo právo bránit jen jednu jeho část. Navíc to učinilo pozdě, takže za to bude možná platit vysokou cenu. I jeho přičiněním totiž společnost už dříve ztratila schopnost věřit v čestné úmysly politiků.

I přesto si zaslouží poklonu za odvahu. V moderních dějinách Slovenska **ještě žádná strana neodešla z vlády z vlastní vůle** a také v evropských poměrech je odchod z vlády kvůli svědomí čímsi nevídaným. Po rozpadu této generace se budou politické elity skládat do vlád jinak než dosud. Může se stát, že budeme sentimentálně vzpomínat na zlaté časy, kdy byl premiérem Mikuláš Dzurinda. Ale neměli bychom zapomínat na to, že v těchto časech slovo svědomí prakticky neexistovalo.

Martin M. Šimečka /
Lidové noviny 8. 2. 2006

Foto

- Předseda KDH Pavol Hrušovský

DĚTI A MLÁDEŽ

POSTNÍ KALENDAŘ Milé děti.

Je pro vás připraven postní kalendář ve kterém můžeme společně sledovat a prožívat čtyřicet denní postní dobu. Každý den si můžete vybarvit jeden stupeň na žebříčku, každou neděli je pro vás připraven úkol a úmysl (modlitba na týden).

1. 3. 2006 POPELEČNÍ STŘEDA

Je těžké udržet pořádek a stále uklízet a rovnat hračky, oblečení. A co maminka, která se stará o naši rodinu. V tomto týdnu se můžeme snažit jí trochu ulehčit práci a pomoci jí.

MODLITBA NA TÝDEN

Za zdraví, za nemocné a trpící lidi, zvláště děti

5. 3. 2006 PRVNÍ POSTNÍ NEDĚLE – ČERNÁ

Pro dospělé je někdy těžké omezit sledování televize a pro děti obzvlášť

Podaří se vám omezit sledování, nedívat se na televizi celý týden? Bude to obtížné, ale uvidíte, že najdete spoustu volného času na jiné a lepší aktivity.

MODLITBA NA TÝDEN

Za přírodu

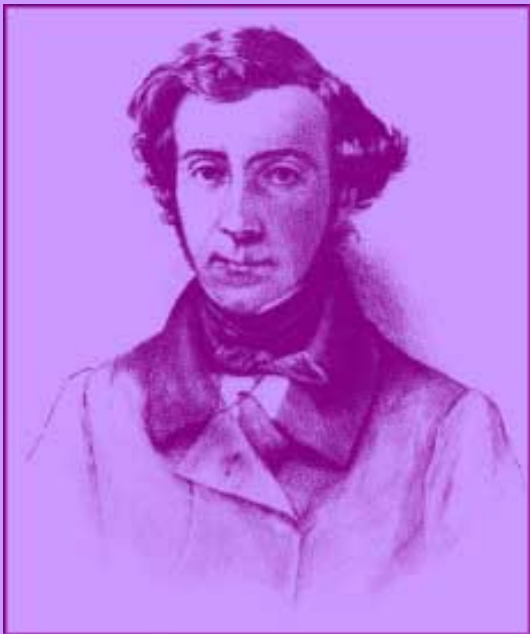
12. 3. 2006 DRUHÁ POSTNÍ NEDĚLE – PRAŽNÁ

Namaluj Velikonoční přání, pohled, který dostaneš v neděli v kostele.

Odevzdej do 4. dubna 2006 v kostele.

MODLITBA NA TÝDEN

Za naší farnost a naše kněze.

ALEXIS DE TOCQUEVILLE

GÉNIUS DEMOKRATICKÉHO VĚKU

29. července 2005 uplynulo 200 let od narození známého francouzského myslitele.

Alexis de Tocqueville je hodně uctíván, často citován, ale málo čten. A ještě méně chápán. Kdyby jej lidé více četli a chápali, nesouhlasili by s mnohým z toho, co napsal. Neboť Tocqueville podrobil kritice téměř vše, co moderní společnost považuje za samozřejmé. Byl prorokem; byl géniem. Nedoceněným géniem demokratického věku.

Říká se o něm, že byl nejlepším přítelem demokracie, jakého kdy měla – ale zároveň (či možná právě proto) jejím nejotevřenějším a nejsoudnějším kritikem. To druhé hodnocení je správné, o tom prvním pochybují: nebyl ani tak přítelem demokracie, jako spíše považoval za jisté, že demokratický věk nastane, ať už se nám to líbí, či nikoli.

Politicky byl klasickým liberálem, jehož hlavním zájmem byla svoboda, ale s dnešním liberalismem by neměl nic společného; všechno to, co považoval za správné, dnešní liberálové nenávidí. Jeho přesvědčení z něj dnes dělá konzervativce; proto je někdy označován za liberálně-konzervativního myslitele. To však je nepřesné. Zakrývá totiž podstatu jeho sporu s moderním liberalismem, jenž se týká vnitřního rozporu v historii liberalismu. Tocqueville byl jednoznačně klasickým liberálem, neboť jeho hlavní starostí v politice bylo, jak dosáhnout a uchovat politickou a osobní svobodu – svobodu od tyranie, od státní moci, od despotismu. Oprávněně řekl: „Věřím, že svobodu bych měl milovat v každé době; ale v době, v níž žijeme, jsem ochoten ji zbožňovat ... Svoboda je mou nejpřednější vášní ...“

Jenomže jednou věcí je milovat svobodu a přát si jí; věcí jinou je být si vědom toho, jaké jsou společenské podmínky svobody; jaké okolnosti jsou jí nápomocné a jaké jsou pro ní naopak zhoubné. A samozřejmě, jak ty první navodit a udržet, jakož i jak se těm druhým vyhnout. Na tyto otázky dával Tocqueville odpovědi naprosto opačné, než následný vývoj liberalismu; dával na ně odpovědi konzervativní. Jinými slovy, podle jeho mínění jen ty odpovědi, které dnes označujeme za konzervativní, mohou vést k dosažení a zajištění svobodné společnosti; zatímco ty, které doporučuje moderní liberalismus, společnost od svobody vzdalují.

Prvním případem je vztah svobody a rovnosti. Svoboda je slučitelná jen s jedním typem rovnosti: s rovností před zákonem. Pokusy o dosahování jakékoli rovnosti další nutně vedou k umenšení či ztrátě svobody. Alexis de Tocqueville si správně všiml, že pokud v člověku převáží vašeň pro rovnost nad vášní pro svobodu, svoboda v dané společnosti skončí. Navíc, čím větší je rovnost, tím méně lidé tolerují jakékoli zbylé nerovnosti – i ty sebemenší. Čím je tedy více rovnosti, tím tvrdší jsou útoky proti svobodě. Tocqueville byl samozřejmě přesvědčen, že svoboda s nerovností by měla být mnohonásobně preferována před jakýmkoli otroctvím v rovnosti. Jenže moderní svět se vydal přesně opačným směrem.

SŁOWNA BOŻA SŁUŻBA / BOHOSŁUŻBA SŁOWA

Prënjë čítanje – Mjezypëw – Druhe čítanje – Haleluja /

První čtení – Responsorální žalm – Druhé čtení – Aleluja

Slyšeli smy słowo boże. Bohu dzak.

Swjate scënjë / Evangelium

Knjez budź z wami. **A z twojim duchom.**

Ze swjateho scënjã po N. **Stawa tebi, Knježe.**

Dobre poselstwo našeho Knjeza Jëzu Chrysta. **Chwata tebi, Chrysće.**

Homilija

Wulke wërywuznače / Vyznání víry

Wëjru do jednoho Boha, **Wótca všehomócného,** stworicëla njebies a zemje, widzomneho a njewidzomneho.

A do jednoho Knjeza Jëzu Chrysta, jednorodzeného Syna Božeho, z Wótca rodzeného přede všemi wëkami, Boha z Boha, swëto ze swëta, Boha wërneho z Wótcom, přez spłodzeného, njestwojeného, jednoho byća z Wótcom, přez kotrehož je všiko stworiene. Wón je dla nas čłowjekow a našeje zbožnosće dla zešoť z njebies. A přez Ducha Swjateho so woblekł njaso z knježny Marie a so sčowjecił. Skřižowany je samo za nas pod Poncijom Pilatom, čerpjěl a pochowany. Z mortwych stanyl je na třeci džen, kaž bě pisane. Spěl je do njebies. Sedlł k prawicy Wótca. Přindže zaso z krasnosću, sudžic žiwych a mortwych. Jeho kralestwo njezmëje kónca.

Wëjru do Ducha Swjateho, Knjeza a wožiwicëla, kiž z Wótca a Syna wuchadža. Jemu hromadže z Wótcom a Synom kłoni so stwórba a jeho sławi. Wón je rëcat přez profetow. Wëjru jednu swjatu katolsku a japoštolsku cyrkej. Wuznamam jednu křiceńcu k wodawanju hrëchow.

A wočakuju zrowastanjenje mortwych a žiwjenje přichodneho swëta. Amen.

Japoštolske wërywuznače

Wëjru do Boha, Wótca všehomócného, stworicëla njebies a zemje, a do Jëzu Chrysta, jeho jeničkeho Syna, našeho Knjeza, kiž je podiaty wot Ducha Swjateho, narodženy z Marie, knježny, čerpjěl pod Poncijom Pilatom, skřižowany, wumrël a pohjebany, zestupil do předhele, třeci džen je z mortwych stanyl, spěl je do njebies, sedlł k prawicy Boha, Wótca všehomócného, z tam přindže sudžic žiwych a mortwych. Wëjru do Swjateho Ducha,

swjatu katolsku cyrkej, zhromadženstwo swjatych, wodawanje hrëchow, zrowastanjenja mortwych a wëcného žiwjenja. Amen.

Próštwy / Přimlwy

Prosyny će, wuslyšs nas.

EUCCHARISTISKA BOŻA SŁUŻBA / BOHOSŁUŻBA OBËTI

Přihotowanie wopornych darow / Příprava obětích darů

Slawimy će, Knježe ... budže nam chleń wëcného žiwjenja.

Slawjeny budź na wëki, Knježe, naš Božo.

Slawimy će, Knježe ... budže nam duchowny napoj.

Slawjeny budź na wëki, Knježe, naš Božo.

Modlë so wslyty, zo by so mój a waš wopor spodobal Bohu, všehomócnemu Wótcej. **Knjez njech přizownje wopor z twojeju rukow na česć a sřawu swojeho mjena k našemu spmoženju a cykje swojeje swjateje cyrkwy.**

Modlitwa nad darami / Modlitba nad dary

Amen.

Přefacija / Preface

... Knjez budź z wami. **A z twojim duchom.**

Pozběhńmy wutroby. **Mamy je před Knjezom.**

Džakujny so Knjezej, našemu Bohu. **Hódne a spravne to je. ...**

Swjaty, swjaty, swjaty je Knjez a wójskow Bóh. Njebo a zemja twojeje stej pońej krasnosće. Hosanna we wyšinach. Wuchwalujmy toho, kiž dže w njenje Knjezowym. Hosanna we wyšinach.

Eucharistiska modlitwa / Eucharistická modlitba

... Wzmniče a jëšće wslyty wot toho: to je moje cëto, kotrež budže za was podate.

... Wzmniče a piļće wslyty z njeho: to je keluch noweho a wëcného zakonja, moja krej, kotraž budže za was a za mnohich přelata k wodawanju hrëchow. Činće to na mnje spominajo.

Potajnstwo wëry / Tajemství víry

To je potajnstwo wëry. **Wozjewjamy, Knježe, twoju smjerc a twoje zrowastanjenje slawimy, doniž njeprindžes. ...**

Doxologija

Přez njeho, z nim a w nim dawa so í, Božo, všehomócný Wótce, w jednocë Ducha Swjateho wša chwata, česć a hordosć wëki na wëki. **Amen.**

Podívejme se na dva příklady: kdysi kdesi byla země, která se jmenovala Rhodesie. Lidé v ní byli svobodní, nikoli však rovní: podíl na moci měla jen (bílá) menšina. Tato nerovnost byla světu trnem v oku, a tak Rhodesie byla přinucena vydat se na cestu k rovnosti a stala se z ní země jménem Zimbabwe. Představou v pozadí tohoto přechodu bylo, že v Zimbabwe bude svoboda i rovnost. Ale jak víme, tak to nedopadlo. Stalo se, že rovnosti bylo sice nejdříve dosaženo, ale nakonec se ze země vytratila svoboda. Nyní je v Zimbabwe naprostá nesvoboda. Vášně pro rovnost tak v praxi vedla k udušení svobody. A nyní se zeptejme: stálo to za to? Nebylo lepší ponechat raději svobodu za cenu nerovnosti? Odpověď, již by dal de Tocqueville, je zřejmá.

Nebo jiný příklad: vášně pro rovnost vede k tomu, že přestávají být tolerovány jakékoli nerovnosti či projevy nerovností: nerovností mezi pohlavími, i nerovností mezi lidmi s rozdílnými tzv. sexuálními orientacemi. A za účelem vymýcení těchto nerovností se šahá na mnohé naše tradiční svobody: konkrétně svobodu spolčování, svobodu smlouvy (tj. svobodu nespolečovat se s někým, neuzavřít s ním smlouvu, z důvodu jeho sexuální orientace), a čím dále tím více i svobodu slova a projevu. Projev, jenž byl ještě před pár lety považován za svobodné vyjádření morálního mínění a mravního rozhořčení nad nemorálností, začíná být dnes považován za projev nenávisti a jako takový jej mnozí požadují zakázat a trestat. Eliminace nerovností za cenu restrikce svobody. Druhým případem rozchodu de Tocquevilla s moderním liberalismem je samozřejmě welfare state, tedy stát pečovatelský, zaopatřující. Tocqueville jej odmítal, moderní liberalismus jej akceptoval, ba přivítal. Známé jsou pasáže z Tocquevilla, kde popisuje tento nový, měkký despotismus, neosobní ohromný stát, jenž se tyčí nad lidmi jako nad stádem dobytčat. Ten problém, který Tocqueville v pečovatelském státě viděl, nebyl primárně fiskální (daňový), nýbrž morální: nebyla to jen vysoká míra zdanění, jež sama o sobě je umenšením svobody lidí, nýbrž hlavně ten fakt, že zaopatřovací stát lidi korumpuje v tom smyslu, že u nich podkopává ctnosti a dovednosti nezbytné pro život ve svobodě. Bere lidem dospělost a činí z nich děti, drogově závislé na chůvě, kterou je stát.

Ctnosti! Tady je jádro problému: Tocqueville považoval ctnosti za nezbytné pro udržení svobody v demokratické společnosti, moderní liberalismus považuje ctnosti za irelevantní, nebo dokonce podezřelé. A věci zhoršuje ještě víc i to, že **v rámci celé společnosti jsou ctnosti nemyslitelné bez náboženství. Tocqueville proto považoval náboženství, konkrétně křesťanství, za jednu ze dvou naprosto zásadních podmínek toho, aby se demokracie nezvrhla v tyranii** (tou druhou je decentralizace). Pokud je v zemi tyranie či diktatura, lidé nemusí být ctnostní – mohou být jacíkoli, a vládce je už k poslušnosti donutí – silou. Pokud však máme demokracii – v níž lidé jsou zároveň vládci i ovládaní – aby se nestali kolektivním tyranem, je nezbytné, aby byli ctnostní. **V demokracii zachrání svobodu lidí před lidmi samými jen jejich ctnosti, nic jiného.** Toto bylo, mimochodem, mínění i otců-zakladatelů americké republiky. Její ústavu a svobodné instituce považovali za vhodné jen pro lidi nábožensky založené, nikoli pro žádné jiné. Takže v jejich pohledu – a v Tocquevillově pohledu – **náboženství je nutnou podmínkou svobody.** V pohledu moderního liberalismu je však jejím nepřitelem a proto moderní liberalismu vede proti náboženství vyhlazovací válku, která pokračuje ještě dnes, a to s narůstající intenzitou. Dva tak rozdílné názory na vztah náboženství a svobody, jaké panují mezi Tocquevillem a moderním liberalismem, jen tak snadno nenajdeme. Vskutku, **moderní společenský řád, jaký existuje např. v Evropě, považují za postavený na křehkých základech; a má-li nám být Tocqueville prorokem, budoucnost toho řádu není nijak skvělá.**

Roman Joch / Revue Politika č. 8 – 9/2003, 4. 8. 2005

(srov. odpovědi pro dospělé v této příloze na s.6, otázku č.10)

Swjate wprawjenje / Přijímání

Pospomůznych příkazach a bójskim rozwučenju zvažimy sej spěwac:

Wótče naš / Modlitba Páně

Wótče naš, kiž sy w njebiesach, swjeć so twoje mjeno, přinďz twoje kralestwo, stan so twoja wola, kaž na njebju, tak ma zemi. Wšedny chlieb naš daj nam džens. Wodaj nam naše winy, jako my tež wodawamy swojim winikam, a njewjeďz nas do spytowanja, ale wumóž nas wot zleho.

Wumóž nas, Knježe, wote všeho zleho a daj mile pokoj našim dnjam. Smil so nad nami a pomhaj nam, zo bychmy – wot hrěcha přeco swobodni a přede všem zamučenjom wěsći – wočakowali zbožnu nadžiju a přichad našeho zbožnika Jězu Chrysta.

Přeťož twoje je kralestwo a móc a sława na wěki. Amen.

Knježe Jězu Chrysće, swojim japoštołam sy prajit: Pokoj wam zawostajam, swój pokoj wam dawam. Njehladaj na naše hrěchi, ale na wěru swojej cyrkwje. Daj jej po swojej woli pokoj a jednoťu. Kiž sy žiwy a kraluješ wěki na wěki. **Amen.**

Pokoj Knjeza budź stajnje z wami. **A z twojim duchom.**

Strowće so z postrowom pokoja.

Pokoj z tobu. A z twojim duchom.

Łamanje chleba / Lámání Chleba

Jehnjo Bože, kotrež zeběraš hrěchi swěta, smil so nad nami. Jehnjo Bože, kotrež zeběraš hrěchi swěta, smil so nad nami.

... **Jehnjo Bože, kotrež zeběraš hrěchi swěta, daj nam mět a pokoj.**

Přeprašenje k swjatej hosćinje / Přijímání
Hlejće, Jehnjo Bože, kotrež zeběra hrěchi swěta.

Knježe, njejsym hódny, zo by zastupit pod moju třechu, ale jeno chaj słowo, a wustrowi so moja duša.

Četo Chrystowe. **Amen.** (Krej Chrystowa. **Amen.**)
(Chrystowe četo a krej. **Amen.**)

Kónčna modlitwa / Modlitba po přijímání

Modlmy so. ... **Amen.**

ROŽŮHNOWANJE A POŽŮHNOWANJE /

ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

Knjez budź z wami. **A z twojim duchom.**

Požohnuj was všehomócnny Bóh, Wótča Syna a Duch Swjaty. **Amen.**

Džíce w pokoj. **Bohu džak a chwała.**

Připrawili Měrko Pohonč, Zuzana Bláhová-Sklenářová a Maruška Mártanová

Boža MŠA Z WOSADU / MEŠNÍ ŘÁD

OBRÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

5. 3. 2005 / Číslo 4 / Ročník 4 – PŘÍLOHA

ZAWODNE WOBRRJADY / VSTUPNÍ OBŘADY

Spěw k zahajenju / Vstupní zpěv

Postrowjenje wosady/ Pozdrav

W mjenje Wótča a Syna a Ducha Swjateho. **Amen.**

Milósć našeho Knjeza Jězu Chrysta a lubósć Boha Wótča a zhromadnosć Ducha Swjateho budź z wami wšitkimi. **A z twojim duchom.**

Wuznaće winy / Úkon kajcnosti

Prijedy hač wopomnjeje Knjezowe swjećimy, zwopominajmy so a wuznawajmy, zo smy hrěšnicy.

Wuznawam Bohu, všehomócnemu, a wam wšitkim, zo sym wjele hrěšit myslo, řeč, jednaťo a dobre zanjechuťo.

Moja wina, moja wina, moja wulka wina. Tohodla prošu stajnu knježnu Mariju, všěch jandželow a swjatych, a was wšitkich, modlíće so za mnje ke Knjezeť, mašemu Bohu.

Smil so nad nami, všehomócnny Božo, a spuščiwši nam hrěchi, dowjeďz nas do wěčneho žiwjenja. **Amen.**

Kyrie / Kyrie

Knježe smil so. **Knježe smil so.**

Chrysće, smil so. **Chrysće, smil so.**

Knježe smil so. **Knježe smil so.**

Gloria / Sláva na výsostech Bohu

Chwała Bohu we wýsinach. A na zemi pokoj čłowjekam dobreje wole. Chwalimy čé. Žohnujemy čé. Kłonimy so čí. Sławimy čé. Džakujemy so čí twojeje wulkeje krasnosće dla. Knježe Božo, kralo njebieski, Božo Wótče, všeho mócnny. Knježe, Syno jednoróženy, Jězu Chrysće, Knježe Božo, Jehnjo Bože, Syno Wótcowy, kiž zeběraš hrěchi swěta: Smil so nad nami. Kiž zeběraš hrěchi swěta: Přijmi našu próstwu. Kiž sedžiš k prawicy Wótča: Smil so nad nami. Přetož ty sam sy swjaty. Ty sam sy Knjez. Ty sam Najwýši, Jězu Chrysće, z Duchom Swjatym w hordosći Boha Wótča. **Amen.**

Modlitwa dnja / Vstupní modlitba

Modlmy so. ... **Amen.**

Mojžíšovy), začal se vědecký svět o místo nálezu zajímat. Samotné svitky z první jeskyně byly zveřejněny v roce 1948. V následujících letech bylo objeveno dalších 10 jeskyní, očíslovaných postupně 2Q – 11Q (1952: 2Q – 4Q; 1953: 5Q – 6Q; 1955: 7Q – 10Q; 1956: 11Q). Nejvýznamnějšími nalezišti jsou 1Q, dále 3Q s měděným svitkem a 4Q s nesmírným množstvím papyrových fragmentů nejrůznějších textů. Jaká je povaha textů? Zhruba 850 základních kusů kumránských svitků je zapsáno v hebrejštině, aramejštině, nabatejštině, řečtina nebo latině. Jejich stáří sahá od 3. století př. Kr. po 1. století po Kr. Jiné časové zařazení nedovoluje grafická podoba písmen, dochovaných na svitcích. **Svitky jsou tedy starší než křesťanství** a většina z nich vznikla mezi lety 200 př. Kr. a 68 po. Kr. Texty obsahují části Tanachu (hebrejský název Starého zákona), komentáře k biblickým textům, další neznámé spisy a zčásti též texty sekty esénů. Nález biblických částí má nesmírný výraz pro textovou kritiku a pro zhodnocení hodnověrnosti či zachovalosti dochovaných textů bible, neboť až dosud byl **nejstarším hebrejským rukopisem** Starého zákona text obsažený v Codexu Leningradensis z r. 1054 po. Kr.! Největší překvapení vyvolal svitek Knihy proroka Izaiáše z období kolem roku 200 př. Kr. Svitek dlouhý 7,34 m obsahuje téměř identický text této knihy, jaký byl do nálezů k dispozici. Tedy od Codexu Leningradensis se téměř neliší, což dokazuje fantastickou věrnost podání hebrejského biblického textu po celá tisíciletí.

4. Jméno Mojžíš je egyptského původu a znamená vytažený z vody.
5. Rodiče se při křtu svého dítěte zavazují, že ho vychovají ve víře v Pána Ježíše a že ho budou učit milovat Boha a bližního – tzn. zachovávat Desatero.
6. Tělo, svět a ďábel.
7. Majordomus (královský úředník) Karel Martel (zvaný kladivo), dědeček Karla Velikého zorganizoval obranný boj křesťanských Franků proti muslimským Arabům, které vedl 'Abd ar-Rahman. Arabové totiž předtím vtrhli ze severní Afriky na Pyrenejský poloostrov a ovládli ho. Pak se rozhodli překročit Pyreneje. Martel je však porazil 25. října 732 u Poitiers a zastavil tak jejich vpád do nitra Evropy. Tato slavná bitva se stala jedním z mezníků celosvětových dějin.
8. Svátost manželství se doporučuje přijímat v milosti posvěcující proto, aby manželé mohli od Boha obdržet všechny milosti, které z této svátosti mohou získat.
9. Známe 14 kanonických listů sv. apoštola Pavla (počítaje v to i List Židům).
10. Svoboda je vlastnost vůle, stejně jako obecnost je vlastnost rozumu. Ze všech živočichů jen člověk je schopen svobodného rozhodování a obecného poznávání. To, že rozhodnutí nějakého člověka je svobodné, znamená, že člověk má takové rozhodnutí plně ve svém moci, rozhodnutí záleží jen na něm samém a na ničem jiném, je schopen se rozhodnout tak nebo onak. Každé zvíře naopak ke každému jeho rozhodnutí přiměje něco jiného. Ovšem jen některá rozhodnutí člověka jsou svobodná, nezávislá. Obecnost rozumu a svoboda vůle jsou předpoklady mravnosti. Ze živočichů jen člověk může jednat mravně, tj. mravně dobře nebo mravně špatně. Mravně dobré jednání je svobodné jednání podle poznání Božího zákona (též podle poznání přirozeného zákona), mravně špatné jednání je jednání opačné. To, že jsme schopni (můžeme) dělat, co chceme, je dar poznání a svobody. Ale svobodně smíme (můžeme – to je úplně jiný význam tohoto slova) dělat jen to, co poznáváme jako mravně dobré. Svoboda a ctnost jsou vždy spolu, nikdy není jedna bez druhé. Proto zásada je: čím více poznání a svobody, tím více morální povinnosti.

P. Antonín Sedlák s kol.

Ilustrace k Libereckému úsměvu

br. Michal OFM

Foto

- Alexis de Tocqueville

(29. 7. 1805 ve Verneuil-sur-Seine, Île-de-France, † 16. 4. 1859 v Cannes)*

- Takhle to dnes vypadá v Kumránu:

napravo kopce s jeskyněmi, v popředí ruiny esénského sídliště, nalevo Mrtvé moře

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

1. Kterým dnem končí postní doba?
 - a) Popeleční středou.
 - b) Zeleným čtvrtkem.
 - c) Velkým pátkem.
2. Co to je **Gloria**?
 - a) Nástěnná freska ve starších kostelích.
 - b) Zpěv začínající slovy: Sláva na výsostech Bohu.
 - c) Zvlášť tlustý a huňatý svetr pro pana faráře, aby v zimě v kostele nenachladl.
3. Co to je ambón?
 - a) Místo, odkud se čte Boží slovo.
 - b) Otevřená chodba se sloupy v klášteřích.
 - c) Zvláštní klekátko pro biskupa.
4. Může se někdo dostat z očiště do pekla?
 - a) Ano, když v očiště těžce zhřeší.
 - b) Ano, když tak rozhodne papež.
 - c) Ne.
5. Jak se dá přeložit slovo Bible?
 - a) Radostná zpráva.
 - b) Kniha knih.
 - c) Tlustá kniha.
6. Co obsahuje Starý zákon?
 - a) Pouze události před narozením Ježíše Krista.
 - b) Pouze události při vzniku světa.
 - c) Pouze události ze života prvních křesťanů.
7. Co je symbolem Ducha svatého?
 - a) Had.
 - b) Holubice.
 - c) Lev.
 - d) Orel.
 - e) Velbloud.
8. Jaké zvíře se vyskytuje při popisu hříchu prvních lidí?
 - a) Had.
 - b) Holubice.
 - c) Lev.
 - d) Orel.
 - e) Velbloud.
9. Kde je shrnut Boží zákon?
 - a) V Desateru.
 - b) V ústavě každého státu.
 - c) Ve Sbírce zákonů České republiky.
10. Boží hlas v člověku se nazývá?
 - a) Čistá duše.
 - b) Jisté tušení.
 - c) Správné svědomí.

TEST PRO DOSPĚLÉ

1. Co to je Intence?
2. Jak můžeme do češtiny přeložit slovo frater?
3. Kolikrát Ježíš nařídil Petrovi, že má odpustit svému bratru?
4. Kdo je nejznámější misionář Indie?
5. Koho ustanovil sv. Pavel biskupem v Efesu?
6. Kolik Židé vypláceli ran, když někoho trestali?
7. Kdo to byli libeli a lapsi?
8. Kdo to byl Julius Apostata?
9. Kdo mluvil ústy proroků?
10. Co to je biret?

LIBERECKÝ ÚSMĚV

O druhé hodině po půlnoci zvoní na faře telefon. Rozespalý kněz zašmátrá po sluchátku a na druhém konci se ozve:

„Je tam restaurace U divokýho Billa? Objednávám ještě jednu bečku piva.“

Kněz rozespalým hlasem odpovídá:

„Promiňte, to nepůjde, tady je farář z ...“

Z druhé strany ho však ihned přeruší:

„Heleme se, copak dělá farář v hospodě tak pozdě v noci?!“

Na trhu:

„Prosím vás, nezlobte se, mohl byste mi říct, čím jste krmil tyhle králíky?“

„Proč vás to, paní, zajímá?“

Paní tiše:

„Nekřičte. Taky bych chtěla být tak hubená ...“

Muž čte ve vlaku Bibli a najednou si polohlasně povzdechne:

„Pán Bůh je skvělý! Převodl Izraelity suchou nohou přes Rudé moře!“

Vzdělaný pán, který sedí naproti, to zaslechne a oponuje:

„Pane, tomu nevěřte. Bylo dokázáno, že v Rudém moři bylo tehdy jen 20 centimetrů vody.“

Chvilí je ticho. Ale pak muž, který četl Bibli, nadšeně vykřikne:

„Pán Bůh je génius!“

„Pročpak zase, pane?“ ptá se podrážděně vzdělanec naproti.

„No, protože dokázal Egypťany a jejich koně utopit ve 20 centimetrech vody!“

ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO ČÍSLA:

1. Origenes je spornou postavou rané církve. Byl za života i po smrti vynášen některými velkými světci, jako byl sv. Řehoř Divotvůrce (Thaumaturgos). Byl ale nakonec odsouzen Cařihradským koncilem v roce 553.

Narodil se kolem roku 185 v rodině, podle všech náznaků křesťanské, v Egyptě, patrně v Alexandrii. Jméno by to udávalo (Origenes = syn Hora, egyptského božstva; dostal však i jiné jméno, Adamantius = diamantový muž). Mezi oběťmi pronásledování Septimia Severa byl i jeho otec Leonidas (202). Po smrti otce a po zabavení otcovského jmění byl Origenes donucen starat se o svou matku a o šest mladších bratrů a proto vyučoval. Na žádost některých katechumenů a samého biskupa Demetria se stal učitelem katecheze v Alexandrii. Bylo mu pouhých 18 let (203). Byl velice schopný, avšak po čase se v jeho učení začínají objevovat gnostické prvky, které se staly základem několika velkých herezí v Církvi.

V roce 230 byl během svého pobytu v palestinské Césareji vysvěcen na kněze bez dovolení svého biskupa Demetria, a to biskupem Alexandrem z Jeruzaléma a Theoktistem. Demetrius ho během dvou následujících synod prohlásil za sesazeného. Zemřel za pronásledování císaře Décia. Úplné hodnocení jeho osobnosti není dnes možné, protože se většina jeho spisů nedochovala.

2. Katechumenát je příprava dospělého na křest. Má trvat dva roky.

3. Jako Kumránské texty se označuje skupina nálezů starověkých svitků v archeologické lokalitě Kumrán, poblíž Mrtvého moře. V této polopouštní oblasti se na kopcích nacházejí jeskyně, kde sídlila od r. 200 př. Kr. do r. 68 po Kr. gnostická, dualistická a apokalyptická sekta esénů, o níž se zmiňuje např. Iosephus Flavius, Didaché atd.. R. 1947 v jedné jeskyni (1Q), našel jakýsi beduín v hliněných nádobách nějaké svitky a chtěl je zpeněžit. Svitky byly arabskými domorodými nálezci prodány jednak profesoru Sukenikovi, jednak syrskému metropolitovi Samuelovi. Když se zjistilo, že svitky pocházejí z přelomu letopočtu a že obsahují částečně texty biblických knih (dva svitky Izaiáše), částečně dosud neznámé spisy (Válečný svitek, Damašský dokument, pešer k Habakukovi, Apokryf 1. knihy

15. 4. Bílá sobota
mše svatá z vigilie Zmrtvýchvstání
Páně 21.00
16. 4. Slavnost Zmrtvýchvstání Páně
mše svatá 8.30

Eucharistické dny

v naší diecézi jsou od 24. 3. do 1. 7. 2006.
Zahájeny byly 24. 3. (předvečer slavnosti
Zvěstování Páně) v katedrále Sv. Štěpána
v Litoměřicích a ukončeny budou tamtéž. V
neděli 2. 7. 2006 si v katedrále připomeneme
den výročí založení litoměřické diecéze.

V našich farnostech budou:

neděle 11. 6. arciděkanství Liberec
(pondělí 12. 6. Jablonec nad Nisou)
úterý 13. 6. Ruprechtice
(středa 14. 6. Frýdlant)
čtvrtek 15. 6. Chrastava
(pátek 16. 6. Tanvald)
sobota 17. 6. Český Dub)
neděle 18. 6. děkanství Rochlice
pondělí 19. 6. Vratislavice nad Nisou
(úterý 20. 6. Hejnice a
Nové Město pod Smrkem))
duchovní správci, ACELO6_03

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ

1. AŽ 31. BŘEZNA 2006

Křtem byli mezi nás přijati:

Farnost děkanství Rochlice

kostel Sv. Bonifáce

Radim Václav Tauchman

kostel Sv. Jana Křtitele
Valentina Maria Kančová
Srdečně blahopřejeme.

Ke vzkříšení jsme vyprovodili:

Farnost Ruprechtice

Milan Vacík (1931)

Anna Mlčkovská (1924)

Farnost Vratislavice nad Nisou

Maria Malá (1924)

Významné životní jubileum oslavil:

MUDr. Jan PUR – trvalý jáhen v Liberci

– 75 let (21. února)

Srdečně blahopřejeme.

duchovní správci

Foto

- S biskupy v kostele Sv. Kříže

Zdeněk Glaser

OB RÁZEK

libereckých farností

**Rozšířené vydání
Obrázku libereckých farností.
Přejeme všem svým čtenářům
radostné Velikonoce.**

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 9. 4. 2006

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Naše paní Agáta Řeháková při přebírání ceny Křesadlo, Dagmar Vodvářková

Internetové stránky libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

V TOMTO ČÍSLE

ÚVODNÍK

A TAK JSEM BYLA NAKOUPIT ..., ANTONÍN 3

PASTORACE

KVĚTNÁ NEDĚLE, P. FRANTIŠEK OPLETAL, ARCIDĚKAN LIBERECKÝ 3
OBRÁZEK INFORMUJE – Bc. MONIKA POSPÍŠILOVÁ 4
PROČ NEBEREME STÁTNÍ PENÍZE, DAN DRÁPAL 5

RODINA A ŠKOLA

NOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROJEKT: ACADEMIA BOHEMICA, JAKUB KRÍŽ 6
K DEBATĚ O ZÁKONU 7
POLSKÁ „KONZERVATIVNÍ REVOLUCE“, MACIEJ RUCZAJ 8
ODPOVĚDI NA VEŘEJNĚ POLOŽENÉ OTÁZKY, BR. FELIX OFM; KAREL KOROUS; JOSEF JEŽEK 11
REAKCE NA ČLÁNEK „PAROUBKOVÁ, SOMMEROVÁ, FEMINISMUS“, MARIE RISSOVÁ
– PROČ STÁLE PSÁT O POTRATECH? ROMAN JOCH, OBČANSKÝ INSTITUT 13

DĚTI A MLÁDEŽ

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ 14

HISTORIE

KORDAČ FRANTIŠEK XAVER – 31. ARCIBISKUP PRAŽSKÝ (4), P. JOSEF DOBIÁŠ 14
VZTAH STÁTU A CÍRKVE – I. SVĚTOVÁ VÁLKA (5)
– CÍRKEV, DAVID JECH 15
VARHANY – KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ VE SLUŽBÁCH LITURGIE (15!), PAVEL KOZOJED 18

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

KARMELITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA, BÁRA STAŇKOVÁ 20
– REDAKCE DOPORUČUJE 20
KULTURA V HANYCHOVĚ O VELIKONOČNÍCH SVÁTCÍCH, ZDENĚK A RADOVAN SKALICKÝCH 21
ZPRÁVY Z OBLASTNÍ CHARITY LIBEREC, ROMANA PLISCHKOVÁ 22
LIBERECKO NA KONFERENCI ZLOČINY KOMUNISMU, OLDŘICH TYRYCHTR 22
NĚKOLIK KRÁTKÝCH ZPRÁV
– TŘI ZÁJEZDY, ŘECKOKATOLÍCI, PORADNA HNUTÍ PRO ŽIVOT, KONCERT) 24
VELIKONOČNÍ BOHOSLUŽBY, PROGRAM U OBRÁZKU A EUCHARISTICKÉ DNY 25
Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 1. AŽ 31. BŘEZNA 2006 28

PŘÍLOHA

PREČO JE JERUZALEM STREDOM VESMÍRU, ROMAN JOCH / TÝŽDEŇ 3/2006

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI
TEST PRO DOSPĚLÉ
LIBERECKÝ ÚSMĚV
ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO TESTU
PYHÄN MESSUN JÄRJESTYS / MEŠNÍ RÁD – SEŠITEK NA CESTY

Křtitele – žehnání ratolestí před kostelem, průvod do kostela; čtení pašijí podle Marka 10.00

10. – 12. 4. dny Svatého týdne
mše svatá –
pondělí v Rochlici 17.00
úterý v Hanychově 17.00
středa v Rochlici 17.00

Velikonoční triduum

13. 4. Zelený čtvrtek
mše svatá na památku Poslední večeře Páně 17.00
po mši svaté se přenáší svátost oltářní do boční kaple, do „Getsemanské zahrady“
adorace, bdění v Getsemanské zahradě 18.30 – 24.00
(možnost tiché, soukromé modlitby v „Getsemanské zahradě“ – odpověď na výzvu Pána „zůstaňte zde a bděte se mnou“ (Mt 26, 38); v kapli bude stálá služba, která umožní až do půlnoci vstup dovnitř, v sakristii možnost občerstvení, možný přístup k vodě a na WC)
14. 4. Velký pátek
ranní chvály a modlitba se čtením, rozjímání 6.00
křížová cesta, rozjímání o křížové cestě našeho Pána pod obrazy v kostele 16.15
obřady Velkého pátku – bohoslužba slova (pašije podle Jana), uctívání kříže, velkopáteční přímluvy a sv. přijímání 17.00
po skončení bude svátost oltářní přenesena do kaple, do „Božího hrobu“
15. 4. Bílá sobota
ranní chvály a modlitba se čtením, rozjímání 7.00
čekání u Ježíšova hrobu, příležitost k soukromé modlitbě v kapli, u „Božího hrobu“ 8.00 – 11.00, 14.00 – 16.00
mše svatá z vigilie Zmrtvýchvstání Páně – slavnost velikonoční svíce, bohoslužba slova, křestní bohoslužba (křest dospělých), slavení eucharistie, žehnání pokrmů 20.00
16. 4. Slavnost Zmrtvýchvstání Páně mše svatá v Dolním Hanychově v kostele Sv. Bonifáce 7.30

mše svatá v Rochlici v kostele Sv. Jana Křtitele 10.00

Doba velikonoční

17. 4. Pondělí v oktávu velikonočním mše svatá v Rochlici v kostele Sv. Jana Křtitele 10.00

Farnost Ruprechtice

Doba postní

9. 4. Květná neděle mše svatá 9.00
10. – 12. 4. dny Svatého týdne mše svatá
pondělí 18.00
úterý 8.30
středa 18.00

Velikonoční triduum

13. 4. Zelený čtvrtek (ranní mše svatá se neslouží)
mše svatá na památku Poslední večeře Páně 18.00

14. 4. Velký pátek obřady Velkého pátku – bohoslužba slova, uctívání kříže a sv. přijímání 18.00

15. 4. Bílá sobota mše svatá z vigilie Zmrtvýchvstání Páně 23.00

16. 4. Slavnost Zmrtvýchvstání Páně mše svatá 9.00

Farnost Vratislavice nad Nisou

Velikonoční triduum

13. 4. Zelený čtvrtek mše svatá na památku Poslední večeře Páně 18.00

14. 4. Velký pátek křížová cesta 17.00
následují obřady Velkého pátku – bohoslužba slova, uctívání kříže a sv. přijímání

– slavnost velikonoční svíce, bohoslužba slova, křestní bohoslužba; zpívá chrámový sbor 18.00

Na Velký pátek a Bílou sobotu je od 8.00 do 17.30 otevřen kostel k modlitbám věřících a k návštěvě Božího hrobu.

16. 4. Slavnost Zmrtvýchvstání Páně
mše svatá 8.00
mše svatá 10.00
mše svatá v Křižanech 15.00
mše svatá v kostele Sv. Kříže!!! 18.00

Doba velikonoční

17. 4. Pondělí v oktávu velikonočním
mše svatá 8.00
mše svatá 10.00
mše svatá na Rašovce 15.00
mše svatá v kostele Sv. Kříže!!! 18.00

Dále uvádíme kalendář poutí

v roce 2006, které se konají v kostele Neposkvrněné Panny Marie, Královny andělů U Obrázku.

V případě zájmu o konání jiných akcí

mimo uvedené termíny zasílejte, prosíme, své návrhy na arciděkanství Liberec nebo na tel. 485 108 506 neboť „každá stavba chátrá a hyne, pokud se v ní nežije.“

neděle 14. 5.

mše svatá ke cti Panny Marie-- za maminky (P. Antonín Audy, Bílina) 16.00

neděle 11. 6.

mše svatá ke cti Panny Marie (probošt P. Jan Jucha MS, Mělník) 16.00

čtvrtek 15. 6.

Slavnost Těla a Krve Páně, společná slavnost tří libereckých farností (hlavní celebrant P. František Opletal, arciděkan liberecký) 18.00

neděle 9. 7.

mše svatá ke cti Panny Marie s večeřadlem (P. Jaroslav Stříž, Křešice) 16.00

neděle 30. 7.

Slavnost POSVĚCENÍ KOSTELA (27. 7. 1907) (P. Jozef Szeliga, Mladá Boleslav) 16.00

neděle 13. 8.

mše svatá ke cti Panny Marie (P. František Jirásek, Děčín-Podmokly) 16.00

neděle 10. 9.

pontifikální mše svatá HLAVNÍ POUŤ (biskup Msgre. Karel Herbst SDB, Praha) 16.00

neděle 8. 10.

mše svatá ke cti Panny Marie (P. Miroslav Dvouletý, Jirkov) 16.00

Poznámka: Je-li bohoslužba v kostele, je možnost příjezdu až ke kostelu.

Farnost děkanství Rochlice

není-li uvedeno – kostel Sv. Jana Křtitele

Doba postní

9. 4. Květná neděle

mše svatá v Dolním Hanychově v kostele Sv. Bonifáce – žehnání ratolestí před kostelem, průvod do kostela; čtení pašijí podle Marka 7.30

mše svatá v Rochlici v kostele Sv. Jana

ÚVODNÍK

A TAK JSEM BYLA NAKOUPIT ...

„A tak jsem byla nakoupit a představte si, oni už v Lidlu to lacinější máslo neměli a tak jsem si zajela do Rochlice do Plusu, ani tam ho neměli a byla jsem z toho docela špatná a tak povídám dceři, věnovala jsem tomu tolik času a kde nic tu nic, otekly mi nohy a zítra abych šla k doktorovi, aby mi předepsal nějaké prášky, protože pojedeme do Prahy vnukovi na promoci. Ach ten kluk se nás nazlobil, studuje si už sedm roků, to víte ta dnešní lehkomyšlná mládež ...“

„A co vlastně Váš vnouček studuje, paní Novotná?“

„Ale ani nevím, nic pořádného to asi nebude, chtěli jsme z něj mít doktora, ale to víte, , samá kytara, zábava, neudělal zkoušky, tak to zkusil jinde, zaplať pánbůh, že aspoň takhle.“

Jsou dnes různá zaměstnání a povolání. Jedno z nich existuje možná i u nás. V Německu se říká těm, kteří to povolání provozují, „Zuhörer“, což přeloženo je asi „naslouchač“. Zda jsou zapsáni v obchodním rejstříku a podléhají zdanění, není jisté. Jejich klienty jsou ti, kteří se potřebují sdělit, vymluvit, popovídat si. Povinností naslouchače je naslouchat, pozorně naslouchat, pobízet ke sdělení krátkými otázkami, „nelíčeným“ zájmem, za což inkasuje peněžitou odměnu. Lidé k naslouchačům docházejí a ti si nestěžují na nedostatek klientů.

Znám paní v naší farnosti, která provozuje podobné řemeslo s tím rozdílem, že má ordinaci porůznu. Nic neví o nasloucháčích v cizině ani u nás, ale ví, že osamělí lidé potřebují někoho blízkého, komu by se svěřili se svými starostmi i radostmi, ale nikdo pro ně nemá čas. S tou paní jsem se setkal v domově důchodců, v nemocnici na oddělení pro dlouhodobě ležící v penzionu pro seniory.

Sociální pracovníci, zdravotníci, byli při návštěvě ústavů v zahraničí nadšeni nad

organizací dobrovolníků v podobných zařízeních a rozhodli se, že něco podobného zavedou i u nás, ale s překvapením zjistili, že se podobný lidský druh už v Čechách vyskytuje bez označení a jména. Rozpomínám se, že moje teta k němu patřila už v době mého dětství. Navštěvovala osamělé, nemocné, naslouchala jim, vydrhla rýžovým kartáčem zastaralou špinu ve světnici. Proč to dělala? Slýchala v kostele větu „co jste udělali tomu nejmenšímu, mně jste udělali.“

S potěšením a úžasem zaznamenávám, že tento lidský druh nevyhynul. Byl objeven úřady přes mimikry, kterými se chrání před lidskými zraky, ba dokonce byl představen veřejnosti.

V Liberci se jeho presentace udála na liberecké radnici při předávání cen Křesadlo 23. března pod záštitou primátora Ing. Jiřího Kittnera a za účasti médií a čestných hostů, včetně hejtmána kraje Petra Skokana. Máme radost, že mezi oceněnými byla naše paní Agáta Řeháková.

(O tom, co to je Křesadlo, se lze dočíst např. na <http://www.trosky.cz/rajnet/web/default.asp> – zájemcům k dispozici v redakci.)

Antonín

Foto

- Pohled do slavnostní síně liberecké radnice
Dagmar Vodvářková

PASTORACE

KVĚTNÁ NEDELE

Zvěst, že Ježíš přišel do Betánie se velmi rychle rozšířila mezi poutníky, kteří se ve velkém množství shromažďovali v Jeruzalémě. Mnozí mu tam přišli

naproti a provázeli ho pak přes dědinku Betfage a Olivovou horu směrem k Jeruzalému. Spontánně se vytvořil slavnostní zástup těch, kdo byli jeho příchodem nadšeni.

Z Betfage poslal dva z učedníků, aby mu přivedli oslátko. Osel byl cestovním zvířetem chudobných a pokojemilovných lidí. A mělo to být oslátko, „na kterém ještě neseděl žádný člověk.“ To proto, že zvířata, určená k chrámové oběti, nesměla být použita k nějaké obyčejné práci. A tak i oslátko, na kterém přijede Mesiáš, nemá být dotknuto žádnou jinou službou.

A jako královský syn Davidův vstupuje nyní Pán do Jeruzaléma. Jako kníže pokoje. I to prostírání plášťů patří k ceremoniálu korunování králů. Oslavují tedy Ježíše jako Mesiáše, krále. A poněvadž si zároveň v duchu připomínají mnohé Ježíšovy činy, jichž byli svědky, provolávají: „Požehnaný, který přichází jako král ve jménu Páně! Na nebi pokoj a sláva na výsostech!“ – Pán však dobře ví, kolik ho ještě ten pokoj bude stát; že za něj bude muset i život položit.

Avšak ta sláva přece některým farizeům nevyhovovala. „Mistře, zakaž to svým učedníkům!“ říkali mu. Zdá se jim to být nebezpečné. Vidí v tom vysloveně politickou činnost. A jak se k tomu postaví římská okupační moc, říkají si v duchu.

Farizeové nikdy neměli odvahy se plně opřít o Boha. Vždycky se velmi ohlíželi po lidech, co tomu řeknou. Moc počítali, odvažovali a kombinovali. Někdy až téměř bez víry. Proto ani momentální situaci nechápali. Nepoznávali v tom naplnění předpovědi proroků. A proto navrhuji raději mlčet. Jenže teď není čas mlčení, ale čas slavnostního vyznání Ježíše jako Mesiáše, jako Božího Syna.

Proto Pán odpovídá: „Budou-li oni mlčet, bude křičet kamení.“ A ono křičelo. Poněvadž Jeruzalém i národ odmítli Ježíšovo království, křičelo kamení ze zničeného Jeruzaléma po necelých čtyřiceti letech. Vyznání Mesiáše tedy nebylo nebezpečné. Nebezpečné však bylo, že národ Mesiáše zavrhl, nepoznal čas spásy a odmítl Boží nabídku. Spoléhal zas víc na lidské výpočty a ty zklamaly. Boží věc však zvítězila. *A zvítězí vždy. A s ní i každý, kdo se s ní ztotožní. Amen.*

*P. František Opletal
arciděkan liberecký*

OBRÁZEK INFORMUJE

Bc. Monika Pospíšilová

- matka 3 dětí

- Katolická teologická fakulta UK v Praze (1999 – 2003: bakalářské studium, od roku 2004 dosud: magisterské studium)

- od ukončení střední školy devátý rok na mateřské dovolené

- náboženství vyučuje od roku 2004 ve farnosti Rochlice

Moje cesta k výuce náboženství

Myšlenkou studovat teologii a s tím související výukou náboženství jsem se začala zabývat před osmi lety. Bylo to v době, kdy jsme čekali první dítě. Když byl pak Anežce jeden rok, studium na Katolické teologické fakultě se mi stalo realitou pro následujících několik let. Během čtyř „bakalářských“ roků se nám narodili ještě Jáchymek a Eliška. Nikdy nepřestanu být Pánu Bohu vděčná nejen za ně, ale i za požehnání zakoušené během studia. Někdy byla tato „pravidelná“ pomoc úplně hmatatelná. Původně magisterský program se ale ve čtvrtém ročníku změnil v bakalářský. Bylo to v roce pro fakultu poněkud přelomovém. A tak do Prahy jezdím o sobotách dál, na program magisterský.

Protože naše dítě už přece jen nevyžadují nepřetržitou péči, alespoň malou část času mohu věnovat katechetické výuce. Jako rodina jsme však většinu týdne mimo Liberec na místě, které bylo pro nás domovem v prvních letech manželství a vlastně jím nikdy být nepřestalo. Vyučuji proto zatím jen mladší školní děti (šesti- až devítileté) z rochlické farnosti. K výuce používám materiály a metodiky vydané ostravsko-opavským biskupstvím. Jedná se o metodu, která formou vlastního prožití probíraného tématu dítětem mu umožní hlubší zapamatování, než při výuce zaměřené pouze na audiovizuální vnímání.

Kdo mě ovlivnil v tom, jakou bych chtěla být katechetkou? Oněch lidíček, katechetů, kněží, řeholnic a řeholníků bylo víc. V časech, kdy jsem byla dítětem, i kdy jsem odrůstala.

přijme z rukou apoštolského exarchy Msgre. Ladislava Hučka dne 24. 9. 2006 u příležitosti chrámového svátku Povýšení svatého Kříže.

Dvaadvacet věřících

z liberecké a jablonecké farnosti se zúčastnilo slavnostní bohoslužby v Praze při příležitosti 10. výročí založení Apoštolského exarchátu. Po slavnostní bohoslužbě povzbudil naše poutníky milým slovem a otcovským přijetím apoštolský exarcha Msgre. Ladislav Hučko, pro kterého jsme vyprošovali u Hospodina „Mnohaja i blahaja lita“. Naši poutníci si sebou domů vzli bohaté duchovní zážitky a neopakovatelné dojmy.

P. Ivan Semotyuk

Poradna Hnutí pro život ČR v provozu!

Od 23. 3. 2006 je v provozu Poradna pro ženy v tísní Aqua vitae (<http://linkapomoci.cz>). Poskytuje telefonickou krizovou intervenci na bezplatné lince 800 108 000 pro ženy, příp. páry, které očekávají narození dítěte a v souvislosti s těhotenstvím či porodem se dostaly do tíživé situace.

Šest dobře připravených konzultantek je připraveno pomoci radou či vhodným kontaktem i v dalších oblastech (orientace v sociální síti, zprostředkování asylového ubytování, nalezení seriózního odborného kontaktu pro specifický problém klientky, pomoc a podpora při neporozumění otce dítěte, příbuzných, u dlouhodobě neúspěšných snah o otěhotnění a cesty náhradní rodinné péče, informace o možnosti a procesu předání dítěte po porodu k adopci, nejasné výsledky vyšetření v těhotenství, zprostředkování informací o přirozeném plánování rodičovství apod.). Práce v poradně ve smyslu předávání doporučení pro klienty je plně podřízena závazku respektování učitelského úřadu katolické církve, zejména v otázkách morálky.

Poradna je v provozu vždy ve středu a ve čtvrtek od 16 do 19 h. Mimoto lze zanechat vzkaz, nebo využít internetového poradenství <http://linkapomoci.cz>. Obojí je

řešeno obratem.

Bližší informace <http://prolife.cz/distribuce/ukazky/aquavitae.pdf>, nebo v redakci Obrázku.

Máte-li zájem s námi spolupracovat, ozvěte se na e-mail info@prolife.cz.

Hnutí Pro život ČR

Velikonoční koncert

ve Vratislavicích nad Nisou

V neděli 23. 4. 2006 vystoupí od 19 h v kapli Vzkříšení Ars Instrumentalis Pragensis – Liběna Séquardtová hoboj, Ivan Séquardt hoboj a anglický roh, Luboš Hucek fagot, Pavel Nejtek kontrabas a Josef Kšica cembalo.

Přichystali si pro nás velikonoční program: H. Purcell, W. A. Mozart a J. D. Zelenka.

Všichni jste srdečně zváni!

Václav Vaněk

VELIKONOČNÍ BOHOSLUŽBY

PROGRAM U OBRÁZKU

EUCHARISTICKÉ DNY

Farnost arciděkanství Liberec

Liberec

kostel Sv. Antonína Velikého

Doba postní

12. 4. středa
mše svatá s udělováním svátosti pomazání nemocných 18.00

Velikonoční triduum

13. 4. Zelený čtvrtek
mše svatá na památku Poslední večeře Páně a přijímání pod obojí způsobou; zpívá chrámový sbor 18.00

14. 4. Velký pátek
obřady Velkého pátku – bohoslužba slova, uctívání kříže a sv. přijímání; zpívá chrámový sbor 18.00

15. 4. Bílá sobota
mše svatá z vigilie Zmrtvýchvstání Páně

napsal deník Právo ze dne 17. 3. 2006. Otec biskup vyzval přítomné k účasti v blízkých se volbách, protože jediné s co největší procentní účastí změníme dění v naší republice k lepšímu.

Konferenci slavnostně zahájená výstava „Zlo a naděje“ pak přibližuje fotografiemi a dobovými dokumenty „smutek, bolest i naději“ ve věznicích, pracovních útvarech a táborech nucených prací na území České republiky. Zvěrstva, která mnohdy předčila minulé režimy, jsou dokumentována čísly, fakty a dobovými fotografiemi. Otřesná svědectví lidí z 50. let jsou jejich jasným důkazem.

Výstava byla původně umístěna v Pražském domě v Bruselu. KPV ji nyní dostala jako dar a výstava se po 14 dnech na Břevnově stěhuje zpět do Bruselu, do Evropského parlamentu. Avšak podobná **kvalitní výstava o zločinech komunismu bude otevřena od prvních májových dnů v Turnově.** Pořadatel je týž a výstava bude navíc obohacena jarními květinami z Turnova.

Text
Oldřich Tyrychtr
Foto

- Zleva: Ing. Miroslav Kalousek,
předseda KDU-ČSL, MUDr. Naděžda
Kavalírová, předsedkyně KPV,
Mgr. Petr Šiška, moderátor konference, a
Msgr. Karel Otčenášek
- Msgr. František Václav Lobkowitz,
biskup ostravsko-opavský,
místopředseda ČBK
- Záběr z expozice výstavy „Zlo a naděje“

NĚKOLIK KRÁTKÝCH ZPRÁV

**Farnost Sv. Jana Křtitele Rochlice
zájezd do Mariazelle a Medjugorje**
(Podrobnosti byly uvedeny v Obrázku
č. 2, 24. 12. 2005.)

25. dubna až 2. května 2006

Cena: jízdné 2 000 Kč

Ubytování: 27,50 Euro

Odjezd: 25. dubna 2006 z Liberce,
Fügnerova ul., stanoviště MHD směr Praha
v 7.00 h. Cestou zastávka v Mariazelle (mše
svatá v češtině).

Poutní zájezd se uskuteční pod vedením
P. Cherubína Kuczwicze OFM.

Lze se ještě hlásit u P. Cherubína
Kuczwicze OFM, tel: 485 104 670, nebo
Ingrid Lankové, tel: 485 152 702,
731 563 604

P. Cherubin M. Kuczwicz OFM

**Chrámový sbor od sv. Antonína
v Liberci zve zájemce na zájezd do Polska**
(Podrobnosti byly uvedeny v minulém
Obrázku.)

11. až 14. května 2006 (odjezd 11. 5.
ráno v 5.30 h, návrat 14. 5. do 22.00 h).

Cena: 2 250 Kč.

Odjezd: parkoviště u kostela
Sv. Antonína v Liberci, Sokolovské nám.

Duchovní vedení zajištěno libereckým
arciděkanem P. Františkem Opletalem.

Lze se ještě hlásit osobně u P. Františka
Opletala na faře nebo telefonicky u F. Pašky
(tel. 776 358 211) nebo u Ing. B. Eliáše
(tel. 485 122 458), event. osobně před zkouš-
kou chrámového sboru ve zkušebně na arci-
děkanství vždy v úterý od 18.40 do 18.45 h.

František Paška (starší)

**Farnost Ruprechtice vás zve na pouť
do karmelitánského kláštera
v Kostelním Vydří,**

kde vzkládáním rukou otce biskupa
Vojtěcha Cikrleho přijme kněžské svěcení
ruprechtický rodák br. František Zdeněk
Horák OCarm. (srov. minulý Obrázek, s. 7n.)

Slavnostní mše sv. se koná 1. 5. 2006
v 10.00 h v kostele Panny Marie Karmelské
v Kostelním Vydří.

Odjezd of ruprechtické fary kolem 5.00 h
ráno (bude upřesněno).

Přihlášky u P. Antonína Kejdany
v Ruprechticích nebo v knihkupectví
U sv. Antonína, Kostelní 9/7.

P. Antionín, Dana Glaserová

Z Řeckokatolické farnosti Liberec

Na svátost křtu připravuje

Petr Kysela, nar. 10. 10. 1980
v Jihlavě, bydlištěm Liberec. Svátost křtu

Nemohu nezmínit otce Toníka. Krátce po převratu se objevil na výuce náboženství v jedné z libereckých základních škol. Zastupoval tehdy jiného nemocného kněze. Přišel v hábitu, nabídl nám oslovovat ho křestním jménem a místo výuky formou otázek a odpovědí z katechismu pro děti, nám vyprávěl o zakladateli svého řádu, sv. Františkovi. Tématem následující hodiny byla modlitba růžence s názorným obrázkem. Zbytek školního roku pak tehdy odučil on. Tak jsem poznala Toníka ...

Co se týče přednášejících z „pražských studií“, krásným vzorem katechety mi už zůstane otec Bohumil Kolář, ThLic. Přednášky tohoto již věkem důstojného pána naplněné zkušenostmi mnoha let s dětmi, mládeží i dospělými byly prodechnuté moudrým nadhledem i lidskostí.

Monika Pospíšilová

Foto

- Monika učí přímo v kostele Sv. Jana
Křtitele
Ing. Pavel Müller

PROČ NEBEREME STÁTNÍ PENÍZE

Nedávno jsem dostal z jednoho sboru dotaz, jak vysvětlit členům, proč nepřijímáme státní peníze. Uvědomil jsem si, že co je pro některé z nás samozřejmé, je některým našim členům nepochopitelné, protože o tom nikdy nepřemýšleli. Proto jsem se rozhodl napsat tento krátký pastýřský list, abychom si v této věci rozuměli.

Člověk, který onen dotaz vznesl, se domníval, že nebereme státní peníze proto, abychom nebyli státu nějak zavázáni. Měl za to, že přijímání státní finanční podpory je spjato s nějakými závazky vůči státu.

Pokud vím, tak tomu tak není. Dokonce mám dojem, že stát příliš nekontroluje, jak církve s darovanými prostředky nakládají a že nesleduje, zda církve skutečně prostředky vynakládají podle svých deklarovaných potřeb. Mohu se v tom však mýlit.

Důvod, proč nechceme státní finanční podporu, je zcela odlišný. Převážná většina obyvatel České republiky se staví vůči církvi negativně. Jen asi 30 až 40 % obyvatel říká,

že věří v boha, a u velkého segmentu těchto lidí, kteří se deklarují jako věřící, je to víra velmi mlhavá. Lidí, kteří se identifikují s nějakou církví, je ještě méně. Můžeme tedy říci, že většina obyvatel České republiky se podílí na financování církví proti své vůli.

Mám za to, že brát od státu finanční prostředky za těchto okolností se sice může jevit jako výhodné z hlediska financování jejího provozu, nicméně z duchovního, dlouhodobého, a – chcete-li – ideologického hlediska je nevhodné a pochybené a ve svých důsledcích značně kontraproduktivní. Uvažující člověk ví, že představitelé církví musí vědět, jaký je skutečný stav věcí. Člověk nemusí být zrovna militantním ateistou, aby tento stav věcí v jeho očích církev znevažoval a zpochybňoval. Mám za to, že jsou zde i zcela neměřitelné negativní důsledky pro církev samé, i pomineme-li negativně naladěné veřejné mínění. Ze všech oblastí života je známo, že prostředky, které si sami nevyděláme, nějak negativně člověka mění. Člověk na sociální podpoře se mnohdy naučí spíše chytračit, než si hledat práci. (Tyto jevy jsou dokonce objektivně měřitelné.) S prostředky, které jsme dostali bez vlastního přičinění, zpravidla zacházíme méně odpovědně, zejména pokud máme jistotu, že ať je vynaložíme jakkoli, stejně další rok zase přitečou, zvláště budeme-li hodně rvát. Vnitřní kontrolní mechanismy v církvi jsou také mnohem slabší, pokud prostředky na provoz církve nepocházejí od jejích členů.

Církev se pak někdy pouští do projektů, které neodpovídají jejím skutečným

potřebám, a pokud tento stav trvá dlouho, dochází ke stále větším deformacím.

Kromě toho, jakmile si církev jednou na státní penězotok zvykne, těžko si odvyká. Můj pradědeček, přítel Masarykův, byl vedoucím jedné denominace. Masaryk mu tehdy státní podporu vícekrát nabízel; můj předek ji vytrvale odmítal. Komunistický stát později této denominaci – stejně jako naprosté většině ostatních (čestnou výjimkou byly Křesťanské sbory) – státní podporu téměř brutálně vnutil novým církevním zákonem z roku 1949. Ten zákon se nazýval „Zákon o hospodaření církví“ nebo tak nějak podobně, ale byl to ve skutečnosti zákon o státní kontrole nad církvemi. Ta byla v roce 1991 odbourána, ale kyvadlo se přehouplo na druhou stranu: stát se vzdal kontroly nad církvemi, financování státem ale zůstalo – v „porevoluční“ euforii – však bez náležité kontroly. Naprostá většina denominací, které před rokem 1949 žily z vlastních prostředků, však volila setrvání v napojení na státní penězotok.

Velmi dobře vím, že pro mnohé naše sbory – zvláště ty menší – to není snadná situace. Pokud ale sbor roste zdravě, dříve nebo později na plat pro svého pastora má. Tato situace nás nutí dobře hospodařit a „nežít nad poměry“. A být v tomto národě svědectvím, že církev nemusí být na státu závislá. Musím říci, že už mi to v rozhovorech s nepřáteli církve nejednou pomohlo.

Dan Drápal, únor 2004 /
<http://www.kaes.cz/listy/34.htm>

RODINA A ŠKOLA

NOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROJEKT: ACADEMIA BOHEMICA

Zadáme-li do internetového vyhledávače Google slova „Academia Bohemica“, prozatím nenajdeme ani stopu po tom, že pod tímto názvem se pomalu rodí nová vzdělávací instituce, která má cíl stát se jednoho dne vysokou školou. Zadáme-li však přímo webovou adresu www.academia-bohemica.org, zjistíme, že přípravné práce jsou již v plném proudu.

Academia Bohemica je smělý projekt několika studentů i lidí z praxe. U jejího zrodu stála následující myšlenka: když už se tolik předmětů na českých vysokých školách vyučuje nekvalitně nebo názorově tendenčně, neměli bychom založit vlastní vysokou školu, která by byla schopná poskytnout kvalitní výuku? Protože však založení klasické vysoké školy vyžaduje značnou peněžní sumu jako počáteční investici, rozhodli se zakladatelé Academie pro neobvyklou strategii: studium na Akademii

V úvodním slově přítomní uslyšeli MUDr. Naděždu Kavalírovou a Ing. Miroslava Kalouska. V jednotlivých referátech jsme vyslechli:

Msgr. Karla Otčenáška, emeritního biskupa královéhradeckého, který připomněl padesátá léta a v závěru i svého letos zesnulého přítele Msgr. Antonína Bradnu.

Jan Zeno Dus, člen KPV, připomněl léta persekuce a vše, co je provázelo.

Josef Vlček, šéfredaktor Matice cyrilometodějské, ve velice duchovním zamyšlení osvětloval příčiny vzniku totalitního režimu – protože i toto sám

Mimosoudně perzekuováno přes	300 000 osob
Popraveno z politických důvodů v letech 1948 - 1960	234 osob
Při zatýkání a ozbrojených střetech zahynulo asi	60 osob
Zemřelo ve věznicích a na bezprostřední následky věznění asi	2 000 osob
Zahynulo při pokusu o přechod hranic nebo bylo zastřeleno přibližně	350 - 400 osob
Emigrovalo v letech 1948 - 1951 asi	25 000 osob

prožil jako mukl Jáchymovska a dalších komunistických „zařízení“.

Generál Radovan Procházka se zabýval hlavně situací v tehdejší naší armádě – co všechno vedlo k únorovému „vítězství“.

JUDr. Jan Haluza, sportovec, dvojnásobný vítěz Běchovic, první a poslední trenér Emila Zátopka, zavzpomínal na léta vyšetřování orgány „bezpečnosti“ i na jejich donucovací metody.

Duchovní Vlastimil Protivínský objasňoval situace, za kterých komunistický režim nutil obviněné k doznání podle přání vyšetřovatelů.

Po přestávce v moderované besedě vystoupili další přítomní – vesměs muklové – se svými příběhy z let totality.

Závěr konference i odhlasovaná rezoluce vyzněly v duchu varování, aby se tato zvěrstva již nikdy neopakovala.

„Místopředseda České biskupské konference František Václav Lobkowicz dal rovnítko mezi 15. březem 1939 (okupace ČSR nacisty) a 15. březem 2006 (poslanci dali zelenou sňatkům homosexuálů),“

Všichni jste srdečně zváni a společně tak můžeme oslavit Zmrtvýchvstání našeho Pána.

Výtěžek koncertu bude věnován na opravy kostela Sv. Bonifáce ve kterém bude koncert uspořádán.

Zvou Vás a na setkání se těší

Zdeněk a Radovan Skalických

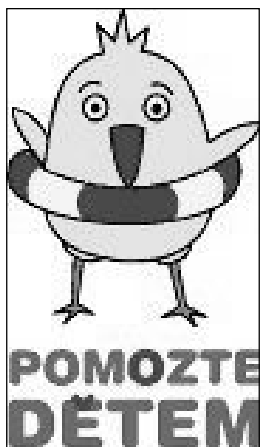
ZPRÁVY Z OBLASTNÍ CHARITY LIBEREC Od 31. ledna do 15. února 2006

se pro matky z Domova sv. Anny uskutečnil ve spolupráci s Obchodní akademií Liberec projekt Základy práce s počítačem a Internet. Matky docházely do Obchodní akademie, kde se jim tři odpoledne v týdnu věnoval lektor výuky na PC. Hlídaní dětí bylo zajištěno v Domově sv. Anny, takže se maminky mohly výuce plně věnovat. Dle malé ankety, která byla mezi nimi uspořádána, měl největší úspěch internet – jeho vyhledávače, obsluhování emailové schránky, přeposílání obrázků a tzv. chatování (čte se: četování); to je název pro diskuse na internetu. Naučily se však také psát dopis ve Wordu a následně ho upravit, i dalším pracím s dokumenty, a vytvářely tabulky v Excelu. Po ukončení kursu matky získaly osvědčení, které jim pomůže zvýšit uplatnění na trhu práce. To také bylo hlavním cílem tohoto projektu financovaného z prostředků EU a Libereckého kraje.

Ve středu 8. března

jsme měli vzácnou návštěvu. Přijela

k nám Česká televize natáčet dokument o životě v domově pro cyklus Kde peníze pomáhají. Projekt Domov pro matky s dětmi v tísni získal ve výběrovém řízení 7. ročníku sbírky Pomozte dětem 125 000 Kč. Paní ředitelka Jana Jurkovová poskytla štábu České televize rozhovor a provedla tyto pracovníky všemi prostorami domova. Naše hlavní sociální pracovníce Alena Ježková se zapojila do natáčení, asistovala při rozhovorech s klientkami a podávala další doplňující informace. Dokument přispěje ke zviditelnění práce oblastních charit. Informuje také veřejnost o kvalitním využití prostředků ze sbírkových projektů, za což jsme vděční.

Romana Plischková

Foto

Ing. Ludmila Krabsová

LIBERECKO NA KONFERENCI ZLOČINY KOMUNISMU

Ve čtvrtek 16. března 2006 ve 14 h, v břevnovském klášteře v Praze, se uskutečnila pod záštitou Naděždy Kavalírové, předsedkyně Konfederace politických vězňů (KPV), a Miroslava Kalouska, předsedy KDU-ČSL, konference na téma **Zločiny komunismu**. Na konferenci byli přítomni i účastníci z Liberecka: autor těchto řádků a fotografií (Turnov), Jaroslav Čarnogurský (Hrádek nad Nisou) a Romana Plischková (Oblastní charita Liberec).

Konferenci zahájil v Tereziánském sále P. Prokop Siostrzonek, převor kláštera.

Ekumenickou modlitbou po slavnostním zahájení provázeli biskup ostravsko-opavský, místopředseda České biskupské konference, Msgre. František Václav Lobkowitz a Pavel Černý, předseda Ekumenické rady církví.

bude probíhat distanční formou, a to prostřednictvím tzv. e-learningu.

E-learning je dálková metoda výuky pomocí internetu. I když studenti nebudou běžně přicházet do styku se svým učitelem, je metoda e-learningu koncipována tak, aby studentům zajistila veškeré potřebné podklady a pokyny pro úspěšné absolvování vypsaných předmětů, a tím zdárné zakončení celého studia. Osobní kontakt s vyučujícím bude možný po předchozí dohodě v rámci konzultačních hodin a samozřejmě při absolvování závěrečné zkoušky jednotlivých předmětů.

Academia Bohemica se v současné době soustředí na přípravu a rozvoj bakalářských studijních programů filosofie a historie. Jedná se o obory, které jsou velmi často vyučovány nekvalitně či povrchně. Troufám si tvrdit, že studijní obor filosofie, jak je koncipován Akademii, nenalezneme na žádné vysoké škole České republiky.

V dubnu 2006 byl spuštěn pilotní program výuky některých předmětů oboru filosofie za účelem otestování vyučovací aplikace. Jedná se o tyto předměty: noetika, logika, ontologie, politická filosofie a dějiny filosofie. Průběh výuky těchto kursů může sledovat každý, kdo se na webových stránkách Akademie přihlásí do systému jako host. Hosté nemají možnost se výuky aktivně účastnit, ale mohou si prohlížet studijní materiály a diskuse.

Zakladatelé Academia Bohemica mají smělý plán: od října letošního roku spustit výuku bakalářského studijního programu filosofie. Vzhledem k tomu, že v takto krátké době není technicky možné získat akreditaci českého ministerstva školství pro vysokoškolský studijní program, byla navázána spolupráce s Trnavskou univerzitou, která studium zaštití. Studenti Akademie tak budou prozatím studenty Trnavské univerzity, od které také obdrží po úspěšném absolvování studia titul bakalář.

Myšlenka kvalitně hodnotově orientované vysoké školy v českých podmínkách vypadá na první pohled jako bláznovství. Doufejme však, že projekt Academia Bohemica bude zhmotněním španělského úsloví: sněte, a realita překoná i vaše sny.

Jakub Kríž

K DEBATĚ O ZÁKONU

Tak toto býval český president:

„Byť velmi těsně, jsem velmi rád, že zákon parlamentem posléze prošel,“ řekl Havel. Návrh normy, která umožňuje homosexuálům uzavírat svazky, v únoru vetoval prezident Václav Klaus. „Co mě na celé debatě kolem toho tématu nejvíc zaujalo, byla naprosto absurdní ideologie páně Kalouskovy strany (KDU-ČSL) a prezidenta republiky, že rodina má mít výhody, protože plodí děti, na rozdíl od homosexuálních párů. To je pojetí rodiny jako teletníku, jako místa, kde se připouštějí býci ke kravám, aby byla telata,“ uvedl Havel.

Klaus ale soudí, že zákon neliberalizuje, nýbrž rozšiřuje státní regulace mezilidských vztahů. Jednotlivé paragrafy podle něj nepřipustně kopírují uspořádání pro tradiční manželství a rodinu. Šéf lidovců Miroslav Kalousek nevidí důvod, proč ze soužití homosexuálů, které společnost plně toleruje, vytvářet instituci chráněnou zákonem. Myslí si, že rodina požívá speciálních výhod z jediného důvodu – kvůli ochraně dětí. „Na tom není nic spirituálního, nic duchovního. To je opravdu materiální, družstevní pojetí rodiny. A to mě na celé diskusi nejvíc rozčilovalo,“ uzavřel Havel.

*www.ihned.cz a další média,
25. 3. 2006*

Před hlasováním v senátu

vyjádřilo šest libereckých křesťanů jeho členům následující obavu.

V Liberci, 24. 1. 2006

Vážená paní senátorko, vážený pane senátore,

obracíme se k Vám, naplnění obavou, protože poslanecká sněmovna nezodpovědně přijala špatný zákon, zákon o registrovaném partnerství.

Naše západní evropská civilizace vyrostla z rodiny. A dokud byla rodina preferována, dotud se i naše civilizace zdravě rozvíjela.

Rodina v tomto dlouhém období vždy poskytovala zejména tyto hodnoty:

Zplodit potomky, vytvořit lidem rodinné prostředí, věnovat se výchově dětí, udržovat a rozvíjet vztah manželů, být potomkům

vzorem otce a matky. Naplnění těchto hodnot sice přinášelo rodičům mnohá omezení. Vytvářel se tak ale pro každého člověka a tím pro společnost „lidský kapitál“, který umožnil společnosti rozvíjet se dál. Proto rodina zaujímal výsostně postavení a společenskou ochranu.

Homosexuální soužití uvedené hodnoty není schopno naplnit a snaha o jeho, byť zatím dílčí, zrovnoprávnění s rodinou těmto hodnotám škodí.

Homosexualita je odchylkou od normální, přirozené sexuality, protože znemožňuje mít – opět normální – cestou potomky. Odchylka, anomálie nemá být podkladem univerzální normy. V opačném případě, zde při zrovnoprávnění rodiny a homosexuálního partnerství, totiž nutně dojde k narušení této univerzální normy, již dosud rodina je.

Majetkoprávní otázky spojené se soužitím homosexuálů jsou z hlediska uvedených hodnot podružné a je lépe je řešit v jednotlivých zákonech týkajících se např. dědictví, bez narušení zákonů rodinných.

Důsledky zavedení „registrovaného partnerství“ z hlediska uvedených hodnot nelze ani dohlédnout. Jedná se o chybný levicový politický koncept, o sociální dekonstrukci, která se cíleně zaměřuje na kritiku a rozměňování vpravdě humanitních hodnot, přičemž využívá i bočního efektu, toho, že současně budou kritizovány a rozměňovány hodnoty křesťanské. Zpochybnění základních hodnot naší společnosti, ke kterým rodina patří, umožňuje levicovým aktivistům otevírat stále nové tzv. „svobody“ a tím fakticky společnost stále více svazovat – podle zásady, že všechno, co není povoleno, je zakázáno. Tak, dojde-li k uzákonění tzv. registrovaného partnerství, budou následovat kroky další.

Jedním z nepřímých (kromě zmíněných přímých) negativ „zákona“ (v případě jeho přijetí) bude signál ke společnosti, že zákonodárce shledává homosexuální soužití za hodnotově rovnocenné s rodinou. Nepřímá negativa by tu také nebyla poprvé. Např. americký pseudovědec Kinsey v letech padesátých podobně přispěl k destrukci civilizačních hodnot, i tenkrát

v oblasti sexuálního chování, v letech šedesátých.

Pro mnohé z nás, kteří zatím mlčíme, je destruktivní vývoj nepřijatelný. Doufáme proto, že výše zmíněný zákon nepodpoříte.

Se srdečným pozdravem

podpisy

Nakolik podepsané znám,

domnívám se, že nejsou ani „Kalouskovou stranou“, ani nejsou exponenty presidenta Klause. Jejich názor je v dané záležitosti vyjádřením plné podpory postoji Kalouskovy strany (s výjimkou senátora za Litoměřicko Zdeňka Bárty) a je v souladu s přesně formulovaným názorem pana presidenta Klause. Jejich příspěvek byl (společně se stanoviskem KDU-ČSL i pana presidenta Klause) také hlasem v diskusi. Je urážlivé označit úsilí zastánců výsostného postavení rodiny tak, jak to absurdně učinil, s kulturou řeči sobě vlastní, pan Havel.

Karel Korous

POLSKÁ „KONZERVATIVNÍ REVOLUCE“

V minulém čísle Obrázku jsme uvedli dva krátké články o Polsku. U našich sousedů se opravdu dějí podivuhodné věci, o kterých víme podivuhodně málo na to, že se jedná o sousedy. Proto jsme požádali Macieje Ruczaje (studenta politologie a mezinrodních vztahů na FSV UK, jinak publicistu trvale spolupracujícího s časopisy Christianitas a Miedzynarodowy Przegląd Polityczny v Polsku, a Tyżden a Revue Impulz na Slovensku), aby o situaci v Polsku pro Obrázek něco napsal. To, že o této situaci ví český čtenář tak málo, ba že má více zkrslých než pravdivých informací, je důsledkem příčin, o kterých Maciejův článek také pojednává. A k sousloví slov „konzervativní“ (nebo „mravní“) a „revoluce“, která si protirečí? Protože revoluce (novotářství) je náhlou změnou, vychýlením z řádu do neřádu, ze zákona do bezzákonosti, z přirozeného do nepřirozeného, z Božího do bezbožného? Užít zde správného slova „kontrarevoluce“ si ani bratři Kaczynští netroufli. Tak mocná je revoluce! Ostatně srovnáme česká média, v nichž se to takovými vnitřně rozpornými souslovími jen hemží.

Editori: P. Jaroslav Brož, ThD., S.S.L., P. Josef Hřebík, ThD., S.S.L., P. doc. Petr Chalupa, ThD., Pavel Jartym, Mgr. Mlada Mikulicová a P. doc. Ladislav Tichý, ThD.

Vydalo: Karmelitánské nakladatelství v Kostelním Vydří

Běžná cena: Váz., 550 str., 450 Kč

Téma: Bible

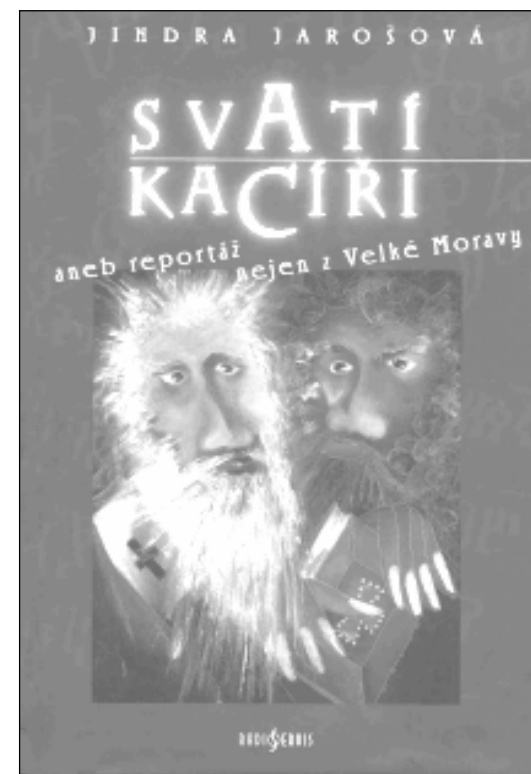
Vydáno: 2006

Objednací číslo: 10750

Anotace knihy:

Spolu s poznámkovým aparátem a kvalitně psanými úvody k jednotlivým knihám překlad naznačuje, jakou strukturu by jednou mělo mít vydání Bible s liturgickým textem a kompletním poznámkovým aparátem, což je standard v katolické tradici. Dílo jistě uvítají i nekatolickí křesťané a vůbec všichni zájemci o četbu Písma svatého.

2. Naproti tomu už v roce 2000 vyšla jiná kniha, která by také neměla ujít pozornosti.

Svatí kacíři
aneb

Reportáž nejen z Velké Moravy

Autorka: Jindra Jarošová

Vydal: Radioservis, a. s.

Obálku a grafickou úpravu navrhl: Václav Kučera

První vydání: 2000

ISBN 80-862 t 2-09-2

Cena: 215 Kč

Anotace knihy:

Jestliže popularizující literatura věnovaná cyrilometodějské misi na Velké Moravě je téměř nepřehledná, předložená práce z ní vyniká tím, že její činnost zasazuje do širokého rámce historických dějů té doby (a namnoze i řady staletí jí předcházejících).

V první části věnuje pozornost především dějinám Byzance, o nichž běžný český čtenář prakticky nemá příležitost se cokoli dozvědět. Neméně důležité jsou však i partie věnované poměrům ve franské říši a v papežském Římě, s nimiž události na Velké Moravě tu bezprostředně, tu jen vzdáleně souvisely a jež autorka popisuje až se šfavnatou barvitostí.

Sebrala obdivuhodné množství historického materiálu, a to nejen pokud jde o tzv. velkou politiku, ale i o běžném životě širších vrstev obyvatelstva. Charakterizuje církevní spory, a to jak církevně politické zápasy, tak věroučné polemiky, které reprodukuje celkem věrně, i když – což je vzhledem k charakteru knihy přirozené – místy trochu zjednodušeně. Ve výčtu takových pozitiv bych mohl pokračovat. Množství údajů, které autorka shromáždila, je skutečně překvapující.

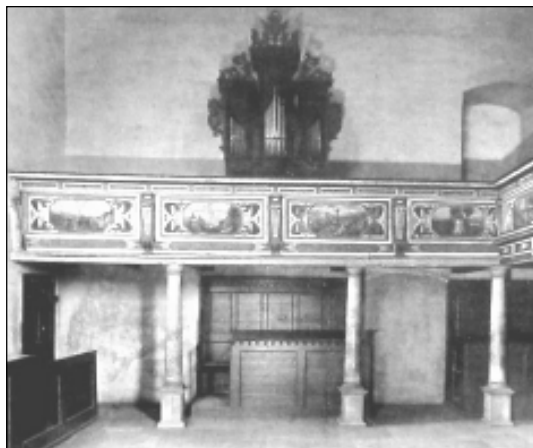
Z posudku PhDr. Vladimíra Vavříčka, CSc.,
ředitele Slovanského ústavu AV ČR

KULTURA V HANYCHOVĚ

O VELIKONOČNÍCH SVÁTCÍCH

Na velikonoční neděli dne 16. 4. 2006 v 17 h se koná v kostele Sv. Bonifáce v Liberci-Hanychově již 9. benefiční koncert. Vystoupí na něm dechový kvintet 5 Tet. Jedná se o posluchačky Pražské konservatoře (znáte určitě **Marušku Cvejnovou**, která v tomto souboru hraje na flétnu).

Na koncertě zazní skladby autorů J. Ch. Bacha, F. Danziho, J. Iberty a F. Farkase.

děkanem P. Franzem Moislem za přítomnosti veledůstojného pána, městského děkana P. Rudolfa Franka, pana starosty a rytíře c. k. řádu Františka Josefa Ludwiga Ehrliche, veledůstojného pána, ředitele reálky P. Thaddäuse Kotzury, pana místního školního dozorce a majitele zlatého záslužného kříže s korunou A. F. Jantsche, celého učitelského sboru a žáků vyšších tříd. Slavnost otevřela píseň ku svěcení

zazpívaná žáky, po níž pan vikář v hodnotné řeči o poměru zpěvu, hudby a zejména varhanní hry ku křesťanskému kultu poučil žáky o velikém významu varhan. Samotný akt svěcení oslavily žalmy 148, 149 a 150 zazpívané učiteli ústavu v chorálním tonu. Po vysvěcení zanotoval pan vikář Te Deum, pan varhaník Anton Proksch s obvyklou dovedností nanejvýš velebným způsobem a důstojně zapreludoval a po jeho odzpívání byla povznášející slavnost uzavřena.“

Jak naopak posléze napsali r. 1926 v ročence „*Mitteilungen des vereines für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues*“: „Po ... dlouhých létech, co vedly poklidnou existenci v Rudolfově škole, byly rozhodnutím městské rady odevzdány zaopatřovacímu ústavu“. Tento nástroj tedy sloužil školním účelům téměř 70 let.

Pavel Kozojed

Foto z 30-tých let 20. stol.

- Hlavní oltář v zámecké kapli

- Zámecká kruchta s varhanami

Bedřicha Semráda

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

KARMELITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ U sv. ANTONÍNA

Kostelní 9/7
460 59 LIBEREC
tel./fax: 485 104 064
e-mail: liberec@kna.cz
www.ikarmel.cz

V měsíci dubnu Vás zveme:

Ve čtvrtek 06. 4. 2006 v 17.00 na setkání s **Alešem PALÁNEM**.

A. Palán je publicistou, autorem knih Kdo chodí tmami (rozhovory s bratry Reynkovými – oceněno Českým lit.fondem), Než krokodýl spolkne stín (působení Z. Čížkovského v Africe).

Ve čtvrtek 27. 4. 2006 v 17.00 na setkání s autory dětské literatury - **Ivanem RENČEM a Zdeňkou KREJČOVOU**.

I. Renč je autorem a režisérem

animovaných filmů pro děti, od r. 1990 píše dětské knihy (Kytice z královské zahrady; Tajemství posledního večera).

Z. Krejčová je akademickou malířkou, ilustrovala okolo 70 knih pro děti, spolupracuje s animovaným filmem.

Ve dnech 20. 3. – 22. 4. 2006 na výstavu fotografií Miloše SMOLNÉHO **Zimní zastavení**.

Mgr. Bára Staňková

Redakce Obrázku z nabídky knihkupectví U sv. Antonína doporučuje

1. Právě vyšla kniha, o které Obrázek informoval již loni v č. 3, 6. 2. 2005, na s. 6n., a ze které přinesl ukázkou. Tato kniha se koncem března 2006 stala nejprodávanejší naučnou knihou v České republice.

Pentateuch (Pět knih Mojžíšových)

Český katolický překlad

Na náměstí západopolské Poznaně se konala křížová cesta za mučedníky 21. století, oběti pronásledování v Číně, Nigérii či Indonésii. Při čtení rozjímání u jednotlivých zastavení se postupně střídali: maršálek sejmu, několik europoslanců, vojevoda, maršálek vojvodství ...

Toto není zpráva někdy z dávno minulé doby, ale z prvního postního pátku tohoto roku. Zástupci současné polské vlády se s názorem na význam křesťanských hodnot ve veřejném životě (srov. Karasův článek v předminulém Obrázku na s. 9) a se svou vírou neskryvají, navzdory trendům převládajícím dnes v Evropské unii, kde – jak jsme se dozvěděli např. při příležitosti kauzy italského eurokomisaře Buttiglioneho (srov. č. 1 minulého roč. Obrázku v příloze) – pro věřícího místo v politice není. Kvůli těmto „ostentativním gestům“ si už polští konzervativci vysloužili nálepku radikálů, kteří budují v zemi „konfesní stát“. Je však země, ve které předseda sněmovny k oficiálnímu přání požehnaných svátku Narození Páně připojuje i blahopřání k židovské Chanuce, a jejíž premiér vystupuje na obranu polských muslimů v otázce Muhammadových karikatur – „katolický

stát“? Ne, jedná se jednoduše o model, který realizuje základní principy klasického liberalismu, o myšlenku, která stála u zrodu politického systému Spojených států a která nemá nic společného s bojovným ateistickým liberalismem evropské levice. Jedná se o politický model, který si váží náboženství jakožto základu veřejného života, který uznává, že ve veřejném životě je místo pro Boha. Skutečnost, že v polské variantě tohoto modelu hraje katolicismus ústřední roli, je přirozeným důsledkem složení obyvatelstva a národních tradic – a určitě se jedná o stav přirozenější než soustavné útočení většiny médií proti „zaostalému“ a „tmářskému“ lidu a jeho Církvi, jehož jsme byli v Polsku svědky po celá 90. léta.

Polská vláda nemá mezi současnou evropskou elitou dobré jméno. Pokrokoví novináři všech zemí bijí na poplach, piší o přízraku autoritarismu, fundamentalismu a nacionalismu. Jak prohlásil známý polský sociolog Zdzisław Krasnodebski: „Naivní zpravodajové zahraničních médií, jimž chybí polský smysl pro hyperbolu a groteskno, berou dění v zemi příliš doslovně“. Nechtějí chápat, že lidé (např. ve všemocném deníku Gazeta Wyborcza), kteří nyní tvrdí, že konzervativní vláda ohrožuje svobodu slova, měli po roce 89. absolutní ideologický monopol na rozhodování o tom, co je dobré a co je špatné, co je demokratické a co není, a nyní jsou zděšení tím, že by o něj mohli přijít. Nechtějí chápat, že ti, kteří nyní protestují proti obsazování míst v Radě pro rozhlasové a televizní vysílání konzervativci, mlčeli, když na těchto postech působili bývalí komunističtí pohlaváři a ve státní televizi měl vlastní talk-show poslední komunistický

premiér (představíme si v takové roli Milouše Jakeše?). Nechtějí chápat, že ti, kteří píšou o „ukvapených čistkách“ ve státních orgánech, myslí nikoli nějaký novodobý hon na čarodějnice, ale fakt, že se z ministerstva vnitra propouští (17 let po konci ostrého komunismu) bývalí důstojníci polské StB.

Z toho pak vznikají záměrně apokalyptické vize, běžné i v českých denících. A jaká je skutečnost? Svobodné Polsko vzniklo v roce '89 na základě dohody mezi komunisty a liberální částí opoziční Solidarity. Základem dohody byly vzájemné záruky: komunisti se vzdali moci za záruku beztrestnosti a možnosti dalšího působení ve veřejném životě. Mezi tím už několik let v zemi probíhala „státní privatizace“, jejíž výsledkem bylo, že většina bývalých státních podniků se na začátku éry kapitalismu ocitla v rukou bývalých komunistických ředitelů. Svobodné Polsko bylo tedy od počátku zkažené svého druhu „prvotním hříchem“ neodsouzených zločinů, a rozkradeného majetku. „Vrazi chodí beztrestně a vedou si lépe než lidé, kteří proti nim bojovali, a majetek se získává pomocí krádeže“ – tato „mravní lekce“ uštědřená společnosti na začátku 90. let ovlivnila celý pozdější vývoj. Svoji roli zde hrála levicově liberální média, v čele s deníkem Gazeta Wyborcza, která usoudila, že hlavním nepřítelem polské demokracie nejsou postkomunisté, ale Církev a národní tradice. Proto bylo jejich ústředním zájmem na jedné straně zesměšňovat hodnoty a víru většiny občanů, a na druhé bojovat proti pokusům o lustrace nebo odsouzení zločinů komunismu.

Struktura vzniklá tímto způsobem připomínala spíše „banánovou republiku“ než právní stát původního západního typu. Na všech svých úrovních – od samosprávy až k centrálním orgánům – byl stát ovládán nikoli zákony, ale neformálními kamarádskými vztahy, v nichž hlavní roli hrála příslušnost k „elitě“ bývalých funkcionářů komunistického režimu. Výraznou roli v tomto systému hrály i tajné služby, od dob komunismu nereformované, které v důsledku přístupu k archivům minulého režimu – který byl zbytku společnosti odepřen – mohly manipulovat politickým děním a úspěšně eliminovat nepohodlné. A všechno to

zaštiťovala levicově liberální média, pro něž byl postkomunismus přijatelnější než hrozba „pravického radikalismu“.

Změny ve společenském klimatu země začaly přicházet až v posledních letech. Úroveň korupce a oligarchizace postkomunistické elity přesáhla všechny přijatelné meze a vyvolala odpor i u části dosud vstřícných médií. Zároveň události, jako slavnost k 50. výročí Varšavského povstání a potom „velké národní rozjímání“ po smrti Jana Pavla II., ukázaly, že pro Poláky – i po letech levicově liberální mediální ofenzívy – jsou hodnoty jako vlastenectví a víra stále důležité. Na vlně této změny vyhrála poslední volby konzervativní strana Právo a spravedlnost, která slibovala „mravní revoluci“ (pozn. red.: jde o termín bratří Kaczynských, o němž píšeme v úvodu) a přestavbu státu.

Současná mobilizace levicových liberálních i neliberálních kruhů proti vládě premiéra Marcinkiewicze dokazuje, že se nejedná pouze o běžné střídání u moci, ale že se konzervativci opravdu pokoušejí o zásadní nápravu politického a společenského stavu v zemi. Pilířem této změny má být definitivní odpoutání se od řetězu, který poutá Polsko k „zombii“ komunismu – tedy

proslulý pražský varhanář Bedřich Semrád. Nástroj byl jednomanuálovým pozitivem, tedy varhanami bez pedálu o osmi rejstřících. Naposledy měl být opravován v r. 1958 a poté jej čekal už jen smutný osud mnoha podobných nástrojů – píšely byly rozkradeny, stroj devastován.

Z řeči historických pramenů vyplývá, že varhaníkem na zámku a ve „městě“ byla jedna a táž osoba, tedy městský varhaník.

Roku 1990 na závěr neuvěřitelně

velkorysé generální opravy celého komplexu libereckého zámku došlo i na obnovu zámecké kaple a tehdejší majitel a obnovitel zámku, podnik zahraničního obchodu Skloexport, nechal postavit nové varhany. Je to dvoumanuálový nástroj s pedálem o 14 rejstřících a s elektrickou trakturou a dodala jej známá firma RIEGER-KLOSS z Krnova. Jednalo se o pokračovatele téže firmy, jež postavila mezi roky 1887 – 1930 řadu nástrojů v Liberci a okolí. Jak jsou tyto nejmodernější liberecké varhany využity dnes, lze s těžší odhadnout. Nejblíže pravdě bude, že nikterak, a nástroj, který tehdy stál přes milion korun tiše podléhá zubu času, i když „nestrádá“ tak drastickým způsobem, jako jeho předchůdce a jiné zaniklé varhany v okolí. Možná by stálo za to, otevřít otázku jeho plnějšího využití pro veřejnost. Varhanám by jenom prospělo, o požitku z hudby v krásném prostředí bývalé zámecké kaple nemluvě.

Co říkáte, milovníci varhanní hudby, kteří pláčete nad tím, že Liberec nemá koncertní síň s královským nástrojem? Je tu síň i nástroj ...

Zřejmě není příliš známo, že Liberecká Hauptschule, tedy Hlavní škola, měla jako jedna z mála zařízení tohoto typu v Čechách své vlastní školní varhany. Podívejme se, co o jejich pořízení napsal dobový tisk **„Reichenberger Anzeiger“** 1. února 1860:

„Naše hlavní škola je bohatší o důležitý prostředek povznesení a vzdělání. Varhany s 5-ti stopým Principalem, zhotovené varhanářem panem Josefem Predigerem z Albrechtic a uznávané od zdejšího varhaníka pana Antona Proksche jako znamenitě zkonstruované, byly pořízeny veleváženým panem ředitelem P. Rudolfem Frankem za 339 zlatých a 75 krejcarů rakouského čísla, aby usnadňovaly učitelům ústavu zdokonalování ve hře na varhany a žákům nacvičování církevních písní a aby doprovázely jejich zpěv při nedělních školních kázáních (exhortách). Varhany byly postaveny v sále určeném pro kázání a v neděli 29. června tohoto roku (1860) přeslavně vysvěceny veledůstojným pánem, okrskovým vikářem, konsistorním radou, dozorcem školního obvodu a

státem. A to se nejvíce projevilo právě za války. Zde všechny nešvary 19. stol., o kterých jsme dříve psali, vyrostly do obludných rozměrů. Církev v Rakousku se na rozdíl od církve jinde v Evropě vrátila ke vzorné službě státu, jakoby si vzpomněla na dobu dávno překonaného josefinismu. Žehnilo se útočným zbraním, každý polní kurát ve svých kázáních používal Boha jako agresivního vojevůdce, který zničí nepřátelské armády. Právě tady umírala katolická víra v srdcích mnohých lidí, právě tady také možná zemřel Ježíš Kristus, jak jsem o tom psal ve druhém pokračování seriálu.

Naděje však byla na obzoru. Papež Benedikt XV., který tuto válku nazval „sebevraždou Evropy“, přidal 5. 5. 1917 k loretánské litanii invokaci „*Královno míru, oroduj za nás*“. O osm dní později se malým pasáčkům v portugalské Fatimě zjevuje Panna Maria.

Výzva k modlitbám za mír a ukončení války, Nejsvětější svátost oltářní a řádný způsob Ježího přijímání, realita pekla, očištění i nebe, důsledky hříchu, potřeba smírné oběti, důležitost svatého růžence, úcta k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, souvztažnost Boží spravedlnosti a Božího milosrdenství, a v neposlední řadě to nejtěžší, náprava poměru státu a Církve, to

je základ Fatimského poselství. Panna Maria slibuje obrácení Ruska a mír ve světě následkem zasvěcení Ruska svému Neposkvrněnému Srdci. Nebude-li výzva Panny Marie vyslyšena, rozšíří Rusko svoje omyly po celém světě, vyvolá války a společenské střety celosvětového dosahu.

Duchovní obnova, která po Fatimských zjeveních nastala v Portugalsku, byla výzvou i k duchovní obnově poválečné Evropy a tato výzva zůstává v nezměněné, spíše však ve vystupňované platnosti dodnes. Zakončím tedy tento článek modlitbou, jejíž slova do sv. Růžence vkládá Panna Maria právě ve Fatimě:

„Pane Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně a přiveď na nebe všechny duše, zvláště ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.“

David Jech

Foto

- biskup Jan Valerián Jirsík

(* 19. 6. 1798 Kácov u Kutné Hory,
† 23. 2. 1883 České Budějovice)

- biskup Edvard Jan Brynych

(* 4. 5. 1846 Lhota-Vlasenice u Pelhřimova,
† 20. 11. 1902 Chrast u Chrudimi)

- P. František Sušil

(* 14. 6. 1804 Rousínov u Slavkova,
† 31. 5. 1868 Bystřice pod Hostýnem)

VARHANY – KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ VE SLUŽBÁCH LITURGIE (15!)

Koncem minulého roku jsme skončili sérii vyprávění o varhanách, varhanících a chorregentech ve starém Liberci, v němž jsme měli na mysli centrální část města. Přesněji řečeno, dva nejstarší kostely, jimiž byly původní, nejdříve farní, nyní arciděkanský kostel Sv. Antonína Velikého a tzv. Nový kostel, Povýšení sv. Kříže z poloviny 18. století.

V souvislosti s historií města byla řeč o bohoslužbách v **zámecké kapli**, jež byla postavena v letech 1604 – 6 péčí Kateřiny z Redernu. O deset let později, přesně 2. května 1615 vyhořela při požáru zámku, ale brzy byla opět obnovena. Zda byly v kapli varhany od počátku, není známo. Podle badatelů L. Tomšího a J. Tomička postavil r. 1741 varhany v této kapli

zveřejnění archívů polské StB a zúčtování jak se zločiny minulého režimu tak především s praktikami oligarchie vládnoucí po roce '89. Positivní částí programu má být zároveň reforma neefektivní justice, zjednodušení daňového systému, ve sféře symbolické návrat vlastenectví a křesťanských hodnot do médií a školství, a ekonomicky – systém postavený na ústřední roli rodiny.

Samozřejmě od vznešených cílů k praktickému provedení je daleká a obtížná cesta, hlavně v situaci, kdy se vláda nachází pod neustálou palbou médií a kdy si znepřátelila mnohé vlivné společenské skupiny, např. soudce, kterým vytýká neefektivitu a často i komunistickou minulost, nebo novináře, které obvinila – kvůli jednostranné agresivní kritice, včetně manipulace s fakty, všech kroků konzervativců – z realizace zájmů různých mocenských skupin a kterým vytýká, že neusilují o pravdu. A je známo okřídlené rčení, že v demokracii prý ještě nikdy žádná vláda s novináři nevyhrála. Kromě toho se menšinová vláda musí v parlamentu opírat o podporu populistických stran, jako je rolnická Sebeobrana, které jen čekají na vhodnou příležitost ji potopit.

Osud polské vlády je tedy nejistý. Porušila totiž téměř všechny nepsané „dohody“, které určovaly polský a středoevropský politický prostor. V otázce komunistické minulosti se „opovážila“ mluvit o spravedlnosti a pravdě spíše, než o kompromisu a smíření – ty měly znamenat, že se minulost vymaže, a že se zločinci budeme zacházet stejně, jako s jejich oběťmi. Dovolila si sáhnout pro hodnoty jako patriotismus a úcta k hrdinské minulosti, které – hlavně pro nové země EU – by měly být (podle logiky bruselské elity) tabu, anebo maximálně smutnou připomínkou éry „nacionalismů“. Konečně ve sféře náboženství porušila levicově liberální pravidlo, které říká, že člověk věřící má ve veřejném životě zapomenout na své přesvědčení a svědomí a mlčet. Otázkou zůstává jak brzy na to doplatí.

Maciej Ruczaj

Foto

- Lech Kaczyński, prezident

- Jarosław Kaczyński, předseda PaS

- Kazimierz Marcinkiewicz, předseda vlády

ODPOVĚDI NA VEŘEJNĚ POLOŽENÉ OTÁZKY

V České republice stále platí Úmluva o potlačování obchodu s lidmi.

Obrázek libereckých farností se snahám o její vypovězení věnoval třikrát. Nejprve jsme v loňském ročníku č. 5, 17. 4. 2005, informovali o jednání vlád a následném hlasování v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Na závěr byly veřejně položeny katolíkům, členům vlád, tři níže uvedené otázky. Potom jsme v č. 11, 15. 10. 2005 informovali o zatímním stavu odpovědí. A v příloze č. 12, 6. 11. 2005, jsme přinesli část stenografického záznamu z jednání Poslanecké sněmovny a o jeho příznivém výsledku.

K dnešnímu dni jsou již k dispozici odpovědi od **Ing. Miloslava Kalouska**, který hovoří za všechny tři ministry, členy KDU-ČSL, a zvláště od **JUDr. Cyrila Svobody**, **Mgr. Františka Bublana** a **PhDr. Petra Mareše**:

1. *Jak jste hlasovali dne 28. 4. 2004 k usnesení Špidlovy vlády, které de facto požadovalo legalizaci prostituce?*

K otázce:

Tato otázka se týkala členů vlády Ambrozka, Mareše, Svobody a Šimonovského. Z vládního serveru www.vlada.cz je známo, že hlasování bylo přítomno 13 členů vlády, z toho hlasovalo devět pro vypovězení úmluvy a tři proti. Tomu odpovídá sdělení ministra Svobody, který uvádí, že těmi třemi ministry byli ministři KDU-ČSL, i sdělení předsedy Kalouska. Místopředseda vlády Mareš při hlasování nebyl přítomen, avšak je rozhodným zastáncem vypovězení úmluvy, o které se ministr Svoboda naopak – jak jsme uvedli – vyjádřil takto: „Odpovím na otázku ... jestli nabízíme řešení. Ano – aplikovat tuto smlouvu. Tato smlouva má vyšší sílu než zákon, to znamená, že podle této smlouvy má každý policista v ruce docela silný klacek. Nechť konají všichni, co mají konat. To je všechno. To řešení už tu je.“ Opačný názor katolíka místopředsedy Mareše je zcela v souladu s argumenty tehdejšího předsedy vlády Grosse a je čtenářům

k dispozici v redakci Obrázku. K této otázce se vyjádřil i ministr Bublan, který tehdy členem vlády nebyl. Jeho stanovisko je podobné Marešovu a je také zájemcům k dispozici.

2. *Proč jste v Grossově vládě 6. 10. 2004 hlasovali právě tak, jak popisuje paní Schmidtová, tj. jednomyslně pro vypovězení Úmluvy o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob?*

K otázce:

Tato otázka se týkala ministrů Ambrozka, Bublana, Svobody a Šimonovského. Z téhož zdroje jako výše je známo, že hlasování bylo přítomno 13 členů vlády, z toho hlasovalo 11 pro vypovězení úmluvy a **nikdo proti**. Ministr Svoboda jednání vlády nebyl přítomen z důvodu zahraniční služební cesty, ale uvádí k tomu: „Z přítomných 13 ministrů pro (vypovězení úmluvy) hlasovalo jen 11, tedy dva nikoliv.“ A předseda Kalousek uvádí doslova: „Nevím, co popisuje paní Schmidtová, nicméně je doložitelným faktem, že Poslanecký klub KDU-ČSL jednotně hlasoval **proti** vypovězení Úmluvy o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob. Doporučuji spolehnout se na ověřené zdroje, které jsou i veřejně přístupné.“ Redakce naopak doporučujeme čtenářům, aby si obě odpovědi ještě jednou pozorně přečetli: Jestliže se tedy ministři Ambrozek a Šimonovský hlasování účastnili (sami na položené otázky neodpověděli), nebyli podle vládního serveru www.vlada.cz (ověřený zdroj veřejně přístupný) proti, ale přinejmenším se zdrželi hlasování, pokud nebyli dokonce pro vypovězení tak, že by se zdrželi jiní dva ministři. A předseda Kalousek uvádí skutečnosti, jichž se otázka vůbec netýkala. Avšak ani paní Smidtová nemá pravdu, protože pokud se dva ministři zdrželi hlasování, nedá se říci, že usnesení bylo přijato jednomyslně. Připomínáme, že tvrzení paní Schmidtové převzal Obrázek z RC Monitoru 06/2005.

3. *Myslíte si, že reprezentujete katolickou veřejnost?*

K otázce:

Na tuto otázku odpověděli předseda

Kalousek a členové vlády Bublan, Mareš a Svoboda. Uvádíme nejprve celé vyjádření předsedy Kalouska pro jeho výstižnost: „Jsme nekonfesní politická strana. Reprezentujeme veřejnost věřících i nevěřících, kteří si přejí programové hodnoty založené na ideových východiscích programu křesťanských demokratů. Jsme přesvědčeni, že je to program, který je tou nejlepší nabídkou i pro věřící katolického vyznání.“ Také ministr Svoboda uvádí stanovisko, s nímž se lze ztotožnit. Píše mj.: „Ač jsem praktikující katolík, do Poslanecké sněmovny jsem nebyl zvolen za katolickou církev, ale za politickou stranu KDU-ČSL. Reprezentuji tedy tuto stranu, což se snažím činit s odpovědností. Současně se samozřejmě snažím držet se svého svědomí a nejednat proti tomu, co jako věřící křesťan vyznávám.“ Zde už ale je rozpor – nevěřící křesťan neexistuje. Kromě toho ministr Svoboda dvakrát prohlašuje, že nereprezentuje katolickou církev, což nebylo předmětem otázky – ta se týkala katolické veřejnosti. Naproti tomu v názorech ministrů Bublana a Mareše nacházíme podstatné nedostatky. Ministr Bublan uvádí: „Uvádění zákonů v život je ale činností ryze odbornou, která musí být ku prospěchu všem. ... Ministr nereprezentuje katolickou veřejnost, ale veřejnost.“ Takové vyjádření umožňuje více výkladů. Pokud ministr Bublan má na mysli klasické obecné dobro, tj. pokud má na mysli, že např. potrestání zločince je k jeho prospěchu, lze s jeho názorem souhlasit. Měl ovšem uvést, že nereprezentuje **jen** katolickou veřejnost, ale veřejnost. Místopředseda Mareš nemyslí, že reprezentuje katolickou veřejnost. Omezuje pojem katolík na vnitrocírkevní půdu, když uvádí, že „české katolíky reprezentuje český primas, asi také otcové biskupové.“ Z jeho vyjádření je také patrný určitý relativismus typický pro Unii svobody, když píše, že „pro budoucnost Církve svaté je demokratická politická různorodost jejich oveček prospěšná.“

Závěr: Trvalo jeden rok, než jsme se u položených otázek dobrali pravdy.

*br. Felix OFM / Karel Korous /
Josef Ježek*

Právě Dobrovský odpoutal české národně obrozené snahy od jejich původně národního a katolicky barokního, balbínovského základu a převedl je na široce otevřené osvícenské pozice. Ovlivnil tak velký počet mladších duchovních, vyšlých z josefinských generálních seminářů.

Podobně smýšlel i Bernard Bolzano. Ve svých „Akademických řečech“ mlčí k otázkám Kristových zázraků a zdůrazňuje pouze lidskou stránku jeho činnosti. Popírá papežský primát, církvi katolické upírá samospasitelnost a odmítá myšlenku, že by jen ona byla nositelkou základu zjevené pravdy. Dogma ani jako zjevenou pravdu nepřijímá, přiznává mu však pozitivní význam podle toho, jak je schopno člověka mravně zušlechtit.

Takové názory tedy formovaly duchovenstvo a potažmo celou českou společnost po celé 19. století. Široký základ ospravedlnil i oslavování rozporuplných postav českých dějin, zvláště Husa, Žižky a Chelčického, glorifikaci husitských válek a období reformace. V tomto se vyznamenal především František Palacký, nutno však říci, že k jeho velkému rozhořčení byla jeho díla k protiklerikální, protikatolické a obecně protikřesťanské propagandě šikovně zneužita. Tak se Palacký nechtěně stal hlavní zbraní, v té době již vítěznému,

internacionálně-liberalistickému směru, v boji proti německé Vídni, proti šlechtě a proti katolické hierarchii. V tomto duchu také pokračoval známý romanopisec Alois Jirásek. Jeho pohled na dějiny – oslava husitství a reformace, doba katolické reformace naopak jako doba naprostého temna – zvítězil a přetrvává dodnes.

Zatímco v Čechách katolicismus prohrává své soupeření o vedoucí roli s osvícenstvím, na Moravě sílí vpravdě národní cyrilometodějské hnutí, reprezentované především osobou Františka Sušila. Tento pravověrně smýšlející katolík zastával názory, které bychom mohli s čistým srdcem podepsat i dnes. Záchranu Evropy vidí v návratu ke katolicismu; katolická církev je jedinou institucí, která je schopna duchovně a mravně povznést současnou Evropu, zkaženou internacionálním liberalismem a materialismem. Český národ může najít svou budoucnost pouze v úzkém sepětí s katolickou církví a katolickou kulturou minulosti. Vedl tvrdé polemiky s liberály všeho druhu, nešetřil J. K. Tyla ani K. H. Borovského. Marně usiloval o to, aby někdo sepsal skutečně podstatnou monografii o Husovi. On a jeho družina položili základy moravského katolicismu a na těchto základech vyrůstají takové osobnosti, jako byl např. A. C. Stojan.

Výsledky se dostavily: na přelomu 19. a 20. stol. se mnozí čeští kněží cílili více jako buditelé než jako apoštolové víry. Pro mnoho Čechů se všeslovanské beznárodní cítění stalo náhradou náboženství. I církevní záležitosti a osoby byly posuzovány výlučně z tohoto hlediska a přívlastek „vlastenecký“ byl ve veřejném mínění jakousi omluvou, že někdo je ještě knězem.

Přesto si Rakousko zachovávalo navenek tvář katolického státu. V žádné době nebyly děti tak svědomitě připravovány na přijetí svátostí, jako v 19. století; byly povinné bohoslužby na gymnasiích a středních školách, systém polních kurátů v armádě. Na jedné straně lidová zbožnost a častá procesy, na straně druhé generace mladých lidí, houfně odpadajících od víry a po roce 1918 už normálně vystupujících z církve. Rakousko tak bylo velice rozporuplným

situace byla v Rakousku, kde katolická víra byla státním náboženstvím. Císař, jeho „Apoštolské veličenstvo“, jmenoval podle papežského privilegia biskupy. Vybíral si zpravidla příslušníky německých šlechtických rodin a bylo-li tomu jinak, pečlivě se přihlíželo, aby to byly osoby věrné dynastii a jejímu chápání funkce náboženství. Ač byli tito biskupové vesměs bezúhonní a zbožní, mnohdy se až příliš snažili vyhovět císařovu přání, který žádal pouze jedno, a to pokoj a klid, žádné zbytečné reformy, žádné probouzení lidu, žádné bouření. Nedovedli se sblížit ani s klérem ani s lidem a mnozí svým feudálním způsobem života budili pohoršení.

Z tohoto poněkud temného pozadí zřetelně vystupují dva biskupové, kteří si jistě zaslouží zmínku. Je to českobudějovický Jan V. Jirsík, bojovník proti náboženské lhostejnosti a zakladatel českých škol, díky jemuž si udržely Budějovice český ráz. Dalším je královéhradecký Edvard J. Brynych, který vedl v Hradci neúnavnou spolkovou činnost, pořádal diecézní katolické sjezdy a znám je také svým výrokem: „Proti knize nebo listu musíme postavit knihu nebo list, proti spolku musíme postavit spolek, proti činnosti činnost, proti penězům peníze, proti zášti a fanatismu musíme dát lásku a odhodlanost.“.

Situace v kléru byla jiná. Drželo se německé vlastenectví, či lépe řečeno nacionalismus, který pravou víru zastíňoval. V německých oblastech se mělo zato, že v národnostním boji spočívá povinnost vůči německému národu. Propagátor této myšlenky, kněz Ambrož Opitz, se dokonce v této otázce prudce střetl s tehdejšími rektorem litoměřického semináře, pozdějším pražským arcibiskupem Františkem Kordáčem v tisku, že došlo až k soudnímu procesu.

V českých oblastech už od dob národního obrození se naopak šířil panslavismus. Malý slovanský národ, odevšad tísněn německým sousedem, se cítil, zvláště na konci napoleonských válek posílen ruskými armádami pohybujícími se po celé Evropě a mluvícími společnou řečí. Tito „vlastenci“, spíše však internacionalisté,

poukazovali na krevní, jazykovou a povahovou spřízněnost s ostatními slovanskými národy.

Generace kněží vyšlá z dob před tereziánskými a josefinskými reformami byla pravověrně katolická. Hlásila se k odkazu Bohuslava Balbína, k jeho důrazu na svatováclavskou, svatovojtěšskou a nepomuckou tradici, v kterém viděla inspiraci pro svůj zápas na obhajobu národní identity, ohroženou právě těmito reformami. Ale další generace kněží byla už zcela jiná. Zasluhu na tom mají právě osvícenství a josefinismus. Tyto vlivy deformovaly celou církev tak dokonale, že z kněží učinily pouhé hlasatele státních patentů, prostých čisté víry v Krista ukřižovaného a zmrtvýchvstalého. To od nich nikdo ostatně ani nežádal. Příkladem nám může být Josef Dobrovský, který se ve své přednáškové činnosti úzkostlivě vyhýbal odpovědi na otázku, za koho pokládá Ježíše Krista: zda za Božího Syna a Spasitele, či za pouhého člověka. Kategoricky odmítal dogma o dědičném hříchu a o nutnosti milosti ke spáse. Řeholní život, odpustky, přísaha na Neposkvrněné početí Panny Marie, askese a půst byly podle něj „středověké pověry“ na ohlupování lidského rozumu.

REAKCE NA ČLÁNEK „PAROUBKOVÁ, SOMMEROVÁ, FEMINISMUS“

Obrázek č. 3/2006

Jsem ráda, že i Liberec má svůj farní časopis. Jeho obsah je pestřejší než by se od obyčejného farního věstníku dalo očekávat, o čemž svědčí např. povedený seriál o duchovní hudbě, liturgii, církevních dějinách. Některé články mne zaujmou, některé nikoli, ale jsou i takové, o kterých mám pochyby, zda-li do něj patří. Jde především o statě dodávané Občanským institutem (problematika potratů atd.), který v případě farního časopisu přesvědčuje přesvědčené. Jeho legitimní a užitečné působení vidím především v prezentaci křesťanských hodnot ve světských médiích, nikoliv na „katolické půdě“.

Co mne však nepříjemně překvapilo bylo přetištění článku z www.sklenenykostel.cz. komentujícího rozhovor Z. Paroubkové s O. Sommerovou. Autor článku Fr. Schildberger se dosti nevybíravým způsobem vyjadřuje o přední české dokumentaristce Sommerové. Redakci Obrázku zazlívám, že tento článek vůbec otiskla a navíc věty typu „... se mi vnucovala představa O. S. coby hodně vzteklého malého ratlíka ...“ vytiskla tučně. Nepovažuji se za feministku a s O. Sommerovou v mnohém nesouhlasím, přesto se mi komentář Fr. Schildbergra zdál jednostranný a urážející.

Přála bych si, aby v obsahu farního časopisu bylo více návodů a inspirací, jak přispívat k uzdravení tohoto světa. V článkách toho typu je zřejmě nenajdeme.

Marie Rissová, Ruprechtice

Redakce požádala

o vyjádření autora zmíněného článku pana Františka Schildbergera. Ten v odpovědi uvedl, že na svém textu nehodlá nic měnit a že na kritickou poznámku Ing. Marie Rissové nebude odpovídat.

Proč stále psát o potratech?

Proč o nich psát stále, dokonce i v katolickém tisku, jehož čtenářům by názor na tuto zlou praxi měl být srozumitelný a samozřejmý? A proč se stále zabývat protipotratovými aktivitami v USA?

Protože potraty jsou jedním z největších zel moderní společnosti a jsou jejím největším zlem systémovým. Jsou otázkou nejen morálky, ale i spravedlnosti, respektive jejího pošlapání. Mravních zel je spousta, závažnějších i méně závažných, ale v moderní západní liberální společnosti jsou potraty zlem unikátním, neboť jsou jedinou praktikou, v níž jsou záměrně zabíjeny nevinné lidské bytosti (alespoň do všeobecného rozšíření euthanasie). Všechna zla ostatní jsou buď méně závažná nebo nezáměrná.

Navíc potraty nejsou jen záležitostí osobní morálky, ale i společenské krivdy: samotný společenský řád ono záměrné zabíjení nevinných umožňuje, toleruje a chrání. Je to zlo, jež se dotýká samotné spravedlnosti a legitimacy společenského politického řádu – a narušuje, podkopává ji. Jaké jiné společenské zlo je takto závažné? Korupce? Chamtivost? Lhostejnost? Zlodějna? Jakkoli jsou odpudivá, nejsou to zla tak závažná nebo systémová.

Proč se věnovat otázce potratů v souvislosti se Spojenými státy, ať již v podobě otázky personálního obsazení jejich Nejvyššího soudu, případného odmítnutí rozhodnutí Roe versus Wade, anebo nedávného zákona zakazujícího potraty, jenž schválil parlament státu Jižní Dakota a podepsal jeho guvernér?

Protože Amerika je dnes – stejně jako kdysi byly Francie, Británie či Německo – středem naší civilizace a centrem jejího intelektuálního a politického kvasu. Politické a intelektuální diskuse v Americe sleduje každý, stejně jako před 200 lety každý (myslí se tím každý, kdo se věnuje

světu idejí) sledoval ty ve Francii. Ideje diskutované v Americe – ať již ideje dobré či zlé – se časem rozšíří do celého světa a ovlivní názory tisíců ba milionů lidí dalších. Ideje, ať již dobré či zlé, jsou nakažlivé. A módní intelektuální trendy vždy udává centrum periferii. Dnes je centrem Amerika. Kdysi nebyla a opět někdy být nemusí. Ale dnes je.

Uspěje-li zápas za život, zápas za

ochranu nenarozeného nevinného života v Americe, byť částečně, přijdou časem úspěchy i v ostatních zemích západní civilizace. Neuspěje-li tento zápas v Americe, kauza ochrany nevinného nenarozeného života bude ztracena všude na Západě. Minimálně pro příští generaci.

Roman Joch, Občanský institut

Foto

- Budova Nejvyššího soudu USA

DĚTI A MLÁDEŽ

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ

9. 4. 2006

Rádcák – rádcové, vedení

22. 4. 2006

(opakovaná zpráva)

Svatý Jiří – všichni, rodiče a přátelé oddílů Ichthys

U Obrázku

13. 5. 2006

Výprava Josefodol – skauti, skautky

Exkurze do nitra Josefodolské hráze

s Ludvíkem Řiřákem

(Organizuje min. 2 Ropuchy)

2. 6. – 4. 6. 2006

Zahájení táborové hry – všichni

(Organizuje Bludy)

Čmelák

HISTORIE

KORDAČ FRANTIŠEK XAVER, THDR., PHDR., ICAN. LIC.

31. arcibiskup pražský (1919 – 1931) (4. část seriálu)

Do Břežan se začali hrnout vysocí církevní hodnostáři čeští i němečtí, Andrej Hlinka, ale i žurnalisté liberálních novin. A dr. Kordač v rozhovorech přehlížel svůj život, své mládí, své arcibiskupské začátky a mimoděk dokreslil i kontrast, v němž se sám viděl vůči nunciovi, příslušníku jiného národa. Bylo veřejným tajemstvím, že mezi arcibiskupem a nunciem nepanovala shoda. Nuncius nebyl spokojen, že musí bydlet v arcibiskupském paláci, že každý přístup k němu je vědomý arcibiskupovi, což bránilo neodvislosti nunciatury. (Diplomaté musí mít neomezený a volný přístup.) Žádal proto o zakoupení domu pro nunciaturu a když se tak stalo, žádal o zakoupení letního sídla pro zástupce Sv. stolce v Karlových Varech. To arcibiskup nemohl už splnit, vzhledem k nedostatku peněz. Všeho toho, co soukromě na své brežanské samotě

vzdálen a nevědom si všech možností zneužití v poznámkových hovorech pronesl, zmocnil se veřejný tisk jako skladiště útočných zbraní proti papežskému nunciovi. Mezitím, když tisk proti nunciovi šířil výpady, nuncius dr. Kordače zpravil o tom, že Sv. otec mu udělil titul arcibiskupa z Amasie a jmenoval ho **trůnním asistentem**. Když „Deutsche Presse“ 9. srpna obvinila nuncia i pražskou kapitolu ze lhaní, že mluví o dobrovolné resignaci arcibiskupově, a že vždy věrné (semper fidele) pražské kapitule by vlastně tento titul měl být odňat, poněvadž svému vzornému biskupu tak málo věrnosti zachovala, svolal nuncius Ciriaci kapitulního vikáře Mons. Píchu a ostatní členy metropolitní kapituly na nunciaturu. Prohlásil: „Viděli jste, že jsem na polemiku v tisku, jež byla resignací arcibiskupa na pražské arcibiskupství vyvolána, nikterak neodpovídal. Chápete, že jsem tak učinit nemohl, jelikož jde o vnitrocírkevní záležitost. Co se týká výroků, jež Monsignore Kordač ve věcech

tak ožehavých pronesl, prosím, aby byl omluven. Já prosím za něho, aby byl omluven, poněvadž způsob jeho jednání nelze zajisté vysvětlit, než že si nebyl rozsahu svého jednání úplně vědom. Musím to výslovně říci, sic by úsudek zněl velmi přísně a hrozilo by nebezpečí, že **československý katolicismus by před celým světem byl zostuzen. Je vskutku prostě neslýcháno, aby první arcibiskup některého národa takto mluvil k žurnalistům.** Vše to jen dokazuje, jak dobře monsignore Kordač učinil, že se arcibiskupství vzdal.“

Závěr pozemského bytí dr. Kordače

Dr. F. Kordač odpovědnost za dny po odnětí úřadu rozhodně nenese (na rozdíl od těch, kteří na jeho nemoci a pokročilém věku budovali své plány). A pro poznání jeho osobnosti zůstává také platná námitka nunciova: ten nemohl předpokládat, že se arcibiskup s věcí odvolá k veřejnosti. Nuncius neznal případu obdobného.

Do konce života žil arcibiskup dr. Kordač v ústraní na arcibiskupském zámku v Dolních Břežanech, kde psal paměti. Jejich vydání bylo **na příkaz ministra zahraničí Edvarda Beneše zastaveno**. Na jaře 1934 arcibiskup Kordač při procházce upadl a k závažnému poškození dolní končetiny se přidal zápal plic. Byl převezen do nemocnice milosrdných bratří v Praze, kde dne 26. 4. 1934 ve věku 78 let zemřel. Dne 30. 4. téhož roku byl pohřben (jako první z pražských metropolitů) do nové arcibiskupské hrobky v dostavěné části katedrály Sv. Víta v Praze.

Arcibiskup Kordač byl mužem přísného

života a projevil se jako nesmlouvavý kritik moderního chaosu mravního i politického. Postavil se rozhodně proti rozkolnickému a odpadlickému hnutí v kněžstvu a svou autoritou přispěl ke konsolidaci českého katolicismu v nově vytvořeném státě. Po dlouhých staletích byl prvním pražským metropolitou nešlechtického původu.

(v příštím čísle ještě přineseme jako doplněk kratší stať o působení dr. Fr. Kordače přímo v Liberci, a to opět od P. Dobiáše)

P. Josef Dobiáš

Foto

- Arcibiskupský zámek

v Dolních Břežanech, kde

naposledy pobýval a

psal dosud nepublikované paměti

arcibiskup Kordač.

Podle <http://www.hradycz/index.php?OID=2423>

je zámek ve špatném stavu

a čeká na rekonstrukci,

mělo by zde být „centrum pokojného stáří“.

Veřejnosti je nepřístupný.

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

I. SVĚTOVÁ VÁLKA (5)

Církev

Ač název tohoto seriálu zní vztah státu a církve, o církvi jsme výslovně hovořili v minulých čtyřech dílech pouze jednou – když jsme psali o známém výroku papeže sv. Pia X.: „*Rád bych obětoval svůj vlastní život, kdybych tím mohl vykoupit mír!*“

Z předchozích dílů našeho seriálu již ovšem víme jak církev překonala osvícenství a josefinismus, jak se vyrovnal Sv. stolec se ztrátou území papežského státu, poznali jsme také, jak církev obstála v „kulturním boji“, vedeného proti ní zejména v Německu, Francii a Rakousku. Po překonání bludů modernismu z přelomu 19. a 20. století by se mohlo zdát, že církev vyšla ze všech těchto střetnutí posílena. Bylo tomu tak doopravdy, nebo uvnitř církve přežíval ten starý „josefinistický“ duch?

Církev nyní byla centralizovaná, posílená I. vatikánským koncilem, papežství požívalo nebývalé autority, kulturní boj uškodil spíše hierarchii, než zbožnosti jednotlivých věřících, jejichž řady naopak semkl. Jiná

PREČO JE JERUZALEM STREDOM VESMÍRU

Prečo je Izrael po celé dejiny centrom diania vo svete? Prečo je neustále v titulkoch svetových médií? Prečo je Jeruzalem „stred vesmíru“?

Na jeho území sa pretínajú dejiny svetské a dejiny sakrálné. Jeruzalem leží uprostred križa, ktorý tvorí horizontálna osa dejín svetských a vertikálna osa dejín spásy. Obidve je nevyhnutné odlíšiť. Ale odlíšiť ich od seba úplne – to je nemožné.

V svetských dejinách je výnimočná poloha Izraela zrejma každému, kto sa pozrie do atlasu sveta. Izrael leží na moste medzi Afrikou a Euráziou, kolískami najstarších ľudských civilizácií. Kto je pánom Jeruzalema – horskej pevnosti na tomto moste – ten je pánom celého mosta. Kontroluje strategický bod na území starého sveta. Preto sa o vládu nad ním bojovalo od nepamäti: starí Egypťania a Asýrčania, Babylončania a Peržania, Alexander Macedónsky a Rumania – a samozrejme aj obyvatelia domáci, starí Židia. Potom prišli Byzantínci a Arabi, križiaci a Turci, moslimovia a kresťania. A napokon 20. storočie, návrat Židov a vznik novovekého štátu Izrael. A arabsko-izraelské vojny.

Strategická poloha by teda urobila z Jeruzalema a Izraela priesečník dejín, ríš a civilizácií tak či onak; z dôvodov svetských a prirodzených. Z týchto dôvodov však nie je možné jednoznačne povedať, že toto územie bolo vždy stredom sveta. Doby jeho dôležitosti sa striedali s dobami jeho bezvýznamnosti. Napr. v rokoch cca. 1300 - 1950 ležal Jeruzalem mimo hlavného prúdu dejín. „Stredom sveta“ boli skôr Rím, Viedeň, Madrid, Paríž, Londýn, Berlín, Moskva, Washington či Peking. Každý z nich sa zdal byť dôležitejší než Jeruzalem. A predsa, Jeruzalem sa k nám neodbytné vracia. Prečo je to tak?

Okrem dejín svetských, profánnych, existujú – ako veria židia a kresťania – i dejiny posvätné, sakrálné. Čo je obsahom sakrálnych dejín ľudstva? Boh, ktorý stvoril človeka i svet sa na konkrétnom mieste a v konkrétnej dobe zjavil človeku, aby mu odovzdal Pravdu o Sebe a svete. Zjavil sa Abrahámovi, Izákovi, Jakubovi a zjavil im tú pravdu, že Boh je len jeden, osobný, že stvoril človeka i svet a od stvoreného sveta je oddelený. Nič stvorené nie je bohom – žiadny predmet, zviera, ani človek. Tento pravdivý obraz Boh odovzdal jednému národu v dejinách – národu židovskému; a v osobe Mojžiša mu dokonca odovzdal i Desatoro – Pravdu o tom, ako má človek správne žiť.

Národ židovský sa tak líšil od všetkých národov ostatných, pretože len on poznal pravdivý obraz Boha a sveta. Samozrejme, dejiny židovského národa pred Bohom, ako ich zobrazuje Starý zákon, sú dejinami vzostupov a pádov, zapríčinených pýchou človeka, jeho nechotou – či neschopnosťou - žiť podľa Božieho zákona. Boh však židovskému národu okrem daru Zákona a trestov za jeho porušenie daroval i niečo navyše: prísľub Mesiáša, ktorý človeku zásadným spôsobom na tomto svete pomôže- „spasiť“ ho.

V jednom momente nastala v židovskej obci „schizma“. Jedni identifikovali konkrétnu osobu v dejinách Ježiša Nazaretského ako prísľúbeného Mesiáša. Títo ľudia, nielen Židia, ale aj príslušníci ostatných národov –považujú Ježiša za Bohočloveka, vykupiteľa ľudských hriechov a spasiteľa. Jeho spása sa však neuskutočňuje na tomto svete v podobe politickej ríše, ale až po smrti človeka ako život večný v Božej prítomnosti. Biologickou smrťou človek (jeho vedomie, duša) nezahynie, ale rodí sa do života nového, večného. Ježiš je Mesiáš, pretože porazil smrť. Stúpenci tohoto názoru sú kresťania.

Druhá časť židov Ježiša považovala za falošného mesiáša a na návrat skutočného Mesiáša čakala ďalej. Stúpenci tohoto názoru sú príslušníci judaizmu.

parantamaan kattivia sydänniä, Herra, armahda. **Herra, armahda.** Sinä, joka olet tullut kutsuttuun syntisiä, Kristus, armahda. **Kristus, armahda.** Sinä, joka istut Isän oikealla puolella ja rukollit puolestamme, Herra, armahda. **Herra, armahda.** Armahdakoon meitä kaikkivaltias Jumala, antakoon meille syntimme anteeksi ja vieköön meidät iankaikiseen elämään, nebo: Herra armahdakoon meitä. Ottakoon hän meiltä pois meidän syntimme, että puhtain sydämin vietäisimme tätä pyhää salaisuutta. **Aamen.**)
Kunnia / Släva na výsostech Bohu

Kunnia Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha ihmisille, joita hän rakastaa. Me ylistämme sinua, me sinuaamme sinua, me palvomme sinua, me kunnioitamme sinua, me kiitämme sinua sinun suuren kunniasi tähden. Herra Jumala, taivaallinen kuningas, Jumala, Isä kaikkivaltias; Herra, ahokaitnen Poika, Jeesus Kristus, Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika, joka pois otat maailman synnin, armahda meitä. Joka pois otat maailman synnin, ota vastaan meidän anomisemme. Joka istut Isän oikealla puolella, armahda meitä. Sillä sinä yksin olet pyhä, sinä yksin olet Herra, sinä yksin olet korkein, Jeesus Kristus, Pyhän Hengen kanssa Isän Jumalan kunniasa. Aamen. Päivän rukous / Vstupní modlitba

Rukoilkaamme. ... Aamen.

SANAN LITURGIA / BOHOSLUŽBA SLOVA

Lukukappale – Vuoropausalmi – Toinen Lukukappale – Halleluja
První čtení – Responsoriatální žalm – Druhé čtení – Aleluja

Tämä on Jumalan (Herran) sanaa. **Kiitos Jumalalle.**

Evankeiliumi

Herra olkoon teidän kanssamme. **Niin myös sinun henkesi kanssa.** Luemme pyhästä evankeliumista N:n mukaan. **Kunnia sinulle, Herra.**

Tämä on Jumalan (Herran) sanaa. **Kiitos sinulle, Kristus.**

Saarna / Homilie

Uskontunnustus / Vyznání víry

Uskon yhteen Jumalaan, Isään kaikkivaltiaaseen, taivaan ja maan, kaikkien näkyvien ja näkymättömien Luojaan.

Ja yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen, Jumalan ainosyntiseen Poikaan, joka ennen aikojen alkua on Isästä syntynyt, Jumala Jumalasta, valkeus valkeudesta, tosi Jumala tosi Jumalasta, syntynyt eikä luotu, joka on samaa olennusta kuin Isä ja jonka kautta kaikki on tehty. Meidän ihmisten tähden ja meidän pelastuksemme tähden hän astui alas taivaasta, tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja Neitsyt Mariasta ja tuli ihmiseksi; meidän edestämme ristinnaulittiin Pontius Pilatuksen aikana, kärsi ja haudattiin, nousi kuolleista kolmantena päivänä

kirjoitusten mukaan, astui ylös taivaisiin, istuu Isän oikealla puolella ja on kunniasa tuleva takaisin tuomitsemaan elävät ja kuolleet ja hänen valtakunnallaan ei ole loppua.

Ja Pyhään Henkeen, Herraan ja eläväksi tekijään, joka Isästä ja Pojasta lähtee, jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa palvotaan ja kunnioitetaan ja joka on puhunut profettojen kautta. Ja yhteen, pyhään, katoliseen ja apostoliseen kirkkoon. Tunnustan yhden kasteen syntien anteeksi antamiseksi, odotan kuolleiden ylösnousemusta ja tulevan maailman elämää. Aamen. Yleiset esirukoukset / Přímlyvy

... Me rukoulemme sinua. **Kuule meitä, laupias Herra Jumala.**

EUKARISTIAN LITURGIA / BOHOSLUŽBA OBĚTI

Uhrilahjojen valmistaminen / Příprava obětních darů

Kiitetty olet sinä, Jumala, kaikkeuden Herra ... josta meille tulee elämän leipä. **Kiitetty olkoon Jumala iankaikisesti.**

Kiitetty olet sinä, Jumala, kaikkeuden Herra ... josta meille tulee hengellinen juoma. **Kiitetty olkoon Jumala iankaikisesti.**

Rukoilkaa kaikki ... kaikkivaltiaalle Isälle. Herra ottakoon uhrin vastaan sinun käsistäsi nimensä kiitokseksi ja kunniaksi, meidän ja koko pyhän kirkkonsa hyödyksi.

Uhrilahjarukous / Modlitba nad dary

Aamen.

Prefaatio / Preface

... Herra olkoon teidän kanssamme. **Niin myös sinun henkesi kanssa.** Ylentäkää sydämenne. **Ylenämme ne Herran puoleen.**

Kiittäkäämme Herraa, Jumalaamme. **Se on arvokasta ja oikein. ... Pyhä, pyhä, pyhä Herra Jumala kaikkivaltias. Täydet ovat taivaat ja maa sinun kunniasi. Hoosianna korkeuksissa. Sinattu olkoon hän, joka tulee Herran nimen. Hoosianna korkeuksissa.**

Eukaristinen rukous / Eucharistická modlitba
... Ottakaa ja syökää tästä kaikki: tämä on minun ruumiini, joka teidän edestämme annetaan.

... Ottakaa ja juokaa tästä kaikki: tämä on minun vereni malja, uuden ja ikuisen liiton veri, joka teidän ja monien edesiä vuodatehtaan synten anteeksi antamiseksi. Tehkää tämä minun muistokseni.

Uskon salaisuus / Tajemství víry
Tämä on uskon salaisuus. **Me julistamme sinun kuolemaasi, Herra, ja vietämme sinun ylösnousemustasi siihen saakka, kun kunniasa tulet.** (Me vietämme uskon salaisuutta. Herra, niin usein, kuin syömmme tätä leipää ja juomme tämän maljan, me julistamme sinun kuolemaasi siihen saakka, kun kunniasa tulet.) (Tämä on pelastuksen salaisuus. Maailman Vapahtaja, pelasta meidät, sinä, joka ristisi ja ylösnousemuksesi kautta vapautit meidät. ...

V 7. storočí Mohamed vytvoril nové náboženstvo, ktoré sa odvolávalo na osoby a koncepty drahé židom a kresťanom, ale od judaizmu i kresťanstva sa líšilo zásadným spôsobom. I keď islam je rovnako monoteistický ako judaizmus a kresťanstvo. Islam neobsahuje koncept Mesiáša. Mohamed nie je mesiáš; podľa islamu je len posledným prorokom. Islam zdôrazňuje absolútnu poslušnosť človeka voči Bohu, nie však priateľstvo medzi Bohom a človekom ako je to v judaizme a kresťanstve. Podľa moslimov Boh od ľudí očakáva len absolútnu poslušnosť; podľa židov a kresťanov Boh od ľudí očakáva nielen poslušnosť, ale aj lásku a priateľstvo, ktoré im opätuje. Svoju lásku a priateľstvo dokonca venuje aj ľuďom, ktorí Jeho priateľmi nie sú. Vrcholným aktom lásky a priateľstva Boha k človeku je práve príchod Mesiáša.

Jeruzalem a krajina okolo neho sú teda miesta drahé židom, kresťanom i moslimom. V historických sporoch oň sa tak stretávali a miešali ohľady mocenské, politické, náboženské a nacionálne. Táto výbušná zmes politiky, náboženstva a nacionalizmu môže len veľmi ťažko dospieť k pevnému a večnému mieru. Pád človeka, jeho hriešnosť a nedokonalosť, ako aj náchylnosť podliehať pokušeniam, predovšetkým pýche, tomu neprajú. Ako zmienené tri náboženstvá hľadajú na konkrétny, hmotný Jeruzalem?

Moslimovia obecné a Arabi konkrétne ho vnímajú ako súčasť „svojho“ územia, ktoré patrí iba im. Akýkoľvek iný civilizačný útvar než arabsko-moslimský považujú za nutne nepriateľský, za anomáliu dejín. Práve nechota Arabov uznať štát Izrael v akýchkoľvek hraniciach v roku 1948 – a ich snaha zničiť Izrael za každú cenu – je hlavnou príčinou arabsko-izraelského konfliktu. Mier na Blízkom východe by bolo možné dosiahnuť „lahko“, stačilo by „len“, aby sa rozhodujúce zložky v arabskom svete vôbec zmierili s existenciou Izraela v realistických hraniciach.

Izrael je štátom primárne židovského národa, všetci Židia (príslušníci etnika, bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú židovskú vieru) na svete sa môžu stať jeho občanmi. Mnohí tak učinili, iní zase nie. Pre židov (teda príslušníkov židovského náboženstva, judaizmu) je Jeruzalem nielen historickým hlavným mestom ich štátu, ale i centrom ich náboženského života. Práve v Jeruzaleme stál Chrám, z ktorého sa dnes zachoval len Múr nárekov. Je to najvýznamnejší hmatateľný symbol židovského náboženstva.

Pre kresťanov je Jeruzalem taktiež posvätným mestom, pretože je mestom, po ktorom chodil, a v ktorom bol ukrižovaný – Ježiš, podľa kresťanov dávno prisľúbený Mesiáš, vykupiteľ ľudských hriechov a Spasiteľ sveta. Akt vykúpenia sa už uskutočnil, ponuka spásy je prístupná každému človeku na svete. I keď kresťania trvajú na voľnom prístupe na miesto obeti Pána a na slobode konať bohoslužby, politickú moc nad Jeruzalemom nepotrebujú. Na čo je kresťanom vláda nad pozemským Jeruzalemom keď už majú na dosah Jeruzalem nebeský? Z kresťanského pohľadu ktokoľvek môže vládnuť nad pozemským Jeruzalemom, akýkoľvek štát ho môže mať pod svojou kontrolou, ak kresťania, individuálni veriaci, majú zaistenú slobodu tam cestovať, putovať a účastniť sa bohoslužieb. Tento stav slobodnej bohoslužby a bohopoety v Jeruzaleme súčasný štát Izrael plne garantuje – pre židov, kresťanov i moslimov (a iných).

Či židovský štát Izrael mal alebo nemal vzniknúť, je historicky zaujímavá otázka. Asi tak zaujímavá ako otázka, či malo alebo nemalo vzniknúť samostatné Slovensko. Faktom však je, že štát Izrael vznikol a je to štát právny, demokratický a slobodný. Svojim občanom – nábožensky židom, moslimom a kresťanom, etnicky Židom, Arabom, Drúzom, Arménom a ďalším – garantuje slobodu viac a lepšie než ktorýkoľvek iný štát na Blízkom východe. Zachovanie tohoto štátu je preto civilizačnou hodnotou.

Pokiaľ ide o ľudskú hlúposť, závisť a fanatizmus, zdá sa, že nemá medzi; vždy je

Doksologia / Doxologie

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä sinulle, Jumalalle, kaikkivaltiaalle Isälle, Pyhän Hengen yhteydessä kaikki kunnia ja kiitos rauhaa iankaikkisesta iankaikkiseen. **Aamen.**

Kommuunio / Přijímání

Rukoilkaamme ... opettanut:

Herran rukous / Modlitba Páně

Isä meidän, joka olet taivaissa. Pyhitetty olkoon sinun nimesi. Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa. Anna meille tänä päivänä jokapäiväinen leipämme. Ja anna meille anteeksi velkamme, niin kuin mekin annamme anteeksi velallisillemme. Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta.

Taivaallinen Isä, ... Jeesuksen Kristuksen tulemistä. Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.

Herra Jeesus Kristus, ... iankaikkisesta iankaikkiseen. **Aamen.** Herran rauha ... kanssamme. **Niin myös sinun henkesi kanssa.** Antakaamme ... rauhan merkki. **Kristuksen rauha.**

Leivän murtaminen / Lámání Chleba

Jumalan Karitsa, joka pois otat maailman synnin: armahda meitä. Jumalan Karitsa, joka pois otat maailman synnin: armahda meitä. Jumalan Karitsa, joka pois otat maailman synnin: anna meille rauha. Katso, Jumalan Karitsa, joka pois ottaa maailman synnin. Autuaita ovat ne ... Karitsan ehtoollispöytä. **Herra, en ole sen arvoinen, että tulet luoksesi. Lausu vain sana, niin minä paranen.** Ehtoollisvirsi / Antifona k přijímání

Kristuksen ruumis. **Aamen.** (Kristuksen veri. **Aamen.**) (Kristuksen ruumis ja veri. **Aamen.**) Loppurukous / Modlitba po přijímání

Rukoilkaamme ... **Aamen.**

LOPPUSIUNAUS / ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

Herra olkoon teidän kanssamme. **Niin myös sinun henkesi kanssa.** Siunatkoon teitä kaikkivaltias Jumala, Isä ja Poika + ja Pyhä Henki.

(biskup: Herran nimi olkoon kiitetty. **Nyt ja aina ja iankaikkisesti.** Meidän apumme on Herran nimessä. **Joka on tehnyt taivaan ja maan.** Siunatkoon teitä kaikkivaltias Jumala, + Isä ja + Poika ja + Pyhä Henki.) **Aamen.**

Menkää Herran rauhassa. **Kiitos Jumalalle.**

Podle <http://www.catholic.fi/lusko/ordomissae.htm> připravil Marko Tervaportti

PYHÄN MESSUN JÄRJESTYS / MEŠNÍ ŘÁD

OBRÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

9. 4. 2006 / Číslo 5 / Ročník 4 – PŘÍLOHA

ALKUMENOT / VSTUPNÍ OBŘADY

Alkuvirsi / Vstupní zpěv

Alkutervehdys / Pozdrav

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. **Aamen.**

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkien teidän kanssamme. **Niin myös sinun henkesi kanssa.** (Herra olkoon teidän kanssamme. **Niin myös sinun henkesi kanssa.**) (Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta. **Kiitetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä.**) (biskup: Rauha teille. **Niin myös sinun henkesi kanssa.**)

Synnintunnustus / Ukon kajinosti

Tunnustakaamme syntimme, että oisimme kelvolliset viettämään pyhiä salaisuuksia. nebo: Ennen kuin vietämme Herran muistoa, tutkikaamme itseämme ja tunnustakaamme, että olemme syntisiä ihmisiä. **Tunnustan Jumalalle kaikkivaltiaalle ja teille kaikille, että olen tehnyt paljon syntiä ajatuksin, sanoin, teoin ja laiminlyönnin omasta syystä, omasta syystä, omasta suuresta syystä. Sen tähden pyydän autuasta Mariaa, ainaista puolestani Herraa Jumalaamme. Armahtakoon meitä kaikkivaltias Jumala, antakoon meille syntimme anteeksi ja viekoon meidät iankaikkiseen elämään. **Aamen.**** (Ennen kuin käymme kuulemaan Jumalan sanaa ja viettämään Kristuksen uhria, pyytäkäämme Jumalalta anteeksi syntejämme. nebo: Tunnustakaamme syllisyttämme Jumalan ja kirkon edessä, että kelvollisesti viettäisimme Herran muistoa. Herra, armahda meitä. **Sillä olemme tehneet syntiä sinua vastaan.** Osoita meille laupeutesi, Herra. **Ja anna meille autuutesi.** Armahtakoon meitä kaikkivaltias Jumala, antakoon meille syntimme anteeksi ja viekoon meidät iankaikkiseen elämään. nebo: Kaikkivaltias ja laupias Herra suokoon meille armahduksen, vapautuksen ja syntiemme anteeksiannon. **Aamen.**) **Herra, armahda / Kyrie**

Herra, armahda. **Herra, armahda.**

Kristus, armahda. **Kristus, armahda.**

Herra, armahda. **Herra, armahda.**

(Synnintunnustus / Ukon kajinosti

Tutkikaamme tämän messun vieton alussa itseämme ja pyytäkäämme Herraa armahtamaan meitä. Sinä, joka olet lähetetty

Česká republika 2006

Ministerstvo vnitra:

Malý kluk se ptá na ulici policisty: „Pane, můžete mi říci, jaké IQ má mít správnácký policista?“

Ale ten se podiví: „Íkvé? To nevím, zatím jsme nic takového nefasovali!“

České dráhy:

Průvodčímu v pokročilém, ale ještě ne v novém důchodovém věku, povídá ve vlaku malý kluk: „Pane průvodčí, já jedu k babičce a maminka mi říkala, že ještě neumím číst, abych vás poprosil, abyste mi řekl, až bude Česká Třebová.“

„Spolehni se, šlapečku,“ povídá mu průvodčí, „já ti žeknu, až budeme v Šeské Čebové!“

Jenomže průvodčí – už je to starší člověk, ale pořád ještě dělá – si na kluka sice přece jen vzpomněl, ale až vlak vyjžděl z České Třebové. Obětavě skočí, zatáhne za záchrannou brzdu a podle svých sil utíká kluka vysadit.

„Jsme jen koušíček za nádžazím v Šeské Čebové, šlapečku, těch pár kroků už doběšneš!“ omlouvá se horlivě.

„Ale já v České Třebové nevystupuji“, brání se kluk, „já jedu do Prahy k babičce a maminka mi dala na cestu dvě klobásky a říkala, abych si jednu snědl hned a tu druhou v České Třebové.“

Předvolební:

Průzkumy ukazují padající preference dříve nejsilnější vládní strany. Razantní premiér si v krajní nouzi vzpomíná na nebe. Hned tam posílá dotaz, jak by bylo možno rychle zabezpečit vyšší životní úroveň jeho pracujícího lidu.

Přichází odpověď: „Existují dva způsoby. Přirozený a zázračný. Přirozený způsob je ten, že z nebe k Vám pošleme ‘ihned víc jak dvanáct pluků andělů’, kteří ve Vaší zemi začnou rozumně pracovat. Zázračný by byl ten, kdybyste začali rozumně pracovat sami.“

P. Ing. Antonín Sedlák s kol.

Foto

- Sv. František Xaverský

Ilustrace k Libereckému úsměvu

br. Michal OFM

možné doterajšiu úroveň prekonať. Ľudia, ktorých pred polstoročím napadol a zotročil vírus fanatickej nenávisti proti Židom, vírus antisemitizmu, si priali, aby Židia neboli v ich blízkosti, aby sa odsťahovali niekam inam, napr. do Palestíny, do Izraela. Ja osobne ľutujem, že mnohí naši bývalí židovskí spoluobčania sa do Izraela odsťahovali. Ich prítomnosť u nás by som považoval za veľké kultúrne, vedecké, spoločenské a ekonomické obohatenie našej spoločnosti, ale uznávam ich právo rozhodnúť sa, kde chcú žiť. Nie však naši antisemiti: kedysi chceli Židov odsťahovať do Izraela, teraz trvajú na tom, že Židia nemajú právo žiť ani v Izraeli, že samotný Izrael nemá právo žiť. Zrejme podľa antisemitov Židia nemajú právo žiť nikde. Či jednoducho: nemajú právo žiť. Miera ľudskej nenávisti nepozná hraníc.

To sú dejiny človeka, svetské i sakrálné: pýcha a pád, prísľub a zaslúbenie, nedodržanie Zmluvy a katastrofa, potom odpustenie, milosť a nový začiatok. Z čisto svetského pohľadu na dejiny mier v zemi zaslúbenej nikdy nebude. Z hľadiska dejín sakrálnych, dejín spásy, mier v Svätej zemi nastane až vtedy, keď príde Princ mieru: židovským národom tak dlho očakávaný Mesiáš; jeho príchod však podľa kresťanov bude zároveň druhým príchodom Krista. To však nastane koniec vekov. Inými slovami, mier nastane až na konci dejín; a očakávať čokoľvek iné je čistá utópia.

Roman Joch / Týždeň 3/2006, 16. 1. 2006

Foto

- Getsemany

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

1. Co znamená slovo aleluja?
 - a) Ať se tak stane!
 - b) Buď vůle tvá!
 - c) Chvalte Pána!
2. Co je za bránou nebeskou?
 - a) Hvězda jitřní.
 - b) Kancelář sv. Petra, který má klíče od nebeského království.
 - c) Očistec.
3. Může být křestní kmotr i kmotrem biřmovacím?
 - a) Ano, doporučuje se.
 - b) Jen, když dostaneme dovolení (tzv. dispens) od biskupa.
 - c) Ne, nesmí.
4. Kdo má přijmout svátost pomazání nemocných (prémiová otázka teď už pro starší děti: které číslo Obrázku psalo o této svátosti podrobně a kdo tehdy článek napsal)?
 - a) Každý člověk, alespoň o vánocích, aby se mu nic zlého nestalo.
 - b) Každý člověk, který nebezpečně chřadne nemocí nebo stářím.
 - c) Každý člověk, který právě zemřel.
5. Co si připomínáme při slavnosti Zjevení Páně?
 - a) Kristův druhý příchod ve slávě.
 - b) Narození Pána Ježíše.
 - c) Příchod tří králů.
6. Který římský císař vládl v době, kdy Kristus za nás zemřel na kříži a vstal z mrtvých?
 - a) Herodes.
 - b) Tiberius.
 - c) Traján.

ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO ČÍSLA

1. Intence je latinské slovo (intentio) a znamená úmysl nebo záměr. Mši sv. může kněz za někoho nebo na nějakou potřebu obětovat a tomuto úmyslu říkáme intence.
2. Frater je také latinské slovo a znamená v češtině bratr. Používá se v řeholních společnostech.
3. Ježíš nařídil Petrovi, aby odpustil svému bratru třeba i 77 x. 7 je číslo plnosti, takže číslem 77 Ježíš chtěl ukázat, že člověk má kajícímu odpouštět pokaždé, stále.
4. Nejznámějším misionářem Indie je sv. František Xaverský, vl. jm. **Francisco de Yasu y Xaver**, původem Bask (* 7. 4. 1506 na zámku Javier, baskicky Xavier, † 3. 12. 1552 na ostrově San Čoan), Se sv. Ignácem z Loyoly spoluzakladatel Tovaryšstva Ježíšova (jezuitů). Byl misionářem v Indii, Zadní Indii a Japonsku. Zemřel na cestě do Číny. Památka 3. 12.
5. Sv. Pavel ustanovil biskupem v Efesu svého spolupracovníka sv. Timoteje.
6. Židé směli vyplácet jen 40 ran bez 1. Pokud by se totiž spletli, překročili by už zákon.

7. Co obsahuje šest základních pravd víry?
 - a) Zjednodušení Desatera.
 - b) Zjednodušený spis o životě Ježíše Krista.
 - c) Zjednodušení toho, co každý katolík věří.
8. Jak se jmenoval prorok, který pomazal Davida za krále?
 - a) Izaiáš.
 - b) Samson.
 - c) Samuel.
9. Co to byla Sodoma a Gomora?
 - a) Dvě pohanská města, kde se páchaly velké hříchy.
 - b) Místa, kde se stéká řeka Jordán s Rudým mořem.
 - c) Název pohanských, římských božstev.
10. Co to je cingulum?
 - a) Šňůra k přepásání alby nebo hábitu.
 - b) Šňůra ke škrcení nezbedných ministrantů.
 - c) Šňůra na zvonku, kterým se zvoní na začátku mše sv.

TEST PRO DOSPĚLÉ

1. Co znamenají slova Mene, Tekel, Fares?
2. Kolik církví je založeno Ježíšem Kristem?
3. Proč Bůh zkoušel Abrahamovu víru?
4. Koho byl předobrazem Izák?
5. Jak se nazýval stan, ve kterém stála Boží archa?
6. Čím byl Izraelitům sedmý den v týdnu?
7. Co chce od nás Bůh?
8. Kdo byli starozákonní proroci?
9. Co znamená jméno Ježíš?
10. Co se stalo s Ježíšem čtyřicátého dne po narození?

7. V roce 250 vypuklo pronásledování císařem Déciem. Každý byl povinen obětovat pohanským bohům. Kdo se vzpíral, byl odsouzen k zabavení majetku, k vyhnanství a práci v dolech. Zdá se, že smrtí bylo vyhrožováno jen biskupům. Mnoho křesťanů odpadlo „jen navenek“. Byla mezi nimi i řada členů duchovenstva.

Když po Déciově smrti 1. 6. 251 pronásledování ustalo, odpadlíci se chtěli opět vrátit do církve. Nastala otázka znovupřijetí (od)padlých – lapsi – do církve, když padlí žádali o smíření s církví. Rozhodla o tom synoda svolaná roku 251 do Kartága, která stanovila:

- ti, kteří obětovali, třeba „jen navenek“, pohanským bohům, měli být podrobeni pokání, a přípuštění do církevního společenství pouze v hodině smrti,
- ti, kteří neobětovali, ale získali si (úplatkem nebo jinou přízní) potvrzení o tom, že obětovali (byla to povinná knížечka – libellus – o tom, že člověk oběť vykonal), byli nazýváni libellatici a bylo jim po uskutečnění pokání dovoleno smíření s církví.

8. Konstantin Veliký dal r. 313 Milánským ediktem křesťanům svobodu v celé Římské říši a rozdělil svou říši mezi své syny Konstantina II., Konstantia a Konstanse. Protože všichni byli již vychováni v křesťanské víře, vystupovali proti pohanství mnohem rozhodněji nežli jejich otec. Zakázali obětovat modlám, zavírali pohanské chrámy a zabavovali jejich jmění. Přesto se pohanství v obyvatelstvu dařilo vymýtit jen pomalu a leckde, zejména na venkově, se udrželo až do V. století. I samotný Konstantius, který žil z bratrů nejdéle, odpadl k ariánství a církevním záležitostem škodil. Jeho manželství bylo bezdětné. Krátce před jeho smrtí proti němu vystoupil jeho nevlastní strýc Julián, kterému císař Konstantin předtím vyvraždil příbuzné. Západním vojskem byl Julián provolán za Augusta, ale zdá se, že totálnímu nezdaru své akce zabránil jen tím, že Konstantia nechal roku 361 otrávit.

Ač byl Julián vychováván jako ariánský křesťan, měli na něj velký vliv pohanští filosofové, správněji sofisté, obzvláště sofista Libanius. Po svém nástupu na trůn Julián veřejně odpadl k pohanství a proto bývá nazýván Apostata (Odpadlík). Nechal okamžitě otevřít pohanské chrámy a obnovil oběti bohům. Při obnově již pokleslého pohanství přejímal mnoho z křesťanství (dobročinné ústavy, nemocnice, církevní kázeň, hierarchii apod.).

Proti křesťanům nepostupoval násilím, aby nevytvářel nové mučedníky. Církev se rozhodl zničit jiným způsobem. Oloupil křesťanské kostely, křesťanům zapověděl vzdělání a zesměšňoval je všude jako „galilejské“. Všechny dříve vypovězené biskupy povolal zpět do říše, aby mezi ně vnesl nevraživost. Za jeho vlády zahynulo mnoho křesťanů, ač je sám popravovat nenechal. Císařští úředníci ale znali Juliánovo smýšlení a mnohde křesťany usmrcovali svévolně. Roku 363 byl Julián ve válce proti Peršanům smrtelně zraněn a dle Theodoretů umíraje zvolal: „Zvítězil jsi, Galilejský!“ (tj. Ježíši).

Po Juliánově smrti zvolili armádní velitelé křesťana Joviána. Ten církvi okamžitě navrátil všechna práva a výsady a pohanům privilegia definitivně odňal.

9. Ústy proroků mluvil Duch svatý

10. Biret je troj nebo čtyřhranná čepice či klobouk s rohy a většinou se štrápcem. Nosí jej universitní hodnostáři, soudci a prokurátoři (příp. i advokáti), v církvi pak papež (bílý), kardinálové (purpurový), biskupové (fialový), doktoři teologie (červený), ostatní duchovenstvo (černý).

OZNÁMENÍ

Obrázek libereckých farností děkuje P. Ing. Antonínu Sedlákovi i za dosavadní vedení rubriky Liberecký úsměv. Vzhledem k jeho kvalifikaci jsme rádi, že P. Sedlák i nadále povede kvalitní rubriku Testů pro děti i pro dospělé, avšak pro jeho současné zaneprázdnění by asi bylo vhodnější, kdyby Liberecký úsměv převzal jiný redaktor. Zájemci se mohou přihlásit v redakci.

OB RÁZEK

libereckých farností

Koncert ve Vratislavicích nad Nisou

14. 5. 2006 v 19 h se ve farním sále kaple Vzkříšení ve Vratislavicích nad Nisou koná komponovaný pořad Galantní doteky francouzské hudby a poesie 17. století.

Koncert pořádá Městský obvod Vratislavice nad Nisou.

Všichni jste srdečně zváni!

Václav Vaněk

NĚKTERÉ BOHOSLUŽBY VE FARNOSTECH Jáhenské svěcení

Dne 17. 6. 2006 v 10 h v katedrále Sv. Štěpána v Litoměřicích přijme Pavel Andrš z Liberce-Hanychova z rukou Msgre. Pavla Posáda, biskupa litoměřického, jáhenské svěcení.

Na tuto slavnost jste všichni zváni.

Máme objednaný autobus. Odjezd v 8 h z Fügnerovy ulice.

Zapsat se můžete na tel. 485 104 670, mob. 776 372 225.

P. Cherubin M. Kuczwicz OFM

Posvěcení oken v Hanychově

4. 6. 2003 ve 14 h v kostele Sv. Bonifáce v Liberci-Dolním Hanychově budou posvěcena nová kostelní okna za účasti otce biskupa Pavla Posáda a hostů a dobrodinců z Paderbornu z Německa.

Jménem farnosti všechny na tuto slavnost zvu.

P. Cherubin M. Kuczwicz OFM

První svaté přijímání

malá změna

V článku v předminulém Obrázku na s. 21 došlo ve třetím odstavci k malé změně:

Nácvik obřadu a možnost přijmout svátost smíření je **v pátek 19. 5. 2006**

v 16.00 h v Ruprechticích a v sobotu 27. 5. 2006 v 9.00 h ve farnosti Arciděkanství Liberec

Dana Glaserová

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ

1. AŽ 30. DUBNA 2006

Křtem byli mezi nás přijati:

Farnost arciděkanství Liberec

kostel Sv. Antonína Velikého

Benedikt Michal Martin Norbert Oleksák

Farnost děkanství Rochlice

dospělí

Martina Zdislava Pluhařová

Málek Halama

Milan Kala

děti

Miroslav Štaubert

Josef Štaubert

Iva Anna Pluhařová

Farnost Vratislavice nad Nisou

dospělí

Kateřina Iva Prokšová

Eva Pavlíčková

Anastasie Simona Kahounová

děti

Nikola Jana Korodiová

Kateřina Sádková

Natali Kahounová

Tomáš Kubek

Srdečně blahopřejeme.

Ke vzkříšení jsme vyprovodili:

Farnost Ruprechtice

Anna Serbená (1924)

Farnost Vratislavice nad Nisou

Květuše Estočáková (1951)

Josef Říha (1932)

duchovní správci

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 8. 5. 2006

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Veselé Velikonoce v Ruprechticích, Zdeněk Holub

Internetové stránky libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

ÚVODNÍK

MISIE V RUPRECHTICÍCH, P. TOMÁŠ GENRT OFM 3

PASTORACE

8. KVĚTNA, PAMÁTKA PANNY MARIE 4
 – PROSTŘEDNICE VŠECH MILOSTÍ, P. FRANTIŠEK OPLETAL, ARCIDĚKAN LIBERECKÝ 5
 LIBERECKÉ MISIE (PONDĚLÍ 1. ČÁST), BR. FRANTIŠEK ZDENĚK HORÁK OCARM. 6
 CYKLUS O VYUČUJÍCÍCH NÁBOŽENSTVÍ V LIBERCI POKRAČUJE – MVDr. HANA PRAUSOVÁ 7
 K TÉMATU „ZAMYŠLENÍ“ – JAK TO NĚKDE DĚLAJÍ KATOLÍCI, ING. JANA MINDLOVÁ, CSC. 10
 KAPUCÍNSKÉ STATISTICKÉ JEDNOHUBKY

RODINA A ŠKOLA

CO O AIDS NEVÍME, KAREL KOROUS; BR. FELIX OFM 10

DĚTI A MLÁDEŽ

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ 11
 XXXIII. DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE, ZUZANA FLÉGROVÁ 12
 O PÍSNÍ K PÁNU BOHU – CO JE LEPŠÍ, MODLITBA, ČI TAKOVÁ PÍSEŇ? PAVLÍNA CVEJNOVÁ 12
 VIDERE PETRUM, JAKUB KRÍŽ 13

HISTORIE

PŮSOBNÍ DR. FR. KORDAČE V LIBERCI (DODATEK), P. JOSEF DOBIÁŠ 14
 VZTAH CÍRKVE A STÁTU – A BISKUPSTVÍ LITOMĚŘICKÉ, BR. FELIX OFM 15
 VARHANY – KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ VE SLUŽBÁCH LITURGIE (16), PAVEL KOZOJED 17
 VARUJÍCÍ VÝROČÍ, KAREL KOROUS 20

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

KARMELITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA, BÁRA STAŇKOVÁ 21
 – REDAKCE DOPORUČUJE 21
 9. BENEFIČNÍ KONCERT V LIBERCI HANYCHOVĚ, ZDENĚK A RADOVAN SKALICKÝCH 22
 ZPRÁVY Z OBLASTNÍ CHARITY LIBEREC, ROMANA PLISCHKOVÁ 22
 POUTNÍ SEZÓNA V JABLONNÉM V PODJEŠTĚTÍ 22
 SETKÁNÍ S OTCEM BISKUPEM, EVELYN BERNARDOVÁ 22
 NĚKTERÉ Z AKTIVIT FARNOSTÍ 23
 NĚKTERÉ BOHOSLUŽBY VE FARNOSTECH 24
 Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 1. AŽ 30. DUBNA 2006 24

PŘÍLOHA

TŘI DOKUMENTY, ZENIT; ČBK

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI
 TEST PRO DOSPĚLÉ
 ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO TESTU
 LIBERECKÝ ÚSMĚV
 O DNEŠNÍM SEŠITKU NA CESTY, JOSEF JEŽEK
 MESSENS FASTE DELE / MEŠNÍ RÁD – SEŠITEK NA CESTY

Společně jsme slavili mši svatou a otec biskup měl viditelnou a velkou radost z těch nejmladších ratolestí na kmenu církve.

Po společném fotografování byli všichni pozváni do biskupské rezidence, kde je otec biskup, opravdu jako dobrý otec, přivítal a velmi živě a důrazně jim důležitost jejich rozhodnutí vysvětlil. Například řekl: „Doteď vás církev hýčkala, ale teď je to na vás, abyste makali, abyste přivedli další a další. Vy jste budoucnost této diecéze.“ Střídaly se vážné i méně vážné připomínky týkající se křtu, například: „U každé křtitelnice by mělo být upozornění: POZOR! ŽIVOTU NEBEZPEČNO!“

Také z života pana biskupa jsme se dozvěděli nějaké zajímavé drobnosti a příhodičky. A čas utíkal příliš rychle. Při velice chutném obědě jsme pak měli možnost se navzájem seznámit a já osobně jsem byla velmi potěšena, že opravdu v každém koutku naší diecéze přibyli noví křesťané ve všech věkových kategoriích. Velká čísla – bylo přítomno asi 30 novokřtěnců – sice nemůžeme očekávat, ale já sama dám vždy přednost kvalitě před kvantitou. Myslím si, že toto setkání bylo velice vydařené a naši noví bratři a sestry se už můžou ve své diecézi cítit jako doma.

Cestou zpět jsme měli v autě ještě jednu mladou nově pokřtěnou ženu, která se nezdráhala vstávat už v 2.30 v noci, aby z Tanvaldu do Litoměřic včas došla. Je naším přáním, aby jí tahle horlivost zůstala.

Myslím se, že máme za co děkovat. Za nový život v církvi i za krásný, vydařený den.
Evelyn Bernardová

NĚKTERÉ Z AKTIVIT FARNOSTÍ

Farnost Sv. Antonína Liberec

pořádá ve dnech 24. – 25. 6. 2006 zájezd
 Třebechovice, Hora Matky Boží v Králí-
 kách, jeskyně Na pomezí, Maria Hilf ve
 Zlatých Horách, Svatý Kopeček, Koclířov.
 Duchovní vedení: P. František Opletal
 Doprava: 400 Kč.
 Vstupné: 100 Kč.
 Ubytování si hradí každý sám: 80 až 150 Kč.
 Odjezd: 24. 6. 2006 v 7.00 ze
 Sokolovského nám.
 Návrat: 25. 6. 2006 přibližně v 19 h.
 Přihlášky: do konce května na
 tel. 485 152 702, mob. 731 563 604.

Ingrid Lanková

Víkend na cestách Jizerských hor
(23. – 25. 6. 2006)

.... a pod vedením evangelia se vydej-
 me po jeho stezkách“

(předmluva k řeholi sv. Benedikta)

Společenství benediktinského institutu sv. Bonifáce zve mladé ženy na víkend 23. – 25. 6. 2006 po cestách Jizerských hor.

Sejdeme se v 23. 6. 2006 v 17.00 na vlakovém nádraží v Liberci. Pojedeme do Josefova Dolu a pak pěšky do Kristiánova, kde přespíme. Ráno vyrazíme do hor a večer skončíme na faře v Desné. V neděli musíme brzo vstávat na mši svatou v Příchovicích v 10.00, po ní se vydáme na cestu domů.

Během víkendu se chceme zamyslet nad praktickým duchovním životem.

S sebou: dobré boty, spacák, jídlo, pláštěnku, nějaké peníze a nejnnutnější osobní věci, breviář brát nemusíte.

Přihlášky do 14. 6. na tel. 485 159 216 nebo mailem hellmich@volny.cz.

Těším se na Vás.

Evelyn Bernardová

Benefiční koncert v Rochlici

Skupina Jizeroš

Vážení přátelé,

dovolujeme si Vás pozvat na benefiční koncert skupiny JIZEROŠ v kostele Sv. Jana Křtitele v Liberci-Rochlici, který se koná v sobotu 3. června 2006 v 17 hodin.

Zazní LURDSKÁ MŠE Marcela Štěpánka. Vstupné dobrovolné. Výtěžek koncertu je určen na opravu věže kostela Sv. Jana Křtitele v Rochlici.

Za Jizeroš srdečně zve

Jára Cvejn

Koncert u Sv. Antonína Paduánského

Pěvecký sbor Ještěd uvádí MAGNIFICAT od J. S. Bacha.

Účinkují orchestr M. Valáška, Gaudium Praha a Pěvecký sbor Ještěd, sólisté soprán Věra Polachová, Hana Kachlíková, alt Markéta Džuneva, tenor Tomáš Fiala, bas Jan Morávek.

Provedení řídí Marek Valášek.

V sobotu 20. 5. 2006 od 16 h v kostele Sv. Antonína Paduánského v Ruprechticích Na září 2006 připravujeme Messa di Gloria od G. Pucciniho.

Jaroslav Patočka

Sv. Bonifáce v Liberci-Hanychově. Kvintet Pražské konzervatoře 5. Tet navodil přítomným krásný závěr o neděli Zmrtvýchvstání. Mladé dámy s dechovými nástroji po počáteční nedůvěře hrály s radostí a závěrečná skladba od maďarské autora Farkase byla nádherná. Kostel se zaplnil 120 (!) posluchači a také výtežek koncertu byl tomu odpovídající. Vybralo se přes 9 tisíc korun, které budou použity na obnovu okenních vitráží v tomto hanychovském kostele.

Dovolujeme si Vás zároveň pozvat na již jubilejní 10. benefiční koncert, který se uskuteční o májové neděli 7. 5. 2006 v 17 hodin v tomtož kostele. Na koncertě vystoupí liberecký pěvecký sbor *A my taky* pod vedením dirigenta Lukáše Trykara. Zazní písně od autorů A. Tučapského, B. Martinů, M. Raichla, Z. Lukáše, I. Hrušovského, A. Dvořáka, L. Janáčka, P. Ebena a dalších.

Srdečně Vás všechny na tento koncert zveme a slibujeme hezký zážitek, který Vám zpestří prodloužený květnový víkend.

Zdeněk a Radovan Skalických

ZPRÁVY Z OBLASTNÍ CHARITY LIBEREC

Rádi bychom Vás informovali o použití výtežku z Tříkrálové sbírky 2006. Podle č. 3 Obrázku libereckých farností bylo vykoledováno 74 744,50 Kč. Oblastní charita Liberec získala z této částky 65 %, tj. 48 584 Kč.

Za 4 900 Kč byla Oblastní charitou Liberec adoptována dvanáctiletá indická dívka Savitha Malekudiya. Chodí do šesté třídy, má maminku, která je v domácnosti, tatínek je nádeníkem. Má tři sourozence, sestry. Rodina je velmi chudá, protože mimo otce nejsou mužští členové, kteří by pomáhali vydělat peníze. Saletha by se ráda stala učitelkou, zajímá ji zpěv a tanec, a krásně kreslí. Dochází do školy vzdálené 2 km od vesnice Neria, kde rodina žije. Máte-li zájem této dívky napsat, rádi Vám poskytneme adresu. Jistě uvítá dopis ze vzdálené České republiky.

Další díl z Tříkrálové sbírky – 10 862 Kč – byl použit na nákup rehabilitační pomůcky pro potřebného člověka z farnosti Vratislavice nad Nisou.

Zbývající částka pak na provoz Domova pro matky s dětmi – Domova sv. Anny.

Drobným dárkem, knihou z Karmelitánského nakladatelství, byli odměněni

nejúspěšnější koledníci vedení Zdeňkem Cejnem z Liberce.

27. 5. 2006 je v Jablonném v Podještědí Charitní pouť. Začíná ve 14 h bohoslužbou, kterou povede P. Ing. Miloslav Fiala, prezident Sdružení Česká katolická charita. Po bohoslužbě následuje volný program.

Romana Plischková

POUTNÍ SEZÓNA V JABLONNÉM V PODJEŠTĚDÍ

- 1. května u pramene sv. Zdislavy
Ing. Pavel Müller

SETKÁNÍ S OTCEM BISKUPEM

Jednou novinkou v naší diecézi je setkání otce biskupa s dospělými novokřtenci v katedrále. V naší farnosti ve Vratislavicích jsme letos o velikonoční viglii pokřtili tři mladé ženy, které s radostí přijaly pozvání na toto setkání. Jenže různé nemoci pokazily naše plány, takže jsme v neděli 24. 4. 2006 na konec odjeli jen ve třech: jedná nová křesťanka, její snoubenec a já, jako doprovod.

Když jsme dojeli, vydali jsme se hned do katedrály, která se pomalu naplnila. Neshromáždili se jenom novokřtenci a jejich doprovod, ale také litoměřická katedrální farnost. Nakonec byla katedrála zcela naplněná.

ÚVODNÍK

MISIE V RUPRECHTICÍCH

V Liberci jsme měli poslední týden před Květnou nedělí duchovní obnovu. Totiž **8. května v 10 h** bude mít **v kostele Sv. Antonína Paduánského primici** člen karmelitánského řádu, **novokněz František Zdeněk Horák OCarm.**, původem z Liberce. Karmelitáni z Kostelního Vydří PP. Melichar, Gorazd a Benedikt, a jáhen František k nám už před časem přijeli a nabídli nám týdenní duchovní obnovu, které by se mohly účastnit všechny liberecké farnosti – a to jako přípravu na velikonoce a zároveň na první mši svatou bratra Františka. Byly zde obavy, ale ukázalo se, že liché, zda věřící přijdou a této obnovy se účastní. Zkušenosti jsme neměli. Po řadu desetiletí zde nic podobného nebylo.

Na smrtnou neděli jsem měl v našem kostele mši sv., při které kázal P. Gorazd. Pozval farnost na obnovu a zároveň připomněl velikou milost první mše svaté.

Otec František přijal víru a dal se pokřtít při studiích v Plzni. Zázrak milosti Boží. Obnova byla ohlášena i v ostatních kostelích v Liberci a podrobnosti byly zveřejněny v časopise Obrázek libereckých farností.

Jaký byl program obnovy? Denně od 17 do 18 hodin adorace a zároveň příležitost k svátosti smíření. Po adoraci byla mše sv. Kázání bývalo delší, asi na půl hodiny. Společné téma: Obnova základů víry. Např. Bůh nás miluje, hřích, odpuštění, Eucharistie jako pokrm na cestu. Po mši sv. byla přednáška na téma: prohloubení duchovního života. Např. kdo jsi? překážky Božího působení v nás, modlitba za vnitřní obrácení. Konec býval po 20. hodině, potom byla příležitost k duchovním rozhovorům. Navíc v úterý a ve čtvrtek dopoledne byla další mše sv., pro matky s dětmi, a po ní zvláštní program pro ně. A v pátek křížová cesta za veliké účasti věřících.

Byly to požehnané dny. Vanutí Ducha sv.

bylo zřejmé. Účast věřících na obnově byla den ode dne větší. Začali jsme asi se čtyřiceti účastníky, v dalších dnech se celý kostel postupně zaplnil. Nebyli to jen ruprechtičtí farníci, ale ve všech libereckých farnostech se rozšířilo, že se tu něco děje. Přijížděli věřící dokonce i z venkova. Fronty na svatou zpověď, stále se zpovídalo na třech místech. Duchovní radost a nadšení vyzařovalo ze všech tváří. Byly zde všechny věkové kategorie. A co je potěšitelné, nejvíce mladých lidí.

Dostávali jsme i domácí úkoly: napsat na papír největší starost, bolest, zranění, závislost atd. Prosby za jejich řešení jsme připevnili na hřeby kříže postaveného před obětním stolem. Jiný příklad: bylo dojemné

vidět, jak lidé nesou na výzvu kazatelů kameny a pokládají je k patě kříže jako znamení, že Pánu odevzdávají sebe sama, své slabosti, obavy a prosby. Poslední úkol byl přinést ke kříži květinu jako projev vděčnosti a lásky.

Shodli jsme se, že skončená duchovní obnova byla překvapujícím a velikým Božím darem pro všechny. Ozývají se hlasy, zda obnova nebude mít nějaké pokračování.

Budiž jméno Páně pochváleno. Bratřím karmelitánůn patří náš upřímný dík. Deo gratias!

P. Tomáš Genrt OFM

Foto

- Ze svěcení 1. května v Kostelním Vydří
Zdeněk Glaser

PASTORACE

8. KVĚTNA, PAMÁTKA PANNY MARIE PROSTŘEDNICE VŠECH MILOSTÍ

Dnešní památka se poprvé slavila v roce 1921. Nestvořenou milostí je Bůh sám, každá jiná milost je stvořena tímto pramenem, Bohem. Panna Maria je prostřednicí jak milosti nestvořené – protože jako Bohorodička nám zprostředkovala Boha Syna –, tak prostřednicí všech milostí stvořených – a takto je vzývána jako přímělkyně, pomocnice, záchránkyně a prostřednice. Květen je nadto měsíc mariánský. Proto se na chvíli ponořme do rozjímání o naší Matce.

Panna Maria se jako matka Božího Syna aktivně zúčastnila na jeho vykupitelském díle. „Její poslušnost, víra, naděje a vroucí láska spolupracovaly jedinečným způsobem při Spasitelově díle na obnově nadpřirozeného života v duších“ (Lumen gentium 61). Stále duchem spojena se svým Synem, spolupracovala s ním v Nazaretě a na apoštolských cestách, přinášela spolu s ním všechny útrapy pronásledování a nenávisti židů v obě Bohu a takto se jako matka stále účastnila vykupitelského poslání svého Syna.

A právě pro tuto účast na jeho vykupitelském díle, ba už jen tím, že Vykupitele, pramen všech milostí dala světu, je prostřednicí všech milostí. A dostává se

jí i královského práva s poklady milostí, jež nám Kristus získal, svobodně nakládat; je tedy i jejich rozdatelkou. A je rozdatelkou štědrou, která dává ráda a ochotně, jak dosvědčují dějiny lásky a vděčnosti křesťanů k ní.

Proto sv. Bernard dávno prohlašuje: „Bůh chtěl, abychom neměli nic, co by neprošlo rukama Mariinými.“ A podobně mluví i papežové poslední doby. Tak Lev XIII. napsal v encyklice o růženci: „Jako nikdo nemůže přistoupit k nejvyššímu Otci, leda skrze Syna, tak také nemůže nikdo přistoupit ke Kristu, leč skrze Marii.“ A Benedikt XV. říká: „Všechny milosti, které původce všeho dobra udělil Adamovým potomkům, jsou udíleny podle laskavého úradku jeho božské prozřetelnosti rukama nejsvětější Panny.“

„Maria nám tedy mnohými přímělkami získává dary pro věčnou spásu. Proto je v církvi vzývána jako přímělkyně, pomocnice, záchránkyně a prostřednice. Proto věřící pozvedají své oči k Marii. A proto také církev při své apoštolské práci vzhlíží k Marii, která zrodila Krista, aby se on prostřednictvím církve mohl zrodit a růst v srdcích věřících“ (Lumen gentium 62 a 65).

Zrodila Krista, který nám svým vykupitelským dílem (hlavně svou smrtí a

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

KARMEITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ

U sv. ANTONÍNA

Kostelní 9/7

460 59 LIBEREC

tel./fax: 485 104 064

e-mail: liberec@kna.cz)

www.ikarmel.cz

V měsíci květnu Vás zveme:

Ve středu 24. 5. 2006 v 17.00 na setkání s předním českým psychologem **Prof. PhDr. Jaro Křivohlavým.**

J. Křivohlavý se zabývá sociální a klinickou psychologií, komunikací, stresem a psychologií zdraví. Je autorem knih *O odpouštění, O šťastném manželství, Konflikty mezi lidmi* a mnoha dalších odborných publikací.

Ve dnech 25. 4. – 19. 5. 2006 na výstavu dětského portrétní malířky **Hany Sýkorové.**

Dále pro Vás připravujeme:

- **výstavu dokumentárních fotografií** ve spolupráci s **občanským sdružením BODAJ** o životních podmínkách dětí v ústavních zařízeních země střední a východní Evropy;

- besedu se známou českou výtvarnicí, spisovatelkou a objevitelkou pohádkové země plné strašidel, skřítků, víl a rusalek - **Vítězslavou Klimtovou.**

Máte-li zájem o zasílání informací o programech našeho knihkupectví, napište nám na adresu: liberec@kna.cz.

Mgr. Bára Staňková

Redakce Obrázku z nabídky knihkupectví U sv. Antonína doporučuje

1. Nejdříve knížka už z loňského roku (srov. článek v tomto čísle Obrázku, rubrika historie) *Biskupství litoměřické. 1. část. Biskupové a osudy litoměřické diecéze 1655 – 2005*

Autor: Jaroslav Macek

Běžná cena: Váz., 168 str., 399 Kč

Vydáno: 2005

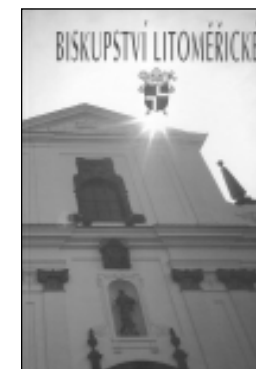
Objednací číslo: KOM0086

Vydalo Karmelitánské nakladatelství

Anotace knihy:

Práce se pokouší vystihnout hlavní rysy dějin litoměřické diecéze od založení v roce 1655 až do současnosti. Publikace přináší i bohatý obrazový materiál, barevné fotografie církevních staveb, portréty biskupů i fotokopie cenných archívních materiálů. Čtenářům nabízí

podrobné informace o působení všech dosavadních 19 litoměřických biskupů, kterými byli – mezi jinými – např. Jaroslav František Ignác hrabě Sternberg, hrabě Jan Adam Vratislav z Mitrovic, Hugo František Königsegg-Rottenfels, Emanuel Arnošt hrabě z Valdštejna, Štěpán kard. Trochta a další. Závěrečné resumé v angličtině, němčině a italštině.

2. A jedna maličká rozsahem, ale velká obsahem od nejpovolanějšího z povolaných.

Evropa Benedikta z Nursie v krizi kultur

Autor: Joseph Ratzinger

Běžná cena: Brož., 92 str., 129 Kč

Edice: Malá teologie

Vydáno: 2006

Objednací číslo: 101133

Vydalo Karmelitánské nakladatelství

Anotace knihy:

Dnešní doba je dobou velkých nebezpečí i velkých příležitostí pro člověka, ale i velké odpovědnosti. Jeho možnosti a schopnost disponovat světem dospěly tak daleko, že jeho ničivá moc nahání hrůzu. Nerovné rozdělení darů země, vykořisťování zdrojů země, hlad, nemoci, které ohrožují svět, střety kultur – to ukazuje, že růstu možností člověka neodpovídá rozvoj jeho mravnosti. Vede nás to i k zamyšlení nad stavem křesťanství i nad Evropou, která kdysi byla křesťanská.

9. BENEFIČNÍ KONCERT V LIBERCI HANYCHOVÉ

Na velikonoční neděli 16. 4. 2006 v 17 h se uskutečnil již 9. benefiční koncert v kostele

Co dodat závěrem? Víme, co se stalo nejen s varhanami. Po násilném odsunu německého obyvatelstva z Liberce r. 1945-6 těch nemnoho evangelíků, kterým bylo dovoleno zůstat, pozbylo té udivující materiální základny i jen pro prostou údržbu, natož pro zvelebování svého kostela. To však byla jen jedna stránka smutného závěru nedlouhé historie kostela a jeho velkolepých varhan. Tou druhou byly známé události po únoru 1948 se zuřivě protináboženskou ideologií nové politické reprezentace. Evangelický kostel na náměstí Českých bratří nebyl udržován a postupně chátral. Jistě i zásluhou podprahové touhy ničit a rozbíjet, kterou si na něm vyzkoušelo několik generací mládeže a pochybných existencí, za tichého souhlasu komunistické lidosprávy. Jak jinak si vysvětlit, že ani pro plán využít kostel jako koncertní síň nikdy nezbyly peníze? Ostatně, není to nic překvapivého ani v Liberci dnešních dnů. Varhany padly za oběť obecné devastaci jako první. A tak nakonec, aby „zchátralá stavba nebyla příčinou neštěstí“, jak s dojemným porozuměním pro nekulturní politiku tehdejší liberecké samosprávy píše S. Technik ve své brožurce „Liberecké domy hovoří“, byl kostel 29. 5. 1976 odstřelem srovnán se zemí.

Kdo ze současné mladé generace liberečanů ví, že v místě parčíku na zmíněném náměstí stával chrám a v něm svého času „... největší a nejmodernější varhany Severních Čech“?

¹ Walcker – známá německá firma, která existuje dodnes

Pavel Kozojed

Foto

- Před a po odstřelu; bestia triumphans.

Všechny trosky
byly odklizeny do dvou dnů.

VARUJÍCÍ VÝROČÍ

Ve františkánském klášteře v Praze (při chrámu Panny Marie Sněžné, přístup z Jungmannova náměstí) byla otevřena výstava fotografií z oblasti Černobylu. V těchto dnech totiž uplynulo už dvacet let od výbuchu černobylské atomové

elektrárny. Příčiny jsou dnes známy, ale ve všeobecném povědomí veřejnosti převládá chybný a povrchní názor, že hlavním viníkem havárie byl (jinak typický) socialistický nepořádek a tomu odpovídající nekvalitní součástky, materiál i vlastní technické provedení.

Vzpomínám na pocit tísně při poslechu rádia BBC, Hlasu Ameriky i Svobodné Evropy, odkud přicházely zprávy o tom, co se vlastně stalo. Den po dni bylo jasnější, že se jedná o hroznou katastrofu, která má a bude mít vliv na životy a zdraví mnoha lidí, nejen v okolí Černobylu. Černobyl znamená česky pelyněk. I při vzpomínce mrazí v zádech. Hlasatel z BBC četl děsivou pasáž ze zjevení svatého apoštola Jana: „... A zatroubil třetí anděl. Z nebe spadla velká hvězda, hořící jako pochodně, a padla na třetinu řek a na prameny vod. Jméno té hvězdy je Pelyněk. Třetina vod se stala pelyňkem, takže mnoho lidí z té hořké vody pomřelo.“

V „našich“ sdělovacích prostředcích bylo nejprve ticho. Až po několika dnech přiznali „černobylské technické problémy“, které jsou úspěšně řešeny. Tisíce vedoucích pracovníků, učitelé, lékaři a „naši“ další „odborníci“ nám (na pokyn z Kremlu) o této katastrofě a o jejích důsledcích veřejně a bez uzardění lhali.

Co se vlastně stalo. Vlastní příčinou byl pokus, který schválilo vedení elektrárny, takzvaný zlepšovák, který měl přinést vyšší využití energie. A to bez toho, že by zlepšovák kdokoli kromě autora posoudil – vidina vyššího využití energie ke schválení úplně stačila. Tím byl ale reaktor uveden do nestabilního stavu a katastrofu pak už nebylo možno odvrátit.

Pravou příčinou černobylské katastrofy tak bylo bezbřehé přesvědčení, že člověku se zdaří všechno, co si zamane. Nepotřebuje pokoru, protože na všechno stačí. K ničemu nepotřebuje Boha, protože člověk sám se postavil na jeho místo. Člověk si tak dokonce všechno i může zmanout, všechno zkusit, co to udělá. Je to ďáblův hřích u člověka – pýcha.

Porážkou sovětského komunistického impéria tento hřích nezmizel.

Karel Korous

vzkříšením) získal ztracenou Boží milost, a dále pak, pro svou bezprostřední účast na jeho vykupitelském díle, je prostřednicí všech milostí i jejich rozdatelkou.

A my se jí můžeme v této činnosti jaksi podobat, když se Boží milosti někomu dostane naším prostřednictvím, naší zásluhou, naším přičiněním. Pak jsme v řádu spásy rovněž my pomocníky Kristovými a Mariinými při vykoupení jednotlivých lidských duší.

O tuto spolupráci s oběma se tedy upřímně a opravdově po celý život snažme!

„Bože, dávej nám i všem lidem na její přímluvu všechno potřebné k dosažení věčného cíle. Amen.“

P. František Opletal
arciděkan liberecký

LIBERECKÉ MISIE (PONDĚLÍ 1. ČÁST)

Tak nám začal první den našich společných setkávání. Přicházíme proto, abychom se novým způsobem pokusili setkat s naším Pánem. Je to pro nás drahý čas, protože i vy jste si museli ten čas, dalo by se říct, vydobýt, abyste sem mohli přijít.

A jak jsme ten dnešní den začali? Světlo přišlo do tmy, horoucnost do chladna a sám

Bůh chce přijít dnes k nám. A co je Bůh pro křesťany? Především láska. A tak se pokusím něco povědět o Boží lásce. Ale předem jsem si vědom, že to bude spíš takové trochu koktání. Protože ta skutečná Boží láska se především musí zažít a prožít. A tak i tahleto služba tomu dnešnímu slovu by měla právě směřovat k Bohu aby se vás Bůh, sám Bůh, teď dotknul.

Jako apoštol Pavel, vám chci oznámit: „Vy všichni v Liberci, jste milovaní Bohem.“ Udělalo to něco s vámi? Asi příliš ne. Protože to slyšíme často. Skoro každou neděli, protože evangelium většinou je o této Boží lásce. Jaksi nám toto slovo vyčpělo. Už to v nás nezapaluje radost, horlivost, až jakousi nepochopitelnost toho, že ten, který stvořil nebe i zemi, ten který má moc život dát a život vzít, si nás zamiloval.

My možná máme pouze zafixováno, že máme Boha milovat, nezapomínat na něho, mluvit s ním. A když to neděláme, tak to považujeme často za hřích. Tak trochu se můžeme podobat tomu staršímu synovi z evangelia. Ale na Boží lásce není nejdůležitější, že člověk miluje Boha, ale že Bůh miluje člověka. V tom je láska. Ne, že my jsme si zamilovali Boha, ale že On si zamiloval nás. Náš Pán nechce něco z povinnosti. Tohle musíš, tamhle to musíš. Ale On chce, aby to vyvěralo z našich srdcí. Něco jako pramen, pramen ze skály.

A tak jaká tedy ta Boží láska je? Dnešní evangelium bylo velmi dlouhé a jsou tady spousty postřehů, které jste už slyšeli možná mnohokrát, ale dneska bych se zaměřil na toho otce. Víte, ten otec nečekal doma na syna. On vychází, ještě daleko, než byl ten syn u domu, on už na něj čeká. Možná jste i slyšeli, že jeden malíř znázornil obraz této evangelijní scény, události. A u něho otec, když se podíváte do jeho očí, je skoro slepý. A víte proč? Protože on tak dlouho čeká a tak se dívá do té dálky, že skoro z toho oslepne. A něco podobného je vlastně v Bohu. Je to obrovský žár a jas, který nepřetržitě hoří v hlubině Božího srdce. Je to podobné jako láva někde v útrobach země. Na povrchu by člověk neřekl, že něco takového vůbec je, ale když postupně sestupuje, je překvapen intenzitou světla a žáru lávy.

Víte, často si klademe otázku, proč Boha nemůžeme vidět. A taková moje odpověď je i v tom, že bychom neunesli jeho lásku, žár a ten jas. Kdybychom se s Ním naplno setkali, tak bychom zemřeli láskou. Ne hrůzou, ale láskou.

A tak tedy jako láva v sobě obsahuje různé barvy, tak i ta Boží láska je různorodá. Ke každému z vás promluvila během života jinak. Teď bychom se tady mohli postupně vystřídat a každý říct: „A takhle se mě Bůh dotknul a najednou jsem věděl, že On je.“ A pokaždé by to bylo trochu jinak. Ta láva někde uvnitř, hluboko v zemi, je velmi žhavá. A i Boží láska je velmi žhavá. A tomuto žhnoucímu plameni my říkáme žárlivost. Ne, v tom našem slova smyslu. Ale Boží žárlivost nesnese, když se člověk upne jenom k nějaké věci, která ho pohltí. Říkáme tomu modly. Může to být televize, může to být počítač, může to být magie, věšectví, může to být sex. Na všechny tyto věci, když se k nim upneme, Bůh žárlí. A proč? Protože se nebojí o sebe, ale o vás, o nás. On se bojí o to, abychom zbytečně ve svých životech nebloudili.

Další vlastností této lávy Boží lásky je, že se chce dostat na povrch, že se chce oslavit. A co je slávou Boží? Svatý Ereměj říká, že je to živý člověk. Bratři a sestry, náš Bůh se chce oslavit skrze nás. A tahle láva hledá cestu a překážky, které se kladou proti ní, rozpouští. To jsou ty balvany. Stále hledá cestu k lidskému srdci. Poskytuje člověku čas. Rozpouští balvany neodpuštění. Nikdy se nezastaví a je připravena vždycky znovu s člověkem začít. A proč tohleto všechno vůbec dělá? Má něco z toho? Protože On to jinak neumí. On se chce prostě dávat, nezištně, bez podmínek. A je tak bláznivě zamilovaný do člověka, že se pro něho rozhodne překonat tu nepřekonatelnou překážku, jímž je naše smrt. „Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného syna, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“

br. František Zdeněk Horák OCarm.

Foto
Zdeněk Glaser

CYKLUS O VYUČUJÍCÍCH NÁBOŽENSTVÍ V LIBERCI POKRAČUJE

Vážení čtenáři, dnes Vám předkládáme myšlenky a poznatky další z našich učitelek náboženství, paní MVDr. Hany Prausové. Uvítáme Vaše případné názory a podněty.

Redakce

MVDr. Hana Prausová

- matka dvou chlapců
- občanské povolání: veterinární lékařka,

Státní veterinární ústav Liberec

- katechetické vzdělání: katechetický kurs v Jablonci nad Nisou (1996 – 1998) organizovaný pedagogickou fakultou v Hradci Králové

- náboženství vyučuje od r. 1994, farnost Liberec

Moje postřehy a poznatky z výuky náboženství

K tomu, že jsem začala vyučovat náboženství, mě asi přivedl vliv jesuitů, kteří nás, brněnské vysokoškoláky, měli po roce 1989 v duchovní péči. Od nich jsem se naučila být připravena přiložit ruku k dílu tam, kde je to zrovna zapotřebí. A tak jsem v roce 1994 vyplnila v naší farnosti jednu mezeru, v domnění, že je to na čas, dokud nebudou připraveni kompetentnější katecheté. Protože se nikdo neobjevoval, po dvou letech jsem se zapsala na katechetický kurs do Jablonce nad Nisou, který pořádala hradecká pedagogická fakulta. To, co jsem nabyla praxí a instinktem, jsem tak mohla porovnat s teorií.

Zpočátku jsem učila jen prvňáčky a druháčky, hodiny na staré faře jsme měli v místnosti vedle bytu patera Součka. Asi si chudák dost vytrpěl, někdy bylo těžké temperament dětí zkrotit. Jednou, když jásal nad vítězstvím v soutěži, si na nás dokonce musel dojít.

Později jsme změnili systém a začali učit jednu třídu po celou dobu její školní docházky. Dvě skupinky jsem takto dovedla k prvnímu svatému přijímání. Je to radost sledovat děti, jak rostou fyzicky i intelektuálně, ale je to zároveň velmi náročné na katechetův čas, protože to znamená každý rok nové katecheze.

Nejdříve byla nahrazena pneumatika novým systémem, který zaručuje větší preciznost varhan. Současně byly veškeré ventily ve vzdušnicích nahrazeny novými, avšak jiného typu. Nový systém pneumatiky si vynutil úplnou přestavbu hracího stolu. Při té příležitosti byl do něj vestavěn také třetí manuál a k dvěma ostatním manuálům bylo připraveno zabudování dvou voleb (kombinací). Přestavěný hrací stůl obsahuje také všechny myslitelné spojky a další pomocná zařízení. Všechny tyto inovace umožňují mnohem lepší využití ostatních píšťalových strojů a umožňují varhaníkovi vytvářet mísení zvuku (barevnost zvuku), které je jinak možné jen u varhan s daleko větším počtem rejstříků.

Vybudování třetího manuálu s sebou přineslo přemístění velkých částí píšťalových strojů uvnitř varhan. Pro hlasy nového manuálu byla zbudována nová žaluziová skříň, takže nyní se druhý i třetí

manuál nalézá v žaluziové skříni. Rovněž exteriér varhan, který byl dosud velmi prostý, se od základu změnil. V prospektu stojící základní hlas, Principal 8, pocházel z původních starých varhan a byl již od poslední přestavby a přístavby velmi slabý, takže jeho zvuk postrádal charakter Principálu. Aby byl tento neduh odstraněn, byl postaven nový prospekt, ve kterém stojí nový Principál širší menzury (160 mm u velkého C). Stará skříň byla úplně odstraněna, nové prospektové píšťaly spočívají zcela volně, bezprostředně na tmavém dubovém podstavci. Tím nebyla získána pouze hojnost nových varhanních hlasů skvostného, oblažujícího zvuku, ale zvláště stroj dostal také klidný a obdivuhodně vyrovnaný chod.

Návštěvníky kostela bylo dříve velmi nepříjemně pocíťováno, když kvůli motoru ventilátoru byl dovnitř vháněn studený vzduch z otevřené věže. Díky novému přívodnímu kanálu nyní k činnosti varhan potřebný vzduch proudí z vnitřku kostela skrz otvor ve stropě.

Přestavba byla skončena 12. prosince a německá evangelická obec může být hrda na to, že nyní vlastní největší a nejmodernější varhany Severních Čech. Pro Obec a hudební život Liberecka je tato přestavba velkým ziskem, neboť nové varhany budou umožňovat kvalitní produkci obtížných varhanních skladeb.

Dr. Wilhelm Grunert“

Po této přestavbě měly varhany dle L. Tomšího a J. Tomíčka 43 hrajících rejstříků. Podíváme-li se na dispoziční nástroje, musíme uznat, že návrh pochází od skutečného odborníka. I. manuál byl disponován klasicky „barokně“, II. manuál měl „romantický“ ráz a III. manuál je „střižen“ podle vkusu 30-tých let, tedy s ohledem na dobu realizace projektu supermoderně. Na těchto varhanách muselo být pro varhaníka radostí koncertovat. Uvážíme-li, že samotný kostel byl nevelký, pouhých 22 m dlouhý, ale 18 m široký a 11 m vysoký, byl vůdčí myšlenkou stavby tak mohutného nástroje jasný záměr nikoli pouze chrámových, nýbrž povýšce koncertních varhan.

výrazovou možnost, pro kostelní prostor ostatně příliš malého nástroje.“

A tak vznikl velkorysý plán na postavení zcela nového nástroje o třech manuálech a 67 rejstřících. Varhany měly být v pedálu osazeny 32 stopým Untersatzem (český ekvivalent = podstav), což je nejmohutnější varhanní rejstřík, který se používá v pedálu v největších nástrojích. Pouze některé gigantické varhany (americké, jak jinak!) mají ještě větší, 64 hlas. Pro snazší představu čtenáře – největší píšťala 32 rejstříku měří kolem 11 metrů (čtenář si může připomenout vyobrazení z katedrály Sv. Štěpána v Pasově ve 4. dílu seriálu, Obrázek č. 1, roč. 3, 5. 12. 2004, na s. 13). Nepřekvapí nás tedy, že tento Untersatz měl stát samostatně, mimo vlastní těleso varhan. Grandiózní plány mívají jeden zásadní nedostatek – obvykle na jejich realizaci není dost peněz, což byl také případ varhan v „našem“ kostele. Jak resignovaně konstatoval Hans Wenzel, takto pověřený odborník pro varhany, musela by se kromě jiného postavit nová varhanní skříň, která by vyplňovala celou šířku i výšku varhanní kruchty. Bylo tedy rozhodnuto pořídit dvoumanuálový pneumatický nástroj, prozatím s 32 píšťalovými řadami, ale s možností jej kdykoli rozšířit na 45 rejstříků. Varhanní dispozici navrhl vrchnostenský odborník na varhany, hudební ředitel Hans Menzel, varhaník u Sv. Jana v Žitavě. Stavba varhan byla zadána nám již známé firmě **A. Schuster & syn** ze Žitavy, osvědčené při stavbě velkých nástrojů, např. v Ebersbachu, Grossröhrsdorfu, Dresden-Kaditzu a také při přestavbě nástroje v arciděkanském kostele v Liberci r. 1887 (o ní podrobně v 11. dílu seriálu, Obrázek č. 9, roč. 3, 15. 8. 2005, s. 18n.). Opus číslo 62 byl dle názoru zmíněného H. Wenzela „... nejen zdánlivě nejlepší Schusterovou prací, ale nepochybně také jedněmi z nejvýznamnějších varhan v severovýchodních Čechách - důstojný protějšek Walckerových¹ varhan v evangelickém kostele v Aši“.

S chválou uvedeného nástroje kontrastuje skutečnost, že uplynulo pouhých 17 let, což je v životě varhan zanedbatelná doba a „...německá evangelická obec se odhodlala k přebudování svých varhan. Během posledního roku se u nich vyskytly četné potíže, takže nástroj již téměř neodpovídal bohoslužebným požadavkům, pro koncertní účely pak byl zcela nepoužitelný.“ Srovnávat nesrovnatelné sice nelze, ale řekněte sami, měli tenkrát naši němečtí předchůdci s varhanami starosti ...

Záminkou k uvedené přestavbě varhan se stala nová výmalba evangelického kostela r. 1931. Evangelická obec v létě toho roku zadala přestavbu nástroje opět firmě **A. Schuster & syn**, zřejmě proto, aby navázala na neuskutečněný plán z r. 1914. Dejme slovo odborníkovi té doby, jak popsal celou akci 13. prosince v Reichenberger Zeitung:

„Nyní tedy byla zamýšlená přestavba dokončena. Změny při opravě na varhanách provedené jsou především tyto:

Proto jsme opět přešli na systém „specializace“ katechetů, a tak už čtvrtý rok učím stejné věci. „Povýšila“ jsem k páté třídě a s tou probíráme svátosti. Dovolte mi proto prosím několik postřehů na toto téma. Posledních několik let už mívám ve třídě pouze děti z rodin praktikujících katolíků, takže křest, svátost smíření a eucharistie pro ně nejsou nic neznámého. Problém trochu mívají s tím, vzpomenout si, kdo je jejich křestní kmotr a kdo křestní patron. Byla by škoda, kdyby si občas nepřipomínaly své přímluvce v nebi a i pro nás rodiče je zase posilující vědomí, že je máme komu svěřovat, když zrovna nejsou pod našimi křídly.

Pro zpytování svědomí ve svátosti smíření děti většinou nemají vhodné zpovědní zrcadlo. Desatero nakonec vždy dají dohromady jako kolektivní práci, ale v jejich věku je pro ně velmi obtížné aplikovat jednotlivé body na své konkrétní životy. A navíc, „nepožádáš“ pro ně většinou znamená, „nepůjdeš a nepoprosíš“ souseda ... Opět úkol pro nás, pro rodiče, protože s věkem se otázky pro naše svědomí mění, a tak zpovědní zrcadlo, které děti měly před prvním svatým přijímáním, už v páté třídě nestačí.

Svátost eucharistie a liturgie dětem většinou potíže nečiní. Někdy se mi svěřují, že se jim nechce chodit na mše, protože je to nebaví. Což asi zná každý rodič.

Další svátost, kterou děti budou moci za pár let přijmout, je biřmování. Protože není každý rok příležitost podívat se, jak se uděluje, chtěla bych Vás poprosit, abyste se, bude-li to možné, šli s dětmi na ni letos podívat. Navíc uvidí našeho Otce biskupa,

o kterém se učí ve svátosti kněžství. Pro mého syna to byl vloni velký zážitek, když ministroval při mši svaté, kterou zde celebroidli čeští a moravští biskupové. Nejlépe si pamatujeme to, co máme spojené s emocemi. Podobně je možné se jít podívat na udělování svátosti nemocných, které děti vnímají jako něco naprosto vzdáleného.

Děti, které pocházejí z funkčních, láskyplných rodin, chápou svátost manželství velmi dobře. Tady je snad nejvíce ze všech svátostí nutný osobní příklad rodičů, protože tyto děti to nebudou mít jednou ve společnosti, kde rozvod je normou chování, jednoduché.

Na závěr bych chtěla všem rodičům poděkovat za to, že nám své děti svěřují a povzbudit je, aby se podle svých možností nábožensky vzdělávali a byli tak připraveni na dotazy svých potomků. Katecheze se nejlépe daří ve chvíli, kdy dítě projeví samo zájem. Taková situace se ale už nemusí vícekrát opakovat.

Hana Prausová

K TÉMATU „ZAMYŠLENÍ“

JAK TO NĚKDE DĚLAJÍ KATOLÍCI

Tentokrát se poprvé podíváme ke katolíkům, ne však u nás, ale „za kopečky“ nebo přímo „za velkou louží“. Přinášíme srozumitelně předložený výňatek z Revue církevního práva 1/1995, který vychází z knihy H. Marrého Die Kirchenfinanzierung in Kirche und Staat der Gegenwart (Financování církve v církvi a státu dneška), vydané v Essenu roku 1990.

Pomineme-li státy, které se ztotožňují s některým náboženstvím a ideologií a ve jménu této vládnoucí ideologie potlačují ostatní náboženství (nacistické Německo, islámské či komunistické státy), chovají se demokratické a svobodné země k církvím neutrálně a respektují jejich svobodu, a to i v ekonomické oblasti.

Modely vzájemných vztahů jsou v podstatě tři:

a) nábožensky lhostejné státy, které přísně dodržují odluku státu od církví, ať již jsou církvím nakloněny spíše pozitivně (USA), nebo spíše negativně (Francie);

b) státy, kde je sice také odluka státu a církve, ale které uznávají a zajišťují

náboženské potřeby svých občanů a církevní instituce podporují (Německo, Rakousko);

c) státy na cestě od (způsobu b ke způsobu a, tj. od) ztotožnění se s nějakou ideologií k odloučenému řešení (katolická Itálie a Španělsko, protestantské severské země jako je Dánsko, Švédsko) – tutéž cestu nastoupily (ale mnohde na ní příliš nepokročily) i země tzv. východního bloku.

Systém dávek a poplatků na církevní účely se historicky vyvinul do tří modelových typů:

1. systém darů a sbírek,
2. systém církevních příspěvků,
3. systém církevní daně, nebo jiné daňové systémy.

Tyto systémy se někde prolínají a vzájemně kombinují. Vedle toho tvoří příjmy církvi výnosy z jejich majetku a jiné nepřímé a účelové státní subvence.

(Vadou citované studie je to, že pomíjí ještě jeden – a velice významný – zdroj příjmu, a tím je podnikání. Z minulosti známé je vyvážené hospodaření některých řádů, např. benediktinského, např. známý klášter v Cluny. Cílem nebyl zisk, ale vyrovnané hospodaření, cca rovnost výdajů a příjmů. Mniši tehdy vytvořili model, který pomohl vzniku nových praacovních postupů a významně přispěl k velkému středověkému hospodářskému rozvoji. Dnes je význam takového podnikání, např. v Rakousku menší, má ale pořád značný význam, ať už z hlediska zaměstnanosti, podpory rodin – stabilního zaměstnání mužů, modelově vhodného zaměstnávání žen-matek – a soudržnosti společnosti v daném území. Fungují a existují. Jsou také ukázkou, „ze to jde kupodivu i jinak,“ než v tržním systému občanské společnosti, narušeném stálým tlakem na výkon a růst zisku.)

V našem výňatku si všimneme jen nejčistšího způsobu – **systému darů a sbírek**.

Tento systém je budován zpravidla na nižších organizačních úrovních jako jsou farnosti. Zde je člen církve konkrétní potřebou osloven a záleží zcela na něm, zda a v jaké výši na daný účel (svobodně)

přispěje. (Což je pravým opakem uzákoněného přerozdělování finančních prostředků, které dokáže doslova ubít veškerou zdravou iniciativu.)

Tento systém se nejvíce uplatňuje v zemích s tradiční odlukou církve a státu (USA, Holandsko) nebo tam, kde je církev výrazně menšinová (katolická církev ve Švédsku), konečně i v těžkých podmínkách „mladé církve“ v chudých zemích Afriky a Latinské Ameriky a také tam, kde je církev potlačována a pronásledována.

Spojené státy americké

(Odluka státu a církve je založena téměř „posvátným“ prvním dodatkem ústavy. Ten je účinný od 15. 12. 1791 a zní: „Kongres nesmí vydávat zákony zavádějící nějaké náboženství nebo zákony, které by zakazovaly svobodné vyznávání nějakého náboženství; ...“ podle Distance 4/2006, s. 65).

Systém sbírek a darů zde uplatňovaný odpovídá tradičnímu pojetí svobody, ale i základnímu obecnému postoji pro potřeby druhých se (zcela dobrovolně a osobně) angažovat. Představuje asi 50 % příjmu církví.

Dalšími zdroji příjmů jsou nemalé zisky a majetkové výnosy i státní příspěvky na určitou činnost.

Ve farnostech se sbírky provádějí tak, že se v pravidelných obdobích (měsíčně nebo čtvrtletně) rozdávají obálky, na nichž je zřetelně, i odlišnou barevností, vyznačeno, na jaký účel bude dar použit. Dárce je vzhledem k označení šeku snadno

neomylnosti, postavilo se 29 účastníků z Rakousko-Uherska pod vedením kardinála Schwarzenberga 'proti'. Dne 13. 7. 1870 se o tomto dogmatu hlasovalo a kardinál Schwarzenberg se opět s 24 členy koncilu z Rakousko-Uherska postavil 'proti'. Pouze pět dalších členů koncilu z Rakousko-Uherska hlasovalo 'pro'; mezi nimi byl i biskup Vahala. ... Již 24. 8. 1870 vyhlásil biskup Vahala v ordinariátním listu dogma o papežské neomylnosti a uveřejnil ostatní vatikánské dekry. Poté se opět plně věnoval diecézi. Zase je pozoruhodné, že uvedené podrobnosti z koncilu jsou tak detailně známy.

(Mimo souvislost s naším tématem si všimněme ještě s. 97, kde je uvedeno, že následující biskup Frind „První svaté přijímání udělil v Liberci, kde též povýšil tamní kostel na arciděkanský,“ a „že za čtyři měsíce udělil v 76 kostelech a chrámech 40 tisíc biřmování.“)

A to se už dostáváme k minulému století. I 14. litoměřický biskup Schöbel (v čele naší diecéze byl v letech 1882 až 1909) byl napřed jmenován císařem – Františkem Josefem I. (na trůnu byl 1848 až 1916). Zde za pozornost stojí – v souvislosti se seriálem o dr. Kordačovi, který dodatkem končí v tomto čísle Obrázku – toto: „V litoměřickém semináři začal přednášet liberecký kaplan (dnes: farní vikář) PhDr. František Kordač, který se záhy stal i jeho rektorem.“ Na s. 108 se pak můžeme dočíst, že dr. František Kordač byl rektorem semináře v letech 1889 až 1905.

Posledním, a to 16. litoměřickým biskupem, kterého jmenoval roku 1910 císař, byl Josef Gross. U něho je pozoruhodné (s. 109), že „po vypuknutí první světové války stál Gross jednoznačně na straně habsburské dynastie a německého nacionalismu a válku jako takovou nikdy neodsoudil.“

br. Felix OFM

Foto

- 12. litoměřický biskup Augustin Pavel Vahala, 1866 až 1877, který jako jeden z pěti biskupů Rakousko-Uherska se postavil za dogma o papežské neomylnosti; 24 jich hlasovalo proti.

VARHANY – KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ VE SLUŽBÁCH LITURGIE (16)

Rozvoj Liberce z vesnice v městské sídlo je úzce spjat s obdobím reformace a následnou rekatolizací. Nemohlo tomu být jinak, vezmeme-li v úvahu jeho polohu na samé hranici „pravlasti“ reformace, německého Saska. Tomu, na kterou stranu se zrovna klonilo válečné štěstí, také odpovídaly náboženské poměry v Liberci. V průběhu mnoha let, kdy se původně ostré hrany konfliktů postupně obrušovaly, došlo k jakémusi neformálnímu „modu vivendi“ mezi největšími „denominacemi“. V Liberci byli katolíci jako státem preferované náboženství, evangelíci jako v Rakousku trpěná, ale z německé strany výrazně podporovaná menšina, a konečně Izraelité, svěbytná, způsobem života zásadně se od ostatních odlišující komunita. Právní základ pak tomuto soužití dal Toleranční patent císaře Josefa II. z roku 1781 (o něm podrobně pojednává David Jech v Obrázku č. 6, roč. 3, 15. 5. 2005, mezi s. 12 až 17).

Po delší době, zapříčiněné zřejmě sbíráním finančních prostředků, byl 19. října 1864 položen základní kámen ke stavbě evangelického chrámu na nynějším náměstí Českých bratří. Po třech letech, r. 1867 jej stavitel Gustav Sachers předal liberecké evangelické obci do užívání.

Do tohoto nového chrámu postavil r. 1869 albrechtický Josef Prediger dvoumanuálové varhany s pedálem o 21 hrajících rejstřících s manuálovou a pedálovou spojkou. Dispoice nástroje byla výrazně romantická, jak ostatně velel duch doby. V liberecké evangelické obci byly zřejmě velmi činnorodé a energické ženy, protože, jak praví historický záznam, tyto varhany byly jejich darem. Nedosti na tom – o 45 let později týž evangelický ženský spolek, jak praví soudobý tisk: „... převzal velmi šlechetným způsobem úkol, poskytnout značné prostředky pro velkorysý plán na stavbu varhan, jakmile se jako nevýhodná ukázala myšlenka opravy nástroje sice s použitelnými rejstříky obsazenými v solidních varhanách, ale technicky i hudebně zastaralých a postrádajících každou

ostatní místa v kapitule ... od počátku obsazovali čeští králové.“ Další část je třeba ocitovat celou: „Definitivní rozhodnutí padlo 30. 7. 1652 při zasedání Propagandy za předsednictví papeže a účasti 14 kardinálů. Bylo rozhodnuto, že císaři se udělí právo jmenování a patronátu jen tehdy, když inkorporuje dosavadní proboštství k celému biskupství.“ Došlo nakonec k jistému kompromisu Říma s císařem, ale proti císařovu rozhodnutí zase vystoupili místodržící a metropolitní kapitula (v Praze). Císař nedbal odporu a 3. 7. 1655 byla vyhotovena zřizovací bula. Kardinál Harrach se v r. 1655 v Římě „přimlouval za to, aby císař dostal jmenovací a patronátní právo.“ 3. 7. 1655 byl litoměřický probošt Schleinitz, který se o vyřizování všech záležitostí nesmírně zasloužil, vysvěcen na (prvního) litoměřického biskupa. Císařem byl navržen pro litoměřické biskupství už 11. 12. 1647 – tak dlouho trvalo celé jednání! A za přítomnosti papeže Alexandra VII. a 25 kardinálů bylo císaři jako zvláštní milost uděleno jmenovací a patronátní právo. „Toto právo mělo dál přecházet i na další právoplatné nástupce, pokud zůstanou katolíky.“ Když čteme tyto stránky církevních dějin a srovnáváme je např. s tím, co víme o tom, jak probíhalo nedávno zřizování třeba biskupství plzeňského, žasneme nad otevřeností tehdejších jednání a nad množstvím dostupných informací o nich.

Císař pak jmenoval i další litoměřické biskupy: Sternberga 1676, Königsegga jako jeho koadjutora (srov. minulý roč. Obrázku, č. 3, 6. 2 2005, s. 4) kolem roku 1700 – přesnější údaj není v knize uveden, roku 1721 císař (to už vládl Karel VI. 1711 až 1740) souhlasil s žádostí biskupa hradeckého Vratislava z Mitrovic (biskupem byl jmenován císařem Josefem I. – ten vládl v letech 1705 až 1711) o přeložení do Litoměřic a jmenoval ho pak roku 1733 arcibiskupem pražským, a tak bychom mohli pokračovat dál. Císař Josef II. např. dokonce rozhodl o zrušení vyšehradské kapituly (s. 60), jinde (s. 74) čteme, že císař František I. (vládl 1792 až 1835, od roku 1806 už jen jako císař rakouský) přijal biskupovu resignaci.

Čteme ze s. 93 o škodách prusko-rakouské války: „Po jejím skončení se v Čechách uskutečnily volby a biskup Vahala se ze své funkce stal poslancem zemského sněmu. Na sněmu hlasoval vždy za Českou národní stranu. Dne 3. 6. 1866 podepsal instrukci pro duchovní a společný pastýřský list k novému manželskému zákonu. Tyto listiny se nakonec dostaly před soud. Dne 1. 7. 1868 vydaly vládní orgány nařízení, že církevní soudy mají vydat své spisy civilním soudům. To biskupové samozřejmě odmítli. Proto na konci srpna 1868 přišli na litoměřickou konsistoř komisaři krajského soudu a požadovali vydání spisů církevního soudu. Došlo k ostrému slovnímu sporu, který byl ukončen protokolem o násilném odebrání spisů i přes protest konsistoře.“

S biskupem Vahalou se pojí ještě jedna zajímavost, také související se seriálem Davida Jecha. Jde o tu část seriálu, která pojednává o I. vatikánském koncilu (roč. 3, č. 11 Obrázku, 15. 10. 2005, s. 18); citujme z knihy „Biskupství litoměřické“, s. 93: „Když koncil projednával dogma o papežské

identifikovatelný. Tyto sbírky jsou určeny především na vlastní potřeby farnosti, mateřské školy, hřbitovy atd.

Dalším typem sbírek jsou velké „národní sbírky“ na sociálně-charitativní účely, ať už na potřeby uvnitř státu (indiánů, černochů), nebo pro rozvojové země nebo na potřeby Vatikánu.

Jiný způsob financování je tzv. fund raising (získávání peněžních prostředků), což bývají velkoryse založené kampaně na získávání prostředků na farní i diecézní úrovni na nejrůznější účely. Tento systém je v Americe tak běžný – a to nejen v církevním prostředí –, že je v USA samostatným universitním studijním oborem.

V tomto celém systému získávání prostředků pomocí sbírek a darů je problémem, jak zjistit při velkém počtu migrujících obyvatel ty, kteří mají být sbírkou osloveni. Je třeba např. sledovat volební seznamy, i když v nich církevní příslušnost není udávána, a tyto **nové příchozí oslovovat**. Protože však občané – členové církvi – od těchto společností (právem) očekávají i určitou pomoc a různé výhody, v převážné většině se po přestěhování pomocí tzv. ohlašovacích karet u své církve sami přihlásí. Výnos vlastního majetku církvi je ve srovnání se zdroji ze sbírek a darů menší. Např. v diecézi Chicago tvoří 19 % církevních příjmů.

V poslední době se ale výrazně rozšiřuje systém státních příspěvků na zdravotně-sociální a vzdělávací církevní instituce (což je vlastně návrat zpět). Soukromé církevní školství má v USA značnou prestiž. Stát takto podporuje církevní instituce i jinak, např. promíjením daní z některých jinak zdaňovaných majetků a až 50 % zdanitelného příjmu z podnikání.

Francie

Systém sbírek v chudé církvi Francie se od bohaté církve v USA výrazně liší. I když i zde jsou místní historicky podmíněné rozdíly, důsledky laicizujícího dekretu z roku 1905 (srov. příspěvek D. Jecha *Kulturní boj* v č. 12 Obrázku, roč. 3, 6. 11. 2005, s. 18nn.) ještě nebyly překonány (ač uplynulo už zhruba sto let!).

Ze sbírek pochází ve Francii 75 % příjmů, 25 % tvoří tzv. příspěvek kultu, který je sice dobrovolný, ale směrné číslo představuje 1 % z příjmu člena církve. Vybírá se většinou jedenkrát ročně – v postní době – a platí ho cca 45 % katolíků. Většinou slouží platům duchovních, kteří jsou odměňováni na hranici životního minima. Nový zákon umožňuje zrovnoprávnění (opět návrat zpět od ideálu; u nás kongrua za první republiky) katolických kněží v oblasti sociálního zabezpečení. Jeho naplnění v praxi by však vyžadovalo zvýšení stávajícího příspěvku o 40 %.

Již dvě generace kněží žily ve Francii na hranici chudoby, a jak se ukazuje, nepřispělo to ani k oživení, ani k větší přitažlivosti církve. Mladý klérus proto hledá většinou druhé, světské zaměstnání. Teologické fakulty odměňují své vyučující nesrovnatelně hůře než ostatní vysoké školy, takže jim chybí vědecký dorost.

Stát, který v roce 1905 převzal všechny církevní budovy, je nyní dává církvi zdarma k dispozici. Také přispívá církvi na její činnost v oblasti zdravotní a vzdělávací. Na základě tzv. zákona Debré z roku 1959 plyne církevním školám značná podpora ze státních prostředků, ale **za cenu stále větší kontroly a zasahování ze strany státu do výukových programů**.

(Dá se snad říci, že odluka církve od státu probíhala v USA pokojně a značně přispěla k růstu církve; naproti tomu v tradičně centralistické Francii šlo o proces revoluční, z něhož se církev dosud nevzpamatovala a uvedené pokusy o „podporu“ ze strany státu budou oživení církve naopak ještě více bránit.)

Ing. Jana Mindlová, CSc.

Poznámky k textu

br. Felix OFM

Foto

- Jihozápadní Florida, 7. únor 2006:

Stavba university Ave Maria, první nové velké katolické university ve Spojených státech po 40 letech, nevypadá podle předchozího textu zas až tak moc fantasticky.

KAPUCÍNSKÉ STATISTICKÉ JEDNOHUBKY

Součástí měsíčních interních materiálů bývají u českých kapucínů tzv. statistické jednohubky; v posledních bylo možno se např. dočíst, že:

- V Estonsku (1,4 mil. obyv.) je 5 745 dospělých katolíků, apoštolská administratura má šest farností, pracuje tu 16 kněží a jeden jáhen a 21 řeholních sester, poněkud více bratří (řád založený r. 1370 sv. Brigitou Švédskou). Přitom ale město Tartu má katolickou školu. (Ředitelkou je zde sestra Vojtěcha z české Kongregace sester Neposkvrněného Početí Panny Marie III. řádu sv. Františka z Assisi.)

- Odhaduje se, že v letech 1975 – 79 si totalita Rudých Khmerů v Kambodži vyžádala 1 700 000 obětí (o těchto událostech se lze dočíst v článku Ondřeje Lehkého v č. 4 revue Distance, ročníku 2005).

- Před 10ti lety žilo v Evropě asi 12 milionů muslimů, nyní jich je 34 milionů.

- Od roku 1991 do roku 2002 vzrostl počet pravidelně praktikujících katolíků v Polsku z 52,4 % na 58 %, avšak ke svátosti smíření přistupuje alespoň jednou za rok přes 80 % Poláků a 87 % věří, že Kristus je přítomen ve své církvi. Oproti tomu *pokulhává přijetí morálních norem*; např. proti užívání antikoncepce nenamítá 48,1 % Poláků, se sexuálním životem před církevním (!) sňatkem jich souhlasí více než 40 %. Ale jen 5,1 % akceptuje manželskou nevěru, 10,7 % umělý potrat a 11,7 % euthanasii.

RODINA A ŠKOLA

Co o AIDS NEVÍME

Milánský týdeník L'Espresso zveřejnil koncem dubna 2006 rozhovor *Dialogo sulla vita* s emeritním milánským arcibiskupem kardinálem Carlo Maria Martinim, SJ. Součástí rozhovoru byly některé kardinálovy úvahy o boji s nemocí AIDS. Rozhovor vyvolal veliký mediální ohlas. ČBK proto následně 26. 4. vydala tiskovou zprávu uvedenou takto: „Některá média v posledních dnech referují ve zvýšené míře o údajném změněném postoji

- Katolická církev v USA má 195 diecézí a 296 biskupů. 67,3 milionů katolíků (23 % obyvatel) je začleněno do 19 081 farností. O pastorači se stará 44 500 kněží, z čehož je 14 tisíc řeholníků. V USA je přes 500 mužských institutů s téměř 20 tisíci řeholníky a 73 tisíci řeholních sester. Církve spravuje 585 nemocnic, 7 142 základních škol (1,8 milionu dětí), 1 374 středních škol a 232 kolegií a universit (747 tisíc studentů).

- Španělský inkvizitor Juan Antonio Llorente přičítal počátkem 19. stol. tehdy už zrušenému inkvisičnímu soudu 100 000 obětí, z nynějšího bádání ale vyplývá, že ve 125 000 procesech bylo na smrt odsouzeno jen jedno procento – ani ne 1 300 lidí. Přitom inkvisice v Portugalsku, Španělsku a Itálii dala upálit ani ne sto odsouzených – většina tedy byla v severní a střední Evropě (srov. <http://www.radiovaticana.cz/clanek.php4?id=1918>).

- Osmimilionová koptská církev v Egyptě má 13 diecézí. Je jednou z východních církví, které neuznaly chalcedonský koncil (rok 451).

- Na španělských státních školách, v rámci náboženského pluralismu a tolerance, se bude vyučovat i islám. Ve Španělsku žije asi 700 tisíc muslimů, kteří mají k dispozici 200 mešit.

- Každý den umírá ve světě hladem 24 tisíc lidí (z toho 18 tisíc dětí). Tak každou minutu umírá 13 dětí hladem, přičemž ale 80 dětí je každou minutu zabito potratem (který se tak stal daleko největším zlem současného světa)!

Příloha Zápisu z provinčního definitoria č. 29, 6. 2. 2006

Vatikánu v otázce používání kondomů v případě lidí nakažených virem HIV.“ Ve zprávě je citováno Rádio Vatikán, že je připravována jistá příručka „pro pastorači těch, kteří onemocněli na AIDS. Bude dokončena v průběhu tohoto roku.“ „To, co řekne Svatý otec, bude závazným stanoviskem církve v této otázce.“

Největší procentuální výskyt této nemoci je v zemích střední a jižní Afriky. Běžně není známo srovnání situace zemí z této oblasti, které k boji proti této nemoci přistupují

obvyklé označení „Hetzkaplan – štváč“ a téměř stálé útoky Reichenberger Zeitung. To, že Čechové přijímali Kordačovo lavírování s porozuměním, dokládá jeden z jeho výroků: „Liberectí Čechové vědí velmi dobře, že mé národnostní vyznání, ke kterému mě nutí můj původ, je podřízeno mému náboženskému poslání a vyšším cílům.“

Jeho přímý nadřízený, arciděkan Simm (1811 – 1884) byl zaskočen neobvyklou pracovitostí nového kaplana, které však nebránil a oceňoval ji. Kordačovy publicistické a přednáškové činnosti byly motivované apologií církve. Vstoupil také do místní politicko-katolické jednoty. Založil ženský spolek k uctění „božského Ježíše Krista v Nejsvětější svátosti oltářní“. Ve filiálních osadách inicioval vznik spolků matek a z jeho popudu došlo k obnovení Spolku katolických tovaryšů. Ve farním kostele zřídil oltář Srdce Ježíšova. Jeho zbožnost, horlivost a neobyčejná inteligence ho připravovala na hierarchickou hodnost pražského biskupa. A z Liberce odcházel k tomu s tím nejlepším doporučením.

P. Josef Dobiáš

Foto

- Hotel Česká Beseda,

Na Rybníčku 143/14, 460 01 Liberec 1

VZTAH CÍRKVE A STÁTU

A BISKUPSTVÍ LITOMĚŘICKÉ

K probíhajícímu seriálu Davida Jecha, který mapuje významné body, ve kterých se v dějinách setkávaly církev a stát, se chci pokusit přispět přehledem styčných bodů církve a státu při rozhodování o návrzích na litoměřické biskupy. Chci se přitom omezit jen na údaje z knihy Jaroslava Macka „Biskupství litoměřické. Biskupové a osudy litoměřické diecéze 1655 – 2005“. Kniha slučuje mimořádnou výpravnost s bohatostí konkrétních údajů.

Hned na s. 10 u pojednání o zřízení nového biskupství se praví (jsme v r. 1651): „Jako nejsložitější otázka se jevílo patronátní právo nad novým biskupstvím. Kdo má jmenovat litoměřické biskupy. Císař toto právo žádal pro sebe ze dvou důvodů. Za prvé, držel patronátní právo nad proboštstvím, a za druhé, litoměřické biskupství mělo být zřízeno z výtěžku solní dávky, kterou sám vybíral. Řím však zaujímal odlišné stanovisko – výtěžek ze soli by byl věnován církvi jako odškodnění za ztráty utrpěné v době od husitských válek do války třicetileté. Církev považovala tento výtěžek za svůj.“ Císařem římským a králem českým byl v letech 1637 až 1657 Ferdinand III., v letech 1657 až 1705 Leopold I. Církev ovšem byla, i z uvedených důvodů, „přesvědčena, že právo ustanovit biskupa je na straně Říma.“ A hned čteme: „Právě tato otázka představovala největší překážku celého řízení“ při založení nového biskupství.

Majetkové otázky byly velmi složité (snad ještě složitější než dnešní otázka církevních restitucí) – čtenář nechť se s nimi seznámí samostatně. Koupi jednoho domu pro děkana kapituly schvalovala za předsednictví papeže Urbana VIII. tehdejší Propaganda Fide (od r. 1988 nahrazena Kongregací pro evangelizaci národů); na témže jednání dne 2. dubna 1643, kde schválila i samo zřízení biskupství v Litoměřicích. Pro litoměřické biskupství muselo být také koupeno z výnosu soli panství Stvolínky podle smlouvy z 27. února 1647.

Na s. 11 čteme zajímavou větu, že dokonce i „litoměřické proboštství, jakož i

PŮSOBNÍ DR. FR. KORDAČE V LIBERCÍ (dodatek k seriálu)

První místo působení novosvěcence dr. Fr. Kordače je spojeno s „hlavním městem českých Němců“, s Libercem, kde jej ustanovil litoměřický biskup Anton Ludwig Frind. Poslal jej sem jako čtvrtého kaplana (r. 1879 – 1885) do městského kostela Sv. Antonína, který tehdy procházel velkými stavebními úpravami do dnešní podoby. Toto místo bylo vyhrazeno duchovnímu znalému češtiny pro českou menšinu. Pro ni měl každou neděli bohoslužby, při čemž kázal v českém jazyku, ale také sloužil mše a kázal německy i pro německé věřící. Protože disponoval tím nejlepším doporučením z Říma, kde studoval a dosáhl dvou doktorátů, byl v Liberci přijat vlídně a pro svou pastorační činnost se stal brzy oblíbeným. Poměrně záhy se však tato situace změnila.

Liberec v té době reprezentoval jedno z nejvýznamnějších průmyslových center, byl známým střediskem textilní výroby. Ale byl i hlavním a živým ohniskem liberalismu a socialismu severních Čech. Kordač o mluví něm jako o „lví jámě socialismu“. Jeho liberecké působení spadá do období boje tzv. radikálů a umírněných, anarchistů se socialisty. Vznik sociálně demokratické strany viděl Kordač jako rozpínavost kolektivistického liberalismu s jeho systematickým vykořisťováním pracujícího lidu. Dělnictvo tak bylo vháněno do náruče socialistické strany, zbavovalo se náboženské víry a kazilo se myšlenkami třídního boje a revoluce.

Během krátké doby Kordač v Liberci získal pověst odhodlaného bojovníka proti socialismu. Nelze se divit, že socialistický starosta tlačil na biskupa, aby kaplana přeložil na jiné působiště. Místní šovinisté, wolfiáni, těžce snášeli, že Kordač na mateřské české čtyřtřídní škole, o jejíž vznik se v r. 1881 zasloužil, zdarma vyučoval náboženství, protože nebyl k dispozici ani český učitel, ani peníze. Veřejná kritika liberalismu v místních novinách Reichenberger Zeitung mu velmi brzo po příchodu do Liberce vynesla výtky ze strany

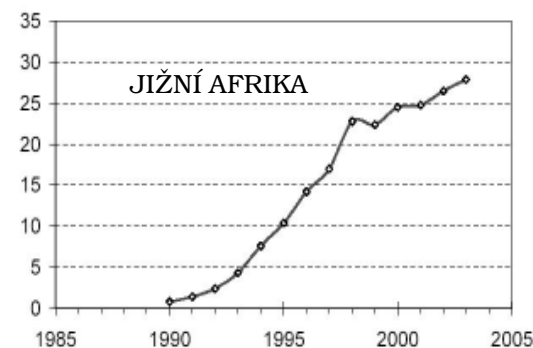
politických sil ovládajících městskou radnici. Nebyla ušetřena ani jeho sestra Marie Kordačová, která vedla kaplanovi domácnost, hrála na varhany a měla v repertoáru i skladby českých autorů.

Liberec byl především německým městem, v roce 1880 tu žilo 27 746 obyvatel, z toho jen 2 488 Čechů. Většinou se jednalo o přistěhované dělníky, kteří sem přišli za prací v textilním průmyslu. Prostor pro český národní život bylo možno označit za velmi omezený. Na Liberec Kordač vzpomínal – jak za svých kaplanských let prožíval v národnostním ohledu nejhorší šovinistické doby mezi Čechy a Němci, jak šovinisté útočili přímo na něj.

V roce 1863 se české menšině v Liberci podařilo založit Českou besedu jako středisko národního života, ale např. až do roku 1881 neměla možnost zajistit vzdělání v mateřském jazyce. Když r. 1881 přišel Kordač do Liberce, přinesl nesporně změnu, která se stala novým impulsem pro rozvoj aktivit místní české menšiny. Po jeho příchodu se tedy Čechům podařilo vybudovat mateřskou školu a usilovali o založení mateřské školy. Rozvíjejí se spolkové aktivity, ať už máme na mysli vznik nových sdružení nebo rozšíření přednáškové činnosti. V pozadí této změny stojí také práce Kordačova.

V dobách, kdy jsem působil v Liberci, jsem jako člen České besedy – a jsem jím dosud – pátral po činnosti Kordačově. V tisku nebo v řeči však o něm nepadlo jediné slovo. Jeho jméno bylo na politickém a mediálním indexu. Vzpomínám rád na rozhovory s ředitelem Městského archivu v Liberci, dr. Vladimírem Rudou, který dr. Kordače vysoce oceňoval za zásluhy o českou menšinu a dokonce mne obdaroval modlitební knihou P. Josefa Bernáta, který byl prvním českým kaplanem v Liberci a pronesl první české kázání v chrámu Sv. kříže.

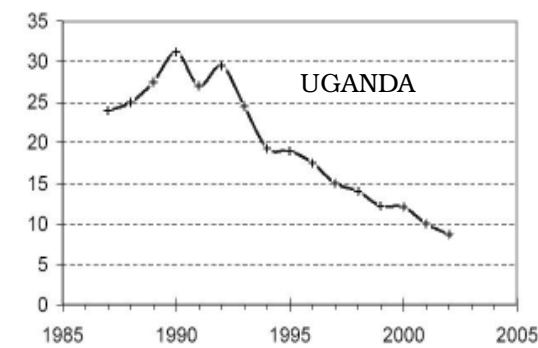
Dr. Fr. Kordač byl v národnostních otázkách umírněný a požadoval národnostní spravedlnost a rovnoprávnost. Němcům však byl trnem v oku jako pozadí vzestupu české menšiny a tak si vysloužil

rozdílným způsobem – na jedné straně Uganda, na straně druhé země ostatní, i když o Ugandě jsme již přinesli zprávu v roč. 2 Obrázku č. 4, 5. 3. 2004 na s. 8 pod názvem *Zázračný úspěch Ugandy v boji proti AIDS*.

Nyní už máme informace přesnější.

První graf se týká Jižní Afriky, země, kde kromě černochů je velká bělošská menšina. Výskyt AIDS je tam typický pro většinu zemí oblasti, které dostávají obrovské finanční dotace jak od OSN, tak od mnoha nevládních organizací, na volné rozdělování a propagaci kondomů a na školení, jak je používat.

Druhý graf představuje vývoj v Ugandě, zemi s křesťanským obyvatelstvem, která svou cestu založila na výchově k předmanželské zdrženlivosti a manželské věrnosti.

Na svislé ose obou grafů je procento nakažených obyvatel té které země.

Snad také neuškodí si z roč. 3 Obrázku č. 4, 20. 3. 2005, připomenout ze s. 14, že při hlasování o úplném zákazu klonování lidí se Uganda vyslovila pro tento zákaz, kdežto Jižní Afrika a většina tamních zemí zákaz nepodpořily. Všechno souvisí se vším.

Karel Korous / br. Felix OFM

DĚTI A MLÁDEŽ

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ

13. 5. 2006

(opakovaná zpráva)

Výprava Josefodol – skauti, skautky
Exkurze do nitra Josefodolské hráze
s Ludvíkem Řičářem.

(Organizuje min. 2 Ropuchy)

2. 6. – 4. 6. 2006

(opakovaná zpráva)

Zahájení táborové hry – všichni
(Organizuje Bludy)

16. 6. – 18. 6. 2006

Rádcovský víkend – rádcové

(Organizuje Šídlo, Čmelák, Komár,
Marmar)

23. 6. – 29. 6. 2006

Voda – roveři, rangers, rádcové
(Organizuje Puma)

7. 7. – 9. 7. 2006

Stavba tábora – roveři, rangers, vedení,
rodiče a přátelé oddílů Ichthys
tábořiště (Organizuje skupina tábor)

10. 7. – 26. 7. 2006

Tábor 2006 – všichni
tábořiště (Organizuje skupina tábor)

Čmelák

Foto

*Zimní výprava pro vlčata a světlušky
BEZ SVĚTLUŠEK – 2006*

- 1. 4. Momentka ...

- 1. 4. Obíííídek - mňam, mlask!!!

- 2. 4. Oblíbená hra na kouboje
(nabít, vystřelit nebo se bránit?)

XXXIII. DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE

Moto: „Svítilnou mým nohám je tvé
slovo a světlem mé stezce“

(Žl 119[118], 105).

Letošní setkání se konalo 8. dubna a
tak jako v předchozích letech,
v Litoměřicích.

Celá akce vypukla v 9.30 v místním
kině Máj, kde jsme se všichni sešli,
abychom vyslechli duchovní slovo otce
biskupa Pavla. Shlédlí jsme také
scénky na téma letošního setkání, dále
jsme si poslechli hosty, kteří pohovořili
o tom, co je vedlo k obrácení se
k Bohu. Před obědem (byl tradiční
gulášek) jsme každý přistoupil ke
knězi, ten nám vložil do rukou Bibli a
pomodlil se nad námi. Poté si každý
vytáhl svíčku, na níž byla napsána věta
z Písma svatého.

Před mší svatou jsme měli možnost
zahrát si ringo, fotbal, softtenis nebo
se jen projít po okolí a rozjímat.
Průběh bohoslužby byl obohacen o
fenomenální a naprosto netradiční
křížovou cestu v podání Miroslava
Částky.

Na šťastný návrat do domovů nám
požehnal pan biskup. Potom se všichni
odebrali do svých domovišť.

Zuzana Flégrová

O PÍSNÍ K PÁNU BOHU

CO JE LEPŠÍ, MODLITBA, ČI TAKOVÁ PÍSEŇ?

Když jsme byli s Rochlickou scholou
na zpívání v Semilech, otec Jaroslav
měl tehdy hezké kázání: „Kdo zpívá
písně k Pánu Bohu, ten se dvakrát
modlí!“ Moc se mi to líbilo a řekla jsem
si: „Kolik lidí dá příležitost lidem, aby
si zazpívali, kolik lidí pomůže
překonat strach?“ Proto bych chtěla
vyzvat všechny autory, kteří skládají
nebo skládali, aby pokračovali, ať jsou
to smutné nebo veselé písničky,
vždycky se jim povedly, a já doufám,
že tito skladatelé dají lidem příležitost,
dát jim písně, které mohou zpívat.

Ale abych nepovídala jen o písních,
řeknu vám to co si myslím o modlitbě.
Modlitba je podle mě příležitost říct
něco Pánu Bohu. Něco ho potěší,
z něčeho nebude nadšený, ale já si
myslím, že jedno ho vždycky potěší, to,
že na něho myslíme a že s ním
mluvíme.

Pavlaína Cvejnová

VIDERE PETRUM

Přiznám se, že žádný telefonát v životě
mě tolik nepřekvapil jako tento. Byl
čtvrtek před Květnou nedělí, když jsem
se dozvěděl, že v pondělí Svatého týdne
uděluje papež Benedikt XVI. audienci
universitním studentům účastnících se
formačních aktivit prelatury Opus Dei.
Vzhledem k tomu, že se jedná o první
takovou audienci nového papeže, bylo by
dobré se jí zúčastnit v hojném počtu,
abychom svou přítomností demonstrovali
svou lásku ke Svatému otci a abychom
mu popřáli k narozeninám.

Přiznám se, chvíli jsem váhal – je to
přece jen celé trochu narychlo. Po čtvrt
hodince jsem se však rozhodl: pojedu
také.

Nejel jsem úplně do neznámého. Před
třemi lety jsem se v Římě zúčastnil
kongresu UNIV, v rámci kterého se
papežská audience každoročně koná.
UNIV je celosvětové setkání tisíců
universitních studentů organizované
Institutem pro universitní spolupráci.

Od roku 1968 jezdí studenti
vysokých škol strávit Svatý týden ve
Věčném městě, v blízkosti Svatého otce.
Setkání vzniklo z popudu sv. Josemaríi
Escrivy, který tak často radil duším,
které vedl: „Katolický, apoštolský,
římský! Chci, abys byl velmi římský,
abys toužil po pouti do Říma – videre
Petrum, uvidět Petra“ (Cesta, 520).

Součástí programu bývá jak odborný
kongres na určité téma, tak poznávání
Říma, návštěva obřadů Velikonočního
třídění (lat. tridua), různé semináře nebo

diskusní večery. K tomu samozřejmě
přistupují i aktivity křesťanské formace,
za které odpovídá osobní prelatura Opus
Dei. Za jeden z vrcholů UNIVu pak bývá
považována audience u Svatého otce.

Audience se uskutečnila v pondělí
10. dubna v audienční síni Pavla VI.,
která byla tak plná, že někteří lidé museli
stát. Ve své promluvě k mladým lidem se
Benedikt XVI. zaměřil na osobní
apoštolát, za což byl odměně bouřlivým
potleskem již v průběhu promluvy.
„Kdokoliv nalezl Krista, nemůže činit
jinak, než přivádět k němu druhé, neboť
radost je příliš velká, než aby si ji mohl
nechat pro sebe, radost musí být sdílena.
A to je přesně úkol, ke kterému vás
Kristus volá. To je onen apoštolát
přátelství, který sv. Josemaría, zakladatel
Opus Dei, popisuje jako osobní přátelství,
plné obětí a upřímnosti: od ty k ty, od
srdce k srdci.“ A o něco později Svatý otec
zdůraznil: „Pokud rozvinete přátelství
s Kristem, pokud budete často
přistupovat ke svátostem, zejména
svátosti smíření a Eucharistie, stanete se
novou generací apoštolů ... schopných
odpovídat na výzvy našich časů a
připravených šířit evangelium po celém
světě.“

Jako gratulaci k blížícím se
narozeninám jsme zazpívali Svatému otci
universitní píseň *Gaudeamus igitur*
doplněnou o sloku začínající slovy *Vivat
semper iuvenis, Papa dilectissimus*.

My, kteří jsme se neúčastnili kongresu,
ale přijeli pouze na setkání se Svatým
otcem, jsme se po skončení audience
rozprchlí po městě. Navštívili jsme např.
basiliku Sv. Petra (od minulého roku v ní
přibyl nejen hrob velkého papeže Jana
Pavla II., ale i nadživotní socha
sv. Josemaríi) a jiná místa pro poutníky
tak důležitá. A navečer jsme již jeli domů
nočním vlakem.

Jakub Kříž, Jablonec nad Nisou

Foto

- Účastnice kongresu předává papeži
dárek k narozeninám,
vpravo Msgr. Javier Echevarría,
biskup – prelát Opus Dei

TŘI DOKUMENTY

1. Tři neoddiskutovatelné principy pro církev a křesťany ve veřejném životě vyslovené Benediktem XVI. dne 30. března 2006

Tyto tři principy, na kterých Benedikt XVI. trvá, jsou: ochrana života, uznání rodiny a svoboda vzdělání. Papež osvětlil tyto principy v projevu k asi 500 členům parlamentů Evropské lidové strany, kteří sněmovali v Římě. Ve svém projevu, v odpovědi na pozdrav Hanse Gerta Pötteringa, předsedy parlamentní skupiny, Svatý otec začal poukazem na právo křesťanských členů parlamentů hovořit o těchto principech v demokratické společnosti.

„Když církev nebo církevní společenství vstupují do veřejné debaty a vyjadřují výhrady nebo připomínají různé zásady,“ řekl, „není to druh netolerance nebo vměšování se, protože takové zásahy jsou namířeny pouze na osvětlení svědomí a umožňují mu svobodně a zodpovědně jednat podle opravdových požadavků spravedlnosti, dokonce i když by to bylo v konfliktu s mocí a osobními zájmy.“

Benedikt XVI. řekl, že smysl veřejných zásahů katolické církve „je ochrana a prosazování důstojnosti osoby a katolická církev proto záměrně věnuje pozornost principům, které jsou neoddiskutovatelné.“

Papež vyjádřil uvedené principy takto:

- „ochrana života ve všech jeho stádiích od prvního okamžiku početí po přirozenou smrt;“

- „ochrana a prosazování přirozené struktury rodiny – jako svazku mezi jedním mužem a jednou ženou, založeném na manželství – a její obrana proti pokusům klást ji právně na roveň radikálně odlišným druhům svazků, které ji nepopíratelně škodí a podílejí se na její destabilizaci, přičemž zamlžují její zvláštní povahu a její nezaměnitelnou úlohu ve společnosti;“

- a „obrana práva rodičů vzdělávat své děti.“

K tomu všemu Benedikt XVI. objasnil: „Tyto principy nejsou pravdami víry, i když víra je osvětluje a potvrzuje; jsou vepsány do lidské přirozenosti a proto jsou společné každému člověku.“ Působení církve při jejich podpoře má proto nenáboženskou povahu a je adresováno všem lidem, takže je odděleno od jakékoliv náboženské příslušnosti, kterou mohou mít,“ řekl.

Tento úkol hájit základní stránku lidské důstojnosti nemůže být konán jen církví, pokračoval Svatý otec. „Ve skutečnosti,“ řekl, „je tím nezbytnější, čím více jsou tyto principy popírány nebo mylně chápány, protože toto je podstatou útoku proti pravdě o lidské osobě, podstatou těžkého zranění způsobeného samotné spravedlnosti.“

Zenit

Překlad z angličtiny

Josef Ježek

2. Promluva apoštolského nuncia v České republice arcibiskupa Diego Causera, kterou pronesl při slavnostní bohoslužbě k oslavě 1. výročí volby papeže Benedikta XVI. ve středu 19.4.2006 v Praze.

Vaše Eminence, pane kardinále,

Vaše excelence, otcové biskupové,

vážení představitelé křesťanských církví v České republice,

vážení ministři vlády České republiky,

vážení senátoři a poslanci Parlamentu České republiky,

ORDETS LITURGI / BOHOSLUŽBA SLOVA

**Første læsning – Vekselsang – Anden læsning – Halleluja
/ Første læsning – Responsoriální žalm – Druhé čtení – Aleluja**

Dette er Guds ord. **Gud ske tak og lov.**

Evangelium

Herren være med jer. **Og med din ånd.**

Dette hellige evangelium skriver evangelisten ... **Gud være
lov et for sit glædelige budskab.**

Dette er vor Herre Jesu Kristi Evangelium. **Priset være du, Kristus.**

Prædiken / Homilie

Trosbekendelse / Vyznání víry

Nikæno-konstantinopolske trosbekendelse / Nicejsko-
cařihradské vyznání víry

Jeg tror på én Gud, den almægtige Fader, Himmels og jordens, alle synlige og usynlige tinges Skaber. Og på én Herre, Jesus Kristus, Guds enbårne Søn, som er født af Faderen forud for alle tider, Gud af Gud, lys af lys, sand Gud af sand Gud, født, ikke skabt, af samme væsen som Faderen; ved ham er alting skabt; som for os mennesker og for vor frelses skyld er nedsteget fra Himlen og har påtaget sig kød ved Helligånden af Jomfru Maria og er blevet menneske; han blev også korsfæstet for os under Pontius Pilatus, har lidt og blev begravet, opstod på den tredje dag efter Skriftene og opførte til Himlen; han sidder ved Faderens højre hånd, og han skal komme igen med herlighed for at dømme de levende og de døde; og på hans Rige skal der ikke være ende. Og på Helligånden, Herren og Levendegørende, som udgår fra Faderen og Sønnen, og som tillige med Faderen og Sønnen tilbedes og forherliges, som har talt ved profeterne; og én hellig, katolsk og apostolsk Kirke; jeg bekender én dåb til syndernes forladelse, og jeg venter de dodes opstandelse og livet i den kommende verden. Amen.

Den apostolske trosbekendelse / Apostolské vyznání víry

Jeg tror på Gud, den almægtige Fader, Himmels og jordens Skaber. Jeg tror på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undtaget ved Helligånden og født af Jomfru Maria, har lidt under Pontius Pilatus, blev korsfæstet, døde og blev begravet, nedførte til Dødsriget, opstod på den tredje dag fra de døde, opførte til Himlen, sidder ved Gud, den almægtige Faders højre hånd, hvorfra han skal komme for at dømme de levende og de døde. Jeg tror på Helligånden, den hellige katolske Kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv. Amen.

Menighedens forbønner / Přimluy

... Derom beder vi. **Herre, hør vor bøn.**

EUKARISTIE / BOHOSLUŽBA OBĚTI

Frembæring af gaverne / Příprava obětních darů

Lovet være du, vor Gud, verdens Herre, for brødet, som vi har modtaget af din gavmildhed. Dette brød, frembragt af jorden ved menneskets arbejde, bærer vi frem for dig. Lad det for os blive livets brød. **Lovet være Gud i evighed.**

Lovet være du, vor Gud, verdens Herre, for vinen, som vi har modtaget af din gavmildhed. Denne vin, frembragt af vinstokken ved menneskets arbejde, bærer vi frem for dig. Lad den for os blive frelsens kalk. **Lovet være Gud i evighed.**

Lad os forenes i bøn, at vor offergave må blive Gud til behag. **Herren til ære og verden til frelse.**

**Bøn over gaverne / Modlitba nad dary
Amen.**

Præfation / Preface

... Herren være med jer. **Og med din ånd.**

Opblift jeres hjerte. Vort hjerte er hos Herren.

Lad os takke Herren vor Gud. Det er værdigt og ret. ...

Hellig, hellig, hellig er Herren, herskarenes Gud. Himmel og jord er opfyldt af din herlighed. Hosanna i det høje. Velsignet være han, som kommer i Herrens navn. Hosanna i det høje.

Den eukaristiske bøn / Eucharistická modlitba

... brød det, rakte det til sine disciple og sagde: Tag det og spis alle deraf. Dette er mit legeme, som hængives for jer. Ligeså tog han efter måltidet kalken, fremsagde takkebønnen, rakte kalken til sine disciple og sagde: Tag den og drik alle deraf. Dette er kalken med mit blod. Den nye og evige pagts blod, som udgydes for jer og for alle til syndernes forladelse. Dette skal i gøre til min ihukommelse.

Troens mysterium / Tajemství víry

Troens mysterium. **Herre, vi forkynnder din død. Vi priser din opstandelse. Vi forventer dit komme i herlighed. ...**

Doxologien / Doxologie

Ved ham og med ham og i ham tilkommer dig Gud Fader, den Almægtige, i Helligåndens enhed, al herlighed og ære fra evighed til evighed. **Amen.**

Vaše excelence velvyslanci a vedoucí diplomatických misí,
moji drazí spolubratři bratři v kněžské službě,

drazí jáhni,
drahé řádové sestry a bratři,
drahé sestry a bratři ve společné víře v Krista,

vyjadřujeme naše přání všeho nejlepšího papeži Benediktu XVI., jenž byl před rokem zvolen Nejvyšším Veleknězem Římskokatolické církve, když byla velká vlna citů vzedmutá agonií a smrtí papeže Jana Pavla II. stále velmi živá.

Rád bych vyjádřil svoji osobní náklonnost ke Svatému otci; pohled, který jde za moji oficiální funkci jeho reprezentanta v této zemi. Láska se těžko vysvětluje; často záleží na nevypočitatelném vlivu osobního působení. Znal jsem kardinála Ratzingera jako prefekta Kongregace pro nauku víry; to je úřad Svatého Stolce, který stále dohlíží na pravověrnost Církve a na který mnozí vnější pozorovatelé nahlíží s podezřením. Nicméně tou jiskrou, která způsobila moje první setkání s ním a stále trvajícím náklonnost k němu, byla velikonoční homilie pronesená před více než 20 lety a nikoliv vyhlášení nějaké doktríny. Vyhlášení vycházejí z doktrín a intelligence; homilie z lidskosti a duchovní citlivosti.

Představím tuto homilii ve formě paradoxu. Vzkříšený Pán Ježíš, vycházející z hrobu, se nedíval vzhůru k nebi; protože přišel „pro nás lidi a naši spásu“, vydal se jako pastýř hledat ztracené ovce, aby se s nimi podělil o život, který získal pro všechny. Setkal se s Adamem a Evou, obrazy všech žen a mužů. Kristus vztáhl ruce a uchopil ruce sklíčeného a ustrašeného lidství a řekl:

„Vstaň, spáči, a vstaň z mrtvých a Kristus ti dá světlo.

Poroučím Ti: Vstaň, mrtvý, nestvořil jsem tě, abys byl držen jako zajatec v podsvětí.

Vstaň, člověče, dílo mých rukou; vstaňte vy, kdo jste byli stvořeni k mému obrazu – pojďme pryč z tohoto místa.“

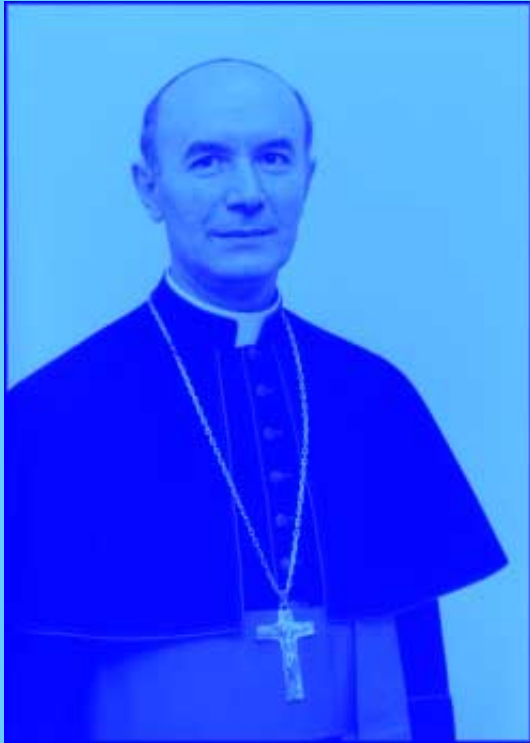
Tato myšlenka, že se lidstvo musí probudit ze spánku, je hluboce zakotvena ve vizi papeže Benedikta; již několikrát ji zopakoval. Je inspirována pohledem plným soucitu a solidarity s drímajícím lidstvem, kde po fiasku velkých ideologií převládají relativismus, individualismus a osamění.

Exploze vědeckého a technologického pokroku pokračuje bez vedení; je současně zdrojem hrdosti i ohrožení, protože, jak říká papež, jde spolu s jistým druhem duchovního úpadku a nedostatkem společné identity a cílů. Vědy našly společný univerzální cíl; kultury ne. Proto se vědy rozvinuly bez stejného pokroku v humanismu.

Benedikt XVI. je papež, který hluboce cítí rozpory naší moderní doby; přesto má nabídku plnou naděje.

Jako zástupce Kristův a hlavní hlasatel evangelia říká:

Probud' se, člověče třetího tisíciletí;

Kommunion / Přijímání

Lad os bede den bøn, Herren har lært os, og som Guds børn med frimodighed sig:

Fader vor / Modlitba Páně

Fader vor, du som er i himlen. Helligt werde dit navn, komme dit rige. Ske din vilje som i himlen, så og på jorden. Giv os i dag vort daglige brød og forlad os vor skyld, som og vi forlader vore skyldnere, og led os ikke i fristelse, men frels os fra det onde.

Ja, frels os, beder vi dig, Herre, fra alt hvad der ondt og giv os fred i vore dage. Fri os ved din miskundhed fra synd, og gør os trygge i alle trængsler; i forventning om det salige håb og vor Frelser Jesu Kristi komme. **Thi dit er riget og magten og æren i evighed. Amen.**

Herre Jesus Kristus, du har sagt til dine apostle: Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer. Se ikke på vore synder, men på din Kirkes tro og før den efter din vilje til fuldkommen enhed og fred, du, som lever og råder. Gud i al evighed. **Amen.** Herrens fred være altid med jer. **Og med din ånd.** Kristi fred. Kristi fred.

Guds lam / Beránku Boží

Guds lam, du som borttager verdens synder, forbarm dig over os. Guds lam, du som borttager verdens synder, forbarm dig over os.

... **Guds lam, du som borttager verdens synder, giv os fred.**

Kommunion / Přijímání

Se, det er Guds lam, som borttager verdens synd. Salige er de, som er indbudt til Lammets bord. **Herre, jeg er ikke værdig til, at du går ind under mit tag, men sig kun et ord, så bliver min sjæl helbredt.**

Kristi legeme. **Amen.** (Kristi blod. **Amen.**) Kristi legeme og blod. **Amen.)**

Afsluttende bøn / Modlitba po přijímání

Amen.

BORTSENDELSE / ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

Herren være med jer. **Og med din ånd.**

Den almægtige Gud, Fader, Søn og Helligånd velsigne jer. **Amen.** Gå bort med Kristi fred. **Gud ske tak og lov!**

Připravila Johanna Bos, CURIA EPISCOPALIS HAPNIEN,

Pastoral-Centret, Kodaň, Dánsko, a Maruška Mártonová

MESSENS FASTE DELE / MEŠNÍ RÁD

OBRÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

8. 5. 2006 / Číslo 6 / Ročník 4 – PŘÍLOHA

MESSENS INDLEDNING / VSTUPNÍ OBŘADY

Indgangssalme / Vstupní zpěv

Messens indledning / Pozdrav

I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. **Amen.**

Vor Herres Jesu Kristi nåde, Guds kærlighed og Helligåndens samfund være med jer. **Og med din ånd.**

Syndsbekeendelse og bøn om tilgivelse / Úkon kajcnosti

Lad os vedkende os vore synder, så vi med det rette sindelag kan fejre den hellige messe. **Jeg bekender for Gud, den Almægtige, og for jer, mine brødre og søstre, at jeg ofte har undladt det gode eller gjort det onde. Jeg har syndet i tanke, ord og gerning, ved min skyld, ved min skyld, ved min store skyld. Derfor beder jeg den hellige Jomfru Maria, alle engle og helgener og jer, mine brødre og søstre, at bede for mig til Herren, vor Gud.**

(Forbarm dig over os, Herre. Vi har syndet mod dig,

Herre, vis os din barmhjertighed. Og giv os din frelse.)

Den almægtige Gud forbarme sig over os, forlade os vore synder, og føre os til det evige liv. **Amen.**

Kyrie / Kyrie

Herre, forbarm dig. Herre, forbarm dig.

Kristus, forbarm dig. Kristus, forbarm dig.

Herre, forbarm dig. Herre, forbarm dig.

Gloria / Sláva na výsostech Bohu

Ære være Gud i det høje og fred på jorden for mennesker med god vilje. Vi lover dig. Vi velsigner dig. Vi tilbæder dig. Vi lovpriser dig. Vi takker dig for din store herlighed. Herre, vor Gud, himmelske Konge, Gud, almægtige Fader. Herre, du enbårne Søn Jesus Kristus, Herre vor Gud, Guds lam, Faderens Søn. Du, som borttager verdens synder, tag imod dig over os. Du, som sidder ved Faderens højre, forbarm dig over os. Thi du alene er hellig, du alene Herre, du alene den Højeste, Jesus Kristus med Helligånden i Guds Faders herlighed. **Amen.**

Dagens bøn / Vstupní modlitba

Amen.

Diplomatická

Českému premiérovi se po dlouhém úsilí podařilo v předvolebním období setkat se s americkým presidentem. Ale teď najednou nevěděl, co by mu vhodně řekl. A tak povídá: „Pane presidente, kolik si myslíte, že Vás ve vaší zemi asi tak nenávidí lidí?“

Americký president na to: „No, řekl bych tak maximálně 5 až 10 milionů.“

Český premiér obtížně uvažuje: „Hm, to je zvláštní, všude je to stejný, jako u nás ...“

Globalizační

V několika zemích byla položena respondentům následující otázka:

„Prosím Vás, jaký je Váš názor na nedostatek jídla v jiných částech světa?“

Výsledek:

V Africe nikdo nevěděl, co je to „jídlo“.

V Evropě nikdo nevěděl, co je to „nedostatek“.

V Ásii nikdo nevěděl, co je to „Váš názor“.

V Jižní Americe nevěděli, co je to „prosím vás“.

V Severní Americe zase nevěděli, co je to „v jiných částech světa“.

P. Ing. Antonín Sedlák s kol.

Foto

- Apoštolský nuncius v České republice arcibiskup Diego Causero

Liberecký úsměv

Karel Korous

Ilustrace

br. Michal OFM a Oldřich Krupička

O DNEŠNÍM SEŠITKU NA CESTY

V dnešním Obrázku libereckých farností jsou opět zařazeny mešní texty s odpověďmi lidu pro vložení do Sešitku na cesty. Tentokrát v jazyce dánském.

Dánsko je od roku 1953 parlamentní konstituční monarchií. Státní tradice však trvá již 1200 let. Královnou Dánska je od roku 1972 Margrethe II.

Dánsko má rozlohu 43 000 km². Je to o něco méně než je rozloha Čech. Počet obyvatel v roce 2004 byl téměř 5 400 000. 95 % obyvatelstva jsou Dánové, 5 % tvoří cizinci. Mluví se dánsky.

Náboženství 2002: 84 % luteránů; 34 884 katolíků, dále ostatní protestanti, 14 672 Svědků Jehovových a 3 000 židů. Počet muslimů v roce 2004 se odhadoval na 100 000, tj. přibližně 2 %.

Josef Ježek / Der Fischer Weltalmanach 2005

Vlož svojí důvěru v Boha, který je láska. Kristus odhalil skutečnou přirozenost Boha, ve kterém není žádná msta, nenávist nebo násilí.

Milosrdenství a odpuštění jsou jedinými lidskými zbraněmi proti zlu, sobeckosti a chtivosti.

V této perspektivě je jediná skutečná svoboda ta, která je inspirována láskou. Papež je si vědom, že tato zpráva je jen pro hrstku lidí a vyjádřil naději, že se objeví „tvořivé menšiny“, které budou udávat tempo směrem k nové éře větší humanity a pochopení.

Toto je ušlechtilá, nezvyklá, slibná a nadějná moderní vize devětasátišedesátiletého papeže. Nechť mu Bůh žehná a podpírá ho. V řadě se svým předchůdcem (nebo předchůdci) stojí jako jeden z mála vůdců, kteří mají vizi v tomto světě, ve kterém naděje a přísliby, rozdělení a napjaté situace vyžadují správné vedení.

Děkuji vám všem za účast na této náboženské slavnosti, zvláště pak představitelům vlády a ctihodným kolegům z diplomatických sborů; Vaše přítomnost je svědectvím Vaší víry a znamením ocenění pro papeže a pro to, co znamená.

Zvláštním způsobem děkuji Vám, Eminence, za vaši homilii, v níž jste představil našeho Svatého otce Benedikta XVI. s láskou.

ČBK

3. Česká biskupská konference vydává 26. 4. 2006 toto stanovisko k přijetí a vylášení zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství

Vyhlášený zákon je v rozporu s přirozeným právem a devalvuje postavení rodiny, která jako základní pilíř svobodné společnosti má v ústavním pořádku zaručenou mimořádnou ochranu.

Zákon svými důsledky neodstraňuje nerovnost, nýbrž ve skutečnosti nerovnost zakládá. Zákon o tzv. registrovaném partnerství umožňuje vznik nového a exkluzivního právního postavení (statusu) pro osoby stejného pohlaví, které se z různých příčin rozhodnou spolu žít v tzv. registrovaném partnerství. S registrací přitom zákon spojuje vznik řady práv, a to zejména vůči státu (orgánům veřejné moci).

Před přijetím tohoto zákona byla mezi spolužijícími osobami, na jejichž vztah nedopadají instituty rodinného práva, právní rovnost, neboť z principu rovnosti v právech, který zaručuje čl. 1 Listiny základních práv a svobod, vyplývá zákaz jakýchkoliv neodůvodněných privilegií.

Z opakovaných rozhodnutí Ústavního soudu České republiky (např. č. 295/1996 Sb., č. 131/1994 Sb.) jednoznačně vyplývá, že: Stát může určité skupině osob poskytnout více výhod než jiné skupině pouze za podmínky, že tak činí v zájmu zajištění svých funkcí, nesmí postupovat zcela libovolně a musí tak činit ve veřejném zájmu a blahu.

Zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství je v rozporu s výše uvedenou zásadou rovnosti a v rozporu se zákazem privilegií, neboť jediný předpoklad, na kterém mají být tyto svazky založeny je, že se jedná o osoby stejného pohlaví.

Během schvalování zákona o registrovaném partnerství zazněla celá řada nesouhlasů, a to jak ze strany občanů, tak ze strany odpovědných ústavních činitelů; prezident republiky odůvodnil svoje odmítnutí tohoto zákona mimo jiné tím, že ze zákona plyne nemalé množství riskantních, nebezpečných a závažných právních důsledků.

Česká biskupská konference v souvislosti s přijetím a vyhlášením zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství vyjadřuje nesouhlas a především vyslovuje znepokojení a obavy.

ČBK

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

- Kdo vedl Izraelity do zaslíbené země?
a) Farao.
b) Noe.
c) Mojžíš a Áron.
- Slavnost Matky Boží, Panny Marie, slavíme:
a) 1. ledna.
b) 1. září.
c) 31. prosince.
- Co znamená slovo **adorace**?
a) Klanění.
b) Opuštění.
c) Požehnání.
- Co to je mitra?
a) Biskupská čepice, kterou může kromě biskupa nosit i starší kněz.
b) Biskupská čepice, kterou nosí biskup při každé příležitosti.
c) Biskupská čepice, kterou nosí biskup při mši sv.
- Co to je korporál?
a) Lidový název desátníka (z němčiny).
b) Název pro bílé plátno, kterým se pokrývá oltář.
c) Rozkládací čtverec z bílého plátna, na nějž se klade kalich a miska s hostiemi.
- Kdo to byl Daniel?
a) Apoštol Pána Ježíše.
b) Izraelský král.
c) Starozákonní prorok.
- Jaké podobenství poukazuje na Boží milosrdenství?
a) O boháči a Lazarovi.
- O marnotratném synu.
c) O milosrdném synu.
- Jak se jmenoval chrámový sluha, jemuž Petr v Getsemanské zahradě ufal ucho?
a) Malchus.
b) Micheáš.
c) Tadeáš.
- Který učedník stál pod Kristovým křížem?
a) Apoštol Jan.
b) Nikdo.
c) Sv. Petr.
- Z čeho byla postavena babylonská věž?
a) Z cihel a asfaltu.
b) Ze dřeva.
c) Z kamene a malty.

TEST PRO DOSPĚLÉ

- Co rozumíme pod pojmem princip subsidiarity?
- Proč dovolil Ježíš, aby byl pokoušen od ďábla?
- Jak máme bojovat proti pokušení?
- Co znamená slovo apoštol?
- Proč hlavně přišel Ježíš na naši zemi?
- Čeho předobrazem bylo zázračné nasycení lidí?
- Kdo je náš bližní?
- Jak říkáme návratu hříšníka k Bohu?
- Jakou svátost ustanovil Ježíš při své poslední večeři?
- Co ukázal Ježíš při svém zatčení?

ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO ČÍSLA:

- Slova Mene, Tekel, Fares (Dan 5, 26 – 28)
„Toto je pak výklad slov:
Mene:-Bůh spočetl tvé království a ukončil ho.
Tekel:-Na váze jsi byl zvážen a shledán lehkým.
Fares: Roztrhnuto bylo tvé království a dáno Médům a Peršanům.“
- Kristus založil jednu jedinou církev na Petrovi pro všechny národy a všechny časy.
„Ty jsi Petr – Skála – a na té skále zbuduji svou církev a pekelné mocnosti ji nepřemohou“ (Mt 16, 18).
- Bůh zkoušel víru Abrahámovu proto, aby se ukázalo, zda je pravá a zda Abrahám miluje Boha nade všechno.
- Izák byl předobrazem Syna Božího, Ježíše Krista, který se obětoval na kříži pro naši spásu.

5. Stan, ve kterém byla Boží archa, se nazýval stan schůzky (podle nového překladu Pentateuchu: stan setkávání).

6. Sedmý den v týdnu byl Izraelitům dnem odpočinku a bohoslužby.

7. Bůh od nás chce, ho pravdivě poznávali, jeho vůli svobodně konali a do nebe se dostali.

8. Proroci byli svatí mužové, které Bůh posílal svému lidu, aby je napomínali, těšili a aby je připravovali na příchod Vykupitele.

9. Jméno Ježíš znamená Spasitel.

10. Čtyřicátého dne po svém narození byl Ježíš podle Zákona představen Bohu v jeruzalémském chrámě.

LIBERECKÝ ÚSMĚV

Před 40 lety

„A co udělali?“ vyptával se dál kněz.

„Prodali Josefa.“

„A komu?“

„Okupantům. „

Kněz to chtěl rychle zamluvit další otázkou:

„A za kolik?“

„Za dvacet rublů.“

Po srpnu 1968 se nesmělo vniknutí armád Varšavské smlouvy do Československa nazývat okupací nebo agresí, za to mohl být i vyhazov z práce. Muselo se tomu říkat bratrská pomoc nebo zásah spřátelených armád, ale moc se to nedařilo. Také s výukou náboženství byly potíže, ale vyučovalo se. Jeden kněz tehdy na hodině náboženství vyprávěl nejmenším žákům příběh o Josefu Egyptském. Další hodinu si ověřoval, co si zapamatovali:

„Jací byli Josefovi bratři?“

„Zlí“ ,odpověděl jeden kluk.

Nyní

„Jaké máte doma zkušenosti s modlitbou, děti,“ ptá se na první hodině náboženství katechetka.

Jeden chlapec odpovídá: „Maminka se modlila.“

„A za co?“ vyptávala se katechetka.

„Aby tatínka vzali do kriminálu.“

Katechetka se rychle ptá: „A jak to dopadlo?“

„Splnilo se to.“

znalost neziskového sektoru, praxe v sociálních službách

Pohyblivou pracovní dobu, smysluplná práci, možnost osobního růstu, samostatnost

Plat: dle nařízení vlády č. 330/2003 Sb, příloha č. 1, plat. třída 9 – 11

Bližší informace, profesní životopisy a motivační dopisy je možno zasílat na adresu charitaliberec@volny.cz nebo OCHL Liberec, Jungmannova 333/23, 460 01 Liberec, tel.: 485 172 564

Mgr. Ing. Jana Jurkovová, ředitelka

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ

1. KVĚTNA AŽ 8. ČERVNA 2006

Křtem byli mezi nás přijati:

Farnost děkanství Rochlice

Michal Bílý

Daniel David Černý

Farnost Ruprechtice

Marie Anna Balcarová

Farnost Vratislavice nad Nisou

Jan Těmín

Řeckokatolická farnost Liberec

kostel Sv. Kříže

Ludvík Kysela

Anna Gubarykova vč. svátosti biřmování

Daniel Votýpka vč. svátosti biřmování

Srdečně blahopřejeme.

Svátost biřmování přijali:

kostel Sv. Antonína Velikého

Farnost arciděkanství Liberec

Hamalčík Antonín (František)

Stolín David (Pavel)

Petrůželková Iva (Marie)

Márton Jan (Tomáš)

Kučerová Jana (Klára)

Jůva Jiří (Martin, Daniel)

Mariňáková Lucia (Mariána)

Nováková Michaela (Terezie)

Márton Pavel (Michael)

Lanková Pavlína (Maria)

Novák Petr (Petr)

Dvořák Rudolf (Josef)

Huválková Svatava (Anna)

Kratzmannová Šárka (Barbora)

Ježíková Šárka (Marie)

Bernátová Helena (Tereza od Ježíše)

Horák Jan (Pavel)

Křiklanová Tereza (Michaela)

Antuš Petr František (Jan)

Farnost děkanství Rochlice

Burianová Anna (Johana, Magdaléna, Daria)

Burianová Markéta (Markéta Marie Alacoque)

Cvejnová Daniela (Judita)

Cejn Pavel (František)

Kurfírt Josef (Ludvík, Ferdinand)

Kurfírtová Irena (Zdislava)

Lamačová Iveta (Marta)

Lamačová Veronika (Monika)

Lukschová Veronika (Johana)

Makulcová Laura (Anastázie)

Halama Marek (Pavel)

Pluhařová Martina (Hedvika)

Pilňáček Kryštof (Antonín)

Pilňáček Vojtěch (Karel)

Shejbal Bořivoj (Václav)

Skalický Zdeněk (Josef)

Srdečně blahopřejeme.

Svátost manželství přijali:

Farnost Ruprechtice

Jan Půr a Zuzana Kollárová

Srdečně blahopřejeme.

Ke vzkříšení jsme vyprovodili:

Farnost děkanství Rochlice

Marie Pelantová (1926)

Farnost Ruprechtice

Eva Reiminiusová (1959)

Jarmila Hrdličková (1913)

Farnost Vratislavice nad Nisou

Irena Dadučová (1926)

Řeckokatolická farnost Liberec

hřbitovní kaple v Krásné Lípě

Petr Ferenc (1942) (24. dubna)

duchovní správci

15. 6. 2006 / Číslo 7 / Ročník 4

OB RÁZEK

libereckých farností

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 15. 6. 2006

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Nový liberecký kvardián s jubilantem Jožkou při nešporách pod švestkou, Karel Korous

Internetové stránky libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

ÚVODNÍK

DRAZÍ LIBEREČTÍ FARNÍCI, P. JAN M. VIANNEY DOHNAL OFM, PROVINČNÍ MINISTR 3

PASTORACE

ZEMŘEL OTEC ANTONÍN BRATRŠOVSKÝ, JAKUB KRÍŽ 3
 TRVEJTE SILNÍ ČISTOU VÍROU – SVATÝ OTEC V POLSKU, MACIEJ RUCZAJ 5
 OBRÁZEK INFORMUJE – EVELYN BERNARDOVÁ 7
 LIBERECKÉ MISIE (PONDĚLÍ 2. ČÁST) – KDO JSI? BR. MELICHAR OCARM. 8

RODINA A ŠKOLA

PREZIDENT VETOVAL ZÁKON O NÁHRADNÍM VÝŽIVNÉM, WWW.HRAD.CZ; KAREL KOROUS 9

DĚTI A MLÁDEŽ

VÝPRAVA DO PŘEHRADY 13. 5. 2006, WWW.SWEB.CZ/ICHTHYS 11

HISTORIE

VORŠILKY V LIBERCI (1), PHDr. MARIE MACKOVÁ, PH. D. 12
 VZTAH STÁTU A CÍRKVE – CÍRKEV V EVROPĚ PO I. SVĚTOVÉ VÁLCE (1), DAVID JECH 13
 NAPOLEON (1), P. JOSEF DOBIÁŠ 16
 VARHANY – KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ VE SLUŽBÁCH LITURGIE (17), PAVEL KOZOJED 18

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

PŘEDSTAVUJEME NOVÉ LIBERECKÉ KNĚZE 20
 – P. LUKÁŠ BRADNA OFM 20
 – P. PETER JÁN WACH OFM, JAN VOŽENÍLEK 21
 KARMELITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA, TOMÁŠ TOMÁŠEK 22
 – REDAKCE DOPORUČUJE 22
 LIBERECKÁ CHARITA OHROŽENA? ROMANA PLISCHKOVÁ 23
 NĚKOLIK KULTURNÍCH AKCÍ 23
 INZERÁT 23
 Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 1. AŽ 31. KVĚTNA 2006 24

PŘÍLOHA

PŘEKONEJTE DĚDICTVÍ TOTALITY, BENEDIKT XVI. VE VARŠAVĚ KNĚŽÍM
 ROZHLASOVÝ PROJEV PRESIDENTA SPOJENÝCH STÁTŮ ZE 3. ČERVNA 2006

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI
 TEST PRO DOSPĚLÉ
 ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO TESTU
 LIBERECKÝ ÚSMĚV
 K SEŠITKU NA CESTY
 – O DNEŠNÍM SEŠITKU NA CESTY VE SLOVINŠTINĚ
 – O SEŠITKU NA CESTY V Č. 3 LETOŠNÍHO ROČNÍKU (5. 2. 2006) V MAĎARŠTINĚ
 RED SVETE MAŠE / MEŠNÍ RÁD – SEŠITEK NA CESTY

řádů, působení u nás, tabulky, významní představitelé, znaky, roucha, budovy.

2. Srozumitelně i přesně spojuje úroveň populární i odbornou, je určena široké veřejnosti

Manželské právo katolické církve

Autor: Damián Němec

Běžná cena: Váz., 215 str., 219 Kč

Vydáno: 2006

Objednací číslo: 101176

Vydalo Karmelitánské nakladatelství

Anotace knihy:

Manželství je patrně jedinou oblastí našeho soukromého života, u níž se velice živě zajímáme také o právní souvislosti a důsledky svého jednání. Katolické pojetí manželství je v mnohém ohledu specifické. Je vždy především svátostí a je nerozlučitelné. Lze pak vysledovat shody, ale rovněž rozpory v tom, jak manželství chápe katolická církev (a její členové) a jak ho chápe dnešní sekulární český stát (potažmo běžný český občan). Damián Němec, zkušený učitel církevního práva z teologické fakulty v Olomouci, napsal na toto téma první českou práci od vyhlášení nového Kodexu kanonického práva v r. 1983.

LIBERECKÁ CHARITA OHROŽENA?

Vichřice, která zasáhla Liberec v sobotu 20. 5. 2006 zhruba dvě hodiny před půlnocí řádila i v zahradě Domova pro matky s dětmi v tísni.

Na libereckém letišti meteorologové naměřili největší náraz větru o rychlosti 72 kilometry v hodině, síla větru nebyla rekordní. V naší zahradě to však v neděli ráno vypadalo, jak když nebyla vichřice, ale tornádo. Stromy, které zde rostly několik desítek let, a zažily mnoho, byly vyvráceny i s kořeny. Dle pamětníků byly některé stromy vysazeny zhruba před 70 lety, svými větvemi chránily naše klientky a jejich děti před hlukem a prachem ze silnice, poskytovaly nám pocit bezpečí a klidu.

Bohužel jak vidíte na přiložených fotografiích, na nové vzrostlé stromy v zahradě

Domova pro matky s dětmi si nyní budeme muset několik desítek let počkat. Nejdůležitější však je, že se nikomu z klientek, dětí či pracovníků domova nic nestalo. I strom, který spadl na střechu domova, jen smetl několik střešních tašek, takže nám nevznikly žádné větší škody na majetku.

Romana Plischková, OCHL

Foto pro nedostatek místa přineseme příště

NĚKOLIK KULTURNÍCH AKCÍ

Zahájení léta v kostele Sv. Bonifáce v Liberci pod Ještědem

V neděli 25. 6. 2006 v 18 h se skutečně již 11. benefiční koncert v kostele Sv. Bonifáce v Liberci-Hanychově.

Na koncertě zazní skladby F. Geminiho, A. Corelliho a A. Vivaldiho v podání Turnovského orchestrálního sdružení. Jako sólista na fagot se představí Radovan Skalický. Všichni jste srdečně zváni na tento koncert, kterým snad již zahájíme milostivé léto. Výtěžek z tohoto koncertu bude věnován na opravy kostela Sv. Bonifáce.

Zdeněk Skalický

„Schola od 3A“ Vás srdečně zve

na slavnostní mši 18. 6. v 9.00 h v Ruprechticích.

Při mši zazní původní písně v podání scholy, která bude rozšířena o další zpěváky z farnosti.

Doprovod by měl zajistit farní „symfonický“ orchestr (tak, jak mnozí z Vás každý rok vidají na Štědrý den odpoledne).

Pro Ty, kdo by rádi přišli, ale z různých důvodů nemohou, nabízíme reprízu 25. 6. v 10.00 h v Rochlici u příležitosti místní pouti.

Zdenek Glaser

Vratislavice nad Nisou

V kapli Vzkříšení v neděli 25. 6. 2006 v 19.00 h bude koncert Collegia Bohemia. Zazní vážná hudba pro flétnu, housle, violoncello, cembalo a lesní roh.

Václav Vaněk

INZERÁT

Oblastní charita Liberec přijme na hlavní pracovní poměr vedoucího Domova pokojného stáří – Domova sv. Vavřince v Chrastavě.

Místo výkonu práce: Školní 124, Chrastava
 Požadované vzdělání: min. VOŠ, VŠ ekonomického směru

Termín nástupu: 07/2006

Požadavky: manažerské dovednosti,

Pastorační působení

V homiliích, popř. v přednáškách o duchovních obnovách se zaměřuje především na „praktické otázky duchovního života“. Často organizuje společné modlitby, adorace. Stal se vyhledávaným zpovědníkem. V Rochlici (poté i v Moravské Třebové) zavedl tzv. mše pro děti, které do kostela mnoho lidí přivedly a několik lidí z něj „vyhnaly“. V Moravské Třebové výše zmíněné prostorové úpravy umožnily odpovídající pastorační aktivity.

Návrat do Liberce

Po šesti letech – obohacen o zkušenost pastorační na Moravě (Moravská Třebová leží sice v Pardubické kraji, ale patří do Olomoucké arcidiecéze) a o zkušenost představeného řeholního domu – se Peter vrací zpět do Liberce, do rochlické farnosti. Situace ve farnosti je dnes jiná než před šesti lety; doufejme, že s Boží pomocí se rochlická farnost bude i nadále dařit.

Jan Voženílek

Foto

- Křížová cesta na Křížovém vrchu
v Moravské Třebové, 2004
autor textu

KARMEITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ

U SV. ANTONÍNA

Kostelní 9/7

460 59 LIBEREC

tel./fax: 485 104 064

e-mail: liberec@kna.cz)

www.ikarmel.cz

Ještě v červnu Vás zveme:

Ve středu 21. 6. 2006 v 17.00 na autogramiádu a besedu s **Vítězslavou Klimtovou**, která představí nové vydání příběhů o skřítku Drnovci.

Vítězslava Klimtová je přední českou ilustrátorkou (Babička od B. Němcové), autorkou (nejen) dětských knih a iniciátorkou projektu Pohádková země. Děti miluje a její Lexikon ohrožených druhů strašidel.

Na výstavu dokumentárních fotografií zachycující životní podmínky dětí vyrůstajících v dětských domovech na Ukrajině.

Výstava se koná ve spolupráci s **občanským sdružením BODAJ** (více www.bodaj.com), které usiluje o pomoc

postiženým dětem ve střední a východní Evropě. BODAJ znamená ukrajinsky KÉŽ BY – KÉŽ BYCHOM napomohli ke zlepšení situace v ukrajinských dětských domovech, KÉŽ BY dětí, které potřebují naši pomoc, bylo co nejméně.

Tomáš Tomášek

Redakce Obrázku z nabídky knihkupectví U sv. Antonína doporučuje

1. Kniha pro farní knihovny, o které bychom měli vědět, že existuje

Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností katolické církve v českých zemích I., II. – 1. a 2. sv., III. – 1. sv.

Autor: Milan Buben

Cena: 210 Kč, 180 Kč, 390 Kč, 490 Kč

Edice: Naše dědictví

Další informace: brožované – 216, 164, 400, 472 stran; asi 50, 50, 100, 150 obr.

Rozměr 205 x 145 mm

Vydáno: v roce 2003 až 28. 4. 2006

Vydalo: Nakladatelství LIBRI

Anotace knihy:

První díl z pěti svazků nese titul Řády rytířské a křížovníci. Vznik a vývoj řádového života, dějiny (světové i české), organizace a struktura, oděv, duchovní patroni, řádoví světcí, papežové, čeští a moravští biskupové, kulturní a historický přínos. Přehledy představitelů (u nás i ve světě), a to i dalších řádů.

1. sv. II. dílu (řeholní kanovníci) zahrne: kanovníky, augustiniány, premonstráty. Vznik, příchod do českých zemí, řádová symbolika (včetně znaků), nuance řádových oděvů, řádové regule, medailonky vynikajících členů i seznamy řeholních domů, různá privilegia.

2. sv. II. dílu – benediktini a cisterciáci, s nimiž jsou spojeny počátky českého knižectví a poté království. Také celestini, kartuziáni, trapisté a baziliáni. Charakteristika, organizace, struktury a působení u nás až do dneška.

1. sv. III. dílu – žebravé řády: dominikáni, minorité, františkáni, hybernici, kapucíni. Spiritualita, zaměření, organizace a struktura

ÚVODNÍK

DRAŽÍ LIBEREČTÍ FARNÍCI

někteří z vás jste v poslední době jistě velmi pozorně sledovali dění a proměny v naší františkánské provincii v souvislosti s provinční kapitulou, kterou jsme slavili v našem pražském domě u Panny Marie Sněžné ve dnech od 8. do 11. 5. tohoto roku. Těší nás, že máte zájem o náš život a naše působení. Zároveň si uvědomujeme, že některá rozhodnutí se vás budou přímo dotýkat a že tento váš zájem není jen přirozený sklon ke zvědavosti, ale hlavně oprávněný nárok a touha po další dobré spolupráci s těmi, kteří budou tvořit pozměněné bratrské společenství v nám svěřených farnostech.

Mohu vás však ujistit, že ani pro mně není vůbec jednoduché znovu poskládat celou provincii tak, aby všechny změny vyhovovaly všem. Snad by někdo z vás mohl říct, že není třeba dělat nějaké změny, že se vše může nechat tak, jak je. Jenže život je někdy složitější, než si připouštíme, a mnohdy si za jeho složitost můžeme i my sami. Proto i nastávající změny jsou žádoucí v kontextu rozhodnutí provinční kapituly, následného provinčního kongresu i celého našeho života.

A tak jak teď již asi víte, i liberecká komunita projde dosti zásadní proměnou. Nejprve je třeba říci, že byl jmenován nový kvardián. Zodpovědnost za místní společenství po bratru Radimovi převezme P. Tomáš Genrt. Oba však zůstávají na svých místech. Náročnější změny se však týkají bratra Cherubína, který půjde do Moravské Třebové, a bratra Junipera, který se zase přesune na opačnou stranu, do Plzně. Věkem nejstaršího bratra Radima však nechci nechat samotného, ale bude posílen dvojicí bratrů, a to Peterem Wachem, kterého jistě velmi dobře znáte, a Lukášem Bradnou, který připutuje z Plzně, a kterého jistě rádi poznáte. Všechny tyto změny se budou odehrávat během školních prázdnin. Může se tedy stát, pokud přes prázdniny budete na cestách, či někde na dovolené, že po návratu se na vás od oltáře bude usmívat úplně nová tvář. Věřím, že i tyto změny posílí další vzájemnou spolupráci a přispějí k prohloubení duchovního života jak bratrů, tak i celého farního společenství.

Přeji Vám vše dobré a žehnám

P. Jan M. Vianney Dohnal OFM,
provinční ministr; v Praze dne 8. 6. 2006

Foto

- br. Juniper s dětmi okolo sebe

Zdeněk Glaser

- br. Cherubin při slavnosti v Hanýchově
Jaroslav Andrš

PASTORACE

ZEMŘEL OTEC ANTONÍN BRATRŠOVSKÝ

O smrti jabloneckého děkana, otce Antonína Bratršovského, byla pravděpodobně již většina čtenářů informována.

V diecézním časopisu Zdislava byl uveřejněn i poměrně podrobný článek o jeho životě. Nechci proto opakovat, co již zaznělo jinde. Nabízím stručné osobní svědectví o

tomto velkém knězi, který mě před jedenácti lety pokřtil a kterého považuji za svého duchovního otce.

Odejde-li osoba, kterou máme rádi, zůstanou nám po ní nejen vzpomínky na společně prožité chvíle, ale i to, co můžeme nazvat duchovním odkazem. **Já osobně bych duchovní odkaz otce Bratršovského shrnul do následujících bodů: láska k duším, láska k Církvi a starost o nová kněžská povolání.**

Láska k duším a touha po tom, aby všem byla hlášána radostná zvěst, byly příčinou toho, že až do posledního dne před odchodem do nemocnice objížděl svůj farní obvod, aby i v nejmenších městech a vesnicích mohla být sloužena mše svatá. Dlouhou dobu spravoval jablonecký farní obvod sám; když mu byl před několika lety přidělen farní vikář, nevyužil to k odpočinku, na který již měl právo. Naopak – požádal o to, aby mohl sloužit mši svatou i v Lučanech, které v té době nebyly v jeho správě. Ještě necelý rok před svou smrtí mi s radostí oznámil, že konečně začne jezdit do kostela v Josefově Dole, který byl před několika lety uzavřen. Ani tento kostel nepatřil do jeho farnosti – zavření kostela však otce Bratršovského velmi bolelo.

Jeho hlad po duších se ale projevoval i jinak. Zejména v době komunistické totality za ním jezdili vysokoškolští studenti a mladí lidé z celé země. Mezi sebou mu říkali „Padre“, prý kvůli opatrnosti před státní mocí, a tato jeho přezdívka se udržela až do jeho smrti. Ze svého působiště v Horním Tanvaldě – kam byl vlastně přeložen za trest – vybudoval živé středisko setkávání mladých lidí. A mladí ho obklopovali i v Jablonci. Měl vzácný dar shromáždit kolem sebe tým pracovitých lidí.

Jeho lásku k Církvi můžeme označit za skutečnou vášeň. Každý večer chodil poslouchat „Vatikán“: bedlivě sledoval kroky i učení papeže. Jeho živý zájem o církev jsem si obzvlášť uvědomil po zvolení papeže Benedikta XVI. Od svých spolupracovníků si nechával z internetu pravidelně vytisknout nejnovější papežovy homilie a pozorně je pročítal. Předmětem jeho lásky ale nebyla pouze církev obecná, ale i

litoměřická diecéze. Víím, jak mnoho se za ni i za její biskupy modlil.

Starosti o nová kněžská povolání pro litoměřickou diecézi zasvětil mnoho práce i modliteb. O jeho zahraničních cestách

do seminářů na Slovensko, na Ukrajinu či do Polska toho mnoho nevím – víím však, jak byly pro něj důležité. Každou sobotu obětoval mši svatou za nová kněžská povolání. Za líheň nových povolání považoval především ministrantskou službu. Z toho důvodu také inicioval pravidelné pořádání ministrantských táborů a vydávání ministrantského časopisu Tarsicius. Ten nejdřív vycházel uvnitř litoměřické diecéze, později expandoval do celých Čech a pak i na Moravu. Dnes vychází v nákladu cca 3500 výtisků.

Tolik několik málo nesouvislých poznámek o odkazu otce Bratršovského. Přestože byl mezi námi věkový rozdíl více než 45 let, považoval jsem ho za svého přítele. Poznal jsem ho samozřejmě i jako člověka, který chyboval – jako každý z nás. Ale mnohem více miloval. O tom svědčí i jeho slova pronesená v důvěrnosti soukromého rozhovoru: „Nic se nemá přehánět; ovšem kromě lásky k Pánu Ježíši.“

*Jakub Kříž
Foto
Jan Macek*

tři bratři, naposled to byli Didak, Bartoloměj a já. Žili jsme v bývalé mateřské školce, která byla přebudována na pastorační centrum. Působil jsem tam jako člen společné duchovní správy. Činnost byla velice pestrá. Od dětí a mládeže, po službu v domově důchodců na LDN, vedení příprav katechumenů a biřmovanců ... Po letošní květnové kapitule mně Pán posílá do Liberce mezi vás.

br. Lukáš OFM

P. PETER JÁN WACH OFM Život

Ján Wach se narodil 2. 3. 1961, žil v podtatranské obci Mlynica. Vyučil se stavebním zámečnickem; pracoval pak na různých stavbách v okolí Popradu. Byl sice pokřtěný a pravidelně navštěvoval bohoslužby, k úvaze o vlastní víře jej však přivedlo až setkání s františkánskými řeholnicemi a řeholníky. Po několika letech se rozhodl do františkánského řádu vstoupit. Jeho odchod z domu byl poněkud dobrodružný: když se Janův otec dozvěděl, že syn chce vstoupit do řádu, vyhodil ho z domu (bez osobních věcí a oblečení) a zamkl.

Protože slovenská provincie OFM tehdy nové bratry nepřijímala, stal se členem české provincie, žil však v jejích domech na Slovensku (např. v Košicích). Přijal řádové jméno Peter. Doživotní sliby složil dne 1. 3. 1992. Nejprve žil v řádu jako bratr-laik, teprve později objevil povolání ke kněžství. Večerně vystudoval střední průmyslovou školu. Teologii studoval nejprve tajně, poté krátce na CMTF UP v Olomouci, nakonec nejdéle na KTF UK v Praze. Jáhenské svěcení přijal z rukou (tehdejšího) apoštolského nuncia Giovannio Coppy; kněžské svěcení mu 2. 7. 1994 udělil (tehdejší pražský pomocný) biskup Jaroslav Škarvada. Od roku 1994 do roku 2000 byl členem libereckého konventu OFM a administrátorem farnosti Liberec-Rochlice, od roku 2000 až do současnosti kvardiánem konventu v Moravské Třebové a duchovním správcem farnosti Moravská Třebová a farností okolních.

Dílo

a) raná technická díla: masivní kovové zábradlí na centrální křižovatce v Popradu (odstraněno kolem r. 2004 po vybudování kruhového objezdu); různé kovové rampy, svodidla silnic, zábradlí mostů v okolí Popradu;

b) pozdější technická díla: v kostele v Rochlici – výroba procesního kříže, výroba svícňů, zřízení učebny náboženství včetně vytápění, zřízení kaple pro velikonoční obřady včetně vytápění, výroba nástěnky před kostelem, nový mechanický betlém, nová okna ve věži, zateplení oken a dveří sakristie, nové dveře u kaple, ve věži, mříž v hlavním vchodu, kříž na bývalém hřbitově; v kostele v Hanychově – nová podlaha v presbytáři, úprava zpovědní místnosti, příprava půdních prostor pro případnou vestavbu, výroba ambonu, umístění sochy P. Marie u vchodu do kostela; v kostele v Ruprechticích – rámy prosklených oken a dveří v zimní kapli u vchodu do kostele; v domě Na Perštýně – rám okna v kapli; z Moravské Třebové, z důvodu úspory místa, uveďme jen to, že tam na faře upravil prostory pro setkávání matek s dětmi a v klášteře upravil kapli a prostory pro hosty.

kůru (míněn je nepochybně Gustav Albrecht – viz výše; pozn. PK) nové varhany v synagoze a shledal je velmi zdařilými. Varhany jsou dílem Bratří Riegrů z Krnova, mají 8 znějících rejstříků ve spodním manuálu, 4 v horním a 4 v pedálu“. Podrobnou disposici těchto varhan tedy neznáme, ale víme z povolaných míst, že odpovídala dobré tradici německého varhanářství a že nástroj měl celkem 16 hrajících rejstříků. To, co je známo o rozměrech synagogy a velikosti uvedených varhan dovoluje uzavřít, že byly vzájemně ve vzácném souladu. Dále pak stejný pramen pokračuje sdělením, že: „**22. září 1889 byla slavnostně uvedena do provozu synagoga. Obřad byl zahájen preludiem a fugou židovského varhaníka Ferd. Gerhardta. Zpíval židovský synagogální sbor pod vedením kantora Fischera**“.

Vida ... zdá se, že vztahy libereckých

Izraelitů a katolíků byly, řečeno dnešní terminologií, nadstandardní. Jistě nebyla situace všude stejná, avšak zdá se také, že interpretace vztahu katolíků a židů, příčinlivě tradovaná již za 1. republiky a pak zejména po roce 1948 byla více ideologií než všeobecnou realitou.

¹ L. Tomší & J. Tomíček uvádějí v manuálu 4, v pedálu 2 hlasy

Pavel Kozojed

Foto

- Kostel Sv. Vavřince z Paula,

reprodukce z r. 1890

- Týž kostel, leden 2006

- Synagoga v Liberci

- Synagoga – méně známý pohled

- Křišťálová noc

z 10. na 11. listopad 1938 – nacisty

zapálená synagoga v Liberci hoří;

eadem bestia triumphans

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

PŘEDSTAVUJEME NOVÉ LIBERECKÉ KNĚZE

P. LUKÁŠ BRADNA OFM

Narodil jsem se 5. dubna 1966 v nevěřící rodině v Mladé Boleslavi, kam byl můj táta převelen jako vojenský letec. Tam se narodili také moji starší bratři Jirka a Milan. Máma pracovala jako písmomalířka v propagaci. Znovu jsme se přestěhovali, tentokrát do Hradce Králové, kde jsem začal chodit do školy. Pak jsem nastoupil do učiliště a vyučil se jako mechanik hudebních nástrojů pro tehdejší podnik Petrof. Po vyučení jsem krátce pracoval a posléze jsem byl odveden na vojnu nedaleko Plzně do Mladotic. Po návratu jsem pracoval ve svém oboru. Můj tehdejší pohled na svět: mým životním heslem bylo – všechno zkoušet.

Naštěstí jsem to všechno nestihl. Hluboce ve mně byla touha po pravdě a proto jsem ji usilovně hledal. V roce 1988 jsem byl pokřtěn a po převratu jsem vstoupil k bratřím františkánům do Brna, kde jsem prožil noviciát. Ve 26 letech jsem začal navštěvovat Biskupské gymnázium v Brně. Ve svém zralém věku 30 let jsem

složil maturitní zkoušku. Tím se mi otevřela cesta na teologickou fakultu v Praze.

Po studiu jsem přišel na Prusiny do domu modlitby, prožil zde krásný rok jako jáhen. Další jáhenské zkušenosti jsem začal sbírat v Brně u bratří, kam jsem byl poslán potom. Nikdy jsem nebyl studijní typ, ale Pán mě podivuhodně vedl po svých cestách až ke kněžské službě. A tak v létě roku 2006, 21. června, jsem přijal kněžské svěcení v pražské katedrále Sv. Víta z rukou kardinála Miloslava Vlká.

V září jsem byl poslán z Brna do Plzně do farnosti Severní předměstí, kde jsme žili

TRVEJTE SILNÍ ČISTOU VÍROU – SVATÝ OTEC V POLSKU

Když před více než rokem byl za nástupce Jana Pavla II. zvolen kardinál Joseph Ratzinger, v některých médiích se začaly objevovat apokalyptické spekulace ohledně dalšího osudu Církve v Polsku. Podle těchto poplašných zpráv polští věřící nebudou schopni přijmout papeže německého původu, a polské Církvi, zbavené autority Jana Pavla, hrozí téměř rozpad nebo schizma. Každý, kdo před několika dny viděl tisíce lidí, kteří lemovali cesty papežského papamobilu, nebo sledoval některou ze mší svatých, jichž se účastnily stovky tisíc věřících, mohl se nad těmito vizemi pousmát. Poláci papeže Němce přijali okamžitě za svého. Jedna ze symbolických chvil se konala během náštěvy sanktuaria v Kalwarii Zebrzydowskiej, kde dav začal skandovat „Wir lieben Dich“ – pozdravoval Svatého Otce v jeho rodném jazyku, který je však zároveň pro každého Poláka neodmyslitelně spojen s peklem nacismu a s odvěkým smrtelným nepřítelem. Jak poznamenal slovenský publicista Jaroslav Daniška, v této události se zrcadlí obrovská moc katolické víry, moc, která se ukázala mnohem silnější než stará nenávisť.

Kontrast mezi loňskými předpověďmi a realitou poutě Benedikta XVI. do Polska je zřejmá. Stejný pocit jsem bohužel měl i při četbě zahraničního – včetně českého – tisku během poutě samé. Zatímco se média rozepisovala o problémech polské Církve s „extrémisty“ z rozhlasu Radio Maryja, o „zraněném srdci křesťanské Evropy“ (titulek z italské La Repubblica) nebo o vymyšlených potížích s antisemitismem, my jsme na pláních u Krakova nebo Czestochowy mohli prožívat tajemství společenství čisté víry a modlitby, jednoty v pravdivém smýšlení, nebo později spolu s papežem modlit se v místě umučení milionů Židů a lidí jiných národností v Auschwitz-Birkenau.

Vedle těchto pokusů o „politizaci“ celé poutě převládá ještě druhý motiv: cesta Benedikta XVI. byla líčena jako „sentimentální výlet po stopách Jana Pavla II.“, jako pokus „získat si polské

věřící“ odvoláním se na popularitu svého předchůdce. Nelze popřít, že Jan Pavel II. byl během poutě stále přítomen – jak v srdcích lidí tak v papežových kázáních. V jednom z nejdojemnějších okamžiků žádal Benedikt XVI. shromážděné zástupy: „pamatujte na mě ve svých modlitbách, stejně jako jste pamatovali na mého velikého předchůdce, abych mohl vyplnit misi, již mi svěřil Kristus.“ Avšak odvolávání se k odkazu Jana Pavla II. nemělo nic společného se sentimentalitou. Tato cesta byla cestou pravé víry; papež přijel do Polska – jak sám prohlásil – „načerpát z pramenu víry, který zde vytéká už přes 1000 let a zároveň „ujistit se, že stále trváte silní touto pravou vírou“. Zdá se, že oba cíle byly splněny: Benedikt XVI. stěží skrýval radost nad entusiasmickým přijetím, které ho v Polsku potkalo, a lidé shromáždění na papežských mších nebo u televizních obrazovek mohli slyšet slova Kristova zástupce, který velmi důrazně opakoval potřebu věrnosti tradici Církve, prohlubování osobní a čisté víry a „dávání svědectví světu“.

Podle publicisty Pawla Lisického byla návštěva Polska příležitostí k zopakování hlavních bodů „programu tohoto pontifikátu“. Především se jednalo o ostré odsouzení relativismu a pokusu „vyškrtnout z Evangelia a tradice Církve cokoli, co není pro dnešního člověka pohodlné.“ Toto odsouzení Svatý otec pronesl během mše na náměstí Pilsudzkého ve Varšavě. Součástí tohoto programu se však také stala vize určená pro toto konkrétní „publikum“ – polský národ. Před milionem posluchačů v Krakově Benedikt XVI. prohlásil: „Žádám vás, abyste se o poklad víry dělili s jinými národy Evropy a světa,“ „žádám vás, abyste odvážně dávali svědectví Evangelium v dnešním světě“ a „abyste se, posílení vírou v Trojjediného Boha, horlivě angažovali v posilování Jeho Království na zemi, Království dobra, spravedlnosti, solidarity a milosrdenství.“ Tato slova – zdá se – navazují na výzvu Jana Pavla II., který v době, kdy Polsko vstupovalo do Evropské unie vyjádřil naději, že bude schopno nést „Kristovo světlo“ pohanskému kontinentu. Jestliže se za hlavní cíl Benediktova

pontifikátu považuje boj o evangelizaci Evropy, krakovské kázání bylo znamením, že také tento papež vnímá Polsko jako zásadní faktor v tomto tažení proti novodobému pohanství.

Podle Lisického by se s trochou nadsázky dalo Polsko z papežovy výzvy přirovnat k Irsku z doby raného středověku, kdy byl tento ostrov posledním útočištěm křesťanské kultury v epoše po pádu Říma, útočištěm, z něhož vzešel veliký projekt postupného obrácení barbarských národů Evropy. I kdyby se o jakousi nadsázku jednalo, nelze popřít, že tato koncepce dobře zapadá do v Polsku stále silné mesianistické tradice. Zatímco v 17. století bylo Polsko „hradbami křesťanství“ před útoky Turků a Ruska, a v 19. století se stalo „Kristem národů“, jenž z rukou tří okupantů trpí za svobodu všech, nyní se Jan Pavel a jeho nástupce snaží tuto energii a přesvědčení o zvláštní dějinné úloze nasměrovat k hlášení radostné zvěsti v duchovní pustině současné Evropy.

Je si Polsko tohoto úkolu vědomo? A je tento úkol vůbec schopno podstoupit? Před papežovou návštěvou bylo zveřejněno několik průzkumů, které ukazují, že Polsko se zatím vyhýbá obecnému trendu sekularizace: neklesá počet návštěvníků pravidelně navštěvujících bohoslužby, mírně dokonce roste počet kněžských povolání. Zároveň lze sledovat změny „kvalitativní“ – stále více duchovních už nepochází z venkovského prostředí, kde často bylo kněžství spojeno se sociální prestiží, ale z velkoměst – jedná se o lidi podrobně promyšlené víry, kteří ke svému poslání postupně dozrávají. Ve srovnání s počátkem 90. let se mnohem více lidí považuje za „velmi věřící“, stále patrnější je aktivita mládeže a studentů – slavné „generace Jana Pavla II.“ – v životě Církve.

Tyto převažující optimistické jevy samozřejmě nemohou skrýt četné problémy. Sám papež se zmínil o problému emigrace za prací do zemi EU, která je spojena s rozbíjením rodin a často i ztrátou kontaktu s Církví. Navázal také na bolestný a aktuální problém spolupráce mnoha kněží s tajnou policií v době komunismu – mluvil o „svaté Církvi, v níž jsou ale hříšní lidé“,

kteří sice nemůžeme paušálně odmítnout, avšak musíme přitom zůstat věrnými pravdě a památce těch, kteří „se nikdy nevzdali před silami temnoty“. Konečně varoval před takovou angažovaností duchovenstva v politickém životě, která by byla nevhodná jako podléhání módním intelektuálním trendům doby: „od kněze se nevyžaduje, aby byl expertem na ekonomii, stavebnictví či na politiku.“ Má být expertem na duchovní život ... K tomu, aby se postavil proti pokušení relativismu a permissivismu (vysvětl. red.: přitakání ke všemu, nekritičnost, všeobecná tolerance), není třeba, aby se kněz orientoval ve všech aktuálních a pomíjivých událostech a směrech; věřící očekávají, že bude spíše svědkem odvážné moudrosti, která pramení ze zjeveného Slova.“

Tato pouť, jejímž hlavním heslem bylo „Trvejte silní ve víře“, měla být tedy pro Polsko výzvou k ochraně tohoto zachovaného pokladu tradice a k odvážnému jednání tváří v tvář často nepřátelskému světu, a zároveň výzvou ke

dobře ilustrovat zásadní rozdíl mezi německou a českou varhanářskou školou. Čeští varhanáři té doby obvykle „šetřili“ osazením pedálu odpovídajícím počtem hlasů. Výjimek bychom nenašli mnoho a většinou se týkají pouze velkých nástrojů. Firma **Josef Angster** z Fünfkirchenu, která postavila uvedené varhany, vybavila i tento maličký nástroj takřka marnotratně v pedálu hlasy třemi! Inu, německá tradice bohaté rejstříkové výbavy pro virtuózní pedálovou hru se nezapřela. Zvláštní je, že podle J. Luga i podle Pamětní knihy Libereckého arciděkanství slavnostní posvěcení varhan vykonal 8. 10. 1893, tedy až za pět let, arciděkan Anton Hoffmann. Takové zpoždění nemůžeme sice zcela vyloučit, rozhodně je však velmi neobvyklé. Spíše lze mít za to, že s ohledem na finanční náročnost obou akcí, byly varhany pořízeny nikoli r. 1888, ale až onoho roku 1893.

„Nadvládu“ katolických chrámů v Liberci narušil jen r. 1867 postavený evangelický kostel a pak, r. 1889 vybudovaná, **židovská synagoga**.

První tělesní potomci praotce Abraháma v Liberci jsou zmiňováni již r. 1619, i když jen jako ojedinelí osadníci. Posléze však, v řeči pramenů: „... se jejich počet zvětšil teprve, když císař Josef II. vydal 27. srpna 1784 zákaz na dovoz zahraničního zboží.“ Neměli to naši „starší bratři ve víře“ v těch časech vůbec lehké a bylo jim překonávat nejednu nesnáz a nepřízeň doby. Až zákony z roku 1860 byla i jim umožněna volnost, svoboda obchodu a rovnoprávnost. Avšak: „Teprve roku 1877 potvrdilo místodržitelství stanovy kulturní

obce. První modlitebna byla posvěcena v předvečer židovského Nového roku (tehdy 4. září) 1861 v domě 166/4 (Laufgasse 1) a roku 1870 byla přemístěna do čísla 241/1 (Friedlandergasse 11), kde byl prostor pro 208 lidí.“ V těchto prostorách měli tehdy židé malé, šestirejstříkové varhany. Tento nástroj, který byl původně pozitivem a neměl tedy pedál, zakoupila izraelská náboženská obec pro svou modlitebnu někdy v 90. letech 19. století od libereckého arciděkanství. Později jej „... opatřila jednooktávovým pedálem¹ a za cenu 300 guldenů putovaly do Mnichova Hradiště.“

V letech 1887/1889 byla v tehdejší **Lerchenfeldgasse**, nyní **Rumjancevova ulice** postavena libereckou stavební firmou Sachers a Gärtner podle plánů vídeňského profesora, dvorního rady Karla Königa synagoga v novorenesančním stylu. Slavné posvěcení této, pro židy tak důležité stavby se odehrálo 24. září 1889 za účasti vrcholných představitelů úřadů, armády a katolického i evangelického duchovenstva. Finanční náklad byl značný, 149 775 zlatých, což byla tehdy velmi slušná suma peněz. Varhany dodala nám již dobře povědomá firma Gebrüder Rieger z Krnova podle návrhu dalšího „starého známého“, hudebního ředitele Gustava Albrechta ze Žitavy. Dispozice tohoto nástroje se podle L. Tomšího & J. Tomíčka nezachovala, avšak Pamětní kniha libereckého arciděkanství uvádí, že: **“1. září 1889 přezkoušel žitavský ředitel**

aby ho lid přijal. Když jiní chtěli, aby z Francie vytvořil zemi protestantskou, žertovně řekl, že ve Francii je málo víry pro jednu církev, natož pro dvě.

Tento jeho prchavě pozitivní pohled na církev byl ale zastiňován francouzskou revolucí. Revoluce vždy usiluje Boha nahradit člověkem. A v Napoleonovi probouzela silnou touhu, aby právě on byl absolutním vládcem politickým i církevním. Jeho vztah k církvi byl ryze politický; chtěl, aby církev sloužila jemu, nikoliv on církvi. Chtěl mít v zemi náboženskou jednotu, ale tak, aby byla podle něho, ne podle pravdy. Řekl dokonce pyšně: „Kdyby nebylo papeže, museli bychom jej udělat.“ Svým smýšlením se stal deistou. Znal cenu duchovních hodnot a proto si chtěl podrobit papeže, aby mohl vládnout nejstarší duchovní moci a reprezentovat ji. K papeži se choval licoměrně a pohrdlivě. Studium vojenských spisů Rousseaua, Voltaira a Montesquieua stává se nadšencem osvícenství. Tak jej zastihl začátek revoluce (1789), a dokonce jako mladý jakobín a přítel Robespiera musel se po jeho popravě na čas skrývat, aby ušel zatčení. Když pak potlačil povstání royalistů v Paříži, byl povýšen na hodnost divizního generála.

příště: Zápasy s papeži

P. Josef Dobiáš

Foto

- *Francesco Guardi (malíř, v Benátkách 1712 až 1793) – Papež Pius VI. žehná lidu na Campo Santi Giovanni e Paolo (někdy mezi 15. a 19. květnem 1782); olej na plátně 63,5 x 78,5 cm, Ashmolean Museum, Oxford*

VARHANY – KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ VE SLUŽBÁCH LITURGIE (17)

V samotném městě Liberci, jak bylo vymezeno až do prvního slučování r. 1939, byly postaveny po evangelickém kostelu, o němž byla řeč v minulém Obrázku, ještě tyto svatyně: roku 1887 kostel Sv. Vincence z Paula Na Perštýně, dnes v majetku adventistů sedmého dne, 1889 židovská synagoga, 1896 kostel Božského Srdce Páně při učitelském ústavu voršilek, dnes v užívání Pravoslavné církve v českých zemích,

1911 klášterní kapucínský kostel Sv. Máří Magdaleny na Kheilově vrchu, v současné době opuštěný a měnící se v ruinu.

První z nich, **Sv. Vincence z Paula**, byl postaven díky velkorysosti

Marie Pavlíný Liebiegové, dcery Jana Liebiga, jako završení již existující dělnické osady firemní továrny a dětského zaopatřovacího ústavu „Asyl“ podle plánů vídeňského architekta Richarda Jordana a dvorního stavitele Josefa Schmalzhofera. Stavbu provedl liberecký stavitel Ferdinand Scholze v tzv. severském románském slohu (stavba z režných cihel). Kostel byl vysvěcen 8. srpna 1888 litoměřickým biskupem Dr. Johannem Schöbelem. Kostel dnes patří adventistům sedmého dne (srov. č. 4 letošního roč. Obrázku, 5. 3. 2006, s. 4 – 7). I když byl vnitřek zásadním způsobem změněn, takže je v podstatě konferenčním sálem, nedělá svému okolí ostudu. To bohužel nelze říci o některých dalších, kdysi krásných chrámových stavbách v Liberci.

Díky štědrosti další ženy z rodu Liebiegů, baronesy Leopoldiny, dostal kostel (podle L. Tomšího a J. Tomička roku 1888, tedy už za rok po dokončení) varhany. Byl to sice malý, ale klasický píšťalový nástroj s jedním manuálem se sedmi rejstříky a třemi hlasy v pedálu, posílenými ještě pedálovou spojkou. Na této dispozici lze

zpytování svědomí, k hledání dokonalejšího a tím i pevnějšího „spojení s Kristem“.

Maciej Ruczaj

Foto

- *Warszawa:*

- *Łagiewniki.:*

W sercu Bożego Miłosierdzia

<http://www.radiomaryja.pl>

OBRÁZEK INFORMUJE

Evelyn Bernardová

je další katechetkou, kterou představíme v našem seriálu.

- Je členkou Institutu svatého Bonifáce.

- Pochází z Německa, ale už 15 let působí v Liberci.

- Pracuje jako pastorační asistentka ve farnosti Liberec-Vratislavice nad Nisou.

Na jaké skupiny se v katechezi zaměřujete?

Už od počátku svého katechetického působení se snažím pracovat s dětmi, a to s dětmi všech věkových kategorií. Časem se ukázalo, že mi to nejlépe „jde“ s menšími dětmi: s dětmi předškolními, popř. s mladšími školními dětmi (do 5. třídy základní školy). Ale láká mě také práce se staršími dětmi a mládeží, i s dospělými (např. příprava ke svátostem) – taková práce je ovšem velmi náročná na přípravu.

Jaké skupině se tedy věnujete pravidelně?

Věnuji se jedné skupině předškolních dětí a dvěma skupinám mladších školních dětí, dále pak přípravě ke svátostem.

V posledních letech jsem nabídla dětem (i nevěřícím) různé kroužky na faře, např. divadelní kroužek, kroužek malování nebo jen příležitost ke hram. V minulém školním roce jsem ale tyto činnosti z časových

důvodu musela opustit.

Jak katecheta působí třeba při vedení výtvarného kroužku?

Tyto aktivity mi připadají důležité, protože je třeba odbourávat nejrozumnější předsudky vůči církvi. Děti tak aspoň vidí, „jak žije církev“. Jistá příhoda, která se stala už před několika lety, mi zůstává stále v paměti: Jednoho dne přišli kluci z 6. třídy zahrát si na faře ping-pong. Zanedlouho se objevil bezdomovec a prosil o šaty a jídlo. Dala jsem mu potřebné věci. Když jsem se vrátila, ti kluci mi řekli: „Vy jste tady jako Bůh.“ Zarazila jsem se a zeptala: „Proč?“ Oni na to: „No, vy tady dáváte lidem jídlo a modlíte se.“ Nepostihli nakonec něco podstatného?

Co pokládáte při katechezi za nejdůležitější?

Výuku náboženství nevidím v první řadě jako předávání vědomostí – i když i to je důležité. Chci ovšem pomáhat rodičům v předávání víry dětem. Ty, kteří víru hledají, chci doprovázet v tomto hledání. Myslím si, že je důležité naučit děti vztahu ke Kristu v modlitbě. Snažím se, aby děti viděly víru jako drahocenný dar, který člověka obohacuje.

Jak o to usilujete?

Snažím se, aby se děti naučily žít svůj život jednak podle bible, jednak ve společenství církve. Proto všechny, kteří mi „projdou rukama“, neustále ve svém srdci přináším před Boží tvář, aby ON dokončil to, k čemu mě používá jenom jako nástroj.

Evelyn Bernard / mezititulky redakční

Foto

- *S dětmi ve Vratislavicích*

- *Letošní Svatodušní pochod*

Dominik Fišer

LIBERECKÉ MISIE (PONDĚLÍ 2. ČÁST)

KDO JSÍ?

Chci se pokusit, abychom se zamysleli nad tím, čím my, jako křesťané jsme, nad svým postavením, já člověk, křesťan ve vztahu k Bohu. Rozdělil jsem to do takových čtyř skupin zamyšlení. Nazval jsme je tak trochu po svém a ony se budou prolínat.

Tu první část jsem nazval větou: Člověk, tvor závislý.

Víte, mylíme se, když se domníváme v mezilidských vztazích, že můžeme lásku přijmout, aniž bychom ji ve stejné intenzitě darovali. To není možné. Člověk může natolik prožívat, že je milován, nakolik sám miluje. Člověk totiž může být milován od jiného člověka, od manželského partnera, ... ale když jeho srdce není také naplněno, nemá pocit, že je milován. A vlastně i Bůh při rozdávání své lásky ... dokud my nejsme schopni jeho cit opětovat se stejnou intenzitou, když se mu nevydáme stejně bezbranně, jak se on nám vydal v Ježíši Kristu, uniká nám a my nevlastníme nic. Možná, že se může člověk vlivem těchto myšlenek dostat do takového skličujícího postoje. Lze tedy křesťanský život vůbec uskutečnit? A máme jeden ne zrovna dobrý zvyk. Snažíme se nahrazovat tu absolutní a takovou až pošetilou lásku, kterou od nás Bůh očekává, určitou posvátnou bázní. Snažíme se totiž, při všem svém klanění se Bohu, držet si ho na určitou vzdálenost. Místo naprostého sebedarování Bohu, sebeodevzdání Bohu, dáváme přednost smutnějšímu, ale snadnějšímu podrobení se. Nastavujeme záda namísto toho, abychom nastavili, nabídli hrud'. Naše snaha podrobit se, aniž bychom se odevzdali, je takovým beznadějným úsilím. Srdce, totiž to, které se skrznaskrz nedaruje, zůstává soustředěné na sebe a jestliže se my pokládáme za střed svého světa, setrváváme nějak ve svém hříchu. Víte, vrátím se k manželství. On totiž krásný manželský vztah je jediné, co my můžeme v tomto smyslu nějak, v tom přirozeném řádu, mít jako příklad. Znáte, bohužel nějaké určité, anebo jste se potkali s nějakým manželstvím, se vztahem dvou lidí, kdy každý z nich má pocit, že dává hodně a přitom dostává málo. Totiž když

člověk nedá všechno, ale přitom ho to hodně stojí. Nás to křesťanství hodně stojí. Není to lehké a proto máme někdy pocit, že dáváme skutečně hodně, že nás to hodně stojí, že musíme proto hodně obětovat a zároveň máme pocit, že dáváme málo, protože jsme nedali všechno. Tak jako manželský partner, vždycky když nedá všechno, tak manželství ho na jedné straně hodně stojí, protože to taky není lehké, ale když nedává všechno, tak dává málo. Je tam prostě ten rozpor, kde se počítá. ... My bychom chtěli někdy mít ve vesmíru určitý kousíček, něčeho, co patří jenom nám. Ale takovýto kout ve vesmíru neexistuje. My bychom chtěli být „podstatným jménem“, ale zůstaneme navždy jenom „jménem přídavným“. Jan Křtitel to vyjádří tím slovíčkem, že není slovo, ale je hlas. ... Vyjadřuje něco závislého. Hlas sám, ten musí od někud vycházet, musí být někým formulován, vložen do nějakého slova. A nemáme přitom pocit, že Jan by nebyl osobností. Nakonec víme, co o něm řekl Ježíš sám. Ale on neřekne, že je někdo. On vyjádří něco, co je závislé, co je posláno, aby se projevilo, aby se darovalo. V těch intencích, ve kterých je to poslání.

Tu druhou část jsem nazval Člověk v sobě nese Boží pečeť. V okamžiku početí, když nastal ten záblesk v ústech stvořitele, ano, chci abys byl, chci abys byla, bud, staň se, jsi. Tak do nás Stvořitel vložil určité nasměrování, určitý náboj. A ten náboj je v tom, že my máme být obětním darem. A vlastně v intencích toho pilotního záblesku máme vědomě konat, to, co dělá nevědomě celá příroda. Chválí Boha. Vlivem tohoto bytostného zaměření by měl člověk pochopit, že jeho úkolem, který ovšem jeho lidská svoboda může odmítnout, je nabídnout se Bohu, své síly, svůj život, sebe samého. Naše svoboda tedy může nějak vybočit z tohoto směru, z této linie, ale není v jejích silách, v silách naší přirozenosti, jí úplně zmařit, anebo vyvolat. Mravní zákon tedy spočívá v tomto směru, v zachování této linie dané Stvořitelem. Hřích vlastně je odpor vůči tomuto zaměření. A proto lidskou přirozenost pokřivuje, deformuje. A vlastně dělá něco jiného, než k čemu ona je celobytočně nastavena, zaměřena, mohli

Svatého otce Pia VII., jsme otiskli v č. 4 toho ročníku, 20. 3. 2005 na s. 17. Náš milý dopisovatel P. Josef Dobiáš připravil k osobě tohoto císaře seriál. I v něm můžeme najít mnoho podnětů pro uvažování nad problémem vztahu státu a církve i mnoho informací, které nejsou běžně známy.

V minulém roce se slavilo dvousté výročí bitvy tří císařů. Příznivci Napoleona v dobových uniformách předvedli na slavkovském bojišti ukázky bojů, které se udály 2. prosince 1805. Francouzští vojáci, kterých za tento jeden den padly tisíce, se zařadili do počtu pěti milionů Francouzů, kteří položili život v napoleonských bitvách. Při hodnocení Napoleona se však zapomíná na to, že Napoleon kromě krvavých bitev vedl také bitvy nekrvavé – zápasy neméně kruté. Přiblíží nám je následující řádky.

Nekrvavé zápasy Napoleonovy

O Napoleonu Bonapartovi prý bylo napsáno více než 50 000 knih. Tisíce historiků se pokoušelo odhalit „tajemství“ tohoto muže. Veskrze se nakonec shodují na tom, že génia Napoleonova nelze vyčerpat. Neobyčejně schopný vojevůdce a politik si vydobyl všemi dostupnými mocenskými prostředky volnost v rozhodování v celé Evropě. Ctižádost ho vháněla do nejrůznějších válečných dobrodružství, takže se nezastavila ani před bojem proti papežství, které svou autoritou, mocí a zázračnou životností stálo v cestě jeho nespoutané ambicioznosti a politické

rozpínavosti. Neválčil tedy jen v bitvách krvavých, ale zápasil současně v bojích duchovních – proti papežům Piu VI. a Piu VII. Nikdy se však nepostavil proti Kristu a dával přednost katolickému náboženství, v němž byl pokřtěn v Ajacciu na Korsice. Tam se narodil 15. srpna 1768.

Jak posoudit náboženskou činnost Napoleona? Znal sice význam katolické církve, ale absolutně věřil v sebe – že všechno zdárně svede. Protože od Boha nic nečekal, nepotřeboval ho. V rozporu s tím ale katolictví hodnotil nad jiné denominace hlásící se ke Kristu. Svůj postoj k němu vyjádřil takto:

„Chce-li kdo, může nekatolictví nazývat náboženstvím rozumu, pro slovo lidský rozum názvem ještě slušným. Katolictví naproti tomu je náboženstvím víry, dílem Božím. Nekatolictví je učením bouřlivého pozdvižení a hanebného sobectví.“

„Moderní filosofové viděli v katolickém náboženství nesmiřitelného nepřitele a z toho důvodu vzešlo pronásledování církve a jejích služebníků, až přesahovalo každé hranice. Ale Francouzi se v tom mylili a mnozí poznali, že žádné jiné náboženství se nehodí pro všechny formy vlády, a není ani příznivé demokratické republikánské vládě, jako ono katolické. Neplatí za ctnostného a moudrého člověka, kdo neví, odkud přišel a kam spěje. Sám rozum k tomu vede těžko a bez náboženství se pak ocitáme v temnotách. Žádná společnost nemůže existovat bez morálky a těžko je morálce bez náboženství. Společnost bez náboženství je potom loď bez kompasu.“

„Anarchie vědecká, které podléháme, je výsledkem nekázně mravní. Vyhasla víra a zapřely se ty hodnoty, kterých se lidé dříve drželi.“

Po vítězství u Marenga psal konsulům: „Dnes jdu s velkým leskem na Te Deum, ať k tomu naši ateisté v Paříži říkají co chtějí.“

„Katolictví je náboženstvím spořádané společnosti, matkou pokoje a svornosti. Učení Luterovo a Kalvinovo je věčným pramenem sváru, zkaženého kvasu, nenávisti a pýchy.“

Když ho jeho okolí žádalo, aby se stal hlavou francouzské národní církve, odmítl s poukazem, že nebyl bičován a ukřižován,

většina národa katolická, ani nový stát církvi nijak nepřál. Staré rakouské zákony o manželství a školství (tzv. květnové zákony z r. 1874 – viz Obrázek roč. 2, č. 12, 31. 10. 2004, s. 14) byly oprášený a dokonce ještě pozměněny v neprospěch církve. Kulturní boj tak pokračoval dál. Pozemková reforma, utužení závislosti církve na státu a v r. 1925 zrušení i některých mariánských svátků – 2. února, 25. března a 8. září; zrušen byl i svátek sv. Jana Nepomuckého. A když toho roku při pompézních Husových oslavách s účastí presidenta a vlády zavál nad Hradem prapor s kalichem, Sv. stolec rozpoznal jasnou provokaci a na protest odvolal z Prahy svého nuncia. To už však bylo moc. Odpovědným činitelům začalo být jasné, že vztahy mezi státem a Sv. stolcem bude třeba řešit kompromisy a ne jednostrannými opatřeními. Tyto vztahy však pak byly upraveny až v r. 1927, a to zvláštní dohodou, tzv. Modem vivendi. Ten upravoval jmenování biskupů dle církevního práva: jmenuje je papež, ale vláda může z vážných politických důvodů jmenování odmítnout. Dále stanovoval zásady a způsob rozhraničení diecézí a stanovoval, že řády a kongregace, působící v Československu, nebudou podléhat představeným v cizině.

Oslavy svatováclavského milénia v r. 1929 se pak už nesly ve zcela jiném duchu. Vláda nad nimi převzala protektorát a umožnila jejich celostátní ráz. President, ministři a poslanci se pak účastnili různých oslav. Oslavy vrcholily půlmiliónovým (bylo to vůbec možné?) průvodem věřících 29. září, kdy je lebka sv. Václava slavnostně nesena Prahou z Vyšehradu do katedrály. Oslav ve Staré Boleslavi se mezi jinými účastnil i apoštolský vizitátor v Bulharsku Angelo G. Roncalli, pozdější papež bl. Jan XXIII.

Největší a nejslavnější akcí v dějinách katolické Prahy byl celostátní katolický sjezd v r. 1935. Konal se už za napjaté mezinárodní situace, po nástupu Hitlera k moci. Jeho účelem bylo čelit novopohanskému materialismu a posilnit sebevědomí katolíků. Mohutné slavnosti, na něž se sjeli ve statisících katolíci ze všech

koutů republiky splnily tento účel. Zvlášť monumentální byl eucharistický průvod Prahou zakončený požehnáním u sochy sv. Václava na Václavském náměstí a mše sv. na strahovském stadionu za účasti 350 000 věřících. Vláda se sjezdu nezúčastnila, neboť jej pokládala za vnitrocírkevní záležitost, nicméně jej podpořila. Při této příležitosti přivítala papežského legáta se všemi poctami, které mu náležely. Tím bylo kulturnímu boji v Československu odzvoněno. Paradoxem je, že toto uklidnění nastalo těsně před tím, než deistu Masaryka vystřídal zednář Beneš. V prosinci téhož roku totiž katolické strany rozhodly presidentskou volbu ve prospěch dr. E. Beneše. Přestože v otázkách vlastní víry byl na tom tedy Beneš ještě hůř než Masaryk, byly volbou vytvořeny podmínky pro další klidný vývoj církve v Československé republice.

Zakončím tento článek citací z knihy Václava Vaška „Ne vším jsem byl rád“, v níž kromě jiného vzpomíná právě na katolický sjezd: „*Zástupy poutníků z celé republiky, národní kroje, skauti, orlové, legionáři, maltézští a jiní rytíři, řeholníci v černém, hnědém, bílém. Řeholnice se závoji nebo křídly na hlavě, kněží v rochetách, kanovníci ve fialových mantilách, opati a biskupové v mitrách ... Nádhera! Jen nevím, zda jsem se pro samé nadšení stačil pomodlit. Pokud ne, tak jsem to později nahradil v Leopoldově při draní peří, kdy titíž kněží, rytíři, řeholníci, kanovníci a biskupové měli na sobě stejnou muklovinu jako já.*“

pokračování příště

David Jech

Foto

- Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze
- Znak společnosti usilující o jeho obnovu

NAPOLÉON (1)

O Napoleonovi a jeho době jsme se v Obrázku libereckých farností zmínili několikrát. Podrobně pak v minulém ročníku, č. 8, 10. 7. 2005 na s. 13nn. v článku Davida Jecha, kde jsme přinesli i portrét Ecole kardinála Consalviho. A portrét obnovitele jezuitského řádu,

bychom říci naprogramována. Hřích odmítá a zrazuje náš nejhlubší přirozený zákon. Zákon, Boží zákon se svými nejnáročnějšími požadavky není předpis, který by pouze byl přikázáním zvenčí, že jsme to dostali odněkud zvenku a my jsme teďka postaveni před nějakou normou, která nás nějakým způsobem utlačuje, nutí

překonávat více či méně snesitelné rozpolcení. Boží zákon v podstatě neříká nic jiného, než ta známá věta: Staň se čím jsi. Kristova přikázání můžeme přijmout nebo odmítnout. Když je přijmeme, to ještě ovšem neznamená, že se jimi také budeme řídit. A to je jeden z těch velkých problémů právě mezi námi věřícími. Možná, že se Božími přikázáními někdy řídíme zdánlivě méně, než lidé, kteří často hovoří o tom, že se dávají. Přitom svými slovy jenom znehodnocují tento výraz dávat se. Nejdůležitější je být pravdivý. Neporušit pravost tohoto světla. ... A svou naději postavit ve světle. Tak jsem nazval tu další, třetí část.

br. Melichar OCarm.

Foto

- Z úterní adorace
Zdeněk Glaser

RODINA A ŠKOLA

PREZIDENT VETOVAL ZÁKON O NÁHRADNÍM VÝŽIVNÉM

8. 6. 2006, Praha

Prezident republiky Václav Klaus využil své pravomoci dané čl. 50 Ústavy České republiky a vrátil Poslanecké sněmovně zákon přijatý dne 23. května 2006 o náhradním výživném a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném), který mu byl postoupen dne 25. května 2006.

Prezident republiky napsal předsedovi Poslanecké sněmovny Lubomíru Zaorálkovi dopis, ve kterém své rozhodnutí zdůvodnil:

„Proklamovaným cílem přijatého zákona je zlepšení ekonomické situace nezaopatřených dětí ze sociálně nejslabších neúplných rodin, kde jeden z rodičů dlouhodobě neplatí výživné. Řešení, které zákon nabízí, řešením tohoto problému není.

Přijatá právní úprava vede nesprávným směrem, protože snižuje zodpovědnost rodičů za jejich závazky a přenáší je na společnost a na daňové poplatníky. Zavedení této, v podstatě další sociální dávky skutečnou příčinu problému, kterou

je obtížnost vymáhání pravomocného rozhodnutí soudu, neodstraní.

Její zavedení, naopak, znamená rezignaci na vytvoření standardního právního prostředí a na vymahatelnost práva. Místo nanejvýš potřebné snahy o vytvoření prostředí, kde by nebylo tak snadné vyhýbat se vyživovací povinnosti, stát tímto zákonem říká, že partneři k rodičovství nemusí přistupovat s plnou vážností a že rizika – spolu s nimi – ponese ostatní spoluobčané. Tímto zákonem v jistém smyslu roli jednoho z rodičů přebírá sám stát.

Opatření přijaté údajně v zájmu ochrany nezaopatřených dětí je tak svými důsledky zaměřeno proti nim, protože nezodpovědnost rodičů podporuje.“

www.hrad.cz

Návrh byl přijat Poslaneckou sněmovnou, ale Senát ho pak odmítl. Poslanecká sněmovna toto odmítnutí přehlasovala. Spojily se v ní přitom hlavně hlasy ČSSD (jen jeden byl proti) a KSČ (všichni byli pro). Z KDU-ČSL byli pro návrh tito poslanci: Josef Janeček, Tomáš

Kvapil, Pavel Severa, Jan Škopík a Michaela Šojdrová. Z US-DEU nebyl nikdo proti, z ODS nebyl nikdo pro.

www.psp.cz

K uvedenému zákonu – kde je problém a jak na to

Text tohoto zákona je klasickým příkladem zásahu státu do citlivé sociální oblasti. Prezidentovo veto proto vyvolalo vlnu emocí. Kde je problém?

Hlavní úlohou státu je zajistit bezpečnost občanů a to jak vůči vnějšímu nepříteli (vojsko), tak vůči zločinu doma (policie a soudy). Moc státu má být doma garantem práva a spravedlnosti tak, aby spořádání občané byli chráněni před občany, kteří zákony porušují. Z těchto úkolů plní náš stát v plném rozsahu, díky členství v NATO, pouze požadavek bezpečnosti vůči případnému vnějšímu nepříteli. Ochranu práva a spravedlnost uvnitř státu ale státní instituce pokoušejí z centra řídit mnoho ostatních záležitostí. Má stát takto zasahovat a příp. jak – v sociální oblasti?

Jde o problém, který se bytostně dotýká i křesťanů, kteří dobře vědí, že sociální záležitosti musejí stát na třech pilířích: svobodě, solidaritě a subsidiaritě. To často nebývá splněno. Mnozí lidé ve zdravé společnosti, která na těchto třech pilířích stojí, často začnou zapomínat na solidaritu. A tomu společenství, kde chybí solidarita zdola, hrozí socialismus shora. Hesla solidarity se tehdy rádi chápou politici levicového zaměření, kteří ale pravidelně dělají vážnou chybu. Jakou? Jejich chyba je v tom, že požadují JEN solidaritu. Způsobují tak narušení a někdy až ztrátu svobody i subsidiarity. A místo solidarity prosazují, často až revolučně, své mylné chápání rovnosti.

Jedna skupina obyvatelstva musí odevzdat (např. formou vysokého zdanění) své peníze státnímu aparátu. Státní aparát ve formě dávek tyto peníze rozdává potřebným lidem (kdo mezi ně patří, určí stát). Všimněme si slova POVINNĚ (narušení pilíře svobody). Dále si uvědomme, že nejčastěji jde o CENTRÁLNÍ státní aparát – ministerstva (narušení pilíře subsidiarity).

Je ale postižena i sama solidarita, protože tou lze nazvat jen pomoc informovanou (vědomou) a dobrovolnou. V uvedeném případě o solidaritu ve skutečnosti ani nejde, nýbrž jde o (slušně řečeno) státem řízené přerozdělování peněz jedněch – jiným. Sociální se tak změnilo na socialistické. Vlastně jde o běžné pokušení, nahradit lásku donucením. Uvedená dvě narušení tak vždy (protože byly narušeny sociální pilíře) způsobují nedostatky, které mohou být až katastrofální. Solidarita nenastala a svoboda a subsidiarita utrpěly.

Jedním z nedostatků je např. to, že velkou část těchto prostředků spotřebuje sám stát (na úřadování a kontrolu), protože centrální řízení je nutně finančně nejnáročnější. Ale to zdaleka není to nejhorší. Jak je tomu v případě návrhu zákona, o němž uvažujeme?

V rodině přichází na svět nová generace. Rodinné prostředí je důležité pro výchovu dětí, pro utváření vzorů otce a matky. Rodina pomáhá udržovat a rozvíjet vztah manželů. V rodině se vytváří „lidský kapitál“, který napomáhá společnosti pokračovat dál. Proto má rodina požívat ve společnosti výsostného postavení a společenské ochranu. Jak tuto ochranu uskutečnit? Složitě způsoby výplat porodného a rodinných přídatků jsou ukázkami tzv. „lábivého předvolebního“ způsobu. Stát, který chce skutečně rodinám s dětmi pomoci a ocenit mateřství a dobrou výchovu, může tak ale učinit zcela jednoduše a správně. Zavede pro rodiny s více než třemi dětmi (do dovršení jejich dospělosti) i pro vícečlenné rodiny vdov a vdovec – nulovou daň z příjmu pro živitele rodiny. Daň z příjmu budou platit v plné výši platiči alimentů, tzv. singlové, páry bezdětné, nesezdané páry s dětmi, rodiče s dětmi již dospělými, v menší míře rodiny se dvěma a jedním dítětem. K tomu není potřeba tisíce úředníků a hory formulářů. Neznevýhodňuje to ani početné rodiny cikánské, jejichž živitelé pracují. Vytvořily by se pro ně stejné možnosti, jako pro ostatní. Mít spořádanou velkou rodinu by tak bylo oceňováno morálně i ekonomicky.

Ale co s neplatiči alimentů? Neplatič jako člověk narušující právo a spravedlnost

rozluky mezi státem a církví (srov. prozatím o Francii na s. 9 minulého Obrázku), pojaté do původního návrhu ústavy, protože boj o přijetí odluky by ohrozil samotnou ústavu.

Zde je nutno se zastavit u osoby T. G. Masaryka a poopravit mnohdy falešné mýty o jeho religiozitě. Ač byl vychován v katolickém prostředí, s církví se rozešel a formálně byl členem evangelické církve kalvínského vyznání. Byl ovlivněn myšlenkami Palackého – o českém národě prohlásil, že je národem těchto postav: Husa, Žižky, Chelčického a Komenského! Mnozí autoři dnes s oblibou citují jeho výrok, zaznamenaný v závěru „Světové revoluce“: „Ježíš, ne Caesar!“ To jim má být jakýmsi důkazem Masarykova křesťanství. Velký omyl. Tito lidé méně citují nebo úplně pomíjejí množství důležitějších Masarykových výroků. Např. v projevech z r. 1904 podrobil Kristovu nauku podle svého mínění drtivě kritice. Např.: „*Ježíš žádal po zbožném víru, my již nevěříme a věřit nemůžeme a nechceme, neboť jsme pochopili, že věřit v Boha a Bohu vždy znamená věřit člověku, jinému nebo sobě.*“ Při dalších příležitostech se zmiňuje o Ježíši (nikdy ale o Kristu!) jako o prorokovi, „jasné hlavě“, či „nejvyšším učiteli náboženství.“ Není proto divu, že byl tehdejší katolický tiskem označován přímo za neznaboha. Problémy měl dokonce i s vlastním kalvinistickým sborem, kde měl neustálé spory s intendantem i dalšími duchovními. Tvrdou polemiku s ním svedl Jan Karafiát, autor dodnes známého díla „Broučci“, na stránkách „Reformovaných listů“. A to byl Karafiát evangelický duchovní a ne katolík. Na polemiku Masaryk výslovně odpovídá: „*Panu faráři je Ježíš Bohem, mně je jen člověkem.*“ Už jen tato slova jsou naprosto jasná – ta se necitují. Nevěřili-li lidé v božství Kristovo, prostě není křesťanem.

Tento zmatek v hlavě profesorově je patrný i v jeho soudech o církvi. V projevech

v říšské radě ale i jinde se rád věnuje protiklerikální kritice, zvláště mu vadí politika církve tam, kde jde o samu víru – ve školství a výchově: katechety označil za státem placené denuncianty. Stále zdůrazňoval rozpor mezi vědou, církevní naukou a teologií. Pro dnešní „vědce“ tedy nic nového. Rád poukazoval na pochybnosti o pravosti evangelií – právě proto také napadal výnosy sv. Pia X., kterými tento papež odsoudil bludy modernismu (tento roč. Obrázku č. 2, 24. 12. 2005, s. 19). A slova o sv. Janu Nepomuckém, že „... *byl vším jiným, než člověkem slušným, natož svatým,*“ jsou až nechutná. Podle tatíčka dogmata „omezují svobodu lidského myšlení“ a katolicismus je „pověra“. Že sám věřil pověrám ateistickým, nepozoroval: podle něho je v Lateránské bazilice uctíván jako ostatek „předkožka Kristova“. A boj proti potratům není také nic nového. Průkopník nového pořádku ve své Královéhradecké přednášce osobně vyslovuje tehdy pokrokovou myšlenku, že v případě ohrožení života matky má být potrat legální. Striktní zákaz Římem je prý třeba odsoudit.

Masaryk byl ale, na rozdíl od svého nástupce ještě jakýmsi moralistou. Známy pražský řeholní kněz, který se v posledním údobí Masarykova pozemského života snažil přivést ho ke Kristu a církvi, nepochodil. Po více návštěvách u již bývalého presidenta v posledním období jeho života řeholník nakonec odešel s nepořízenou po Masarykově: „Nač ty debaty, otče, já znám v Hodoníně kněze, který má pět dětí.“

Proti katolické církvi je dovoleno vše, jak se ukazuje nejen dnes u právě vrcholících mediálních afér, o nichž se v Obrázku rozhodně nehodláme ani zmínit, ale v průběhu celých jejích dějin. Pomluvy, lži a podvodu nejsou ušetřeny ani ty osoby, kterých bychom si chtěli pro jejich věhlas u veřejnosti vážít. Ale T. G. Masaryk nebyl křesťanem, naopak byl odpůrcem katolické církve a v mnohém i křesťanství. Při bližší specifikaci jeho religiozity by bylo možno ho zařadit mezi liberálně-osvěcenské deisty.

Takže s Masarykem v čele, přestože i po hromadném odchodu z církve zůstala

Jak jsme již uvedli, ani žádná mírová smlouva nebyla spravedlivá, nezvítězil zde křesťanský koncept míru, což se podepsalo na dalším vývoji celého evropského prostoru. Nástup komunismu, fašismu a poté i nacionálního socialismu, krize a politická nestabilita, to je obraz meziválečného období. Církev sice do této doby vstoupila podstatně lépe připravena, byla i jediným útvarem v Evropě, který v ustavičných převratech posledního půlstoletí zůstal beze změny. Nás však bude zajímat, jak se těmto problémům postavila a zda a jak dokázala čelit nástupu totalitních systémů. Pojďme se nyní společně podívat na vývoj vztahů státu a církve v jednotlivých státech Evropy.

Československo

Začneme Československem. Rozepisovat se sáhodlouze o vzniku Československé republiky a opakovat dávno známé skutečnosti, to není smyslem tohoto článku. Chceme především popsat vztah nové republiky a církve, který v jeho počátcích můžeme směle označit jako kulturní boj – srov. zde na s. 12 první odst. článku Voršilky v Liberci (1).

Zatímco v sousedním Polsku byla Matka Boží z vděčnosti za nabytou svobodu prohlášena za královnu Polska (dnešní propastný rozdíl mezi Českou republikou a Polskem není tedy nic nového), v Praze byl 3. listopadu 1918 stržen zfanatizovaným davem mariánský sloup na Staroměstském náměstí. Nutno ale podotknout, že anarchistickým živelům – i dnes bujícím – byl trnem v oku již před válkou a volání po jeho odstranění jen zesílilo, když naproti byl instalován Husův pomník. Je to paradoxní, naproti Panně Marii, Matce jednoty křesťanů stojí pomník člověku, který křesťany v Českých zemích rozdělil; protože šlo o rozdělení ve víře, trvá nutně dodnes. I postavení Husova pomníku ukazuje rozporuplnost Rakouska. V době, kdy byly rekvírovány z katolických kostelů tisíce zvonů, je ze stejné strategického materiálu, totiž z bronzu, ulit pomník. A ne ledajaký. Zde nalézáme vyvrcholení českých internacionalistických snah a dle mého názoru právě zde byl zatlučen poslední

český hřebík do rakve Rakouska-Uherska. V dobách, kdy se mnohé české jednotky na frontě rozpadají hromadnými dezercemi, se v Praze takto demonstruje pseudočešství. Není bez zajímavosti, že jedna z jednotek čs. Legií byla po Husovi pojmenována.

Radikální hesla „Po Vídni Řím“ a „Řím musí býti souzen a odsouzen“, zaznívající v tomto období i z oficiálních míst, měla značný úspěch. Do r. 1921 vystoupil z církve ohromný počet 1 400 000 lidí! Někteří zůstali bez vyznání, část vstoupila do nově zorganizované Českobratrské církve evangelické, největší část pak přešla do nové Církve Československé, založené nespokojenými kněžími. Toto neklidné období bylo již popsáno v příspěvku P. Josefa Dobiáše o Dr. Kordačovi.

A došlo by zřejmě k ještě radikálnější rozepři státu s církví, nebýt Slovenska. Praha si nemohla dovolit takový proticírkevní kurs, který by vhnal církví věrné Slováky do radikální opozice. Katolické Slovensko mělo velký vliv na řešení církevně-politických otázek v celém dalším vývoji a posílilo odhodlanost katolíků v českých zemích, ale zvláště na zbožné Moravě. Československá vláda nakonec ustoupila od chystané revoluční

spoluobčanů by měl být soudem donucen k placení. Pokud to nepomůže, měl by být soudem zařazen např. do systému veřejných prací. A to necentrálně, ale v obci či čtvrti, ve které žije. Měl by bydlet v obecním (patřícím obci, ne státu) zařízení typu „holobyt“ a z platu dostávat „na ruku“ to, co zbude po odečtení alimentů, daní a nájmu. Trest na svobodě ...

Jistě i potom bude u nás hodně potřebných lidí. Aby nedošlo k nabourání sociálních pilířů, zdravá společnost o ně musí stále pečovat. Viděli jsme, že začátkem škod bývá to, že se zapomene na solidaritu. Pomoc pro potřebné lidi ale nemůže jít z centra, ale zezdola. Ze sousedství, z obce – tam se lidé znají. V církvi – z farního společenství. Tam je potřebné se navrátit. K rodině, k sousedství, k obci. Obec věřících i obec spoluobčanů se musejí umět postarat „o svoje chudé“ a ne alibisticky ponechávat tuto starost státu. To pak bude opravdová caritas, charita. Prostředky by na to občané měli – z ušetřených daní. Je krásné, že lidé sami pomáhají formou „adopce na dálku“ dětem v Indii, v Africe – v rozvojovém světě. Je ale potřeba si přiznat, že doma – v naší „zemi české“ máme hodně věcí pokřivených a volajících po nápravě. Nezbavila nařízená nutnost lidi zodpovědnosti? Neodnaučila je rozumné iniciativnosti, tvořivosti, samostatnosti. A nepodílí se tato nutnost na dnešním nedostatku lásky?

Někdo může namítnout: co se statisíci

úředníky? O ty ale strach mít netřeba. Rádi se přemýšlivě zapojí do administrativní správy veřejných prací v místech, v obcích, kde žijí. Je jisté, že po čase by počet neplatičů alimentů podstatně klesl a úředníky by nemohl uživit. Tito by pak mohli veřejné práce (např. očistu veřejných prostranství) začít provádět sami, pokud by neuměli být jinak užiteční. Solidarita lidí by pak byla nutná i vůči nim, pokud by byli neschopní se o sebe sami postarat.

Uvedený návrh zákona tak lze hodnotit v zásadě ze dvou hledisek. První spočívá v tom, že chybí promyšlený přístup, problém se zkouší „řešit“ z neznalosti – ve stylu „abychom něco pro lidi udělali“ (a po nás potopa) – pomocí špatně pochopené solidarity. Podle druhého hlediska jde o promyšlený záměr, o rozbití základů společnosti, mezi které rodina nesporně patří. Falešný pojem solidarity je zde použit také, je ale použit záměrně. Signál „můžeš být nezodpovědný – stát se o tebe postará“ tak napomáhá k destabilizaci rodiny od samého počátku a záměrně rozšiřuje státní moc – co do závislosti „zbytkových“ rodin na státním aparátu. Anonymní úředník tak legálně (pomocí zákona) získává nelegitimní moc. Poslanci a státní úředníci, kteří se podíleli na tvorbě tohoto (presidentem správně vetovaného) zákona, tak (v lepším případě) nemají jasno, které úlohy ve společnosti má plnit stát a které rodina.

Karel Korous

DĚTI A MLÁDEŽ

VÝPRAVA DO PŘEHRADY 13. 5. 2006

- Cca 60 m pod hladinou
uprostřed hlavní hráze
- Cestou na Čihadla 2
- Cvrnkaná
- Exkurzi nám domluvil
Ron, Ludvík Řičář – a
tady je s panem hrázným
www.sweb.cz/ichthys

HISTORIE

VORŠILKY V LIBERCI (1)

Konvent voršilek, který se od 7. ledna 1895 postupně usazoval v Liberci, měl poměrně pohnutou minulost. Původně tento konvent sídlil v Berlíně, odkud musel odejít v důsledku tzv. Kulturkampf (kulturního boje – o něm pojednal David Jech v loňském Obrázku č. 12, 6. 11. 2006, s. 18nn.) uplatňovaného kancléřem Bismarckem v prvním období po sjednocení Německa. Ten nepřipouštěl mj. činnost školských řádů v zemi. Berlínské voršilky se vydaly nejprve do jihofrancouzské Marseille, kde našly dočasné útočiště. Šlo ovšem o oblast zcela jiných jazykových i kulturních zvyklostí. Kromě toho každý voršilský konvent byl tehdy zcela samostatnou jednotkou, takže bylo vhodné, aby se berlínské konventuálky pokusily o vybudování svého nového kláštera.

Protože drtivá většina z nich byla německojazyčná, hledaly takový prostor, který by tomu byl blízký a zároveň byl spolehlivě z dosahu legislativy tehdejšího

německého státu. Jako téměř ideální se proto jeví jazykově převážně německé oblasti Čech a Moravy, spadající do právního rámce habsburské monarchie. Byly navíc nejenom jazykově německé, ale ležící dokonce v těsné blízkosti hranic s původní vlastí.

Část voršilek z Marseille si za své nové působiště zvolila Králíky, ležící na pomezí Čech, Moravy a tehdejšího německého Slezska. Od roku 1880 tu začaly budovat školský komplex i vlastní klášter a nabídly zdejší i vzdálenější veřejnosti své služby, původně ve značném rozsahu. Jenže Králíky byly tehdy sotva třítisícovým horským průmyslovým městem, v němž drtivou většinu obyvatelstva tvořilo textilní tovární dělnictvo a dále lidé živící se domáckou výrobou a provozující služby pro provoz přílehlého poutního místa na Hoře Matky Boží. Jiné než základní školství pro dívky bylo pro ně z velké většiny příliš nadstandardním. Ve voršilském pensionátu se sice objevovala děvčata z vyšších a vyšších středních vrstev nejenom z řady

míst v habsburské monarchii, ale i z řady míst v německém Kladsku i Slezsku, nicméně pro voršilky to bylo do jisté míry zklamání. Jejich ambice byly nepochybně větší a Králíky jim k tomu nedávaly příležitost.

Vedení konventu se tedy rozhodlo k dalšímu přesídlení. Liberec byl v té době téměř desetkrát větší, byl do jisté míry považován za hlavní město Němců z Čech a navíc tu voršilky našly podporu u některých významných jedinců. Na základě rozhodnutí rakouského ministerstva kultury a vyučování ze 17. resp. 21. prosince 1894 s platností od 7. ledna 1895 bylo přeneseno působení školského komplexu provozovaného řádem sv. Voršily z Králík do Liberce.

Nejprve tu byl otevřen kurz pokračovací a kurz ručních prací, od začátku nového školního roku osmiletá dívčí škola. Od roku 1903 bylo povoleno zřídit v rámci tohoto školského komplexu dívčí měšťanku a relativně záhy na to, v roce 1905, vznikl i Soukromý vzdělávací ústav sv. Voršily pro učitelky. Studium na tomto učitelském ústavu končilo maturitní zkouškou a první maturity tu proběhly v roce 1909.

38 absolventek získalo kvalifikaci učitelky s platností pro Rakousko. V roce 1912 byl voršilský institut rozšířen ještě o hospodyňskou školu.

dokončení příště

Marie Macková

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

CÍRKEV V EVROPĚ PO I. SVĚTOVÉ VÁLCE (1)

Všeestranně nespravedlivá válka skončila naprostým vyčerpáním celé Evropy. Co se předtím zdálo pevné a neochvějné, bylo zpochybněno, ne-li zničeno. Edward Grey, nejdéle sloužící ministr zahraničních věcí v dějinách Velké Británie (1892 až 1916), charakterizoval 13. srpna 1914 zánik starých časů takto: „Po celé Evropě zhasínají světla. Za našeho života už je neuvídíme znovu se rozžít.“ Evropa ztratila své vůdčí postavení ve světě a na její místo nastupují Spojené státy americké. Prim v Evropě sice začaly hrát vítězné mocnosti Anglie a Francie, ale podstatné je právě ono „v Evropě“. Ani dnes, po stu letech, si svůj ústup na (přínejmenším druhou kolej) Evropa nedokáže přiznat.

PŘEKONEJTE DĚICTVÍ TOTALITY

„Především děkuji svému Bohu skrze Ježíše Krista za vás za všechny ... Neboť toužím po tom, abych vás uviděl, a tak vám mohl dát nějaký duchovní dar k vaší posile, to znamená: abychom se u vás vzájemně povzbudili společnou vírou, vaší i mou“ (Řím 1, 8.11n.).

Těmito slovy s obracím k vám, milí kněží, protože dobře odrážejí mé dnešní pocity a myšlenky, touhy a modlitby. Zdravím zvlášť kardinála Józefa Glempa, varšavského arcibiskupa a polského primase, a ze srdce mu gratuluji k 50. výročí kněžského svěcení, které připadá právě na dnešní den. Přijíždím do Polska, do milované vlasti mého velkého předchůdce Jana Pavla II., abych – tak jak to činíval on – čerpal z atmosféry víry, v níž žijete, a abych „vám mohl dát nějaký duchovní dar k vaší posile.“ Doufám, že mé putování v těchto dnech nás povzbudí naší „společnou vírou, vaší i mou.“

Setkávám se s vámi dnes ve varšavské arcikatedrále, v níž každý kámen připomíná bolestné dějiny vašeho hlavního města a vaší země. Jak velkým zkouškám jste byli vystaveni v dobách nepříliš vzdálených! Pamatujme na hrdinné svědky víry a naděje, kteří dali své životy Bohu a lidem, na kanonizované světce i běžné lidi, kteří zůstali přímí, poctiví a dobří, kteří nepodlehli pochybnostem a neztráceli víru. V této katedrále vzpomínám zvlášť na Božího služebníka, kardinála Stefana Wyszyńskiego, jehož nazýváte „Primasem Tisíciletí“, který – svěruje se Kristu a jeho Matce – dokázal věrně sloužit církvi i uprostřed nekončících bolestných zkoušek. Učme se od nich odvaze, důslednosti a vytrvalosti v zachování věrnosti evangeliu.

Setkávám se dnes s vámi, s kněžími, které Kristus povolal, abyste Mu sloužili v novém tisíciletí. Byli jste vyvoleni mezi lidmi a ustanoveni ve věcech, které se týkají Boha, abyste přinášeli dary a oběti i za hříchy (srov. Žid 5, 1). Věřte v sílu svého kněžství! V síle přijaté svátosti jste obdrželi všechno to, čím jste. Když vyslovujete slovo „já“ nebo „moje“ (Já ti odpouštím ... Toto je moje tělo ...), činíte tak ne ve svém jménu, ale ve jménu Krista (in persona Christi), který chce posloužit vašimi ústy a vašimi rukama, vaší obětavostí a talentem. Skrze liturgické znamení vkládání rukou při obřadu svěcení vás Kristus vzal do své zvláštní péče. Jste ukryti v Jeho dlaních a v Jeho Srdci. Ponořte se do Jeho lásky a dejte Mu svoji! Když byly vaše ruce pomazány olejem, znamením Ducha svatého, byly určeny pro službu Pánu jako jeho ruce v dnešním světě. Nesmějí už sloužit egoismu, ale mají nést světu svědectví o lásce samotného Boha.

Velikost Kristova kněžství může budít bázeň. Spolu s Petrem můžeme mít chuť volat: „Pane, odejdi ode mě: jsem člověk hříšný!“ (Lk 5, 8) Připadá nám obtížné uvěřit, že Kristus povolal právě nás. Copak nemohl vybrat někoho jiného, lepšího, svatějšího? A přece na každého z nás upřel svůj láskyplný pohled Ježíš a tomuto Jeho pohledu je potřeba důvěřovat. Nepodléhejme pokušení spěchu a čas, který dáváme Kristu v tiché, osobní modlitbě, nepovažujeme za ztracený. Právě tehdy se totiž rodí neskvělejší plody pastorační služby. Nemůže nás udivovat, že modlitba vyžaduje úsilí, že se při ní zdá, že Ježíš mlčí. On mlčí, ale je při díle. V souvislosti s tím bych chtěl připomenout zážitek z minulého roku v Kolíně. Byl jsem tehdy svědkem hlubokého, nezapomenutelného mlčení milionu mladých lidí v okamžiku adorace Nejsvětější svátosti! Toto modlitební mlčení nás sjednotilo, povzbudilo na duchu. Svět, ve kterém je tolik halasu, tolik dezorientace, potřebuje tichou adoraci Ježíše, ukrytého v hostii. Buďte vytrvalí v modlitbě adorace a učte jí věřící. V ní najdou útěchu a světlo především lidé, kteří trpí zkouškami.

Věřící očekávají od kněží jen jedno, aby byli specialisty na setkání člověka s Bohem. Nepožadují od kněze, aby byl expertem v ekonomii, stavebnictví nebo politice. Očekávají od něj, aby byl odborníkem v oblasti duchovního života. Proto, když mladý kněz dělá

BESEDNO BOGOSLUŽJE / BOHOSLUŽBA SLOVA

Prvo berilo – Psalm z odpevom – Drugo berilo – Aleluja / První čtení – Responsorální žalm – Druhé čtení – Aleluja

To je božja beseda. Bogu hvala.

Evangelij / Evangelium

Gospod z vami. In s tvojim duhom.

Iz svetega evangelija po ... Slava tebi, Gospod.

To je Kristusov evangelij. Hvala tebi, Kristus.

Pridiga / Homilie

Vera / Vyznáni víry

Nicejsko-carigrajska veroizpoved / Nicejskokariradské vyznáni víry

Verujem v enega Boga, Očeta vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih stvari.

In v enega Gospoda Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina božjega; ki je iz Očeta rojen pred vsemi veki in je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga; rojen, ne ustvarjen, enega bistva z Očetom, in je po njem vse ustvarjeno; ki je zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes.

In se je utelesil po Svetem Duhu iz Marije Device in postal človek. Bil je tudi križan za nas, pod Poncijem Pilatom je trpel in bil v grob položen. In tretji dan je od mrtvih vstal, po pričevanju Pisma. In je šel v nebesa, sedi na desnici Očetovi. In bo spet prišel v slavi sodit žive in mrtve; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.

In v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja; ki izhaja iz Očeta in Sina; ki ga z Očetom in Sinom molimo in slavimo; ki je govoril po prerokih.

In v eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev. Priznavam en krst v odpusčanje grehov. In pričakujem vstajenja mrtvih in življenja v prihodnjem veku. Amen

Apostolska veroizpoved / Apoštolské vyznáni víry

Verujem v Boga Očeta vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje. In v Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega, Gospoda našega; ki je bil spočet od Svetega Duha, rojen iz Marije Device; trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umrl in bil v grob položen; šel pred pekel, tretji dan od mrtvih vstal; šel v nebesa, sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega; od ondod bo prišel sodit žive in mrtve. Verujem v Svetega Duha; sveto katoliško Cerkev, občestvo svetnikov; odpusčanje grehov, vstajenje mesa in večno življenje. Amen.

Prošnje za vse potrebe / Přimluy

... Prosimo te usliši naši ... Amen.

EVHARISTIČNO BOGOSLUŽJE / BOHOSLUŽBA OBĚTI

Hvaljen Bog, Gospod veselja. Po tvoji dobroti smo prejeli ta kruh, tebi ga prinašamo: sad zemlje in dela človeških rok, naj nam postane kruh življenja. **Bogu čast in hvala vekomaj.**

Hvaljen Bog, Gospod veselja. Po tvoji dobroti smo prejeli to víno, tebi ga prinašamo: sad trte in dela človeških rok, naj nam postane duhovna pijača. **Bogu čast in hvala vekomaj.**

Molite, bratje in sestre, da Bog, vsemogočni Oče, sprejme mojo in vašo daritev. **Naj sprejme Gospod daritev iz tvojih rok, v hvalo in čast svojemu imenu, v blagor tudi nam in vsej svoji sveti Cerkvi.**

Prošnja nad darovi / Modlitba nad dary

Amen.

Hvalospjev / Preface

... Gospod z vami. In s tvojim duhom.

Krišku srca. **Imamo jih pri Gospodu.**

Zahvalimo se Gospodu, našemu Bogu. **Spodobí se in pravično je.** ...

Svet, svet, svet si ti, Gospod, Bog vsega stvarstva. Polna so nebesa in zemlja tvoje slave. Hozana na višavah. **Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem. Hozana na višavah.**

Evharistična molitev / Eucharističká modlitba

... Vzemite in jejte od tega vsi, to je moje telo, ki se daje za vas.

... Vzemite in pijte iz njega vsi, to je kelih moje krvi nove in večne zaveze, ki se za vas in za vse preliva v odpusčanje grehov. To delajte v moj spomin.

Skrivnost vere / Tajemství víry

Vstajenje slavimo, dokler ne prideš v slavi. ...

Doxologia / Doxologie

Po Kristusu, s Kristusom in v Kristusu, tebi, vsemogočnemu Bogu Očetu, v občestvu Svetega Duha vsa čast in slava na vse veke vekov. **Amen.**

Obhajilni obred / Obřad přijímání

Naš Odtřešenik nam naroča in božji nauk nas učí, da smemo takole moliti:

své první kroky, potřebuje mít po boku skutečného mistra, který mu pomůže, aby se neztratil uprostřed momentální kulturní nabídky. K tomu, aby se kněz uměl postavit pokusům relativismu a permisivismu, není vůbec nutné orientovat se ve všech aktuálních proměnlivých trendech. Věřící od něj očekávají, že bude spíš svědkem věčné moudrosti, obsažené ve zjeveném Slově. Péče o kvalitu osobní modlitby a o dobrou teologickou formaci přináší v životě plody. Život pod vlivem totality mohl způsobit podvědomou tendenci k ukrytí se pod vnější maskou a v důsledku toho k podléhání jisté formě pokrytectví. Je zřejmé, že to neslouží autentičnosti bratrských vztahů a může to vést k přehnanému soustředění na sebe sama. Citové zralosti lze ve skutečnosti dosáhnout tehdy, když srdce přilne k Bohu. Kristus potřebuje kněze, kteří budou zralí, mužní, připravení pěstovat skutečné duchovní otcoství. Aby se to stalo, je nutná upřímnost k sobě samým, otevřenost k duchovnímu vůdci a důvěra v Boží milosrdenství.

Během Velkého Jubilea Jan Pavel II. mnohokrát vyzýval věřící k pokání za nevěrnosti minulosti. Věříme, že církev je svatá, ale jsou v ní hříšní lidé. Je nutné odmítnout chuť identifikovat se pouze s těmi, kdo jsou bez hříchu. Jak by mohla církev vyloučit ze svého společenství hříšné lidi? Vždyť pro jejich spásu se Kristus vtělil, zemřel a vstal z mrtvých. Je tedy třeba učit se upřímně prožívat křesťanské pokání. Když je praktikujeme, vyznáváme vlastní hříchy spolu s ostatními, vůči nim a vůči Bohu. Je třeba vyvarovat se arogantní pózy soudců minulých pokolení, která žila v jiných časech a za jiných okolností. Je potřeba pokorné upřímnosti, abychom nepopírali hříchy minulosti, ale také neobviňovali lehkomyšlně bez skutečných důvodů, bez ohledu na různou dobovou podmíněnost. Kromě toho vyznání hříchů – confessio peccati – abychom užili výraz sv. Augustina, musí vždy doprovázet také confessio laudis – vyznání chvály. Když prosíme o odpuštění zlého spáchaného v minulosti, musíme zároveň mít na paměti dobro, které se naplnilo díky Boží milosti, která – ač zůstala uložena v hliněných nádobách – přinesla často skvělé plody.

Církev v Polsku dnes stojí před velkou výzvou, kterou je pastorační péče o věřící, kteří zemi opustili. Metla nezaměstnanosti donutila mnoho osob k odjezdu do zahraničí. Je to jev rozšířený v ohromném měřítku. Když jsou rodiny takto rozděleny, když se trhají sociální vazby, církev nemůže zůstat lhostejná. Je potřeba, aby odjíždějící osoby doprovázeli kněží, kteří se ve spolupráci s místními církvemi ujmou práce mezi emigranty. Církev v Polsku už dala mnoho kněží a mnoho sester, kteří slouží nejen Polákům v zahraničí, ale také na misiích, nezřídka ve velmi obtížných podmínkách v Africe, v Asii, v Latinské Americe a na dalších místech. Nezapomínejte, milí kněží, na tyto misionáře. Dar četných povolání, kterým Bůh požehnal vaši církev, musí být přijímán v perspektivě vskutku katolické. Polští kněží, nebojte se opouštět svůj bezpečný a známý svět a jít za službou tam, kde je kněží nedostatek a kde vaše velkodušnost může přinést mnohonásobné plody.

Bud'te pevní vírou! Také vám svěřuji motto své pouti. Bud'te autentičtí v životě i ve službě. Hled'te na Krista, žijte skromným životem, v solidaritě s věřícími, ke kterým jste posláni. Služte všem, čekejte na ně ve farnostech a ve zpovědnících, doprovázejte nová hnutí a komunity, podporujte rodiny, neztrácejte kontakt s mládeží, pamatujte na chudé a opuštěné. Budete-li žít vírou, Duch svatý vám napoví, co máte říkat, jak máte sloužit. Vždy budete moci spoléhat na pomoc Té, která předchází Církev ve víře. Chci vás povzbudit, abyste ji vždy vyzývali slovy, která dobře znáte: „Jestem przy Tobie, pamiętam, czuwam.“ Jsem s Tebou, pamatuji, bdím (Apel jasnohorský). Všem vám žehnám.

*Benedikt XVI. – promluva při setkání s kněžími
v katedrále Sv. Jana, Varšava 25. 5. 2006 /
Česká sekce RV*

Gospodova molitev / Modlitba Páně

Oče náš ki si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo, zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom, in ne vpetji nas v skušnjava, temveč reši nas hudega.

Reši nas vsega hudega, vsemogočni Oče, podari nam mir v naših dneh. Usmiljeno pomagaj da bomo vedno živeli brez greha, in bomo varni pred vsakim nemirom, ko polni blaženega upanja pričakujemo prihod našega Odrešenika Jezusa Kristusa. **Tvoje je kraljestvo, tvoja je oblast in slava vekomaj.**

Gospod Jezus Kristus, svojim apostolom si rekel: Mir vam zapustim, svoj mir vam dam.

Ne glej na naše grehe, ampak na vero svoje Cerkve. Utrdi jo v miru in jo vodi k popolni edinosti, da se izpolni tvoja volja, ki živiš in kraljuješ vekomaj. **Amen.**

Gospodov mir bodi vedno z vami. **In s tvojim duhom.**

Mir s teboj (Mir z vami)

Lomljenje kruha / Lámaní Chleba

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas.

Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, podari nam mir.

Obhajilo / Přijímání

Glejte, to je Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta. Blagor povabljenim na Gospodovo gostijo. **Gospod, nisem vreden, da prideš k meni, ampak reci le besedo in ozdravljena bo moja duša.**

Kristusovo telo. **Amen.** (Kristusova kri. **Ámén.**) (Kristusova telo in kri. **Ámén.**)

Prošnja po obhajilu / Modlitba po přijímání

Amen.

SKLEPNI OBRED / ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

Gospod z vami. **In s tvojim duhom.**

Blagosloví vas vsemogočni Bog. Oče in Sin in Sveti Duh. **Amen.** Pojdite v miru. **Bogu hvala.**

Podle http://www.rkc.si/duhovno/red_mase.html zpracoval
P. Robert Bahčič OFM, Slovenska frančiškanska provincija sv. Križa

RED SVETE MAŠE / MEŠNÍ ŘÁD

OBRÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

4. 6. 2006 / Číslo 7 / Ročník 4 – PŘÍLOHA

ZAČETNÍ OBRED / VSTUPNÍ OBŘADY

Vstupní spev / Vstupní zpěv

Duhovníkov pozdrav / Pozdrav

V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. **Amen.**

Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa, ljubezen Boga Očeta in občestvo Svetega Duha z vami vsemi. **In s tvojim duhom.**

Skupno kesanje / Úkon kajcnosti

Bratje in sestre, priznajmo svoje grehe in jih obžalujmo, da bomo vredno obhajali svete skrivnosti. **Vsemogočnemu Bogu in vam, bratje in sestre, priznam, da sem grešil v mislih, besedah in dejanju, mnogo dobrega opustil in slabega storil. Žal mi je, zelo mi je žal. Zato prosim sveto Deviceo Marijo, vse anđele in svetnike in tudi vas, prosite zame Boga, nebeškega Očeta.**

Usmili se nas, vsemogočni Bog, odpusti nam naše grehe in nas privedi v večno življenje. **Amen.**

Prošnje / Kyríe

Gospod, usmili se. **Gospod, usmili se.**

Kristus, usmili se. **Kristus, usmili se.**

Gospod, usmili se. **Gospod, usmili se.**

Slava Bogu na višavah / Sláva na výstostech Bohu

Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje.

Hvalimo te, slavimo te, molimo te, poveljujemo te, zahvaljujemo se ti zaradi tvoje velike slave. Gospod Bog, nebeški Kralj, Bog Oče vsemogočni.

Gospod, edinorojeni Sin, Jezus Kristus, Gospod Bog Jagnje Božje, Sin Očeta. Ti odjemlješ grehe sveta, usmili se nas. Ti odjemlješ grehe sveta, sprejmi našo prošnjo. Ti sediš na desnici Očeta, usmili se nas.

Zakaj edino ti si Sveti, edino ti si Gospod, edino ti Najvišji, Jezus Kristus, s Svetim Duhom: v slavi Boga Očeta. Amen.

Glavna prošnja / Vstupní modlitba
Amen.

Do tohoto čísla jsme zařadili mešní texty s odpověďmi lidu ve slovinštině.

Od roku 1945 bylo Slovinsko jednou z šesti jugoslávských svazových republik. Před vznikem království Srbů, Chorvatů a Slovinců v roce 1918 (v roce 1929 přejmenovaného na Jugoslávii) bylo slovinské území rozděleno do několika historických zemí, jež se od 13. stol. postupně dostávaly do držení Habsburků (Kraňsko, Gorice a Gradiška, část Korutan, část Štýrska, část Istrie; malá část Slovinců žila i v přilehlé části Uher). Nezávislost Republiky Slovinsko (Republika Slovenija) byla vyhlášena 25. června 1991, nabyla účinnosti 8. října 1991.

Rozloha je 20 253 km². Podle sčítání v roce 2002 zde žilo 1 964 036 obyvatel – 83,6 % Slovinců, 2,0 % Srbů, 1,8 % Chorvatů, 1,1 % Bosňáků, 0,3 % Maďarů, 0,3 % Albánců atd. Mluví se slovinštinou (87,7 %), chorvatsky, srbsky, bosensky, také maďarsky a italsky.

Náboženství 2002 (1991): 57,8 % (71,6 %) katolíků, 2,3 % pravoslavných, 2,4 % (1,5 %) muslimů, 1,0 % (0,9 %) protestanti; 10,1 % (4,4 %) bez vyznání, 26,3 % nezjištěno.

Římskokatolická církev ve Slovinsku má dvě církevní provincie: Lublaňskou (arcibiskupství Lublaň, biskupství Koper a biskupství Novo Mesto) a Mariborskou (arcibiskupství Maribor, biskupství Celje a biskupství Murska Sobota). Tři nová biskupství – Novo Mesto, Celje a Murska Sobota – zřídil Svatý otec Benedikt XVI. 7. dubna letošního roku.

V č. 3 letošního ročníku (5. 2. 2006) byl Sešitek na cesty v maďarštině.

Dnešní Maďarská republika (Magyar Köztársaság) existuje od roku 1918. Hranice byly stanoveny Trianonskou mírovou smlouvou ze 4. 6. 1920, podle níž muselo Maďarsko odstoupit téměř tři čtvrtiny území z bývalého Uherska svým sousedům: Rakousku (Burgenland), Československu (Slovensko a Podkarpatskou Rus), Rumunsku (Sedmihradsko) a Jugoslávii (Bačku a Banát). Snahy o revizi Trianonské smlouvy byly dočasně úspěšné v období 1938 – 1945, ale jen za cenu spojenectví s nacistickým Německem. K Maďarsku byly tehdy připojeny např. jižní Slovensko a Podkarpatská Rus.

Roku 1945 se Maďarsko, vyhlášené 1. 2. 1946 republikou, muselo vrátit do svých hranic z roku 1920. Dva roky po převzetí moci komunisty byla v roce 1949 vyhlášena Maďarská lidová republika. Po porážce komunismu v roce 1989 je země opět Maďarskou republikou.

Maďarské republice předcházelo devět století uherského státu. Jeho zakladatelem byl na přelomu 10. a 11. stol. kníže Štěpán, od r. 1001 král; r. 1083 byl prohlášen za svatého. Posilování ústřední moci a pokřesťanství území dnešního Maďarska zahájil Štěpánův otec, kníže Gejza (992 až 997), za přispění sv. Vojtěcha.

Rozloha země je 93 030 km². Podle sčítání 2001 mělo 10 197 119 obyvatel. Z toho 9 627 057 deklarovalo svou příslušnost k národnosti maďarské (94,4 %). Největší menšinou jsou Romové; podle sčítání 2005 720, jejich počet se však odhaduje na 600 až 800 tisíc. Mluví se maďarsky.

Náboženství 2001 (1949): 54,5 % (70,5 %) katolíků včetně 2,6 % (2,7 %) řeckokatolíků, 15,9 % (21,9 %) kalvínů, 3,0 % (5,2 %) luteránů, asi 0,2 % muslimů (ve sčítání se zvlášť objevili), 0,1 % (1,5 %) židů; 14,5 % (0,1 %) bez vyznání, 10,1 % odmítlo odpovědět, 0,7 % nezjištěno, zbytek jsou jiná náboženství.

Římskokatolická církev má čtyři církevní provincie s 13 biskupstvími: arcibiskupství Eger s biskupstvími Debrecen-Nyíregyháza a Vác, arcibiskupství Esztergom-Budapest s biskupstvími Győr, Szekesfehérvár a Hajdúdorog (byzantské), arcibiskupství Kalocsa-Kecskemét s biskupstvími Pécs a Szeged-Csanád, arcibiskupství Veszprém s biskupstvími Kaposvár a Szombathely; je zde ještě Panonhalma (územní benediktinské opatství náležející přímo Svatému stolci), Miskolc (apoštolský exarchát, byzantský) a vojenské biskupství. Nové hranice diecézí stanovil Jan Pavel II. apoštolskou konstitucí „Hungarorum Gens“ 30. 5. 1993.

Připravil br. Felix OFM

s použitím <http://www.stat.si>,

http://www.nepszamlalas.hu/eng/volumes/26/tables/load1_1.html,

<http://uj.katolikus.hu/adattar.php?h=4> a podkladů Josefa Ježka

Dobrý den. Příští týden bude senát Spojených států debatovat o dodatku k ústavě, který definuje manželství ve Spojených státech jako svazek mezi mužem a ženou. V pondělí se setkám se zástupci různých hnutí, znalci ústavy, organizacemi zastupujícími zájmy rodin, s občanskými sdruženími a představiteli církví. Jsou to republikáni, demokraté i nezávislí, kteří se spojili k podpoře tohoto dodatku. Dnes chci vysvětlit, proč podporuji dodatek pro ochranu manželství já a proč naléhám na kongres aby jej schválil a postoupil k ratifikaci jednotlivým státům unie.

Manželství je nejdéle existující a nejdůležitější lidskou institucí, ctěnou a podporovanou ve všech kulturách bez rozdílu náboženského přesvědčení. Věky zkušeností nás naučily, že závazek manžela a manželky milovat se a sloužit jeden druhému podporuje blaho dětí a stabilitu společnosti. Manželský sňatek nemůže být vytržen z jeho kulturních, náboženských a přirozených kořenů bez toho, že se tím oslabí jeho příznivý vliv na společnost. Vláda svým uznáním a ochranou manželství slouží zájmu všech.

V naší svobodné společnosti má každý právo volby, jak prožije svůj život. A ve svobodné společnosti by mělo rozhodování o tak zásadní společenské instituci, jako je manželství, náležet lidem – ne soudům. Americký lid se k této otázce jasně vyjádřil jak prostřednictvím volených reprezentantů, tak lidovým hlasováním. V roce 1996 kongres schválil „Zákon na obranu manželství“ drtivou většinou napříč politickým spektrem jak ve sněmovně reprezentantů tak v senátu a prezident Clinton jej svým podpisem uvedl v platnost. Od té doby voliči v 19 státech unie přidali Zákon na obranu manželství do státních ústav, které chrání tradiční pojetí manželství. Dnes má 45 z 50 států buď ústavní dodatek, nebo ustanovení definující manželství jako svazek mezi mužem a ženou. Tyto dodatky a zákony vyjadřují široký konsensus v naší zemi pro ochranu instituce manželství.

Naneštěstí aktivističtí soudci a někteří vysocí místní úředníci učinili v minulých letech agresivní pokus manželství předefinovat. Od roku 2004 státní soudy ve Washingtonu, Kalifornii, Marylandu a New Yorku zrušily zákony ochraňující manželství v těchto státech. A v Nebrasce federální soudce zrušil ústavní dodatek zakazující sňatky osob stejného pohlaví.

Tato soudní rozhodnutí mají vliv na celý náš národ. Zákon na obranu manželství deklaruje, že žádný unijní stát není povinen uznávat definici manželství jiného unijního státu. Pokud by tento zákon byl aktivistickými soudy zrušen, muselo by manželství uznané v jednom městě či státu být uznáno jako manželství i všude jinde. To by znamenalo, že každý stát unie by musel uznat manželství uznané kdekoli jinde. Tedy že každý stát by musel uznat manželství s definicí stanovenou soudci v Massachusetts nebo místními orgány v San Franciscu bez ohledu na to, co říkají jejich vlastní zákony nebo ústava. Tato celonárodní otázka vyžaduje celonárodní řešení a o záležitosti tak zásadní důležitosti by měly rozhodnout ne soudy, ale lidé sami.

Dodatek k ústavě je nutný, protože aktivistické soudy nedaly našemu národu jinou možnost. Ústavní dodatek, který bude senát projednávat příští týden, by plně ochránil manželství před možnou změnou definice a zároveň umožnil legislativě jednotlivých států jejich vlastní rozhodnutí při definici dalšího právního uspořádání vztahů jiných než manželství. Ústavní dodatek je nejdemokratičtější řešením vzniklého problému, protože musí být schválen dvoutřetinovou většinou ve sněmovně reprezentantů i v senátu a navíc být ratifikován tříčtvrtinovou většinou z 50 legislativ jednotlivých unijních států.

V debatě o tomto tématu si musíme uvědomit, že každý Američan si zaslouží tolerantní a uctivé zacházení respektující jeho důstojnost. Všichni máme povinnost vést tuto diskusi civilizovaně a slušně jeden ke druhému. Všichni mají mít možnost vyjádřit svůj názor. Dodatek k ústavě vloží rozhodnutí, které je zásadní pro americké rodiny a společnost, tam, kam patří, do rukou Američanů. Demokracie, ne rozhodnutí soudů, by měla rozhodnout o budoucnosti manželství v Americe. Děkuji za pozornost.

George W. Bush

Překlad

Pavel Márton jr.

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

1. Jak se jmenuje týden těsně před velikonočními svátky?

- a) Svatý.
- b) Velký.
- c) Zlatý.

2. Co to je abak?

- a) Liturgický postoj při mši sv.
- b) Malé biskupské auto.
- c) Stolek, kam se při mši sv. odkládají liturgické předměty.

3. Co to je velum?

a) Pokrývka ramen kněze při svátostném požehnání s monstrancí.

- b) Pozdravení pokoje při mši sv.
- c) Velký kostelní zvon.

4. Kdo je hlavním patronem českého národa?

- a) Sv. Cyril a Metoděj.
- b) Sv. Václav.
- c) Sv. Vojtěch.

5. Kde se narodil svatý apoštol Pavel?

- a) V Athénách.
- b) V Jeruzalémě.
- c) V Tarsu.

6. Jak se nazývá nejznámější mariánské poutní místo v Portugalsku?

- a) Fatima.
- b) Guadalupe.
- c) La Salette.
- d) Niepokalanów.
- e) Lurdy.

7. Kdy byl sv. Matěj zvolen za apoštola?

- a) Po Kristově nanebevstoupení.

b) Při povolání 72 učedníků.

c) Při cestě do Betléma.

8. Kdo byl otec Izmaela?

- a) Abrahám.
- b) Izák.

c) Josef Egypťský.

9. Co znamená pokleknutí před oltářem?

- a) Je to pozdrav.
- b) Je to projev radosti.
- c) Je to rozcvička přede mší sv.

10) Převážně kterou řečí byl původně psán Starý zákon?

- a) Anglicky.
- a) Hebrejsky.
- b) Latinsky.
- c) Řecky.

TEST PRO DOSPĚLÉ

1. O čem pojednává encyklika „Divino afflante Spiritu“ papeže Pia XII.?

2. Čeho docílil Pán Ježíš svou smrtí na kříži?

3. Někteří křesťané tvrdí, že skutečný křesťan nehřeší, protože je pod milostí a ne pod Zákonem. Je to pravda?

4. Co to jsou deuterokanonické knihy?

5. Je hmota věčná? Proč?

6. Jak se jmenuje první encyklika papeže Benedikta XVI.? A o čem pojednává?

7. Kdo to jsou lefébvristé?

8. Je možné jíst v pátek maso?

9. Který řád založil sv. Bruno?

10. Které tradice se dají vypořádat v Pentateuchu podle hypotézy pramenů?

ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO ČÍSLA

1. Princip subsidiarity je jeden z pilířů křesťanského sociálního učení. Znamená, že každý stupeň v hierarchii každého společenského uspořádání (např. křesťan – křesťanská rodina – farnost – diecéze; nebo občan – společenství obce, obvodu – město, okres – kraj – země – popř. i nadnárodní společenství) má jednat samostatně a odpovědně na svém rozhodovacím stupni, jak je to jen možné, a dovolávat se pomoci vyššího stupně společenské hierarchie jen v případě, že na řešení situace již jeho vlastní síly nestačí. (Podrobně byl tento princip popisován v roč. 2 Obrázku č. 2, 9. 1. 2004.)

2. Ježíš dovolil, aby byl pokoušen od ďábla, aby nám ukázal, jak máme bojovat proti pokušení.

3. Proti pokušení bojujeme tak, že za všech okolností jednáme tak, jak chce Bůh, čili jak nám přikazuje svědomí, o jehož čistotu bez přestání pečujeme.

4. Apoštol (řec. apostolos) znamená poslaný.

5. Ježíš přišel hlavně proto, aby kajícím hříšníkům otevřel nebe – aby je navrácením Božího života (posvěcující milosti) zachraňoval – aby jim umožnil život věčný v nebi.

6. Zázračné nasycení bylo předobrazem duchovního pokrmu, který dostáváme při sv. přijímání.

7. „Jsme bližní jeden druhému. Nejen proto, že nás poutají rodinné, náboženské a národnostní svazky, ale především proto, že angažujeme svou osobní svobodu k tomu,

abychom s její pomocí budovali mezi sebou vztahy přátelství a lásky a pomáhali si navzájem. Být druhému bližním se musíme teprve naučit. Ježíš nám to důrazně připomíná v podobenství o milosrdném Samaritánovi (Lk 10, 25 – 37). Kněz i levita byli sice souvěrci přepadeného a oloupeného žida, ale v jeho neštěstí se mu lhostejně vyhnuli. Nebyli mu bližními. Stal se jím Samaritán, cizinec, který mu prokázal milosrdenství“ (z úvodu populární knížky „Kdo je můj bližní?“ Józefa Augustyna).

8. Návratu hříšníka k Bohu říkáme obrácení.

9. Ježíš při poslední večeři ustanovil svátost svého těla a krve, dal se nám za pokrm a nápoj pod způsoby chleba a vína.

10. Ježíš při svém zatčení ukázal, že kdyby to nedovolil, nikdo by mu nemohl ublížit.

LIBERECKÝ ÚSMĚV

Nebe

Dušíčka přichází do nebe a směje se.

„Proč se směješ?“ ptají se andělé.

„Tak se podívejte, oni mě pořád ještě operují.“

Náboženství

V náboženství: Josef s Marií hledají dvanáctiletého Ježíše.

Hlásí se Mírek: „To je nenapadlo pomodlit se ke sv. Antonínovi?“

Příruční osvícenství

Kněz navštívil své staré tety. Ty mu hrdě hlásí, že začaly číst Bibli.

„Jak jste daleko?“

„U proroka Ezechiela.“

„A rozumíte tomu, co čtete?“ (srov. Sk 8, 30n.)

„Většinou rozumíme. A čemu nerozumíme, to si domyslíme a dohodneme se na tom.“

Zrcadlo současnosti

Jednoho dne se ocitli na poli za Prahou tři politici. Americký prezident, předseda Evropské komise a český premiér. Tu se snesla na pole větrná bouře. Všichni tři volali: „Hyneme!“ Tu vítr ustal a zavládlo úplné ticho. A z nebe se ozval Otcův hlas: „Bděte a modlete se. Za týden bude konec světa.“

Americký prezident se ihned odebral do Kongresu. Informoval Senát i Sněmovnu reprezentantů a pak z Oválné pracovny prostřednictvím televize v přímém přenosu oslovil národ takto: „Mám pro vás, drazí Američané, dvě zprávy. Jednu výbornou: Bůh jistě existuje. Druhá je těžší: bděte a modlete se, za týden bude konec světa. Bůh žehnej Americe.“

Předseda Evropské komise oslovil v Bruselu všechny frakce v evropském parlamentu. Každé pravil: „Mám pro Vás dvě zprávy, obě špatné. První: Bůh, zdá se, přece jen existuje. Druhá: zkuste se rychle dohodnout, za týden prý má být konec světa.“

Český premiér se neprodleně obrátil na narychlo svolané uzavřené zasedání Ústředního výboru ČSSD. Zkontroloval, zda nepřátelský živel neposlouchá za dveřmi, a teprve potom přítomným členům strany sdělil: „Mám pro vás dvě výborné zprávy. První: Dneškem počínaje já osobně patřím mezi tři nejprřednější politiky světa. Druhá: Příští volby ODS už nevyhraje.“

P. Ing. Antonín Sedlák s kol.

Liberecký úsměv

Karel Korous

Ilustrace br. Michal OFM

Úžasné, nečekaně, jako blesk prozářily a rozezvučely prostor ruprechtického kostela božsky líbezné i majestátní tóny Kyrie, Gloria, Sanctus, Agnus Dei – Missa in tempore belli „Paukenmesse“ C dur Josepha Haydna. Nedělní mše svatá v Ruprechticích tímto nezvyklým

hudebním doprovodem nabyla mimořádného rázu.

Dovolte mi vyjádřit vřelé poděkování Vám všem, kteří jste toto milé překvapení připravili a současně vyslovit naději, přání, prosbu, abyste přišli do našeho kostela zazpívat k Boží slávě a pro naše veliké potěšení častěji.

Za nadšené a vděčné posluchače Deo gratias!

Agáta Řeháková

Foto

- Tato mše byla poprvé provedena 26. 12. 1796 v piaristickém kostele ve Vídni

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 9. ČERVNA AŽ 9. ČERVENCE 2006

Křtem byli mezi nás přijati:

Farnost Ruprechtice

Jakub Ján Tománek

Farnost Vratislavice nad Nisou

Anežka Marie Bémová

Natalie Terezie Mičiarová

Srdečně blahopřejeme.

Ke vzkříšení jsme vyprovodili:

Farnost Ruprechtice

Jana Vosáhlová (1983)

Lubica Jarábová (1944)

Farnost Vratislavice nad Nisou

Anna Hájková (1914)

duchovní správci

OB RÁZEK

libereckých farností

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.
Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 16. 7. 2006
tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM
Foto na titulní straně - Dolní Hanychov dal církvi jáhna Pavla Andře, Vojta Andrš
Internetové stránky libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>
Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

ÚVODNÍK

CO NÁM PŘINESL LETOŠNÍ ČERVEN, JAROSLAV ANDRŠ	3
---	---

PASTORACE

OBRÁZEK INFORMUJE – ING. BOŽENA DVOŘÁKOVÁ	4
LIBERECKÉ MISIE (ÚTERÝ 1. ČÁST) – HRÍCH, BR. GORAZD OCARM.	5

RODINA A ŠKOLA

ÚTOK HOMOSEXUÁLNÍ REVOLUCE SÍLÍ – HLAVNÍ NEPŘÍTEL – POLSKO, MACIEJ RUCZAJ; BR. FELIX OFM	7
---	---

DĚTI A MLÁDEŽ

DĚTSKÝ DEN U OBRÁZKU 10. 6. 2006, DOMINIK FIŠER	9
---	---

HISTORIE

VZTAH STÁTU A CÍRKVE – CÍRKEV V EVROPĚ PO I. SVĚTOVÉ VÁLCE (2), DAVID JECH	10
VORŠILKY V LIBERCÍ (2), PHDR. MARIE MACKOVÁ, PH. D.	12
NAPOLEON (2), P. JOSEF DOBIÁŠ	14

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

PŘESUNY KNĚŽÍ VE VIKARIÁTĚ, P. TOMÁŠ OFM	15
PŘEDSTAVUJE SE P. PAVEL MACH	16
KNĚŽÍ USTANOVENÍ PO ROCE 1945, PODLE ZÁZNAMŮ MSGRE. KARLA ČERVINKY	16
KARMELITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA – REDAKCE DOPORUČUJE	17
PŘEDPRÁZDNINOVÉ OBDOBÍ V OBLASTNÍ CHARITĚ LIBEREC, ROMANA PLISCHKOVÁ	19
POOHLÉDNUTÍ ZA CHARITOU, MATOUŠ KIRSCHNER	20
PŘÍRŮSTEK, P. ANTONÍN	22
JUBILANT JOŽKA KRŮŽELA, BR. TOMÁŠ OFM	22
POHŘEB DO ZEMĚ NA HLAVNÍM HRBITOVĚ? NENÍ MÍSTO! PAVEL ELIÁŠ	23
VELKOLEPÉ PŘEKVAPENÍ, AGÁTA ŘEHÁKOVÁ	23
Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 9. ČERVNA AŽ 9. ČERVENCE 2006	24

PŘÍLOHA

V RODINĚ PŘEDEVŠÍM SE KAŽDÝ UČÍ DÁVAT I DOSTÁVAT LÁSKU, BENEDIKT XVI. VE VALENCII

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

K SEŠITKU NA CESTY	
– O DNEŠNÍM SEŠITKU NA CESTY V ESTONŠTINĚ	
– O SEŠITKU NA CESTY	
V Č. 5 LETOŠNÍHO ROČNÍKU (9. 4. 2006) VE FINŠTINĚ	
V Č. 7 LOŇSKÉHO ROČNÍKU (13. 6. 2005) VE SLOVENŠTINĚ	
V Č. 9 LOŇSKÉHO ROČNÍKU (15. 8. 2005) V POLŠTINĚ	
LIBERECKÝ ÚSMĚV	
MISSA KORD / MEŠNÍ ŘÁD – SEŠITEK NA CESTY	

s našimi bratry. Když před 20 lety odcházel do důchodu, rozhodl se rozšířit naše řady jako celibátní terciář. Ještě za totality bydlel v domku ve Vesci společně s nynějším otcem Petrem Záněm a několika školskými sestrami sv. Františka. Z Vesce přešel do Ruprechtic, kde má velké zásluhy na úpravách kostela Sv. Antonína Paduánského. Tam měl do roku 1992 Okresní národní výbor svůj archiv. I tady konal často ty nejtěžší práce.

Náš bratr Jožka je známý jako pracovitý, velmi zbožný a nenápadný člověk, kterého můžeme vidět denně v kostele na mši sv., na zahradě našeho domu v Ruprechticích, někdy také modlit se na hřbitově. Rád se totiž modlí za zemřelé, pamatuje, kdy kdo zemřel z jeho příbuzných nebo z našich bratří. Často nechává sloužit mši sv. za své zemřelé příbuzné a přátele. Denně poslouchá na Proglase Vatikán. Sleduje projevy Svatého otce, protože má rád svou církev. Samozřejmě se modlí Denní modlitbu církve-breviář a každého rád zaučí.

Děkujeme ti, Jožko, za příklad dobrého křesťana a terciáře. Učíš své okolí zejména svou opravdovou zbožností, trpělivostí a pracovitostí. Za všechny tvé služby Bůh ti odplatí životem věčným ...

*Za celou komunitu
br. Tomáš OFM*

POHŘEB DO ZEMĚ NA HLAVNÍM HRBITOVĚ? NENÍ MÍSTO!

Už jsou tomu dva roky, co jsme v Obrázku libereckých farností (roč. 2, č. 9, 2. 8. 2004, s. 21n.) shrnuli tehdejší stav věcí týkajících se možného rozšíření ruprechtického hřbitova. Zopakujme si základní fakta se zahrnutím posledního dvouletého období.

Každý, kdo by rád zajistil svým nejbližším pohřeb do země nebo by rád měl věci poslední řádně připraveny pro sebe, dostává se do velmi obtížné situace plynoucí z nedostatku míst na

ruprechtickém hřbitově. Právě tento hřbitov převzal po zrušení hlavního libereckého hřbitova na Tržním náměstí v sedmdesátých letech jeho centrální funkci. Je v blízkosti ruprechtického kostela, je velmi dobře dosažitelný hromadnou dopravou. Volná místa pro pohřeb do země jsou ale obsazena, výjimečná možnost se nabízí pouze v případě uvolnění některého starého místa.

Asi před pěti lety se obrátil arciděkan P. František Opletal na město Liberec s žádostí o pomoc při hledání řešení. Magistrátem byla následně vypracována studie rozšíření hřbitova právě o plochu možných pohřbů do země a bylo dosaženo důležitého bodu – zanesení tohoto záměru do vznikajícího územního plánu města. Tím ale aktivita oboustranně skončila a situace se tedy z praktického hlediska nezměnila. Pokud jde o skutečný zájem věřících, bylo by potřebné na úrovni reprezentantů církve jednání znovu obnovit.

Jedním z podpůrných argumentů je fakt, který jsme uvedli minule: bývalý hlavní hřbitov byl církvi zrušen bez majetkoprávního nebo jiného vypořádání. V dnešní době by asi nebylo únosné požadovat vlastnění nebo správu nových ploch, ale pouze usilovat o vytvoření odpovídajících podmínek. Město provádí obrovské investiční akce k uspokojení nejrůznějších skupinových zájmů, je tedy legitimní obhajovat i potřebu této skupiny občanů.

Pavel Eliáš

VELKOLEPÉ PŘEKVAPENÍ

Chrámový sbor od sv. Antonína Velikého v Liberci přichystal přítomným na nedělní mši svaté 25. června v kostele Sv. Antonína Paduánského v Ruprechticích velkolepé překvapení. Sbor řídil jeho dlouholetý sbormistr pan Ing. Bohuslav Eliáš za varhanního doprovodu pana Borise Joneše, emeritního sbormistra Divadla F. X. Šaldy v Liberci a dlouholetého spolupracovníka chrámového sboru.

rodiny kus té babičkovské moudrosti, lásky a přijetí.

Chtěl bych poděkovat všem kněžím a zasvěceným osobám nejen z řad Římskokatolické církve, nýbrž i Církve československé husitské, Církve bratrské a sboru Jednoty bratrské. Svou pravidelnou přítomností jste rozhodně napomohli i duchovnímu životu všech obyvatel, ale i zaměstnanců.

Jistě bych zde mohl jmenovat i věci, které se nepodařily, těžké chvíle i v mezilidských vztazích, různá nedorozumění. I toho by určitě bylo mnoho. Každopádně to vše znamená školu života a kříž, který všichni dobře známe.

Novému vedení charity přeji mnoho moudrosti a sil v doprovázení seniorů na sklonku jejich života a do všeho, co s tím souvisí. Dále vám přeji, abyste stejně jako my mohli ve svém zaměstnání prožívat rodinnou atmosféru a abyste nadále pokračovali ve svědectví Caritas, které na faře před třiceti lety započaly řádové sestry.

Matouš Kirschner

Foto

- Domov sv. Vavřince v Chrastavě

PŘÍRŮSTEK

Tománkovi, naši sousedé, mají přírůstek. Narodil se jim Jakub, zdravý kluk, a aby se nezapřel mamčin slovenský původ, dostal druhé jméno Ján. Už dnes se těším, jak půjdou se svou sestřičkou Viktorou v obětním průvodu s kytičkou v ruce.

P. Antonín

Foto

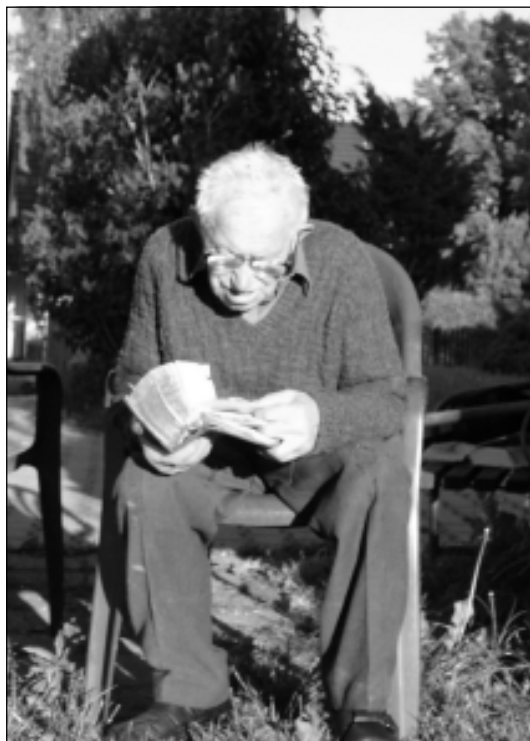
- Křest Jakuba Jána

JUBILANT JOŽKA KRŮŽELA

Náš bratr Josef Krůžela, člen 3. řádu sv. Františka, slavil 3. 7. letošního roku své kulaté narozeniny – osmdesátiny – a zároveň 20 let působení v Liberci.

Pochází ze Štítného nad Vlčí z božného kraje. Celý život konal těžkou práci na melioracích, v železárnách ve Vítkovicích, u dráhy, pracoval na stavbách s různými stavebními stroji, ale často jen s krumpáčem, lopatou a sbíječkou. Spával v maringotkách a v různých ubytovnách ... Poctivý dělník, jako jeho patron sv. Josef. Není divu, že se už ohýbá, sklání k zemi.

Měl strýce u františkánů, bratra Agnela, jehož prostřednictvím se seznámil

ÚVODNÍK

CO NÁM PŘINESL LETOŠNÍ ČERVEN

Měsíc červen, v přírodě jako spojující období jara a léta, nám obvykle přináší i první očekávané plody pravidleného procesu obrody vegetace po přečkané zimě. Vždy se radujeme z prvních jahod, třešní, zeleniny ze zahrádky a dalších darů země. A vesměs jsou to dary pro člověka velmi prospěšné.

V letošním měsíci červnu mě však napadla podobnost „prospěšných darů“ i pro oblast duchovního rozměru života člověka, konkrétně pro naše farnosti libereckého vikariátu.

Za jeden takový plod naší práce bych si dovolil považovat slavnost posvěcení opravených oken kostela Sv. Bonifáce v Dolním Hanychově – filiálního kostela rochlické farnosti. Na naši prosbu vykonal vysvěcení otec biskup Pavel v neděli 4. června odpoledne a shodou okolností to bylo v den, kdy do Liberce přispěchal bezprostředně po udílení svátosti biřmování v jiném vikariátu. To je proud milostí!

Z vlastního svěcení přinesl Obrázek zatím jen malou fotografii v minulém úvodníku a tak bych chtěl připomenout jednu výraznou myšlenku z biskupovy promluvy. Tak jako oknem proudí dovnitř chrámu potřebné světlo všem věřícím, aby mohli viditelně slavit Boží lásku k lidem, tak naopak může večer okno chrámu zářit do tmy a kolemjdoucím nabízet tuto lásku k přijetí. Samozřejmě bychom my, věřící, měli být jejími nositeli a šířiteli do okolí. Proto je opravené a krásně barevné okno chrámu připomínkou tohoto našeho úkolu.

Druhým symbolickým plodem duchovní práce bylo vysvěcení nového jáhna z řad libereckých farníků pro litoměřickou diecézi. Asi je znám většině libereckých věřících – jde o Pavla Andrše z rochlické farnosti. Svá studia začal v litoměřickém konviktu v jubilejním roce 2000 a od roku 2001 pak studoval v Praze v arcibiskupském teologickém semináři. Tato studia letos zakončil obhájením diplomové práce a v červnu také s úspěchem složil předepsané magisterské státní zkoušky. Tak splnil i tyto požadované podmínky pro

přijetí do řad jáhnů a 17. června nastal ten požehnaný den pro diecézi, kdy otec biskup Pavel vzkládáním rukou a konsekrační modlitbou vysvětil z moci Boží Pavla na jáhna.

Bylo velmi dobré, že se tohoto obřadu zúčastnilo poměrně velké množství farníků z Liberce, přijeli autobusem pod vedením otce Cherubína i samostatně auty či jinak. Vždyť tito všichni jsou svědky toho, že Pán povolává i v dnešní době na svou „vinici“ dělníky, aby pomáhali sklízet „úrodu“.

Úloha jáhna je trojí: charitativní, liturgická a evangelizační.

Charitativní služba je těžištěm jeho práce. Musí dobře vědět, kdo z věřících jakou pomoc potřebuje – nemocní a postižení, nemajetní, staří, osamělí, potrestaní, různě ohrožení. Vede v této pomoci ostatní věřící.

Při eucharistii hlásá evangelium, může kázat, přednáší úmysly přímlov, rozdílí přijímání – zejména pod způsobou vína, přisluhuje knězi u oltáře a vyzývá lid k tomu, co má konat. Může zastávat službu předsedajícího při bohoslužbě slova, adoracích, slavení svátosti křtu, svátosti manželství, slavení Denní modlitby církve, pohřbu, udílení některých svátostí a při žehnáních i kajících bohoslužbách.

Při evangelizační službě kromě uvedeného vede rozhovory s jednotlivci i skupinami a pomáhá knězi při katechesi.

Prvním působištěm jáhna Pavla bude farnost v Ústí nad Labem-Střekově, kde pod vedením mého dobrého přítele otce Pavla

Jančíka bude sbírat své první zkušenosti, strasti i radosti svého nového životního poslání.

Začal jsem průměrem z přírody, která nás obdaruje, když se ovšem o to předtím přičiníme. A stejné je to i ve hlavní oblasti lidského života – v duchovní sféře. I tady se musíme každý svou měrou přičinit, a pak Bůh „přidá to ostatní“, jak nám sám slíbil. A čím se nejlépe přičiníme?

V prvé řadě dobrou modlitbou a snahou o nová kněžská povolání a v druhé řadě svým osobním životem, abychom byli dobrými bližními ostatním lidem.

Proto poděkujeme Bohu za všechny milosti a dary, kterých se nám stále dostává, poděkujeme za našeho pastýře otce biskupa Pavla, za to, že stále máme mezi sebou dobré kněze a jáhny i za všechny ostatní projevy otcovské vůle Boží.

Také s radostí chci poděkovat všem svým sestrám a bratrům ve farnosti, kteří kromě tíhy svých břemen nezanedbávají

péči o druhé. Mj. o dům Páně v Hanychově i jinde, o jejich opravy a další zvelebování. Obzvlášť vysoce si vážím práce Petra Zatloukala při realizaci probíhajících oprav oken v kostele Sv. Bonifáce. Poděkování si zaslouží i všichni ostatní pomocníci i dárce, bez jejichž pomoci by se těžko něco z toho uskutečnilo.

Takže jak říkal náš otec biskup: važme si svého chrámu, starejme se o něj a prosme Pána, aby v něm bylo vždycky dostatek našich sester i bratrů v Kristu a aby je vedl k věčnému životu dobrý duchovní pastýř – kněz. Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Jaroslav Andrš

Foto

- Prostrace před svěcením

Vojta Andrš

Obě zmiňované události byly zaznamenány na DVD a je možno si je objednat buď u autora článku, nebo v redakci.

PASTORACE

OBRÁZEK INFORMUJE

Ing. Božena Dvořáková

se představuje našim čtenářům v seriálu o libereckých katechetech.

- bezdětná

- SPŠ oděvní Prostějov (1985 – 1989)

- Šohaj Strážnice, pracovnice při výrobě prádla (1989 – 1990)

- VŠST v Liberci, obor Technologie textilu a oděvnictví (1990 – 1995)

- Bakalářské studium na Pedagogické fakultě TU v Liberci, obor Učitelství odborných předmětů

- Firma Ontex CZ, s. s. r. o., Turnov, vedoucí obchodního oddělení (1996 – 1999)

- Studium etiky a etické výchovy v Brně (1998 – 2000)

- V roce 1999 ji Msgre. Karel Havelka schválil činnost pastorační asistentky na arciděkanství v Liberci. Měla nastoupit 4. 4. 2000. 10. 3. 2000 prožila těžkou autohavárii a byla do září 2000 hospitalizována v liberecké nemocnici.

- Nyní v invalidním důchodě. Hledá ale práci na poloviční úvazek, ráda by v Liberci

dokončila studium etické výchovy, kterou by ráda uplatnila při náboženství, případně vyučovala na školách.

Moje cesta

Už jako mladší jsem se věnovala různým kroužkům. Nejvíce sportovním, stolnímu tenisu, který jsem hrála až do 1. ligy. S výbornou paní učitelkou R. Machálkovou jsem pořádala sportovní a etické akce při škole. Na Jižní Moravě v Uherském Hradišti jsem absolvovala kurz pro praktikanty a vedoucí pro výtvarné a pohybové tábory, ale ne pionýrské. Jezdívala jsem s dětmi v létě po různých poutních místech.

Potom jsem studovala a pracovala v Liberci. V r. 1998 jsem dostala nabídku od otce Františka Opletala, zda bych mohla učit náboženství. On mě totiž teologicky vedl a dal mi také důležité poznatky, co bych měla používat za literaturu při vyučování.

Dříve jsem učila na staré faře, kde jsem byla v radostném a příjemném kontaktu s otcem Josefem Součkem; ten mi občas zkontroloval hodinu. Velkým příkladem mi

Během svého působení mi činilo velkou radost i propojování konkrétního projektu charity s potřebami jiných lidí. A tak jsme se s ostatními zaměstnanci snažili nad rámec pracovních povinností pomáhat bezdomovcům, sociálně slabým rodinám, veřejně prospěšným i obecně prospěšným činitelům, invalidním důchodcům, opuštěným lidem apod. S radostí jsme mezi seniory vítali maminky s dětmi, děti z mateřských i základních škol a jinou mládež. Nemohu zde nevzpomenout tvorbu okrasného lesoparku, kterou započala již zakladatelka domova paní Pavla Zbrojová se svou rodinou. Přestože nás tento projekt vedle Domova sv. Vavřince stál nejvíce finančního i lidského úsilí, rozhodně tvrdím, že stmelil naši velkou rodinu při společných pravidelných brigádách a akcích v tomto parku.

Chtěl bych tedy poděkovat těm, kteří se podle mého názoru nejvíce podíleli na podobě rozdávání lásky i konkrétní služby pro všechny, kteří mezi námi nalézali zmírnění svého strádání. Kromě již zmíněné zakladatelce domova zde chci poděkovat paní Marii Šimkové, která domovu i charitě jako celku sloužila od jejího počátku až do sloučení charit v lednu 2006. Paní Šimkové děkuji za vytrvalou, tichou, často nenápadnou a přitom velmi mocnou pomoc v mnoha sférách života charity. Děkuji za perfektní zvládnutí celkového účetnictví, pomoc v orientaci a zařazení do komunitního života, za velmi lidskou až mateřskou lásku, kterou projevovala nejen mně, ale všem pracovníkům, obyvatelům a ostatním příchozím. Nemohu zde nepoděkovat za skvělé zájezdy, které pro nás zdarma a ve své dovolené pořádá pan Zdeněk Šimek. Nejen na těchto zájezdech, ale i při táborácích a jiných akcích jsme se setkávali též se seniory z městských Domovů s pečovatelskou službou, se seniory z veřejnosti, s maminkami s dětmi i ostatními příznivci a dobrovolníky.

Děkuji všem zaměstnancům. Oni nesou největší zásluhy i odpovědnost za konkrétní služby a úkony pro obyvatele domova. Zvlášť v poslední době jsem si mohl

uvědomit jejich postavení v našem charitním projektu. Oni nebo snad spíše ony to jsou, kdo dennodenně poskytují seniorům tu nejintimnější hygienu, ony to jsou, kdo několikrát za den vytrvale naslouchají strádání a přáním obyvatel, ony to jsou, kdo se snaží neustále do fyzických i psychických potíží seniorů vnášet něco pozitivního, radost či odlehčení, ony to jsou, kdo často za svou práci sklídí nevděk. Ony to jsou, kdo do své práce vnášejí kus onoho Caritas – milosrdné lásky a hospicového přístupu, aby jejich zaměstnání skutečně znamenalo i poslání, ne každodenní rutinu, ony to jsou, kdo jsou vystaveny psychickému tlaku seniorů s demencí. S jejich skutky a láskou, s jakou je konají, stojí a padá komplexní péče o člověka i smysl charity vůbec. Svoji vděčnost tedy vyjadřuji všem zaměstnancům, kteří jste takto konkrétně ať krátce či déle během trvání domova sloužili všem potřebným, jež se v naší velké rodině ocitli. Máte můj obdiv a úctu.

Přestože bez dostatku financí by celá charita nemohla dobře fungovat, snažil jsem se vždy po vzoru svých duchovních vedoucích věřit, že nám Prozřetelnost, pakliže budeme věrně a pokorně plnit úkol služby, skrze množství dárců a grantů zajistí tolik financí, kolik je k existenci domova nutné. Nejen že nás Pán nenechal nikdy na holičkách, ale prostředků jsme měli vždy dostatek ke spokojenosti zaměstnanců i samotného provozu. Kromě státního a krajského rozpočtu děkuji městům Chrastava a Hrádek nad Nisou za trvalou podporu našich aktivit, děkuji všem firmám, které se i nepenězně podílely na chodu domova a na tvorbě parku, děkuji za všechny drobné i velké dárce z řad občanů. Děkuji farnostem nejen ve zmiňovaných obcích, ale i všem farnostem v Liberci, kteří nám nejednou finančně pomáhali. Děkuji všem dobrovolníkům, zvláště pak paní Květoslavě Šfovíčkové a Zuzaně Balcarové za dlouholetou službu potřebným v naší organizaci. Za veškerou pomoc chci poděkovat dnes již proslulému chrastavskému Klubu rozumných babiček – KRB. Pečením prvotřídních koláčků i svou pravidelnou přítomností vnášeli do naší

V Domově sv. Vavřince též probíhají drobné práce. Jedná se hlavně o náročné zahradnické udržování parku, dále se zde natírá, vyklízí, a opravuje vše, co se je po delší době zapotřebí. Domov pokojného stáří navštívila v červnu též ředitelka Diecézní charity Litoměřice a prohlédla si jeho prostory i přilehlý park, který je přístupný široké veřejnosti.

Romana Plischková

Foto

*- Vyvrácené stromy
v zahradě Domova sv. Anny*

POOHLÉDNUTÍ ZA CHARITOU

Vážení čtenáři, sestry a bratři, velmi zkráceně se chci ještě zastavit a poohlédnout se na uplynulá léta, která jsem směl prožít v Oblastní charitě Chrastava. Jistě již víte, že tato organizace k poslednímu prosinci 2005 zanikla a její aktivity byly sloučeny s Oblastní charitou Liberec. Mé působení ve vedení charity i Domova sv. Vavřince skončilo po téměř deseti letech 30. dubna 2006. Nejednou jsem s vámi mohl hovořit skrze stránky našeho společného Obrázku. Cítím tak potřebu ukončit své poslání i tímto způsobem a především za ně poděkovat a vyjádřit vděčnost těm, kteří si to rozhodně zaslouhují.

Domov sv. Vavřince navázal na dvacetileté působení sester v chrastavském farním areálu. Mnoho z nich zde ukončilo svou pozemskou pouť a tak si i charitní domov předsevzal nabídnout našim seniorům pokojně strávené roky, dny i hodiny podzimu jejich života. V září 1994 proto zakladatelka domova paní Pavla Zbrojová přijímá první obyvatele. Za počátek i první roky života domova jí za to patří velký dík.

Důležitým mezníkem naší velké rodiny bylo zavedení nepřetržitého provozu (v roce 2000) a poskytování, kromě sociálních, i některých zdravotních úkonů. Díky tomu jsme mohli doprovodit až do posledních okamžiků mnoho našich obyvatel přímo v domově. U lůžka umírajícího se tak mohl střídát personál, který měl čas na pohlázení, držení ruky a

pozvudivé slovo. U umírajícího mohla být rodina včetně dětí. U zemřelého směla rodina, personál i obyvatelé s rozžatými svícemi v klidu a pokoji posedět, zavzpomínat na jeho život, popovídat, pomodlit se ...

Pro mě osobně byly tyto okamžiky tím největším, co mi charita do vínku mého života dala. Fysická přítomnost u lůžka zemřelého totiž člověka nutně vyburcuje k přemýšlení nad smyslem života svého i života obecně. Uvědomí si, že v tyto chvíle nemá hodnotu majetek, peníze, hádání, tvrdošíjné prosazování si svého nebo přehnaně bujarý život s pocitem nutnosti co nejvíce si užívat slasti života. Na hodnotě rázem nabere kladné mezilidské vztahy, dobré skutky, prospěšná práce, vzpomínky. Ty zůstávají a mají pro každého i nadále plodný význam.

Nejednou jsme se tak s pocitem popsání posledního bílého místečka v knize života mohli loučit a doprovázet člověka, jehož tělo ztrácelo biologickou funkci, ale on sám odcházel zpět k Prozřetelnosti. Nejednou jsem si uvědomil jak intimní je to okamžik spoluprožívat s umírajícím jeho existenciální proměnu, kdy odevzdává Stvořiteli nejdůležitější i nejbezzýznamější okamžiky svého života, kdy má možnost opravdu objektivně pohlédnout na své radosti i strasti a kdy stojí tvář v tvář dokonalému Přijetí a Pokoji. Nejednou jsem přitom přemítal o starozákonní moudrosti „... zemřít stár a sytý dnů ...“. Já sám jsem byl častokrát ve svých myšlenkách u Svatého otce Jana Pavla II., kterému jsem směl podat pravici. V jeho přítomnosti jsem ono dokonalé Přijetí a Pokoj cítil ...

byla paní Bohumila Netopilová, která mě zvala na katechetická setkání, vyprávěla z praxe a dříve organizovala mnoho akcí pro mladé. Po určité době jsem začala s otcem Josefem Faltejskem připravovat činnost pro děti. Moc to s dětmi umí, hlavně po praktické stránce, hry, zpěvy a učí je samostatnosti atd. Vzpomínám, jak jsem připravovala s Hankou Prausovou dětskou křížovou cestu s písničkami, Mariánskou pobožnost, výlety ke sv. paní Zdislavě do Jablonného v Podještědí a prázdninové poznávací výlety.

V současné době jezdím na katechetická setkání do Litoměřic s Danou Glaserovou. Znovu vyučuji díky Pánu Ježíši Kristu náboženství a dostávám duchovní a zdravotní posilu. Učím ty nejmenší děti, první třídu, někdy i děti starší.

S dětmi je to krásné, jsou veselé, čisté a pozorné. Hodinu začínám uvítáním, vyprávěním, křížkem, dětskou nenáročnou modlitbou a později i delší modlitbou, kterou se modlíme doma, v kostele. Modlitby se začínáme učit písničkou, ukazováním, pohybovými i výtvarnými činnostmi. Vyprávím jim látku podle liturgického kalendáře, svátků, a to co je dětem nejbližší. Děti poslouchají, u toho kreslí, jsou činné, aby látku pochopily, zapamatovaly si ji a mohly ji doma vyprávět. Začala jsem s nimi také dělat soutěže, kdo co ví a co si zapamatoval, co už víme a co známe. Děti za to dostávají pochvalu, obrázky, srdíčkové body. Hodinu končíme

písničkou, kterou děti znají a mají ji rádi.

Děkuji za vyučování náboženství všem rodičům, kteří děti na hodiny přivádějí. Za dobu, co učím, musím říci, že na náboženství chodí čím dál méně dětí. Přejí si, abychom my dospělí byli velkým, milým příkladem a přínosem pro děti, pro novou generaci.

Posílám Vám všem pozdravení a přeji Vám radost, pokoj a dobro.

Božena Dvořáková

LIBERECKÉ MISIE (ÚTERÝ 1. ČÁST)

HŘÍCH

Bratři a sestry, možná by bylo dobře ještě trochu se vrátit k tomu včerejšímu dni. Napadlo mě, že to o čem jsme včera uvažovali bych mohl shrnout do takové příhody, která se mi při té příležitosti vybavila. Kdysi jsem se věnoval přípravě skupiny bířmovanců a udělali jsme si výlet. Měl jsem tak možnost při procházce chvíli mluvit s některými z nich. A mluvil jsem taky s jedním děvčetem, kterému bylo tehdy asi sedmnáct a protože jsem v té farnosti byl nový, trochu jsem se tak jako seznamoval s ní a s jejich rodinou. Ona je trochu komplikovaná povaha a bylo to pro mě zajímavé, když jsem se s ní bavil o její rodině a o tom, že ona je nejstarší, že se svým rodičům narodila hned na začátku manželství.

Takže ona na mě vybafla: „Jsem dítě lásky!“ A tím mi chtěla říct, že rodiče už byli svoji a že se měli opravdu rádi a ona že zahájila tu sérii jejich dětí, že pro ty rodiče nebyla nějakým nepříjemným překvapením, nebo škrtem přes rozpočet nebo já nevím jak by to mohlo ještě všelijak jinak být. Mne to velice zaujalo. O těchto věcech obvykle nemluvíme a viděl jsem, že pro tu dívku je to velmi důležité. A ona si to takto pojmenovala a takto se k tomu hlásila, že je „dítě lásky“. A tak bychom mohli shrnout včerejší den.

Mluvili jsme o Bohu, o tom, že náš Bůh je Bohem milujícím. A když si položíme onu otázku „Kdo jsem já, kdo jsme my?“ myslím si, že to co mi řekla ta dívka, můžeme naplno zopakovat: „Jsem dítě lásky! Bůh mě chtěl. Jsem dítě jeho lásky.“ Když o tom

takto uvažujeme, že tu je milující Bůh, který nám dal život, z lásky, a my chodíme po tom světě, vypadalo by to, že náš život je vlastně ráj. Bůh nás miluje, všechno nám dává. Ale život na světě není ráj, a není tady jenom láska. Do světa vstoupilo ještě něco jiného, něco co velmi ruší, něco co ničí porozumění, nebo co lásce škodí. A to je to, co má být předmětem tohoto našeho rozjímání. Hřích a zlo.

Když se podíváme do Písma svatého, mluví se o tom hned na prvních stránkách, obrazně, na příbězích, ale velmi přesně. Ten příběh o Adamovi a Evě nám říká, že zlo není dílo Boží. To, že na světě je zlo a hřích, to je výsledek činnosti pokusitele a pak člověka. Nemůžeme z toho vinit Boha. Příběh o Kainovi a Ábelovi nám říká, že zlo není žádná maličkost. Zlo je síla nesmírně destruktivní. Zlo zabíjí. Je třeba si na něho dát maximální pozor. A příběh o potopě nám říká, že zlo je velmi nakažlivé. Lepí se na lidi a šíří se z jednoho na druhého velmi, velmi, velmi, takže v Noemově době už není spravedlivých, jen Noe a jeho nejbližší rodina. A jinak všichni jsou nakaženi hříchem. Tedy, takto vypráví o hříchu ty první stránky Písma svatého.

A já bych to shrnul úplně prostě do takové jedné myšlenky nebo věty, kterou tady chci zdůraznit, opakovaně, potom. Bratři a sestry, zlo je největší problém vašeho života. Zlo a hřích je největší problém našeho života. To je skutečnost, která je často podceňována. Dnešní svět se žene za různými věcmi, nebo si dává pozor aby si uhlídal jiné věci, nebo aby se jich vyvaroval. Hřích se často bere jako legrace, něco směšného. Už v dospívání jsem si všiml, že jsou celé filmy postavené na tom, že se smějí tomu, kolik ho tam je, že to je třeba postavené tak, že celý ten film je o nějaké manželské nevěře. A je to tam vylíčeno tak, že je tam řada komických situací a všichni se tomu smějí a pak vám dojde, že to, o čem to bylo, je neštěstí, že kdyby se takový příběh skutečně stal, jsou ti lidé těžce nešťastní.

Hřích se často tváří jako legrace. Taky je zajímavé, že hřích se často tváří jako něco slabošského, jako něco, nad čím vždycky

zvítězíš – toho se nemusíš bát, s tím kdykoli přestaneš. Není to pravda. To jsou takové ty lži, pod kterými se nám to zlo podsouvá. Řekl jsem: „Zlo je největší problém našeho života.“ Víte, já jsem si to uvědomil v takové situaci, když jsem o těchto věcech mluvil snoubencům. Když jsem měl před sebou dva mladé lidi, kteří se chystají na sňatek. Stáhneme to na sebe.

Představte si, že byste byli vy v situaci, kdy si hledáte partnera, anebo jestli chcete, že vaše dospívající, nebo takřka dospělá dcera nebo syn by si hledali k sobě partnera. Představte si, že ten partner, kterého si volíte, nebo kterého si ten dotyčný volí, že je velmi bohatý. Má skvělé auto, já nevím co, prostě je velmi bohatý, ale je zlý. Jak se v tom manželství bude ten dotyčný cítit? Když bude obklopen přepychem ale bude ponižován, bude cítit, jak se po něm dupe. Bude se těšit až ten druhý odejde

Obrázku libereckých farností, a Bronislava Ostřanského – arabisty z Orientálního ústavu Akademie věd ČR. Je tady též esej „Islamizace Evropy“ od anglického politologa Davida Pryce-Jonese, který byl loni publikován Občanským institutem. Na závěr editorka zařadila grafy s počty a procentuálními podíly muslimů ve vybraných evropských zemích.

Rozhodně není předestřen černobílý a stádovitý pohled na islám. Odvození, co je černé a co je bílé, má možnost a měl by provést každý čtenář samostatně. Jednotu názorů nelze vnutit, ale je možno a je třeba k ní dojít svobodně. Problémy západní Evropy by měly být varující a poučné. Umělé přistěhovalectví a vykořenění v ghettech jsou plodem evropského často už socialistického státu, který státními příspěvky, minimální mzdou, nesvobodou pracovních vztahů a pokrytecky zhoubnou obhajobou rovnostářského multikulturalismu systematicky vytlačuje vlastní občany z oblastí, které jim mají náležet. Hledejme každý a včas, kudy se nikdy nevydat, ať už se islám bude modernizovat či ne. S přemluvou zakladatele CEPu, Václava Klause.

PŘEDPRÁZDNINOVÉ OBDOBÍ V OBLASTNÍ CHARITĚ LIBEREC

V posledním červnovém týdnu se uskutečnil projekt podpořený Nadací Škola hrou. Jednalo se o společný zájezd klientů Domova pro matky s dětmi v tísní v Liberci a Domova pokojného stáří v Chrástavě na kozí farmu a brusírnu perel v Pěnčíně na Jablonecku. Prohlídka byla doplněna ochutnávkou kozích sýrů a projížďkou vyhlídkovým vláčkem směr Černá Studnice a zpět. Všichni byli tímto společným projektem pro seniory a matky s dětmi nadšeni, a tak doufám, že v této činnosti bude možné i nadále pokračovat.

V jedné kuchyni Domova sv. Anny nyní probíhají drobné stavební práce, na zahradě již byly odklizeny vichřicí vyvrácené a

poničené stromy a děti si tak mohou hrát na nových prolézačkách a pískovišti, financovaných ze sbírky „Pomozte dětem!“ Školní děti si užívají letních prázdnin a již nyní se těší na letní tábory, které pořádá naše spolupracující organizace Centrum volného času Arabela.

Nadále je realizována akce „Pomoc matkám s dětmi ohrožených sociální exkluzí“ spolufinancovaná v rámci Společného regionálního operačního systému EU a Libereckým krajem.

Běžná cena: Brož., 254 str., 279 Kč

Vydáno: 2006

Objednací číslo: 101091

Vydalo Karmelitánské nakladatelství

Anotace knihy:

Don Gabriele Amorth se narodil v Modeně roku 1925, získal doktorát v oboru práva, patří do Zbožné společnosti svatého Pavla. Je členem Mezinárodní paapežské mariánské akademie a působí i jako exorcista v římské diecézi. A od roku 1944 je prezidentem Mezinárodní asociace exorcistů.

Proč je tak obtížné najít nějakého exorcistu? V této knize je obsažena první presentace dějin exorcismu od Kristových dob po dnešek. Tento stručný přehled 2000 let dějin vysvětluje, proč je dnešní klérus v této oblasti tak málo připravený a proč tolik kněží a biskupů nemá v exorcismu důvěru. Zlý duch z toho všeho těží, protože jakmile upadá víra zcela zákonitě bují pověra projevující se v podobě magie, satanismu, sekt, nových náboženských společností, spiritismu. To vše má kořeny v okultismu. Tato kniha se danou problematikou zabývá a snaží se zaplnit existující mezeru. Když člověk nemá dobré informace, nemůže rozpoznat, kde se skrývá nebezpečí. Kněží, vychovatelé, rodiče ... ti všichni musí vědět o zmíněných skutečnostech, které jsou dnes tak často popularizovány v masově sdělovacích prostředcích. Když chceme dobře porozumět určitým poruchám, musíme dokázat rozlišit, zda se jedná o psychické nemoci nebo o působení zlého ducha. Mělo by být jasné, že exorcista je tím posledním, za kým se má člověk vypravit. To je mínění autora knihy, který vybízí čtenáře, aby se uchylovali především k běžně dostupným prostředkům udělování Boží milosti, k modlitbě za osvobození. Právě tomuto problému otec Amorth věnuje poměrně značný prostor.

V knize ale nechybějí další témata, která dnes vzbuzují velký zájem. Jednou z takových otázek je to, zda v nějakém člověku může být přítomna duše nějakého zesnulého. V příloze je veřejnosti předložen překlad oficiálních textů exorcismů z Římského rituálu.

2. Islám bývá někdy považován za největší světovou sektu. Je tomu opravdu tak? Existuje islámské nebezpečí? Z různých úhlů se na tuto problematiku dívají přispěvatelé knihy

Islám v Evropě - obohacení, nebo nebezpečí?

Autoři: Účastníci semináře, který uspořádal CEP 14. prosince 2005

Cena: Brož., 104 stran, 50 Kč

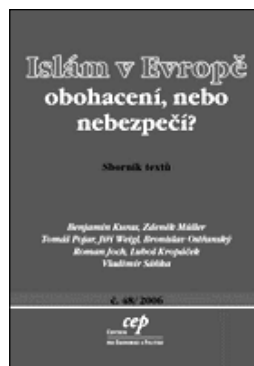
Vydáno: červen 2006

Vydal: CEP – Centrum pro ekonomiku a politiku jako č. 48/2006

Anotace knihy:

Tlak islámu trvá již řadu staletí. Nyní se však o islámu hovoří ještě více v souvislosti s terorismem, páchaným v jeho jménu, a s problémy novodobých muslimských přistěhovalců do západní Evropy.

Do sborníku přispěli nejrozličnější autoři – i takoví, s nimiž čtenář nebude souhlasit. Cílem bylo předložit celé spektrum názorů na tento problém. Najdeme zde provokativního Benjamina Kurase – spisovatele v Londýně, Zdeňka Müllera – arabisty ve Francii, Tomáše Pojara – náměstka ministra zahraničních věcí a Jiřího Weigla – vedoucího Kanceláře prezidenta republiky. Nechybí Luboš Kropáček – orientalista a afrikanista, profesor Filosofické fakulty University Karlovy, nezbytný a kontroverzní, který takto před časem dokázal zaplnit libereckou posluchárnu při akci zdejší pobočky Křesťanské akademie, a muslim Vladimír Sánka – ředitel Islámského centra v Praze. Je zde i příspěvek Romana Jocha – ředitele Občanského institutu, kterého dobře známe také ze stránek

z domácnosti, bude si připadat jako ve zlaté kleci. Představme si situaci, kdy ten partner by byl zdravý jako řípa, oblíbený, společenský, ale byl by zlý. To je totéž v bledě modrém ...

br. Gorazd OCarm.

Foto

Zdeněk Glaser

Plný text této i všech ostatních promluv bude k dispozici na internetových stránkách Obrázku libereckých farností, jejichž spuštění se připravuje.

RODINA A ŠKOLA

HOMOSEXUÁLNÍ REVOLUCE JE SOUČÁSTÍ REVOLUCE SOCIALISTICKÉ

JEJÍ ÚTOK SÍLÍ, HLAVNÍ NEPŘÍTEL – POLSKO

Evropský parlament je už „proslulý“ svou ideologickou „nestranností“ a „objektivitou“. Projevil ji např., když zakazoval¹ Rocco Butiglioniemu stát se evropským komisařem kvůli vyznávání víře, nebo když vyhrožoval² Slovensku v případě, že by přijalo zákon o výhradě svědomí (o něm v letošním Obrázku č. 4, 5. 3. 2006, s. 12n.), který by svobodu náboženství a názorů nadřadil nad taková „základní lidská práva“ jako právo na zabití nenarozeného dítěte. Nyní, jak se zdá, se hlavním nepřítelem stalo Polsko. Není týdne, aby někdo z řad poslanců eurosociálních, ať jsou zelení, růžoví nebo rudí, nevolal po razantních krocích proti polské vládě, která se v jejich vizích neliší příliš od nejhorších totalitních režimů. Potvrzením tohoto trendu v Evropském parlamentu je jeho rezoluce³ ohledně údajného růstu „intolerance, xenofobie a homofobie“ v Evropě, v níž se zmiňuje několik evropských zemí, avšak pouze Polsko se stalo terčem otevřené kampaně těchto levicových poslanců podporovaných médií.

Zarážející je především neadekvátnost činů, mezi něž tito europoslanci položili rovnítko. Na jedné straně máme vraždy imigrantů v Německu a v Belgii, útoky na homosexuály ve Francii a Belgii nebo vlnu antisemitských útoků, opět především ve Francii. Na druhé – případ chuligána, který strčil na ulici do polského vrchního rabína Michaela Schudricha, a několik výpovědí politiků strany Liga polských rodin ohledně demonstrací organizovaných hnutím

homosexuálů. Na jedné straně násilí a vraždy, na druhé – jeden incident a pár nepromyšlených vět. Avšak zatímco o situaci např. Židů ve Francii tamní média informují velmi nerada, Polsko se stalo v této Evropě synonymem všeho zla.

Proč? Jak tomu v této Evropě je? V případě antisemitismu se tam jedná většinou o závažné útoky ze strany muslimské komunity, tedy jiné minority chráněné antidiskriminačními zákony a politickou korektností. V případech neméně závažného rasismu lze tam vždy všechno připsat izolovaným skupinám tzv. ultrapravicových radikálů. Navíc, a to je nejdůležitější (jak píše publicista Pawel Lisicki), ve státech Evropské unie všechny politické síly – a tedy i pravice – přijaly pravidla veřejné debaty, které byly vytvořeny radikální levicí. Podle těchto kritérií slova jako „homofobie“ se stala všeobecnými zaklínadly, prostředkem vydírání, proti němuž obžalovaný nemá možnost se bránit, může pouze pokorně uznat svoji vinu. Debata na toto téma je vyloučena ...

Proto tzv. západní média mohou z velikou pozorností sledovat pochod skupiny par stovek homosexuálů Varšavou a zcela ignorovat demonstraci milionu Španělů proti agresivně protikřesťanské politice vlády Zapatera. A právě proto se v této perspektivě Polsko jeví jako úhlavní nepřítel: v této zemi je totiž posice církve stále silná, a posice radikální levice stále dost slabá. Otázky jako potraty nebo svazky homosexuálů mohou v Polsku stále a nerušeně být předmětem svobodné, veřejné a věcné debaty, v níž lze používat nejenom důvodné argumenty „pro“, ale i „proti“. V Polsku konečně stále existuje pochopení pro rozlišení mezi respektem k soukromí

jednotlivce a politickým požadavkům nějaké skupiny, pochopení, že tolerovat neznamená totéž co nadšeně podporovat. Jak prohlásil polský ombudsman: „Pouhý nedostatek entusiasmu pro požadavky osob jiné sexuální orientace nemůžeme nazývat homofobií”.

Polsko je obviňováno z porušování všeobecných evropských hodnot. Není to však levice ovládající Evropský parlament, kdo má s tím, co bylo, je a co má být těmito evropskými hodnotami, problém?

Maciej Ruczaj

¹ viz Obrázek roč. 3, č. 1, 5. 12. 2004, přílohu, nebo č. 2, 24. 12. 2004, s. 11nn.

² viz v angličtině http://ec.europa.eu/justice_home/cfr_cdf/list_opinions_en.htm (Opinion 4) a slovenskou odpověď na

<http://www.europarl.europa.eu/registre/recherche/NoticeDetaillee.cfm?docid=144001&doclang=EN> – rubrika Document title

³ v češtině na <http://www.europarl.europa.eu/activities/expert.do?language=CS#> – rubrika Nejnovější přijaté zprávy, 15. června 2006.

K tomu srov. polskou reakci na <http://orka.sejm.gov.pl/SQL.nsf/uchwaly?OpenAgent&5&20>:

«USNESENÍ Sejmu Polské republiky ze dne 23. června 2006

k otázce resoluce Evropského parlamentu ze dne 15. června 2006 o „nárůstu násilí způsobeného rasismem a homofobií v Evropě”

Sejm Polské republiky vyjadřuje své pobouření kvůli nepravdivým obviněním z „růstu intolerance způsobené rasismem, xenofobií, antisemitismem a homofobií v Polsku”, která jsou obsažena v rezoluci Evropského parlamentu ze dne 15. června 2006 roku.

Ochrana práv menšin a boj s projevy intolerance patří trvale mezi agendu prezidenta, parlamentu a vlády Polské republiky. Polsko se nevyhýbalo a nevyhýbá účasti na evropských programech monitorování aktů vyplývajících z intolerance. Polsko však očekává, že tyto programy budou zahrnovat všechny případy porušování lidských práv, tedy také právo na život, na náboženskou svobodu a na veřejnou morálku.

Případy intolerance vyskytující se v Polsku mají zcela okrajový charakter a setkávají se s všeobecným odsouzením a ostrou reakcí polské vlády. Nelze tedy na jejich základě vytvářet obecný názor na polskou společnost. Z tohoto důvodu považujeme za zcela neoprávněné a neadekvátní srovnání ojedinělých příkladů intolerance v Polsku s příklady zločinů a vražd s rasovým motivem, uvedenými ve stejném prohlášení, které se vyskytly v jiných státech Evropské unie.

V resoluci uvedený chuligánský útok na vrchního polského rabína byl ostře odsouzen nejvyššími státními představiteli, vč. presidenta Polské republiky a předsedy vlády, a stal se i předmětem policejního vyšetřování.

Vzhledem ke skutečnosti, že statistiky ukazují veliký počet nejvážnějších a nejkrutějších zločinů s rasovými motivy v jiných zemích Evropské unie, a také vzhledem k tomu, že vláda Polské republiky jednoznačně odsoudila všechny snahy o přenesení ideologie intolerance do polského veřejného života, domníváme se, že uvedení Polska jako země intolerance v resoluci Evropského parlamentu může být jediné výsledkem špatných úmyslů a nedostatku objektivnosti.

Sejm Polské republiky se ztotožňuje s židokřesťanským mravním dědictvím Evropy a proto nemůže akceptovat použití slov jako je „homofobie” v uvedených dokumentech Evropské unie.

Zároveň Sejm Polské republiky vyjadřuje své pobouření nad jednáním devíti polských poslanců Evropského parlamentu, kteří hlasovali pro resoluci.

Chceme konečně připomenout, že Polsko je zemí, která se tradičně řídí zásadou solidarity, a která chrání práva a podporuje rozvoj všech menšinových společenství náboženských i etnických. Proto vyzýváme Evropský parlament, aby naopak šířil polskou tradici tolerance a mnohonárodnostní společnosti jako polského přínosu pro evropský soubor hodnot.

Maršálek SEJMU Marek Jurek»

Překlad pro Obrázek

Maciej Ruczaj

1. 7. 2000 Dąbrowski Klaret Antonín OFM, adm. ex. z Ruprechtic
1. 9. 2003 Černý Bartoloměj Pavel OFM, adm.
1. 10. 2004 Kuczwicz Cherubin Marian OFM, adm.

Farnost Ruprechtice

1. 11. 1945 Becher Otto, adm.
1. 9. 1946 Němec Ludvík, adm. ex. z Liberce
1. 12. 1946 Berč Ondřej (řeckého ritu), adm., kaplan
1. 4. 1951 Čálek Bohuslav, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1952 Vraštil Jan, adm. ex. z Liberce
1. 7. 1953 Němeček Antonín dr., adm.
14. 9. 1953 Pokorný Ladislav, adm. ex. ze Stráže nad Nisou
16. 12. 1953 Vraštil Jan, adm. ex. z Liberce
24. 10. 1955 Knespl Jaroslav, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1956 Surý Jan, adm. ex. z Liberce
24. 6. 1957 Klapuch František, adm. ex. z Liberce
1. 8. 1964 Stodůlka Ignác, adm. ex. z Liberce
15. 3. 1965 Frajt Alois, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1974 Dobiáš Josef, adm. ex. z Liberce
1. 2. 1990 Kejdana Antonín Pavel OFM, adm.
1. 7. 1990 Dąbrowski Klaret Antonín OFM, farní vikář
1. 9. 1994 Wach Peter Ján OFM, farní vikář
1. 9. 1996 Kubík Gabriel Miroslav Ing. OFM, jáhen
15. 8. 1997 Kubík Gabriel Miroslav Ing. OFM, farní vikář
15. 8. 1997 Genrt Tomáš Pavel OFM, adm. ex. z Hrádku nad Nisou
1. 2. 1999 Genrt Tomáš Pavel OFM, farář
1. 7. 2000 Dąbrowski Klaret Antonín OFM, farní vikář
1. 7. 2000 Hřebec Daniel Miroslav OFM, farní vikář
1. 10. 2001 Bártek Bohuslav, farní vikář
1. 5. 2002 Kubík Gabriel Miroslav Ing. OFM, farní vikář

1. 9. 2002 Rathouský Filip Jan OFM, farní vikář
1. 9. 2003 Kejdana Antonín Pavel OFM, adm.
1. 9. 2003 Genrt Tomáš Pavel OFM, farní vikář

Farnost Vratislavice nad Nisou

1. 8. 1945 Augst Josef, v. s.
1. 2. 1951 Petržílek Karel, adm.
1. 10. 1951 Čálek Bohuslav, adm. ex. z Liberce
1. 12. 1951 Vítek Karel, adm.
1. 4. 1960 Klapuch František, adm. ex. z Liberce
1. 8. 1964 Stodůlka Ignác, adm. ex. z Liberce
15. 3. 1965 Frajt Alois, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1974 Dobiáš Josef, adm. ex. z Liberce
1. 2. 1990 Kejdana Antonín Pavel OFM, adm. z Ruprechtic
1. 7. 1990 Dąbrowski Klaret Antonín OFM, adm. ex. ze soukromí
1. 9. 1990 Vaněk Václav, adm. ex. ze soukromí
1. 6. 1991 Vaněk Václav, adm. jáhen
1. 6. 1991 Kejdana Antonín Pavel OFM, kněz
1. 12. 1992 Jáchym Radim Miroslav Ing. OFM, kněz
1. 3. 1996 Jáchym Radim Miroslav Ing. OFM, kněz

Podle záznamů

Msgre. Karla Červinky, kanovníka hilleánského

KARMELITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ

U sv. ANTONÍNA

Kostelní 9/7
460 59 LIBEREC
tel./fax: 485 104 064
e-mail: liberec@kna.cz
www.ikarmel.cz

Redakce Obrázku z nabídky knihupectví U sv. Antonína doporučuje

1. Některé obory mimořádně přitahují. Psychologie, psychiatrie ... a také – exorcismus. Sensacechtivé zájemce trochu zchladí knížka

Exorcisté a psychiatrii

Autor: Gabriele Amorth

A ZDE SE PŘEDSTAVUJE P. PAVEL MACH, KTERÉHO VÍTÁME MEZI SEBOU

Pocházím z Mladé Boleslavi, kde jsem se narodil 30. června 1978. Naše rodina žila po mnoho let bez víry. Až po mém křtu v mých třinácti letech přijala křest také maminka. Otec pocházel z Moravy, pokřtěn sice byl, ale poté co přišel do Čech, se víře

odcizil. Mám dvě sestry, které jsou o jedenáct a čtrnáct let starší a dávno mají již své vlastní rodiny.

V Mladé Boleslavi jsem prožil své dětství i mládí. Zde jsem poznal řadu lidí, kteří byli jistě nástrojem v rukou Božích a ovlivnili mé budoucí povolání. Velkým

vzorem byl pro mě místní pan farář P. Václav Hlouch, kterého mnozí ještě pamatujete, když zde v Liberci v šedesátých letech kaplanoval. Farnost v Mladé Boleslavi pro mě byla druhým domovem.

Během střední hotelové školy jsem poznal, na jakou další životní cestu mě Pán volá. Rodiče byli tolerantní, ale nadšení z mého rozhodnutí nebyli. Tatínek zemřel rok před mou maturitou a maminka, se slzami v očích, přijala mé rozhodnutí jako vůli Boží.

Po absolvování semináře a teologické fakulty v Praze jsem byl před dvěma lety vysvěcen na jáhna a rok jsem působil u P. Pavla Jančíka ve Střekovské farnosti. Jako novokněz jsem potom byl rok farním vikářem farnosti Ústí nad Labem, odkud jsem byl nyní přeložen k vám do Liberce.

Nepřicházím s nějakými zvláštními dary, ale chci mít srdce otevřené pro každého, s kterým se setkám. Upřímně se těším na osobní setkání s vámi a prosím vás o modlitbu, aby Pán žehnal našemu společnému působení.

P. Pavel Mach

Foto

Jaroslav Andrš

KNĚŽÍ USTANOVENÍ PO ROCE 1945

Farnost děkanství Rochlice

1. 10. 1947 Havelka Josef, v. s.
1. 2. 1951 Petržílek Karel, adm. ex. z Vratislavic nad Nisou
1. 10. 1951 Čálek Bohuslav, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1952 Vraštil Jan, adm. ex. z Liberce
1. 4. 1960 Klapuch František, adm. ex. z Liberce
1. 8. 1964 Stodůlka Ignác, adm. ex. z Liberce
1. 3. 1965 Frajt Alois, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1974 Dobiáš Josef, adm. ex. z Liberce
1. 2. 1990 Kejdana Antonín Pavel OFM, adm. ex. z Ruprechtic
1. 9. 1990 Dąbrowski Klaret Antonín OFM, adm. ex. ze soukromí
1. 9. 1994 Wach Peter Ján OFM, adm. ex. z Ruprechtic

K této resoluci Evropského parlamentu

Pro resoluci hlasovalo 302, proti 162, zdrželo se 100 europoslanců. Jak uvádí usnesení polského sejmu, resoluci odsuzující Polsko podpořilo z 54 polských europoslanců devět (není to nic divného, dokument odsuzující Slovensko – viz vysvětlivku² výše – také nezpracoval nikdo jiný, než slovenský právník, Martin BUZINGER). Byli to tito lidé:

Ze sociálních eurodemokratů Lidia Joanna GERINGER de OEDENBERG, Bogusław LIBERADZKI, Marek SIWIEC a Andrzej Jan SZEJNA (Svaz demokratické levice – Unie práce; postkomunisti),

Genowefa GRABOWSKA, Józef PINIOR a Dariusz ROSATI (Sociální demokracie Polska) a Wiesław Stefan KUC (Sebeobrana) a z aliance euroliberálů a eurodemokratů Janusz ONYSZKIEWICZ (Unie svobody/Demokratická strana).

Ve Slovenské republice byly nedávno volby. Je proto užitečné vědět, kdo v europarlamentu ze 14 slovenských zástupců ostudnou resoluci podpořil. Byli to tito čtyři: Ze sociálních eurodemokratů Miloš KOTEREC a Vladimír MAŇKA (Ficiv SMER-Sociálna demokracia) a z nezařazených europoslanců Irena BELOHORSKÁ a Sergej KOZLÍK (Mečiarovo Hnutie za demokratické Slovensko).

Neméně zajímavý je výsledek českých eurozástupců. Je jich tam 24 a z nich pro resoluci hlasovalo osm. Ze sociálních eurodemokratů Richard FALBR a Libor ROUČEK (Česká strana sociálně demokratická – ČSSD), z eurosjednocené levice a Severské zelené levice Věra FLASAROVÁ, Jiří MAŠTÁLKA, Miloslav RANSDORF a Vladimír REMEK (Komunistická strana Čech a Moravy), nezařazená Jana BOBOŠÍKOVÁ (NEZÁVISLÍ) a z Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů!) a Evropských demokratů Jana HYBÁŠKOVÁ (Evropští demokraté – Jan Kasl).

br. Felix OFM

Foto

- Benedikt XVI. a maršálek Sejmu Marek Jurek při soukromé audienci ve Vatikánu 10. 4. 2006

DĚTI A MLÁDEŽ

DĚTSKÝ DEN U OBRÁZKU 10. 6. 2006

Foto
- Dětský den se jako každý rok
konal U Obrázku v Ruprechticích,
letos se sešlo na sto dětí
- Na louce U Obrázku
bylo rozeseto na 16 soutěží

- K obědu nemohlo být nic jiného
než výborné párky,
na které se všichni celý rok těší
- Soutěž ve věšení prádla

Dominik Fišer

HISTORIE

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

CÍRKEV V EVROPĚ PO I. SVĚTOVÉ VÁLCE (2) Rozpad Československa

Rakousko-Uherské monarchii byly mnohdy právem vytýkány její postoje k národnostním menšinám. To, že Československo na tom nebylo lépe, tyto výtky ale pomíjely. Národnostní složení bylo takřka stejné s tím rozdílem, že hlavní roli po první válce nehrál německý národ, ale domnělý „národ československý“. A jak už bývá dobrým zvykem v podobných případech, na ty ostatní, v tomto případě tři miliony Němců, se již jaksi nehledělo.

Od druhé poloviny 19. století razili němečtí liberálové ideu uzavřené, od ostatní části Čech ohraničené německé oblasti

s vlastní samosprávou – Deutschböhmen. Arogantní německý nacionalismus byl tak silný, že dokázal zvrátit pro něj nepříznivá tzv. Badeniho jazyková nařízení pro Čechy a Moravu. Tato nařízení platila mezi 5. dubnem 1897 a 14. říjnem 1899 a zrovnoprávňovala češtinu s němčinou. To se nezdařilo a naopak to vedlo k pádu rakouské vlády. A nejenom to, Němci dávali své sympatie k Německé říši, nikoli však k Rakousku, najevo tak okázale, že při císařově návštěvě v Liberci v r. 1891 vlály místo černožlutých rakouských vlajek německé, totiž černo-červenožluté, a policisté chodili v tzv. „piklhaubnách“, místo v tradičních rakouských kloboucích. To už došla trpělivost i samotnému císaři a

kardinál Ercole Consalvi (viz Obrázek roč. 3, č. 8, 10. 7. 2005, s. 14), jenž se o volbu nejvíce zasloužil. Korsičanovi se zdálo, že papež nebude mít dost pevné ruky, aby si udržel kormidlo lodičky Petrovy. Co však papeži chybělo do státníka, to nahradil plnou měrou Consalvi. Spolupráce dvou lidí rozličných povah byla tak dokonalá jako

v málokterém případě. Oba spojovala ryzí víra, neústupnost ve věcech základních a mravní nesmlouvavost. Váhu této mravní moci, kterou Napoleon zpočátku podceňoval, měl brzy pocítit i on.

příště: Pokus o obnovu náboženskou

P. Josef Dobiáš

Foto

- Pro návštěvníky chrámu Sv. Petra:
hrob Pia VI., papeže
se čtvrtým nejdelším pontifikátem
(24 let a 6 měsíců),
je v blízkosti hrobu Jana Pavla II.

- Celé území USA v roce 1790:

7. 1. 1789 – první presidentské volby v USA,
30. 4. George Washington – první prezident,
6. 11. 1789 – povyšuje Pius VI.
prefekturu Spojené státy americké
na první diecézi v USA (sídlo Baltimor –
označeno šipkou) a jmenuje dosavadního
prefekta USA P. Johna Carrola SJ
prvním katolickým biskupem v USA;
světil jej britský biskup.

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

PŘESUNY KNĚŽÍ VE VIKARIÁTĚ

Vzhledem k tomu, že byl z tohoto světa odvolán na věčnost „Padre“ Antonín Bratršovský, děkan z Jablonce nad Nisou, dochází od 1. srpna v libereckém vikariátu k těmto změnám:

1. P. Mgr. Oldřich Kolář, dosavadní děkan ve Frýdlantě v Čechách, byl jmenován děkanem v Jablonci nad Nisou a excurendo administrátorem farností Janov nad Nisou, Lučany nad Nisou, Rychnov u Jablonce nad Nisou a Rýnovice.

2. P. Mgr. Vít Audy, dosavadní farní vikář v Liberci na arciděkanství, byl jmenován od administrátorem farnosti děkanství Frýdlant v Čechách a excurendo administrátorem farností Bulovka, Dětrichov u Frýdlantu v Čechách a Ves u Frýdlantu v Čechách.

3. P. Mgr. Ing. Antonín Sedlák, dosavadní dočasný děkan v Jablonci nad Nisou, byl jmenován administrátorem farnosti děkanství Děčín I a excurendo administrá-

torem farností Arnoltice, Hřensko, Huntířov, Nebočady a Těchlovice.

4. P. Mgr. Ing. Pavel Poláček přijal kněžské svěcení 24. června 2006 a byl jmenován od 1. července farním vikářem ve farnosti děkanství Jablonec nad Nisou.

5. P. Mgr. Pavel Mach, dosavadní farní vikář v Ústí nad Labem, byl jmenován od farním vikářem ve farnosti arciděkanství Liberec.

(Pozn.: K přesunům františkánských kněží, o nichž informovalo minulé číslo Obrázku, dojde až v srpnu; u P. Lukáše Pavla Bradny OFM se omlouváme za mylný údaj o dni jeho svěcení – správně mělo být: 21. 6. 2003.)

Všem nově jmenovaným přejeme požehnané působení a hodně radosti a darů Ducha sv. ve službě Bohu a lidem.

Liberecký vikariát /

P. Tomáš OFM

světovou válkou, tak v meziválečném období. Pro mnoho lidí tehdejší doby se stával přitažlivým právě touto liberálností, která snesla vedle sebe nejružnější způsoby vzdělávání.

Zájemcům o další informace o této problematice doporučuji Fontes Nissae VI, které byly vydány v Liberci na konci roku 2005.

Marie Macková

Foto

- Ze knihy Kouzlo starých pohlednic
Liberecka: „Záběr do interiéru kláštera,
s českým textem na rubu
‘Toto jest naše ložnice. Jsou to tři sály,
ale ten třetí, a v tom já spím,
ten zde není vyfotografovaný.’
Šipka dole ukazuje,
kde je onen třetí sál.“

NAPOLEON (2)

Zápasy s papeži

Dravé vlny francouzské revoluce se záhy převalily přes Alpy do Itálie. Napoleon se r. 1796 zmocnil severní části církevního státu, uchvátil Anconu, kde vydrancoval poklad – posvátný obraz Panny Marie, který poslal do Paříže jako vítěznou trofej. Papež Pius VI. (papežem byl od 22. 2. 1775) musel zaplatit 45 milionů scudů válečné náhrady, vydat 500 vzácných rukopisů a soch, velký počet naturálních dárků a to vše za ztrátu polovice patrimonie. Napoleonův vítězný pochod na Řím r. 1796 zničil naději Apoštolského stolce na pomoc Bourbonů a Rakouska. Smlouvou r. 1797 byl církevní stát podřízen moci francouzského direktoria.

To ale byla jen předehra pohrom daleko větších. R. 1798 vtrhl do Říma generál Berthier a ustavil Římskou republiku v čele s pěti konsuly. Paříž se měla stát středem západní Evropy a Řím měl k tomu přispět poklady, které tam císařové a papežové snesli během dvou tisíciletí. Na 300 vozech odvážela vojenská stráž do Paříže ohromné množství soch a obrazů, mědirytin a perel. Všechny paláce, kostely a 200 klášterů byly oloupeny.

Tak došlo v Římě k vandalskému řádění, které nemá v dějinách obdobu. Na začátku Andělského mostu byla postavena socha

bohyně Svobody, šlapající svýma nohama po tiáře. Komisař direktoria, protestant Haller, vyzval papeže, aby nosil francouzskou trikoloru. Papež řekl: „Neznám jiného znamení, než kterým mne církev ozdobila. Tělo mé náleží vám, ale má duše Bohu. Poznávám ruku, která bije pastýře a stádo, podrobuji se jí. Pytel, abych se přikryl, kámen, na nějž bych hlavu položil, je všechno, co potřebuji. To dostačí starci, který zbytky života bude trávit v kajícínosti.“ Nato Haller řekl papeži, že tedy musí město opustit. Když byl nucen vstoupit do vozu, řekl papež: „Jsem příliš starý a churavý, nemohu svůj lid opustit; chci umřít zde.“ „Umírá se všude,“ odsekl Haller s revolucionářskou drzostí. „Nepůjdete-li po dobrém, půjdete z přinucení.“ Jednaosmdesátiletý papež byl vláčen po Itálii po různých místech. V březnu 1799 byl v nosítkách nesen přes Alpy víc mrtvý, nežli živý. Byl dopraven do Valence, kde 29. srpna zemřel. Nikdo se ho neodvážil pohřbít, pokud nepřijdou vyšší příkazy. Teprve 3. prosince přikázal konsulární dekret pochovat jej bez velké pocty. Až v únoru 1800 byl převezen do Říma a slavnostně církevně pochován. O to se zasadil konsul generál Bonaparte, čímž si získal dobrozdání, že si váží náboženství a církevních řádů.

Nepřátelé církve se domnívali, že s papežem Piem VI. klesá do hrobu papežství. Ale konkláve se sešlo na území rakouském a 14. 3. 1800 zvolilo benediktina kardinála Barnabu (Gregoria) Chiaramontiho papežem. Ten přijal jméno Pius VII. Jeho státním tajemníkem se stal

připočteme-li neustálé stížnosti libereckých Čechů na německé šikanování, nemůžeme se divit tomu, že byl roku 1892 odvolán liberecký starosta JUDr. Carl Schücker, který byl v úřadě od roku 1886.

Na konci I. světové války se idea Deutschböhmen dostala opět do popředí. Byla již dokonce 29. 10. 1918 vyhlášena a bylo požadováno začlenění Deutschböhmen do Německého Rakouska. Zároveň byl vytvořen ve Vídni prozatímní parlament, skládající se z poslanců říšské rady a Němců z pohraničních území, který v listopadu 1918 vyhlásil za provincie Sudetenland, Deutschsüd-mähren, a Böhmerwaldgau, navíc s městy Brnem, Jihlavou a Olomoucí.

S tímto postupem souhlasily všechny německé politické strany, včetně sociálních demokratů, kteří se spolu s ostatními dovolávali sebeurčovacího práva. O něm mluvil americký prezident Wilson, když požadoval možnost sebeurčení pro národy Rakouska-Uherska. Jistě si dokážeme představit, že by to znamenalo brzký konec Československa. Konec tomu učinila československá armáda, která obsadila pohraničí. Při tomto útoku někde dokonce tekla krev. Snahy Němců však neustaly. Za zmínku stojí kampaň před volbami do rakouského parlamentu, kterých se chtěli účastnit, a generální stávka ze 4. 3. 1919, při níž přišlo o život 51 Němců a dva Češi.

Mezinárodní situace se pro Němce nevyvíjela příznivě. Ani československá vláda se nemínila svého území vzdát a po smlouvách z Versailles a Saint Germain bylo rozhodnuto. Rakousko oficiálně uznalo ČSR a zřeklo se nároků na jeho území. Tím také skončil pokus o připojení českých území k Rakousku.

Dvacátá léta přinesla určité uklidnění, které bylo způsobeno mj. poválečnou konjunkturou. Potom přišla hospodářská krize a právě německé pohraničí patřilo, díky své jednoznačné orientaci na lehký průmysl, mezi nejpostiženější oblasti. Na rozdíl od vnitrozemí zde nerostly sympatie ke třídnímu socialismu KSČ, ale právě k socialismu nacionálnímu a k hitlerovskému Německu. Některé strany, jako např. výše zmíněná DNSAP, byly

zakázány, což se bohužel nestalo se stejně totalitní KSČ. Bylo např. zakázáno vyvěšování hákových křížů, ale srpu s kladivem byla ponechána podivná svoboda. Sovětské nebezpečí se nevidělo a pokud ano, zdálo se být na rozdíl od německého tak daleko ...

Prázdné místo na politické scéně rychle vyplnila Henleinova SdP (Sudetendeutsche-Partei) a ve volbách v roce 1935 získává 67,2 % v celé sudetoněmecké oblasti, v Liberci dokonce 69,8 % hlasů. Podivný byl ale i vztah obou československých prezidentů k sudetským Němcům. Masaryk byl jimi respektován, ale například Liberec, jednu z hlavních bašt německého socialismu nikdy nenavštívil. Tuto návštěvu provedl až Beneš v r. 1936, ale i když slíbil a dokonce i dodržel větší zastoupení Němců ve státní správě a hospodářskou pomoc pro krizi postižené pohraničí, bylo už pozdě. Problematickou postavou (a falešným prorokem sudetských Němců) byl učitel tělocviku a aktivní turner (člen svazu tělocvičných spolků) Konrád Henlein, rodák z Vratislavic nad Nisou. Ten po zákazu DNSAP dokázal vytvořit sjednocující sudetské, zdánlivě nepolitické hnutí SHF (Sudetendeutsche-Heimats-Front). S ním nejen převzal členstvo DNSAP, ale ovládl pomocí využití dílčích rozporů (např. mladí proti starým) členstvo stran sudetoněmeckých agrárníků a živnostníků. Důsledkem posílení SHF („Kdo nejde s námi, jde proti nám.“) byl i pokles vlivu sudetských křesťanských sociálů. Pro SHF a následně i pro SdP volil Henlein politiku dvojí tváře. Navenek byl loajální k Československu, vnitřně a ideově však pracoval od podle Hitlerových instrukcí. Cílem bylo rozbití republiky. Doslova trapným by se dal nazvat Masarykův postoj ke vzniku SdP. Jeho primitivní argument že „Henlein je přece učitel a učitelé jsou slušní lidé“, byl nakonec hlavním argumentem pro umožnění vzniku této strany.

Je samozřejmě možné pokračovat ve výčtu německých nacionalistických hanebností, ale jak je také známo, toto se týkalo především velkých průmyslových center. Zde se nejvíce projevil odpad od tradiční víry a příklon k novému

pseudonáboženství – k socialismu, v tomto případě k jeho národní formě. Na venkově, kde byla víra více zakořeněna, byla situace znatelně lepší. Avšak po nástupu Hitlera k moci se i tam vztahy mezi Němci a Čechy znatelně vyostřily.

Ukázkou řečeného mohou být semináře. O víře mezi Němci svědčí to, že v Praze bylo německých seminaristů dokonce více než českých. Ve druhé polovině 30. let ale počala růst nedůvěra českých bohoslovců k jejich německým kolegům, kteří byli podezíráni ze sympatií k nacionálnímu socialismu. V červnu 1938 mělo 19 německých bohoslovců přijmout kněžské svěcení. Oslnění socialistickou myšlenkou však vstoupili manifestačně do Henleinovy strany a rektoru Beranovi tento krok vysvětlili tím, že lid se ztotožnil s tímto hnutím a kněží se nemohou od lidu oddělit! Je příznačné, že sám papež Pius XI. ihned rozhodl, že ke svěcení nesmí dojít. Po počátečním rozčarování a obviňování arcibiskupa z toho, že trestá vlastenecké seminaristy nakonec všichni podepsali, že učinili nepředložený krok a ke svěcení nakonec došlo. V Olomouci byla situace obdobná a po záboru Sudet

zde dokonce došlo k fyzickým potyčkám mezi českými a německými seminaristy.

V září roku 1938, když se jednalo o odtržení sudetoněmeckých území, bylo do chrámu Panny Marie před Týnem přeneseno Paládium země české, milostný obraz Panny Marie ze Staré Boleslavi. Byly před ním konány smírné pobožnosti a adorace Nejsvětější svátosti. K odvrácení rozdělení země a hrozící války to však nestačilo. Podobný výsledek mělo i to, když kardinál Kašpar po Benešově odchodu do Anglie podal jeho nástupci, prezidentu Háchovi, k políbení lebku sv. Václava. President, katolík, si tím chtěl vyprosit pomoc pro nesnadný úkol, který před ním stál. Nic už nepomohlo. Vždyť v uplynulých zdánlivě nerušeně plynoucích desetiletích většina lidí, nekřesťanů i křesťanů, nevěnovala náležitou péči vpravdě rozhodujícím věcem – byli ponořeni převážně do svých soukromých záležitostí. A mezitím zlo, bez jejich potřebného odporu, za jejich lhostejnosti, ba často součinnosti, tak mocně postupně vzrostlo. Tu přišla jeho chvíle a rázem je uviděl každý. Chvilé, kdy bylo pozdě ...

pokračování příště

David Jech

Foto

- JUDr. Emil Hácha

(12. 7. 1872, † 26. 6. 1945,*

od 30. 11. 1938 prezidentem ČSR

a pak i protektorátu Čechy a Morava.

Osudovým zlomem v jeho životě

se stal atentát na Reinharda Heydricha,

který v červnu 1942 provedli

čeští výsadkáři.

Terorizování českého národa

a osobní nátlak nacionálních socialistů

v čele s Karlem Hermannem Frankem

potom podlomily

jeho zdravotní a duševní stav.)

VORŠILKY V LIBERCI (2)

dokončení

První světová válka omezila rozvoj tohoto školského zařízení, ale nepřerušila jeho činnost. Naopak, z praktických důvodů například stoupl zájem o zařazení do zdejšího penzionátu, nejenom z řad dříve navštěvujících osmiletku a

měšťanku, ale dokonce i od studentek učitelského ústavu.

Vznik Československé republiky s sebou přinesl poněkud jinou situaci. Jednak začalo být odlišně vnímáno veškeré *konfesní školství*. Navíc liberecký voršilský institut měl vyučovací jazyk německý, takže se mu vznikem nových hranic poněkud zmenšil prostor, ze kterého tradičně přijímal své žáčky a studentky. Po právní stránce ovšem nedošlo k zásadnějším změnám. I Československá republika akceptovala soukromé konfesní školství jako druh škol s právem veřejnosti, tedy srovnatelných se *školstvím státním*. Voršilky byly poměrně populární obecně, takže ani pro liberecký institut to neznamenovalo významnější ústup ze slávy. Ten přišel až v důsledku Mnichovské dohody. Liberec se stal součástí nacistického Německa a říšskoněmecká správa prakticky okamžitě konvent zlikvidovala a budovy zabavila pro své potřeby. To byl v podstatě konec zdejších voršilek. Pokus o obnovu jejich činnosti po skončení druhé světové války byl jednak podniknut českými voršilkami, takže vycházel z odlišného prostředí, jednak byl z důvodu razantních změn politické situace dost episodický.

Tak jako na jiných místech, i v Liberci vybudovaly voršilky pro své potřeby nejenom klášter, ale především rozsáhlý školský komplex, který v době svého vzniku splňoval veškerá kritéria požadovaná od moderních školských budov, včetně toho, že byl vybaven nejenom divadelním sálem a hudebními zkušebnami, ale také například tělocvičnou, koupelnami se sprchami

nebo třeba systémem centrálního vytápění s nízkotlakým kotlem.

Počet konventuálek nebyl v Liberci, na rozdíl od některých jiných voršilských konventů u nás, nikdy příliš vysoký. Do první světové války jich nikdy nebylo víc než 20. Některé z nich přišly ještě z Berlína, řada z nich vstoupila do řádu za dobu působení konventu v Králíkách. V Liberci se příchod nových žen dost výrazně omezil, ve srovnání s předcházející dobou. Na druhou stranu se objevují ženy, které přišly z výrazně českých oblastí Čech, k čemuž v předcházejícím období docházelo jen zřídka, ačkoliv konvent nestanovoval žádná národnostní kritéria pro přijímání nových členek.

Voršilky podle svých regulí měly poskytovat vzdělání dívkám ze všech vrstev společnosti. Protože však šlo o vzdělání placené, v praxi se v jejich školách i v penzionátu vzdělávaly především dcery středostavovských rodin, ojediněle i z vyšších vrstev. Ze sociálně slabšího prostředí jich byl naprostý zlomek. Protože šlo o soukromou školu, nebylo dáno žádné pravidlo, jak dlouho je třeba ve škole studovat. Některé dívky pobýly pár měsíců v penzionátu a vrátily se do své rodiny, jiné tu prožily několik let. Bylo možné samozřejmě absolvovat kompletní povinnou školní docházku jenom tady. Nejčastější model byl ovšem dva až tři roky ve škole a zároveň v penzionátu mezi 11. –

15. rokem věku. Šlo nejenom o formu vzdělávání, ale také o navázání dalších společenských kontaktů a možnost hlásit se k absolvovanému vzdělání jinde, než v místě bydliště. Pro dívky to byla nejenom vzdělávací, ale významným způsobem i společenská zkušenost. Pro většinu z nich totiž následoval sňatek a péče o rodinu, jenom pro část znamenal voršilský institut začátek dalšího vzdělávání a cestu k samostatné profesi.

Pro voršilky z tohoto konventu znamenal Liberec výhodnou zastávku po jejich poměrně dobrodružné pouti Evropou poslední čtvrtiny 19. století. Nalezly tu příznivé podmínky na dalších 40 let existence. Pro Liberec to byl další kamínek do neobyčejně pestré mozaiky vzdělávacích možností, které nabízel jak před první

V RODINĚ PŘEDEVŠÍM SE KAŽDÝ UČÍ DÁVAT I DOSTÁVAT LÁSKU

Drazí bratři a sestry,

Mám velkou radost, že se účastním tohoto modlitebního setkání, kterým chceme oslavit Boží dar rodiny. Jsem nablízku v modlitbě všem těm, kteří byli nedávno v tomto městě zasaženi zármutkem, a v naší naději ve vzkříšeného Krista, který dodává odvahu a světlo zvláště ve chvílích největšího utrpení.

Sjednocení stejnou vírou v Krista shromáždili jsme se zde z mnoha částí světa jako společenství, které vzdává dík a radostně dosvědčuje, že lidé byli stvořeni k obrazu a podobě Boha tak, aby milovali, a že se plně realizují teprve tehdy, když darují sami sebe jako dar druhým. Rodina je místem, kde se každá osoba především učí dávat a dostávat lásku. Z tohoto důvodu Církev pastoračně neustále pečuje o tuto skutečnost tak zásadní pro lidskou osobu. A takto učí ve svém magisteriu: „Bůh, jenž je láska, stvořil člověka pro lásku a povolal ho k tomu, aby miloval. Když stvořil muže a ženu, povolal je v manželství k intimnímu společenství života a vzájemné lásky. 'Už tedy nejsou dva, ale jeden' (Mt 19, 6)“ (Kompendium katechismu katolické církve, 337).

Toto je pravda, kterou Církev ve světě neúnavně hlásá. Můj drahý předchůdce Jan Pavel II., řekl že „člověk se stal 'obrazem a podobou' Boha nejen skrze své lidství, nýbrž také skrze společenství osob, které muž a žena od počátku vytvářejí. Stali se tak obrazem Boha nikoli tak ve své osamocenosti, jako spíše ve svém společenství“ (Katechese, 14. 11. 1979). Proto jsem svolal toto 5. světové setkání rodin do Španělska, a konkrétně do Valencie, která je bohatá svými tradicemi a hrdá na svou křesťanskou víru, která žije a je pěstována v tolika rodinách.

Rodina je institucí, která prostředkuje mezi jednotlivcem a společností, a nic ji nemůže zcela nahradit. Sama je založena především na hlubokém osobním vztahu manžela a manželky, který je podpořen citovým poutem a vzájemným porozuměním. Proto se mu dostává hojné pomoci od Boha ve svátosti manželství, v níž spočívá pravé povolání ke svatosti. Kéž mohou děti zakoušet zejména chvíle harmonie a náklonnosti spíše než okamžiky nesvárů a lhostejnosti, protože láska mezi otcem a matkou poskytuje dětem velké bezpečí a učí je, jak krásná je věrná a trvalá láska.

Rodina je nezbytným dobrem pro národy, neodmyslitelným základem společnosti a velkým a celoživotním pokladem pro manželskou dvojici. Je nenahraditelným dobrem pro děti, které mají být plodem lásky a naprostého a velkodušného sebedarování rodičů. Hlásat plnou pravdu o rodině, založené na manželství jako domácí Církvi a svatostánku života je velká odpovědnost pro všechny.

Otec a matka si před Bohem slíbili naprosté „ano“, které tvoří základ svátosti, která je spojuje; a stejně tak, aby se vnitřní vztah rodiny naplnil, je nezbytné, aby řekli „ano“ k přijetí svých zrozených či adoptovaných dětí, které mají vlastní osobnost a vlastní povahu. Ty pak rostou v atmosféře přijetí a lásky, a je žádoucí, aby až dosáhnou dostatečné zralosti, chtěli vrátit své „ano“ těm, kteří jim dali život.

Výzvy soudobé společnosti, poznamenané rozvracejícími silami vznikajícími zvláště v městském prostředí, vyžadují záruku, aby rodiny nezůstaly samy. Malá rodina může narazit na obtížné překážky, pokud je izolována od svých příbuzných a přátel. Církevní společenství má proto odpovědnost nabízet podporu, povzbuzení a duchovní pokrm, který posílí soudržnost rodiny zejména ve zkouškách nebo ve chvílích krize. V tomto smyslu je velmi důležitá role farnosti i různých církevních sdružení, povolaných spolupracovat jako systém podpory a pomoci k tomu, aby rodina rostla ve víře.

Kristus ukázal, co je vždycky nejvyšším zdrojem našeho života, a tedy i života rodiny: „To je mé přikázání: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život“ (Jan 15, 12 – 13). Láska samého Boha byla

SONALITURGIA / BOHOSLUŽBA SLOVA

Esime ne pibililugemine – Psalm – Teine pibililugemine – Halleluja /

První čtení – Responsoriální žalm – Druhé čtení – Aleluja

See on Jumala sõna. Tänu olgu Jumalale.

Evangeliumilugemine / Evangelium

Issand olgu teiega. **Ja sinu vaimuga.**

Lugemine püha N. Evangeliumist. **Au Sulle, Issand.**

See on Issanda sõna. **Kiitus Sulle, Kristus.**

Jutlus / Homilie

Usutunnistus / Vyznání víry

Nikaia-Konstantinoopoli usutunnistus / Nicejskocarihradské vyznání víry

Mina usun ainsasse Jumalasse, kõigeväelisesse Issasse, taeva ja maa, kõige nähtava ja nähtamatu Loojasse. Ja ainsasse Issandasse, Jeesusesse Kristusesse, Jumala Ainusündinud Pojasse, Kes enne aegade algust Issat on sündinud. Jumal Jumalast, Valgus Valgusest, toeline Jumal tõelisest Jumalast, Sündinud, mitte loodud, olemuselt üks Oma Isaga. Kelle läbi kõik on loodud. Meie, inimeste pärast ja meie õndsuseks on Ta taevast tulnud. Püha Vaimu läbi Neitsist Maarjast lihaks saanud, ja on saanud inimeseks. Kes meie eest on risti löödud Pontsius Pilaatuse ajal, kannatanud ja maetud, kolmandal päeval surmuis tões tõusnud, nagu ütlevad Pühad Kirjad, taevasse läinud, istub Isa paremal käel ja tuleb taas Oma kirkuses kohut mõistma elavate ja surmute üle, ning Tema riigi ei ole lõppu. Mina usun Pühasse Vaimusse, Issandasse. Kes elu annab, Kes Issat ja Pojast lähtub, Keda koos Isa ja Pojaga kummardatakse ja austatakse, ning Kes on kõnelelud prohvetite läbi. Mina usun ühtainsat, Püha, Üleilmset ja Apostellikku Kirikut, tunnistan ühtainsat ristimist pattude andeksandmiseks, ootan surmute ülesõusmist ja igavest elu tulevasel ajastul. Aamen.

Apostellik usutunnistus / Apostolské vyznání víry

Mina usun Jumalasse, kõigeväelisesse Issasse, taeva ja maa Loojasse. Ja Jeesusesse Kristusesse, Tema ainsasse Pojasse, meie Issandasse, Kes on saadud Pühast Vaimust, ilmale toodud Neitsist Maarjast, kannatanud Pontsius Pilaatuse ajal, risti löödud, surmud ja maetud, alla läinud surmavalda, kolmandal päeval tões tõusnud surmuis, läinud taevasse, istub Oma kõigeväelise Isa paremal käel; sealt Ta tuleb kohut mõistma elavate ja surmute üle. Mina usun Pühasse Vaimusse, Püha Üleilmset Kirikut, pühakute osadust, pattude andeksandmist, ihu ülesõusmist ja igavest elu. Aamen.

Eestipalved / Přimlvy

Me palume Sind. **Issand, võta meid kuulda.** ... Kristuse, meie Issanda läbi. **Aamen.**

ARMULAUALITURGIA / BOHOSLUŽBA OBĚTI

Ole kiidetud, Issand, kõige oleva Jumal, sest Sina oled meile andnud leiva, mille me Sulle ohvriks toome, inimeste töö ja maa vilja, et see saaks meie eluleivaks. **Jumal olgu kiidetud igavesti.**

Ole kiidetud, Issand, kõige oleva Jumal, sest Sina oled meile andnud veini, mille me Sulle ohvriks toome, inimeste töö ja viinapuut vilja, et see saaks meie vaimujoogiks. **Jumal olgu kiidetud igavesti.**

Palvetagem, vennad ja õed, et Jumal, kõigeväeline Isa, minu ja teie ohvri vastu võtaks. **Võtku Issand see ohver sinu käest vastu Oma nime auks ja kiituseks, õnnistuseks meile ja kogu Oma Pühale Kirikule.**

Palve ohviandide kohal / Modlitba nad dary

Aamen.

Prefatisoon / Preface

... Issand olgu teiega. **Ja Sinu vaimuga.**

Ülendagem oma südamed. **Me oleme nad ülendanud Issanda poole.**

Tänagem Issandat, meie Jumalat. **See on väärikas ja õige. ...**

Püha, püha, püha on Issand, taevavägede Jumal, Täevas ja maa on täis Sinu kirkust, hoosianna kõrges. Kiidetud olgu, Kes tuleb Issanda nimel, hoosianna kõrges.

Missakaanon / Eucharistická modlitba

... Võtke ja sööge sellest, teie kõik: see on minu ihu, mis teie eest antakse.

... Võtke ja jooge sellest, teie kõik: see on uue ja igavese lepingu karikas, minu veri, mis teie ja kõikide eest valatakse pattude andeksandmiseks. Tehke seda minu mälestuseks.

Usu müsteerium / Tajemství víry

See on usu müsteerium. **Issand, me kuulutame Sinu surma ja tunnistame Sinu ülesõusmist, kuni Sa tuled Oma kirkuses.**

Doksoloogia / Doxologie

Kristuse läbi, Kristusega ja Kristuses olgu Sulle, Jumal, kõigeväeline Isa, Püha Vaimu ühtsuses kõik au ja kirkus igavesti. **Aamen.**

Püha armulaud / Obřad přijímání

Õndsastegevatest käsusonadest manisetud ja jumalikust juhatusest õpetust saanud, julgeme paluda:

Meie Isa / Modlitba Páně

Meie Isa, Kes Sa oled taevas, pühitsetud olgu Sinu nimi;

na nás vylila křtem. Rodiny jsou proto povolány žít tímto druhem lásky, protože Pán nám umožnil, že i my můžeme naší lidskou láskou být tak citliví, milující a milosrdní, jako Kristus.

Spolu s předáváním víry a lásky Boha je jedním z největších úkolů rodiny formovat odpovědné a svobodné osoby. Rodiče proto mají postupně dávat dětem svobodu, přičemž po jistý čas tuto jejich svobodu střeží. Pokud děti vidí, že jejich rodiče a vůbec dospělí, kteří je obklopují, žijí svůj život s radostí a nadšením i navzdory těžkostem, roste v nich snadněji hluboká „radost ze života“, která jim pomůže moudře překonávat nezbytné překážky a protivenství, které lidský život přináší. A navíc, není-li rodina uzavřena sama do sebe, děti se nepřestávají učit, že každá osoba je hodna lásky a že existuje základní universální bratrství, k němuž každý směřuje.

Toto 5. světové setkání nás vybízí zamyslet se nad tématem, které má pro nás zvláštní důležitost: Předávání víry v rodině. Velmi dobře to vyjadřuje Katechismus katolické církve: „Jako matka, která učí své děti mluvit a tím i chápat a komunikovat, tak i naše matka církev nás učí jazyku víry, aby nás naučila víře rozumět a žít ji“ (§ 171).

To je symbolické v liturgii křtu: předáváním zapálené svíce se rodiče stávají částí tajemství nového života a jako děti Boží se dávají svým synům a dcerám ve vodě křtu.

Předávat víru dětem za pomoci jednotlivců i institucí, jako je farnost, škola nebo jako jsou katolická sdružení, je odpovědnost, kterou rodiče nemohou opomenout, přehlížet nebo zcela delegovat na někoho jiného. „Křesťanská rodina se nazývá domácí církví, protože rodina ukazuje a uskutečňuje rodinou a společenskou povahu církve. Každý člen, podle své úlohy, vykonává křestní kněžství a přispívá k tomu, aby udělal z rodiny společenství milosti a modlitby, školu lidských a křesťanských ctností a místo prvního hlásání víry dětem“ (Kompendium katechismu katolické Církve, 350). A navíc: „Rodiče v síle podílu na otcovství Boha, jsou první, kdo mají odpovědnost za vzdělání svých dětí, a také jsou pro ně první hlasatelé víry. Mají povinnost milovat a respektovat děti jako osoby i jako Boží děti ... Zvláště pak mají povinnost vzdělávat je v křesťanské víře“ (tamtéž 60).

Jazyk víry je vyučován doma, kde tato víra roste a prohlubuje se modlitbou a křesťanskou praxí. Při četbě z 5. knihy Mojžišovy jsme slyšeli neustále opakovanou modlitbu vyvoleného národa, „Šema Izrael“, kterou Ježíš slyšel a říkal doma v Nazaretu. On sám ji připomínal během svého veřejného působení, jak podotýká Markovo evangelium (Mk 12, 29). Toto je víra Církve, která je zrozena láskou Boha přicházející prostřednictvím vašich rodin. Žít plnost této víry v její podivuhodné novosti je velký dar. Ale ve chvílích, kdy se zdá, že Boží tvář je skryta, je obtížné věřit a obnášit to velkou námahu.

Toto setkání dává rodinám novou posilu hlásat evangelium, obnovuje sílu a identitu rodin založeným na manželství, otevřeným k velkodušnému daru života, kde děti jsou doprovázeny při svém fyzickém i duchovním růstu. To je nejlepší způsob, jak se postavit proti rozšířenému hedonismu, který banalizuje lidské vztahy a zbavuje je jejich pravé hodnoty a krásy. Prosazování hodnot manželství nepřekáží plné radosti, kterou muž a žena nacházejí ve své vzájemné lásce. Víra a křesťanská etika tedy nesměřují k udušení lásky, nýbrž ji naopak činí zdravější, silnější a opravdu svobodnou. Lidská láska proto musí být očištěna a musí uzrát, aby byla plně lidskou, a aby byla principem pravé a trvalé radosti (Promluva ve Sv. Janu na Lateránu, 5. 6. 2006).

Vyzývám proto vlády a zákonodárce, aby přemýšleli o evidentním dobru, které domovy v pokoji a harmonii poskytují jedinci i rodině, neuralgickému bodu společnosti, jak Svatý stolec připomíná v Chartě práv rodiny. Účelem zákonů je celkové dobro člověka v odpovědi na jeho potřeby a očekávání. Toto dobro představuje pro společnost značnou pomoc, které se nemůže zříci, a pro národy je záštitou a očistou. Rodina je navíc školou, která umožňuje mužům a ženám růst do plné míry jejich lidství. Dětem pak zkušenost, že jsou rodiči milováni, přináší vědomí jejich důstojnosti jakožto dětí.

Děti potřebují být vzdělávány ve víře, milovány a chráněny. Spolu se svým základním právem narodit se a být vzdělávány ve víře, mají děti také právo na domov podle vzoru domova v Nazaretě, a na ochranu před každým nebezpečím a hrozbou.

Chtěl bych se nyní obrátit k prarodičům, kteří jsou v rodinách tak důležití. Oni mohou být – a často jsou – zárukou náklonnosti a něhy, které každý člověk potřebuje dávat i dostávat. Poskytují těm nejmenší perspektivu času, jsou pamětí a bohatstvím rodin. Ať nejsou nikdy z žádného důvodu z rodinného kruhu vylučováni. Jsou pokladem, který nesmíme nové generaci brát, zvláště když svědčí o víře při blížící se smrti.

Sinu riik tulgu; Sinu tahtmine sündigu, nagu taevas, nonda ka maa peal. Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev; ja anna meile andeks meie vólad, nagu meiegi andeks anname oma vólglastele; /ja ära saada meid kiusatusse, vaid päästa meid ära kurjast.
Issand, me palume Sind, päästa meid kõigest kurjast ja luba meie elupäevadel rahus kulgeda. Hoia meid Oma armuga kõigi murede ja pattude eest, kui me ootame vāga lootuse täitumist meie Lunastaja Jeesuse Kristuse tulemises. **Sest Sinu päralt on riik ja vägi ja au igavesti.**

Issand, Jeesus Kristus, Kes Sa ütlesid Oma apostlitele: rahu Ma jätan teile, Oma rahu Ma annan teile, ära vaata meie pattude peale, vaid Oma Kiriku usule. Kingi Oma Kirikule rahu ja ühtsust nii, nagu tahad Sina, Kes Sa elad ja valitses igavesti. **Aamen.**

Issanda rahu olgu alati teiega. **Ja Sinu vaimuga.**
Soovigem üksiteisele rahu ja head läbisaamist.

(Rahu olgu sinuga! Ja sinu vaimuga!)

Armulaualeiva murdmine / Lámání Chléba Jumala Tall, kes Sa maailma patud ära kannad, halasta meie peale.

Jumala Tall, kes Sa maailma patud ära kannad, halasta meie peale.

Jumala Tall, kes Sa maailma patud ära kannad, anna meie Oma rahu.

Armulaud / Põhjamägi

Vaata, see on Jumala Tall, kes maailma patud ära kannab. Ondsad on need, kes on kutsutud Talle söömaajale. **Issand, ma ei ole seda väärt, et Sa tuled mu juurde, ütle vaid üksainus sona, siis saab minu hing terveks.**

Kristuse Ihu. **Aamen.** (Kristuse Veri. **Aamen.**) (Kristuse Ihu ja Veri. **Aamen.**)

Palve pärast armulauda / Modlitba po prijimání

Palvetagem. ... Amen.

Issand olgu teiega. **Ja sinu vaimuga.**
Onnistagu teid kõigeväeline Jumal, Isa ja Poeg + ja Püha Vaim. **Aamen.**

(Biskup: Issanda nimil olgu kiidetud. Nüüd, ikka ja igavesti. Meie abi on Issanda nimes. **Kes on loonud taeva ja maa.**) Onnistagu teid kõigeväeline Jumal, + Isa ja + Poeg ja + Püha Vaim. **Aamen.**

Minge Jumala rahus. **Tänu olgu Jumalale.**

Podle <http://www.katoliku.ee/liturgia/missa-kord.html> zpracovala sestra Vojtěcha (viz předminulý Obrázek. 8. 5. 2006, s. 10)

MISSA KORD / MEŠNÍ ŘÁD

OBRAZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

4. 6. 2006 / Číslo 7 / Ročník 4 – PŘÍLOHA

SISSEJUHATUS / VSTUPNÍ OBŘADY

Algussalm/ Vstupní zpěv

Tervitus / Pozdrav

Isa ja Poja ja + Püha Vaimu nimel. **Aamen.**

Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm, Jumala armastus ja Püha Vaimu osadus olgu teie kõikidega. (Issand olgu teiega.) (biskup: Rahu olgu teiega. **Ja sinu vaimuga.**)

Patutunnistus / Ükon kajinosti

Vennad ja õed, tunnistagem oma patud, et meid arvatakse väärlisteks seda püha ohvrit tooma. **Mina tunnistan kõigeväelisele Jumalale ning teile, vennad ja õed, et olen mõtte, sõna, teo ja tegematajätmisega palju pattu teinud: minu süü, minu süü, minu üllisuur süü. Seepärast palun Pühimat Neitsit Maarjat, kõiki ingleid ja pühakuid ning teid, vennad ja õed, palvetage minu eest.**

Kõigeväeline Jumal halastagu meie peale, andku meile andeks meie patud ja juhatagu meid igavesse ellu. **Aamen.**

Issand halasta / Kyrie

Issand halasta. **Issand halasta.**

Kristus halasta. **Kristus halasta.**

Issand halasta. **Issand halasta.**

Au olgu Jumalale / Sláva na výsostech Bohu

Au olgu Jumalale kõrges ja rahu maa peal hea tahtega inimestele. Me kiidame Sind, me ülistame Sind, me kummardame Sind, me austame Sind, me täname Sind Sinu suure au pärast, Issand Jumal, taevane Kuningas, kõigeväeline Jumal Isa. Issand, ainusündinud Poeg, Jeesus Kristus; Issand Jumal, Jumala Tall, Isa Poeg, kes Sa maailma patud ära kannad, halasta meie peale, kes Sa maailma patud ära kannad, võta kuulda meie palveid, kes Sa istud Isa paremal käel, halasta meie peale. Sest ainult Sina oled püha, ainult Sina oled Issand, ainult Sina oled kõrgem, Jeesus Kristus, koos Püha Vaimuga, Jumala Isa kirkuses. **Aamen.**

Päeva palve / Vstupní modlitba

Palvetagem. ... Aamen.

Za doby reálného socialismu si veřejní činitelé nepřáli, aby někdo na lidi duchovně působil. Bylo tomu tak i v Horním Maxově, kde se řeholnice staraly o chlapce mentálně postižené (o Ústavu sociální péče v Horním Maxově jsme psali v loňském ročníku Obrázku, č. 9, 15. 8. 2005, na s. 7 až 11). Ale pomoc ctihodných sester stát zase potřeboval – kdo by se jinak o ty děti staral? Jak jsme loni uvedli, chlapci byli rozděleni do tří skupin „podle tehdy platné klasifikace postižení.“

P Antonín vypráví

Do tohoto ústavu občas chodili příslušníci StB. Nahánět strach a vykazovat činnost. Vyptávali se i kluků. Jeden estébák se jednoho z nich ptá:

„A jestlipak se s vámi sestřičky modlí?!“

Chlapec hrdě odpovídá: „My se modlíme, ale idioti se nemodlí.“

(pozn.: debil IQ = 75 – 55, imbecil IQ = 55 – 35, idiot IQ = 35 – 0)

A sv. Antonín a komunisti

Předseda KSČ a předseda národního výboru chtějí zjistit, proč lidi v jejich vsi ještě chodí do kostela. Vejdou dovnitř – bylo tam několik lidí. Vyhlédli si jednu babičku jako oběť a pokoutně poslouchají její modlitbu: „Svatý Antoníčku, pěkně tě prosím, pomoz, potřebuji patnáct set na uhlí, abych tu zimu přečkala.“ Funkcionáři na sebe mrkli – to za to stojí! Každý vytáhne pět stovek z fondu KSČ a národního výboru a jdou k babičce agitovat: „Babičko, žádný svatý vám nepomůže, ale naše strana a vláda vám tady a teď dává na uhlí.“ A dali jí společně tisícovku. Obejdou kostel a zase poslouchají. Ale babička se zase modlí! „Svatý Antoníčku, děkuji Ti za ty peníze, ale příště mně je, prosím tě, už neposílej po komunistech. Tyhle mě okradli o pět stovek!“

Jak je v Obrázku zvykem, o prázdninách nevycházejí testy!

Karel Korous
Ilustrace
br. Michal OFM

Chtěl bych nyní říkat část modlitby, kterou jste se modlili, když jste prosili, aby se toto Světové setkání rodin vydařilo:

Ó, Bože, který jsi nám ve Svaté Rodině zanechal dokonalý model rodinného života, žitého ve víře a v poslušnosti Tvé vůli.

Pomoz nám být příkladem víry a lásky k Tvým příkázáním.

Pomoz nám v poslání předávat víru, kterou jsme dostali od svých rodičů.

Otevři srdce našich dětí,

aby v nich rostlo semeno víry, kterou dostali ve křtu.

Posilni víru naší mládeže,

aby rostli v poznání Ježíše.

Zvětši lásku a věrnost ve všech manželstvích,

zvláště těch, která procházejí dobou utrpení a těžkostí.

(...)

Spojení s Josefem a Marií,

prosíme Tě o skrze Ježíše Krista, tvého Syna, našeho Pána. Amen.

Benedikt XVI. – vigilie na závěr prvního dne Světového setkání rodin, Valencie 8. 7. 2006 / Zenit

Foto

- První den návštěvy

- Druhý den – mše svatá: 50 kardinálů, 450 biskupů, 3000 kněží a milion věřících, včetně španělské královské rodiny, avšak bez premiéra Zapatera.

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

K SEŠITKU NA CESTY

Do tohoto čísla jsou vloženy mešní texty s odpověďmi lidu v estonštině.

Území tohoto pobaltského státu bylo ve 13. století dobyto Dánskem a později odstoupeno Řádu německých rytířů, kteří oblast pokřesťanštili. V 16. století bylo předmětem boje mezi tímto řádem a Ruskem a později mezi Polskem a Švédskem. Po porážce Švédska roku 1721 v Severní válce bylo připojeno k Rusku. Roku 1918 byla vyhlášena nezávislost, ale od roku 1940 bylo Estonsko násilně okupováno Sovětským svazem, s krátkou přestávkou v letech 1941 – 1944, kdy zemi pro změnu okupovalo Německo. Nezávislost byla vyhlášena až roku 1991, ale až roku 1994 opustili zemi poslední okupanti.

Název státu Estonská republika (Eesti Vabariik, Republic of Estonia). Rozloha 45 227 km², počet obyvatel v r. 2005 byl 1 347 000, tzn. o 200 000 méně než v roce 1991.

Estonci (68 %), Rusové (26 %), Ukrajinci (2 %), Bělorusové (1 %), Finové (1 %). Úřední jazyk estonština, ostatní nejčastěji používané jazyky – ruština, angličtina.

Náboženství: luteráni (30 %), pravoslavní (28 %), jiní protestanti (2 %), katolíci (3 %), bez vyznání (35 %).

Římskokatolická církev má v Estonské republice jednu apoštolskou administraturu (srov. loňský Obrázek č. 4, 20. 3. 2005, s. 2), kterou zřídil 1. 11. 1924 Pius XI. Biskupské svěcení 10. 9. 2005 apoštolského administrátora Philippe Jean-Charles Jourdana, člena Opus Dei, bylo prvním biskupským svěcením v Estonsku od 2. světové války a druhým za posledních 500 let. Předchozího estonského arcibiskupa, jezuitu Eduarda Profitlichu, umučili sověti v roce 1942 ve svém koncentračním táboře Kirov. Viz též předminulý Obrázek na s. 10.

V č. 5 letošního ročníku (9. 4. 2006) byl Sešitek na cesty ve finštině.

Od 12. století zahájili Švédové podrobování finského území, ze Švédska byla země také pokřesťanštěna. Později o východ země bojovalo Švédsko a Rusko, k němuž bylo roku 1809

Finsko připojeno jako autonomní velkoknížectví s ruským carem v čele. Roku 1917 byla vyhlášena nezávislost Finska jako království, od 1919 jako republiky. Roku 1939 SSSR vyhlásil Finsku válku kvůli území v Karélii, avšak stateční Finové byli poraženi až po roce. Po vpádu Německa do SSSR roku 1941 se Finsko Karélie znovu zmocnilo až do roku 1944. Po roce 1945 okupoval SSSR na základě tzv. mírové smlouvy části finského území až do roku 1955. K Finsku patří autonomní Alandské ostrovy při vstupu do Botnického zálivu.

Název státu Finská republika (Suomen tasavalta, švédsky Republiken Finland). Rozloha 338 145 km², počet obyvatel v r. 2005 5 219 732, roční přírůstek obyvatelstva 0,26 %.

Finové (91,3 %), Finové švédskojazyční (5,4 %), ruskojazyční (0,5 %), Laponci (0,03 %, cca 6500 lidí). Jazyky: finština, švédština, z ostatních nejčastěji angličtina a ruština.

Náboženství: luteráni (84,2 %), pravoslavní (1,1 %), katolíci a jiní (1,2 %), bez vyznání (13,2 %).

Římskokatolická církev má ve Finsku jednu diecézi, Helsinskou, kterou z dosavadního apoštolského vikariátu (od 8. 6. 1920) dekretem zřídil Pius XII. 25. 2. 1955.

V č. 7 loňského ročníku (13. 6. 2005) byl Sešitek na cesty ve slovenštině.

Od 6. století bylo území osídlováno slovanskými kmeny, po roce 800 vzniklo Nitranské knížectví. To bylo v letech 833 – 836 okupováno Velkomoravskou říší. Po jejím pádu se až v 11. století stalo toto území součástí Uherského království, od roku 1526 habsburské monarchie a od roku 1867 v rámci Rakouska-Uherska součástí Zalitavska. Po rozvrácení monarchie byly roku 1918 spojeny české země se Slovenskem a Podkarpatskou Rusí do Československé republiky. Od roku 1938 mělo Slovensko autonomii v Česko-Slovenské republice, jižní oblasti Slovenska byly odebrány Maďarskem. Po okupaci zbytku českých zemí Německem byl 14. 3. 1939 vyhlášen samostatný Slovenský štát, od léta 1939 Slovenská republika podřízená Velkoněmecké říši. S Německem proti Polsku bojovalo jediné Slovensko. Po válce se Slovensku podařilo, že nebylo zařazeno mezi poražené státy, takže roku 1945 bylo obnoveno Československo, ale bez Podkarpatské Rusi. Na rozdíl od Českých zemí zde v roce 1946 ve volbách nevíťezili komunisti, ale Demokratická strana. Avšak za nezájmu Prahy (president Beneš, předseda vlády Gottwald) se komunisti i zde dostali k moci, a to tzv. předúnorovým pučem na podzim 1947. Po pádu komunistické totality v r. 1989 sílily na Slovensku snahy po samostatnosti. K ní došlo 1. ledna 1993.

Název státu Slovenská republika. Rozloha 49 036 km², počet obyvatel k 31. 12. 2005 5 389 160, roční přírůstek obyvatelstva 0,08 % (4 338 lidí).

Ke slovenské národnosti se hlásí 85,8 % obyvatelstva, k maďarské 9,7 %, k romské 1,7 %, k české 0,8 % (44 620 osob), k rusínské 0,4 % a k ukrajinské 0,2 %. Jazyky: slovenština (83,9 %), maďarština (10,7 %), romština (1,8 %), rusínština (1,0 %) a čeština (0,9 %, 48 200 osob).

Náboženství: římsští katolíci (68,9 %), evangelíci augšpurského vyznání – luteráni (6,9 %), řeckokatolíci (4,1 %), reformovaní – kalvínci (2,0 %), pravoslavní (0,9 %), bez vyznání (13 %).

Římskokatolická církev má na Slovensku dvě církevní provincie: **Bratislavsko-trnavskou** (arcibiskupství Bratislava-Trnava, biskupství Banská Bystrica a biskupství Nitra) a **Košickou** (arcibiskupství Košice, biskupství Rožňava a biskupství Spiš). Kromě toho zde jsou vojenský ordinariát, byzantská eparchie Prešov zřízená 22. 9. 1818 bulou Relata semper (česky „platí navždycky“), podřízená přímo Svatému stolci, a z něho 27. 1. 1997 bulou Ecclesiales communitates vyčleněný apoštolský exarchát Košice.

V č. 9 loňského ročníku (15. 8. 2005) byl Sešitek na cesty v polštině.

Také území Polska bylo osídleno slovanskými kmeny v 6. století. Jejich sjednocením vznikl v 10. století polský stát. Jeho území se postupně rozšířilo o Pomořany a Slezsko a byla uzavřena unie s Litevským velkoknížectvím. Vinou postupnému úpadku království od 17. století na Polsko útočily sousední Prusko, Rakousko a Rusko, až na přelomu 18. a 19. stol. samostatný polský stát zanikl. Z vůle Napoleona ale z Pruskem okupovaného území vzniklo Varšavské velkovévodství, které bylo po Vídeňském kongresu (1814 – 1815) přeměněno na autonomní Polské království (Kongresovku) s ruským carem jako hlavou státu, postupně se však stalo pouhou ruskou gubernií. Snesitelně se Polákům vedlo jen v rakouském okupovaném území. Po roce 1918 byl polský stát

obnoven. Ve válce s Ruskem se mu roku 1920 podařilo rozšířit své území i na část dnešní Ukrajiny a Běloruska a získal i část Litvy. V roce 1939 pak bylo znovu rozděleno, tentokrát mezi Německo a SSSR – paktem Ribbentrop-Molotov. K obnově Polska došlo po válce tak, že západní hranice byla posunuta na linii Odra-Nisa a východ připadl Ukrajině a Bělorusku. Komunistická totalita v Polsku panovala v letech 1947 – 1989. Zasluhou papeže Jana Pavla II. a silného postavení katolické církve se komunistům nepodařilo Polsko zdevastovat tak, jako jiné, stejně postižené země. I když po pádu totality komunisté v těchto zemích mají stále podíl na moci, v Polsku se z uvedeného důvodu nakonec při parlamentních a presidentských volbách v roce 2006 (srov. letošní Obrázek č. 5, 9. 4. 2006, s. 8 až 11) přece jen podařilo komunisty od moci úplně odstavit.

Název státu Rzeczpospolita Polska (Polská republika, anglicky The Republic of Poland). Rozloha 312 683 km², počet obyvatel 38 680 000, roční přírůstek obyvatelstva 0,11 %.

Poláci 97,4 %, Němci 1,3 %, Bělorusové 0,7 %, Ukrajinci 0,6 %. Mluví se polsky.

Náboženství: římsští katolíci (95 %), pravoslavní (1,4 %), řeckokatolíci (0,3 %).

Římskokatolická církev má v Polsku 15 církevních provincií: **Białostockou** (arcibiskupství BIAŁYSTOK, biskupství DROHICZYN a biskupství ŁÓMŻA), **Częstochowskou** (arcibiskupství CZEŃTOCHOWA, biskupství RADOM a biskupství SOSNOWIEC), **Gdaňskou** (arcibiskupství GDAŃSK, biskupství PELPLIN, biskupství TORUŃ), **Gnieźnieńskou** (arcibiskupství GNIEZNO, biskupství BYDGOSZCZ a biskupství WŁOCŁAWEK), **Katowickou** (arcibiskupství KATOWICE, biskupství GLIWICE a biskupství OPOLE), **Krakowskou** (arcibiskupství KRAKÓW, biskupství BIELSKO-ŻYWIEC, biskupství KIELCE a biskupství TARNÓW), **Łódzskou** (arcibiskupství ŁÓDŹ a biskupství ŁÓWICZ), **Łubelskou** (arcibiskupství LUBLIN, biskupství SANDOMIERZ a biskupství SIEDLCE), **Poznańskou** (arcibiskupství POZNAŃ a biskupství KALISZ), **Przemyskou – latinskou** (arcibiskupství PRZEMYŚL, biskupství RZESZÓW a biskupství ZAMOŚĆ-LUBACZÓW), **Przemysko-warszawskou – ukrajinskou** (arcibiskupství PRZEMYŚL-WARSZAWA a biskupství WROCŁAW-GDAŃSK), **Szczecińsko-kamieńskou** (arcibiskupství SZCZECIN-KAMIEN, biskupství KOSZALIN-KOŁOBRZEG a biskupství ZIELONA GÓRA-GORZÓW), **Warmińskou** (arcibiskupství OLSZTYN, biskupství ELBLĄG a biskupství EŁK), **Warszawskou** (arcibiskupství WARSZAWA, biskupství PŁOCK a biskupství WARSZAWA-PRAGA) a **Wrocławskou** (arcibiskupství WROCŁAW, biskupství LEGNICA a biskupství ŚWIDNICA). Dále je zde vojenské biskupství, ordinariát pro věřící východních obřadů (a pro katolíky bez ordináře vlastního obřadu) a personální prelatura Svatého Kříže a Opus Dei.

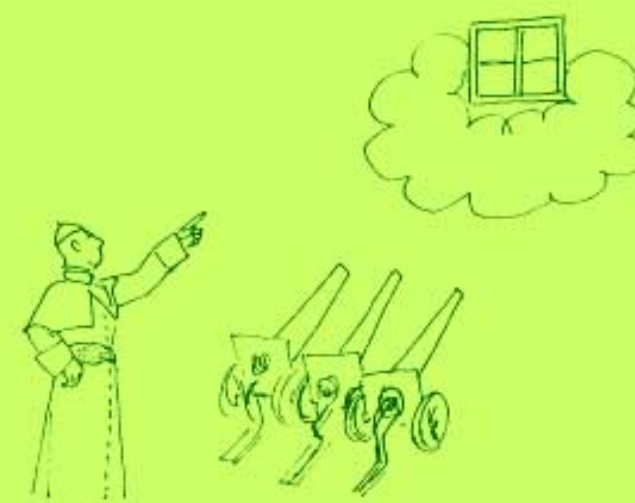
br. Felix / Josef Ježek

LIBERECKÝ ÚSMĚV

Jan III. Sobieski (1629 – 1696), je posledním z velkých polských králů. V roce 1683 přitáhl v čele spojených polsko-litevsko-německo-rakouských jednotek na pomoc Turky obležené Vídni a v tamní bitvě (12. září 1683) rozdrtil podstatně silnější turecká vojska vedená pašou Karou Mustafou. Tím na víc než 300 let zastavil muslimský vpád do Evropy:

Slovo krále

Jednoho dne se tento král roznemohl. Přivolali mu biskupa. Ten chtěl nemocnému králi udělat radost a proto mu u jeho lože pravil: „Nařídil jsem, že se lidé v celém Polsku mají modlit za Vaše Veličenstvo.“ Král mu ale odpověděl: „Milejší jsou mi modlitby, které nebyly nařizeny.“

Na ruprechtické faře se ujal zvyk, že pokud někdo něco nepotřebného odloží na chodbě, jiný přijde, ubohou věc vezme a možná znovu upotřebí.

Tak jsem asi před dvěma roky objevil v těchto místech na stole malou krabičku plnou svatých obrázků. V sentimentálním pohnutí jsem ji donesl domů a zjistil že obsahuje některé kousky starší 100 let. Uspořádal jsem je do alba a pokud se nějaký nový objeví, sbírku rozšířím. Možná to znáte, na pouti nebo primici dostanete obrázek na památku a po čase nevíte co s ním, vyhodit se vám jaksi nechce. Pokud se u vás nějaké podobné najdou, rád je vyvlastním a zařadím do sbírky, která je k dispozici.

A pokud jsem někomu před lety zcizil výsledek jeho celoživotní záliby, který si na chvíli odložil, omlouvám se, rád vše čestně vrátím i s úroky.

Pavel Eliáš

Z ŘECKOKATOLICKÉ FARNOSTI LIBEREC

Na žádost Krajského úřadu Liberec a Občanského sdružení Slovo 21 jsem ve středu 17. 5. 2006 přednášel na Gymnasiu v Mimoní. Tématem přednášky byla úspěšná integrace cizinců do české společnosti a případné projevy xenofobie.

V průběhu dvou hodin se promítaly videozáznamy z návštěv cizinců v českých rodinách. Tyto návštěvy se uskutečnily v rámci projektu Rodina odvedle. Potom následovala uvedená přednáška a živá beseda.

Ve spolupráci s Magistrátem města Liberec a libereckou knihovnou pořádá naše řeckokatolická farnost kurzy českého

jazyka pro cizince. Kurzy probíhají jednou týdně vždy ve středu od 18 do 19 h kromě prázdnin v Krajské vědecké knihovně v Liberci. Jsou rozděleny do dvou skupin – na začátečníky a pokročilé.

Dále připravujeme kurzy cizího jazyka a počítačové kurzy.

Tímto způsobem se snažíme pomáhat cizincům žijícím v Libereckém kraji a zároveň více zapojit naši farnost do života města.

Přihlásit se ovšem můžete i o prázdninách. Rád vám podám bližší informace.

P. Ivan Semotyuk

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ

10. ČERVENCE AŽ 8. SRPNA 2006

Křtem byli mezi nás přijati:

Farnost děkanství Rochlice

Jan Pavel Hladík (24. 6. 2006)

Adam Josef Kováč (24. 6. 2006)

František Ferdinand Puzrla (25. 6. 2006)

Řeckokatolická farnost Liberec

Liberec

kostel Sv. Kříže

Adam Matěj Lachčina (3. 6. 2006)

vč. svátosti biřmování

Jablonec nad Nisou

kostel Nejsvětějšího Srdce Páně

Daniela Popdjakunyk (4. 6. 2006)

vč. svátosti biřmování

Srdečně blahopřejeme.

Ke vzkříšení jsme vyprovodili:

Farnost Ruprechtice

Markéta Medková (1939)

duchovní správci

OB RÁZEK

libereckých farností

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 11. 8. 2006

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Pod Klamornou 2006, autor není redakci znám

Internetové stránky libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

ÚVODNÍK

NEVÍTE, JAK POMOCI? AGÁTA ŘEHÁKOVÁ 3

PASTORACE

DATA SVATÉ KLÁRY Z ASSISI 4

OBRAZEK INFORMUJE – MGR. JAN VOŽENÍLEK 4

LIBERECKÉ MISIE 5

(ÚTERÝ 2. ČÁST) – MODLITBA K DUCHU SVATÉMU, BR. BENEDIKT OCARM. 5

(STŘEDA 1. ČÁST) – ODPUŠTĚNÍ, BR. FRANTIŠEK OCARM. 6

RODINA A ŠKOLA

VŠECHNY (PRAVÉ) CESTY VEDOU DO ŘÍM, ROMAN JOCH 8

ALE NENÍ KATOLÍK JAKO KATOLÍK 10

– JAK V USA HLASUJÍ KATOLICKÝ ZÁKONODÁRCI? BR. FELIX OFM 10

DĚTI A MLÁDEŽ

POD KLAMORNOU 2006 12

HISTORIE

VORŠILKY V LIBERCI (DOPLNĚNÍ), S. M. KATEŘINA HAVLOVÁ OSU 13

VZTAH STÁTU A CÍRKVE 14

– CÍRKEV V EVROPĚ PO I. SVĚTOVÉ VÁLCE (3) ITÁLIE, DAVID JECH 14

NAPOLEON (3), P. JOSEF DOBIÁŠ 17

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

DÓMSKÝ VARHANÍK OD SV. VÍTA V LIBERCI, PAVEL KOZOJED 18

KNĚŽÍ USTANOVENÍ PO ROCE 1945 (2), PODLE ZÁZNAMŮ MSGRE. VÁCLAVA ČERVINKY 20

KARMELITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA – REDAKCE DOPORUČUJE 21

ZPRÁVY Z CHARITY, MGR. ING. JANA JURKOVÁ 23

UNIKÁTNÍ SBÍRKA SVATÝCH OBRÁZKŮ, PAVEL ELIÁŠ 23

Z ŘECKOKATOLICKÉ FARNOSTI LIBEREC, P. IVAN SEMOTYUK 24

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 10. ČERVENCE AŽ 8. SRPNA 2006 24

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

K SEŠITKU NA CESTY

– O DNEŠNÍM SEŠITKU NA CESTY V CHORVATŠTINĚ

– O BOSNĚ A HERCEGOVINĚ

– O SEŠITKU NA CESTY

v č. 11 LOŇSKÉHO ROČNÍKU (15. 10. 2005) V ITALŠTINĚ

O CÍRKEVNÍM STÁTU

LIBERECKÝ ÚSMĚV

RED MISE / MEŠNÍ ŘÁD – SEŠITEK NA CESTY

Haiga, i jedinečné postřehy o rodném Polsku, o svém židovství a o asimilaci do americké kultury. V knize možná nejvíce zaujme Pipesův popis vlastního vývoje jako historika, jeho pojetí dějin a jak o nich psát. Na vysvětlenou k názvu knihy: vixi znamená žil jsem (vivere, vixi, victum) – ale jiná latinská slova v této čtivé knize už nejsou!

ZPRÁVY Z CHARITY

Vážení čtenáři

Obrázku, dovolte, abychom se na vás obrátili s prosbou o finanční pomoc pro Domov sv. Vavřince, který se v současnosti nachází ve finanční tísní. Za jakoukoliv pomoc Vám vyprošujeme Boží požehnání.

Bankovní spojení: Česká spořitelna, 982456399/0800.

Volná místa:

vedoucí Domova pokojného stáří – Domova sv. Vavřince.

Posice nebyla do současné doby obsazena, mimo jiné i z důvodů probíhajících reorganizačních změn. Transformací došlo ke sloučení místa vedoucího Domova a sociálního pracovníka. Funkcí vedoucího v současné době byla pověřena paní Romana Plischková, DiS.

Nová informace pro zájemce o pracovní místo: požadujeme sociálně právní vzdělání a znalost neziskového sektoru.

sociální pracovnice

Místo výkonu práce: Domov pro matky s dětmi v tísní – Domov sv. Anny, Jungmannova 333/23, Liberec

Požadavky: VOŠ/VŠ sociální práce, resp. sociální práce a pedagogika

Pracovní poměr: HPP (zástup po dobu mateřské dovolené)

Provoz: nepřetržitý (denní, noční směny)

Platové možnosti: 8 – 9 pl. třída

Termín nástupu: září 2006

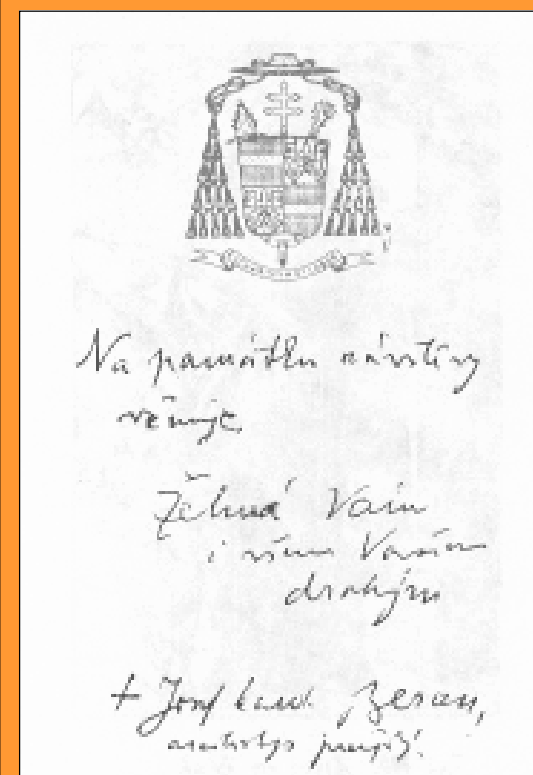

Své žádosti a strukturované životopisy posílejte na adresu charitaliberec@volny.cz nebo poštou na Oblastní charita Liberec, Jungmannova 333/23, 460 01 Liberec.

Mgr. Ing. Jana Jurková
ředitelka OCH Liberec

Foto
- Mezigenerační výlet klientů
OCH Liberec

UNIKÁTNÍ SBÍRKA SVATÝCH OBRÁZKŮ

a srozumitelnou příručku katolické víry a morálky – jakési základní křesťanské vademecum (rukověť). Může pomoci jak lidem věřícím, tak těm, kdo teprve začínají hledat odpovědi na závažné životní otázky. Rozvíjí totiž klasická „nadčasová“ témata (Desatero, život ze svátostí, křesťanská modlitba, život v církvi atd.) a stejně tak se zabývá i specifickými problémy moderní doby (individuální svoboda, nová situace rodiny, krize autority, otázka lidských práv) nebo palčivými morálními otázkami (rozvod, euthanasie, potrat či genové inženýrství). Kniha představuje průvodce po Katechismu katolické církve.

2. Jak je patrné z odkazů v článku Romana Jocha v rubrice Pastore, Obrázek dosud podal již více stručných charakteristik osobností, které zápasily o lepší tvář světa. O některých z nich, ale i o dalších pojednává skvělá kniha

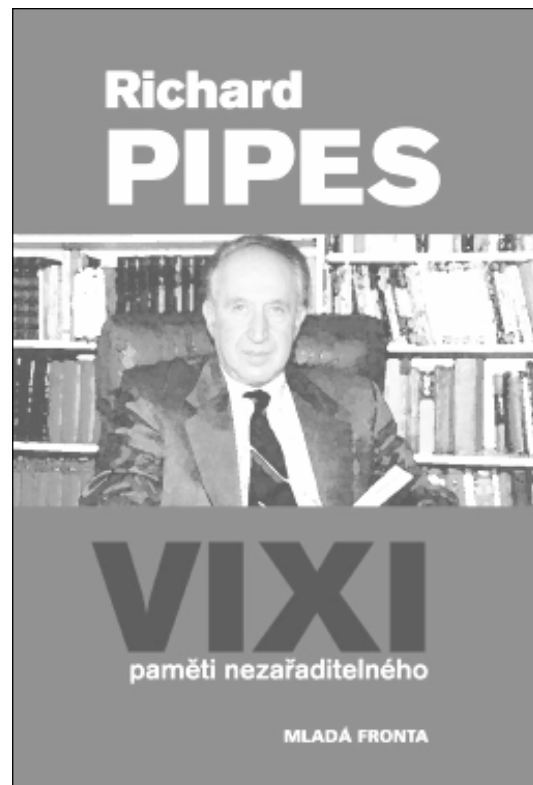
VIXI – Paměti nezařaditelného

Autor: Richard Pipes

Překlad: Luděk Bednář

Cena podle knihkupce: Váz., 282 až 329 Kč

Vydání 1.: 2005

Počet stran: 373, 20 x 13 cm, 530 g

Vydala: MLADÁ FRONTA

ISBN: 80-204-1296-4

Anotace knihy:

V říjnu roku 1939 utekl šestnáctiletý Richard Pipes s rodiči z nacisty okupované Varšavy. Dostali se do Spojených států, kde Pipes začal studovat na vysoké škole, vstoupil do armády Spojených států, byl skoro čtyřicet roků profesorem ruských dějin na Harvardu a stal se poradcem prezidenta Reagana pro Východní Evropu a Sovětský svaz.

V této poutavě napsané knize vzpomíná významný historik na vlastní nevšední život a vypráví o některých nejdůležitějších politických událostech 20. století. Pipes popisuje, jak fungoval Harvard ve svém zlatém věku, diskutuje povahu sovětského komunismu za studené války a všímá si jako účastník Reaganovy vlády jejích vnitřních sporů o politiku vůči Sovětskému svazu.

Přináší nádherné portréty kulturních a politických osobností, například Isaiaha Berlina, Ronalda Reagana a Alexandra

ÚVODNÍK

NEVÍTE, JAK POMOCI?

Je potěšitelné, že v naší ruprechtické farnosti „to žije“. Lidé rádi přicházejí po nedělní mši svaté do společenské místnosti pobýt, popovídat si nad šálkem kávy, čaje, sdílet se se svými radostmi i starostmi, a pro mnohé z nich se tato nedělní setkávání stala pravidelnou součástí svátečního dne.

Že ruprechtická farnost „žije“, je zřejmé i z různých iniciativ a aktivit duchovních, vzdělávacích, kulturních, společenských aj. Lze se o nich dočíst na stránkách Obrázku.

Onehdá jsem si přečetla v jednom ze starších čísel Obrázku (roč. 2, č. 1, 12. 12. 2003, s. 3n.) článek P. Antonína „Jak si ruprechtičtí farníci pomáhali“. Dovolte mi pro osvěžení paměti a inspiraci ocitovat malý úryvek: „Mnozí staří, nemocní a bezmocní lidé často potřebují služby docela obyčejného rázu ... Tady je široké pole možností, jak můžeme projevat praktickou bliženskou lásku svým sousedům, spoluvěřícím. Slyšeli jsme nedávno slova Kristova: ‘Nepřišel jsem,

Jejich přehled však není předmětem tohoto malého zamyšlení.

V naší farní obci ale žijí i lidé – spoluobčané, spoluvěřící – kteří jsou „jaksi mimo farní dění“. Jsou to lidé, o nichž se nemluví, nepíše a mnohdy ani neví a žel mnohdy ani vědět nechce. Ale oni tu jsou – mezi námi – tiší svědkové, promiňte, naší netečnosti, lhostejnosti ba i sobectví. Jsou z různých důvodů osamělí, nemohoucí, nemajetní, jsou nemocní, postižení, staří, bezmocní postarat se oběžné věci praktického života. A možná čekají, doufají, že si někdo povšimne, že potřebují pomoc, protože sami si pomoci nemohou, a požádat o službu, kterou si sami nemohou zajistit, zaplatit, si zkrátka netroufají.

A tak mi dovolte poněkud provokativní otázku. Kdo z nás, řekněme, těch dnes „šťastnějších, zdravějších, soběstačnějších“, smí s jistotou třeba jen na okamžik si pomyslet, že on sám se zítra, za rok, někdy v budoucnu v podobné situaci neocitne?!

abych si nechal sloužit, ale abych sloužil.“

Co k tomu víc dodat? Boží láska, prozřetelnost, nám neustále poskytuje nesčetné příležitosti projevat lásku svým bližním jako k sobě samým – a naši bližní přece nejsou jen rodina, přátelé. A láska, to není jen slovo, ale skutky ...

Příležitostí mít rád, být solidární – ze sou-náležitosti, vzájemnosti, nezbytnosti pomáhat si – je víc, než by na to stačil lidský život!

Stačí jen dívat se, naslouchat, otevřít srdce a chtít poskytnout alespoň něco ze svého času, možností, energie, umu, schopností, nápadů.

Pokud chcete – jen nevíte kde, jak a komu pomoci – zeptejte se pana faráře. On nejlépe zná své farníky, ví o jejich potřebách a těžkostech – a nejen jejich. Jistě vám rád poradí, řekne, „dá dobrý tip“.

Agáta Řeháková

Foto

- Kdo jsou ti, kdo zde nejsou?

Zdeněk Glaser

PASTORACE

DATA SVATÉ KLÁRY Z ASSISI

Den	Věk	Událost
1193 (16. 7. 1194)		Narozena v Assisi
20. 3. 1212	19	Přijímá z rukou sv. Františka řeholní šat, Založen řád klarisek
1212 (1213)	19	Sv. František jí sepisuje řeholní pravidla Připojuje se k ní o čtyři roky mladší sestra Anežka (památka 19. 11.). Později i její sestra Beatrice, matka Hortulana a teta Bianca. Dva další její příbuzní jsou menšími bratry sv. Františka
17. 9. 1228	35	Řehoř IX. potvrzuje Privilegium Paupertatis (chudoby)
1240	47	Útok Saracénů na San Damiano, osvobození Assisi její modlitbou
1247	54	Začíná sepisovat řeholi
1251	58	Inocenc IV. schvaluje původní apoštolskou chudobu řádu
9. 8. 1253	60	Alexander IV. schvaluje řeholi sepsanou sv. Klárou
11. 8. 1253	60	Klára dlouho před rozedněním umírá Pohřbena v kapli Sv. Jiří
15. 8. (26. 9.) 1255		Prohlášena za svatou Alexandrem IV.
3. 10. 1260		Její tělo přeneseno do chrámu Santa Chiara
24. 9. 1850		Nalezení těla sv. Kláry (památka 24. 9.)
29. 9. 1872		Její tělo přeneseno do krypty v Santa Chiara
1893		Nalezení originálu řehole sv. Kláry
21. 8. 1958		Pius XII. ji prohlašuje za patronku televise

Podle františkánského breviáře, <http://home.newadvent.org>,
<http://www.klarissen.net/klara/vita.html>
a http://www.vatican.va/holy_father/pius_xii/apost_letters/index.htm

OBRÁZEK INFORMUJE

Mgr. Jan Voženílek

je dalším katechetou z našich farností; pracuje ve farnosti Liberec-Rochlice. Jan Voženílek se narodil v polovině sedmdesátých let v Československu. Od roku 1990 do roku 1994 studoval v libereckém Gymnáziu F. X. Šaldy. Od roku 1995 do června 2000 byl posluchačem Pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci, obor učitelství matematiky a fyziky. Po ukončení studia se vrátil do gymnázia, v němž studoval, a vyučoval zde matematiku a fyziku. 2. ledna 2002 byl nucen své pedagogické působení ukončit; poté v areálu školy sekal trávníky a odklízěl sněh. Od září 2003 opět vyučuje.

Katechetický kurs v Jablonci nad Nisou absolvoval v roce 1993.

Jan Voženílek o své katechetické práci píše:

„Náboženství“ (jak nevhodný název!) jsem od roku 1995 vyučoval téměř každý školní rok, vždy jsem však měl pouze jednu skupinu, a to skupinu starších žáků ZŠ (6.–8. třída). V posledních letech jde o děti z křesťanských rodin, o děti chodící pravidelně na bohoslužby a ke svátostem, o děti uvyklé osobní i společné modlitbě. Proto je možno zaměřit katechetickou činnost „více kognitivně“. Nedomnívám se totiž, že při katechezi se má jen cosi „prožívat a procíťovat“, je také třeba pročítat a promýšlet.

- 1. 9. 1954 Klapuch František, **admi.**
- 1. 8. 1955 Hevera Rudolf, první kaplan
- 24. 10. 1955 Knespl Jaroslav, **admi.**
- 24. 10. 1955 Kovačík Josef, první kaplan
- 15. 8. 1956 Galbavý Jan, druhý kaplan
- ? Navrátil Ladislav, druhý kaplan, do 15. 8. 1957
- 1. 10. 1956 Surý Jan, **admi.**
- 1. 3. 1957 Bouček Josef, první kaplan
- 1. 3. 1957 Havlas Stanislav, první kaplan
- 24. 6. 1957 Klapuch František, **arciděkan**
- 1. 9. 1957 Mánek Gilbert Ferdinand OFM, první kaplan, do 1. 8. 1961
- 1. 10. 1957 Qualiza Karel, druhý kaplan
- 16. 10. 1958 Pisinger František, druhý kaplan, do 1. 4. 1959
- 1. 4. 1959 Prchal Rudolf, druhý kaplan, do 6. 3. 1961
- 5. 3. 1961 Krtíl Jindřich, druhý kaplan, do 1. 8. 1962
- 1. 8. 1961 Hlouch Václav, první kaplan, do 1. 8. 1966
- 1. 8. 1962 Dvořáček Leopold, první kaplan, do 1. 8. 1963
- 1. 8. 1963 Opletal František, kaplan
- 1. 8. 1964 Stodůlka Ignác, **admi.**
- 15. 3. 1965 Frajt Josef, **admi.**
- 1. 9. 1974 Souček Josef, kaplan, do 7. 7. 1998 (kdy zemřel)
- 1. 10. 1974 Dobiáš Josef, **admi.** (**okreskový vikář** od 26. 9. 1974)
- 1. 8. 1990 Opletal František, **arciděkan**, dosud
- 1. 8. 1990 Faltejsek Josef, farní vikář, dosud
- 1. 8. 1990 Michal Pavel, farní vikář
- 1. 7. 2001 Heger Alois, jáhen
- 1. 7. 2002 Heger Alois, farní vikář, do 15. 10. 2002
- 15. 10. 2002 Dziedzic Tomasz, farní vikář, do 30. 6. 2004
- 1. 7. 2004 Mgr. Ing. Sedlák Antonín, farní vikář
- 1. 7. 2005 Mgr. Audy Vít, farní vikář
- 1. 8. 2006 Mgr. Mach Pavel, farní vikář, dosud

Farnost Stráž nad Nisou

- ? Němec Ludvík, v. s. ex. z Liberce
- 16. 3. 1951 Tkadleček Vojtěch, adm.

- 14. 9. 1953 Pokorný Ladislav, adm.
- 16. 12. 1953 Vraštil Jan, adm. ex. z Liberce
- 29. 1. 1954 Mánek Ferdinand, adm. ex. z Nové Vsi
- 1. 12. 1954 Vitek Karel ml., adm. ex. z Nové Vsi
- 1. 10. 1962 Klapuch František, adm. ex. z Liberce
- 1. 8. 1964 Stodůlka Ignác, adm. ex. z Liberce
- 15. 3. 1965 Frajt Alois, adm. ex. z Liberce
- 1. 10. 1974 Dobiáš Josef, adm. ex. z Liberce
- 1. 8. 1990 Michal Pavel, adm. ex. z Liberce
- 1. 8. 1992 Opletal František, adm. ex. z Liberce

Podle záznamů
Msgre. Václava (!) Červinky,
kanovníka hilleánského

KARMEITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ

U sv. ANTONÍNA

Kostelní 9/7
460 59 LIBEREC
tel./fax: 485 104 064
e-mail: liberec@kna.cz
www.ikarmel.cz

Redakce Obrázku z nabídky knihupectví U sv. Antonína doporučuje

1. V loňském Obrázku, č. 8, 10. 7. 2005, na s. 8 jsme přinesli zprávu, že 28. června 2005 presentoval Svatý otec Benedikt XVI.

Kompendium Katechismu katolické církve

Běžná cena: Váz., 216 str., větší formát, 200 Kč

- Objednací číslo: 101158

Běžná cena: Brož., 216 str., větší formát, 150 Kč

- Objednací číslo: 101190

Běžná cena: Brož., 216 str., menší formát, 100 Kč

- Objednací číslo: 101205 Vydáno: 2006

Vydalo Karmelitánské nakladatelství

Anotace knihy:

Podrobnosti jsme uvedli již před více než rokem. Na doplnění: Jde o stručnou

Poděkovat na závěr je slušnost. Nad ní však ční pocit radosti z obdarování krásou, která je součástí krásné liturgie a která povznáší mysl z prachu přizemnosti k tomu, co nás přesahuje ...

Deo Gratias! Díky i Vám, Mistře Nováku! Díky přátelé ...!

Pavel Kozojed

Foto

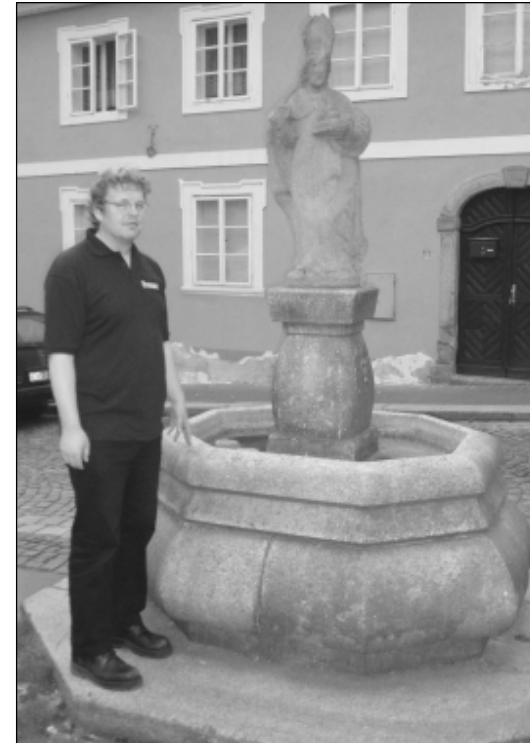
- *Varhany v arciděkanském chrámu*
- *Ondřej, organizátor akce a Otto Novák*
- *na kůru arciděkanského kostela*
- *v Liberci*

- *Mistr Otto Novák za varhanami*
- *arciděkanského chrámu*
- *Celá „squadra“ pohromadě, s Ottou*
- *Novákem uprostřed. Chybí jen slečna*
- *Kateřina, spoluorganizátorka celého*
- *podniku, protože nás fotografovala.*

KNĚŽÍ USTANOVENÍ PO ROCE 1945

Farnost arciděkanství Liberec

- 1. 8. 1938 Augst Josef, čtvrtý kaplan
- 1. 8. 1939 Vater Robert, druhý kaplan,
do 1. 10. 1950
- 1. 8. 1945 Liesler Karel, první kaplan
- 1. 12. 1945 Němec Ludvík, v. s. (zkratka
pro: vicarius substitutus)
- 1. 12. 1945 Němec Ludvík, první kaplan
? Kodera Vojtěch, **admi.**
? Hendrych Josef, čtvrtý
kaplan, do 1. 7. 1950
- 1. 7. 1950 Bošek Václav, třetí kaplan,
do 1. 5. 1951
- 1. 10. 1950 Jech Josef, první kaplan, do
27. 9. 1951
- 1. 3. 1951 Čálek Bohuslav, **admi.**
- 1. 3. 1951 Kašný Leo, třetí kaplan, do
24. 4. 1953
- 1. 5. 1951 Korejs Jaroslav, druhý
kaplan
Pokorný Ladislav, druhý
kaplan
- 1. 10. 1951 Černý Martin, první kaplan
- 1. 10. 1951 Boráň František, čtvrtý
kaplan
- 1. 10. 1952 Vraštil Jan, **admi.**
- 24. 4. 1953 Mánek Gilbert Ferdi-
nand OFM, třetí kaplan
- 19. 1. 1954 Sluka Vladimír, čtvrtý
kaplan

Mezi pravidelné body našeho programu proto patří:

reflexe minulého týdne – připomínáme liturgické události, snažíme se správně hodnotit různé rodinné i školní prožitky, modlíme za různé potřeby,

čtení Písma – nikdy nechybí; každé dítě má k dispozici aspoň Nový zákon, v němž může sledovat text, který spolužák čte; děti by se měly v Písmu orientovat,

výklad tématu – zpravidla ze systematické teologie, etiky či liturgiky; zde jsem „postižen“ svým povoláním (učitel matematiky a fyziky), takže se snažím „nevyprávět, jak to je“, ale (více či méně) sugestivními otázkami přivést žáky k samostatné úvaze a „objevení“ nějaké pravdy o Bohu, světě, člověku,

kratochvilnosti – doplňovačky, rébusy, skládky, soutěže, určování biblických postav podle jednoduchých otázek atd.

Poznamenávám, že na rozdíl od mnohých libereckých kolegů-katechetek (ano, katechetek – kolik katechetů bylo v našem (ke konci se chýlícím) seriálu představeno?) jsem „amatér“: nevystudoval jsem teologickou fakultu ani jsem se neúčastnil různých katechetických

seminářů.

Náboženství tedy vyučuji hodinu týdně, letos jen pět dětí. Naopak matematiku a fyziku vyučuji v libereckém gymnáziu 23 hodiny týdně, přitom se zde každý týden setkávám asi se 180 studenty, mj. také se svými žáky z náboženství, se svými bratry a sestrami z libereckých farností. Dochází tak k zajímavým situacím, které jsou způsobeny „změnami sociálních rolí“ – ale to už by bylo téma na jiný článek, stejně tak jako úvahy o působení katolíka v sekulární škole.

Protože tento článek vychází v srpnovém Obrázku, přeji žákům i katechetům dobré prožití druhé části letních prázdnin.

LIBERECKÉ MISIE (ÚTERÝ 2. ČÁST)

MODLITBA K DUCHU SVATÉMU

Úplně se na chvíli ztišit a zase každý sám v srdci poprosit o Ducha svatého, o jeho působení. Prosíme tě, Duchu svatý, otevři v nás to, co má být otevřeno, uzdravuj v nás to, co je zraněné, dej nám vnímavost pro tvé slovo a vzdor slabosti lidského slova, které zaznívá, Duchu svatý, přijď a buď tady s námi. Amen.

br. Benedikt OCarm.

LIBERECKÉ MISIE (STŘEDA 1. ČÁST)

ODPUŠTĚNÍ

Včera jsme mohli slyšet o tom, co je to hřích. Je to vlastně taková lidská horečka. A ta horečka také působí bolest a jakousi malátnost. V druhé části jsme mluvili o blocích v našem životě. A dnes chceme zvlášť Pána pozvat, aby se těchto našich hříchů, zranění dotýkal, obvazoval je a uzdravoval. Ale přijmout toto pozvání znamená odstranit před ním každou masku, falešnou masku a velmi otevřeně mu nabídnout tyto naše bolesti.

Jedním z bloků, které nás mohou v životě brzdit, je neodpuštění. A právě o tom bych chtěl teď s vámi chvíli rozjímát. Všichni to známe, když nám někdo ublíží. Najednou má v našem srdci a přemýšlení výsostné postavení. Pereme se s ním, ponížujeme ho, křičíme na něho, anebo ledově sprádáme nějakou pomstu a představujeme si, jak bude prosit o odpuštění. Jinými slovy se tento člověk pro nás stává zajatcem.

Ale aniž bychom to tušili, tak i my sami jsme zajatci, protože tento člověk je s námi ráno při snídani, v práci, kde se nemůžeme koncentrovat, protože stále myslíme na to, co nám způsobil. Zkrátka najednou ničí každou chvíli našeho života a zbavuje nás toho drahého pokoje a míru v našem srdci. A tak, aniž bychom to tušili, tento člověk má nad námi moc. A my postupně jaksi umíráme a chřadneme, i když fyzicky žijeme. A tak by se dalo říci, že se ocitáme, podobně jako Lazar, v hrobě. Tento hrob je hrobem neodpuštění. A právě proto Ježíš klade velmi silný důraz na to, abychom tuto nenávist, toto neodpuštění zpřetrhali, abychom se z něho vymanili.

Ježíš nám říká, já vám chci odpustit, ale aby toto odpuštění bylo účinné, musíte odpouštět i vy. Naladit se na stejnou vlnovou délku, jakou má Ježíš. A pokud o to nebudeme ve svých životech zápasit, tak bohužel není možné, abychom sami prožili vlastní odpuštění, aby nám i Otec odpustil, protože v našem srdci je pořád nějaká zeď. Že pokud máte v srdci nějakého člověka, jemuž zatím nemůžete odpustit, jste na tom podobně jako Lazar v hrobě. Je tam chlad a temnota. Nu, a my máme teď dvě

možnosti, co s tím udělat.

První možností je zůstat v tomto hrobě neodpuštění. Co to konkrétně v našem životě může znamenat? Zůstáváme v hrobě neodpuštění, pokud si říkáme, že my zato nemůžeme. Hněváme se a chceme najít viníka, nepřiznáme si, že my sami na tom máme nějaký podíl, a říkáme si, já zato nemůžu, to všechno on. A výsledek takového uvažování je, že se na té situaci nic nezmění a my zůstaneme stále v tom hrobě neodpuštění. Ten člověk tam pořád je zajatý.

Druhý způsob, jak ještě můžeme zůstat v hrobě neodpuštění je, že rezignujeme. Není cesta ven, je to neřešitelná situace, nevím co s tím mám dělat, nikdo mi nepomůže. A pak se začneme najednou litovat a také není nám pomoci.

Ale jestliže jsme v posici těch, kteří se chtějí dostat z tohoto hrobu neodpuštění, pak se podívejme na to evangelium, kde Ježíš vzkřísí Lazara z hrobu. Ježíšovi vstoupily do očí slzy a plný horlivosti přichází k hrobu, nechává odvalit kámen a zvolá mocným hlasem, Lazare pojď ven. Pak Lazar vychází ven a Ježíš znovu nechává druhé, aby ho rozvázali. Podívejme se teď podrobněji na tu etapu. Můžeme se dostat z hrobu neodpuštění a přesto je to nesprávná cesta. Totiž, necháme-li my všechno na druhých. Ježíš říká, odvalte ten kámen, těm pomocníkům, učedníkům.

Můžeme se u toho zastavit. Hledáme pomoc u druhých, ale uvnitř my sami s tím nechceme nic dělat. Chodíme ke knězi, nebo k někomu kdo je pro nás duchovní autoritou a prosíme o modlitbu. On se za nás modlí a přesto se v našem životě vůbec nic nestane, protože někde uvnitř my sami s tím nechceme nic dělat.

A pak je ještě jedna věc, kdy se snažíme dostat se z hrobu a nepůjde to, a to je náš strach. Chci s tím něco dělat, ale nemám odvalu, protože se bojím bolesti, která s tímhle odpuštěním většinou přichází.

Tak tedy jak na to, jak se dostat z hrobu neodpuštění. Ježíš do těchto hrobů neodpuštění volá mocným hlasem a používá při tom slovo o nepřátelích. Ten člověk, který je uvězněn v našem srdci, je vlastně nepřítel. Takže Ježíš hlásá velmi radikální a velmi vysoký ideál: „Milujte své nepřátele!“

však již varhanické povolání neměli jako své hlavní zaměstnání. Nouze o dobré varhaníky nadále trvá a po politických změnách po r. 1989 se nejen nezmírňuje, ale paradoxně spíše prohlubuje.

Není varhaník jako varhaník. Liberečtí milovníci varhanní hudby si nemohou stěžovat, že by pomyslný stůl tohoto hudebního žánru měli „chudě prostřený“. Nejen v Liberci, ale zejména v nedalekých Hejnicích, kde jsou mimořádně dobře disponované varhany, máme často možnost slyšet renomované mistry tohoto nástroje. Ať už jde o regionálního umělce libereckého Borise Joneše, nebo dokonce evropsky proslulé Jiřinu Pokornou, Jaroslava Vodrážku, Jaroslava Tůmu, Aleše Bártu, Michala Novenka a další.

Avšak dómský varhaník, nadto z matky všech českých katedrál – dómu Sv. Víta v Praze, v Liberci ještě nehrál, alespoň pokud je mi známo, a co víc, nedoprovázel **zde** slavení liturgie mše svaté!

Seznamme se blíže s touto významnou osobností ...

Otto Novák, absolvent pražské konservatoře, hraje od roku 1951 v řadě pražských kostelů a obřadních síní, přičemž nejznámější je jeho působení na kůru u Sv. Jakuba v Praze, a spolupráce s proslulým svatojakubským sborem a orchestrem. Doprovázel také mnohé sólisty, kde za zmínku stojí Eduard Haken, jehož byl dle slov dcery tohoto pěvce „dvorním varhaníkem“. Koncertoval doma i v zahraničí, mimo jiné i na proslulých největších evropských varhanách v bavorském Pasově. V letech 1961 – 1993 působil jako dómský varhaník u Sv. Víta na Pražském hradě. Je členem papežské Rady pro liturgickou hudbu. Letos, při cyrilometodějských oslavách na Velehradě, obdržel spolu s Bohuslavem Korejsem, pražským regenschori u Panny Marie před Týnem, čestné uznání za přínos pro chrámovou hudbu.

Libereckou bohoslužbu zahájil Mistr Novák mohutným preludiem na téma mešní písně, která se tuto neděli hrála – „Na své tváře padáme“. Majestátnost, plnost a barevnost zvuku. Neotřelost variací na dané téma. To vše od počátku nenechalo nikoho

na pochybách, že za varhanním stolem nesedí žádný z místních varhaníků. Návštěvníky chrámu patrně udivilo nahrávací studio, které poněkud ztížilo pohyb ve střední části kostela, za což se organizátoři dodatečně omlouvají. Mše svatá plynula přirozeně bez výraznějších rušivých momentů. Tak mohly být vnímány snad jen nervozita pěvců a zdaleka ne optimální stav libereckého nástroje, který by si zasloužil alespoň důkladnou revizi.

Závěr mše sv. byl ve znamení slavnostního „Kristus vítězí, Kristus kraluje, Kristus vládne všem“, po kterém následoval mohutný příval barevného varhanního zvuku na stejné téma. Jako mořský příboj, vlna za vlnou, valily se majestátní proudy tónů zvучných Principálů projasněných Oktávami a Superoktávami, vystlaných měkkými Flétnami, potměnými Kryty, vyšperkovaných stříbrnými Mixturami, Cimbálem, zádumčivým Salicionalem, špičatými alikvotami Tercíí a Kvint. Základ pak duněl v pedálu hlasy Subbasu, Principálbasu, oktavových rejstříků a ovšem (milovníci pozounů jistě netrpělivě čekají) vibrující Trompetou a Bombardem!

Mohutná a majestátní dohra na závěr mše svaté nepochybně měla, kromě nezapomenutelného dojmu pro posluchače ještě jeden, zcela praktický a pozitivní dopad pro samotné liberecké varhany. Odborníci vědí, že tomuto nástroji nejlépe svědčí, když se na něj co nejčastěji hraje. Veškeré mechanismy se stále „procvičují“ a nemají čas zatuhnout, také ladění pískal je stálejší. Hlavně však vibrace, které působí zejména hra plén a tutti, jsou největším nepřítelem červotočů, pro které jsou dřevěné části varhan rajskou zahradou. Nu, po postludiu Mistra Nováka, jak mi řekl jeden mladík, který tyto technické zajímavosti zná: „Tenhle hudební „nářez“ musel být pro všechny červotoče takovou pohromou, že teď se to musí pod varhanami černat ...“ Nepochybně měl pravdu.

Jak se tak události scházejí, tato mše svatá byla zároveň rozloučením libereckého farního vikáře, P. Víta Audyho, který odchází na uprázdněné místo děkana ve Frýdlantě. Díky otce Víte, měli jsme Vás rádi a rádi Vás v novém působišti navštívíme ...

Kleče přijal na čele a na rukou pomazání olejem, nato byl opásán posvěceným mečem, do rukou mu papež vložil žezlo a když došlo k vlastní korunovaci, Napoleon se spěšně vzchopil, vzal z oltáře korunu a vsadil si ji sám na hlavu; vzal i druhou a korunoval císařovnu. Tím chtěl naznačit, že i korunu si zasloužil a dobyl sám. Papež byl činem překvapen a obecnost měla trapný pocit. Při hostině, kterou pořádalo město Paříž, zářila nad císařským trůnem plamennými písmeny slova, která kdysi slyšel Mojžíš z ohnivého keře: Ego sum, qui sum (Já jsem, který jsem).

Napoleon se chladně rozloučil s papežem a sám odcestoval do Itálie ještě před ním, aby tam přijal královskou korunu jako král Itálie a papežského státu. V Dóme v Miláně

se ozdobil železnou korunou, přičemž pronesl: „Bůh mi ji dal, běda tomu, kdo se jí dotkne!“ V rozhovoru s papežem si pak dovolil připomenout, že on je už výš než papež: „Vaše Svatost je panovníkem v Římě, ale já jsem tam císařem.“ Papež se nezalekl: „Vy jste císařem ve Francii. Neexistuje žádný římský císař a ani jím být nemůžete. Tento název uznávaný celou Evropou patřil jen císaři německému. Tento titul nemůže náležet dvěma panovníkům.“

příště: Bitva tří císařů

(Omylem při sazbě byl v minulém pokračování vynechán na s. 14 v pravém sloupci dole jeden řádek. Správně měly dotčené věty znít: „Ten přijal jméno **Pius VII. Jeho státním tajemníkem se stal** kardinál Ercole Consalvi, jenž se o volbu nejvíce zasloužil.“ Autorovi i čtenářům se omlouváme.)

P. Josef Dobiáš

Foto

- Pomazání císaře Napoleona a korunovace císařovny Josefíny papežem Piem VII. 2. 12. 1804: Jacques Louis David (1748 – 1825). Neoklasicismus, rok 1806, olej na plátně, Louvre, Paříž, 979 x 621 cm.

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

DÓMSKÝ VARHANÍK OD SV. VÍTA V LIBERCI

Bez halasu a stranou výrazné publicity, proběhla návštěva Otto Nováka, emeritního dómského varhaníka pražské katedrály Sv. Víta, v Liberci. Návštěva jedné z nejvýraznějších osobností české chrámové hudby posledních padesáti let byla totiž připravována téměř konspirativně. Odvážná myšlenka se zrodila v hlavě mladíka, kterému učarovaly varhany a jestliže neodbočí z nastoupené cesty, je příslibem nové chrámové varhanické generace. Mohu jen říci, že se jmenuje Ondřej a nepochází z Liberce, ale z Písku. Jak to přijde, že organizuje takový podnik ve vzdáleném severočeském pohraničí? Inu, od počátku lidského rodu je prapříčinou mnohých mužských aktivit žena a také v tomto případě přeletěl Amorův šíp naši zemi z jihu

na sever a zasáhl jedno dívčí srdce. Jak známo hudba a láska jdou často spolu ruku v ruce ...

Původním záměrem organizátorů bylo udělat radost jednomu z obdivovatelů varhanického umění Otto Nováka a překvapit jej. Co se však v Čechách utají? Věc se prozradila a bylo to jen k dobrému, protože tak mimořádná událost si zasloužila přece jen větší ohlas veřejnosti. Stačí, nahlédneme-li krátce do historie varhanní hudby v Liberci.

Posledním profesionálním chrámovým varhaníkem v Liberci byl Němec Hans Pfreimer, který musel kvůli své národnosti opustit v r. 1945 nejen Liberec, ale celou tehdejší ČSR. Od té doby se vystřídala na varhanické lavici celá řada varhaníků, namnoze velmi dobrých muzikantů, kteří

Co to znamená? Ježíš neříká, nemějte nenávist, protože to znamená nic nedělat. To znamená být pasivní. Nebudeme mít nenávist, ale my máme milovat, tzn. dělat něco pozitivního. Nestačí o lidech nemluvit špatně, nemít je v nenávisti, ale pokoušet se něco dobrého pro ně dělat. Proto hned za tím dodává: konat dobro. Konejte dobro. Jestliže máme někoho, kdo je prostě uvězněn v našich srdcích, tak se musíme snažit dělat dobro. Projevit svou lásku konkrétně. A to je postupný proces.

Odpuštění nepřijde hned. Znáš člověka, kterému to trvalo sedm let. Takže konat dobro je postupný proces. Může to začít tím, že postupně změníš chování k němu. To známe, prostě když někoho nemáme rádi, tak s ním vůbec nechceme být. Radši od něho dál nebo nasadíme takovou tu lhostejnost, prostě tu masku, usmíváme se a přesto v srdci vnímáme, že to nejde. Radši od něho pryč. Ale jestliže to myslíme doopravdy, pak postupně prosíme za to, aby ten úsměv nebyl falešný, aby vycházel ze srdce. Nu, a vrcholem toho konání dobra může být to, že si pak s tím člověkem jednoho dne o tom promluvíme, vyjasníme si to.

Další takovou praktickou věcí pro to, abychom se dostali z tohoto hrobu neodpuštění, je žehnat. V liturgii žehnání náleží knězi nebo jáhnovi, ale vy můžete žehnat – když jdete odsud, můžete žehnat dětem v rodinách, které bydlí v paneláku. Co to je žehnat? Přát dobro. Tzn. když máme toho nepřítele ve svém srdci, pak i když to bolí, zkusme mu přát v životě dobro. A tím jakoby zavíráme okno nenávisti a nedostatku lásky.

A poslední věc o které Ježíš mluví a svým hlasem do tohohle hrobu volá, je modlete se za ty, kdo vám ubližují. Jaksi zajděte doma do toho svého koutku, zavřete svá dvířka a Otci tohle všechno řekněte. To je proces, kdy najednou se to neodpuštění začne rozpouštět, kdy vytrváme – a opravdu to může být na léta. Pak bych si chtěl tedy ještě všimnout těch pomocníků. Jak jsem už výše řekl, oni odvalují kámen a potom Lazara rozvazují, když vychází z hrobu. Totiž Ježíš chce používat druhé v blízkosti kolem nás, aby nám třeba i ukázali ty naše

balvany neodpuštění. My je totiž někdy ani nevidíme. A tito bratři a sestry nám můžou pomoci. To je pro nás někdy velmi náročné, protože my tomu říkáme kritika. A přijmout a vydržet tuhle kritiku, to znamená kus pokory, ale zároveň když trochu potlačíme svoje emoce, když chceme vybuchnout, že tak to není, tak to není, to si vymýšlíš, ale přece jen zkusíme vydržet tenhle tlak, pak se můžeme leckdy dozvědět velmi zajímavé věci.

Ale oni to nedělají pro to, aby nás nějak ponížili, ale tito lidé nám chtějí pomoci v naší cestě. A potom když se podaří to, že z toho hrobu neodpuštění vyjdeme, tito lidé nám mohou projevit něhu, radost z toho, že tu cestu zvládli, že jsme to dokázali. A to je to, že nás rozvazují z těch plátén.

Takže třeba i dnes nastal čas propustit zajaté na svobodu v našich srdcích. Místo ponižování zkusit najít na druhém něco dobrého. Místo křiku se pokusit dát druhému novou šanci. A místo ledové pomsty za něho prosit a žehnat mu. Takto se staneme opravdu učedníky Pána. Naší zbraní nebude hlas, pěst nebo kletba, ale síla lásky. Tady si můžeme vzpomenout na slova apoštola Pavla, známe ji, velepíseň o lásce. A jednou vlastností lásky je, že láska nepočítá křivdy, tzn. že my si nemáme vést deníček, kdy nám kdo ublížil, a teď to v sobě schováváme a když dojde k hádce, často se to vytáhne a tomu druhému se to omlátí o hlavu. Ne, láska nepočítá křivdy. A pokud se vydáme na tuto cestu, pak věřím v to, že mohou tyto všechny naše jizvy, hroby, se zacelit a stát se světlem prozařujícím a vyzářujícím našeho Pána.

br. František OCarm.

VŠECHNY (PRAVÉ) CESTY VEDOU DO ŘÍMA ...

Ameriku založili bílí anglosaští protestanti. A deisté. S trochou nadsázky však můžeme říci, že ji zachránili irští katolíci. A Židé, kteří se katolíky stali.

Je zajímavým paradoxem, že mezi tvůrci a mysliteli americké poválečné pravice bylo nadprůměrné množství bývalých radikálů z levice, Židů a katolíků, především konvertitů. Častokrát, i když ne vždy, se jednalo o tytéž osoby.

Centrální a integrující postava americké poválečné pravice – William F. Buckley – je irský katolík. Konvertity z protestantských denominací ke katolické církvi byli jeho švagr Brent Bozell, jeho učitel Willmoore Kendall a jeho přítel Russell Kirk. Židovskými ex-komunisty, kteří se stali aktivními a efektivními antikomunisty a nakonec i vstoupili do katolické církve, byli jeho přátelé a kolegové Frank Meyer (srov. č. 5, roč. 2 Obrázku, 16. 4. 2004, s. 8n.) a Marvin Liebman. Další židovský ex-komunista a ohnivý antikomunista, emigrant z Evropy Willi Schlamm, sice za svého života do církve nevstoupil, ale jeho poslední vůlí bylo, aby měl katolický pohřeb s katolickým knězem. Filosof a analytik Gerhart Niemeyer byl německý emigrant, který se v Americe nechal vysvětit na anglikánského duchovního. Tvrdil, že nemá žádný důvod domnívat se, že biskup římský má či měl by mít nějaký primát mezi biskupy ostatními. Ale tvrdil to jen dočasně, neboť pár let před svou smrtí uznal primát biskupa římského a z anglikánského duchovního se stal katolickým knězem. Největší antikomunistický stratég americké pravice, filosof James Burnham, byl v dětství vychován jako katolík. V dospělosti tuto víru ztratil, respektive vyměnil ji za víru marxistickou, trockistické provenience. Se Lvem Davidovičem se však taky rozešel a stal se skeptikem, agnostikem a následovníkem Machiavelliho. A přemýšlel, jak porazit říši, již Lev Davidovič Trockij pomáhal budovat, ale v níž tohoto odstavil na druhou kolej, poslal na cestu do Mexika (přes Turecko) a jako „dárek“ mu pak nechal do mozku zatnout cepín, Josif

„Koba“ Džugašvili. Krátce před svou smrtí v 80. letech se však Burnham opět vrátil do Církve. Jiný proslulý skeptik a agnostik na americké pravici byl Ernest van den Haag, židovský imigrant z Itálie. Byl to sociolog, expert na trestní právo a penologii (pozn. red.: nauku o kriminálním chování a o trestech za ně) obecně. Jak říkám, byl to skeptik a agnostik – až do chvíle, když se, na sklonku života, stal katolíkem.

Ralph de Toledano má stejný životopis, jako měli již zesnulí Meyer a Liebman: začínal jako židovský radikál na levici a pak se stal významným antikomunistou – když jeho italského trockistického kamaráda za 2. světové války ve Washingtonu zavraždili pracovníci sovětské ambasády, vrahové z NKVD. On se pak stal prominentním pravicovým novinářem, přítelem Whittakera Chamberse (srov. č. 11, roč. 3 Obrázku, 15. 10. 2005, s. 20nn.) i Richarda Nixona. Dnes je to již starší pán, který obdivuje katolickou církev, navštěvuje katolické bohoslužby, ve svém srdci touží stát se katolíkem, ale (zatím?) ten poslední krok udělat nemůže. Považoval by jej za neloajlitu vůči svým sefardským židovským předkům, které ve Španělsku před 500 lety upalovala, mučila a perzekuovala Inkvisice (pozn. red.: ve Španělsku tehdy šlo o inkvisici státní, nikoliv církevní; srov. č. 1 tohoto roč. Obrázku, přílohu, s. 2n.).

Otec Ronalda Reagana (v Obrázku viz č. 8 a 9, roč. 2, 25. 6. 2004, s. 8 až 11, a 2. 8. 2004, s. 13n.) byl irský katolík a taky alkoholik. Malý Ronald byl zřejmě pokřtěn jako katolík (což znamená, že byl katolík!), ale jeho matka jej po rozvodu vychovala jako protestanta. Tým, který Reaganovi sloužil a pomáhal vyhrát Studenou válku, však obsahoval tři klíčové irské katolíky: byli to první Reaganův poradce pro otázky národní bezpečnosti Richard Allen, druhý Reaganův poradce pro otázky národní bezpečnosti William Clark a šéf CIA, William Casey ([pozn. red. dosud?] jediný křesťan v dějinách, jemuž vláda Saudské Arábie povolila, aby se v Saudské Arábii sloužila mše svatá, za kterou je jinak v té roztomilé zemi trest smrti, ale kterou si Casey prostě

NAPOLEON (3)

Pokus o obnovu náboženskou

Bystrý Napoleon viděl hrozné zmatky církevních poměrů ve Francii a věděl, jak jsme řekli, že národ bez kvalitního mravního základu – a jeho zdrojem je převážně náboženství – dlouho žít nemůže. A pomýšleje na císařství, chtěl si naklonit lid obnovením náboženství. Vstoupil do jednání s Apoštolským stolcem s úmyslem obnovit náboženství a církevní řád ve Francii. Protestanti však naléhali, aby podle příkladu anglického krále Jindřicha VIII. přijal luterství a prohlásil se hlavou církve. Odpověděl v souladu s výše uvedeným krátce: „Protestantství je odpadem, nehodí se pro Francii.“ Počítal s tím, že bude muset církvi učinit nezbytné ústupky, za které ale bude snazší si ji podrobit. Papež pověřil Consalviho, aby se odebral se svým doprovodem do Paříže. Napoleon, pořád ještě v duchu francouzské revoluce a revolučních fakt, vyžadoval prodej církevních statků státu a konfiskaci církevního jmění. Slíbil také placení kléru státem (!) a obsazení biskupství kněžími přísežnými i nepřisežnými. K jednání dal krátkou lhůtu 14 dní. Consalvi jen s velkými potížemi ustupoval, pokud mu to jeho zmocnění dovoľovalo. Jednání se opakovala, protahovala, až konečně 15. července 1801 byl konkordát uzavřen. Consalvi podotkl Napoleonovi, že apoštolský stolec přinesl velikou oběť k pokojnému ujednání s Francií. Tou obětí bylo vzdání se církevních statků a ústupek hlavě státu, která si vyhradila jmenování biskupů. Ve svých pozdějších pamětech Consalvi vzpomíná: „Nebyl to triumf, ale přece jen ulehčení vědět, že náboženství opět ožívá v zemi, kde se lidé modlívali k božství rozumu a kde stála na průčelí chrámů slova: mládí, mužnost, stáří, přátelství, obchod. Restaurace katolictví už je ve Francii a proto i v Evropě přednější než vzešlá kritika, která se někde snesla na konkordát.“ Napoleon ke konkordátu zase připojil tzv. Organizační články, jimiž si pro sebe vymínil zasahovat do církevních záležitostí. Velkolepou slavnost smíření Francie a Církve zakončilo slavné Te Deum za přítomnosti Napoleona, který ještě na

ostrově sv. Heleny doznal, že nikdy v životě nezelel uzavření tohoto konkordátu.

Papež korunuje Napoleona císařem

Dne 18. května 1804 byl Napoleon senátem ve jménu celého národa prohlášen za dědičného císaře Francie. Nové císařství měl podle Napoleona papež posvětit a v očích křesťanského světa legitimizovat. Proto se císař obrátil na papeže, aby jej přijel pomazat a korunovat. Papež přes některé výhrady kardinálů, že to pro ostatní dvory bude znamenat potvrzení revoluce a usurpace církevního státu, nakonec usoudil, že do Paříže pojede za velké výhody náboženské, které mu za to byly slíbeny, a doufal, že sliby budou také splněny.

Papež byl všude přijímán s velikou slávou, což očekával i od Napoleona. Aby se nezdálo, že papež svým postavení Napoleona předčí, císař odepřel ho takto přivítat. Uspořádal toho dne velký hon a zařídil všechno tak, aby papeže s celou svou mysliveckou družinou jakoby náhodou cestou z lovu potkal. Napoleon v zeleném loveckém obleku zastavil papežský kočár a přiměl tak papeže, aby v bílé klerice sestoupil do bláta. Pak se oba objali, ale císař jako z nedopatření vstoupil první do vozu a zaujal pravou stranu a tato etiketa prvního místa se uplatňovala po celou dobu papežova pobytu v Paříži.

Před církevní korunovací bylo nutno legitimovat civilní sňatek, který před léty uzavřel Napoleon s kreolkou (Evropankou narozenou na tropickém ostrově Martiniku) Josefinou de Beauharnais. Vykonal to kardinál Fesch, Napoleonův příbuzný, když obdržel od papeže k tomu potřebnou fakultu. Když se pak hovořilo o korunovačních obřadech a vsazení koruny na hlavu, Napoleon prohlásil, že se ta věc rozhodne až na místě.

Druhého dne, 2. prosince 1804, se odebral Pius VII. do Notre Dame o 9. hodině provázen 70 biskupy a několika kardinály. Pěvecký sbor s 800 členy mu na uvítanou zapěl hřímavý pozdrav Tu es Petrus.

Napoleon dal však na sebe dlouho čekat, přijel až v 10 hodin. Na stupních oltáře slíbil, že bude udržovat pokoj v církvi Boží, hájit sirotky a vdovy a zahlazovat nevěru.

zase naopak jasné, že nelze obnovit starý Církevní stát. Bylo třeba najít takové řešení, aby se papež neocítil vůči Itálii v podobném poměru, jako kdysi Avignonští papežové vůči Francii.

Do škol se vrátilo vyučování náboženství, kněží byli osvobozeni od vojenské služby, do nemocnic, škol a soudních budov se vrátily kříže, ve vojsku byli zřízení vojenští kaplani. Dříve zabavené kláštery a kostely se vrátily církvi a zákonem byly uznány katolické svátky. Poté byla zahájena přímá jednání se Svatým stolcem a po více než dvou letech byla v r. 1929 podepsána Lateránská smlouva. Papež se zřekl nároků na bývalý Církevní stát a Itálie zaručila plnou papežovu suverenitu nad Vatikánským státem. Papež byl nadto prohlášen za osobu posvátnou a nedotknutelnou, měl právo přijímat a vysílat stále vyslance, vydávat pasy, razit mince a zřídit poštu. Kromě Vatikánu smlouva zaručila exterritorialitu čtyřem hlavním římským basilikám, palácům kuriálních úřadů a papežské vile v Castel Gandolfo. Zároveň s Lateránskou smlouvou byl uzavřen konkordát, v kterém bylo katolické náboženství prohlášeno jako náboženství státní (toto ovšem církvi i státu, jak jsme již vícekrát ukázali, škodí), biskupům byla zaručena plná svoboda ve vykonávání pastýřského úřadu, byly odvolány dřívější proticírkevní zákony, zvláštní ochraně se těšily církevní sňatky, školství a řehole.

To však neznamenalo, že nedocházelo ke konfliktům v pozdějších obdobích. V roce 1931 Mussolini zcela proti duchu Lateránské smlouvy, která se týkala nejen zřízení Vatikánského státu, ale také postavení katolické Církve v Itálii (bylo stanoveno, že katolická církev bude mít naprosto neohraňčenou možnost svého působení), zavádí povinné cvičení fašistické mládeže, v níž byla většina dětí organizována, v neděli dopoledne, kdy by měly být děti na mši svaté. To vyvolalo samozřejmě konflikt jak mezi papežem Piem XI. a Mussolinim osobně, tak celkově mezi státem a Církví.

Pius XI. na to musel reagovat italsky psanou encyklikou „*Non abbiamo bisogno*“, kde fašismus odsuzuje nejenom jako protikřesťanský (!) systém, ale odsuzuje i jeho státní dirigování a nerespektování svobody svědomí. K takovým konfliktům docházelo i později, ale je třeba říci, že Mussoliniho režim nikdy nesáhl k pronásledování katolické Církve. Nebylo to ani dost dobře možné, protože většina obyvatelstva se hlásila ke katolictví a viděla v katolické Církvi svoji oporu. Takže jestliže Mussolini nechtěl u Italů narazit, musel katolickou Církvi v určitých mezích respektovat.

(dokončení části 3 příště)

David Jech

Foto

- Via della Conciliazione: rekonstrukce, kterou nařídil Mussolini na památku Lateránské smlouvy (stav kolem roku 1900 a dnes)

vynutil; inu, má to své výhody, být šéfem CIA ...). Allen, Clark, Casey – všechno irští katolíci vychovaní a vzdělaní v 50. letech 20. století, kdy katolická církev byla solidní baštou světového antikomunismu (což, bohužel, nemůžeme o ní říci poté); není žádnou náhodou, jak říkají marxisté, že slavný rudobijce senátor Joe McCarthy byl, ano, irský katolík.

Pouť do Říma na americké pravici nekončí. Významný a vlivný pravicový komentátor Robert Novak, asi nejlépe informovaný novinář ve Washingtonu, jinak židovského původu, na konci 90. let překvapil mnohé, když se stal katolíkem. Dokonce členem Opus Dei. Hlavní právní expert americké pravice, soudce Robert Bork, kterého prezident Reagan nominoval v roce 1987 na soudce Nejvyššího soudu a kterého se levice tak bála, že zmobilizovala všechny své síly, aby jeho nominaci zablokovala, což se jí povedlo, byl protestant. Do té doby, než se před pár lety stal katolíkem. Senátor za stát Kansas Sam Brownback, jeden z představitelů protestantské, evangelikální náboženské pravice, své politické názory nezměnil. Dodnes je představitelem náboženské pravice. Ale již jako katolík.

„Neokonservativci“ jsou označením pro skupinu převážně židovských, původně levicových intelektuálů, kteří se na přelomu 60. a 70. let posunuli na pravici. Avšak mezi neokonservativci jsou i tři katolíci, kterým se říká „svatá trojice neokonservatismu“ a jimiž jsou Michael Novak, George Weigel a Richard John Neuhaus. Novak a Weigel jsou katolíky od dětství, Neuhaus byl mladý kanadský luteránský pastor, který byl v 60. letech aktivní na levici, v hnutí za občanská práva černochů, jež vedl jiný pastor, Martin Luther King. Když však v 70. letech levice nadšeně přijala potraty (přehled odkazů na články v Obrázku viz č. 3 tohoto roč., 5. 2. 2006, s. n.), pastor Neuhaus se s ní rozloučil (nebojoval za občanská práva černochů proto, aby malé černošské – a bělošské a všechny ostatní – nenarozené děti byly zabíjeny) a vydal se na svou pouť k pravici. A do Říma: na konci 70. let se stal katolickým knězem.

Lewis Lehrman byl prominentní židovský konservativce v New Yorku, historik a expert na Abrahama Lincolna. V roce 1982 kandidoval jako židovský konservativce za Republikánskou a Konservativní stranu na guvernéra státu New York. Neuspěl. Krátce poté však konvertoval ke katolické církvi. Jeden levicový publicista, který byl v dětství vychován jako katolík, ale pak svou víru ztratil, to komentoval slovy: „To prostě není fér! My jako mladí katolíci kluci jsme si nemohli užít žádné legrace s holkami, neboť jsme se báli Pekla, zatímco on jako mladý židovský kluk si legrace s děvčaty užíval dost, a nyní v dospělosti se obrátí na pravou víru a půjde do Nebe! To prostě není fér!“

Na to lze odpovědět odpovědí, kterou tak rád dával jiný římský katolík, byt nepořádný a velmi hříšný, prezident John F. Kennedy: „Že život není fér? Proto ho miluji!“ Vtipné, leč nepravdivé. Život ve skutečnosti je velmi fér. Pokud ovšem člověk nalezne tu pravou cestu, jež vede, jak jinak, do Říma.

Pro Obrázek libereckých farností
Roman Joch, Občanský institut

Foto

- Frank S. Meyer (1909-1972)

ALE NENÍ KATOLÍK JAKO KATOLÍK JAK V USA HLASUJÍ KATOLIČTÍ ZÁKONODÁRCI?

Často si stěžujeme na své české poslance, senátory. Domníváme se, že by měli rozhodovat „odpovědněji“, bez „ovlivňování od stranických sekretariátů“, v „souladu se svým svědomím“, se svou „vírou“. Ale co vlastně víme o jejich svědomí, víře? V České republice se ustálil zvyk, že to jsou soukromé záležitosti každého člověka, do kterých jiní lidé nemají právo nahlížet. Vždyť jen u mála českých poslanců a senátorů je veřejně známo jejich náboženské zařazení, jejich víra. Mnohdy ji přesněji neznají ani oni sami.

Ale i tato věc souvisí se vztahem církve a státu. Tam, kde je mezi oběma těmito společnostmi jasné oddělení, jako je tomu např. ve Spojených státech, je úplně běžné a normální, že i zákonodárci nejen deklarují svou náboženskou příslušnost, ale že o své víře i veřejně mluví. Těžko by mohly být o českých poměrech také poskytnuty např. informace podobné těm, které v předchozím článku uvedl Roman Joch.

A tak i u amerických senátorů a členů Sněmovny reprezentantů je přesně známo, kdo z nich je katolík: ze 435 a 100 členů Sněmovny reprezentantů a Senátu je¹ právě nyní 131 (72 demokratů a 59 republikánů) a 24 (14 demokratů a 10 republikánů) katolíků. Jiná otázka ovšem je, jak katolickou nauku tito katolíci znají, jak podle ní žijí a zejména, jak jsou schopni ji brát v potaz při svém rozhodování v zákonodárném sboru. Na tuto otázku se v článku zaměříme – výsledky by mohly být zajímavé i tehdy, když slyšíme nějaké stížnosti na české poslance.

V červnu a červenci jsme se z médií dozvěděli, že ve Spojených státech probíhaly vzrušené diskuse o dvou záležitostech: jednak o návrhu ústavního dodatku, který by stanovil, že manželství v USA je jedině svazkem jednoho muže a jedné ženy (srov. přílohu předminulého Obrázku), a jednak o návrhu, že by vláda z daní financovala pokusy na tzv. lidských

embryonálních buňkách (správně tedy: na buňkách embryonálních lidí).

A. Ústavní dodatek o manželství

O tomto návrhu se v Kongresu hlasovalo dvakrát: 7. 6. 2006 v Senátu a 18. 7. 2006 ve Sněmovně reprezentantů. V každé komoře bylo sice dosaženo většiny, nikoliv však dvoutřetinové, která je k přijetí ústavního dodatku zapotřebí. Návrh tedy dosud neprošel. Jak v tomto případě hlasovali američtí katoličtí zákonodárci?

Proti dodatku hlasovalo² mezi 48 senátory těchto 15 katolíků³ (D – demokrat, R – republikán, následuje zkratka státu): Biden (D-DE), Cantwell (D-WA), Collins (R-ME), Durbin (D-IL), Harkin (D-IA), Kennedy (D-MA), Kerry (D-MA), Landrieu (D-LA), Leahy (D-VT), Menendez (D-NJ), Mikulski (D-MD), Murray (D-WA), Reed (D-RI), Salazar (D-CO) a Sununu (R-NH); mezi třemi, kteří nehlasovali byl Dodd (D-CT). Vidíme, že z uvedených 16 je 14 demokratů (z katolíků-demokratů nikdo nechybí!) a jen dva jsou republikáni.

Ve Sněmovně reprezentantů⁴ ze 187 poslanců, kteří byli proti, bylo těchto 73 katolíků:

Baca, Becerra, Bishop (NY), Boehlert, Brady (PA), Capuano, Cardoza, Castle, Clay, Costa, Crowley, DeFazio, Delahunt, DeLauro, Diaz-Balart, L., Diaz-Balart, M., Dingell, Doyle, Eshoo, Fitzpatrick (PA), Foley, Gonzalez, Grijalva, Gutierrez, Higgins, Hinchey, Kanjorski, Kaptur, Kennedy (RI), Kildee, Knollenberg, Kucinich, Langevin, Lynch, Markey, McCarthy, McCollum (MN), McGovern, McNulty, Meehan, Michaud, Miller, George, Moran (VA), Murtha, Napolitano, Neal (MA), Oberstar, Obey, Pallone, Pascrell, Pastor, Pelosi, Rangel, Reyes, Ros-Lehtinen, Roybal-Allard, Ryan (OH), Salazar, Sanchez, Linda T., Sanchez, Loretta, Schwarz (MI), Serrano, Solis, Stupak, Sweeney, Tauscher, Thompson (CA), Velázquez, Visclosky a Watson. Kromě toho, podle řádu sněmovny, jeden – katolík *Lipinski* – odpověděl pouze „zde jsem“ a mezi devíti, kteří nehlasovali, byli tři katolíci: *Evans, Hinojosa, McKinney*. Z uvedených 77 je 67 demokratů (kurzívou) a 10 republikánů.

nebo nezaslouženosti vůbec neuvažoval), je stát.

Ovšem tento stát se musí o někoho opřít. V třídním socialismu-komunismu se stát opírá o tzv. dělnickou třídu, v nacionálním socialismu-nacismu o národ, o tzv. rasu. Zde by se měl opřít o korporace, tedy stavy. Korporace prý musí mezi sebou navzájem, ale i s ostatními organizacemi, ať už politického nebo kulturního a dalšího charakteru, vytvořit jakousi jednotu na způsob starého římského impéria. Čili musí vytvořit jakési *fascies*, čili svazky, a tím „být v jednotě“. Jednotu má zaštiťovat nějaký vůdce, tedy osoba s nejvyšší pravomocí.

Myšlenka je to tedy opět socialistická, tak jako nacismus nebo komunismus. A Benito Mussolini, jenž původně byl třídním socialistou – ještě před první světovou válkou se stal osobním přítelem Lenina –, se těmito myšlenkami nechal fascinovat. Šlo ale hlavně o jeho moc. Po I. světové válce, když poznal, že přes třídní socialismus jeho cesta k moci nepovede, se připojil ke vznikajícímu fašistickému hnutí, *Fasci italiani di combattimento* – *Svazky italských spolubojovníků*, které ovládl.

Mussolini přispěl k dějinám fašistického hnutí i jako teoretik, ale hlavně jako praktik. Teoretikem byl Giovanni Gentile, který postavil myšlenku fašismu jednoznačně na návratu k „římskému impériu“, čímž rozuměl jeho bývalou slávu a moc. Připodobnil také fašistického vůdce k římskému císaři. Křesťanství je odmítáno jako činitel, způsobující prý zaostalost. Nový vůdce musí být především silný. Často i dnes se vzhlížíme v síle a vyprošujeme si ji, aniž bychom dávali před ní přednost moudrosti. Vůdce musí být nevybíravý v prostředcích. Gentile se zde opírá o Machiavelliho, který jak známo udělal opak toho, co je zapotřebí: oddělil politiku od morálky. Ve svém „Vladaři“ tvrdí, že politik dokonce musí naopak být v mnoha případech nemorální a nesmí se na žádnou morálku ohlížet. Poznamenejme, že mnozí znalci připisují dnešní úpadek západní civilizace mj. právě Machiavellimu.

Tyto myšlenky samozřejmě inspirovaly Mussoliniho, jenž ve svých spisech slibuje, že se bude ve své politické praxi

machiavellismem řídit (člověk by si řekl: to to bude vypadat) a také se jím skutečně řídil (a také to vypadalo). Fašismus tedy nemá nic společného s křesťanstvím, naopak vychází z protikřesťanských kořenů. Ve své době proto také spisy Gentileho byly dány katolickou Církví na tzv. index zakázaných knih.

V roce 1932 Mussolini společně s Gentilem popsal fašistickou ideologii v pojednání nazvaném Fašistická doktrína. A tak jako komunisti popírají nacionální socialismus a nacisti socialismus třídní, i Mussolini uvedl fašismus jako popření socialismu. Tak jako nacisti i komunisti, také Mussolini popřel liberalismus a individualismus. Ty měly být nahrazeny silným státem – diktaturou – a kolektivismem. Domnívám se, že čtenáři tyto myšlenky z doby ne tak dávne znají. Jednu odlišnost od obou socialismů je však třeba fašismu přiznat. Jeho silný stát, kromě posledních fází Mussoliniho režimu, nebyl zcela totalitní: šlo „jen“ o diktaturu.

Dalším významným teoretikem fašismu byl Mario Palmieri, který ve své *Filosofii fašismu* označuje za základní principy fašismu jednotu, autoritu a povinnost. Tyto hodnoty jsou jistě v jiném smyslu slov žádoucí a dobré, ale víme, že ďábel je opice Boží. Nicméně fašismus přece jenom vykázal i další odlišnost od extrémně levicových nacismu a komunismu: dokázal být vůči katolické Církvi vstřícnější než tyto totality. Jak Gentile, tak i Mussolini upozorňují na pozitivní vliv katolické Církve na rodinu, na manželství a vůbec na stabilitu ve státě. Oni uvažují takto: „Katolická církev způsobila v dějinách velkou zaostalost svým učením o lásce a milosrdenství, což není akceptovatelné, ale přece jen má pevnou morálku, a to je vhodné ve fašistickém státě využít.“

Proto také se Mussoliniho režim, po tom co se Mussolini známým pochodem na Řím v roce 1922 zmocnil vlády a postupně budoval fašismus, choval vůči katolické Církvi přece jen vstřícněji, než předcházející zednářský královský režim.

Mussolini chtěl však udělat z Itálie velmoc a přál si odstranění palčivé „římské otázky“. Všem představitelům církve bylo

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

CÍRKEV V EVROPĚ PO I. SVĚTOVÉ VÁLCE (3)

Itálie (první díl)

Mluvíme-li o Itálii v době mezi světovými válkami, nemůže nás nenapadnout pojem fašismus, spojený zejména s jeho hlavním protagonistou, Benito Mussolinim. Co je fašismus, z čeho vzniknul a jaký byl jeho vztah s církví, na to se pokusíme najít odpověď v následujícím článku.

Předem však považuji za nutné vysvětlit, že fašismus nemá nic společného s německým nacionálním socialismem. Mezi těmito systémy byl velký rozdíl. Nacionálnímu socialismu, zkratkovitě nacismu, se budeme podrobně věnovat v některém z dalších pokračování našeho seriálu. Původcem zneužití pojmu fašismus byl sovětský despota Stalin a socialisticko-komunistická propaganda. Jeho záměrné používání bylo stálící zejména sovětské a východoněmecké politiky. Dodnes je tento pojem zmatečně namísto nacismu používán mnoha nekompetentními pracovníky médií, často jej – z týchž důvodů jako dříve – používají levicoví politici a anarchisté.

Co to tedy byl fašismus? Celé toto politické hnutí vzniklo z toho, že se hledala jakási třetí cesta mezi kapitalismem bez morálky a socialismem (s jeho pseudomorálkou). Kapitalismus 19. století totiž vycházel z osvícenského mravního relativismu, byl asociální a po stránce vztahu k zaměstnancům necitelný. Chudoba u některých lidí, kteří mohou, ale nechťejí pracovat, se ovšem nikdy odstranit nedá a bude tu vždy, protože i takoví lidé tu vždy budou. Avšak zde šlo o nemravnost u zaměstnavatelů, což samozřejmě plodilo chudobu jinou, za kterou chudí nemohli. Na druhé straně bylo vidět nezasloužené a tedy nemravné bohatství u druhých. Marxismus byl zvrácenou a stádovitou reakcí na tento stav, reakcí, která nakonec vyústila v krvavou totalitu. Její tvář se projevila již roku 1871 za Pařížské komuny. S hrůzami, které následovaly po Leninově a Trockého říjnové revoluci roku 1917, má u nás dnes každý možnost se seznámit.

Komunismus a socialismus jsou tedy nepřijatelné. Otázku, jaké je řešení, si kladla celá řada lidí, kteří hledali nějaké jiné východisko.

Objevil se např. požadavek návratu k cechovnímu zřízení, který byl formulován již bezprostředně po Velké francouzské revoluci de Maistrem, známým romantikem a velkým kritikem francouzské revoluce.

Potom přišel španělský myslitel a politicko-sociální teoretik Donoso Cortés, působící v polovině 19. století, který je původcem myšlenky korporativismu. Navrhuje také návrat k cechovnímu zřízení, ovšem v té formě, že by cechy měly zároveň i politický vliv ve státě. Sdružovaly by jak zaměstnavatele, tak zaměstnance a oba dva stavy by společně prosazovaly své zájmy jako stavu, ale i své zájmy dílčí. Na sněmu korporací by se řešily nejen zájmy jednotlivých skupin, ale i požadavky zaměstnanců vůči zaměstnavatelům, zabezpečení rodin atd. Korporace by také měly uplatňovat mocenský vliv ve státě a měly by vytlačit z dosavadních posic politické strany. Toto Cortés pouze naznačuje, ale dá se říci, že toto stavovské neboli korporativní zřízení je alternativou vůči liberálnímu parlamentně demokratickému zřízení, i vůči politickým stranám.

Cortés se sice snažil vycházet z katolických názorů, ale jak pozorujeme, snažil se spíše o nalezení mechanismu, než o zapracování morálky do celého procesu. Sama katolická církev se těmito problémy ovšem také podrobně zabývala, ale jinak: svou naukou o třech sociálních pilířích – svobodě, solidaritě a subsidiaritě, což Obrázek již několikrát připomínal.

Ke korporativní myšlence se přihlásil francouzský teoretik George Sorell, který je považován za faktického zakladatele fašismu. Sorell na rozdíl od Cortése, prohlašujícího, že zastává katolické posice, nebyl křesťanem. Navíc vycházel z mylných Hegelových myšlenek, požadujícími mj. centralizovaný, tzv. silný stát. Podle něho tím, kdo je schopen řešit protiklad mezi bohatstvím a bídou (o jejich zaslouženosti

Poznamenejme ještě, že dvoutřetinová většina byla v možnostech katolíků.

B. Embryonální pokusy.

O tomto návrhu se hlasovalo třikrát. 24. 5. 2005 ve Sněmovně, 18. 7. 2006 v Senátu a protože v obou komorách návrh prošel a prezident Bush, nekatolík, zákon vetoval, pokusila se Sněmovna jeho veto 19. 7. 2006 přehlasovat; to se jí nepodařilo. Opět se podívejme, jak se do tohoto boje zapojili katolíci.

Při prvním hlasování tento mengelovský zákon ve Sněmovně podpořila⁵ nadpoloviční většina 238 poslanců. Bylo mezi nimi i těchto 77 katolíků: Baca, Becerra, Bishop (NY), Boehlert, Brady (PA), Brown-Waite, Ginny, Capuano, Cardoza, Castle, Clay, Costa, Crowley, Cuella, DeFazio, Delahunt, DeLauro, Dingell, Doyle, Eshoo, Evans, Foley, Fossella, Gonzalez, Grijalva, Gutierrez, Higgins, Hinchey, Hinojosa, Kanjorski, Kennedy (RI), Kucinich, Langevin, Larson (CT), Lynch, Mack, Markey, McCarthy, McCollum (MN), McGovern, McKinney, McNulty, Meehan, Melancon, Menendez, Michaud, Miller, George, Moran (VA), Murtha, Napolitano, Neal (MA), Obey, Pallone, Pascrel, Pastor, Pelosi, Porter, Rangel, Reyes, Roybal-Allard, Ryan (OH), Salazar, Sanchez, Linda T., Sanchez, Loretta, Schwarz (MI), Serrano, Shaw, Solis, Sweeney, Tauscher, Thompson (CA), Velázquez, Visclosky, Watson. Z nich je opět 66 demokratů a 11 republikánů.

V Senátu zákon podpořilo⁶ 63 senátorů, mezi nimiž bylo těchto 16 katolíků: Biden (D-DE), Cantwell (D-WA), Collins (R-ME), Dodd (D-CT), Durbin (D-IL), Harkin (D-IA), Kennedy (D-MA), Kerry (D-MA), Landrieu (D-LA), Leahy (D-VT), Menendez (D-NJ), Mikulski (D-MD), Murkowski (R-AK), Murray (D-WA), Reed (D-RI), Salazar (D-CO). Vidíme, že jde o 14 demokratů (opět není katolíkademokrata, který by hlasoval jinak!) a jen dva republikány.

A nakonec se podívejme na neúspěšný pokus Sněmovny o přehlasování presidentova veta. Našlo⁷ se k tomu 235 poslanců, což není potřebná dvoutřetinová většina. Bylo mezi nimi i těchto 74 katolíků:

Baca, Becerra, Bilbray, Bishop (NY), Boehlert, Brady (PA), Brown-Waite, Ginny, Capuano, Cardin, Cardoza, Castle, Clay, Costa, Crowley, Cuellar, DeFazio, Delahunt, DeLauro, Dingell, Doyle, Eshoo, Foley, Fossella, Gonzalez, Grijalva, Higgins, Hinchey, Hinojosa, Kanjorski, Kennedy (RI), Kucinich, Langevin, Larson (CT), Lynch, Markey, McCarthy, McCollum (MN), McGovern, McNulty, Meehan, Melancon, Michaud, Miller, George, Moran (VA), Murtha, Napolitano, Neal (MA), Obey, Pallone, Pascrell, Pastor, Pelosi, Porter, Rangel, Reyes, Roybal-Allard, Ryan (OH), Salazar, Sanchez, Linda T., Sanchez, Loretta, Schwarz (MI), Serrano, Shaw, Solis, Sweeney, Tauscher, Thompson (CA), Velázquez, Visclosky, Watson. Jde o 64 demokratů a 10 republikánů.

Kromě toho, že uvedeného je vidět mravní i praktický význam jedince (nejen jednotlivých zákonodárců, ale třeba i pana presidenta Bushe), nabízí tento malý průzkum i některé otázky. Např. Kde jsou kořeny takovýchto rozdílů mezi katolickými demokraty a republikány? Jaké je stanovisko církevních představených k uvedeným postojům?

¹ <http://catholicsincongress.blogspot.com> – Tato stránka je neustále aktualizována podle doplňovacích voleb, odstoupení z úřadu apod. Mnoho podobných stránek ovšem takto aktualizováno není, takže se často setkáme i s nepatrně odlišnými čísly.

² http://www.senate.gov/legislative/LIS/roll_call_lists/vote_menu_109_2.htm, vote 00163

³ <http://www.esnips.com/web/catholicsincongress/> – na této adrese jsou i domovské diecéze a církevní představení katolických zákonodárců.

⁴ <http://clerk.house.gov/evs/2006/roll378.xml>

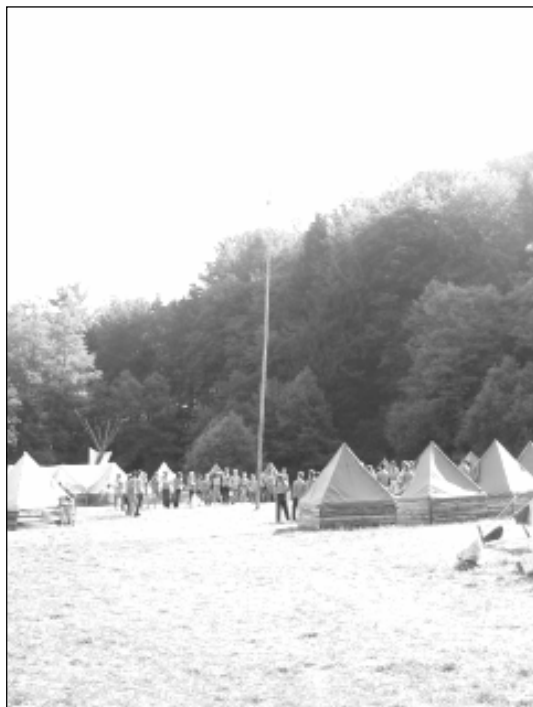
⁵ <http://clerk.house.gov/evs/2005/roll204.xml>

⁶ viz výše vysvětl. 2, vote 00206

⁷ <http://clerk.house.gov/evs/2006/roll388.xml>

br. Felix OFM

POD KLAMORNOU 2006

HISTORIE

VORŠILKY V LIBERCI (DOPLNĚNÍ)

Sestry voršilky byly tak laskavé a poslaly nám do redakce poznámky, kterými doplňujeme otištěné dva díly seriálu

Celková historie

Kronika libereckého voršilského kláštera začíná rokem 1896, kdy sem přešly všechny sestry z Králík. V Králíkách působily voršilky pouze 15 let, a byly to sestry, které se tam přestěhovaly z Berlína, neboť Bismarck zrušil všechny katolické školy. V Berlíně voršilky také nepůsobily dlouho, komunita tam vznikla r. 1854 a byla založena sestrami z Wroclawi. Komunita Wroclaw povstala díky sestram z Kłodzka. Do Kłodzka přišly voršilky r. 1683, a to z Bratislavy.

Liberecký klášter po 1. světové válce

Hlavní činnost voršilek se soustřeďovala na výchovu a vzdělání dívčí mládeže. Sestry v Liberci vedly školu obecnou a měšťanskou, Industriální školu a Učitelský ústav. Poskytovaly také jazykové kurzy angličtiny a francouzštiny, které připravovaly žákyně na státní a univerzitní zkoušky. Po r. 1930 byla otevřena také mateřská školka. Učitelský ústav byl r. 1921 zrušen, protože ve městě vznikl nový, koedukační. Místo něho se sestry rozhodly pro otevření jiných výchovných a vzdělávacích ústavů, byla to jednorocní „rodinná škola“ a dvouletá „odborná škola pro ženská povolání“. Dále sestry dávaly privátní hodiny výuky, např. hudby.

Zdá se, podle rozsáhlé činnosti, že sestry

této komunity byly horlivé. Jak píše jedna pamětnice, častěji se nad všechny jmenované aktivity poskytovala i možnost náboženského vzdělání pro dospělé občany, např. přednášky z katechetiky a liturgiky. Studovalo se Písmo sv., nacvičoval chrámový zpěv, dávala se duchovní cvičení.

Za okupace byly sestram školy odebrány. Musely se z budovy vystěhovat do Velichova u Karlových Varů, kde v tamním ústavu pečovaly o staré nemocné lidi. V libereckém klášteře zůstalo jen několik sester, aby se staraly o kostel a zahradu, některé dávaly soukromé hodiny.

Nacismus a komunismus

V r. 1940 bylo v budově kláštera zřízeno Henleinovo sídlo – „Hlavní úřad pro Sudety“. ... V r. 1945 většinu liberecké budovy užívalo Severočeské konzumní družstvo a sestram byla ponechána pouze malá část klášterního domu. Proto ani nemohly rozvinout původní rozsáhlou činnost. Otevřely pouze dětský útulek pro děti zaměstnaných matek, později malý pensionát a dávaly soukromé hodiny a kurzy angličtiny a francouzštiny až do r. 1950, kdy odtud byly v den sv. Václava odvezeny do soustřeďovacího kláštera v Broumově na východě Čech.

Bylo by třeba ještě doplnit, že tak jak podle Benešových dekretů museli opustit naši zemi lidé německé národnosti, musely odejít i sestry německé národnosti, které byly členkami liberecké komunity.

S. M. Kateřina Havlová OSU

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

K SEŠITKU NA CESTY

Do tohoto čísla jsou vloženy mešní texty s odpověďmi lidu v chorvatštině.

Ve starověku bylo území dnešního Chorvatska obýváno Illyry a stalo se součástí Římské provincie Illyricum. V 5. a 6. století ovládali území germánští Ostrogoti. V 6. a 7. století pronikali do oblasti slovanské kmeny, z nichž Chorvati dali zemi její novodobé jméno. V polovině 9. století došlo ke zformování samostatného státu z několika kmenových území v historické Dolní Panonii i na území dnešní Bosny. Roku 924 přijal kníže Tomislav titul krále. Za krále Petara Krešimira VI. (1058 až 1074) sahalo Chorvatsko od jaderského pobřeží k řekám Drávě a Drině. Po vymření domácí dynastie bylo v roce 1097 Chorvatsko spojeno s Uherským královstvím (srov. přílohu předminulého Obrázku) personální unií, která trvala až do r. 1918 (od r. 1526/27 v rámci habsburské monarchie). Ve 14. stol. se osamostatnila Bosna, kterou r. 1463 ovládli muslimští Turci. Pobřežní Dalmácie se dostala do závislosti na Benátské republice; benátská nadvláda trvala až do r. 1797. Většinu vnitrozemského Chorvatska v průběhu 16. století ovládli Turci. Jejich panství skončilo až po vítězství nad nimi u Vídně r. 1683 (podrobně minulý Obrázek, příloha, s. 5).

V 19. století bylo území dnešního Chorvatska rozděleno mezi Dalmatské království (samostatná korunní země), od roku 1867 součást Předlitavska, a mezi království Chorvatsko-Slavonské, po roce 1867 součást Uherska (Zalitavska). Po rozbití Rakouska-Uherska se stalo Chorvatsko součástí Království Srbů, Chorvatů a Slovinců (SHS), od roku 1929 Jugoslávie. V roce 1939 byla v rámci Jugoslávie vyhlášena autonomní Chorvatská bánovina. Po okupaci Jugoslávie německou armádou v roce 1941 vznikl na tomto území Nezávislý stát Chorvatsko, který zanikl s koncem 2. světové války. Po roce 1945 bylo Chorvatsko jednou ze svazových republik Jugoslávie. Tzv. samosprávný socialismus pod vládou Svazu komunistů Jugoslávie skončil v Chorvatsku v roce 1990.

Po schválení novely ústavy z roku 1974 se konaly v dubnu a květnu 1990 svobodné parlamentní volby, ve kterých získalo absolutní většinu Chorvatské demokratické společenství (HDZ) v čele s Franjo Tuđmanem (od 1992 president). V roce 1991 byla vyhlášena nezávislost. Následovala válka mezi Chorvatskem a Jugoslávskou lidovou armádou a po uzavření příměří začátkem roku 1992 téměř třetina území nebyla pod kontrolou chorvatské vlády. Část srbského obyvatelstva vyhlásila na svém území tři autonomní oblasti, které se v roce 1991 spojily v Republiku Srbská Krajina. Proto v srpnu 1995 chorvatská armáda pod vedením Franjo Tuđmana dobyla zpět většinu území této republiky. Asi 150 000 Srbů odešlo zejm. do Srbska a do Republiky Srbské v Bosně a Hercegovině. Východní Slavonii získalo Chorvatsko nazpět v listopadu 1998.

Název státu Republika Hrvatska (Chorvatská republika). Rozloha pevniny 56 542 km², moře 31 067 km². Obyvatelstva ubývá. Počet obyvatel v roce 2001 4 437 460, zatímco v roce 1991 4 763 941; v roce 2002 činil úbytek 10 475.

V roce 2001 zde žili Chorvaté 89,63 % (1991: 78,1 %), Srbové 4,54 % (1991: 12,2 %), Bosňáci 0,47 %, Maďari 0,37 % atd., také Češi 0,24 %. Mluví se chorvatsky (96,12 %), další jazyky srbsština, italština, maďarština, čeština, slovenština atd.

Náboženství: rozhodující vliv má římskokatolická církev (87,83 %, především Chorvaté). Dále zde jsou pravoslavní (4,42 %, zejména Srbové, Černohorci a Makedonci), muslimové (1,28 %), řeckokatolíci (0,14 %), svědci Jehovovi (0,14 %) atd., agnostiků a nezjištěných je 2,99 % a bez vyznání jen 2,22 %.

Římskokatolická církev má v Chorvatsku tři církevní provincie: **Záhřebskou** (arcibiskupství Zagreb, biskupství Varaždin, biskupství Požega, biskupství Đakovo-Srijem a řeckokatolické biskupství Križevci), **Splitskou** (arcibiskupství Split-Makarska, biskupství Šibenik, biskupství Hvar a biskupství Dubrovnik) a **Rijeckou** (arcibiskupství Rijeka, biskupství Krk, biskupství Poreč-Pula a biskupství Gospić-Senj). Kromě toho je zde arcibiskupství Zadar, **přímo podřízené Svatému stolci**, a vojenské biskupství.

SLUŽBA RIJEČI / BOHOSLUŽBA SLOVA

Prvo čitanje – Pripjevni psalam – Drugo čitanje – Aleluja / Prvi čtení – Responsorijální žalm – Druhé čtení – Aleluja

Riječ je Gospodnja. Bogu hvala.

Evanđelje / Evangelium

Gospodin s vama. **I s duhom tvojim.**

Čitanje sv. Evanđelja po ... **Slava tebi, Gospodine.**

Riječ je Gospodnja. **Slava tebi, Kriste.**

Homilija – Propovijed / Homilie

Vjerovanje / Vyznání víry

Nicejsko-carigradsko vjerovanje / Nicejskocarigradské vyznání víry
Vjerujem u jednoga Boga. Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje, svega vidljivoga i nevidljivoga.

I u jednog Gospodina Isusa Krista, jedinorodenoga Sina Božjega. Rodenog od Oca prije svih vjekova. Boga od Boga, svjetlo od svjetla, pravoga Boga od pravoga Boga. Rodena, ne stvorena, istobitna s Ocem, po kome je sve stvoreno.

Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa. I utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice; i postao čovjekom. Raspet također za nas: pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan. I uskrsnuo treći dan, po Svetom pismu. I uzašao na nebo: sjedi s desne Ocu. I opet će doći suditi žive i mrtve, i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.

I u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca; koji izlazi od Oca i Sina. Koji se s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi; koji je govorio po prorocima. I u jednu svetu katoličku i apostolsku Crkvu. Ispovijedam jedno krštenje za oproštenje grijeha. I iščekujem uskrsnuće mrtvih. I život budućega vijeka. Amen.

Apostolsko vjerovanje / Apoštolské vyznání víry

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega. Stvoritelja neba i zemlje. I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, koji je začeo po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice, mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan, sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih, uzašao na nebesa, sjedi s desne Boga Oca svemogućega, odonud će doći suditi žive i mrtve. Vjerume u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni. Amen.

Sveopća ili vjernička molitva / Přímlyvy

... **Gospodine, usliši nas! ... Amen.**

EUHARISTIJSKA SLUŽBA / BOHOSLUŽBA OBĚTI

Blagoslovljen da si, Gospodine, Bože svega svijeta: od tvoje darežljivosti primismo vino što ti ga prinosimo; on, plod trsa i rada ruku čovječjih, postat će nam kruh života. **Blagoslovljen Bog u vijeke.**

Blagoslovljen da si, Gospodine, Bože svega svijeta: od tvoje darežljivosti primismo vino što ti ga prinosimo; ono, plod trsa i rada ruku čovječjih, postat će nam pije duhovno. **Blagoslovljen Bog u vijeke.**

Molite, braćo: da moja i vaša žrtva bude ugodna Bogu Ocu svemogućem.

Prmio Gospodin žrtvu iz tvojih ruku na hvalu i slavu svojega imena, i na korist nama i čitavoj svojoj svetoj Crkvi.

Darovna molitva / Modlitba nad dary

Amen.

Predslavlje / Preface

... Gospodin s vama. **I s Duhom tvojim.**

Gore srca. **Imamo kod Gospodina.**

Hvalu dajmo Gospodinu Bogu našem. **Dostojno je i pravedno. ... Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot. Puna su nebesa i zemlja tvoje slave. Hosana u visini. Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje. Hosana u visini.**

Euharistijska molitva / Eucharisticá modlitba

... Uzmite i jedite od ovoga svi: ovo je moje tijelo koje će se za vas predati.

... Uzmite i pije iz njega svi: ovo je kalčž moje krvi novoga i vječnoga saveza koja će se proliti za vas i za sve ljude na otpuštenje grijeha. Ovo činite meni na spomen.

Tajna vjere / Tajemství víry

Tajna vjere. Tvoju smrt, **Gospodine, navješćamo, tvoje uskrsnuće slavimo, tvoj slavni dolazak iščekujemo. ...**

Doksologija / Doxologie

Po Kristu, i s Kristom, i u Kristu, tebi Bogu, Ocu Svemogućem, u jedinstvu Duha Svetoga, svaka čast i slava u sve vijeke vjekova. **Amen.**

Katolická církev používá v Bosně a Hercegovině mešních textů v chorvatštině.

V Bosně a Hercegovině (BaH) žije téměř 600 000 Chorvatů, kteří jsou katolíky. Bosna a Hercegovina má mimořádný význam i jako území, na němž od 14. století nepřetržitě působí františkánská provincie Bosna Srebrena – o tom však jindy.

Bosenský stát se vyvíjel od konce 12. století na pomezí Chorvatska resp. Uher a Srbska. Zde se překrývaly dva veliké civilizační okruhy, Byzanc a Řím, křesťanský Východ a Západ. Největší politický a územní rozmach Bosna zaznamenala ve 14. století. V roce 1377 se bán Štěpán Tvrtko prohlásil králem. Po jeho smrti 1391 turecké vpády uspišily rozpad království na několik útvarů. Jedním z nich byla od roku 1448 Hercegovina. V roce 1463 Turci pod Mehmedem II. dobyli hlavní bosenské hrady, zničili Bosenské království a popravili posledního krále Stjepana Tomaševiče. Mimo osmanské panství zůstala jen malá území na severu. Hercegovina se udržela jen do roku 1482. Jajce padly v roce 1528, Bihač v roce 1582. Konec osmanské vlády nastal až po roce 1875, kdy v Bosně a Hercegovině vypuklo povstání. V letech 1878 až 1908 byla BaH okupována Rakouskem-Uherskem a roku 1908 byla anektována (v roce 1914 51 200 km², 2 076 000 obyvatel, z toho 97 % Srbochorvatů). Po 1. světové válce součást Království SHS (Jugoslávie od roku 1929); v letech 1941 až 1945 byla Bosna a Hercegovina součástí Chorvatského státu pod Německou patronací. Od roku 1945 jedna ze svazových republik SFRJ.

Podobně jako v Chorvatsku se koncem roku 1990 konaly v BaH parlamentní volby. Následovalo vyhlášení samostatnosti v říjnu 1991, které bylo i reakcí na podobná vyhlášení v případě Slovinska a Chorvatska v červnu t. r., které bylo následně potvrzeno v celostátním referendu v únoru 1992. Pro samostatnost se vyslovily dvě třetiny obyvatelstva. Ještě před referendem byla na části území vyhlášena separatistická Republika Srbská BaH. Bosenští Chorvaté v červenci 1992 vyhlásili samostatné Společenství Hercegovina-Bosna. Následovala válka všech proti všem (Srbové, Chorvati, Bosňáci), do které zasahovalo jak Srbsko tak Chorvatsko. Šlo o největší konflikt v Evropě od roku 1945. V situaci, kdy srbské vojsko kontrolovalo 70 % území BaH se do konfliktu vložily USA. V březnu 1995 byly ve Washingtonu podepsány dohody, jež přinesly přerušení bojů mezi ozbrojenými silami bosenských Chorvatů a muslimských Bosňáků, ustavení Federace BaH a její kantonální uspořádání. Válka skončila příměřím v říjnu 1995 podepsaném presidenty BaH, Chorvatska a Srbska opět v USA, v Daytonu (stát Ohio). Koncem roku byla v Paříži podepsána všeobecná rámcová dohoda o míru v BaH, na jejímž základě byly v BaH rozmístěny mezinárodní jednotky (IFOR) pod vedení Severoatlantické aliance, jejichž úkolem bylo prosazení mírových dohod v rámci operace Spojené úsilí. BaH se tak stala mezinárodním protektorátem a je jím dodnes.

Název státu Bosna a Hercegovina (BaH), srbsky/chorvatsky/bosensky Bosna i Hercegovina (BiH). Rozloha 51 197 km², z toho Federace Bosny a Hercegoviny (FBaH) 25 989 km², Republika srbská (RS) 25 208 km². Počet obyvatel 3 850 000 (FBaH 2 400 000, RS 1 450 000) podle odhadu ke konci roku 2002, 4 364 574 podle sčítání 1991.

Bosňáci (muslimové) 1 898 000 (1991), 1 271 000 (1995), 1 838 748 (2001), Srbové 1 365 000 (1991), 892 000 (1995), 1 033 451 (2001), Chorvati 759 000 (1991), 515 000 (1995), 583 751 (2001), ostatní 333 000 (1991), 242 000 (1995), 268 632 (2001). Jazyky: bosenština, srbština a chorvatština; rozdíly v mluvené formě jsou nepatrné, psaná forma bosenštiny a chorvatštiny – latinka, srbštiny – cyrilice. Náboženství (sčítání 1991): muslimové 44 %, pravoslavní (ortodoxní) 31%, římská katolíci 17 %.

Římskokatolická církev má v BaH jedinou církevní provincii **Vrhbosna [Sarajevo]** (arcibiskupství Vrhbosna [Sarajevo], biskupství Banja Luka a biskupství Mostar-Duvno-Trebinje-Mrkan] – biskup z Mostaru je apoštolským administrátorem v Trebinje). Do provincie Vrhbosna [Sarajevo] patří též biskupství Skopje, které je v jiném státě (v Makedonii); v tomto biskupství je apoštolská administratura Prizren, t. č. uprázdněná, v Kosovu – autonomní oblasti Srbska, které je však od roku 1999 pod mezinárodní správou; většinu obyvatelstva dnes tvoří muslimští Albánci.

Mostarská diecéze má sedm děkanátů. Jeden z nich, děkanát bročanski (na území Brotnjo, zvaném též Čitluk), má šest farností a jednou z nich je známé poutní místo Međugorje.

Obred přičesti / Obřad přijímání

Spasonosním zapovíjedima potaknuti i božanskim naukom poučeni usudujemo se govoriti:

Molitva Gospodnja / Modlitba Páně

Oče náš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dodaj kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji. Kruh naš svagdanji daj nam danas. I otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim; i ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla.

Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala, daj milostivo mir u naše dane, da s pomoću tvoga milosrđa budemo svagda i slobodni od grijeha i sigurni od sviju nereda: čekajući blaženou nadu i dolazak Spasitelja našega Isusa Krista. **Jer tvoje je kraljevstvo i slava i moć u vjekove.**

Gospodine Isuse Kriste, ti si rekao svojim apostolima: „Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem“; molimo te, ne gledaj naše grijehe, nego vjeru svoje Crkve; kako je volja tvoja. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. **Amen.**

Mir Gospodnji bio vazda s vama. **I s duhom tvojim.**

Mir (Kristov) s tobom (Vama).

Lomljenje Kruha / Lámání Chleba

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, daruj nam mir.

Pričest / Přijímání

Evo Jaganjca Božjeg, evo onoga koji oduzima grijehe svijeta. Blago onima koji su pozvani na gozbu jaganjčevu. **Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.**

Tijelo Kristovo. **Amen.** (Krv Kristova. **Amen.**) (Tijelo i Krv Kristova. **Amen.**)

Popričesna molitva / Modlitba po přijímání Amen.

ZAVRŠNI OBRED / ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

Gospodin s vama. **I s duhom tvojim.**

Blagoslovio vas svemogućí Bog. Otac i Sin i + Duh Sveti. **Amen.**

Idite u miru. **Bogu hvala.**

Podle http://www.rkc.si/duhovno/red_maseHR.html připravil P. Petar Filič OFM, Hrvatska franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda

RED MISE / MEŠNÍ ŘÁD

OBŘÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

1. 8. 2006 / Číslo 9 / Ročník 4 – **PŘÍLOHA**

UVODNÍ OBRED / VSTUPNÍ OBŘADY

Ulažna pjesma / Vstupní zpěv

Svečeničkov pozdrav zajednici / Pozdrav

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. **Amen.**

Milost Gospodina našega Isusa Krista, ljubav Boga Oca i zajedništvo Svetoga Duha sa svima vama. **I s duhom tvojim.**

Pokajnički čin / Úkon kajcnosti

Braćo i sestre, priznajmo svoje grijehe da mogemo proslaviti sveta otajstva. **Ispovijedam se Bogu svemogućemu i vama, braćo, da sagriješih vrlo mnogo mišlju, riječu, djelom i propusrom, moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh. Zato molim blaženou Mariju vazda Djevicu, sve anđele i svete, i vas braćo, da se molite za me Gospodinu, Bogu našem.**

Smilovao nam se svemogućí Bog, otpustio nam grijehe naše i priveo nas u život vječni. **Amen.**

Zazivi Kristu / Kyrie

Gospodine, smiluj se. **Gospodine, smiluj se.**

Kriste, smiluj se. **Kriste, smiluj se.**

Gospodine, smiluj se. **Gospodine, smiluj se.**

Slava Bogu na visini / Sláva na výsostech Bohu

Slava Bogu na visini. I na zemlji mir ljudima dobre volje.

Hvalimo te. Blagoslivljamo te. Klanjamo ti se. Slavimo te.

Zahvaljujemo ti radi velike slave tvoje. Gospodine Bože,

Kralju nebeski, Bože Oče svemogućí. Gospodine Sine

jedinorođeni, Isuse Kriste. Gospodine Bože, Jaganjče Božji,

Sine Očev. Koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

Koji oduzimaš grijehe svijeta, primi našu molitvu. Koji

sjedeš s desne Ocu, smiluj nam se. Jer ti si jedini svet. Ti si

jedini Gospodin. Ti si jedini Svevišnji, Isuse Kriste, sa

Svetim Duhom, u slavi Boga Oca. Amen.

Zborna molitva / Vstupní modlitba

Amen.

„Ale, hledám svou baterku. Někdo mně ji na ulici ukrad.“

BABIČKA A SOCIÁLNĚ UVĚDOMĚLÝ FUNKCIONÁŘ

Byla zima a k zimě – patří náledí. Babička šla po ulici a upadla. Když vstávala, říkala: „Budiž jméno Boží pochváleno, že se mi nic nestalo.“ „To už dneska neplatí,“ halasí sociálně uvědomělý funkcionář. Musíte si, paní, říkat: „Pod vládou lidu každé náledí lehce zdoláme, náš zrak míří do vesmíru, všichni jdeme ke hvězdám!“ Babička ale tiše odtuší: „Jo jo, panáčku, já to vidím trošku jinak. Já jsem padla na zadek a ne na hlavu!“

VYSOCE POSTAVENÝ ČINITEL

Vysoce postavený činitel jel rázně obhlédnout povodně. Natřásal se, aby byl kvůli preferencím vidět v televizi, ale přitom spadl do rozvodněné řeky a proud ho unášel. Úpěnlivě si jaksí vzpomněl a volá: „Bože, když mě zachrániš, začnu chodit do kostela, podpořím restituce církevního majetku a polovinu platu dám na charitu.“

Tu plave kolem krásná kláda, vysoce postavený činitel se jí chopí a začne si říkat: „Jsem opravdu strašně vytížený, do kostela chodit – to skutečně nemohu, na to nemám čas. Ale ty dva sliby určitě splním, když se dostanu ke břehu.“

A proud ho krásně zanesl ke břehu. Ale on nahlas uvažuje: „Bože, ty jsi přece proti každému mamonu, ty církevní restituce necháme plavat po řece, měl bych s tím strašně opletačky. Ale tu polovinu platu na charitu – jistojistě dám, když se mi podaří vyšplhat na ten vysoký břeh.“

A krásně se zdařilo, a dorazil do Prahy do sekretariátu. Druhý den mu sekretářka předává poštu a – v obálce je prosba o příspěvek a strašná složenka na 52.400 Kč od Katolické charity. Činitel obrátí oči k nebi a volá: „Bože, ty ale fakt nerozumíš žertu!“

Karel Korous
Ilustrace
br. Michal OFM

V č. 11 loňského ročníku (15. 10. 2005) byl Sešitek na cesty v italštině.

Italské království vytvořil v 8. století Karel Veliký (po dobytí království Langobardského), v 10. století přijalo lenní vztah k Římsko německé říši. Oslabení centrální moci vedlo ve středověku k rozdělení Itálie na velké množství státních útvarů (např. městské státy na severu v Pádské nížině, v Toskánsku atd.). V 18. století soupeřily o vliv na poloostrově Neapolsko-sicilské království (ovládalo jih poloostrova a Sicílii, od r. 1816 se nazývalo Království obojí Sicílie) a Sardinské království (Piemont), ovládající severozápad poloostrova. Italské království založil roku 1805 v severní Itálii Napoleon Bonaparte; v období 1802 až 1805 předcházela Italská republika. Po Vídeňském kongresu 1814 a 1815 bylo území Itálie znovu rozděleno a království zaniklo.

Italské království bylo znovu vyhlášeno v roce 1861. Základem bylo království Sardinské. Předcházelo risorgimento (hnutí za sjednocení), Garibaldiho tažení s „tisícičkou dobrovolníků“, válka s Rakouskem, po které Sardinské království získalo Lombardii „výměnou“ za odstoupení Savojska a Nizyzy Francii. Roku 1866 (po italsko-rakouské a prusko-rakouské válce) bylo připojeno Benátsko a sjednocení Itálie bylo dokončeno roku 1871 připojením zbytku území Církevního státu.; od té doby je hlavním městem Řím (po Florencii).

Po 1. světové válce bylo Rakousku-Uhersku odebráno Tridentsko, jižní Tyroly, Gorice a Gradiška, Istrie a část Dalmácie. O období mezi světovými válkami viz stať Davida Jecha na jiném místě v čísle. Po roce 1945 Itálie opět ztratila Istrii, Rijeku, Goricko a okolí Terstu ve prospěch Jugoslávie. Po roce 1945 musela Itálie pro změnu předat část Gorice, Istrii, Rijeku a Zadar Jugoslávii. V roce 1954 bylo mezi Itálií a Jugoslávií rozděleno tzv. svobodné území Terst. Dnes jsou tato do roku 1945 italská území součástí Slovinska a Chorvatska.

Od roku 1945 je Itálie republikou. Dělí se na 20 regionů: Abruzzi, Basilicata, Calabria, Campania, Emilia-Romagna, Lazio (Řím), Liguria, Lombardia, Marche, Molise, Piemonte, Puglia, Toscana, Umbria, Veneto (Benátsko); Friuli-Venezia Giulia, Sardegna (Sardinie), Sicilia, Trentino-Alto Adige (Tridentsko a jižní Tyroly) a Valle d'Aosta mají zvláštní statut.

Název státu Repubblica Italiana (Italská republika). Rozloha 301 338 km² (menší než Polsko). Počet obyvatel 57 478 000 (sčítání lidu v roce 2001). Z toho: 1 660 000 Sardů, 750 000 Raetorománů (Friulové a 30 000 Ladinů), 300 000 Němců (Tridentsko a jižní Tyroly), 200 000 Franko-Provensálců (Valle d'Aosta a Piemont), 90 000 Albánců (Kalábrie), 55 000 Slovinců (Friuli-Venezia Giulia), 15 000 Řeků (Apulie). Mluví se italsky a jazyky menšin.

Náboženství: katolíci 83,3 %, valdenští 1,33 %, židé 0,63 % (CESNUR 1997), počet přistěhovaných muslimů se odhaduje na 1 000 000 (počet prudce roste).

Římskokatolická církev má v Itálii 41 církevních provincií (většinou jsou však uváděny podle regionů): **Agrigento** (arcibiskupství Agrigento, biskupství Caltanissetta a biskupství Piazza Armerina), **Ancona-Osimo** (abi Ancona-Osimo, bi Fabriano-Matelica, bi Jesi, bi Senigallia a územní prelatura Loreto), **Bari-Bitonto** (abi Bari-Bitonto, bi Altamura-Gravina-Acquaviva delle Fonti, bi Andria, bi Conversano-Monopoli, bi Molfetta-Ruvo-Giovinazzo-Terlizzi, abi Trani-Barletta-Bisceglie[-Nazareth]), **Benevento** (abi Benevento, bi Ariano Irpino-Lacedonia, bi Avellino, bi Cerreto Sannita-Telese-Sant'Agata de' Goti, územní opatství Montevergine, abi Sant'Angelo dei Lombardi-Conza-Nusco-Bisaccia), **Bologna** (abi Bologna, bi Faenza-Modigliana, abi Ferrara-Comacchio, bi Imola), **Cagliari** (abi Cagliari, bi Iglesias, bi Lanusei, bi Nuoro), **Campobasso-Boiano** (abi Campobasso-Boiano, bi Isernia-Venafro, bi Termoli-Larino, bi Trivento), **Catania** (abi Catania, bi Acireale, bi Caltagirone), **Catanzaro-Squillace** (abi Catanzaro-Squillace, abi Crotone-Santa Severina, bi Lamezia Terme), **Chieti-Vasto** (abi Chieti-Vasto, abi Lanciano-Ortona), **Cosenza-Bisignano** (abi Cosenza-Bisignano, bi Cassano all'Jonio, abi Rossano-Cariati, bi San Marco Argentano-Scalea), **Fermo** (abi Fermo, bi Ascoli Piceno, abi Camerino-San Severino Marche, bi Macerata-Tolentino-Recanati-Cingoli-Treia, bi San Benedetto del Tronto-Ripatransone-Montalto), **Firenze [Florencie]** (abi Firenze, bi Arezzo-Cortona-Sansepolcro, bi Fiesole, bi Pistoia, bi Prato, bi San Miniato), **Foggia-Bovino** (abi Foggia-Bovino, bi Cerignola-

Ascoli Satriano, bi Lucera-Troia, abi Manfredonia-Vieste-San Giovanni Rotondo, bi San Severo), **Genova [Janov]** (abi Genova, bi Albenga-Imperia, bi Chiavari, bi La Spezia-Sarzana-Brugnato, bi Savona-Noli, bi Tortona, Ventimiglia-San Remo), **Gorizia [Gorica]** (abi Gorizia, bi Trieste [Terst]), **L'Aquila** (abi L'Aquila, bi Avezzano, bi Sulmona-Valva), **Lecce** (abi Lecce, abi Brindisi-Ostuni, bi Nardò-Gallipoli, abi Otranto, bi Ugento-Santa Maria di Leuca), **Messina-Lipari-Santa Lucia del Mela** (abi Messina-Lipari-Santa Lucia del Mela, bi Nicosia, bi Patti), **Milano [Milán]** (abi Milano, bi Bergamo, bi Brescia, bi Como, bi Crema, bi Cremona, bi Lodi, bi Mantova, bi Pavia, bi Vigevano), **Modena-Nonantola** (abi Modena-Nonantola, bi Carpi, bi Fidenza, bi Parma[-Fontevivo], bi Piacenza-Bobbio, bi Reggio Emilia-Guastalla), **Napoli [Neapol]** (abi Napoli, bi Acerra, bi Alife-Caiazzo, bi Aversa, abi Capua, bi Caserta, bi Ischia, bi Nola, bi Pozzuoli, bi Sessa Aurunca, abi Sorrento-Castellammare di Stabia, bi Teano-Calvi, územní prelatura Pompei o Beatissima Vergine Maria del SS.mo Rosario), **Oristano** (abi Oristano, bi Ales-Terralba), **Palermo** (abi Palermo, bi Cefalù, bi Mazara del Vallo, abi Monreale, bi Trapani), **Perugia-Città della Pieve** (abi Perugia-Città della Pieve, bi Assisi-Nocera Umbra-Gualdo Tadino, bi Città di Castello, bi Foligno, bi Gubbio), **Pesaro** (abi Pesaro, bi Fano-Fossombrone-Cagli-Pergola, abi Urbino-Urbania-Sant'Angelo in Vado), **Pescara-Penne** (abi Pescara-Penne, bi Teramo-Atri), **Pisa** (abi Pisa, bi Livorno, bi Massa Carrara-Pontremoli, bi Pescia, bi Volterra), **Potenza-Muro Lucano-Marsico Nuovo** (abi Potenza-Muro Lucano-Marsico Nuovo, abi Acerenza, abi Matera-Irsina, bi Melfi-Rapolla-Venosa, bi Tricarico, bi Tursi-Lagonegro), **Ravenna-Cervia** (abi Ravenna-Cervia, bi Cesena-Sarsina, bi Forlì-Bertinoro, bi Rimini, bi San Marino-Montefeltro), **Reggio Calabria-Bova** (abi Reggio Calabria-Bova, bi Locri-Gerace[-Santa Maria di Polsi], bi Mileto-Nicotera-Tropea, bi Oppido Mamertina-Palmi), **Roma [Řím]** (abi Roma, příměstské bi Albano, bi Anagni-Alatri, bi Civita Castellana[, Orte, Gallese, Nepi e Sutri], bi Civitavecchia-Tarquinia, příměstské bi Frascati, bi Frosinone-Veroli-Ferentino, abi Gaeta, bi Latina-Terracina-Sezze-Priverno, územní opatství Montecassino, příměstské bi Palestrina, příměstské bi Porto-Santa Rufina, bi Rieti[-S. Salvatore Maggiore], příměstské bi Sabina-Poggio Mirteto, územní opatství Santa Maria di Grottaferrata, bi Sora-Aquino-Pontecorvo, územní opatství Subiaco, Tivoli, příměstské bi Velletri-Segni, bi Viterbo), **Salerno-Campagna-Acerno** (abi Salerno-Campagna-Acerno, abi Amalfi-Cava de' Tirreni, bi Nocera Inferiore-Sarno, územní opatství Santissima Trinità di Cava de' Tirreni, bi Teggiano-Policastro, bi Vallo della Lucania), **Sassari** (abi Sassari, bi Alghero-Bosa, bi Ozieri, bi Tempio-Ampurias), **Siena-Colle di Val d'Elsa-Montalcino** (abi Siena-Colle di Val d'Elsa-Montalcino, bi Grosseto, bi Massa Marittima-Piombino, bi Montepulciano-Chiusi-Pienza, bi Pitigliano-Sovana-Orbetello), **Siracusa** (abi Siracusa, bi Noto, bi Ragusa), **Taranto** (abi Taranto, bi Castellaneta, bi Oria), **Torino [Turin]** (abi Torino, bi Acqui, bi Alba, bi Aosta, bi Asti, bi Cuneo, bi Fossano, bi Ivrea, bi Mondovì, bi Pinerolo, bi Saluzzo, bi Susa), **Trento** (abi Trento, bi Bolzano-Bressanone [Bozen-Brixen]), **Udine** (abi Udine) a **Vercelli** (abi Vercelli, bi Alessandria [della Paglia], bi Biella, bi Casale Monferrato, bi Novara). Dále je zde **Benátský patriarchát** (abi Venezia [Benátky], bi Adria-Rovigo, bi Belluno-Feltre, bi Chioggia, bi Concordia-Pordenone, bi Padova, bi Treviso, bi Verona, bi Vicenza, bi Vittorio Veneto). Potom jsou zde tyto jednotky **přímo podřízené Svatému stolci**: arcibiskupství Lucca, eparchie Lungro degli Italo-Albanesi, územní opatství Monte Oliveto Maggiore, biskupství Orvieto-Todi, eparchie Piana degli Albanesi, arcibiskupství Spoleto-Norcia a biskupství Terni-Narni-Amelia. A konečně je zde vojenské biskupství.

Pro srovnání s našimi poměry, kdy buď máme mnoho neobsazených farností, nebo farností „slučujeme“, uvádíme pro zajímavost několik údajů o obsazení typického arcibiskupství Benátky. Je zde sídlo patriarchy metropolitě: patriarcha kardinál Angelo Scola, emeritní patriarcha kardinál Marco Cè. Rozloha 871 km² (méně než území okresu Liberec), obyvatelstvo 368 622, počet farností 128, kněží sekulárních 231, kněží řeholních 163, stálých jáhnů 30.

Církevní stát (Stato della Chiesa) – Patrimonium sancti Petri

Základy církevnímu státu položil především svou donací franský panovník Pipin roku 752, kdy papež dostal řadu území pod světskou pravomoc. K Římskému vévodství (Řím s okolím, tj. zhruba dnešní Lazio) přibyla četná území, která muselo papeži postoupit Langobardské království, resp. Byzanc. Církevní stát se zároveň od roku 774 stal součástí Franské a později Německé (Římsko-německé) říše. V průběhu dějin se ovšem jeho rozsah a především závislost jednotlivých území na papeži často měnily.

Upevnit stát se podařilo až bojovnému papeži Juliu II. (1503 až 1513), který zároveň získal Bolognu, Modenu, Parmu, Piacenzu, Reggio v Emilii a další města. Tato expanse narazila na odpor Španělska, které roku 1527 dobylo i samotný Řím. Mír v roce 1529 stanovil hranice Církevního státu (vč. Romagne a Ravenny), které se pak měnily jen výjimečně.

Zásadní změnu znamenalo až tažení Napoleona do Itálie roku 1797. Důsledkem bylo obsazení Papežského státu, připojení Romagne k Cisalpinské republice a vytvoření Římské republiky na zbývajícím území. Republikánské síly však byly již o rok později poraženy a roku 1802 Napoleon i formálně obnovil Církevní stát bez (bez Romagne). Po konfliktu s papežem a jeho zajetí roku 1809 císař území anektoval a připojil přímo k Francii. Jednotlivé menší oblasti (spolu s vévodskými tituly z Beneventa, Reggia, Pontecorva apod.) pak přidělil svým maršálům a ministrům. Srov. též dosavadní díly seriálu Napoleon od P. Josefa Dobiáše.

Rozhodnutím Vídeňského kongresu (1814 a 1815) byl Církevní stát obnoven v původních hranicích. V průběhu let 1859 až 1861 byl většina území Církevního státu připojena k sjednocenému Italskému království. Vlastní jádro Papežského státu s Římem připojila Itálie v době prusko-francouzské války v roce 1870 a Církevní stát tak fakticky zanikl.

Josef Ježek

LIBERECKÝ ÚSMĚV

Křesťanská upřímnost

Vnučka se při oslavě zlaté svatby prarodičů ptá babičky:

„A tos babi za celou tu dobu nikdy neuvažovala o rozvodu?“

„Ne, to by mě Arielko nikdy napadlo,“ odvětila babička

– ale vzápětí pro klid své moderní vnučky dodala:

„Ale zabila bych ho třikrát do tejdne ...“

Hledání poctivého

Anděl chodil v noci po světě, svítil si baterkou a hledal poctivého člověka.

Začal v New Yorku a ptal se lidí, kde by takového našel. Ale lidé mu tam řekli:

„Tady ho těžko najdeš.“

Odebral se tedy do Bruselu. Ale lidi se ho tam báli a utíkali před ním. Nakonec skončil v pražské hospůdce – a svítil si svíčkou!

Jeden štamgast se ho bodře ptá:

„Co ty tady anděli s tou svíčkou?“

Dejte, prosím, do 2. 10. 2006 vědět, jestli přijdete.

Telefon: 485 159 216

e-mail: hellmich@volny.cz

Těší se na Vás

Evelyna Bernardová

**NĚKTERÉ BOHOSLUŽBY VE FARNOSTECH
Farnost arciděkanství Liberec**

Ve čtvrtek 14. září na svátek Povýšení svatého Kříže bude mše svatá v 18 h v kostele Nalezení svatého Kříže na Malém náměstí.

Večerní mše svatá v arciděkanském kostele nebude.

Hlavní pouť v kostele U Obrázku

V neděli 10. 9. 2006 bude kostel Neposkvrněné Panny Marie U Obrázku v Ruprechticích slavit hlavní pouť. Pontifikální mši svatou v 16 h celebruje pražský biskup Msgre. Karel Herbst SDB. Všichni jste zváni!

Mše svatá U Obrázku

Mši svatou ke cti Panny Marie bude v kostele U Obrázku v neděli 8. 10. 2006 v 16 h sloužit P. Miroslav Dvouletý z Jirkova. Všichni jste vítáni!

Farnost Křižany

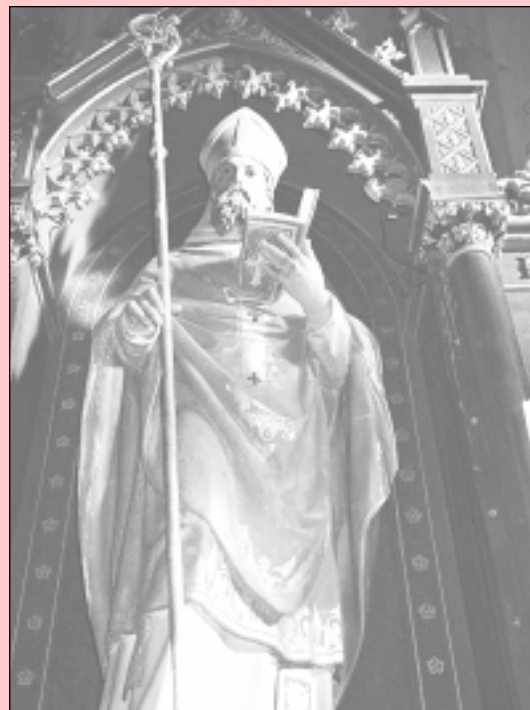
V neděli 1. října bude v kostele Sv. Maxmiliána poutní mše svatá v 15 h u příležitosti svátku svatého Maxmiliána a Křižanských slavností. Mši svatou bude sloužit P. ICLic. Michal Podzimek.

Mše svatá toho dne v Kryštofově Údolí nebude!

duchovní správci

Foto

- Svatý Maxmilián v Křižanech

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ

9. SRPNA AŽ 6. ZÁŘÍ 2006

Křtem byli mezi nás přijati:

Farnost děkanství Rochlice

Lucia Lišková

Julius Szajko

Izabela Szajková

Farnost Ruprechtice

Václav Petr Plaček

Tomáš Hokr

Srdečně blahopřejeme.

Svátost manželství přijali:

Farnost Ruprechtice

Milan a Marianna Hokrovi

Pavel Šaj a Veronika Verzichová

Srdečně blahopřejeme.

duchovní správci

OB RÁZEK

libereckých farností

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PŠČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 16. 9. 2006

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Znáte ji ještě? Zuzka Maxmiliána Bendová měla 26. 8. 2006 obláčku

u Školských sester sv. Františka. Svůj noviciát začíná v Okoličné ve Slovenské republice.

Internetové stránky – libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>, – Oblastní charity Liberec: www.charitaliberec.cz

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

V TOMTO ČÍSLE

ÚVODNÍK

CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ ANIMÁTORŮ: UKÁZKA ŽIVOTA FARNOSTÍ? PETR ZATLOUKAL ML. 3

PASTORACE

OBRÁZEK INFORMUJE – MGR. MILOŠ ZÁSTĚRA 4

ZAMYŠLENÍ, ZDENĚK HOLUB 6

LIBERECKÉ MISIE

(STŘEDA 2. ČÁST) – MODLITBA ZA VNITŘNÍ UZDRAVENÍ, BR. BENEDIKT OCARM. 6

RODINA A ŠKOLA

PRO INTELIGENTNÍ VOLIČE

– K OPĚTOVNÉ KANDIDATUŘE SENÁTORA ZDENKA BÁRTY, KAREL KOROUS 9

HISTORIE

K TEMNOTÁM V ČESKÉ HISTORII (1), KAREL KOROUS 10

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

– CÍRKEV V EVROPĚ PO 1. SVĚTOVÉ VÁLCE (4) ITÁLIE, DAVID JECH 11

NAPOLEON (4), P. JOSEF DOBIÁŠ 13

ZPRÁVY Z DIECÉZÍ

ARCIBISKUP BURKE, BR. FELIX OFM 14

CÍRKEV V POLSKU A LUSTRACE, MACIEJ RUCZAJ 16

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

KNĚŽÍ USTANOVENÍ PO ROCE 1945 (3), PODLE ZÁZNAMŮ MSGRE. VÁCLAVA ČERVINKY 18

KARMELITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA – REDAKCE DOPORUČUJE 19

ZPRÁVY Z LIBERECKÉ CHARITY, ROMANA PLISCHKOVÁ 20

SVATOVÁCLAVSKÁ POUŤ, INGRID LANKOVÁ 21

RUPRECHTICE NABÍZEJÍ, P. ANTONÍN 21

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS PŘIJÍMAJÍ NOVÉ ČLENY 21

OBRÁZEK BUDE MÍT JUBILEUM, AGÁTA ŘEHÁKOVÁ 21

PODĚKOVÁNÍ, S. M. KATEŘINA HAVLOVÁ OSU 22

Z FARNOSTI VRATISLAVICE NAD NISOU 22

PŘEHLED VÝUKY NÁBOŽENSTVÍ 22

DUCHOVNÍ OBNOVA PRO MLADÉ SVOBODNÉ ŽENY, EVELYNA BERNARDOVÁ 23

NĚKTERÉ BOHOSLUŽBY VE FARNOSTECH 24

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 9. SRPNA AŽ 6. ZÁŘÍ 2006 24

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

TEST PRO DOSPĚLÉ

ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z ČERVNOVÉHO TESTU

LIBERECKÝ ÚSMĚV

K SEŠITKU NA CESTY

– O DNEŠNÍM SEŠITKU NA CESTY V NORŠTINĚ

– O SEŠITKU NA CESTY V MINULÉM ČÍSLE

O SRBSKU, O ČERNÉ HOŘE

MESSENS FASTE DELER / MEŠNÍ ŘÁD – SEŠITEK NA CESTY

ZVLÁŠTNÍ PŘÍLOHA

BOHOSLUŽBY V LIBERECKÝCH FARNOSTECH, LIBERECKÉ FARNOSTI A ŘEHOLNÍ DOMY

Marie Nováková
8. – 9. tř. 17.00

středa
Ing. Božena Dvořáková
1. – 2. tř., děti, které se v tomto šk. r.
nebudou připravovat na první sv.
přijímání 14.30

pátek
P. Pavel Mach
společenství mládeže 19.00

Farnost Liberec – Ruprechtice
Vyučování začne v týdnu od 11. 9. 2006
Příprava ke svátosti biřmování začne
3. 10. 2006, na přípravu se můžete přihlásit
i mailem dana.glaserova@volny.cz

pondělí
P. Tomáš Genrt OFM
každých 14 dní katecheze dospělých po
mši svaté

úterý
Mgr. Dana Glaserová
1. – 2. tř., děti, které se v tomto šk. r.
nebudou připravovat na první sv. přijímání 15.00
2. – 3. tř., děti, které v tomto šk. roce
přistoupí k prvnímu sv. přijímání 16.00
5. – 6. tř. 17.00
příprava ke svátosti biřmování 19.00

středa
Mgr. Dana Glaserová
3. – 4. tř., děti, které již absolvovaly
přípravu na první sv. přijímání 15.00

pátek
P. Josef Glogar SDB
společenství mládeže I. 18.00
společenství mládeže II. 19.00
Bude upřesněno na základě domluvy
během září.

duchovní správci

Farnost Vratislavice nad Nisou
Vážení rodiče!
Sdělujeme Vám předběžný **program na**
faře pro tento školní rok:

Pro **předškolní děti**, kteří navštěvují
školky, navrhujeme jeden školkový den na
faře – jednalo by se o den, ve kterém děti
nebudou chodit do své školky, ale na faru.
Fungovali bychom od 7.00 do 16.30. Náplň
dne by bylo zpívání, hraní, katecheze, oběd.
Od 13.30 by paní Bémová každých
14 dní s dětmi malovala (rozpis termínů
dodáme). K tomu by mohly přijít i další děti.
V týdnech, kdy by se malování nekonalo,
šli bychom na procházky atd.

Vyučování náboženství by se konalo **ve**
středu:

1. a 2. třída od 13.30 nebo od 14.00
dle domluvy.

3. a 4. třída po nich a to od 15.00 nebo
15.30 dle domluvy.

Ve středu večer nabízíme pro dospělé
„**Biblickou hodinu a vzdělávání ve víře**“.
První setkání se uskuteční 13. 9. v 18.00
na faře a domluvíme se na hodině setkávání.

Ve čtvrtek nabízíme dětem **divadelní**
kroužek od 15.00 nebo i později, dle
domluvy.

Mladší mládeži navrhuji Miloš
s Václavem **úterý večer od 18.00.**

Děti, které letos chtějí přistoupit ke
svatému přijímání (**3. třída**), budou mít
zvláštní přípravu a to jednou za měsíc
v sobotu (celodenní). Termíny dodáme
později.

Poprvé se sejdeme od 12. 9. 2006.

Václav, Miloš a Evelyn

DUCHOVNÍ OBNOVA PRO MLADÉ SVOBODNÉ
ŽENY

Společenství sekulárního institutu
svatého Bonifáce srdečně zve mladé
svobodné ženy na duchovní obnovu ve
dnech 6. až 7. 10. 2006 na faru do Stráže
nad Nisou.

Téma: Svátost smíření – povinnost nebo
slavnost?

Sejdeme se v pátek večer v 18.30 na
večeři, potom budeme rozjímat před
svatostánkem nad žalmem 50 (51).

V sobotu dopoledne je na programu
přednáška k tématu.

Po mši svaté, kterou budeme slavit před
obědem, půjdeme na křížovou cestu s kající
bohoslužbou. Pro úspěch na minulých
setkáních zakončíme „kafem k tématu“.

jsou „kmenovými“ a pravidelnými účastníky bohoslužeb ve všední dny, nejen o nedělích a svátcích – možná terminologicky, stylisticky nesrozumitelné. Domnívám se, že většina těchto textů patří spíše na stránky intelektuálně politické revue či periodika odborného zaměření, než do farního časopisu.

Je obecně známo, že mnohé seriózní časopisy sledují a věnují značnou pozornost zájmům a preferencím svých čtenářů, třeba tím, že se čas od času dotazují formou anket: „Co vás oslovuje, zajímá, je pro vás přínosné? Co postrádáte, co vám vadí?“ a pod. ... Proč to nezkusit i v Obrázku?

Dovolte mi, vážená redakce, poděkovat a popřát vám i Obrázku – a smím-li to tak napsat (?) – i za ty, kteří vám fandí, drží palce a vyprošují do dalších let i nadále Boží požehnání a co nejvíce spokojených a věrných čtenářů.

Agáta Řeháková

PODĚKOVÁNÍ

Vážená redakce Obrázku libereckých farností, chtěla bych vám poděkovat za zasluku tří čísel vašich krásných Obrázků, které jsem po návratu z prázdninového pobytu u našich stařenek na severu Čech našla ve své poště. S pozdravem a přáním požehnání

S. M. Kateřina Havlová OSU

Z FARNOSTI VRATISLAVICE NAD NISOU

Tábor ve Sloupu

Ve dnech 10. až 14. 7. 2006 proběhl farní tábor pro mladší školní děti na faře ve Sloupu v Čechách. Celým parným týdnem nás provázela Krteček a jeho dobrodružství, celkem o krtečky bojovalo sedmnáct dětí ve třech skupinkách – Andílci, Ježci a Vlčata. Povedený týden plný her a tvoření jsme zakončili čtvrtečním táborákem. Povídání o táboře si můžete přečíst na stránce Sezónní aktivity. Na fotografie se můžete těšit po prázdninách.

Tábor v Osečné

Také pro starší děti byl letos připraven tábor, který se uskutečnil od neděle 23. do soboty 29. 7. 2006 na faře v Osečné. I přes počáteční peripetie si nakonec všech

šestnáct dětí týden s podtitulem „Indiánské léto“ užilo pěkně. Rozdělávání ohně, výroba luků, uzlování, spaní pod širým nebem na vyrobených rohožích, to vše mohli zažít ti, kteří s námi byli. A bylo toho ještě mnohem více krásného a zajímavého. Povídání o táboře – průvodní texty k jednotlivým dnům – si můžete přečíst na webové stránce Sezónní aktivity. Fotografie budou přidány během září.

Farní dovolená 2006 – Orlické Záhoří

Letošní farní dovolená v krásné chaloupce v Orlickém Záhoří, příhraniční vesnička v Orlických horách, probíhala pro velký zájem ve dvou turnusech – první pro rodiny se staršími dětmi – od 12. do 19. 8. 2006 a druhý – pro rodiny s mladšími dětmi – od 19. do 26. 8. 2006. Ačkoliv jsme si během týdne užili jak vytrvalých dešťů a zimy, tak i krásných teplých slunných dní, mohli jsem společně prožít nádherný týden a navštívit místní přírodní i kulturní památky. V nedalekém Neratově jsme se též zúčastnili právě probíhajících poutních slavností a nezapomněli jsme navštívit ani místní farní hospodu s výbornými zmrzlinovými poháry a koktejly. Obou turnusů se zúčastnilo více než dvacet lidí. Povídání i fotografie z dovolené budou přidány na internet během září.

<http://farnost-vrat.rkc-lbc.cz/>

PŘEHLED VÝUKY NÁBOŽENSTVÍ

Farnost arciděkanství Liberec

Vyučování začne v týdnu od 11. září 2006.

pondělí	
Mgr. Dana Glaserová	
2. – 3. třída, děti, které v tomto šk. r. přistoupí k prvnímu sv. přijímání	14.30
3. – 4. tř., děti, které již absolvovaly přípravu na první sv. přijímání	15.30
6. – 7. tř.	16.30
P. Pavel Mach	
společenská mládeže	19.00
úterý	
MVDr. Hana Prausová	
5. tř.	16.00

ÚVODNÍK

CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ ANIMÁTORŮ:

UKÁZKA ŽIVOTA FARNOSTÍ?

Po čase mám opět možnost informovat čtenáře Obrázku o další akci pro křesťanskou mládež, tentokrát o Celostátním setkání animátorů (CSA) v Litomyšli, které se konalo ve dnech 13. – 19. 8. 2006. Podmínkou účasti však nebylo absolvování animátorského kursu, přijet mohli všichni mladí, kteří se nějakým způsobem aktivně podílejí na životě farního společenství, případně by se podílet chtěli.

Nosnými tématy CSA byla modlitba a katechismus, mottem setkání, stejně jako celého letošního roku, pak byly verše žalmu 119 (118), 105 – tedy „Svítilnou mým nohám je Tvé slovo, světlem mé stezce“. Bohužel není možné na těchto pár řádcích shrnout všechna podstatná poselství setkání, protože jich je opravdu mnoho, pokusím se tedy alespoň přiblížit, jak CSA probíhalo.

CSA mělo jakési dvě dimenze, které se prolínaly a navazovaly na sebe. Jedním rozměrem byl všem společný program, který probíhal především v Orion aréně v Litomyšli, dále také v zámeckém amfiteátru a pochopitelně i ve farním kostele. Jinou část setkání jsme prožívali ve skupinkách, které tvořily zmíněnou druhou podobou setkání.

Náš den začínal snídaní v místě ubytování, poté jsme se přesunuli do Orion arény, kde jsme se společně pomodlili, zazpívali si za doprovodu hudební skupiny a vyslechli slovo na den. Následovala přednáška o modlitbě a katechismu a svědectví hostů, mezi nimiž se objevila nevidomá dívka, komunismem dlouhá léta vězněný kněz, dále otec arcibiskup Otčenášek a jiní. Takto duchovně posílení jsme se přemístili do skupinek „O modlitbě a katechismu“, do nichž jsme byli předem rozdělení (většina jich měla 16 členů) a ve kterých jsme diskutovali na různá témata související s dopoledním programem, ale i s vírou obecně. Kromě zajímavých názorů a myšlenek jsme byli obohaceni o nová přátelství založená na víře. Neodmyslitelnou součástí každého dne byla mše svatá celebrowaná některým z přítomných biskupů.

Během CSA jsme se postupně mohli přihlásit na čtyři skupinky „Znamení doby“ vedené odborníky na různá témata (na výběr bylo 47 témat), která by mohla zajímat (nejen) mladého křesťana. Zřejmě nejsilněji na mě i na další přítomné zapůsobila přednáška s názvem „Ale zbav nás od zlého ...“, kterou si pro nás připravil P. Pavel Havlát OM, exorcista Brněnské diecéze. Velmi inspirativní byl i poslední druh skupinek, totiž „Praxe modlitby“, kde jsme si mohli vyzkoušet postupně dva z patnácti ne zcela klasických způsobů modlitby.

Program celého setkání byl zpestřován sportem (koupání na koupališti, fotbal, bowling, squash, basketbal, volejbal; sportovním vrcholem byl bezpochyby fotbalový a volejbalový turnaj o Cenu ředitele Sekce pro mládež ČBK), kulturou (kulturní večer na zámku, koncert slovenské křesťanské hudební skupiny na náměstí, možnost prohlídky zámku či muzea) a výlety po okolí Litomyšle. Hojně navštěvován byl i tzv. Tý-klub, což byla čajovna vytvořená speciálně pro účastníky CSA a na jejímž chodu se podíleli i liberečtí Lukáš Bajer a Honza Márton.

Na závěr setkání jsme všichni obdrželi Katechismus katolické církve a povzbuzující list od našich diecézních biskupů. Pozornost mnoha obyvatel Litomyšle upoutal průvod, jímž jsme se v sobotu za zpěvu litaní a křesťanských písniček vydali téměř přes celé město z Orion arény na závěrečnou mši svatou.

Program CSA byl od začátku až do konce vskutku nabitý, jeho úroveň byla dosti vysoká, po organizační stránce bylo vše propracováno do detailů. Farníci v Litomyšli a jejím okolí byli velmi pohostinní – kromě toho, že řada z nich poskytla ubytování účastníkům CSA, pro nás každý den pekli nejrůznější druhy sladkého pečiva.

Podle oficiálních zdrojů se CSA v Litomyšli zúčastnilo přes 500 mladých katolíků – animátorů, deset českých a

moravských biskupů, desítky kněží a jáhnů, přednášejících odborníků a dalších hostů(www.csa.signal.cz). Jak je však smutnou tradicí větších setkání mládeže, Liberec zde měl opět minimální zastoupení – tentokrát jsme se zúčastnili pouze tři. (pro srovnání: celá Litoměřická diecéze – 20 účastníků, např. Královéhradecká diecéze – přes 150 mladých).

Je sice pochopitelné, že všichni mají na prázdniny různé plány, na druhé straně, místo a datum konání CSA byly známy dlouhou dobu dopředu. Možná to někomu může přijít útočné, nicméně si neodpustím poznámku, že svou (ne)účastí na akcích podobného ražení můžeme vysílat signál, jak se stavíme k uvádění naší víry do praxe a jak nám záleží na rozvoji našich farností, potažmo celé církve. Rovněž se takto dobrovolně stáváme jakousi „katolickou periferií“, se kterou se časem nemusí v republikovém, či dokonce diecézním měřítku vůbec počítat, budeme-li pokračovat v započatém trendu. Není možné, aby se naše diecéze někdy stala rovnocennou ostatním diecízím, pokud zde nevytvoříme dostatečné „podhoubí“ k jejímu růstu. Není možné účinně provádět byť sebelepší reformy „shora“, tj. směrem z biskupství, kdyby nenašly odezvu u nás

farníků. Taková situace by svou efektivitou připomínala příslovecné házení perel jistému živočišnému druhu. Proto je potřeba začít pracovat na životě našich – libereckých i nelibereckých – farností. Jinak se dostaneme do začarovaného kruhu, ze kterého by se cesta ven hledala jen obtížně.

Nenapadá mě vhodnější zakončení tohoto článku, než jsou slova, kterými se s námi loučili organizátoři CSA – „na viděnou v Táboře“. V Táboře-Klokotech se totiž bude ve dnech 13. – 19. 8. 2007 konat příští Celostátní setkání mládeže, na které jsme všichni srdečně zváni, a to s ročním předstihem...:-)

Petr Zatloukal ml.

PASTORACE

OBRÁZEK INFORMUJE

Mgr. Miloš Zástěra

- 29 let, ženatý, bezdětný
- vyučený truhlář pro výrobu nábytku (1994), čalouník (1997), SPŠ nábytkářská (1998), Katolická teologická fakulta UK (2002)

- původně truhlář
- nyní OSVČ (osoba samostatně výdělečně činná) v oblasti bydlení
- náboženství vyučuje od 1998, ve farnosti Vratislavice nad Nisou

Postřehy z výuky náboženství

Jaké byly Vaše začátky?

Moje cesta k výuce náboženství byla poměrně dlouhá a klikatá a musím přiznat, že ani dnes není zcela přímá.

Byla odstartována již ve 14 letech krátce po konverzi, kdy se mi z milosti naskytla

příležitost spoluutvářet prázdninové pobyty dětí známé jako salesiánské chaloupky. Dalším faktorem byla tehdejší domovská farnost Hejnice s charismatickým P. Rabanem. V tomto období jsem však vůbec neuvažoval o jakýchkoliv vyšších studiích a poflakoval jsem se na učilišti. Když došel čas, učinil jsem lehkavý slib Bohu, že se přihlásím na dálková teologická studia a pokud budu přijat, studia dokončím a budu sloužit. U Boha však není nic nemožné (což jsem v té době podcenil) a proto se nyní musím snažit splnit svou polovinu smlouvy. Katechetické začátky byly tedy „animátorování“ na zmíněných chaloupkách a pozdější připravování na první svaté přijímání v rámci výkonu náhradní vojenské služby na faře ve Vratislavicích.

SVATOVÁCLAVSKÁ POUŤ

Farnost Sv. Antonína Velikého arciděkanství Liberec pořádá zájezd na Svatováclavskou pouť 28. září 2006: Stará Boleslav, Kutná Hora.

Duchovní vedení: P. Pavel Mach

Jízdné: 250 Kč

Odjezd: 28. 9. 2006 v 7.45 h od kostela, Sokolské náměstí

Návrat: asi v 19 h

Přihlášky:

P. Pavel Mach, tel.: 485 108 506

Ingrid Lanková, tel.: 485 152 702, 731 563 604

Ingrid Lanková

RUPRECHTICE NABÍZEJÍ

pozlacený barokní obrazový rám, vnější míry 125 x 85 cm.

Vhodný pro obraz nebo zrcadlo.

P. Antonín

KATOLICKÉ SKAUTSKÉ ODDÍLY ICHTHYS PŘIJÍMAJÍ NOVÉ ČLENY

do družiny vlčet a světlušek od 2. třídy ZŠ. V případě zájmu kontaktujte Lukáše Bajera (Čmeláka), tel. 777 216 554, e-mail: bajeluk@matfyz.cz

OBRÁZEK BUDE MÍT JUBILEUM

Ano, je to tak. Obrázek zanedlouho „oslaví své 3. narozeniny“ – 30. října 2003 „přišlo“ na svět první vydání Obrázku libereckých farností. V jeho úvodníku se objevilo sice kratičké, nicméně jednoznačně formulované prohlášení: „Náš měsíčník chce být jakýmsi obrázkem farností ležících pod Obrázkem.“

Myslím, že lze napsat, že se mu to po dobu jeho tříleté existence víceméně daří!

Jenže, aby byl Obrázek tím čím je, předchází tomu spousta práce a nezbytných činností. Kdo někdy pobyl v ruprechtické redakční místnosti (která je zároveň tiskárnou) ví, nebo alespoň tuší, co všechno se musí zajistit, připravit, udělat, stihnout (a okna redakce často svítí dlouho do noci), aby se Obrázek včas a se vši „parádou“ dostal do rukou čtenáře.

Přes zjevnou snahu a obětavé, chvályhodné úsilí redakce a jejích spolupracovníků zůstává poněkud

nepříjemné ale ... V tiráži se pravidelně objevuje výzva, přesněji prosba k čtenářům o návrhy a názory (i kritické) k jednotlivým článkům a k časopisu jako takovému, kterou lze chápat jako oboustranně „výhodnou“, neboť vydavateli i čtenářům jde přece o společnou věc, o dobrou kvalitní úroveň časopisu. Proto se domnívám, že úcta a respekt k názorům, ohlasům, návrhům, připomínkám, přáním čtenářů – libereckých farníků a těch především – by měla být pro vydavatele motivací i výzvou!

Proto mě nemile překvapila redakční „odpověď“ (Obrázek č. 5/2006, str. 13) na kritickou připomínku Ing. Marie Rissové (Obrázek č. 5/2006, str. 13). Pro ty, kteří její článek nečetli, nebo už zapomněli, si dovoluji ocitovat krátký úryvek: ... „Některé články mne zaujmou, některé nikoli, ale jsou i takové, o kterých mám pochyby, zdá-li do něj patří (pozn. – do farního časopisu). Jde především o statě dodávané Občanským institutem (problematika potratů atd.), který v případě farního časopisu přesvědčuje přesvědčené ...“.

Redakce se k připomínce nevyjádřila, naopak následně navazujícím článkem dodaným z Občanského institutu „ještě přitvrdila“ (Obrázek č. 5/2006, str. 13).

S článkem ing. Rissové se plně ztotožňuji včetně pochvalné zmínky k seriálům o liturgii, varhanách, církevních dějinách!

„Vypůjčila“ jsem si jej, jako konkrétní příklad a myslím si, že jím byl vysloven „nahlas“ určitý názor – mimochodem zcela v intenci s výzvou v tiráži – vyjadřující pravděpodobně mínění i mnohých čtenářů (ne-li většiny) a redakce by jej měla uvážit (nikoli ignorovat). V opačném případě jsou prosby ke čtenářům o jejich názory, s prominutím, poněkud pokrytecké, formální a bezpředmětné! Osobně si myslím, že intelektuálně politické články, statě, úvahy, statistiky (– a problematika potratů, homosexuality, registr. partner. atd. je smutné a politováníhodné politikum naší doby) – tedy zmíněné články a statě převzaté „odjinud“ či dodávané na objednávku redakce Obrázku, jakkoli jsou brilantní, erudované, jsou přece jen asi mnohým čtenářům farního časopisu, zejména těm starším – a nutno zdůraznit, že právě oni

Překlad: Daniela Blahutková
Doporučená cena: 298 Kč, sleva: 5 %, tedy 283 Kč
Vydání 2.: 2005
Formát: A5, brož., 320 stran
ISBN: 80-7364-008-2

Nejdelší interview v dějinách církve je uceleným a napínavým úvodem do křesťanství, který se podrobně, a co víc – napínavě, inteligentně a provokativně – věnuje výkladu víry a křesťanství pro život v 21. století. Kniha nabízí odpovědi na hlubokou krizi křesťanství v Evropě a je manifestem proti banalizujícímu, nic neříkajícímu křesťanství, jež se vzdálilo svým kořenům a nyní chce být co možná nejpohodlnějším. Tuto odpověď dává v době narůstající zatrpklosti vůči křesťanství jeden z dnešních největších křesťanských učenců, významný učitel duchovního života a vůdčí postava katolictví ve světě, Joseph kardinál Ratzinger.

ZPRÁVY Z LIBERECKÉ CHARITY

V měsíci srpnu byla, díky pochopení vedoucího Tomáše Tomáška, v Karmelitánském knihkupectví u sv. Antonína v Kostelní ulici v Liberci umístěna kasička ze sbírkové akce „Pozvedněte slabé!“ organizované Nadací Euronisa. Tato kasička zde bude do konce tohoto roku a je určena na nákup kompenzačních a zdravotních pomůcek pro seniory v Domově pokojného stáří – Domově sv. Vavřince. Při návštěvě Karmelitánského knihkupectví si můžete též prohlédnout nástěnku Oblastní charity Liberec s informacemi a fotkami z již uskutečněných akcí pro matky s dětmi z Domova sv. Anny a pro seniory z Domova sv. Vavřince. Pokud by Vás naše činnost zaujala, rádi Vám podáme bližší informace v rámci Dne otevřených dveří. Ten bude v Domově pro matky s dětmi v tísni v Jungmannova ulici 20. září 2006 a v Domově pokojného stáří v Chrastavě v říjnu 2006. Na www.charitaliberec.cz jsou od 1. 9. 2006 zprovozněny nové webové stránky Oblastní charity Liberec – zde naleznete další podrobné informace o naší činnosti.

V neděli 27. 8. od 8 hodin se klienti Domova pokojného stáří v Chrastavě

zúčastnili mše svaté, svěcení oltáře a biřmování v římskokatolickém kostele Sv. Bartoloměje v Hrádku nad Nisou. Mši celebroval otec biskup Pavel Posád a koncelebroval otec Tomáš Genrt OFM, administrátor farnosti Hrádek nad Nisou. V kostele byla nádherná sváteční atmosféra, umocněná přítomností otce biskupa, krásnou květinovou výzdobou a všude přítomnou vůní z kadidelnic. Senioři nelitovali časného vstávání. Přes jejich velké zdravotní problémy jim přítomnost v nejstarší stavbě v Hrádku nad Nisou, založené Ottou z Donína roku 1286 a vyzdobené vzácnými nástěnnými freskami, dodala síly do dalších dní.

Prázdniny jsou za námi, a tak je tu jejich drobná rekapitulace z Domova pro matky s dětmi v tísni.

Půlka prázdnin v Domově byla opravdu vydařená na počasí, takže si děti užívaly sponzorského daru – buď využívaly vstupenek do aquaparku v Centru Babylon, nebo s maminkami pravidelně chodily trénovat plavání na libereckou přehradu. Činnost v Domově však byla pestřejší, než jenom plavání.

Uskutečnil se táborák, u kterého proběhla vědomostní soutěž, opekaly se buřtíky a náladu zpestřila hudební produkce dětí i maminek. O prázdninách se též soutěžilo a hledal se prázdninový poklad. Děti i maminky nadšeně běhaly po naší rozlehlé zahradě a hledali fáborky s různě záluďnými úkoly. Po vylustění posledního úkolu – tajenky, byl odhalen poklad, kterým byly nanuky.

Děti z Domova sv. Anny se též zúčastnily táborů, které pořádá naše spolupracující organizace – Centrum volného času Arabela – a kde se jim velmi líbilo.

Závěr prázdnin byl samozřejmě též oslaven jak se patří, soutěžemi a dary našeho dalšího sponzora – Nadace škola hrou. Školáci šli do školy plní optimismu, těšili se na spolužáky a na další vědomosti a povinnosti, které ke škole prostě patří.

Romana Plischková

Kdo Vás nejvíce ovlivnil - pro výuku náboženství?

Pozoruhodnými osobnostmi pro mě jsou kněží, kteří nám přednášeli na KTF, zejména P. Bohumil Kolář se svým až nepochopitelně laskavým přístupem, P. Jiří Skoblík s nekompromisně pochopitelnou morálkou a P. Miroslav Zedníček s precizním právníckým přístupem. V neposlední řadě také fantastičtí zprostředkovatelé svátosti smíření, kteří člověka nutí k bolestivé pravdivosti k sobě samému.

Které partie výuky Vás nejvíce baví?

Nejraději se zabýváme otázkami praktické teologie, tzn. liturgií, svátostmi a morálními tématy ve světle dnešní doby. „Moji žáčci“ (někteří vyšší než já) se již nespokojují s chlácholivým Bůh tatínek a neustále zvyšují své nároky na svého katechetu, který musí občas po večerech v knihách hledat odpověď na zvědavé otázky.

Kolik dětí chodí k Vám a jak to vidíte Liberci – co do počtu dětí a úrovně náboženského citění u dětí na počátku a v průběhu let?

V minulém školním roce se nás scházela sedmičlenná skupinka, to se ukázalo jako optimální pro zachování osobního kontaktu. K úrovni náboženského citění dětí je nutno

poznamenat, že je a bude přímo úměrné citění svých rodičů a okolí. Pokud tedy nebudeme schopni vybudovat funkční systém náboženského servisu, který nebude pouhým konsumním přijímáním svátostí od kněží stavitelů, údržbářů a úředníků, pokud nedokážeme vytvořit živá společenství schopná sdílet každodenní starosti rodin, nebude zanedlouho mnohé z nás zajímat vyprávění o Bohu a naše děti budou raději koukat na Včelku Máju, než trpět okřikování v kostelích. Pokud neumožníme svým dětem pravidelně nasávat atmosféru církevního shromáždění a to i přesto, že možná budou plakat, asi jim nedokážeme umožnit setkání se Vzkříšeným. Ze svých zkušeností vím, že je stále spousta těch, kteří se chtějí ptát a je na nás zda budeme schopni obstát v rolích učitelů.

Co děti zajímá nejvíce?

Vyzkoušel jsem si sílu převyprávění biblických příběhů a řešení praktických situací přístupem křesťana. Poměrně často řešíme každodenní maličkosti a snažíme se nacházet cestičku, která by nás poposunula k lepšímu lidství. Také občasné testování z probrané látky se prozatím setkává s úspěchem. Za mimořádný nadlidský (vědomostní) výkon je někdy možné výuku odlehčit piškvorkovým turnajem, nebo soutěžním opakováním látky.

Zda sledujete náboženský vývoj dětí po ...?

Někteří ze současných posluchačů byli u mých katechetických začátků, když se připravovali na první svaté přijímání. Mohu tedy zajásat nad tím, že se neztratili.

Co chcete říci, vzkázat: dětem, rodičům, prarodičům, kněžím, ...

Mnozí z nás opovržlivě přehlíží aktivitu členů jiných církví a náboženských společností, zvláště těch, kteří stojí u vchodu do metra a v ruce třímají časopis PROBUĐTE SE. Chtěl bych nás všechny vyzvat k probuzení – jinak ukolíbání svou relativní sociální a náboženskou jistotou postupně odumřeme. Již nyní, namísto evangelijního působení ve světě, je často naším náboženským vrcholem návštěva nedělní bohoslužby s pětiminutovým zpožděním, o pozornosti na ní ani nemluvě. K probuzení a k odvaze kráčet dál nám všem Bůh žehnej.

Miloš Zástěra

ZAMYŠLENÍ

Jako matrikový křesťan, pokřtěný v římskokatolickém kostele, jsem nakonec našel opravdovou cestu k Bohu.

Předtím přišel čas, kdy se mé cíle, představy o životě ve světě začaly hroutit. Přišel jsem o zaměstnání, o zdraví, a málem i o rodinu, na níž mi tolik záleželo.

V zoufalství jsem začal hledat Boha. Začal jsem se modlit. A když jsem hledal slova a došel jsem k prosbě „bud' vůle tvá“, ucítil jsem zvláštní pohazení své bolavé duše, smíření se s osudem, zklidnění, ujištění, že nejsem sám ...

V té době jsem byl nasměrován do obce sboru Jednoty bratrské. Tam jsem zažil bratrské společenství, lásku, sdílení trápení svého i druhých. Ale především poznání živého Boha. Četlo se Boží slovo na skupinkách, chválili jsme Boha zpěvem. Nezapomenu na okamžik, kdy kazatel nás všechny vyzval, abychom svými ústy nahlas vyznali „Ježíš žije“.

Tu jsem si uvědomil, že když se modlím k Ježíši ukřižovanému a vzkříšenému, modlím se především k živému Bohu – Slovu, které má nejvyšší moc. Tu jsem se otevřel a stal jsem se chrámem Božím.

Život s Bohem mi změnil všechno. Dostal jsem zpět vše, o co jsem přišel. Dostal jsem i více, a to duchovní dary. Víru, naději, lásku. Pokoj a poznání, jež nemůže dát tento svět. Po osmi letech jsem se vrátil zpět do Římskokatolické církve, do farnosti, kde máme krásné společenství s křesťany i kněžími. Je to přátelství, bratrství. Lásky. Duchovní rodina – domov.

Kdo hledáte, hledejte, neboť přijde čas, kdy naleznete.

Šalom Boží.

Pokoj Vám.

Zdeněk Holub

LIBERECKÉ MISIE (STŘEDA 2. ČÁST)

MODLITBA ZA VNITŘNÍ UZDRAVENÍ

Já bych vás teď, bratři a sestry, chtěl pozvat k této druhé části a takovým středem tohoto setkání nebude ani tak nějaká duchovní přednáška, jako samotná modlitba. A toto slovo by sloužilo spíše jako příprava k modlitbě.

Na začátku bych řekl, jak by to zhruba

vypadalo: teď bychom měli takový úvod, pak bychom vystavili svátost oltářní a budeme se modlit delší modlitbu za vnitřní uzdravení, a pak, po této modlitbě, by byla ještě příležitost pro rozhovor, kdokoli z vás bude chtít. My budeme na několika místech zde v kostele. V tomto prostoru budeme zpívat písně a rádi bychom, kdyby kolem těch židlí vzadu mohlo být trošičku místo, abychom si tam mohli povídat s někým z vás, kdo by tam přišel. Takže na těch dvou místech tam vzadu, na těch židlích, na té straně, kdybyste to tam uvolnili, aby tam byla taková diskretní zóna. A jeden z našich bratrů by seděl tady před svatostánkem a jedno místo by bylo v presbytáři.

Já předpokládám, že jste se s tímto termínem „vnitřní zranění“, nebo „modlitba za vnitřní uzdravení“ již setkali. Víte dobře, že člověk je jeden celek, jednota, integrita duše, těla. Že má v sobě i rovinu duchovní, rovinu, kde se setkáváme s Bohem. A každá z těchto jakýchsi rovin může být narušena, může být nemocná. Dobře známe, jak může být nemocné tělo a jak je třeba, aby nemocný člověk vyhledal lékaře, aby přijal lék, aby i bolest jeho těla se uzdravila. Stále více se objevují lidé, kteří trpí psychickými nemocemi a potřebují pomoc, potřebují lékaře. Ale jsou ještě jiné roviny. Může být duchovní uzdravení, tj. především uzdravení z hříchů, z rány po hříchu. Může být uzdravení v duši člověka. Místo, kde se člověk namočil do něčeho zlého, způsobil zlo a to zlo poškodilo duši. A to, čeho se bude týkat dnešní večer, jsou uzdravení emocionální, tomu taky říkáme vnitřní.

Myslím si, že toto uzdravení se týká skutečně každého z nás. Protože předpokládám, že každý z vás, někdy v životě, prožil situaci, kdy jsme od druhých vnímali nelásku, nepřijetí, nepochopení. A dospělý člověk si to často přebere, nějak vyhodnotí, zpracuje. Zralý křesťan, tak jak jsme to slyšeli tady při mši svaté, to dokáže zpracovat s Kristem a pak odpustí.

Ale někdy se stává jakási bezbrannost, jakási nečekanost, náhlost, když člověk má skutečně otevřené srdce a třeba maximálně otevřené srdce – a zvláště je-li to dítě, člověk, který je naprosto bezelstný a přijde s takovýmto otevřeným srdcem, a někdo

KARMELITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ

U SV. ANTONÍNA

Kostelní 9/7

460 59 LIBEREC

tel./fax: 485 104 064

e-mail: liberec@kna.cz

www.ikarmel.cz

Redakce Obrázku z nabídky knihupectví U sv. Antonína doporučuje

1. V Obrázku je určité místo věnováno historii církve. Každý čtenář by však asi měl mít možnost doma sáhnout po soustavnější příručce, kde by si mohl najít další podrobnosti o tom, co ho zaujalo. Z tohoto hlediska je stále ještě k dispozici již starší, ale výborná třídílná kniha dnes již zesnulého profesora ThDr. Jaroslava Kadlece.

Dějiny katolické církve I, II, III

Cena: Brož., 360 Kč

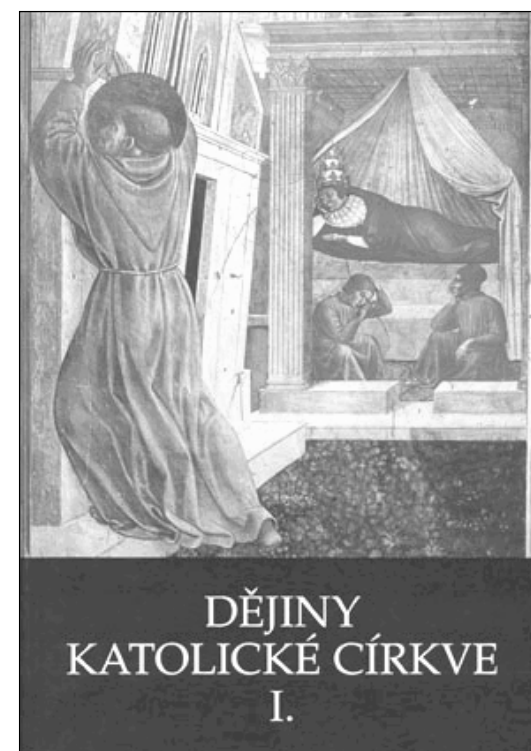
Počet stran: 709 (209, 301, 199)

Vydavatelství: Univerzita Palackého Olomouc

Rok vydání: 1993, 3., přepr. vyd.

ISBN: 80-7067-285-4

Prof. Kadlec (* 10. 3. 1911 v Dolní Cerekvi – čestný občan, † 3. 1. 2004 ve Staré Boleslavi), český katolický kněz, je

prominentním historikem církevních dějin. Od roku 1938 přednášel nejprve na českobudějovickém bohosloveckém semináři, posléze na Teologické fakultě UK. V letech 1958 – 1960 byl vězněn, v letech 1960 – 1968 mu bylo zakázáno kněžsky působit a pracoval jako dělník.

Jednotlivé svazky mají tento obsah: sv. 1., Církevní starověk, církev ve světě řecko-římském, sv. 2., Církevní středověk, církev učitelkou a vychovatelkou Germánů, Řomů a Slovanů, sv. 3., Církevní novověk, církev v boji s autonomní kulturou.

Z Kadlecových dějin čerpala celá poslední generace katolických zájemců o církevní historii.

2. Roku 2003 vydal Barrister & Principal ve spolupráci s Vyšehradem knížku rozhovoru s Josephem kardinálem Ratzingerem, která byla ihned rozebrána. Nyní ji vydal Barrister & Principal ve druhém vydání.

Bůh a svět

Rozhovory o základních věcech křesťanství a budoucnosti církve

Autor: Joseph Ratzinger – Benedikt XVI.

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

KNĚŽÍ USTANOVENÍ PO ROCE 1945

Zbývající farnosti podle přehledu v Obrázku roč. 3, č. 2, 24. 12. 2004

Farnost Chrastava

1. 8. 1946 Vavrečka Josef, v. s., první kaplan
1. 9. 1948 Obruča Bohumír, v. s., první kaplan
1. 4. 1951 Brůna Emil, adm.
14. 7. 1951 Boráň František, adm.
1. 10. 1951 Petržílek Karel, adm.
- 1954 Kovačík Josef, adm.
1. 3. 1954 Špička Antonín, adm.
- 1954 Šlapák Stanislav, adm.
30. 1. 1956 Fiala Miloš, adm.
1. 8. 1961 Vítek Karel, adm., od 1. 10. 1966 sídlem v Hrádku nad Nisou
1. 11. 1970 Genrt Pavel, adm. ex. z Hrádku nad Nisou, později sídlem v Ruprechticích, dosud
15. 8. 1997 Kubík Gabriel Miroslav Ing. OFM, ex. z Ruprechtic
1. 7. 200 Hřebec Daniel Miroslav OFM, ex. z Ruprechtic
1. 9. 2002 Rathouský Filip Jan OFM, ex. z Ruprechtic
1. 9. 2003 Kejdana Antonín Pavel OFM, ex. z Ruprechtic

Farnost Dlouhý Most

1. 12. 1919 Bittner Petr, farář (31. 7. 1953 v. s.)
14. 9. 1953 Dolobáč Štefan, adm. ex. z Rychnova
16. 10. 1958 Qualiza Karel, adm. ex. z Rychnova
5. 11. 1960 Klapuch František, adm. ex. z Liberce
1. 8. 1964 Stodůlka Ignác, adm. ex. z Liberce
15. 3. 1965 Frajt Alois, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1974 Dobiáš Josef, adm. ex. z Liberce
1. 8. 1990 Souček Josef, adm. ex. z Liberce (Opletal František)
15. 6. 1998 Faltejsek Josef, adm. ex. z Liberce (Opletal František)

Farnost Údolí sv. Kryštofa (později Kryštofovo Údolí)

1. 2. 1947 Vavrečka Josef, adm. ex. z Chrastavy

1. 10. 1947 Bubeník František OFM Cap., v. s. exc. z Liberce
16. 3. 1951 Tkadlčík Vojtěch, adm. ex. ze Stráže nad Nisou
1. 4. 1951 Čálek Bohuslav, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1952 Vraštil Jan, adm. ex. z Liberce
24. 10. 1955 Knespl Jaroslav, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1956 Surý Jan, adm. ex. z Liberce
- Šlapák Stanislav, adm.
1. 3. 1957 Havlas Stanislav, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1957 Qualiza Karel, adm. ex. z Liberce
16. 10. 1958 Klapuch František, adm. ex. z Liberce
1. 8. 1964 Stodůlka Ignác, adm. ex. z Liberce
15. 3. 1965 Frajt Alois, adm. ex. z Liberce
1. 10. 1974 Dobiáš Josef, adm. ex. z Liberce
1. 8. 1990 Opletal František, adm. ex. z Liberce
1. 4. 1994 Opletal František, adm. ex. z Liberce, arciděkan

Farnost Křižany

1. 3. 1947 Böhm Jan, v. s. ex. z Dubnice
1. 5. 1962 Matura Josef, adm. ex. ze Světlé pod Ještědem
1. 1. 1990 Flejberk Zdeněk, adm. ex. ze Žibřidic
1. 12. 1993 Matura Josef, adm. ex. ze Světlé pod Ještědem
1. 12. 1993 Flejberk Josef, výpomocný duchovní do 31. 12. 1995
1. 7. 1997 Holčíková Ludmila, pastorační asistentka z Jitavy, in materialibus
1. 4. 2003 Oleksák Michal, pastorační asistent z Liberce, in materialibus
1. 4. 2003 Opletal František adm. ex. z Liberce, in spiritualibus

*Podle záznamů
Msgre. Václava Červinky,
kanovníka hilleánského*

mu to srdce, právě proto, že je nekryté, nechráněné, že nečeká ránu, zraní. A tehdy nastane to, že ten člověk, otevřený, třeba radostný, důvěřivý, se najednou jakoby stáhne do sebe. Prostě se stáhne za takové hradby, za krunýř a do jeho života vnikne něco jako hluboká nedůvěra. Nebo si člověk řekne: „už nebudu nikomu pomáhat.“ On si to neřekne, ale jeho srdce to říká. O to je to horší. Člověk může být v některých situacích zaseklý, takový stáhnutý do sebe, protože do jeho života přišlo jakési velké NE. Tak jako ANO, které k nám zaznívá, to přijetí, buduje, otevírá, tak to NE nás nějakým způsobem blokuje a stahuje do sebe.

Kdykoli člověk prožije od lidí nějakou nelásku, když ho kde nepřijmou, nějakou křivdu, nespravedlnost, pohrdání, výsměch, pak může prožít něco, čemu říkáme vnitřní zranění. Takovou krásnou biblickou postavou, která toto reprezentuje, je Mojžíš. To je člověk, který žil v přepychu královského paláce a který se velkodušně rozhodl pomoci otrokům. A z královského paláce sestupuje, aby těm otrokům dal svobodu. Je schopný, umí mluvit, ví, jakým způsobem má na to jít, zná všechny podrobnosti, bezpečnostní situaci Egypta. Má prostě všechno připravené, na dlani má srdce, se kterým k těmto otrokům jde. A nepočítá s jednou věcí, že Izraelité ho nepřijmou. Ti Izraelité ho odmítnou a on jakoby vystoupí z kruhu Egyptanů a chce vstoupit do kruhu Izraelitů, svého lidu. A oni ho nepřijmou. Zůstane jako psanec uprostřed. A v Bibli se o něm mluví, že si myslel, jak jeho bratři pochopí, že je Bůh chce zachránit jeho rukou. Ale oni to nepochopili. A Mojžíš utekl. A pak čtyřicet

let chodí pouští a čtyřicet let v sobě nosí tuto bolest. Čtyřicet let v tichu pouště Hospodin Mojžíše uzdravuje a připravuje na jeho úkol vést Boží lid.

To, co může být tím, co zraní, nemusí být nějak objektivně veliké, může to být maličkost. Ale člověk to vnímá jako porážku nebo odmítnutí. A skutečně, čím je člověk bezbrannější, tím hlubší jsou tyto rány, a tím méně se vůči nim může bránit. Tím méně je může jakoby zpracovat, tím méně je má v rukou, protože jsou zasuté někde v hlubinách historie našeho života. A právě proto ty nehlubší rány jsou rány z dětství, na které si moc nevzpomínáme. I rány, které neseme třeba ještě před narozením. Víme dobře, že dítě, právě proto, že je závislé na **těle** matky, vnímá pocity matky. A třeba i nepřijetí toho dítěte. Třeba i chvíle, kdy se rodiče dozvědí, že čekají dítě, a je chvíle jakéhosi intenzivního uvažování o tom, co teď s tím, třeba i uvažování o potratu. A potom má člověk někdy těžkosti přijmout svůj život, přijmout sám sebe a někdy nerozumí, proč to tak je, nenachází v životě jakési zachytné body, které by mu to vysvětlovaly. Takže někdy může takovýto negativní vstup do života pro bezbranného tvora způsobit, že zakusí jakousi hlubokou ránu z toho, že tady není vítán. A ten člověk má potom celý život třeba pocit, že někde není vítán a že je někde navíc a že ho vlastně tady ani nikdo nepotřebuje. Že se tady s ním nepočítalo a on neví proč.

Teď už bych chtěl jenom přečíst evangelijní úryvek o Petrovi, který se setkává s Kristem, protože bych chtěl abychom tuto modlitbu takto prožili. Jako ne nějakou techniku, nějaký způsob, jak dosáhnout emocionálního uzdravení, ale jako setkání s Kristem, který si naše uzdravení přeje, který přišel proto, aby nám toto uzdravení daroval. Je to setkání s Kristem. A věřím, že pokud toto uzdravení v této chvíli přijde, je to proto, aby se prohloubil náš vztah s uzdravovatelem, s Kristem. Není to něco, co jenom vyfasujeme a půjdeme domů, ale je to něco, co buduje náš život, co nás do našeho křesťanského života a k následování staví. A k tomu aby se zbudovalo zpátky to, co bylo rozbito, co v nás nějakým způsobem bylo poškozeno.

Principem této modlitby je docela prostá věc: že Bůh je ten, který je věčný, pro kterého není minulost ani budoucnost. V Bohu je jenom a jenom nyní. Pouze my máme minulost a budoucnost. A proto i ty minulé věci našeho života, třeba ty chvíle, které v sobě nosíme jako bolavé, jsou před Bohem přítomností. My jsme je tenkrát prožili jako chvíli nelásky, jako chvíli nepřijetí, ale můžeme je teď znovu prožít s Kristem, který tam na tom místě je a pro kterého je tato naše minulost přítomností. Před jeho tváří se teď v této chvíli děje a my můžeme toto studené a chladné místo, kam z nějakého důvodu přišel lidský hřích a neláska a nepochopení, prožít s Kristem jako chvíli lásky. A na toto místo, ve kterém chybí láska, nechat Pánem jakoby **vylít** svoji lásku. Působí to skrze naši víru v to, že Ježíšova přítomnost uzdravuje, že Ježíš se právě proto nechal zranit, právě proto má na rukou a na nohou rány. Tyto rány jsou pro nás, kteří jsme zranění a které ta zranění ještě bolí, aby Pán svou zraněnou ruku vložil na místa, která nás bolí. Aby je uzdravil.

Při modlitbě, kterou se zde budeme modlit, před vystavenou svátostí, můžete třeba zavřít oči, můžete tady být skutečně každý sám za sebe. Ale přece jenom bych prosil, abychom vytvořili společenství modlitby, abychom se modlili vzájemně za sebe. Budeme tu modlitbu říkat jakoby jménem každého z vás, kteří jste zde. Takže během toho dlouhého textu se můžete jím nechat vést. V textu modlitby projdeme etapy života a když budete takto v otevřenosti stát před Pánem, kdekoli pocítíte nějakou bolest, nebo neklid, tak tam u toho můžete zůstat anebo se k tomu pak vrátit. Může to být znamením, že tam je třeba něco skryté, anebo se vám vybaví něco úplně konkrétního, nějaká konkrétní situace.

Vzpomínám na příběh jednoho člověka, který dlouho a dlouho zápasil s nedůvěrou. No a pak, při takovémto setkání s knězem, přišel na to, že když byl úplně malý, dostal nějakou stavebnici a strašně ho to začalo bavit. A jak na to jako malý kluk přicházel, vystavěl nějaký zvláštní útvar a teď se moc těšil, co

dokázal. Chtěl to ukázat tátovi, který pravidelně chodil z práce; těšil se, že přijde. No a ten táta nepřišel. Zrovna něco v práci měli delšího a přišel pozdě večer. A první co bylo, tak toho kluka seřval, že ještě nespí. Přitom se nic nestalo, objektivně nic zvláštního. Ale pro toho kluka, který se několik hodin těšil na to, že táta to pochválí ... A když si toho ani nevšiml, ten kluk už jenom s pláčem odešel.

To byla chvíle takového zaseknutí. Taková drobnost. Někdy šarapatí v našem životě dlouho. Možná se při takové vzpomínce může v našem srdci objevit třeba hněv, nebo taková nějaká prudká vnitřní emoce. Já bych jenom chtěl říct, nebojte se takto stát před Bohem, i s touto emocí, i s tou výčitkou, i s tou určitou zlobou, i třeba s pláčem. Nebojte se být zde před Bohem tak, jak se to ve vás zrovna odvíjí.

A budete-li mít něco takového intenzivního, můžete přijít za někým z kněží a poprosit ho o modlitbu za konkrétní věc. Když nikdo nepříjde, nic se neděje. Budeme tady jenom pro to, kdyby někdo takto potřeboval posloužit – tak, že se můžeme pomodlit za nějakou konkrétní věc, za vás, za to, co se nějakým způsobem odvíjí. Takže když přijdete, můžete krátce popsat, co cítíte a jak se to ve vás otevřelo. No a ten kněz se za vás pomodlí. Nemá to být životní příběh, nebo nějaké delší vyprávění o vašem životě, ale spíše konkrétní rána, která se teď odvíjí, která je bolavá, a za kterou chcete poprosit. Ta rána by se měla týkat vašeho života, vašeho srdce, ne někoho jiného.

Takže proto budeme tady k dispozici a dnešní večer bude, já bych řekl, tak trošku do ztracena. To znamená, že zde bude vystavena svátost, pomodlíme se onu modlitbu a bude možno k nám přicházet. Při tom, při těch rozhovorech, budeme zpívat písně, aby to bylo i takto odhlučněné. A pak můžete pomaloučku odcházet domů, jak to budete cítit. To znamená, že nebude nějaký konec, ale postupný závěr tohoto dnešního večera.

br. Benedikt OCarm.

procesí apod. vyžadovaly povolení od bezpečnostních služeb. Zveřejňování archívů ukazuje obrovskou škálu aktivit tajných služeb: počínaje drobnými operacemi typu infiltrace do skupin poutníků putujících do Czestochowy s cílem provokovat výtržnosti, až k vytváření sítí agentů kolem vybraných církevních hodnostářů – největší taková síť vznikla kolem krakovského arcibiskupa Karola Wojtyły. Známe už také příběhy lidí, kteří vstupovali do kněžských seminářů jako agenti StB, na příkaz svých velitelů. Podle slov filosofa Jaroslawa Gowina, studium těchto materiálů „ukazuje celý hrůzostrašný systém zla, který byl vytvořen s cílem zničit Církev a všechny projevy svobodného života“.

Poslední měsíce byly v Polsku ve znamení skandálů spojených s odhalením několika bývalých agentů v řadách církve. Obzvláště široce diskutovaná je kauza patera Michała Czajkowského, veřejně činného krakovského duchovního, který pro StB pracoval více než 20 let. Mezi jeho úkoly patřilo m. j. donášet na „kaplana Solidarity“ patera Popiełuszku, později zavražděného tajnou policií. Tato kauza je příznačná hlavně proto, že pater Czajkowski byl blízkým spolupracovníkem listu Gazeta Wyborcza – tedy dnešní hlavní bašty levicových liberálů v Polsku –, a sám osobně často proti lustracím vystupoval.

Téma kněží-agentů vyplynulo navenek hlavně v souvislosti s působením krakovského duchovního Isakiewicz-Zaleského, který se na vlastní pěst chopil úkolu odhalovat donašeče v prostředí místní církve. Případ nabral veliký mediální ohlas v okamžiku, kdy jeho činnost byla zastavena intervencí krakovského arcibiskupa Dziwisze. Mnozí tento krok interpretovali jako projev „strachu“ před možnými důsledky pátrání otce Zaleského, celá kauza je však příliš komplikovaná, aby se dala takto jednoduše vysvětlit. Jak přiznal nedávno arcibiskup Dziwisz, církev nebyla úplně připravená na řešení tématu kněží-spolupracovníků StB a především na mediální šum s tím spojený. Historik Antoni Dudek komentuje: „musíme konstatovat, že média se zajímají téměř výlučně o otázku infiltrace katolické církve, a paralelně se objevující informace o

spolupracovnících StB v jiných oblastech takový mediální ohlas nezískávají.“ Je zřejmé, že vznikly obavy, aby takové (asi také cílené) chování médií nevedlo k deformaci obrazu církve v době komunismu – odtud i nervosní reakce některých biskupů. Zastavení působení patera Zaleského bylo spojeno se zahájením rozsáhlých oficiálních výzkumů a diskuse v rámci církve, jejichž výsledkem je právě zveřejněný dokument výboru „Pravda a starost“. Jedná se o to, aby nezbytné hledání pravdy se nekonalo v atmosféře mediálních skandálů, a aby hříšníkům byla dána šance na veřejné přiznání viny či případnou obhajobu, a také možnost dobrovolné resignace ze zastávaných funkcí. Nový lustrací zákon se církve netýká, jedná se tedy o zevnitř pramenící snahu o očistu.

Podle Jaroslawa Gowina je podstatné, aby zároveň se zlem obsaženým v archivech StB vyplynuly na povrch i všechny příklady dobra, heroismu a utrpení, které tyto svazky obsahují. Polský filosof poukazuje na to, že přes obrovskou míru pronásledování a dohledu pouze kolem 10 % v nějaké formě spolupracovalo s komunistickými službami. Znamená to, že „90 % heroicky dokázalo odolat vyhrůžkám, vydírání a pokušením.“ V podobném duchu se koneckonců vyjádřil i Svatý otec během návštěvy Polska, když mluvil o tom, že selhání několika lidí nesmí zakrýt hrdinství těch „kteří odolali silám temnoty.“ Provinciál polských dominikánů, Maciej Zięba říká: „Pokud staneme před Bohem v pravdě, jeho láska dokáže najít dobro i mezi nejhoršími zkušenostmi ... Pravda nás osvobodí.“ A přidává: „Mluvil jsem nedávno s StB-ákem, který mě odposlouchával, a ten prohlásil, že oni se dívali na svůj boj proti církvi jako na boj komára se slonem. Používali všech prostředků, měli dostatek peněz a tisíce lidí ve svých službách. Sledovali a vyhrožovali, korumpovali, dávali pokuty a zatýkali, občas se nás snažili zlomit pomocí fyzických útoků, podpalování nebo i vražd. A církev žila dál. Svatyně byly plné, počet povolání do duchovního stavu rostl, s církvi byla mládež, dělníci i intelligence. Nebyli schopni nás porazit.“

Maciej Ruczaj

Z toho, co jsme uvedli, je patrná odpověď na jednu z otázek ve zmíněném článku minulého čísla Obrázku: Jaké je stanovisko církevních představených k uvedeným postojům. A to je zatím i poslední zpráva o velkém americkém arcibiskupovi, který svou příkladnou moudrostí a odvahou zahájil nápravu do té doby neřešeného závažného nedostatku.

br. Felix OFM

CÍRKEV V POLSKU A LUSTRACE

Přesně před 50 lety, 26. 8. 1956 se v polské Czesłochowe odehrála jedná z klíčových událostí dějin zemi východního bloku. Bylo to v době, kdy stále vládl stalinský teror, krátce potom, co komunistická armáda rozstřílela povstání dělníků v Poznani, v době, kdy byla hlava polské církve, kardinál Wyszyński, a stovky kněží uvězněni a veřejné projevy víry se setkávaly s represemi vlády. Právě tehdy se milion poutníků sešel před klášterem Jasna Góra, posvátným pro Poláky, aby tam zopakovali přísahu, již v roce 1656 polský král Jan II. Kazimír Vasa (1648 až 1668)

odevzdal svou zem pod ochranu Panny Marie. Byla to první masová manifestace nezlomené moci polských katolíků po téměř dekádě pronásledování. Právě díky této události komunisté pochopili, že plán úplného násilného zničení katolictví v zemi nemá šanci na úspěch. Ale především – podle slov jednoho z biskupů – se hlavní změna týkala samých občanů Polska – poprvé byla prolomena „bariéra strachu“.

Přesně po 50 letech se nyní polská církev vypořádává z dědictvím komunismu. Právě den před výročí přísahy na Jasné Górze biskupové zveřejnili oficiální prohlášení k otázce kněží-spolupracovníků komunistických tajných služeb.

Toto téma je součástí širšího procesu vypořádávání se země s minulostí, vypořádávání, které bylo umožněno volebním vítězstvím konservativní a národní pravice v loňských parlamentních volbách. V některých komentářích v českých médiích se objevily námitky, že církev tuto otázku řeší teprve 16 let po změně režimu. Není to však záležitost pouze církve, ale celé země – v Polsku bylo provedení očisty a náprava minulosti zastaveno spojenectvím postkomunistů a elit levicově-liberálního křídla Solidarity, kterému se dařilo blokovat jakékoliv pokusy o provedení lustrací. V současné době působení Institutu národní paměti, k němuž mají přístup osoby uznané za „oběti“ systému, přináší stále nové možnosti nahlédnout do temných dob minulého režimu. Před několika dny byl také schválen nový lustrační zákon, který by měl proces zveřejňování archivů a očišťování veřejného života od konfidentů dovést do konce.

O tom, že tato pátrání se budou týkat i církve, nebylo nikdy pochyb. Byla koneckonců považována za nejmocnějšího nepřítele režimu a hlavní oporu oposice. Státní bezpečnost (StB) vytvořila pro boj s církví speciální oddělení (proslulý „čtvrtý departament“), které patřilo k nejpočetnějším a nejvýznamnějším v celé struktuře policejního státu. Duchovenstvo bylo jedinou skupinou obyvatel, jejíž každý člen měl v StB své záznamy a byl soustavně sledován. Kněží byli v neustálém kontaktu s bezpečnostními orgány už jen kvůli tomu, že téměř všechny aktivity – stavba nebo oprava kostela,

RODINA A ŠKOLA

PRO INTELIGENTNÍ VOLIČE K OPĚTOVNÉ KANDIDATUŘE SENÁTORA ZDENĚKA BÁRTY

V politickém kvasu, který se odehrál ve vedení KDU-ČSL zaniká to, že se blíží senátní volby. Skutečnost, že KDU-ČSL opět počítá se senátorem Zdeněkem Bártou je varující. Senátorské křeslo v minulých volbách získal díky tomu, že se probojoval do druhého kola a v něm se střetl s komunistickým protikandidátem.

Na svých internetových stránkách nyní sepsal memorandum „Moje volební desatero“, ve kterém se rozepisuje o svých zásluhách a zčásti popisuje i své vidění světa. Obrací se prý k inteligentním voličům. Konkrétní klíčová fakta svých postojů, která souvisejí s morálkou, však nezmiňuje.

Osobně jsem i já pana senátora včas kontaktoval a podrobně informoval o problému zákona o tzv. registrovaném partnerství. Připomenout je tu třeba, že jako senátor (a člen klubu KDU-ČSL) hlasoval PRO tento špatný zákon, v patrně shodě s bývalým prezidentem Havlem a společně s komunisty.

Na jeho internetových stránkách je uvedena korespondence s jedním kritikem tohoto jeho hlasování. Z reakcí senátora je zřejmé, že na otázky kritika odpovídá vyhýbavě. Je znám i jeho podivně vstřícný postoj k tzv. „reality show“ typu Big Brother a Vyvolení, které pod pláštěm zábavy propašovaly mravně nepřijatelný obsah (pornografii) i k dětem z jinak spořádaných rodin (letošní Obrázek č. 4, 5. 3. 2006, s. 10).

Je s podivem, proč podala KDU-ČSL jeho opětovnou kandidaturu. Je-li dnes její politika skutečně principiálně konservativní, lze pochybovat, jak se KDU na konci roku hodlá principiálně zabývat personální politikou ve vedení strany, když to u voleb senátních nečiní.

Povšimnout bychom si měli ale ještě jednoho zajímavého faktu: pan Bárta nekandiduje letos pouze v dresu KDU-ČSL, ale pod společnou hlavičkou KDU a Strany zelených. Jedná se pouze o účelové spojenectví? Nebo tento fakt ukazuje na hlubší krizi v KDU-ČSL? Strana zelených se přece před červnovými volbami vyslovila pro adopci dětí homosexuálními páry. I

v ostatních hodnotových otázkách byl její program s křesťansko konservativní politikou zcela neslučitelný.

Domnívám se, že Zdeněk Bárta by nadále senátorem neměl být, levicově liberálních zastupitelů je v naší zemi až dost. Ostatně inteligentní volič se nenechá omámit hezkými slovy: hodnotí práci svých zastupitelů z hlediska jejího prospěchu pro společné dobro. A z tohoto hlediska je kandidatura pana Barty zcela neúčinná.

Vážení litoměřičtí a slánští voliči: pana Bártu nevolte.

A vy, kteří máte k dispozici internet, se můžete na důvod, proč KDU kandiduje pana Bártu, dotázat přímo na stranické centrále na adrese tisk@kdu.cz. Možná, že právě díky těmto emailům si KDU-ČSL uvědomí, že stojí za to vybírat kandidáty pečlivě.

Karel Korous

Poznámky:

1. Volební obvod č. 29 Sídlo: Litoměřice

Obvod zahrnuje celý okres Litoměřice, severní část okresu Kladno, ohraničená obcemi Vraný, Vrbičany, Klobuky, Hořešovičky, Zichovec, Bílichov, Pozdeň, Plchov, Libovice, Tuřany, Studeněves, Slaný, Žižice, Hobšovice, Černuc, Chržín, Sazená

2. Seznam kandidátů v tomto volebním obvodu (k 15. 8. 2006 – zdroj ČTK):

Robert Kopecký (ČSSD)

Zdeněk Bárta (KDU-ČSL; Strana zelených), nynější senátor

Zdeněk Dušek (KSČM)

Luboš Vrtilka (NEZ/DEM)

Alexandr Vondra (ODS)

Anděla Dvořáková (Politika 21)

Květa Jeriová-Pecková (SNK-ED)

Jiří Jelen (US-DEU)

K TEMNOTÁM V ČESKÉ HISTORII (1)

Smyslem příspěvku je pokusit se „vnést světlo“ do silně tendenčních, mnohdy ale vžitých postojů k významným historickým tématům českých dějin. Vznikly v minulosti, z různých pohnutek, zhusta politicko-propagandistických. Jsou často hrubě zkreslující, či zcela nepravdivé. K nim bezesporu patří kladné hodnocení doby husitské (ovlivněné také Masarykem) a nastalého rozkolu v Církvi, hodnocení mocenského střetu vedoucího ke třicetileté válce a zejména negativní hodnocení období katolické reformace Českých zemí a práce jesuitů i činnosti P. Antonína Koniáše. Zejména k době tzv. Temna ale existuje velké množství písemných dokumentů, ze kterých je patrná hodnota jesuitského úsilí po duchovní obnově zemí Českých. Časový odstup umožňuje odhodit vášně a ideově-politické záměry a snažit se bez předpojatosti hledat pravdivou odpověď např. na otázky: Jaká vlastně byla doba „Temna“ a kdo byl Antonín Koniáš?

Protestantské věroučné rozdíly

Jesuité často chybně označovali nábožensky závadné knihy za „husitské“. Drtivá většina z nich ale husitská nebyla. Chybný pocit jakési přímé provázanosti Husa a protestantů 16. století existuje v Čechách podnes. Odklon českých protestantů od Husa a jeho dědiců – Rokycanových utrakvistů – znamenal ale výrazný věroučný posun. Hus i utrakvisté věřili v reálnou přítomnost Kristovu v oltářní svátosti, a ona tam byla. Hus věřil v očistec, v potřebu modlit se za duše věrných zemřelých i v přímlyvy svatých. Čeští protestanti 16. století už ale tyto pravdy neuznávali. Řídili se učením Luthera, či Kalvína. Je to zřejmé např. z 22. článku „České konfese“ z r. 1573, který zní: „Vzývati svatých nemáme, ani se k nim utíkat.“ Petr Chelčický, Český bratr, došel, tak jako po něm Kalvín, ještě dál: zavrhoval nejen vzývání svatých, ale i očistec, svátost kněžství; zavrhoval i papežství. Odmítal sice násilí a války, ale i stát a obchod, vyšší vzdělání a umění. Luther kázal, že ke spáse

stačí jen víra beze skutků. Kalvín naopak hlásal, že se na Boží dobrotu spoléhat nemá, že je nutno vykořenit vše, co se protiví Boží vůli, reprezentované vrchností! Majestát Rudolfa II. (vynucený na panovníkovi protestantskými stavy) zakazoval vrchnosti, co do víry, sice vnucovat poddaným svou vůli. Skutečné poměry byly ale jiné.

Jak Evropa dospěla k reguli „čí je vláda, toho je víra“?

Východiskem zdůvodnění byl výklad 14. kapitoly evangelia sv. Lukáše: Ježíšovo podobenství o večeři, kde pozvaní nepřišli a pán vyzval sloužící, aby byli přivedeni chudí, s dovětkem „přinuf vejíti, ať se naplní dům.“ Už sv. Augustin byl názoru, že je vhodné lidi přinutit k hodům věčného spasení. Hus přisuzoval kněžím roli těch, co mají lid nabádat, a pánům roli těch, co mají lidi nutit. Zásada „cuius regio, eius religio“ – „čí je vláda, toho je víra“ – byla protestantskými knížaty vnucena katolickému císaři Karlu V. na sněmu v Augsburgu 25. 9. 1555. **Karel V.** to

studentů a založil ji Lev XIII. o velikonoční neděli 10. 4. 1887; R. L. Burke je členem její Board of Trustees, dozorčí rady. Studia pak dokončil na Papežské gregoriánské universitě v Římě v letech 1971 až 1975. Kněžské svěcení mu udělil sám papež Pavel VI. 29. 6. 1975 – v římské basilice Sv. Petra!

Jako kněz vyučoval na Akvinského High School zase v La Crosse, kde jedna z poslucháren nese nyní jeho jméno. Ale v roce 1980 byl už zpátky v Římě, na gregoriánské universitě. Studoval práva a dosáhl licenciátu a doktorátu. Jan Pavel II. ho jmenoval roku 1989 vůbec prvním americkým obhájcem svazku (jde o dost důležitý úřad u případů ve věcech buď manželství nebo svěcení) – při Apoštolské signatuře, což je nejvyššího soudní orgán v katolické církvi hned po papeži. Jako obhájce svazku tam kněz Burke působil do roku 1994.

Začátkem roku 1995, 6. ledna, se Raymond Leo Burke musel opět dostavit k papeži do římského chrámu Sv. Petra. A Jan Pavel II. ho tam vysvětil na biskupa, protože ho krátce přetím jmenoval sídelním biskupem – v diecési La Crosse. V této diecési působil ještě krátce předtím, než jsme o něm v Obrázku poprvé psali.

2. 11. 2004 se v USA konaly presidentské volby a šlo především o senátora Kerryho, kandidáta demokratů. Biskup Burke s úzkostí pozoroval, jak se ve volební kampani už dlouho před volbami mnozí katolíci, až na výjimky demokratišti, zákonodárci staví na stranu „Pro volbu“ v záležitostech potratů a euthanasie (srov. letošní Obrázek č. 3, 5. 2. 2006, s. 7) a ohrožují tak věřící v jistotě víry a mravů. V jeho diecési se jednalo o tři zákonodárce, dva na úrovni státu Wisconsin, třetím byl v minulém čísle Obrázku (článek Jak v USA hlasují katolíci zákonodárci) třikrát jmenovaný člen Sněmovny reprezentantů, katolík Obey. (Kerry, který je vyhlášeným idolem katolíků „Pro volbu“ a kterého jsme jmenovali také třikrát, do Burkeho diecése nepatří.) Biskup jim napsal dopisy, snažil se i o rozhovory s nimi, ale k žádné nápravě nedošlo. Proto vydal v listopadu roku 2003 pastýřský list, o kterém jsme psali v článku Wisconsin. Nařízení bylo zveřejněno 8. 1. 2004 a vyvolalo na svou dobu tvrdou

odezvu (lze se o ní něco dozvědět např. v článku <http://www.lacrossetribune.com/articles/2004/01/09/news/00lead.txt>). Proti biskupu Burkemu ostře vystoupil i mocný Kerry. Kritici namítali, že biskup svým opatřením zasahuje do politiky – s tím se ostatně setkáváme i u nás doma. Další námitkou bylo, že víra katolíků říká jednu věc a ústava druhou (ústava – chápána podle „pokrokových“ soudců – v Americe se jim říká aktivističtí) a že zákonodárce, byť katolík, slíbil věrnost ústavě. Problém byl konečně pojmenován a bylo třeba jej řešit. Situaci se začala věnovala americká biskupská konference.

Uprostřed těchto debat přišla zpráva, že 2. 12. 2003 byl biskup Burke jmenován arcibiskupem arcidiecése St. Louis; do úřadu byl uveden 26. 1. 2004 při pátém výročí historické pastorační návštěvy Jana Pavla II. v této arcidiecési. A pro palium si arcibiskup Burke jel – kam jinam, než do chrámu Sv. Petra, kde je převzal 29. 6. 2004.

Uplynuly dva roky bouřlivých diskusí. Americké biskupské konferenci byl 23. 6. 2006 předložen závěrečný text pracovní skupiny, podle něhož by rozhodnutí odmítnout podat svaté přijímání uvedeným osobám mělo náležet, jako dosud, jednotlivým biskupům. Mimochodem, proti tomu se zvedl mohutný odpor skupin „Pro život“, zejména křesťanských. V biskupské konferenci nedošlo k definitivní shodě a bylo rozhodnuto řešení zatím odložit. Po dvou týdnech, 11. července, byl ale zveřejněn další soubor dokumentů k celé věci; bylo také uvedeno, že záležitost bude projednána se Svatým stolcem.

A den před zveřejněním tohoto souboru dokumentů, 10. 7. 2006, byla vydána následující zpráva Vatikánské informační služby (českými médii zůstala nepovšimnuta):

„V sobotu 8. července bylo zveřejněno, že Svatý otec jmenoval jako členy Nejvyššího Tribunálu Apoštolské signatury kardinála Zenona Grocholewského, prefekta Kongregace pro katolickou výchovu, **arcibiskupa Raymonda Leo Burkeho** ze St. Louis, U. S. A., a arcibiskupa Lluisse Martineze Sistacha z Barcelony, Španělsko. VIS 060710 (260)“

souhlas. Aby si novým sňatkem zajistil spojení s některou s ním válčící velmocí, usiloval Napoleon nejdříve o sestru ruského cara, ale ve Vídni pochopil lépe. Svatbu slavil s Marií Louisou, dcerou císaře Františka I. Do roka se dočkal dědice.

Nato se Bonaparte vojensky připravoval proti Rusku, jehož porážka měla být i porážkou papežovou, jak řekl. Odchází ke své velké armádě, vydal rozkaz, aby papež byl tajně převezen do Fontenailleu. Večer okolo sedmé hodiny 9. června 1812 vrazil plukovník četnictva do papežovy jizby, oblékl ho v obyčejné roucho, dal mu na hlavu černý klobouk, obul černé střevíce, posadil jej převlečeného a s jeho lékařem do poštovního vozu a ujížděl s ním do Fontenailleu, kde několik neděl ležel papež nemocný. Po návratu z katastrofálního tažení do Ruska, kdy z jeho velké armády zahynulo 600 000 mužů hladem, žízni a mečem, kdy ruskou zimou padaly jeho vojákům doslova zbraně z rukou, dorazil Napoleon do Francie a po krátkém zotavení navštívil s císařovnou papeže v jeho nové izolaci. Nečekaně jej objal a políbil, jako by byli odedávna nejlepší přátelé. Vynaložil pak všechnu výmluvnost, aby jej pohnul k resignaci na církevní stát. Ujišťoval ho, že je synem katolických rodičů, miluje víru svých otců a že chce pro církev vykonat víc než Karel Veliký. Když se spojí ctný velekněz s nepřemoženým vládcem, vykonají úžasné věci k zvelebení katolického náboženství. Každá námitka jen stupňovala řečnický zápal císařův. Papež tomu naslouchal jako

Kristus pokušení ďablu: „Toto všechno ti dám, padneš-li a budeš se mi klanět.“ „Dostanete dva miliony franků ročního důchodu, budete zahrnováni úctou, po každém vítězství našich zbraní budete nám žehnat.“ Papež na to reagoval jediným slovem: „Tragediante!“ Napoleon vybuchl šílenou zlostí a vztekem, popadl z papežova stolu vázu ze sevreského porcelánu, na níž byl namalován Andělský hrad a Kapitol, mrštíil jí o krb a rozdupal ji. „Tak zničím tebe i Vatikán,“ hřímal vyhrůžkami. Potom usedl a setrval v hrůzném klidu. Papež pozdvihl oči k nebesům, povzdech hluboka a řekl: „Komediante!“

(dokončení příště)

P. Josef Dobiáš

Foto

- Kostel Sv. Tomáše

na Moravském náměstí v Brně, kde Napoleon prosil za vítězství u Slavkova

ZPRÁVY Z DIECÉZÍ

ARCIBISKUP BURKE

Je to už dost dávno, když Obrázek ve svém od začátku pátém čísle (č. 2, roč. 2, 6. 2. 2004, s. 10n.) zveřejnil článek Wisconsin: do té doby ve světě nepříliš známý biskup Raymond Leo Burke zavedl ve své diecési novinku – zakázal podávat svaté přijímání zákonodárcům podporujícím potrat nebo euthanasii. (K tomu srov. přílohu loňského Obrázku č. 3, 6. 2. 2005.) Vychází nyní najevo, že

životní příběh tohoto tehdejšího „kontroverzního“ – podle médií – biskupa diecése La Crosse je docela zajímavý.

Burke se narodil 30. 6. 1948 v Richland Center ve Wisconsinu jako nejmladší ze šesti dětí. V letech 1962 až 1968 byl v semináři v La Crosse, v letech 1968 až 1972 studoval na The Catholic University of America ve Washingtonu, D. C. Je to (<http://www.cua.edu>) čistě církevní, na státu absolutně nezávislá universita, má 5 510

považoval za svoji životní potupu a abdikoval.

Bez zajímavosti není císařova odpověď Lutherovi: „Očividně jeden osamělý bratr pobloudil, staví-li se proti mínění celého křesťanstva, neboť jinak by musilo křesťanstvo bloudit už tisíc let, ne-li víc. Já pak jsem rozhodnut dát všanc svá království, svůj majetek, své přátele, své tělo, svou duši. Neboť byla by hanba pro vás i pro nás, příslušníky šlechtetného německého národa, kdyby za našeho času a pro naši liknavost vniklo do lidských srdcí pouhé zdání kacírství nebo úhony činěné křesťanskému náboženství.“ Takto mluvil panovník říše, nad kterou slunce nezapadalo. A bohužel to, před čím varoval, se stalo.

Ale Komenský (1592 až 1670) zašel ale ještě mnohem dál a tvrdil, že světská vrchnost má právo rozhodovat o církevních záležitostech a že má nárok i na světské statky Církve. Tímto „kotrmelcem“ se víra stala politickou záležitostí doby. Komenský žádal vyhlazení katolické víry (např. ve spisu Haggaeus). Vyzýval sedmihradského knížete Jiřího Rákocyho k vyhubení katolictví, které označil jako „modloslužebné šílenství“. (Rákocy byl kalvinistou, dal umučit dva jezuity a jednoho kanovníka.) Komenský stejným způsobem ovlivňoval švédského krále Gustava Adolfa.

Podobenství o večeri ale později vykládal i P. Antonín Koniáš (1691 až 1760) – a ostatní jesuité – shodně se sv. Augustinem i Husem. Takže i Koniáš podporoval určité státní zásahy proti nekatolictví.

(pokračování příště)

Karel Korous

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

CÍRKEV V EVROPĚ PO 1. SVĚTOVÉ VÁLCE (4) Itálie (druhý díl)

Jak vlastně vypadalo fašistické zřízení v Itálii? Mussolini měl jako diktátor obrovskou moc. Ústava z roku 1928 stanovila, že Duce (vůdce) má moc „absolutní“. Král byl sice „hlavou státu“, ale to bylo vše. Veškerá moc spočívala v rukou „Duceho“. Ten měl k ruce tzv. Velkou fašistickou radu, a ta měla 23 členů, kteří

byli všichni jmenováni. Většinou šlo o nejbližší spolupracovníky z roku 1922, kdy se Mussolini pučem zmocnil vlády. Existoval i parlament, ten ovšem měl minimální pravomoci. Existovala pouze jediná politická strana – fašistická. Období do roku 1926 je ale označováno jako období zákonné diktatury. V první Mussoliniho vládě dokonce převažovali nefašističtí ministři. Během tohoto období, konkrétně v červnu 1924, byl zavražděn socialistický poslanec Giacomo Matteoti, ostrý kritik fašistického hnutí a Mussoliniho zvlášť. Mussolini vraždu odsouhlasil. Proti tomuto zločinu se zvedla vlna odporu, část poslanců odmítla zasedat, někteří fašisté opustili stranu. Tak Mussolini nakonec v lednu 1925 přiznává odpovědnost za vraždu a roku 1926 vyhlásuje fašistickou diktaturu s vládou jedné strany.

Ale co korporace? Byla zřízena tzv. korporativní komora. Každá profese měla svůj svaz a v tomto svazu byli paritně zastoupeni jak zaměstnavatelé, tak zaměstnanci. Veškeré spory mezi nimi se řešily v nejvyšším orgánu korporativní komory. A když nedošlo k žádnému řešení tam, spor přecházel do – Velké fašistické rady, která rozhodla!

Mussoliniho fašismus se stal jakousi alternativou pro mnoho lidí, i katolíků, kteří byli znechuceni nemravnou variantou parlamentní demokracie. Zvláště když viděli, že demokracie, je-li nemravná, se dovede chovat vůči katolické Církvi zle, že ji dovede administrativně omezovat a pronásledovat, jak jsme viděli v předchozích dílech třeba v 19. století u kulturního boje v Německu, ve Francii i v samotné Itálii. Takže mnoho katolických intelektuálů i církevních hodnostářů vidělo v italském fašismu přinejmenším menší zlo než v takovýchto parlamentních demokraciích. Můžeme si to přirovnat k dnešní době, kdy je dosti lidí, kteří vážně uvažují o tom, že islamistická totalita bude lepší, než mravní marasmus současné evropské společnosti.

Období dvacátých a třicátých let navíc znamenalo neobyčejný kulturní a vzdělanostní rozkvět Itálie. Navíc v Itálii nebyl žádný teror. Nebyly tam koncentrační

tábory, jako tomu bylo v Německu nebo v Sovětském svazu. Nechozílo tam k vyhlašování určitých skupin obyvatelstva. Politici vězňové, pokud byli, měli svůj zvláštní statut jako v kterékoliv jiné tehdejší civilizované zemi. Stejně tak je třeba poznamenat, že Mussoliniho fašismus nebyl svou podstatou antisemitský, antisemitismus nebyl jeho doktrínou. Později však, když se diktatura měnila na totalitu, byly přijaty protižidovské zákony po vzoru německých, ale k tak masovým deportacím Židů nedošlo. Fašismus také nebránil soukromému podnikání. Mussoliniho fašismus dlouho nebyl totalitou i proto, že se nesnažil, na rozdíl od socialistických totalit nacismu a komunismu, ovládat školství.

Mnozí intelektuálové, i čeští, tedy Mussoliniho režimu nadbíhali (to ovšem bylo i v nacismu a komunismu). Známa je kniha od lékaře a badatele v oboru Turínského plátna R. V. Hynka, který napsal dvojsvazkovou knihu „Obrození Římem“, která je téměř apoteósou Mussoliniho. Podobně žurnalista Alfréd Fuchs, konvertita ze židovství, jinak stoupenec Masarykovy demokracie, se ve své knize „Propaganda v demokraciích a diktaturách“ vyjadřuje o Mussoliniho diktatuře velmi pozitivně. Dokonce píše, že tento režim má v sobě vysoký mravní náboj. A ještě jeden hlas, nekřesťana. Spisovatel Jaroslav Maria, který byl židovského původu a zahynul za 2. světové války v Osvětimi v plynové komoře, napsal tato slova: „Hnutí italského fašismu je navýsost ideové a hrdinské. Já jsem se cítil úžasně mravně povznesen, když jsem viděl tu velkou sílu černých košil, jak pochodují ulicemi. Opravdu, toto je mravní obroda Evropy.“ Inu, bezmyšlenkovitá síla v davu. Ne nadarmo nás svatý Jan ve své epištole nabádá k rozlišování duchů!

Fašismus brzy vyústil v agresivní zahraniční politiku italského státu a k vedení dobovačských válek. V roce 1936 Itálie napadla a dobyla Habeš (bývalá Etiopie). Před začátkem 2. světové války se Itálie stala spojencem nacistického Německa. Do války oficiálně vstoupila 10. 6. 1939, a již v dubnu uskutečnila další agresi – napadení Albánie.

Šance být jakousi pozitivní protiváhou jak komunismu a nacismu, tak zkorumpované parlamentní demokracie (která ovšem, pokud se mravně neobrodí, k některé takové totalitě nutně vede), byla tedy zdánlivá. Nemohla být využita, protože nebyla postavena na v úvodu zmíněných přirozeně právních, či křesťanských principech. Ani samotný „Duce“ nebyl žádným mravním vzorem. Byl to naopak typ jakéhosi komedianta a pozéra, nevybíravého v prostředcích a bez skrupulí.

Ještě malá poznámka k církvi: Když nemá dnešní bezzásadový (a proto bezzubý) tisk o čem psát, vzpomene si občas právě na Lateránskou smlouvu a s omezeností sobě vlastní omílá, jak papež jednal s fašistou Mussolinim. Neuvědomuje si však, že účelově nábožensky uvažující Mussolini viděl jako nutnost vyřešit „římskou otázku“. Neuvědomuje si, že papež získal pouze to, co bylo nabízeno Piu IX. garančním zákonem v r. 1871, který však energicky odmítl. Tenkrát to byl důrazný protest proti oloupení církve. Co však církev nejvíce potřebuje, je její nezávislost na jakékoliv státní moci. A papežova nezávislost byla Lateránskou smlouvou zaručena.

Je ale jinou otázkou, jak dalece dokázala sama církev v Itálii rozpoznat různá

nebezpečí, která fašismus znamenal. A jak dalece jej podporovala, nebo jak proti němu dokázala vystoupit. Předminulý díl našeho seriálu jsme končili úvahou o zlu, které bez našeho odporu, za naší lhostejnosti, ba dokonce leckdy i součinnosti postupně, nevědomky narůstá. I když zlo vidí lidé „vidoucí“, ostatní je vidět nechtějí a boji proti němu se vyhýbají. A ve chvíli, kdy zlo uvidí všichni, bývá již na boj s malými ztrátami pozdě. Tento paradox byl aktuální nejen ve 30. letech minulého století, ale je velice aktuální i dnes.

David Jech

Foto

- Pietro kardinál Gasparri, státní sekretář, podepisuje 11. 2. 1929 Lateránskou smlouvu; mimo obraz po jeho levici sedí Mussolini.

NAPOLEON (4)

Bitva tří císařů

Koncem roku 1805 došlo k bitvě tří císařů: Napoleon (Francie), František I. (Rakousko) a Alexandr I. (Rusko) u Slavkova. Napoleon k této bitvě přidružil i Boha. V neděli 24. listopadu poručil Napoleon sloužit mši sv. za vítězný zdar svého vojska a sám se jí zúčastnil v kostele Sv. Tomáše v Brně. Zuřivá bitva se rozpoutala ve výroční den jeho korunovace v Paříži. Na druhý den po vítězné bitvě už diktoval oběžník pro biskupy svého císařství, aby sloužili slavnostní Te Deum na poděkování za vítězství.

Opojen slavkovským vítězstvím rozhodl se Napoleon dobýt vítězství nad papežem. Chtěl ho přinutit, aby se vzdal suverenity a neutrality. Dne 2. února 1808 obsadil Řím, který prohlásil za svobodné město a sloučil papežské vojsko s francouzským. A konečně 7. května 1809 vydal jako neomezený nejvyšší vládce dekret, jímž byl církevní stát zrušen. „Věčné město Řím“ a církevní stát se staly departamentem francouzského císařství. V bleskové nevyhlášené válce vše probíhalo rychleji, než sám počítal, a to bez jediného výstřelu. Zpupný vítěz slavkovský osvojil si vrchní právo nad papežem despotickým způsobem. O papeži pak hovořil jako o svém biskupu a hrozil mu úplným

rozkošem, nepodřídí-li se: „Co zamýšlí Pius tím, že mě chce před celým křesťanským světem obžalovat? Chce vynést na mě klatbu? Myslí, že tím vypadnou mým vojákům zbraně z rukou?“ Řím prohlásil za císařské město a papeži vykázal dva miliony franků na důchod. Papež nikdy tento důchod nepřijal. Napoleon poručil vyvěsit na Andělský hrad francouzskou trikoloru. Papež pozbyl jakékoliv exekutivy.

Pius VII. odvetou vyhlásil klatbu nad všemi, kdo podporovali, prováděli a radili k lupičství církevního státu. V první řadě se bula týkala Napoleona, i když v ní nebyl výslovně jmenován. Ten si z ní ovšem dělal posměch a snažil se její obsah ve Francii oslabit a setřít. Generálu četnictva Radetovi nařídil papeže zatknout a odvést z Říma.

Papež násilně odvezen do Francie

V noci před 6. červencem 1809, aby nevzniklo v lidu pohoršení, byl papež nucen vstoupit do vozu. Četník za ním zavřel vůz na klíč. Papež byl odvezen do Savony, kde mohl s někým promluvit jen za přítomnosti strážce. Také všichni kardinálové, vyjma těch, kdo pro vysoké stáří toho nebyli schopni, byli převezeni do Paříže. Napoleon zamýšlel učinit Paříž centrem katolického světa, papeže přinutit sídlit ve Francii, aby v případě volby nového papeže kardinálové zvolili kandidáta, který by byl císaři vhod. A přední papežský rádce, kardinál Consalvi, byl poslán do vyhnanství do Remeše.

Papež jako císařův zajatec byl stržen ve Francii od r. 1809 do r. 1814. Bez papeže správa církve přece jen vázla. Napoleon svolal do Paříže tzv. Národní koncil, od něhož si sliboval, že přiměje papeže, aby byl povolnější. Sešlo se asi sto francouzských a italských biskupů. Tři z nich, jako zastávce papeže proti Napoleonovi, byli uvězněni. Velká většina byla pro smír obou hlav. Leč svízelné jednání nevedlo k cíli. Papeži nebylo dovoleno se koncilu zúčastnit.

V té době, kdy se Napoleonovi nedostalo ještě dědice, rozešlo se císařovo manželství s Josefínou. V následujícím roce prohlásil metropolitní pařížské soud jejich sňatek za neplatný, že nebyl uzavřen před farářem a dvěma svědky a že císař nedal tehdy vnitřní

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

1. Kterými slovy začíná Starý zákon?
 - a) Na počátku Bůh stvořil nebe a zemi.
 - b) Na počátku bylo Slovo.
 - c) Vše, co Bůh stvořil, bylo dobré .
2. Který byl první hřích prvních lidí Adama a Evy (prvotní hřích)?
 - a) Lenost.
 - b) Neposlušnost a pýcha.
 - c) Nestrýdmost v jídle a pití.
3. Jak je v Bibli popisován Noe?
 - a) Jako člověk spravedlivý.
 - b) Jako člověk útočný a výbušný.
 - c) Jako člověk váhavý a nerozhodný.
4. Co to je homilie?
 - a) Holandský řízek ve vlastní šťávě s tatarkou a hranolkami.
 - b) Ohříváč na svěcenou vodu, pokud v zimě zamrzne ve křtitelnici.
 - c) Promluva po evangeliu.

5. Co znamenají řecká slova Kyrie eleison?
 - a) Beránku Boží.
 - b) Jděte ve jménu Páně.
 - c) Pane, smiluj se.

6. Co to znamená Deo grátias?
 - a) Bohu díky.
 - b) Pán s vámi.
 - c) Velebí (má duše) Hospodina.

7. K čemu Církev vede lidi?
 - a) K pokřtění – aby se mezi nevěřícími (atheisty) chovali jako ateisté a mezi křesťany jako velice zbožní lidé.
 - b) Ke slabé vůli, neboť jak tvrdil Karel Marx, náboženství je opium lidstva.
 - c) Ke svatosti.

ODPOVĚDI TESTU PRO DOSPĚLÉ Z ČERVNA

1. Encyklika Papeže Pia XII. *Divino afflante Spiritu* (30. 9. 1943)
 - a) Část historická
 - b) Část nauková
 - studium Písma z originálních textů;
 - interpretace, objasňování posvátných knih: literární druhy se týkají nejen profánních, světských oborů, ale také teologie;
 - zvláštní úkoly exegetů, vykladačů Bible v dnešní době: „Nejvyšší normou intepretace

ORDETS LITURGI / BOHOSLUŽBA SLOVA

Første lesning – Gradualsalm – Annen lesning – Hallelujah /
První čtení – Responsorální žalim – Druhé čtení – Aleluja

... Slik lyder Herrens ord. **Gud være lov.**

Evangeliium / Evangelium

Herren være med dere. **Og med din ånd.**

Dette hellige evangeliium står skrevet hos evangelisten
(*Matteus / Markus / Lukas / Johannes*). **Ære være deg, Herre.**
... Slik lyder Herrens ord. **Lovet være du, Kristus.**

Den Nikenske trosbekjennelsen / Nicejsko-cañhradské vyznání víry
Jeg tror på én Gud ... **den almektige Fader, som har skapt himmel og jord, alle synlige og usynlige ting. Jeg tror på én Herre, Jesus Kristus, Guds enbårne Sønn, født av Faderen fra evighet. Gud av Gud, lys av lys, sann Gud av den sanne Gud, født, ikke skapt, av samme vesen som Faderen.** Ved ham er alt blitt skapt. For oss mennesker og for vår frelses skyld steg han ned fra himmelen. *Han er blitt kjødt ved Den Hellige Ånd av Jonfru Maria, og er blitt menneske.* Han ble korsfestet for oss, pint under Pontius Pilatus og gravlagt. Han oppstod den tredje dag, etter Skriften, fór opp til himmelen, og sitter ved Faderens høyre hånd. Han skal komme igjen med herlighet og dømme levende og døde, og på hans rike skal det ikke være ende. Jeg tror på Den Hellige Ånd, Herre og livgiver, som utgår fra Faderen og Sønnen, som med Faderen og Sønnen tilbes og forherliges, og som har talt ved profetene. Jeg tror på én, hellig, katolsk og apostolisk Kirke. Jeg bekjenner én dåp til syndenes forlatelse. Jeg venter de dødes oppstandelse og det evige liv. Amen.

Apoštolské vyznání víry

se při mši sv. v Norsku nikdy neřká.

Forbønner / Přimluy

... Vi ber deg, Herre, hør vår bønn.

NATVERDENS LITURGI / BOHOSLUŽBA OBĚTI

Offertorium / Příprava obětních darů

Veisignet er du, Herre, all skapnings Gud. Av din rikdom har vi mottatt det brød som vi bærer frem for deg, en frukt av

jorden og av menneskers arbeid, som for oss blir livets brød. **Veisignet være Gud i evighet.**

Veisignet er du, Herre, all skapnings Gud. Av din rikdom har vi mottatt den vin som vi bærer frem for deg, en frukt av vintreet og av menneskers arbeid, som for oss blir frelsens kalk. **Veisignet være Gud i evighet.**

La oss be til Gud, den Almektige, at han vil motta sin Kirkes offer av våre hender. **Til lov og ære for sitt navn og til hele verdens frelse.**

Bønn over offergavene / Modlitba nad dary

Amen.

Introduksjonsordene / Vstupní rozhovor

... Herren være med dere. **Og med din ånd.**

Løft deres hjerter. **Vi løfter våre hjerter til Herren.**

La oss takke Herren, vår Gud. Det er verdig og rett.

Prefasjon / Preface

... **Hellig, hellig, hellig, er Herren, herskarenes Gud. Himlene og jorden er fulle av din herlighet. Hosanna i det høye! Veisignet være han som kommer i Herrens navn. Hosanna i det høye!**

Den eukaristiske bønn / Eucharistická modlitba

... Ta og et alle derav: for dette er mitt legeme som skal gis for dere.

... Ta og drikk alle derav: for dette er mitt blods kalk, den nye og evige paks blod, som skal utgydes for dere og for de mange til syndenes forlatelse.

Troens mysterium / Tajemství víry

Troens mysterium / Din død forkynner vi, Herre, og din oppstandelse lovpriser vi, inntil du kommer. ...

Doksologi (Avslutningsordene) / Doxologie

Ved ham og med ham og i ham tilkommer deg, Gud, almektige Fader, i Den Hellige Ånds enhet all ære og herlighet fra evighet til evighet. **Amen.**

Kommunionsskrift / Obřad přijímání

På Herrens bud og veiledet av hans hellige ord våger vi å si: La oss be til Herren / Modlitba Páni

Fader vår, du som er i himmelen! Helliget vorde ditt

je poznat a stanovit, co měl spisovatel v úmyslu říci“ (Příručka – Enchiridion Biblicum EB, 557). Využit studia literárních druhů, zvláště v historických textech, a využít i objevů, týkajících se starověku Blízkého východu.

2. Kristus svou smrtí na kříži dokázal lidem, že Bůh nás má rád (největší lásku má ten, kdo za své přátele položí svůj život) a umožnil každému jeho vykoupení ze hříchu.

3. Sv. Pavel píše ve svých listech – kdo tvrdí, že nemá hřích, klame sám sebe a pravda v něm není. Ještě jasněji to zdůrazňuje Ježíš v evangeliu – nepřišel jsem povolát spravedlivé, ale hříšníky, tzn. že nepřišel povolát ty, kteří se domnívají, že žádné hříchy nemají, ale ty, kteří si svou hříšnost / své hříchy minulé, současné či hrozící budoucí uvědomují a snaží se o nápravu. Podobně to můžeme vidět i v podobenství o farizeovi a celníkovi v chrámu. Milost Boží nám sice stále pomáhá (proto: milost pomáhající) překonávat pokušení, ale závisí na každém našem vlastním rozhodnutí, zda ji využijeme. A i když momentálně žijeme v milosti posvěcující, přesto je každý z nás hříšný, tj. dříve jsme se dopustili hříchů a v každé chvíli nám hřích hrozí.

4. Deuterokanonické knihy jsou knihy které byly do Písma sv. vřazeny po určitém zkoumání, protože někde byly o nich určité pochybnosti. To ovšem nesnižuje jejich inspirovanost, vnuknutí Duchem sv. a jejich právoplatné místo v Bibli. Ba dá se říci naopak: jsou zvlášť pečlivě ověřené.

5. Materialisté věří, že hmota je věčná. Filosofie ale umí dokázat, že to není reálné. V oboru hmoty jsou i hmotné příčiny. Co je hmotné, je proměnlivé, tedy i příčiny, jsou-li hmotné, jsou proměnlivé. Kdybychom setrvali v oboru hmoty, stále bychom odkazovali na další předchozí příčinu, takže bychom nic nevysvětlili: „Něco je stále od jiného: to jiné je od jiného, donekonečna. Vysvětlení tedy není.“ Změna je dána, ale pohyb donekonečna by působil, že dána není. To, že změna je, lze zachránit jen tím, že je i první nehmotná a neměnná (tzv. transcendentní) příčina. Zjednodušené přirovnání nereálného myšleného pohybu „donekonečna“: komplexní číslo můžeme myslet – i počítat s ním, ale reálně neexistuje. Tak si i materialisté představují nereálnou věc, že změny hmoty nazpět po časové ose nemají konce, že hmota nemá počátek. A pevně tomu věří.

Žádná přírodní věda k tomu nemůže nic říci. Tito vědci, začnou-li mluvit o „nekonečnu“, se podle sv. Pavla chytají do léčky vlastního chytráctví: jednak realitu omezují jen na obor svého hmotného zkoumání a nezkoumají celek, a naopak jedním dechem opovážlivě mluví o něčem jiném, co se jich netýká – o „nekonečnu“. Např. astrofyzik může v časové řadě zkoumaných hmotných příčin dojít nazpět např. k „velkému třesku“, to však s představou nekonečné řady nemá nic společného. Jeho řada je konečná, omezená, redukováná.

První příčinu nazýváme Bohem. Ten je neměnný a proto může být a také je – věčný.

6. Deus caritas est – Bůh je láska – je encyklika papeže Benedikta XVI. Velmi fundovaně vysvětluje skutečnou podstatu lásky, její podoby. Mj. vysvětluje a pak odmítá její nesprávnou interpretaci, která ji zužuje pouze na její erotickou nebo sexuální podobu.

7. Založil je švýcarský biskup Lefebvre, který neuznal II. vatikánský koncil a jeho výsledky. Posledním právoplatným papežem byl podle něho Pius XII. Aby jeho schismatické dílo mohlo pokračovat, vysvětlil si bez povolení papeže nové biskupy. Tím založil schismatické společenství.

8. Podle čtvrtého církevního přikázání (viz Kompendium, s. 182) se ve stanovených dnech máme zdržovat požívání masa. Církevní právo stanoví, že k páteční zdrženlivosti od masa nebo jiného pokrmu existují předpisy biskupské konference. V našich podmínkách se o sebezáporu uvádí: „např. odřít si z jídla a pití (maso, sladkosti, káva, alkohol, cigarety), zábavu (televisi, tanec), vyřídít nepříjemné záležitosti.“ A u pátečních kajících skutků se kromě sebezáporu uvádějí i skutky zbožnosti a skutky lásky. I když to v textu není výslovně uvedeno, u každého postu je jistě třeba přihlídnout ke zdravotnímu stavu. Nejíst maso se u nás závazně stanovuje na Velký pátek (a na Popeleční středu), ale až od 14 let věku.

9. Sv. Bruno založil kontemplativní řád kartuziánů. Uvádí se, že je to nejprísnejší a nejnáročnější řád v církvi.

10. Je třeba si uvědomit, že Bible nebyla psána jen jedním člověkem a že se v ní prolíná mnoho mentalit a tradic. Základní okruhy, v nichž vznikl Pentateuch (pět knih Mojžíšových) jsou tzv. Elohist, Jahvista, Kněžský spis a Deuteronomista.

P. Ing. Antonín Sedlák s kol.

navn. Komme ditt rike. Skje din vilje, som i himmelen så og på jorden. Gi oss i dag vårt daglige brød. Og forlat oss vår skyld, som vi og forlater våre skyldnere. Og led oss ikke inn i fristelse, men fri oss fra det onde.

Fri oss, Herre, fra alt ondt, og gi oss nådig fred i våre dager, så vi med din barmhjertighets hjelp alltid må være fri fra synd og trygget mot all trengsel, mens vi lever i det salige håp og venter vår Frelser Jesu Kristi komme. **For riket er ditt, og makten og æren i evighet.**

Fredens Tegn / Pozdravení pokoje

Herre Jesus Kristus, du som sa til dine apostler: „Fred etterlater jeg dere, min fred gir jeg dere,“ se ikke på våre synder, men på din Kirkes tro, og gi den etter din vilje fred og enhet, du som lever og råder fra evighet til evighet. **Amen.**

Herrens fred være alltid med dere. **Og med din ånd.**

Hils hverandre med fredens tegn. **Fred være med dere. / Fred.**

Brødsbrytelsen / Lámaní Chleba

Guds lam, som tar bort verdens synder, miskunn deg over oss.

Guds lam, som tar bort verdens synder, miskunn deg over oss.

Guds lam, som tar bort verdens synder, gi oss din fred.

Kommunion / Přijímání

Se Guds lam, se ham som tar bort verdens synder. Salige er de som er kalt til Lammets bord.

Herre, jeg er ikke verdig at du går inn under mitt tak, men si bare ett ord, så blir min sjel helbredet.

Kristi legeme. **Amen.** (Kristi blod. **Amen.**) (Kristi legeme og blod. **Amen.**)

Kommunionsvers / Antifona k přijímání

Slutningsbønn / Modlitba po přijímání

La oss be. ... **Amen.**

AVSLUTTENDE RITUS / ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

Herren være med dere. **Og med din ånd.**

Den allmektige Gud, Faderen og Sønnen + og Den Hellige Ånd, velsigne dere alle. **Amen.**

Gå med fred. **Gud være lovet.**

Podle <http://www.katolsk.no/liturgi/messen/hor-alm.htm>
připravila Sr. Elaine OSC, Larvik (a Sr. Liv Due Robak OP, Oslo)

MESSENS FASTE DELER / MEŠNÍ ŘÁD

OBRÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

16. 9. 2006 / Číslo 10 / Ročník 4 – **PŘÍLOHA**

INLENDENDE RITER / VSTUPNÍ OBŘADY

Inngangssalmen / Vstupní zpěv

Innledning / Pozdrav

I Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn. **Amen.**

Vår Herres Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og Den Hellige Ånds samfunn være med dere alle. **Og med din ånd.**

Synsbekjennelsen / Úkon kajcnosti

La oss bekjenne våre synder, så vi verdig kan feire denne hellige handling. **Jeg bekjenner for Gud, Den Allmektige, og for dere alle, at jeg har syndet meget i tanker og ord, gjerninger og forsømmelser ved min skyld. Derfor ber jeg den salige jomfru Maria, alle engler og hellige og dere alle: be for meg til Herren, vår Gud.**

Den allmektige Gud miskunne seg over oss, tilgi våre synder og føre oss til det evige liv. **Amen.**

Kyrie / Kyrie

Kyrie, eleison. **Kyrie, eleison.**

Christe, eleison. **Christe, eleison.**

Kyrie, eleison. **Kyrie, eleison.**

Gloria / Sláva na výsostech Bohu

Ære være Gud i det høyeste ... og fred på jorden for mennesker av god vilje. Vi priser deg, vi velsigner deg, vi tilber deg, vi forherliger deg, vi takker deg for din store herlighet, Herre, vår Gud, Himlenes konge, Gud, allmektige Fader. Herre, du enbårne Sønn, Jesus Kristus, Herre, vår Gud, Guds lam, Faderens Sønn, du som tar bort verdens synder, miskunn deg over oss. Du som tar bort verdens synder, hør vår bønn. Du som sitter ved Faderens høyre hånd, miskunn deg over oss. For du alene er hellig, du alene er Herren, du alene er Den Høyeste, Jesus Kristus, med Den Hellige Ånd i Gud Faderens herlighet. **Amen.**

Kirkebønn / Vstupní modlitba

La oss be. ... **Amen.**

Podle sčítání 2002 bylo v centrálním Srbsku (celkem 5 466 009 obyv.) 89,5 % Srbů, 2,5 % Bosňáků a Muslimů, a 1,4 % Romů; ve Vojvodině (celkem 2 031 992 obyv.) 65,0 % Srbů, 14,3 % Maďarů, 2,8 % Slováků, 2,8 % Chorvatů, 2,5 % Jugoslávců, 1,8 % Černohorců, 1,5 % Rumunů a 1,4 % Romů. V Srbsku žije 2 211 Čechů, z toho 1 648 ve Vojvodině. Současné národnostní složení v Kosovu je prakticky homogenní, Albánci představují asi 88 % obyvatel, Srbů zde žije asi 7 % (do 125 000), přičemž obývají kompaktní území na severu Kosova při hranicích se Srbskem. Úředním jazykem v Srbsku je srbština psaná cyrilicí. I přesto je běžně používána i latinka. Mluví se také maďarsky, albánsky, romsky, slovensky, rumunsky atd.

Náboženství: v centrálním Srbsku 90,9 % pravoslavní, 4,2 % islám, 0,4 % římská katolíci, ve Vojvodině 70,0 % pravoslavní, 19,1 % římské katolíci, 3,5 % protestanti.

Římskokatolická církev má v Srbsku jednu církevní provincii **Bělehrad (-Smederevo)** s arcibiskupstvím Bělehrad (-Smederevo), od roku 1924, v centrálním Srbsku (22 663 katolíků podle sčítání 2002), biskupstvím Subotica, od roku 1968, a biskupstvím Zrenjanin, od roku 1986, ve Vojvodině (388 313 katolíků). V této diecési jsou dvě farnosti, kde se používá mešních textů také v češtině: Bela Crkva (filiální kostel Sv. Jana Nepomuckého z roku 1900 v obci Češko Selo) a Kovin (filiální kostel Sv. Václava z roku 1940 v obci Gaj). Apoštolská administrativa Prizren, od roku 2000, na území Kosova patří do církevní provincie **Vrhbosna (Sarajevo)** v Bosně a Hercegovině. V Srbsku a v Černé Hoře je také byzantský apoštolský exarchát.

Černá Hora

Území Černé Hory podléhalo od 10. stol. knížetství Zeta, které si roku 1042 vybojovalo nezávislost na Bulharské i Byzantské říši. Jako součást odporu proti Byzanci požádalo knížetství o podporu papeže. Roku 1067 bylo v Baru zřízeno katolické arcibiskupství, roku 1077 požádal kníže Mihajlo o královskou korunu. Vnitrozemí se stalo na přelomu 13. a 14. stol. součástí Srbského království, pobřeží ovládli Benátčané. Kolem roku 1500 se v benátských pramenech objevuje poprvé označení Černá Hora, Montenegro nebo Monte Nero. V této době se Černá Hora stala kořistí Turků. Horské části si však udržely faktickou nezávislost. Svazek s Osmanskou říší byl vypovězen roku 1688. Miniaturní Černá Hora (několik tisíc km²) byla teprve roku 1852 prohlášena světským knížetstvím. Černohorský vladyka byl do té doby i pravoslavným metropolitou cetyňským. Roku 1878 byla mezinárodně uznána nezávislost Černé Hory, která současně získala přístup k moři (Bar a okolí). Roku 1910 se Černá Hora stala královstvím a další území bylo připojeno roku 1913. Za 1. světové války byla země okupována Rakouskem-Uherskem, na podzim roku 1918 došlo ke spojení se sousedním Srbskem. S Jugoslávií, resp. se Srbskem, sdílela Černá Hora další osudy až do letošního roku. 3. července 2006 byla vyhlášena nezávislost.

Název státu Republika Černá Hora (Republika Crna Gora). Rozloha 13 812 km². Počet obyvatel 620 145 (2003).

Národnostní složení v roce 2003: 43,2 % Černohorci, 32,0 % Srbové, 7,8 % Bosňáci, 5,0 % Albánci, 4,0 % Muslimové a 1,0 % Chorvati. Úřední jazyk srbština, latinka v pobřežních oblastech je rovnocenná s cyrilicí ve vnitrozemí. Mluví se také albánsky, bosensky, romsky, chorvatsky.

Náboženství podle sčítání 2003: 74,2 % pravoslavní, 17,7 % islám a 3,5 % římské katolíci.

Římskokatolická církev má v Černé Hoře 21 972 katolíků: arcibiskupství Bar, od roku 1067, které je **přímo podřízené Svatému stolci**, a biskupství Kotor, které patří do **Splitské** církevní provincie v Chorvatsku. Toto biskupství vzniklo již v 10. stol. Podobného stáří jsou biskupství v Chorvatsku na pobřeží Jadranu: Krk (900), Zadar (1054) a Šibenik (1298).

Josef Ježek

LIBERECKÝ ÚSMĚV

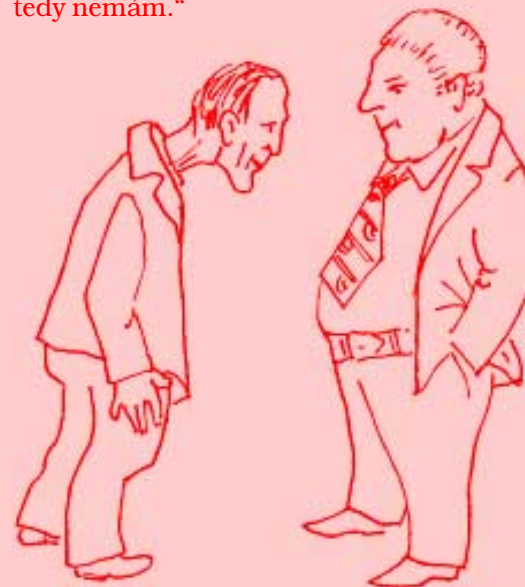
Nepravdivé poznání

Potkají se dva, jeden se hlady sotva drží na nohou. Druhý se ho ptá:

„Co je to s vámi?“

„Tři dni jsem už nic nejedl.“

„To vás tedy obdivuji, takovou vůli ... to tedy nemám.“

Nepravdivé poznání

U soudu běží proces. Žalobce klade hlavnímu svědkovi velké množství otázek. Soudce ho nakonec přeruší a ptá se:

„Pane svědku, už musíte být vyčerpán?“

„Půlhodinovým výsledkem? Po patnácti letech manželství?“

Ing. Karel Korous
Ilustrace
br. Michal OFM

Nepravdivé poznání

Ve zpovědnici:

„Pak bych se, otče, chtěla zeptat, je to těžký hřích, když každé ráno sedím hodinu před zrcadlem a obdivuji se, že v celém městě nikdo není tak krásný, jako já?“

Zpovědník:

„To by mohl být hřích i jen lehký, ale omyl je to těžký. Co máte dál?“

K SEŠITKU NA CESTY

Do tohoto čísla jsou vloženy mešní texty s odpověďmi lidu v norštině.

V době stěhování národů dorazily do jihozápadního Norska germánské kmeny Hordů a Rugů, zatímco sever byl osídlen Laponci. Poprvé bylo Norsko sjednoceno za krále Haralda I. Krásnovlasého v roce 872. Královská moc však nebyla příliš silná a vnitřní rozpory trvaly až do počátku 11. století.

V 11. až 13. století patřily díky výbojům norských Vikingů k Norsku rozsáhlá území v západním Skotsku, v Irsku a na menších ostrovech (Man). Roku 1261 bylo k Norsku připojeno Grónsko a o rok později Island. Po vymření domácí dynastie roku 1319 vstoupilo Norsko do personální unie se Švédskem, roku 1380 s Dánskem a konečně roku 1397 do Kalmarské unie. Tak ztratilo Norsko svoji samostatnost na více než čtyři století, neboť i po rozpadu Kalmarské unie v roce 1523 (svržení dánské moci ve Švédsku, kde nastoupila domácí dynastie Vasovců) zůstalo Norsko a všechna jeho historická území součástí Dánského království.

Teprve roku 1814 se Norsko osamostatnilo a nový stát byl prohlášen královstvím. Toto království trvalo od 17. 5. do 10. 10. 1814. Rozhodnutím Vídeňského kongresu bylo potvrzeno spojení Norska se Švédskem. Island a Grónsko byly ponechány Dánsku.

Z unie se Švédskem vystoupilo Norsko definitivně roku 1905 (po referendu) a stalo se samostatným královstvím. V 1. světové válce zachovalo neutralitu. Za 2. světové války byla v roce 1940 země přepadena a obsazena nacistickým Německem. V roce 1945 byla obnovena monarchie. Ústava z 17. 5. 1814 platí dodnes a toto datum se slaví jako Den Ústavy.

Název státu Norské království (Kongeriket Norge). Rozloha 323 877 km² (přibližně stejná jakou má Polsko). Počet obyvatel v roce 2001: 4 520 947, z toho 95,9 % Norové, asi 40 000 Saamů (Laponců) a 12 000 Finů, 4,1 % cizinců: 0,6 % Švédové, 0,4 % Dánové, 0,3 % Bosňáci, 0,2 % Britové a d.

Jazyk norština: existují však dva rovnoprávné spisovné jazyky bokmål a nynorsk. Norské mešní texty jsou v jazyku bokmål.

Náboženství: 85,7 % Evangelicko-luteránská církev (je státní církví), 78 000 muslimů, 46 000 letničních, 46 000 katolíků a d.

Římsko – katolická církev má v Norsku tři útvary všechny **přímo podřízené Svatému stolci**: biskupství v hlavním městě Oslo zřízené 29. 6. 1953, územní prelatura Tromsø (za polárním kruhem na 70° severní šířky) a územní prelatura Trondheim, obě zřízené 28. 3. 1979.

Katolická církev používá mešních textů v chorvatštině také v Srbsku a v Černé Hoře. Srbsko

Území dnešního Srbska bylo součástí Římské říše. V 6. a 7. století sem přišly slovanské kmeny, podle kmene Srbů získalo území jméno. Koncem 9. století se vytvořila dvě jádra budoucího srbského státu při pobřeží Jadranu (Zeta) a ve vnitrozemí (Raška). Ve stejné době došlo i ke christianizaci srbského obyvatelstva z Byzance. Postupný sjednocovací proces a územní rozmach srbského státu byl doprovázen boji s Bulharskou říší, s Byzantskou říší, později též s Uherským královstvím.

V první polovině 12. století se osamostatnila Raška, podrobila si i Zetu, a tak vládnoucí dynastie Nemanjičů sjednotila srbský stát. Roku 1217 se stal kníže Štěpán II. Prvověnčaný králem. Největšího územního rozsahu dosáhl srbský stát za Štěpána IV. Dušana (1331 až 1355, od r. 1346 car Srbů a Řeků). Srbská říše tehdy sahala od Dunaje a Jaderského moře k Egejskému moři a Korintskému zálivu, ovládala Makedonii, Thesálii, Albánii a Épeirus. Hlavní město bylo ve Skopje. Po Dušanově smrti se království rozpadlo na řadu nezávislých útvarů (např. Bosna, Zeta). Důsledkem byl málo účinný odpor proti turecké invazi. Po porážce v legendární bitvě na Kosově poli na Vidov dan (28. června 1389, sv. Víta) Srbsko upadlo do závislosti na Osmanské říši, která postupně připojovala jednotlivé oblasti. Poslední zbytek srbského státu zanikl pádem Smedereva v roce 1459.

Turecká muslimská expanze vyvolala silnou migraci Srbů do Bosny, Dalmácie, Chorvatska a Slavonie a zejména do uherské Vojvodiny i uherského Banátu. Tento exodus ještě zesílil s osvobozováním Uher a Chorvatska po vítězství nad Turky u Vídně r. 1683.

Zásadní změnu přineslo až 19. století: v roce 1815/1817 vzniklo Srbské knížetství, od roku 1829 fakticky autonomní v rámci Osmanské říše. Berlínský kongres v roce 1878 přiznal Srbsku plnou nezávislost na Turecku a současně došlo ke zvětšení jeho území na 48 tis. km². V roce 1882 bylo vyhlášeno Srbské království. Po Balkánských válkách (1912 a 1913) Srbsko připojilo tzv. Staré Srbsko (Kosovo a střední Makedonii) a s Černou Horou si rozdělilo Novopazarský sandžak, čímž se území království zdvojnásobilo na 93 tis. km². Důsledkem zmařených velkosrbských aspirací v Bosně a Hercegovině anektované roku 1908 Rakouskem-Uherskem byl atentát na rakouského následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este na Vidov dan 28. 6. 1914 v Sarajevu. Rakousko-Uhersko vyhlásilo Srbsku válku a tak začala 1. světová válka. Během ní bylo srbské území v letech 1915 až 1918 okupováno rakouskými a bulharskými vojsky.

Po skončení války se Srbsko stalo jádrem nově vytvořeného státu – Království Srbů, Chorvatů a Slovinců (SHS), od r. 1929 Jugoslávie. Po německé invazi do Jugoslávie a jejím rozdělení v roce 1941 byla část srbského území obsazena Maďarskem (Vojvodina) a část Bulharskem (Makedonie). Na zbývajícím území byl pod německou správou vytvořen tzv. Srbský stát, zhruba na území před Balkánskými válkami (51 tis. km²).

V roce 1945 se vlastní Srbsko, s autonomními oblastmi Kosovo-Metohija (od 1970 Kosovo) a Vojvodina, stalo jednou ze šesti republik komunistické Jugoslávie. Po smrti Josipa Broze-Tita v roce 1980 propukly plnou silou nacionalistické rozpory. Počátkem 90. let se země rozpadla; roku 1991 vyhlásily samostatnost Slovinsko, Chorvatsko a Makedonie, o rok později i Bosna a Hercegovina. Na území Srbska a Černé Hory byla v dubnu 1992 vyhlášena Svazová republika Jugoslávie (Savezna republika Jugoslavija), přičemž Srbsko až do roku 1994 otevřeně podporovalo odbojné akce Srbů v Chorvatsku i v Bosně a Hercegovině.

Na sklonku 90. let zesílily separatistické snahy kosovských Albánců. Těmto snahám i teroru ozbrojených skupin se srbská vláda snažila čelit i represemi vůči civilnímu obyvatelstvu včetně etnických čistek. Západ se tentokrát rozhodl nepřipustit opakování občanské války z Bosny a Hercegoviny (1992 až 1995) a přiměl jugoslávskou vládu a předáky kosovských Albánců k jednání. Výslednou dohodu pro urovnání krize v Kosovu předpokládající dočasné rozmístění jednotek NATO v oblasti však Bělehrad odmítl. V březnu 1999 zahájily státy NATO vojenskou operaci s cílem donutit jugoslávskou vládu násilím k přijetí západního návrhu. Během 11 týdnů bombardování z Kosova uprchl více než milión Albánců (nejvíce do Albánie, Makedonie a Černé Hory), tisíce civilistů byly zavražděny srbskými ozbrojenci. V červnu 1999 Bělehrad kapituloval a do Kosova vstoupily síly KFOR (jednotky NATO a Ruska). Byla zde ustavena přechodná mezinárodní správa OSN (UNMIK). Od té doby je správa Kosova od jugoslávské resp. srbské politiky a správy zcela oddělena.

Válka v Kosovu vyhrotila vztahy mezi oběma svazovými republikami Srbskem a Černou Horou, která zůstala mimo konflikt a kde postupně narůstala podpora požadavku získat nezávislost. V roce 2002 bylo dosaženo dohody o zrušení Svazové republiky Jugoslávie. V únoru 2003 vzniklo sdružení států Srbsko a Černá Hora. Černá Hora se na tři roky zavázala nepokračovat v úsilí o oddělení od Srbska a vytvoření samostatného státu. Referendum o nezávislosti Černé Hory byla až 21. 5. 2006; více než 55 % hlasujících se vyslovilo pro osamostatnění. Od 3. 7. 2006 tak existují vedle sebe samostatné Srbsko a samostatná Černá Hora.

Název státu Republika Srbsko (Republika Srbija). Rozloha 88 361 km², z toho centrální Srbsko 55 968 km², autonomní oblast Vojvodina 21 506 km², Kosovo 10 887 km². Počet obyvatel v roce 1991 (před rozpadem Jugoslávie) 9 778 991, v roce 2002 7 498 001 (jen na území centrálního Srbska a Vojvodiny), pro Kosovo je odhad 1,8 až 2,4 mil. osob v červnu 2003.

Vysvětlivky k části „Kontakty“

☎ – telefon římskokatolické farnosti, popř. místa, kde sídlí duchovní správa (např. telefon řeholního domu); soukromé telefony (popř. mobilní telefony) duchovních nejsou uváděny

✉ – e-mail římskokatolické farnosti

🌐 – „oficiální“ web farnosti

Jména duchovních jsou v abecedním pořádku; nejsou uváděny žádné akademické tituly. Vysvětlení některých pojmů (administrátor, farní vikář) najde čtenář v minulých číslech Obrázku.

Vysvětlivky k části „Přehled bohoslužeb“

Přehled bohoslužeb v libereckých farnostech vychází v této podobě patrně poprvé. Zahrnuje jednak farnosti ležící na území Statutárního města Liberce, jednak farnosti, které leží mimo území města, jsou ale spravovány libereckými duchovními.

Na rozdíl od dříve vydaných přehledů bohoslužeb zde bohoslužby nejsou řazeny místně (tj. podle jednotlivých farností), ale časově (chronologicky, tedy tak, jak jsou v každém týdnu slaveny). Toto uspořádání se zdá být vhodnější: lidé dnes často musejí podřizovat účast na bohoslužbě různým časovým nárokům (zaměstnání apod.), přejet do jiného místa však nebývá obtížné.

Bohoslužbou se rozumí slavení mše; ve velmi výjimečných případech může jít o bohoslužbu slova s rozdáváním svatého přijímání. Přehled uvádí pravidelné termíny; může dojít ke změnám či zrušení některých bohoslužeb. Doporučujeme čtenáři, aby sledoval nedělní oznámení a weby jednotlivých farností.

Ve seznamu je uvedeno nejprve místo slavení (název farnosti, odpovídá-li tento název části města, v níž kostel leží, popř. jiné – přesnější – geografické určení), poté titul kostela či kaple, kde je mše slavena.

Symboly v přehledu

/ – místo slavení mše se během roku mění; v kostele bývá v letním období, v kapli v zimním (kostely a kaple jsou v bezprostřední blízkosti, „přes ulici“ – není časově náročné přejít do alternativně uvedeného místa slavení mše)

! – mše zde není slavena pravidelně, je nutno věnovat pozornost poznámkám

☺ (☺☺) – homilie, popř. další části mše, jsou uzpůsobeny mládeži (dětem)

Poznámky k jednotlivým místům

Liberec-Ruprechtice – v pondělí, ve středu, v pátek a v sobotu v 18.00 v letním období, v 17.00 v zimním období.

Liberec, U Obrázku – mše 2. neděle v měsíci od května do října, podrobnosti na <http://obrazek.rkc-lbc.cz>.

Kryštofovo Údolí – červen až září každou neděli v 16.30; v zimním období pouze poslední neděle v měsíci v 15.30.

Dlouhý Most – mše pouze o 3. neděli v měsíci.

Rašovka – mše pouze o 1. neděli v měsíci od velikonočního pondělí do listopadu.

Křižany – mše pouze o 1. neděli v měsíci od velikonoční neděle do listopadu.

Liberecké farnosti a řeholní domy

Kontakty • Přehled bohoslužeb

Římskokatolická farnost – arciděkanství Liberec

Kostelní 1, 460 01 Liberec 2

☎ 485 108 506

✉ arcidekanstvi-lbc@rkc-lbc.cz

🌐 <http://arcidekanstvi-lbc.rkc-lbc.cz/>

Farář – arciděkan

P. František Opletal

Farní vikáři

P. Josef Faltejsek

P. Pavel Mach

Jáhni

Miroslav Kloz

Jan Pur

Římskokatolická farnost – děkanství Liberec-Rochlice

Na Perštýně 15, 460 01 Liberec 4

☎ 485 104 670

✉

🌐 <http://www.rochlice.farnost.cz>

Administrátor

P. Peter Ján Wach OFM

Farní vikář

P. Lukáš Pavel Bradna OFM

Římskokatolická farnost Liberec-Ruprechtice

Vrchlického 81, 460 14 Liberec 14

☎ 485 121 293

✉ liberec.ofm@quick.cz

🌐 <http://farnost-ruprechtice.rkc-lbc.cz/>

Administrátor

P. Antonín Pavel Kejdana OFM

Farní vikář

P. Tomáš Pavel Genrt OFM

Římskokatolická farnost Vratislavice nad Nisou

Tanvaldská 51, 463 11 Liberec 30

☎ 485 160 625

✉ vanek.fara@volny.cz

🌐 <http://farnost-vrat.rkc-lbc.cz/>

Administrátor, jáhen

Václav Vaněk

Výpomocný duchovní

P. Radim Miloslav Jáchym OFM

Řád menších bratří-františkánů: Řeholní dům Liberec-Ruprechtice

Vrchlického 81, 460 14 Liberec 14

☎ 485 121 293

✉ liberec.ofm@quick.cz

Kvardián

P. Tomáš Pavel Genrt OFM

Další bratři v domě

P. Antonín Pavel Kejdana OFM

Felix Stanislav Slouka OFM

Řád menších bratří-františkánů: Řeholní dům Liberec-Na Perštýně

Na Perštýně 15, 460 01 Liberec 4

☎ 485 104 670

✉

Vikář

P. Radim Miloslav Jáchym OFM

Další bratři v domě

P. Lukáš Pavel Bradna OFM

P. Peter Ján Wach OFM

Vysvětlivky jsou na poslední straně přílohy.

Vyšlo jako zvláštní příloha

Obrázku libereckých farností

č. 10, roč. 4, 16. 9. 2006.

NEDĚLE

- 7.30** **Liberec, Dolní Hanychov**
Kostel Sv. Bonifáce
- 8.00** **Liberec**
Kostel Sv. Antonína Velikého
- 8.30** **Vratislavice nad Nisou**
Kostel Nejsv. Trojice / kaple Vzkříšení
- 9.00** **Liberec-Ruprechtice**
Kostel Sv. Antonína Paduánského
- 10.00** **Liberec**
Kostel Sv. Antonína Velikého
- 10.00** **Liberec-Rochlice**
Kostel Sv. Jana Křtitele
- 10.30** **Stráž nad Nisou**
Kostel Sv. Kateřiny Alexandrijské
- 15.00!** **Dlouhý Most**
Kostel Sv. Vavřince
- 15.00!** **Rašovka**
Kostel Sv. Antonína Paduánského
- 15.00!** **Křižany**
Kostel Sv. Maxmiliána
- 15.30!** **Kryštofovo údolí**
16.30 Kostel Sv. Kryštofa
- 16.00!** **Liberec, U Obrázku**
Kostel Neposkvrněné Panny Marie
Královny andělů
- 18.00** **Liberec**
Kostel Nalezení sv. Kříže

PONDĚLÍ

- 7.00** **Liberec**
Kaple Sv. Rodiny
- 7.30** **Vratislavice nad Nisou**
Kostel Nejsv. Trojice / kaple Vzkříšení
- 17.00** **Liberec-Rochlice**
Kostel Sv. Jana Křtitele
- 17.00** **Liberec-Ruprechtice**
18.00 Kostel Sv. Antonína Paduánského
- 18.00** **Liberec**
Kostel Sv. Antonína Velikého / kaple
Sv. Rodiny

ÚTERÝ

- 7.00** **Liberec**
Kaple Sv. Rodiny
- 7.30** **Vratislavice nad Nisou**
Kostel Nejsv. Trojice / kaple Vzkříšení
- 8.30** **Liberec-Ruprechtice**
Kostel Sv. Antonína Paduánského
- 17.00** **Liberec, Dolní Hanychov**
Kostel Sv. Bonifáce
- 18.00** **Liberec**
Kostel Sv. Antonína Velikého / kaple
Sv. Rodiny

STŘEDA

- 7.00** **Liberec**
Kaple Sv. Rodiny
- 7.30** **Vratislavice nad Nisou**
Kostel Nejsv. Trojice / kaple Vzkříšení
- 17.00** **Liberec-Rochlice** ☺☺
Kostel Sv. Jana Křtitele
- 17.00** **Liberec-Ruprechtice**
18.00 Kostel Sv. Antonína Paduánského
- 18.00** **Liberec**
Kostel Sv. Antonína Velikého / kaple
Sv. Rodiny

ČTVRTEK

- 7.00** **Liberec**
Kaple Sv. Rodiny
- 7.30** **Vratislavice nad Nisou**
Kostel Nejsvětější Trojice / kaple
Vzkříšení
- 8.30** **Liberec-Ruprechtice**
Kostel Sv. Antonína Paduánského
- 17.00** **Liberec-Rochlice**
Kostel Sv. Jana Křtitele
- 18.00** **Liberec** ☺
Kostel Sv. Antonína Velikého / kaple
Sv. Rodiny

PÁTEK

- 7.00** **Liberec**
Kaple Sv. Rodiny
- 17.00** **Vratislavice nad Nisou**
Kostel Nejsv. Trojice / kaple Vzkříšení
- 17.00** **Liberec-Rochlice**
Kostel Sv. Jana Křtitele
- 17.00** **Liberec-Ruprechtice** ☺☺
18.00 Kostel Sv. Antonína Paduánského
- 18.00** **Liberec**
Kostel Sv. Antonína Velikého / kaple
Sv. Rodiny

SOBOTA

- 7.00** **Liberec**
Kaple Sv. Rodiny
- 8.00** **Liberec-Rochlice**
Kostel Sv. Jana Křtitele
- 15.00** **Liberec, Františkov**
Domov důchodců
- 15.30** **Liberec, Nová Ruda**
Kaple Sv. Zdislavy (Domov důchodců)
- 17.00** **Liberec-Ruprechtice**
18.00 Kostel Sv. Antonína Paduánského
- 18.00** **Liberec**
Kostel Sv. Antonína Velikého / kaple
Sv. Rodiny

OBRÁZEK

libereckých farností

P. Lukáš Bradna OFM 3. – 5. tř. 15.00	Václav a Miloš náboženství 5. tř. a starší 18.00
čtvrtek P. Peter Wach OFM 6. – 9. tř. („malé spolčo“) 16.00	pátek večer Chval mládeže při kytáře v kapli Vzkříšení 20.00
pátek P. Lukáš Bradna OFM 15 – 20 let („velké spolčo“) 18.30 Lída Cvejnová návěk zpěvu 18.30	neděle nedělní posezení v sále u kafe či čaje (po mši sv.) 9.30 modlitební setkání mládeže v kapli Vzkříšení 19.00
S jedinou výjimkou (úterý 1. – 2. tř.) všechno na faře Na Perštýně.	
Pokud není jinak uvedeno, konají se všechny akce pravidelně každý týden na faře.	
Farnost Ruprechtice	duchovní správci
čtvrtek P. Josef Glogar SDB společensví mládeže od 13 let 18.00	Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 7. ZÁŘÍ AŽ 3. ŘÍJNA 2006
Farnost Vratislavice nad Nisou	Křtem byli mezi nás přijati: Farnost děkanství Rochlice Jáchym Ondřej Paleček Farnost Ruprechtice Jana Maria Kareisová Lukáš Antonín Maria Stark Farnost Vratislavice nad Nisou Tereza Habelová Jakub Habel Srdečně blahopřejeme.
úterý paní Bémová malování pro děti – jednou za 14 dní dle rozpisu 13.30 školkový den, strávený zpíváním a hraním; čeká nás i katecheze a oběd 6.30 – 16.30	Svatost manželství přijali: Farnost Vratislavice nad Nisou Martin Bílek a Marie Vaňková Srdečně blahopřejeme.
středa Evelýna náboženství 1. – 2. tř. 13.30 náboženství 3. – 4. tř. 14.45	Ke vzkříšení jsme vyprovodili: Farnost Ruprechtice Helena Bouzková (1951)
biblická hodina a vzdělávání ve víře 18.00	duchovní správci
čtvrtek Evelýna Divadelní kroužek 15.00	

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 7. 10. 2006

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Hlavní pout' s pontifikální mší svatou U Obrázku 10. září 2006

a otec biskup Msgre. Karel Herbst SDB z Prahy, Ing. Jaroslav Andrš

Internetové stránky – libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>, – Oblastní charity Liberec: www.charitaliberec.cz

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

V TOMTO ČÍSLE

ÚVODNÍK

O REKLAMĚ, SV. FRANTIŠKOVÍ A KONZERVÁCH PRO PSY, JAN VOŽENÍLEK 3

PASTORACE

OBRÁZEK INFORMUJE – MARIE NOVÁKOVÁ 4

PROGLAS – MYŠLENKA NA DEN, P. MARTIN HOLÍK; BOHUMILA NETOPILOVÁ 5

LIBERECKÉ MISIE
(ČTVRTEK 1. ČÁST) – EUCHARISTIE JAKO POKRM NA CESTU, BR. GORAZD OCARM. 5

RODINA A ŠKOLA

BENEDIKTŮV ZÁSAH DO ČERNÉHO, DAVID PETRLA / MEZI ŘÁDKY Č. 29/2006 7

DĚTI A MLÁDEŽ

34. DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE S OTCEM BISKUPEM A 7. REPREZENTAČNÍ PLES MLÁDEŽE 9

MLADÍ KŘESŤANŠTÍ DEMOKRATÉ – PŘEDSEDA Z LIBERECKÉHO KRAJE, JAKUB KRÍŽ 9

KATOLICKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ 10

HISTORIE

VZTAH STÁTU A CÍRKVE – POLITIKA „USMIŘOVÁNÍ“ 11

VE 30. LETECH MINULÉHO STOLETÍ (1) STÁT, PROF. PHDr. VLADIMÍR NÁLEVKA, CSc. 13

NAPOLEON (5), P. JOSEF DOBIÁŠ 14

K TEMNOTÁM V ČESKÉ HISTORII (2), KAREL KOROUS 16

UMĚNÍ

PROMLUVA PŘI POŽEHNÁNÍ VARHAN V REGENSBURGU 13. 9. 2006, BENEDIKT XVI. 17

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

JAK SE KONAJÍ KNĚŽSKÉ VIKARIÁTNÍ KONFERENCE, P. TOMÁŠ OFM 18

KARMEITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ U SV. ANTONÍNA, TOMÁŠ TOMÁŠEK 18

– REDAKCE DOPORUČUJE 20

ZPRÁVY Z OBLASTNÍ CHARITY LIBEREC, ROMANA PLISCHKOVÁ 20

AD: OBRÁZEK BUDE MÍT JUBILEUM 21

– PŘESVĚDČOVAT PŘESVĚDČENÉ? JAKUB KRÍŽ 21

– REAKCE NA ČLÁNEK, ROMAN JOCH 22

– STANOVISKO REDAKCE 23

POZNÁMKA K REAKCI JAKUBA KRÍŽE, BR. FELIX OFM 23

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ – ZMĚNY A DOPLŇKY, JINÉ AKTIVITY VE FARNOSTECH 23

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 7. ZÁŘÍ AŽ 3. ŘÍJNA 2006 24

PŘÍLOHA

CO VLASTNĚ SVATÝ OTEC ŘEKL? VÍRA ROZUM A UNIVERSITA 24

– ÚPLNÝ PŘEKLAD PŘEDNÁŠKY NA UNIVERSITĚ V REGENSBURGU 12. 9. 2006, BENEDIKT XVI. 24

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI 24

TEST PRO DOSPĚLÉ 24

ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO ČÍSLA 24

LIBERECKÝ ÚSMĚV 24

O DNEŠNÍM SEŠITKU NA CESTY 24

– PORTUGALSKO A OSTATNÍ ZEMĚ, UŽÍVAJÍCÍ MEŠNÍ TEXTY V PORTUGALŠTINĚ, JOSEF JEŽEK 24

ORDINÁRIO DA MISSA / MEŠNÍ ŘÁD – SEŠITEK NA CESTY 24

o návrhy a kritické názory) je „myšlena upřímně“ a je stále aktuální; ostatně kritické názory byly vždy otištěny. Redakce bude jen ráda, dojde-li třeba i k ostřejší debatě o závažném tématu; zejména nepůjde-li jen „o názory“, ale o ideje podpořené (správnými) argumenty. Redakce se domnívá, že taková diskuse je možná, nutná a prospěšná i ve farním časopisu – odehrává-li se ovšem v „bratrské lásce“ a v úctě k pravdě.

Ve snaze otevřít takovou diskusi byla kdysi uveřejněna např. série článků o domácí škole; ačkoliv většina rodičů dětí z našich farností vzdělání svých dětí přenechává státu, nikdo nezformuloval protiargumenty, nikdo s těmito články nepolemizoval. Stejně skončila debata o financování církve.

Děkujeme za přání dobra a za modlitby o Boží požehnání; ujišťujeme čtenáře, že takové modlitby jsou „oboustranné“.

redakce

POZNÁMKA K REAKCI JAKUBA KRÍŽE

Jakub píše: „Obrázek se pravděpodobně nikdy nebude zabývat teologií nebo filosofií. To by už bylo opravdu nad jeho rámec.“ K tomu bych si dovilil ocitovat výňatek z článku „S dětmi filosofujeme od druhé třídy“ v Katolickém týdeníku č. 37, 12. – 18. 9. 2006, z jeho přílohy Doma č. 18, s. 6.

Redaktor Štěpán Havlíček se ptá učitelky na Základní škole sv. Voršily v Praze: „Na škole jste zavedla některé nové metody. Oč konkrétně jde?“ A Sylvia Abrahámová o metodě filosofování s dětmi říká: „Filosofie nesmírně pomáhá k tomu, aby si děti uvědomovaly hodnoty a aby je člověk přivedl k hlubšímu přemýšlení o smyslu života. S dětmi filosofujeme od druhé třídy, ovšem řešit filosofické otázky lze už v mateřské škole. Probíráme různá témata, vycházíme z nějakého článku, obvykle ze života nebo z nějakých knih. Při čtení každého textu hledáme poselství, které nám může přinést. Děti třeba samy přijdou na to, proč není dobré lhát, že když někomu ublíží, mají výčitky svědomí. Učitel plní roli moderátora, ale závěry vždy vyvozují děti. Umí myslet jinak než dospělí a mohou se od nich mnoho naučit.“

Každý rodič ví, že jeho dítě vždy prochází tzv. metafysickým obdobím. Je to období, kdy tvrdošíjně opakuje svou metafysickou otázku: PROČ? po příčinách věcí. Moudrý rodič se z toho raduje, nemoudrého to omrzí a omrzí v jeho tázání i své dítě. Nezařadí se potom tento človíček už jen do tupého stáda?

UVĚDOMUJI SI, ŽE FILOSOFICKÉ TÁZÁNÍ JE TĚTO GENERACI ZNECHUCENO. Způsobili to školometi, kteří po svých žácích požadovali dril a ne myšlení, požadovali strojové memorování definic a pouček, v očích jejich žáků (a jsem přesvědčen, že prakticky i v nich samých) odtržených od života. Ranou z milosti pak bylo, že vynucovali odříkávat povinné věty latinsky! Znechutili lidem nejen filosofii, ale i latinu.

Sestry voršilky tak vlastně vracejí svým malým svěřencům radost z filosofování, kterou naše společnost dávno ztratila. A konečně, jejich metody nejsou nové; na své škole je používají už celé desetiletí.

br. Felix OFM

VÝUKA NÁBOŽENSTVÍ – ZMĚNY A DOPLŇKY
JINÉ AKTIVITY VE FARNOSTECH
Farnost arciděkanství Liberec

pondělí
P. Pavel Mach
6. – 7. tř. 16.30

pátek
P. Pavel Mach, P. Josef Glogar SDB
společenství mládeže od 15 let 19.00

Farnost děkanství Rochlice

úterý
v kostele
P. Peter Wach OFM
1. – 2. tř. 15.00
fara
P. Peter Wach OFM, P. Lukáš Bradna OFM
dospělí 19.00

středa
P. Peter Wach OFM
společenství rodiče s dětmi 9.30 – 12.00

všichni věřit? To není přesvědčivý argument pro mladé pochybovače (navíc jako argument je platný jen pro již věřící). Tehdy, když starší věřící zavedou řeč na morální otázky se svými mladšími nevěřícími známými či příbuznými, obecné, světské a filosofické argumenty jim přijdou velmi vhod! A ty taky dodávají články autorů i z Občanského institutu. Nejsou přesvědčováním přesvědčených, ale návodem na to, jak přesvědčení mají správně a přesvědčivě argumentovat s nepřesvědčenými a nevěřícími – a přesvědčit je světskými argumenty o pravdě, dobru a spravedlnosti učení, které hlásá naše Matka Církev.

Roman Joch, Občanský institut

AD: OBRÁZEK BUDE MÍT JUBILEUM STANOVISKO REDAKCE

Redakce děkuje paní Agátě Řehákové za milá, pochvalná slova v úvodu jejího dopisu (viz minulé číslo, tj. Obrázek č. 10, roč. 4, s. 21n.) i za všechny připomínky, rady, náměty, doporučení, podněty, stanoviska, návrhy, sdělení a výzvy, které následují; pokusí se na ně odpovědět.

Autorka dopisu uvádí, že ji překvapila redakční „odpověď“ na dopis Marie Rissové (letošní Obrázek č. 5, 9. 4. 2006, s. 13). Redakce se prý k dopisu nevyjádřila, nýbrž – jak píše paní Řeháková – *následně navazujícím článkem dodaným z Občanského institutu „ještě přitvrdila“*.

Redakce se vskutku nevyjádřila ke kritice článku „Paroubková, Sommerová, feminismus“, neboť nešlo o článek redakční. O vyjádření požádala autora článku, ten vyjádření odmítl. Podnět paní Ing. Rissové přispěl k naší snaze o snížení podílu přejatých článků z jiných médií. Čtenáři si např. mohli povšimnout, že se už neobjevují zprávy z RC Monitoru a že došlo ke zvýšení podílu článků původních, psaných výhradně pro Obrázek.

Nedá se však říci, že by si redakce dopisů paní Ing. Rissové či paní Řehákové nevšímal.

Byly položeny mj. dvě důležité otázky:

1. Proč stále psát o dění v USA?
2. Proč přesvědčovat přesvědčené?

Na první otázku odpověděl článek Romana Jocha (op. cit., s. 13n.), na druhou odpovídá čtenář a občasný přispěvatel Obrázku Jakub Kříž v tomto čísle. Redakce článek Občanského institutu neuvedla ve snaze „přitvrdit“, nýbrž „důkladně odpovědět“. Na druhou otázku reaguje v tomto čísle, v podstatě na výzvu paní Řehákové, Roman Joch. Redakce má na obě otázky odpovědi obdobné. Shodla se na tom, že není třeba je zde jinými slovy znovu opakovat.

Doplňujeme jen, že si nejsme vědomi toho, že bychom nějakým článkem v Obrázku chtěli někoho přesvědčovat, navíc snad dokonce přesvědčeného. **Naším záměrem je prostě poskytnout čtenářům informace, zejména takové, které v jiných českých médiích chybí a které mohou, dle našeho názoru, pomoci čtenářům v diskusích, které jistě ve své evangelizační činnosti vedou.**

Je jistě pravda, že existují i jiné morálně závažné problémy, než třeba umělé potraty. Na některé se redakce již zaměřila (psali jsme např. o sociální problematice). A i když nejsou tak závažné a nejde u nich o zabíjení tisíců nevinných lidí, i ony se různým způsobem přece jen dotýkají politiky. Čtenářům můžeme slíbit, že se i tímto jiným oblastem hodláme v budoucnu solidně věnovat.

Dovolujeme si také připomenout, že problémů farníků, které by zasluhovaly pozornosti, je mnoho, ale kvalitních původních článků je nedostatek. Chybějí jak autentické zprávy o dění ve farnostech (že by se nic nedělo?), tak i ony – oběma dopisovatelkami chválené – seriály o liturgii, varhanách a dějinách. Takže pokud paní Řeháková navrhuje uspořádání ankety, pak i když se většina čtenářů vysloví, že chce „seriály o liturgii, varhanách a dějinách“ a „něco o dění v našich farnostech,“ popř. „více návodů a inspirací, jak v evangelizačních diskusích přispívat k uzdravení dnešního světa,“ redakci to nijak nepomůže: **ty články musí někdo (a pokud možno kvalitně) napsat.**

Snad bylo tedy dostatečně ukázáno, že redakce o podnětech čtenářů uvažuje, že je neignoruje. Výzva uvedená v tiráži (prosba

ÚVODNÍK

O REKLAMĚ, SV. FRANTIŠKOVÍ A KONZERVÁCH PRO PSY

Před, řekněme, dvaceti lety jsme prakticky netušili, co je to *reklamní leták*. Když někdo přijel ze Západu a přivezl nabídkový katalog nějaké firmy (např. se stavebním či zahrádkářským zbožím), ostatní si jej nadšeně prohlíželi, snili o presentovaných výrobcích a ptali se: Kolik ten katalog stál? Tolik stran na kvalitním papíře a ještě v barvě ...

Dnes máme takových katalogů plné schránky, zdarma samozřejmě; mnozí na své schránky dokonce umisťují cedulky: „Nevhazovat reklamní letáky.“

Proč o tom psát? Čtenář možná čeká, že bude následovat *radikální úvaha* pranyřující tzv. konsumní způsob života; nic takového však nebude. Minulý týden však jistý leták zaujal. Na 5. straně červeného letáku „pramen.cz“ bylo možno čísti: „Slavíme Mezinárodní den zvířat – Vašemu mazlíkovi patří náležitá péče.“ Mezi fotografiemi konzerv pro kočky, granulí pro psy, vodítek samonavíjecích a kartáčů pro psy oboustranných pak v bílém rámu stál pozoruhodný text:

„4. říjen byl světovým dnem zvířat zvolen symbolicky podle narození svatého Františka z Assisi, který se po celý život věnoval opuštěným a nemocným zvířatům.“

V této větě není pravdivé téměř nic. 4. října je sice památka (resp. slavnost) sv. Františka, jde ale – jako u téměř všech světců – ne o den narození, nýbrž o den „narození pro nebe“, den smrti. (František ovšem zemřel v předvečer tohoto dne, 3. října, proto Památku přechodu sv. Františka do nebeské slávy, tzv. Transitus, slaví bratři františkáni v předvečer vlastní slavnosti; o letošním Transitu připravujeme článek do příštího čísla Obrázku, o Transitu obecně viz č. 11, roč. 3, 15. 10. 2005, s. 4 „Co to je Transitus?“)

Sv. František se opuštěným ani nemocným zvířatům nijak speciálně nevěnoval. Naopak v řeholi stanovuje: „Všem svým

bratřím, klerikům i laikům, ať jdou světem nebo dlí na stálém místě, ukládám za povinnost, aby za žádných okolností nedrželi u sebe nebo u někoho jiného či jiným způsobem nějaké zvíře.“ Význam takového nařízení je patrný: bratři mají sloužit Pánu a lidem, nemají se „citově vázat“ na zvířata. (Názorným odstrašujícím příkladem takové nevhodné vazby je postava potulného mnicha z „nejlepšího českého filmu všech dob“, z Vláčilovy Markety Lazarové.)

Dochovaly se texty, které ukazují, jaký byl vztah sv. Františka ke zvířatům. Můžeme říci, že vždy souvisel se vztahem k Bohu: v Chvalozpěvu stvoření vyzývá František různé tvory, ba i části neživé přírody, k oslavě Boží. V jiných vyprávěních čteme, jak holubičky neodlétly, dokud jim František nepožehnal, nebo jak zlý vlk přestal žrát lidi, když mu to František rozmluvil. Nejdůležitějšími hrdiny těch příběhů však nejsou zvířata, ani František, nýbrž Bůh.

Vypůjčili-li si někteří lidé dnešní doby sv. Františka – dokonce k reklamním účelům –, pak to udělali tak, jak je pro ně příznačné: vypustili smysl a podstatu, zůstaly jen rekvizity. Marně se lidé budou dojímat *romantickým příběhem blázinka z Assisi*, sledovat sladká filmová zpracování Františkova vztahu ke Kláře, nebo recitovat jeho verše, zapomenou-li na to podstatné: na následování Krista podle evangelia.

S reklamními letáky, které „upraveného Františka“ využívají, si však příliš starostí nedělejme. Jejich vliv na cokoliv je nulový: sv. Františkovi neuškodí a lidem nepomůžou.

Ke chvále Boží a sv. Františka

Jan Voženílek

Foto

- „Mezinárodní den zvířat je svátkem zvířat, který připadá na 4. 10. Sv. František z Assisi zasvětil celý svůj život péči o nemocná a opuštěná zvířata.“

K jeho odkazu „se každoročně vrací i společnost Masterfoods, výrobce krmiva pro kočky a psy, Pedigree & Whiskas, která pořádá oslavy pro zvířata na celém světě.“

OBRÁZEK INFORMUJE
Marie Nováková

- Nováková mají dospělé dva syny a dceru.

- Původně absolvovala zdravotní školu v Praze, ale práci v nemocnici dělala celkem pět let.

- Patnáct let pracovala u počítačů, nejdříve na Technické univerzitě, potom v bývalé Textilaně.

- Nyní je v důchodu.

Výuka náboženství na farách a školách

Po změně režimu u nás jsem se chtěla zapojit do činnosti, která mě lákala – pracovat s dětmi. V letech 1991 – 1994 probíhaly dva katechetické kurzy v Jablonci nad Nisou, kterých jsem se účastnila, ukončené státní závěrečnou zkouškou. Od r. 1995 do r. 2001 jsem v Praze navštěvovala přednášky Univerzity volného času z dějin umění a psychologie. Velice mě to obohatilo. Uvědomovala jsem si stále víc, jak křesťanství úžasné zformovalo Evropu – v myšlení, umění, v celé kultuře.

Od roku 1990 začíná vyučování náboženství v Liberci na faře. Děti se přihlásilo dost. Následující školní rok začínám učit náboženství na faře, ta je ještě na Malém náměstí. Dostala jsem skupinu dětí od P. Pavla Michala, který v Liberci působil.

Vyučovalo se v kanceláři a knihovně. Některé děti do konce roku přestaly chodit. Ty, které zůstaly v mé skupině, navštěvovaly náboženství do konce povinné školní docházky, pak i při studiu na středních školách.

Během dvou let na začátku školního roku ti, kdo vyučovali náboženství, navštívili všechny základní, střední a učňovské školy, aby se žáci dozvěděli o možnosti účastnit se výuky. Do té doby taková možnost nebyla. Děti ale moc nepřibýlo. Vyučovalo se jen na několika základních školách. Taková škola byla také v Ostašově, a zde P. Josef Souček učil ještě před rokem 1989.

Po ročním působení na faře, jsem začala učit v Ostašově, později také tři roky v Barvířské ulici a v bytě na Kunratickém sídlišti.

Na začátku každého školního roku jsem ve všech třídách „dělala nábor“. Vždy znovu v září se žáci hlásili. Jen málo dětí bylo z věřících rodin, moc málo jich bylo pokřtěných. V některých rodinách babičky usilovaly o to, aby se ve škole vnučata účastnila výuky. Učila jsem od první, později od druhé do deváté třídy. Před několika roky se v deváté třídě nikdo nehlásil, pochvíli se ozval jeden hoch, že by to zkusil. Domluvilo se jich pět nebo šest, že budou na tento nepovinný předmět chodit. Začala jsem s nimi probírat starozákonní příběhy. Po několika hodinách hoši přišli do třídy a vypadali znučeně, že je příběh, který jsem začala, nezajímá. Při výkladu mě začali doplňovat, protože příběh znali, sami se jej dopředu naučili. V pololetí dostali na vysvědčení známku. S tím nebyl jeden žák spokojen a tak, že už chodit nebude, ale chodil dál. Když se potom vyučil, přišel do školy se podělit o radost z toho, a jen připomínal, že chodil na náboženství.

Ve škole v Ostašově jsem učila do loňského roku, zároveň také na faře v Liberci, kde učím i letos. Práce s dětmi byla pro mne vždy velmi zajímavá. Poznala jsem, jak by žáci tuto výuku na školách potřebovali. Mají ji přece ve všech našich sousedících státech.

Žáků, kteří chodí na fary na náboženství,

AD: OBRÁZEK BUDE MÍT JUBILEUM
PŘESVĚDČOVAT PŘESVĚDČENÉ?

Přestože jsem obyvatel Jablonce nad Nisou, Obrázek libereckých farností čtu pravidelně každý měsíc. V několika posledních číslech jsem se setkal s kritickými námitkami k obsahu časopisu. Prý by měl šetřit články s obsahem politickým (potraty, registrované partnerství, euthanasie, klonování), neboť jednak nezapadají do koncepce farního časopisu a jednak nemají přílišný efekt, protože přesvědčují již přesvědčené.

Ač nefarník, rád bych uvedl několik důvodů, proč se domnívám, že tyto články mají v Obrázku svůj smysl. Nejdříve je ale třeba připomenout, že výše zmíněná témata nejsou politická, ale výlučně etická. Do politické oblasti spadá to, co je plně ponecháno lidskému uvážení (např. daňová soustava, systém zdravotnictví, zemědělské dotace atd.) – vyjadřovat se k takovým tématům skutečně farnímu časopisu nepřísluší. Každý katolík může mít svůj názor na vhodnost či nevhodnost zemědělských dotací a církev nemá právo správnost takového názoru posuzovat. Otázky lidského života a důstojnosti nebo ochrany manželství však nespádají do této ryze politické oblasti. Jedná se o témata etická, morální, a Církev má nejen právo, ale i povinnost se k nim vyjadřovat. Zde totiž nejde o způsob dosažení lidského dobra, ale o mravní dovolenost či nedovolenost skutků – tedy o věčný život.

Je smutným faktem, že mnoho katolíků nezná učení Církve – a to nejen ve věcech mravů (např. proč je špatné zabít), ale i ve věcech víry (např. proč je Bůh jeden). A právě nevzdělání a nepřesvědčení katolíci znamenají pro naši víru velké nebezpečí. Jejich víra je velmi chatrná, protože pouze citová, a vrtkavá. Dle učení 2. vatikánského koncilu je navíc každý křesťan samotnou skutečností křtu povolán ke svatosti a apoštolátu. Apoštolský potenciál křesťana, který neví čemu a proč věřit, je ale nulový, ne-li záporný. Aktuální etické otázky bývají častými náměty hovorů mezi věřícími a nevěřícími. A na nás je, abychom ukázali, že skutečně víme, o čem mluvíme. Jinak nás nevěřící okolí bude právem pokládat

za hloupé ovce. Domnívám se, že mnohé články v Obrázku mají za cíl přispět k tomu, abychom si nejen osvojili, ale i pochopili stanovisko Církve v mnoha ožehavých otázkách.

Obrázek se pravděpodobně nikdy nebude zabývat teologií nebo filosofií. To by už bylo opravdu nad jeho rámeček. Je ale dobře, když se redakce věnuje alespoň otázkám etickým, které se v současné době stávají i otázkami obecně politické debaty.

Jakub Kríž

AD: OBRÁZEK BUDE MÍT JUBILEUM
REAKCE NA ČLÁNEK

Paní Agáta Řeháková velmi správně uvedla (minulý Obrázek, s. 21n.), že farní časopis by měl obsahovat především články týkající se života farnosti a toho, co farníky zajímá. Zároveň nastínila, že farníci jsou především starší lidé, kteří odbornější články věnující se morálnímu a filosofičtějším tématům nemusí pochopit.

S první myšlenkou souhlasím, o té druhé mám pochybnosti. Zajisté farní časopis by se měl zabývat především životem farnosti, ale to neznamená, že jen jim. Obecnější témata se totiž týkají všech, tudíž i farníků. Proto určitý malý prostor by měl být vyhrazen i tématům obecným.

Rovněž není pravdou, že starší farníky odbornější záležitosti nezajímají anebo jim nerozumí. To by bylo velké a neoprávněné podceňování starších věřících, kteří častokrát mají kvalitnější klasické vzdělání než lidé mladší.

A poslední věc: argumentace proti potratům či registrovanému partnerství homosexuálů je prý ve farním časopise zbytečná, neboť se prý jedná o přesvědčování přesvědčených. To skutečně nikdo z farníků nemá mladší příbuzné, kteří nesdílejí katolickou víru a tudíž na potratech či registrovaném partnerství nevidí nic zlého? Kež by to tak bylo, ale mně se tomu prostě nechce věřit. Když tedy přijde řeč na tyto morální otázky, a starší farník si povídá s mladším skeptickým či nevěřícím příbuzným, jak ho přesvědčí o správnosti a pravdivosti svého mínění? Tím, že Církev to tak učí a proto tomu musíme

život dnešního člověka. K jednotlivým textům jsou připojeny černobílé portréty světců.

Autor, universitní profesor a ředitel tajného archívu na Kongregaci pro svatořečení v Římě, podává o svatých mnoho zajímavých informací, které nejsou běžně známy a s nimiž na kongregaci pracoval.

ZPRÁVY Z OBLASTNÍ CHARITY LIBEREC

Září je za námi, a tak mi dovoluňte několik informací. V Domově pokojného stáří v Chrastavě se v září slavilo při pravidelném narozeninovém posezení. Slunečné počasí dovolilo přesunout se ven k táborovému ohni. K příjemné oslavě přispěla krásným zpěvem a hrou na kytaru rodina jedné z našich klientek, za což jsme byli velmi vděční.

V Domově důchodců Marta ve Vratislavicích nad Nisou se konalo závěrečné Rozloučení s kulturním létem. Této akce se klienti chrastavského Domova sv. Vavřince pravidelně účastní již několik let a stále se zvyšující úroveň již nyní láká k návštěvě příštího ročníku.

Naši chrastavští klienti se také zúčastnili Národní svatováclavské pouti ve Staré Boleslavi. Slavnostní koncelebrovaná poutní bohoslužba, které předsedal kardinál Miloslav Vlk, všechny zúčastněné zcela uchvátila, atmosféra byla neopakovatelná a každý si odnesl nezapomenutelné zážitky. Čtenáři Obrázku, kteří letos nemohli do Boleslavi přijet, se mohou podívat na dvě fotografie.

V Domově pro matky s dětmi v tísni, který je svěřen pod ochranou sv. Anny, též nezahálíme. Od srpna běží už druhá etapa projektu „Pomoc matkám s dětmi ohroženými sociálním nepříjetím“ financovaného EU a Libereckým krajem. Kurzy osobnostního rozvoje účastnicím pomáhají na sobě pracovat, učit se tvořivě žít a využívat k dobrému všech svých schopností. Jednotlivá procvičovaná témata nabízejí možnost zdokonalit se v umění komunikace, v intuici i logickém myšlení a jeho čistotě, ujasnit si, jak správně volit své hodnoty a motivace, překonávat stres, víc porozumět sobě i druhým a také setkávat se, vzájemně si v tom, co bylo uvedeno, předávat své zkušenosti.

Romana Plischková

stále ubývá, a nyní, pokud vím, se na žádné škole katolické náboženství neučí. Na škole jsem u dětí zájem viděla. Když dostali přihlášku, aby ji vyplnili rodiče, často to tím končilo. Vidím jedinou cestu, jak těmto dětem pomoci – modlit se za ně a za jejich rodiče.

Dodatek

10. září 2006 promluvil papež Benedikt XVI. ke shromážděným katechetům. Mladí hledají Boha, máme mluvit o víře ve škole, ne dávat kritéria, ale odpovídat na otázky – odkud jdeme a kam. Všechny odpovědi, co nesměřují k Bohu jsou, nedostatečné.

Marie Nováková

PROGLAS – MYŠLENKA NA DEN

Vážená redakce,

požádala jsem Proglas o zaslání myšlenky na den P. Martina Holíka. Velice mě zaujala. Napadlo mě, že by se mohla hodit do Obrázku. Posílám Vám ji i s pozdravem P. Martina. Možná by bylo dobré uvést také skutečnost, že jsme schopni i bez podpory státu sami udržovat svůj křesťanský rozhlas.

Pax et bonum!

Bohumila Netopilová

Svou minulost máme, abychom pamatovali na to dobré, tu a tam litovali to nedobré. A proto, abychom střídali zkušenosti a pomalu pomaloučku ji přetavovali v moudrost.

Přítomnost máme na to, abychom rostli a sílili. Abychom byli užiteční. Abychom byli vděční. Abychom žili.

Radost minulá je jen potěchou, i když ani to není málo.

Radost budoucí má jméno naděje.

Radost pravá je radost přítomná.

A budoucnost máme pro to, aby minulost a přítomnost měly smysl, měly vyústění, abychom pokračovali.

Je mnoho věcí minulých, které nemůžeme ovlivnit, je mnoho událostí současných, které nás rozčilují. I prázdninový čas, čas dovolených může být

dobrý k procvičování trpělivosti se sebou, s druhými. Když už cvičíme celý život Krista v trpělivosti s námi. Je totiž jedna událost budoucí, kterou můžeme ovlivnit, ač je to nepochopitelné. Věčný život s Bohem. Tak, kdo máš uši k slyšení, dnes bychom řekli kdo máš všech pět pohromadě, zaříd se. Přeji pěkný den.

P. Martin Holík

LIBERECKÉ MISIE (ČTVRTEK 1. ČÁST)

EUCHARISTIE – POKRM NA CESTU

Bratři a sestry, já bych se s vámi rád teď zamyslel nad tématem eucharistie. Je to téma, které je asi každému z nás velmi drahé. A tak kéž nás i toto naše společné zamýšlení ještě víc povzbudí.

Svoje uvažování chci rozdělit na dvě části. V té první budu mluvit o eucharistii jako o události, jako o dění, které společně prožíváme. Řečeno úplně jednoduše, je to o mši svaté, nebo nejlíp o nedělní mši svaté. A potom promluví o eucharistii jako o přijímání, o svatém přijímání, o úkonu, kdy přijímáme Pána Ježíše do svého srdce.

Když se zamyslíme nad tajemstvím eucharistie, připomenu, jak souvisí eucharistie s církví. Víte, eucharistie je pokrm pro náš život. Život se předává jenom v rodině. Nikdo se nemůže narodit, pokud by neměl rodiče. A i kdyby se narodil bez rodičů, zemře hladu, pokud se o něho nebude někdo starat. I Pán Ježíš když přišel a vykoupil nás, když nám zanechává víru v sebe a otevřenou cestu k Otci, svěruje to učedníkům jako církvi, jako společenství.

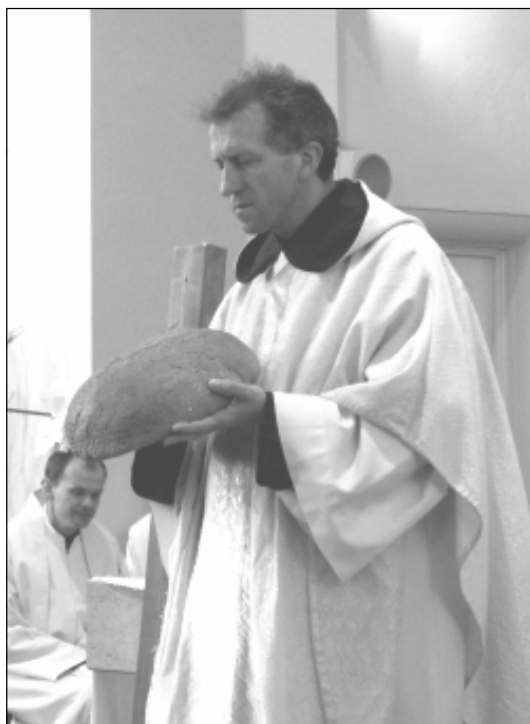
A Eucharistie s církví velmi těsně souvisí. Právě při nedělní mši svaté společenství církve žije, tam pulsuje její život, tam se děje život církve. A život církve je při nedělní mši svaté také velmi vidět. Při nedělní mši svaté je, řekl bych, vidět podstatu církve. O tom budu mluvit za chvíli víc do šířky. A nedělní mše svatá také působí nejenom, že církví jsme, jsme společenstvím Ježíšových učedníků, ale že se jím též stále hlouběji stáváme. Skrze každou nedělní mši svatou nebo prostě mši svatou se ještě víc stáváme církví. A to je pro nás velmi důležité. Když to řeknu takovým jednoduchým příměrem, můžete o tom přemýšlet třeba sami. Mně připadne,

že eucharistie nedělní mše svaté se dá pro naše společenství přirovnat k tomu, co je pro rodinu nedělní oběd – společná slavnostní chvíle, ve které se děje přirozený život, protože se společně najíme, zase přijmeme posilu pro své tělo. Ale je to zároveň chvíle, kdy jsme velmi citliví, protože jsme spolu. Jsme citliví na to, jestli někdo chybí. A kdy si dáváme záležet na tom, abychom tu společnou chvíli prožili skutečně slavnostně.

K tomu přidám ještě jednu myšlenku, spíš tak na okraj. Žádná rodina nemůže žít jenom z toho, že se sejde v neděli na oběd. Kdybychom se spolu během týdne navzájem nesetkali, kdybychom během týdne spolu nemluvili, rodiče mezi sebou, nebo rodiče s dětmi a děti s rodiči, rodina vůbec nemůže existovat. Proto i pro každou farnost, pro společenství církve, je důležité, že život se neomezuje jenom na eucharistii. Ale to jen tak na okraj.

Řekl jsem, že na mši svaté, a nejlíp na nedělní mši svaté, je vidět, že jsme církví. A co to je církev? My jsme společenství lidí, kteří všichni přijali ten veliký dar, že poznali Krista jako Božího syna, jako Pána, a jdeme za ním a s ním. My jsme mu uvěřili a on je pro nás cestou, pravdou a životem. A my se scházíme na nedělní mši svaté jako lidé, kteří tuto víru společně vyznávají. A dovoláváme se toho slova Pána Ježíše, že „kde jsou dva nebo tři ve jménu mém shromážděni, tam jsem já uprostřed nich.“ Když prožíváme mši svatou, vyznáváme, že Kristus je uprostřed nás, klaníme se mu, vzýváme ho jako Pána a modlíme se k Otci skrze něho.

To je jedinečná výsada, kterou nikdo jiný nemá. Mnoho lidí vůbec nezná Boha, někteří znají Boha, ale neznají jeho Syna. A Ježíš říká, že „nikdo nepřichází k Otci, jenom skrze mě.“ „O cokoli budete prosit v mém jménu Otce, dá vám to.“ A my jsme to společenství vyvolených, kteří poznali Božího syna, scházíme se společně a skrze něho a s ním a v něm se modlíme k Otci. To znamená, že tato naše modlitba nemůže být nevyslyšena. Není možné, že by nebyla spasitelná. Hezky je také vidět, že nedělní mše svatá je prožívání podstaty církve. Hezky je to vidět na tom, že když je pokřtěn

dospělý člověk, je pokřtěn někde u křestního pramene, někde u křestní vody, a jakmile skončí obřady křtu, je uveden do tohoto společenství věřících, které celé s ním, nebo on s ním slaví eucharistii. Ten člověk, kterému se dostalo narození skrze křest, narození ke křesťanskému životu, teď poprvé může svoje křesťanství naplno prožívat. A on tam prožívá ty veliké výsady, na které my jsme tak zvyklí, že je dobře abychom si je teď znovu připomněli. To, že my společně vzýváme Boha jako otce, to nám Ježíš dovolil a to nás Ježíš naučil. Že Ježíš je mezi námi, jak říká List Židům, jako prvorozený z mnoha bratří. Jako ten,

Redakce Obrázku z nabídky knihkupectví U sv. Antonína doporučuje

1. Nikdo nepochybí, začte-li se do této malé brožurky s velkým poselstvím.

Deus caritas est

Autor: Benedikt XVI.

Info a běžná cena: Brož., A5, 64 str., 48 Kč

Vydáno: 2006

Objednací číslo: PAU0182

Vydaly: Paulínky

Encyklika je rozdělena na dvě základní části. První se týká teologicko-filozofické reflexe lásky ve svých různých rozměrech (eros, philia, agape), zde se upřesňuje podstata vztahu lásky mezi Bohem a člověkem, který je provázaným vnitřním svazkem. Nejradiálněji formu lásky představuje Ježíš Kristus, který je vtělenou láskou Boha.

Druhá část se týká konkrétních skutků lásky k bližnímu (caritas). Papež hovoří o lásce k bližnímu, která je zakořeněná v lásce Boha. Skutky lásky se týkají jak každého křesťana, tak celého společenství církve, která ve

své charitativní lásce musí odrážet lásku Trojice.

Podrobně o obsahu encyklik viz článek „Benediktův zásah do černého“ na jiném místě v tomto čísle Obrázku.

2. Na konci roku si mnohý z nás bude kupovat katolický kalendář. O světcích v něm den za dnem si můžeme číst a rozjímat podle knížky jen o málo objemnější než je knížka předešlá. Tato kniha dává přednost kvalitnímu a stručnému textu před výpravností a vnějším leskem.

Nové profily světců

Autor: Jaroslav Němec

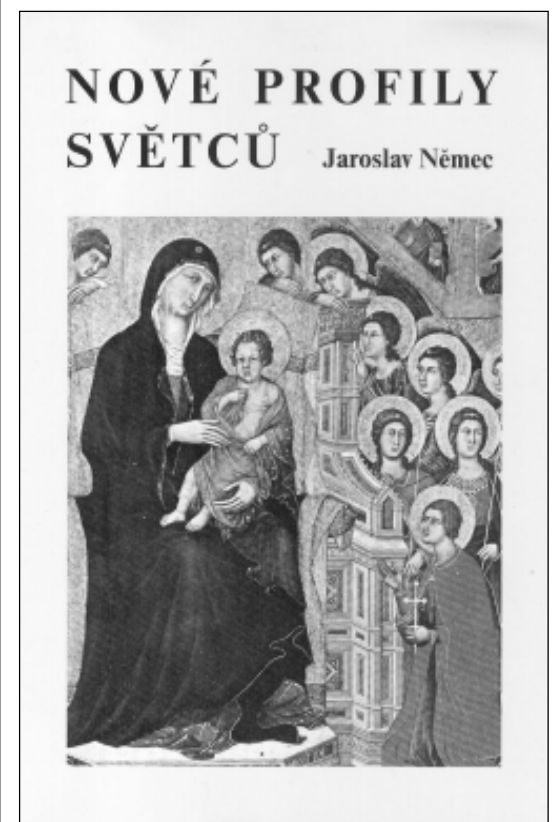
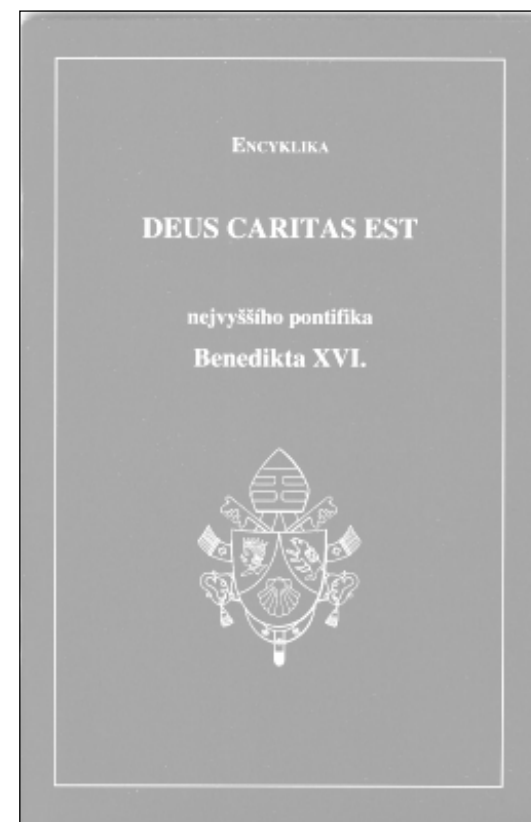
Info a běžná cena: Brož., A5, 246 str., 168 Kč

Vydáno: 2005

Objednací číslo: MCM0371

Vydala: Matice cyrilometodějská

Krátké a působivé životopisy světců, které církev uctívá ve své liturgii na celém světě. Pro českého čtenáře jsou k nim připojeni svatí a svěťice českého původu. Přehledně, avšak vždy přesně dokumentované zpracování chce být inspirací a povzbuzením pro každodenní

titulu mnoha svých partitur písmena S. D. G.: Soli Deo Gloria – Jen k slávě Boží. Také Anton Bruckner psával na začátku slova „Věnováno dobrému Bohu“. Kéž všichni návštěvníci této nádherné basiliky prostřednictvím velkoleposti budovy i skrze

liturgii obohacenou harmonií nových varhan a slavným zpěvem jsou vedeni k radosti víry.

Benedikt XVI.

*v Řezně (Regensburgu) 13. 9. 2006 /
Vatikánský rozhlas*

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

JAK SE KONAJÍ KNĚŽSKÉ VIKARIÁTNÍ KONFERENCE

Na vikariátní konferenci se pokud možno scházíme každý měsíc, vždy v některé farnosti vikariátu.

V pondělí 25. září jsme se sešli v Tanvaldě-Šumburku. Zde působí pater ICLic. Michal Podzimek, Th. D., který nás bratrsky pohostil. Setkání zahajujeme slavením mše svaté v 9 h, homilii mívá hostitel. Po mši svaté se modlíme z breviáře Modlitbu uprostřed dne. Pak začne porada.

Vikariátní konference se zúčastnil otec biskup Msgre. Mgr. Pavel Posád a seznámil nás s plánovanými slavnostmi na příští rok. Jako jsme slavili v minulém roce 350 let od založení biskupství v Litoměřicích, tak v roce 2007 bude diecéze slavit 950 let od založení Svatoštěpánské kapituly. Program oslav bude oznámen. Pro nás je také důležité, že v sobotu 5. května 2007 bude pouť libereckého a turnovského vikariátu k Matce Boží do Hejnic, kde se poutníci setkají s naším biskupem.

Další důležitou informací, kterou otec biskup přivezl, je, že v sobotu 23. června 2007, dá-li Pán Bůh, přijme kněžské svěcení nynější jáhen Mgr. Pavel Andrš z Hanychova.

Na konferenci nás otec biskup povzbuzuje k řádnému plnění našich kněžských povinností, k moudré a horlivé pastoraci a zároveň naslouchá svým kněžím a poznává jejich potřeby.

V poledne se společně modlíme Denní modlitbu církve se čtením a Anděl Páně.

Po obědě pokračujeme v programu a mj. se radíme se stavebním technikem Ing. Miloslavem Semerákem o údržbě a opravách kostelů a far. Na závěr setkání nám otec biskup požehná.

P. Tomáš OFM, vikář

KARMELITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ

U SV. ANTONÍNA

Kostelní 9/7

460 59 LIBEREC

tel./fax: 485 104 064

e-mail: liberec@kna.cz)

www.ikarmel.cz

V měsíci říjnu Vás zveme:

v úterý 19.10.2006 v 17.00 na besedu a autogramiádu s šéfredaktorem Katolického týdeníku **Antonínem Randou**.

Mgr. Antonín Randa Vám při této příležitosti představí a podepíše svou novou knihu **S čerty v zádech a anděly po boku**. Také se dozvíte, co všechno obnáší práce novináře a jak vzniká Katolický týdeník.

2. – 31. 10. 2006 na výstavu fotografií **Miloše Smolného Jizerské vody**.

Na začátku měsíce listopadu Vás zveme:

ve středu 8. 11. 2006 v 17.00 na besedu a autogramiádu s genetikem, středoškolským profesorem, knězem **Markem Orko Váchou**.

Mgr. Marek Orko Vácha Ph. D. se narodil v roce 1966 v Brně, na Přírodovědecké fakultě vystudoval obor molekulární biologie a genetika, teologii studoval v Olomouci a v Bruselu. Pracuje na Lékařské fakultě MU v Ústavu lékařské etiky. Podnikl několik polárních cest na Antarktidu. V České republice mu vyšly tři knihy: **Tančící skály**, **Šestá cesta** a **Návrat ke Stromu života**.

SLEVA 10 % PRO STUDENTY NA VŠECHNY KNIHY - po předložení průkazu studenta.

Máte-li zájem o pravidelné zasílání informací o programech pořádaných naším knihkupectvím, napište nám na adresu liberec@kna.cz

Tomáš Tomášek

který vzal na sebe lidské tělo a je člověkem jako my a zároveň nic neumenšuje to, že je Boží syn. A tento Ježíš je prvorozený z nás, je mezi námi jako ten, kdo je v čele. To znamená, že my jsme všichni rodina Božích dětí. To není prázdné slovo, když my říkáme „bratři a sestry“. To nejvíc ocení ten, komu to s těmi rodnými, pokrevními bratřími a sestrami neklape. Nebo, koho otec opustil, ten pozemský otec nebo pozemská matka. To, že my jsme tady rodinou, která má Otce, na kterého je stoprocentní spolehnutí, rodinou bratří a sester, která je shromážděná kolem Ježíše, to jsou obrovské věci. A my se modlíme k Duchu, kterého nám Ježíš dal. To je jeho dar. Láska vylitá do našich srdcí. Duch, který sjednocuje. Duch, který nás vede ke smíření a odpuštění, jak jsme to prožívali včera. A

takto se tedy shromažďujeme jako rodina Božích dětí, jako Ježíšovi bratři a sestry, jako společenství, které především, a to je význam toho slova eucharistie, děkuje Otci. Děkuje Otci, za to, že on nám poslal svého Syna a tento Syn vykonal naši spásu. A my na té spáse máme podíl a skrze Ježíše jdeme do věčného života. A za to se nedá, než Otci děkovat. On pro nás tolik vykonal a my jsme do této spásy takovým způsobem nakročeni, že naším základním zvoláním tady je: eucharistie, tedy děkování. Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci, a všichni odpovídáme, je to důstojné a spravedlivé. ...

br. Gorazd OCarm.

Foto

*- Kostel toho večera voněl chlebem
Zdeněk Glaser*

RODINA A ŠKOLA

BENEDIKTŮV ZÁSAH DO ČERNÉHO

Už řadu měsíců máme k dispozici první encykliku nového papeže, **Deus Caritas Est – Bůh je láska**. Muž, který bývá považován za jednoho z nejlepších teologů současnosti, má nyní i milost papežského úřadu a předkládá nám pojednání o jedné z klasických teologických otázek. Vzpomeňme si, že první encyklika Jana Pavla II. **Redemptor Hominis – Vykupitel člověka** (pozn. v českém vydání: **světa**) – předznamovala christocentrickou povahu celého jeho pontifikátu. Bude tedy vhodné prostudovat novou encykliku co nejdůkladněji.

Proč vlastně Svatý otec zvolil toto téma? Mnoho lidí očekávalo, že se Benedikt XVI. ve své první encyklice zaměří na pranýřování morálního relativismu, jak to naznačovala jeho homilie při zahájení konkláve. **Nový papež ale překvapil, napsal jemnou a pozitivní úvahu o Bohu a lásce, o Bohu-Lásce**. Šlo mu v první řadě o to, aby se představil věřícím přátelsky? Domnívám se, že ne. Nejprve uvedu několik důvodů, proč považuji Benediktovu volbu námětu za cílevědomou a promyšlenou. ...

V první části Benedikt vysvětluje podstatu lásky a jejích forem – přijímajícího

erótu (latinsky amor) a dávajícího agapé (caritas). Polemizuje s Nietzschem, který tvrdil, že křesťanství „dalo erótu vypít jed“ a učí, že erós byl křesťanstvím naopak povznesen a uzdraven, v souladu s původním Božím záměrem. Předpokládá to ovšem, že projde procesem odříkání a očišťování; pouze tehdy uschopní milujícího přinášet oběti, jak o tom mluví starozákonní Šalamounova Píseň písní. **Erós je zpočátku žádostivý, avšak přibližováním se k druhému se stále méně zajímá o sebe a stále více si klade otázky týkající se druhého**. To se děje v manželství. Předpokladem ale je, že manželství bude výlučné a nerozlučitelné. Předmětem lásky musí být „tato osoba“ a „navždy“, jen tak se láska stane trvalou extází, exodem z vlastního já. Dokonale zušlechťen je erós na kříži, kde se slévá s agapé. Čtenáři, který zná nauku amerického teologa Dr. Scotta Hahna, se zde může vybavit jeho drsné vyjádření, že křesťanské církve umožňující rozvody vlastně propagují jakousi „sériovou polygamií“.

Papež zdůrazňuje: Monogamní manželství je obrazem monoteistického trojjediného Boha. Už ve Starém zákoně je

biblický Bůh „žárlivě milující“, láska k jeho bez zásluh vyvolanému lidu je přirovnávána k manželské lásce a nevěrnost jeho lidu k cizoložství. Biblické pojetí erótu je tedy úzce spojeno s manželstvím, což nenachází téměř žádné paralely v mimobiblické literatuře. Bez oběti, tedy definitivnosti a exkluzivity manželství, erós upadá a zvrhává se. ...

Na druhé straně ale Benedikt polemizuje také s některými křesťanskými teology, kteří v podstatě dali Nietzschemu zapravdu tím, že erós zcela odsoudili. Podle nich má smysl pouze láska ryze dávající, agapé, či caritas, která lépe zjevuje Boží lásku. Benedikt však píše, že takové lásky by nikdo nebyl trvale schopen, člověk nemůže pouze obdarovávat, musí také přijímat. Aby žil agapé, musí milovat Boha způsobem, který na filosofické a teologické rovině odpovídá erótu. Jinak řečeno: Musí se hodně modlit. Benedikt zde cituje sv. Řehoře Velikého, který říká, že dobrý pastýř musí být zakořeněn v kontemplaci, jediné tak bude „skrze niterné soucítění na sebe vztahovat slabosti ostatních.“ Tak Mojžíš stále znovu vstupoval do posvátného stánku a setrval tam v rozhovoru s Bohem, aby pak mohl být k dispozici svému lidu.

Mírou lidské lásky je Boží láska, která je nám dávana jako první. **Proto ani naše láska nesmí být pouze afektivní, musí být činná. Láska vyžaduje odhodlání tady a teď.** Motivuje nás k připodobňování se Bohu, formuje náš intelekt a vůli, která se sjednocuje s vůlí Boží. Nakonec se Bůh stává radostí člověka. Věřící hledí na své bližní Kristovými očima a reálně miluje i osoby, které mu nejsou příjemné. Každý člověk potřebuje pohled lásky svého bližního a rád na něj odpovídá. Láska k Bohu a k bližnímu se stávají jediným příkazáním a přitahují nás i lidi, které milujeme, k Bohu. Takto bude nakonec Kristus všechno ve všem.

Tolik první část, do které jsme jen velmi letmo nahlédli. Z obsáhlé a hutné druhé části encykliky vybereme pouze několik myšlenek, víc nyní není možné. K mnohým zde rozpracovaným tématům již existují důkladné komentáře a jistě ty nejlepší teprve přijdou.

Tak zde papež mimo jiné hovoří o autonomii církve a světských skutečnostech. **Sociální nauka církve předkládá argumenty na základě přirozeného zákona, kterými apeluje na rozum, není však jejím úkolem, aby tuto nauku prosazovala politickými prostředky:** „Církev nemůže a nesmí vzít do svých rukou politický boj, aby tak budovala tu nejspravedlivější možnou lidskou společnost. Nemůže a nesmí se postavit na místo státu.“ Právě ve chvíli psaní tohoto komentáře byl papež na návštěvě v Polsku, kde se vyjadřoval podobně; jde tedy zřejmě o záležitost, která mu značně leží na srdci.

Ocitujme z dalšího podstatného tématu: „Lásky – caritas – bude vždy potřeba, a to i v té nejspravedlivější společnosti. Neexistuje žádné spravedlivé státní uspořádání, jemuž by se podařilo to, aby služba lásky byla zbytečná. **Ten, kdo se chce zbavit lásky, směřuje k tomu, že se zbaví člověka jakožto člověka.**“ Zde nacházíme důraznou polemiku s komunismem a obecně veškerým sociálním inženýrstvím. Stát, který do sebe pohltí všechny sociální funkce, se nutně stane byrokratickým monstrem, které nebude potřebám lidí vyhovovat.

Svatý otec dále silně zdůrazňuje, že křesťanská charita, ať už institucionální nebo individuální, má podstatný rozlišující rys, pro který ji se službami státních institucí nepůjde nikdy zaměnit – je to právě osobní láska ke každému jednotlivému člověku, který není pouze klientem, ale bratrem či sestrou v Kristu. Můžeme vytušit, že zde má nejvyšší pastýř na mysli tak mnohé členy řeholních kongregací činného života, ale ostatně i laické pracovníky katolických charit, kteří trpí pochybnostmi o smyslu svého povolání, protože dnes na mnoha místech světa na instrumentální rovině podobné služby poskytuje stát sám.

Dále papež píše mimo jiné o globalizaci, o nezbytné pokoře Božího služebníka, o tom, že praktikování bliženecké lásky musí být svědectvím o Kristu, ne však proselytismem ve smyslu nucení k víře. Když Benedikt hovoří o církvi, používá dnes nepřilíš používaný termín „Boží rodina“. Na závěr se vrací ke klčovému motivu první

PROMLUVA PŘI POŽEHNÁNÍ VARHAN V REGENSBURGU

Drazí přátelé!

Tento ctihodný dům Boží, basilika Naší Paní zur Alten Kapelle, byl nádherně zrestaurován a dostává dnes nové varhany, které budou nyní požehnány a slavnostně určeny svému účelu: oslavě Boha a budování víry.

Byl to kanovník této kapituly Carl Joseph Proske, který dal v 19. století podstatný impuls obnově chrámové hudby. Gregoriánský zpěv a starobylá klasická polyfonie byly integrovány do liturgického dění. Péče o chrámovou liturgickou hudbu ve zdejších kostele měla svůj význam, který sahal za hranice tohoto regionu a činil z Řezna centrum hnutí reformy chrámové hudby, jejíž vliv sahá až do přítomnosti.

V konstituci o posvátné liturgii (Sacrosanctum Concilium) 2. vatikánský koncil praví, že „bohoslužebný zpěv, vázaný na slova liturgie, tvoří nezbytnou nebo integrující součást slavné liturgie“ (n. 112). To znamená, že hudba a zpěv jsou něčím více než okrášlením kultu – samy jsou součástí liturgického konání. Slavnostní chrámová hudba spolu s chórem, varhanami, orchestrem a zpěvem lidu není nějakým dodatkem, který liturgii orámuje a učiní příjemnou, ale je důležitým způsobem aktivní účasti věřících na bohoslužebném konání. Varhany jsou odedávna a právem kvalifikovány jako královský hudební nástroj, protože přebírají všechny zvuky stvoření a jsou ozvěnou plnosti lidských pocitů. A navíc

jako každá kvalitní hudba, tím že transcendují kvality pouze lidské, odkazují k Bohu. Velká různost varhanních témbů od nejtisších až k nejhlasitějším z nich činí nástroj převyšující všechny ostatní. Jsou schopny být ozvěnou všech oblastí lidské existence. Četné možnosti varhan nám určitým způsobem připomínají nezměrnost a velebnost Boží.

Žalm 150 hovoří o trubkách a flétnách, harfách a citerách, cimbálech a tympánech: všechny tyto hudební nástroje jsou vyzvány přispět ke chvále Boží Trojice. Varhany se svými četnými píšťalami a rejstříky mají formovat celek. Pokud se tam či onde něco zablokuje, je-li jedna píšťala rozladěna, slyší to v první chvíli snad jen cvičený sluch. Ale pokud je jich rozladěno více, pak se nesoulad zvětšuje a stává se nesnesitelným. Také píšťaly těchto varhan jsou vystaveny teplotním změnám a faktorům opotřebování. A to je obraz našeho společenství. Jako má ve varhanách ruka odborníka převádět disharmonie do souzvuku, tak musíme také v Církvi v různosti darů a charismat, nacházet za pomoci společenství víry stále nové akordy Boží chvály a bratrské lásky. Čím více se prostřednictvím liturgie necháme proměnit v Krista, tím více budeme schopni proměnit také svět vyzařováním dobroty, milosrdenství a Kristovy lásky k lidem.

Velcí skladatelé svou hudbou chtěli každý svým způsobem nakonec oslavovat Boha. Johann Sebastian Bach napsal do

takovým kněžím to neřádne panovanie odjato a staveno bylo.

³ Jde o Carla Carafu, apoštolského nuncia v Rakousku v letech 1621 – 1628, který zemřel 1644, nikoliv o pozdějšího kardinála Carla Carafu della Spina, který byl nunciem v Rakousku v letech 1658 – 1664; oba byli ve svých dobách biskupy v Avereze.

⁴ http://www.hostyn.cz/jezuite_Brazdil.htm

Karel Korous

Foto

- Sv. Petr Canisius

(* 8. 5. 1521 Nimwegen, Holandsko;

† 21. 12. 1597 Freiburg im Üchtland, Švýcarsko)

SVATÝ VÁCLAV

Před časem proběhla v parlamentu debata: uctít sv. Václava státem uznaným svátkem, nebo zůstat u dosavadní praxe, aby to byl všední, pracovní den? Kdo žádali pracovní den, vykřikovali v parlamentě, co se naučili za éry komunistické: „proč uctívat svátkem kolaboranta, který ohýbal hřbet před Němci?“ To byla tenkrát stranická poučka, jíž se měl zostudit katolický světce. Řada moudrých historiků a politologů ukázala, že není pravdou, že by sv. Václav podlehl Němcům a platil jim tribut.

Sv. Václav byl tvůrcem státu. On spojoval rozličné kmeny v jeden celek. On na troskách Velkomoravské říše, která byla rozvrácená Avary, založil nový, křesťanský, přemyslovský stát. On přesadil dílo sv. Cyrila a Metoděje z Moravy do Čech, když poskytl útočiště jejich pronásledovaným žákům. Pro sv. Václava byly chrámy pomocníky v jeho osamoceném boji s pohanskými nemravnostmi. Proto osobně položil základy překrásné svatovítské katedrály v Praze. Tento chrám je zasvěcen sv. Vítu, mučedníku a vojínovi, jakoby v předtuše, že sv. Václav jako vojín Kristův, bude následovat sv. Víta mučednickou smrtí. Zdálo se, že jeho náboženské a politické úsilí přetřhla ruka vraha. Ale není tomu tak. Václav, který padl u prahu chrámu, vstoupil na nebeský trůn, odkud

duchovně vládne českému národu. Jak krásně praví Paul Claudel ve své básni, že jiní panovníci své území dobyli nebo vyženili – ale Čechy svého panovníka Václava vstřebali. On si svou krví získal duchovní vládu nad národem. Už roku 932, tj. tři roky po jeho zavraždění, se konalo, pod vedením jeho kajícího bratra Boleslava, převezení těla sv. Václava do Prahy – co jiného to bylo než posmrtný hold, který vzdal národ svému panovníkovi.

My vidíme ve sv. Václavu křesťana a světce. Václav se nezúčastňoval tehdejších trhů na otroky, ani nepředpisoval stále daně, aby se obohacoval a vedl rozmařilý život, neboť „lačněl a žíznil po spravedlnosti.“ Václav chtěl vládnout spravedlivě, nikoho neutiskovat, což se nelíbilo polopohanským velmožům, a musel tak trpět „protivenství pro spravedlnost, aby si získal království nebeské.“ A tento náboženský ráz ozářil sv. Václava nebeskou slávou a nehynoucí sympatií českého národa.

Kam se poděl pomník generalissima Stalina, kde jsou nějaké památky po Hitlerovi – kteří si osvojovali božskou moc? A pomník sv. Václava přečkal „vítězný socialismus“, i když se různé pomníky horlivě odstraňovaly.

Knížeti Václavovi je jistě lhostejno, zda v jeho den bude svátek nebo ne. On již vzal svou odměnu. Kdyby žil prostopášně, válčil, utiskoval, dávno by byl zapomenut, jako budou zapomenuti dnešní nadutci, tuneláři a chlípníci.

My však prosíme, aby nedal zahynout duchu národa, všemu krásnému, lidskému, duchovnímu, co minulost vybudovala. Nedej zahynouti našim velebným chrámům, aby se nestaly mrtvými zdmi, ve kterých už nebude zaznívat zpěv a modlitba, nedej zahynouti, aby Boží chrámy – lidská srdce – se staly vypáčenými svatostánky, ve kterých by už nebylo Boha, ale jen prázdnota a náboženská tma. Proto, sv. Václave, oroduj za nás a pomoz nám v naší snaze, aby křesťanství v naší zemi nezahynulo!

P. Josef Dobiáš - září 2006

části, k nenahraditelnému významu modlitby.

Po zvolení kardinála Ratzingera papežem řada lidí zatajila dech a očekávala velké reformy směrem k tradičnějšímu pojetí víry. Po prvním roce pontifikátu se domnívají, že se papež vybarvil jako laskavý starý teolog, který rád přednáší, ale příliš nejedná. To je však klamné zdání. Ne, nejde o ticho před bouří, spíše už rok vane silný a klidný pasát, který není ničím jiným, než dovršením práce předchozího papeže na správné interpretaci II. Vatikánského koncilu. Změny nejsou příliš viditelné, ale jsou hluboké a probíhají prakticky ve všech oblastech katolického života. **Benedikt XVI. je nepochybně papežem reformním, stejně jako jimi byli jeho předchůdci na konci druhého tisíciletí.** I tato encyklika je dílem reformním, i když to odhalilo jen málo komentátorů. Někteří však pod jemným povrchem odkryli houževnatou ocel. Benjamin Wiker z amerického Institutu sv. Pavla pro biblickou teologii napsal: „Deus Caritas Est

je vyhlášením války a je nabitá ostrými zbraněmi, které ale mají neviditelné provedení.“

Na závěr ocitujme dvě místa z papežovy předmluvy k encyklice, která nám odhalí, co leží papeži na srdci nejvíce: „Uvěřili jsme v Boží lásku – právě tímto způsobem může křesťan vyjádřit základní rozhodnutí svého života.“ A na závěr předmluvy: „Mým přáním je proto položit důraz na některé základní prvky, aby se tak ve světě podnítilo obnovené odhodlání lidí rozhodněji odpovídat na Boží lásku.“ Svatému otci jde o povolání.

David Petrla

Článek jsme ve zkrácené verzi výjimečně převzali, a to z časopisu **Mezi řádky** č. 29/2006. Učinili jsme tak proto, abychom našim čtenářům představili časopis, dle našeho názoru hodný doporučení; vydává jej Axis – asociace pro šíření dobré literatury a lze si o něj napsat na adresu Zelená 267, 530 03 Pardubice; tel. 224 319 066, mail asoc.axis@post.cz – je zdarma nebo za dobrovolný příspěvek.

DĚTI A MLÁDEŽ

34. DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE S OTCEM BISKUPEM

A 7. REPREZENTAČNÍ PLES MLÁDEŽE

Toto setkání se uskuteční 21. 10. 2006 v Liberci-Ruprechticích. Hlavním motem je biblický citát „Svítilnou mým nohám je tvé slovo a světlem mé stezce“ (Žl 119 [118], 105).

Téma: Katechismus a modlitba

Místo: Sál „U Košků“

Začátek: 9.45

Odpolední program: vystoupení skupiny Solideo od 14.30 v kostele Nalezení sv. Kříže v Liberci. Mše svatá s otcem biskupem Pavlem v 16.00.

7. reprezentační ples mládeže

Místo: Sál „U Košků“

Začátek: 19.00

Soutěže! Bohatá tombola! Hraje hudební skupina Firmus. Vstupné 50 Kč.

Na setkání je možné přijet už v pátek a zůstat až do neděle. Pro ty, kdo přijedou již

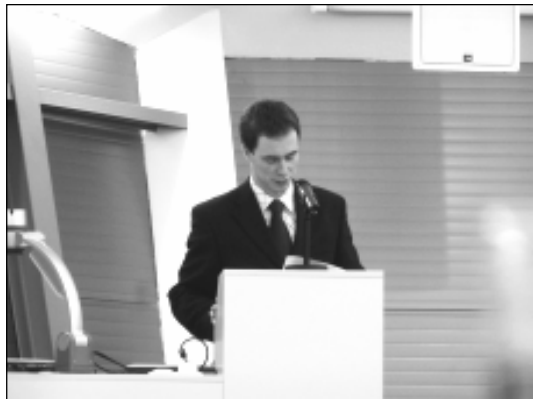
v pátek, hlase se na arciděkanství na náměstí, naproti kostelu Sv. Antonína Velikého. S sebou si vezmete: spacák, karimatku, 30 Kč na oběd, plavky – kdo budete chtít jít v pátek večer od 18.00 na bazén a hlavně dobrou náladu. Na Vás na všechny se těší Diecézní centrum mládeže a celý Liberec!

MLADÍ KŘESŤANŠTÍ DEMOKRATÉ

PŘEDSEDA Z LIBERECKÉHO KRAJE

Je již určitou tradicí, že se v druhé polovině září sjedou Mladí křesťanští demokraté z celé země, aby si zvolili své celostátní vedení a aby diskutovali o budoucnosti své organizace i o politice obecně. Letos se konal celostátní sjezd o víkendů 23. a 24. září ve Žďáru nad Sázavou. Zúčastnilo se ho kolem 80 delegátů téměř ze všech krajů České republiky.

Hlavním bodem sjezdu byla volba členů předsednictva MKD. Dlouholetý předseda

David Čermák již neusiloval o obhajobu svého mandátu. Jeho nástupcem se stal Mgr. Jakub Kříž, dosavadní místopředseda MKD. Dalšími členy předsednictva MKD byli zvoleni Ing. Pavel Holeš (Zlínský kraj), Lukáš Janeček (Královéhradecký kraj), Ing. Marian Jurečka (Olomoucký kraj) a Martin Svejkovský (Plzeňský kraj).

Zahájení sjezdu se zúčastnili jako hosté členové předsednictva KDU-ČSL Ing. Jan Kasal a Ing. Ludmila Müllerová. Ti ve svých projevech vyzvali mladé, aby se nebáli angažovat v politice KDU-ČSL a více usilovali i o řídicí funkce ve straně, a to i o ty nejvyšší. Jan Kasal potvrdil zájem KDU-ČSL na podepsání nové smlouvy o vzájemné spolupráci mezi KDU-ČSL a MKD. Oba významní hosté po té ochotně odpovídali delegátům sjezdu na jejich otázky a zajímali se o názory mladých na vývoj v KDU-ČSL.

V reakci na slova hostů přijal sjezd usnesení, ve kterém vyjádřil podporu členům MKD, kteří budou na prosincovém sjezdu kandidovat do nového předsednictva KDU-ČSL. Delegáti také vyzvali sjezd KDU-ČSL, aby zkrátil funkční období stranických orgánů. Domnívají se, že čtyřleté období nenaplnuje zásadu přirozené obměny ve stranických grémiích.

Troufám si říct, že nové předsednictvo MKD je důkazem toho, že hodnotově orientovaná politika je atraktivní i pro mladé. Chci všechny ujistit, že přijímáme svoji odpovědnost za budoucnost křesťanské demokracie v České republice. Jsme připraveni pomoci KDU-ČSL v této době hledání svým elánem i svými nápady a ideály.

Jakub Kříž, předseda MKD

KATOLICKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ

13. – 15. 10. 2006

Drakiáda – skauti, skautky

Višňová (Organizuje Fišta, Skipík, Lečo)

Sraz: 13. 10. 2006 v 16.30 na ČD

Návrat: 15. 10. 2006 v 11.30

S sebou: večeri na pátek, 1 – 1 chleba + mazadla, do trojice těstoviny, 10 dkg cihly v celku, gulášovku do trojice, vánočku nebo buchty od maminek na nedělní snídani, nůž, KPZ, pláštěník, spacák, karimatku, ešus, lžící, hrnek, hygienické potřeby, morální vzpruhy + ovoce, papír a tužku, toaletní papír, 130 Kč, příp. bačkory

Fišta, Skipík, Lečo

20. 10. – 22. 10. 2006

JAMAJAMÍ – roveři, rangers, rádcové neznámo – tajné (Organizuje Sova a spol. info pro Vás – VLK)

27. – 29. 10. 2006

Výprava pro světlušky a vlčata do Hradčan u Mimoně

(Organizuje Štika + Jagy)

Sraz: pátek 27. 10. 2006 v 16.15 na nádraží ČD (odjezd 16.40 směr Česka Lípa, příjezd do Mimoně 17.53)

Návrat: neděle 29. 10. 2006 v 13.24 na nádraží ČD (odjezd z Mimoně v 12.09)

Mše sv.: bude v Mimoně v 9 h

S sebou: jídlo na páteční večeri, 1 chleba + mazivo, ovoce, sušenky, bábovky od maminek na nedělní snídani, gulášovou polévku v sáčku do trojice; nůž, KPZ, pláštěnka/deštník, pohory či pevné boty, teplé oblečení dle počasí, toaletní papír, bačkory, spacák, karimatku, 120 Kč

Nechť má každý své věci zabaleny v jednom bafohu.

6. 11. 2006

Výprava s Bručounem, jednodenní pro skautky, skauty. Asi půjdeme z Ještědu směrem dolů.

12. 11. 2006

Instruktaž o používání literatury a internetu – rádcové

Liberec (Organizuje Šídlo, Vlk)

8. 12. – 10. 12. 2006

Mikulášská – všichni

Seleška (Organizuje R&R, Puma)

Čmelák

Maria, mnozí lidé už neuměli udělat znamení kříže. Horalé a pastýři v Abruzzách, Kalábrii a Apulii žili v pohanství plném kouzel.

Veřejná morálka byla v rozvratu. V roce 1517 převyšoval počet registrovaných prostitutek ve Svatém Městě počet počestných žen. V roce 1549 měl Řím 60 tisíc obyvatel, okolo pěti tisíc kurtizán a mnoho tisíc prostitutek. Podobná situace byla v ostatních italských městech. Zaráží ale netečnost nejen státní, ale i duchovní moci vůči tomuto stavu věcí. Prostituce byla brána, podobně jako dnes u mnohých daňových úřadů v západní Evropě, téměř jako slušná profese. Bula, zakládající bratrstvo „Santa Catharina della Rosa ai Funari“ z roku 1560 výslovně uvádí rodiče, kteří vlastní dcery strkali do bahna výdělečného neřádu. Velký podíl na tomto stavu měli humanisté a umělci, kteří udávali tón způsobu života horních vrstev. Rádi a bez skrupulí pobývali s kurtizánami, vychvalovali slovy, obrazy i sochami jejich „půvab“, opisovali je přívlastky velmi odlišnými od křesťanský upřímného a pokorného názvu *hříšnice*. Nyní to byly *mistryně veselé vědy*. Vedle nevázanosti panoval i nedostatek úcty k lidskému životu a majetku druhých. Dokonce i v malých italských městech bylo ročně 50 až 150 vražd, většinou loupežných.

Svatý Ignác a jeho následovníci měli temnou stranu života ožebračených lidí, sirotků a nemocných stále na očích: neobraceli se k lidem vzhůru, ale dolů, do prostředí lidí zbídačených a vyděděných. To bylo, spolu s nápravou morálky, i hlavním motivem ignaciánského apoštolského a charitativního počínání.

Další vážnou pohnutkou katolické reformy bylo odmítnutí svévolného výkladu Písma, které započal Viklef a Hus, a důkladně zdůvodněné odmítnutí takto vzniklého učení protestantů – Luthera a Kalvína.

K čemu vedl husitský rozkol a rozmanitost vyznání v 16. století?

Dnes mnohdy dokonce obdivovaná rozmanitost vyznání v předbělohorské době vedla k tomu, že v mnoha městech Čech i Moravy bylo i pět vyznání, v Třebíči např. žilo pohromadě 20 sekt a každý si vykládal Písmo podle svého. Tato atmosféra

měla špatný vliv na laickou společnost i na kněžskou kázeň. Nejednotný výklad křesťanských povinností byl jedním ze zdrojů špatných mravů. Lidé si kněží (mnohdy oprávněně) nevážili.

Školy řídili utrakvisté a luteráni. Přitom úpadek nejen mravů, ale i vzdělanostní byl všeobecný. Utrakvisty vedená Karlova universita ztratila úroveň. V polovině 16. století se zde osm let (!) nekonaly zkoušky. Z tohoto stavu vznikla mezi vlivnými poctivými katolíky potřeba vlastního bohosloveckého učiliště a sílil i tlak na obsazení arcibiskupského stolce. Utrakvisté ale odmítli katolické profesory přijmout.

O jesuity požádalo⁴ arcibiskupství pražské za podpory samotného císaře Ferdinanda I. Petr Canisius, provinciál Hornoněmecké provincie, podává roku 1555 sv. Ignáci zprávu, že je možné vyslat do Čech Tovaryšstvo. Delší dobu se jednalo o přidělení domu. Z nabízených tří objektů nakonec Petr Canisius vybral starobylé dominikánské středisko u Sv. Klimenta. 18. 4. 1556 přichází do Prahy s papežským požehnáním a s doporučujícím listem sv. Ignáce prvních 12 jezuitů (čtyři kněží a osm scholastiků). Byli to Vlámové, Italové, Španělé a Němci. Sv. Ignác jim nařídil, aby se naučili česky.

¹ blíže např. http://www.rozhlas.cz/toulky/vysila_praha/_zprava/118059

² podle Palackého: Mnozí kněží a mniši světským právem panují nad velikým zbožím tělesným, proti příkázání Kristovu a na překazu svému úřadu kněžskému a k veliké škodě pánom stavu světského: aby

K TEMNOTÁM V ČESKÉ HISTORII (2A)

Co předcházelo třicetileté válce v Čechách?

Vztah šlechticů ke králi byl dlouhodobě napjatý, moc pánů byla velká. Už císař Karel IV. pro nevělu panstva neprosadil Majestas Carolina (pokus o psané zemské právo z konce září 1355¹). Majetek protestantské šlechty pocházel většinou z územních zisků z doby husitské, kdy jej sebrali Církvi. A k tomu byl prvotním impulsem Viklefův požadavek, že majetek má být odebrán kněžím a předán světskému stavu. Husité to 30. 7. 1419 převzali do třetího pražského artikulu². Ztráta majetku poražených, resp. majetkový trestní postih byl tedy součástí české právní tradice.

Po odeznění husitské zkázy si český sněm poprvé a naposled zvolil (po smrti Ladislava Pohrobka) 2. 3. 1458 králem českého šlechtice z nekrálovského rodu, dosavadního zemského správce Jiřího z Poděbrad, tzv. husitského krále. (Jako čtrnáctiletý mladík po boku svého ochránce Hynka Ptáčka z Pírkštejna pravděpodobně bojoval 30. 5. 1434 v bitvě u Lipan – a to na straně vítězné Panské jednoty proti táboritům a sirotkům, vedeným Prokopem Holým.) Politická realita (katolický český král byl nejvýznamnějším volitelem římského císaře) nutně vedla po úmrtí Jiřího roku 1471 znovu k volbě katolíka – Jagellonce Vladislava II.

Pevnost ve víře byla u části šlechticů sice silná, její obsah a stálost však byly vratké: zjištění majetku a moc u nich určovaly mnohdy to, čemu věřili. Za Jagellonců se vysoká šlechta cítila „tak silná v kramflecích“, že páni ironicky říkali: „Ty jsi náš král a my jsme Tvoji Páni.“ Tato situace pokračovala i po nástupu Habsburků na český trůn. Svědčí o tom neslavně skončené spiknutí části protestantského panstva v r. 1547, z jednotlivců pak např. činnost katolíka Jiřího Popela z Lobkovic. Ten využil svých styků a způsobil císaři Rudolfovi II. mnohé potíže, které vyústily v úmyslném ukončení zemského sněmu r. 1593.

Mezi konfesemi panovalo napětí. Ferdinand I. se snažil náboženské poměry zmírnit vstřícností k utrakvistům. Vymohl uznání kalicha, které bylo vyhlášeno 23. 7. 1564, dva dny před jeho smrtí. To, oč

Ferdinand usiloval a v čem viděl záruky náboženského uklidnění, již ale poluterštelým husitům nestačilo.

Co předcházelo evropské katolické reformaci, její motivy?

Nejednalo se jen o pouhou rekatolizaci Českých zemí, katolická reforma měla evropský rozměr. Její hlavní pohnutkou byla potřeba změnit duchovní poměry v zemích Evropy. V 16. století se v Evropě lépe hospodařilo. Inspirací byla úspěšná činnost klášterních komunit i působení panovníků. Na konci 15. stol. byla objevena Amerika, v 16. století začalo osídlování Střední a Jižní Ameriky. Důsledkem byl růst bohatství a překotný rozvoj hospodářství.

S dobou renesanční máme dnes spojen rozkvět umění, dobrého i špatného. Tato doba měla své výrazně záporné stránky. Ctnosti v katolických zemích zvlažněly.

Např. na území dnešní Itálie „dobré bydlo“ odvádělo hodnostáře, šlechtu, umělce a bohaté kupce od víry – ke konsumu renesanční kultury. Úpadek panoval i mezi klérem. Běžní lidé se naproti tomu vyznačovali nepřítomností kultury, dokonce příklonem k pohanství a divokostí (v každém smyslu toho slova). Vynořila se idea „lidství“ (humanismu), která posléze zdegenerovala odpoutáním se od Boha, evangelia i od církevní autority. Učenci přestávali v jednotlivci vidět zvláštní Boží stvoření. Začali klást důraz na potřeby jedince bez ohledu na potřeby ostatních, na jeho subjektivní názory bez ohledu na objektivní skutečnost, na kritiku bez úcty a na nezávislost bez odpovědnosti. Důsledkem byl mj. nárůst sobectví. Opětne tak začalo působit pohanství (tzv. návrat k Římské říši) a nově – volnomyšlenkářství (každý má svou pravdu). Náboženský, morální i církevní život byl ubohý, i církevní instituce byly ve stavu hlubokého úpadku. Ustala charitativní činnost. Ožebračení lidé, sirotci a nemocní byli prakticky bez pomoci. (Světské vlády se o sociální situaci těchto nebožáků nestaraly ze zásady.) Nuzní majetkem i mravně žili „mimo“ vliv Písma, tj. v hluboké náboženské ignoranci. Zpráva nuncia biskupa Carafy³ dokládá blížící se zánik zpovědí a velikonočního přijímání, neznalost základních modliteb jako Otče náš a Zdrávas

HISTORIE

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

POLITIKA „USMÍŘOVÁNÍ“ VE 30. LETECH MINULÉHO STOLETÍ (1) – STÁT

Politika tzv. appeasementu bývá obvykle spojována s druhou polovinou třicátých let, ale její charakteristické příznaky se objevily v britské zahraniční politice již krátce po Hitlerově nástupu k moci. V klíčovém dokumentu Imperiálního výboru obrany z roku 1934 – „Základní principy britské strategie“ – představovalo nacistické Německo vzdálenou, mlhavou hrozbu. Bezpečnostní priority vlády Jeho Veličenstva spočívaly v udržení námořní převahy, v obraně Egypta, Palestiny, Suez a Indie, záštítě metropole a teprve na posledním místě figurovala obrana Nizozemí, Belgie a přístavů v Lamanšském průlivu. Tyto strategické konstanty trvale ovlivňovaly politiku britských vlád a modifikovaly její snahu o nalezení mocenského kompromisu jak s Německem tak s Itálií. V memorandu vysokého úředníka Foreign Office E. H. Carra o rakouské otázce z února 1934 byly již naznačeny základní kontury politiky usmíření – dorozumění s Berlínem, a to i za cenu obětování Rakouska a Československa. „Celá podunajská oblast se tak postupně změnila v zónu politického a hospodářského vlivu Německa. To vše přinese Velké Británii značné výhody, neboť střední Evropa konečně získá politickou a hospodářskou stabilitu.“ V této souvislosti je ovšem nutné zdůraznit, že politické koncepce vládních kabinetů Spojeného království byly silně ovlivněny vědomím omezených možností britského vojenského potenciálu. (Nesmíme také zapomínat na trvalou britskou skepsi vůči versailleskému systému poválečného uspořádání a na toleranci Londýna vůči jeho možné revizi.)

Bodem zvratu v evropském dění byl německý vpád do demilitarizované zóny v Porýní 7. března 1936 a následující selhání Francie. Ta se po ztroskotání svého

úsilí o prosazení myšlenky kolektivní bezpečnosti zcela podřídila Velké Británii a její politice usmířování nacistického Německa a fašistické Itálie.

Remilitarizace Porýní vážně narušila i francouzský bezpečnostní systém ve střední a jihovýchodní Evropě a podpořila korozi malodohodového svazku. Představy o možné velmocenské roli tohoto seskupení ztroskotaly. Maďarský územní revisionismus zůstával sice i nadále určitým integračním faktorem, ale již poměr k nacistickému Německu byl odlišný. Narůstající československo – německé napětí bylo pro Bělehrad a Bukurešť motivem k hledání vlastní cesty k dohodě s Berlínem.

Novým neuralgickým ohniskem v Evropě se stala občanská válka ve Španělsku (1936 – 1939). Z iniciativy Velké Británie přistoupily západní demokracie na politiku tzv. neintervence. Baldwinova konzervativní vláda zcela jednoznačně usilovala o lokalizaci a pacifikaci pyrenejského konfliktu, ale nedokázala zabránit razantním zásahům Německa, Itálie a Sovětského svazu do válečného dění ve Španělsku. Londýn snad oprávněně nedůvěřoval španělské republikánské levici, socialistické i komunistické, nicméně jeho koncepce nevměšování nakonec vyústila v nepřímou podporu národního Španělska a německo – italských interventů. V tzv. džentlmenských dohodách s Římem z ledna 1937 a dubna 1938 Britové akceptovali Mussoliniho agresi v Etiopii, ale jejich záměr oslabit duceho svazek s Berlínem byl zcela iluzorní. Vzhledem k etiopskému a posléze i španělskému angažmá se Itálie stále více podřizovala německým zájmům, což ostatně dokumentoval i její přístup k anšlusu Rakouska.

Pro budoucí zaměření německé expanze měla zásadní důležitost Hitlerova schůzka s představiteli branné moci a zahraničního úřadu, která se uskutečnila 5. listopadu 1937. V programovém projevu Hitler konstatoval, že „cílem německé politiky je

zachování národa a jeho rozšíření.“ Opakoval známé argumenty o nedostatku vhodné zemědělské půdy pro německý národ a za jediné východisko označil získání „užitečného prostoru“ v Evropě. „Proto musí říše bezpodmínečně jednat, nejpozději v letech 1942 až 1945, neboť dokončí zbrojení, které by při dalším otálení zastaralo.“ Za první cíl připravované války označil souběžné pokoření Rakouska a Československa, přičemž poznamenal, že „Anglie a nejspíše i Francie již ve vsí tichosti Čechy odepsaly.“

Koncem listopadu 1937 odjel do Německa lord strážce pečeti Halifax. Cílem cesty byla diskuse o problémech středoevropského prostoru. V důvěrných rozhovorech s Hitlerem v Berchtesgaden Halifax zdůraznil britský nezájem na střední a východní Evropě. „Nevylučuje se jakákoli změna státu quo v Evropě, tím se míní Gdaňsk, Rakousko a Československo ... Anglie má zájem na tom, aby k těmto změnám došlo pokojnou evolucí a aby bylo možno vyvarovat se metod, které by mohly způsobit další otřesy jak pro vůdce, tak pro jiné státy.“ Výsledek schůzky potvrdil předchozí Hitlerovy závěry. Británie dala Německu prakticky zelenou pro akce vůči Rakousku a Československu, ale současně dokumentovala i svojí slabost.

Dne 12. března 1938 vtrhla hitlerovská vojska do Rakouska. Německo získalo společnou hranici s Maďarskem, Jugoslávií a Itálií. Cesta na Balkán byla otevřena. Velká Británie a Francie, které garantovaly rakouskou nezávislost, nepodnikly nic na její obranu. Rusové sice navrhli svolání konference evropských států k otázce zajištění míru, ale Stalinovi v čase velkého teroru již evropské demokracie příliš nedůvěřovaly. Manévrování mezi Charybdou nacisticko-fašistické totality a Scyllou krvavé stalinské diktatury bylo velmi obtížné, ale tato skutečnost nikterak neomlouvá selhání západních demokracií.

Vzrůstající ohrožení Československa v létě 1938 zdůraznilo nebezpečí válečného konfliktu, ale jediným výsledkem horečné diplomatické aktivity byly nové pokusy o „usmíření“ mezi Německem a oběma

západoevropskými mocnostmi, které vyvrcholily podpisem mnichovské dohody. Naplněním německých požadavků se změnil nejen geografický obrys československého státu, ale i jeho politický systém.

Po 15. březnu 1939 začala německá aktivita již bezprostředně ohrožovat zájmy Velké Británie na Balkáně a ve Středozeří. Možnosti odporu vůči rozpínavosti Třetí říše byly v jihovýchodní Evropě – vzhledem k faktickému rozkladu tamních regionálních obranných svazků – prakticky vyčerpány a Chamberlainův kabinet stanul před zásadním rozhodnutím. Sled událostí znepokojil i polskou vládu, která posléze 24. března požádala Británii o uzavření tajné spojenecké dohody. V Londýně diskutovali o této možnosti o týden později. Opět rozhodlo stanovisko náčelníků štábů, kteří se shodli v názoru, že v případě války s Německem bude Anglie potřebovat polského spojence. Premiérova formulace jednostranné záruky sice nebyla kategorická, ale britsko – polské komuniké z 6. dubna otevíralo cestu k podpisu finální smlouvy. V témže čase obsadila italská armáda Albánii a Velká Británie následně garantovala bezpečnost Rumunska, Turecka a Řecka.

Těmito aktivitami se Spojené království začalo postupně odklánět od dosavadní koncepce appeasementu – a přes její recidivu v létě 1939 – společně s Francií směřovalo ke konfrontaci s nacistickým Německem. Úplný rozchod s dědictvím politiky usmířování však nastal až v souvislosti s nástupem Churchillova vládního kabinetu v květnu 1940.

Pokud si připomínáme antické rčení „historia magistra vitae“, pak by výsledky „usmířování“ z 30. let měly být varovným „mene tekel“ i pro naší současnost. Jakékoliv ústupky vůči hrozbám globálního terorismu, byť i v zájmu tzv. politické korektnosti, jsou skutečnou cestou do pekel.

(druhá část příště – Církev)

Vladimír Nálevka

NAPOLEON (5)

Napoleonův pád

Napoleonova tragédie se chýlila ke konci. Krutě stíhán porážkami ve Španělsku, po porážce u Lipska, chtěl s papežem opět dohodnout nový konkordát, ale doba tomu už nepřála. Docílil, že papež dne 25. ledna 1813 podepsal jakési prelimináře, předběžné dohodnutí smlouvy, ale Napoleon je falsifikoval a uveřejnil je jako nový konkordát. Papež hned v dopise císaři prohlásil ony prelimináře za neplatné. Napoleon na to nedbal. Dokonce dal papeže znovu odvézt do Savony a přísně střežit.

„Doba“ však už imperátorovi nepřála. V březnu 1814 propustil papeže na svobodu a v dubnu byl přinucen podepsat prohlášení, že se vzdává francouzského trůnu. Jako zajatec byl odvezen do vězení na Elbu, pak na ostrov sv. Heleny na jihu Afriky, kde jako Prometheus na pusté skále opodál lidské společnosti strádal dlouhých šest let života.

Ze zápasu s Napoleonem nevyšlo papežství poraženo, nýbrž posíleno. Ukázala se na něm pravdivost někdejšího výroku Napoleonova, že vždy to byl duch, jenž posléze zvítězil nad kordem. Navždy zůstane památným poměr Pia VI. a Pia VII. k nepřemožitelnému císaři, jehož rozkazům se kořila celá Evropa. A to nad ním byla dokonce vyslovena klatba, když jeho zpupnost neznala míry. Pius VII. Napoleonovi odpustil a když se dozvěděl, že ubohý vyhnanec chřadne na nezdravém ostrově, poslal kardinálu Consalvimu tuto zprávu: „Přijal jsem s velkou bolestí sdělení o jeho stavu, vždyť mu vděčíme za obnovu náboženství ve Francii. Savona a Fontenaibleau jsou omyly ducha v poblouzněné lidské ctižádosti. Proste naším jménem o zlepšení jeho zdravotního stavu, aby byly zmenšeny jeho útrapy.“

Napoleonova smrt

Z vyhnanství na ostrově sv. Heleny psal Napoleon matce a kardinálu Feschovi, aby mu poslali zařízení pro kapli a duchovního, což se i stalo. Před smrtí vydal Napoleon krásné svědectví o Kristu: „Ježíš není jako jiní lidé, jeho náboženství je tajuplné a zvláštní. Ježíš nebyl filosof, pro jeho zázraky

se mu apoštolové klaněli. Já a mně podobní – César, Alexandr, Kýros – jsme velcí v boření a ničení. My jsme dobývali svět, Ježíš dobýval srdce. Vím, že zemřu a že mé tělo bude odevzdáno zemi. To je osud velkého Napoleona. Jaká propast mezi mou bídou a mezi věčnou láskou Kristovou. On je po celém světě nejen hlásán, ale i milován, on žije stále.“ Šest dní před smrtí vzkázal panovníkům tato slova: „Všem vládnoucím rodům odkazuji hrůzu a ponižování, které zakouším v posledních okamžicích.“ Byl opuštěn svou manželkou Marií Louisou, která se údajně v době jeho vězení spustila s nějakým rakouským generálem. Nebyl přítomen ani jeho syn zvaný Orlík, pán na zámku v českých Zákupcích (kde nikdy ani nebyl), který později zemřel v 21 letech na tuberkulózu. Ještě na ostrově vzpomínal na nejkrásnější den svého života, den sv. přijímání. Obširná závěť, kterou nadiktoval, začíná těmito slovy: „1. Umírám v apoštolské a římské církvi, ve které jsem se před více než padesáti lety narodil.“

Napoleon zemřel kající dne 5. května 1821 ve věku 52 let. Byl pochován na ostrově sv. Heleny a po letech bylo jeho tělo převezeno do Invalidovny v Paříži a uloženo do obrovského porfyrového sarkofágu.

Básník Alexandr Manzoni vzpomíná den jeho skonu v básni Pátý máj těmito slovy: „Krásná, věčná, blažená, na vítězství zvyklá víro, plesajíc napiš i toto: že se dosud nikdy před golgotským křížem do prachu neschýlila mysl hrdější.“

P. Josef Dobiáš

Foto

- Stylizovaná představa Napoleonovy smrti

VÍRA, ROZUM A UNIVERSITA

Co vlastně Svatý otec řekl v Regensburgu? *To se z médií nedozvíme. Proto přinášíme doslovné znění přednášky papeže Benedikta XVI., přednášky, která vyvolala bouřlivé reakce islámských představitelů a skoro mlčení představitelů evropských. Čtenáři Obrázku tak mají možnost sami posoudit, zda je kriticky hodnocen islám, nebo spíše několik staletí trvajících evropské rozštěpení mezi rozumovým poznáním a křesťanskou vírou:*

Vážené dámy a vážení pánové!

Je to pro mě dojemný okamžik, že opět stojím za universitní katedrou a ještě jednou smím vystoupit s přednáškou. Moje myšlenky se přitom vracejí do let, ve kterých jsem po krásném období na Vysoké škole ve Freisingu začal akademicky a pedagogicky působit na Universitě v Bonnu. Bylo to v roce 1959, ještě v době starých universit s řádnými profesory. Jednotlivé katedry neměly asistenty ani sekretáře, ale existovala tam bezprostřední setkání se studenty a především také mezi profesory navzájem. V pracovních docentů jsme se setkávali před přednáškami i po nich. Kontakty s historiky, filosofy, filology a přirozeně také mezi oběma teologickými fakultami byly velmi živé. Každý semestr jsme měli tak zvaný akademický den – dies academicus, ve kterém se profesori všech fakult představovali studentům celé university; a tak bylo možné skutečně zažít universitas: to, že ve všech specializacích, kvůli kterým jsme někdy nebyli schopni navzájem komunikovat, přece jen tvoříme jeden celek a pracujeme v celku jednoho rozumu se všemi jeho dimensemi, takže máme také společnou zodpovědnost za správné užívání rozumu; toto jsme mohli zakoušet. Universita byla velmi hrdá také na obě své teologické fakulty. Bylo jasné, že tyto fakulty, tím, že si kladou otázky, jak je možné rozumově zdůvodnit víru, vykonávají práci, která nevyhnutelně patří k celku universitas scienciarum, i když ne všichni dokázali sdílet víru, o jejíž vzájemný vztah s obecným rozumem se snažili teologové. Tato vnitřní soudržnost universitního světa nebyla narušena ani tehdy, když se jednou objevila zpráva o tom, jak se jeden kolega vyjádřil, že na naší universitě existuje něco zvláštního: dvě fakulty, které se zabývají něčím, co vůbec neexistuje – Bohem. To, že dokonce i proti takovéto radikální skepsi je stále nutné a rozumné ptát se po Bohu za pomoci rozumu, a činit to v souvislosti s tradicí křesťanské víry – to bylo na celé univerzitě neoddiskutovatelným přesvědčením.

To všechno se mi vybavilo, když jsem si nedávno přečetl část dialogu, který vydal profesor Theodor Khoury v Münsteru. Tento dialog vedl učený byzantský císař Manuel II. Paleologos asi v roce 1391 v zimním táboře v Ankaře s učeným Peršanem o křesťanství a islámu a o pravdě obou dvou. Byl to pravděpodobně sám císař, který tento dialog zaznamenal během obléhání Konstantinopole v letech 1394 – 1409; tím lze vysvětlit i to, že své vlastní úvahy podává mnohem podrobněji než odpovědi perského učence. Dialog zahrnuje všechny oblasti struktury víry v Bibli a v Koránu a pojednává především o obrazu Boha a obrazu člověka, ale vždy znovu podle potřeby i o vztahu mezi „třemi zákony“: Starým zákonem – Novým zákonem – Koránem. V této přednášce bych se chtěl věnovat pouze jedinému bodu, který je v tomto dialogu spíš okrajový, který mě však v souvislosti s tématem „víra a rozum“ fascinoval a posloužil jako východisko mých úvah.

V sedmém rozhovoru (διאלεξις – kontroverze, spor), vydaným profesorem Khourym, se císař dostává k tématu džihádu (svaté války). Císař určitě věděl, že súra 2,256 praví: „Žádný nátlak ve věcech víry.“ Je to jedna ze starších súr z období, ve kterém byl Mohammed ještě bezmocný a ohrožený. Ale císař přirozeně znal i výrok o svaté válce, napsaný v Koránu, který vznikl později. Bez toho, aby se pouštěl do podrobností, jakou bylo např. rozdílné zacházení s „majiteli Písma“ a „nevěřícími“, obrací se překvapivě příkrým způsobem na svého partnera v rozhovoru s centrální otázkou o vztahu mezi náboženstvím a násilím. Říká: „Ukaž mi, co nového přinesl Mohammed a nalezněš pouze zlé a nelidské věci, jako například to, že ti předsal, abys víru, kterou ti hlásal, šířil mečem.“ Císař potom obšírně zdůvodňuje, proč je šíření víry násilím nesmyslné. Je v rozporu s podstatou Boha a podstatou duše. „Bůh nemá zálibu v krvi; nejednat rozumné (συν λόγω) odporuje podstatě Boha. Víra je plodem duše, ne těla. Kdo chce tedy někoho přivést k víře, potřebuje schopnost dobře mluvit a správně uvažovat, a ne násilí a hrozby ... Na to, abychom přesvědčili rozumnou duši, nepotřebujeme silnou ruku ani nástroje, kterými je možné udeřit, ani jiné prostředky, kterými lze někomu pohrozit smrtí ...“

LITURGIA DA PALAVRA / BOHOSLUŽBA SLOVA

Primeira leitura – Salmo Responsorial – Segunda leitura – Aleluia /
První čtení – Responsoriální žalm – Druhé čtení – Aleluja

Leitura de ... Palavra do Senhor. Graças a Deus.

Evangelho / Evangelium

O Senhor esteja convosco. Ele está no meio de nós.

Evangelho de Nosso Senhor Jesus Cristo, segundo ... Glória a Vós, Senhor.

Palavra da Salvação. Glória a Vós, Senhor.

Homilia

Profissão de fé / Vyznání víry

Símbolo Niceno-Constantinopolitano/Nicejsko-cařinadské vyznání víry
Creio em um só Deus, Pai todo-poderoso, Criador do céu e da terra, de todas as coisas visíveis e invisíveis. Creio em um só Senhor, Jesus Cristo, Filho Unigênito de Deus, nascido do Pai antes de todos os séculos ; Deus de Deus, Luz da Luz, Deus verdadeiro de Deus verdadeiro ; gerado, não criado, consubstancial ao Pai. Por Ele todas as coisas foram feitas. E por nós, homens, e para nossa salvação desceu dos Céus. E encarnou pelo Espírito Santo, no seio da Virgem Maria, e Se fez homem. Também por nós foi crucificado sob Pôncio Pilatos ; padeceu e foi sepultado. Ressuscitou ao terceiro dia, conforme as Escrituras ; e subiu aos Céus, onde está sentado à direita do Pai. De novo há-de vir em sua glória, para julgar os vivos e os mortos ; e o seu reino não terá fim. Creio no Espírito Santo, Senhor que dá a vida, e procede do Pai e do Filho ; e com o Pai e o Filho é adorado e glorificado ; Ele que falou pelos Profetas. Creio na Igreja una, santa, católica e apostólica. Professo um só batismo para remissão dos pecados. E espero a ressurreição dos mortos, e a vida do mundo que há-de vir. Amen.

Símbolo dos Apóstolos / Apoštolské vyznání víry

Creio em Deus, Pai todo-poderoso, Criador do Céu e da Terra; e em Jesus Cristo, seu único Filho, Nosso Senhor, que foi concebido pelo poder do Espírito Santo; nasceu da Virgem Maria; padeceu sob Pôncio Pilatos, foi crucificado, morto e sepultado; desceu à mansão dos mortos; ressuscitou ao terceiro dia, subiu aos Céus, onde está sentado à direita de Deus Pai todo-poderoso, de onde há-de vir a julgar os vivos e os mortos. Creio no Espírito Santo, na santa Igreja Católica; na comunhão dos Santos; na remissão dos pecados; na ressurreição da carne; na vida eterna. Amen.

Oração universal (Oração dos Fiéis) / Přimluy

Oremos, Irmãos, a Deus Pai Todo-Poderoso, por intermédio de Nosso Senhor Jesus Cristo:

... Por Nosso Senhor Jesus Cristo, Vosso Filho, na unidade do Espírito Santo. Amem!

LITURGIA EUCARISTICA / BOHOSLUŽBA OBĚTI

Apresentação das oferendas / Příprava obětích darů

Bendito sejas, Senhor, Deus do universo, pelo pão que recebemos da vossa bondade, fruto da terra e do trabalho do homem, que hoje Vos apresentamos, e que para nós se vai tornar Pão da vida. Bendito seja Deus para sempre.

Bendito sejas, Senhor, Deus do universo, pelo vinho que recebemos da vossa bondade, fruto da videira e do trabalho do homem, que hoje Vos apresentamos e que para nós se vai tornar Vinho da salvação. Bendito seja Deus para sempre.

Orai, irmãos, para que o meu e vosso sacrifício seja aceite por Deus Pai todo-poderoso. Receba o Senhor por tuas mãos este sacrifício, para glória do seu nome, para nosso bem e de toda a santa Igreja. Oração sobre as oblatas / Modlitba nad dary

... na unidade do Espírito Santo. Amen.

Diálogo introdutório / Vstupní rozhovor

O Senhor esteja convosco. Ele está no meio de nós.

Corações ao alto. O nosso coração está em Deus.

Dêmos graças ao Senhor nosso Deus. E nosso dever, é nossa salvação.

Préfacio / Preface

Sanctus

Santo, Santo, Santo, Senhor, Deus do universo. O céu e a terra proclamam a vossa glória. Hossana nas alturas.

Benedictus

Bendito O que vem em nome do Senhor. Hossana nas alturas ! Oração eucarística / Eucharistická modlitba

... Tomai, todos, e comei : isto é o meu corpo que será entregue por vós.

... Tomai, todos, e bebei : este é o cálice do meu sangue, o sangue da nova e eterna aliança, que será derramado por vós e por todos, para remissão dos pecados. Fazei isto em memória de mim.

Mistério da fé / Talemství víry

Mistério da fé (Eis o mistério da Fé) Anunciamos, Senhor, a vossa morte, proclamamos a vossa ressurreição. Vinde, Senhor Jesus!

Doxologia Final / Doxologie

Por Cristo, com Cristo, em Cristo, a Vós, Deus Pai todo-poderoso, na unidade do Espírito santo, toda a honra e toda a glória agora e para sempre. Amem.

Rozhodující věta v této argumentaci proti obracení na víru násilím zní: Nejednat rozumné odporuje podstatě Boha. Vydavatel Theodor Khoury k tomu dodává komentář: Pro císaře jako Byzantince, formovaného řeckou filosofií, je tato věta evidentní. Naopak, pro muslimské učení je Bůh absolutně transcendentní. Jeho vůle není vázána na žádnou z našich kategorií, i kdyby to byla kategorie rozumnosti. Khoury přitom cituje z publikace známého francouzského znalce islámu R. Arnaldez, který poukazuje na to, že Ibn Hazn jde ve svém výkladu až tak daleko, že tvrdí, že Boha nezastaví ani jeho vlastní slovo a že ho nic nezavazuje k tomu, aby nám zjevil pravdu. Kdyby to chtěl, člověk by musel pěstovat i modloslužbu.

Zde se rozcházejí jejich cesty v chápání Boha, a tedy i v konkrétním uskutečňování náboženství se tu otvírá dilema, které je dnes pro nás velmi bezprostřední výzvou. Je přesvědčení, že jednat proti rozumu odporuje podstatě Boha, pouze řeckou myšlenkou anebo platí vždy samo sebou? Myslím si, že na tomto místě je zjevná hluboká shoda mezi tím, co je v nejlepším smyslu řecké, a vírou v Boha, založenou na Bibli. Jan modifikuje první verš Knihy Genesis tak, že zahajuje prolog svého evangelia slovem: „Na počátku bylo Slovo – logos.“ To je přesně to slovo, které používá císař: Bůh jedná slovem, Logem. Logos znamená rozum i slovo zároveň – rozum, který je tvůrčí a je schopný se sdílet, ale právě jako rozum. Jan nám tím dal závěrečné slovo, které se týká biblického pojmu Boha, ve kterém dosahují svého cíle a nacházejí svou syntézu všechny cesty biblické víry, často namáhavé a klikaté. Na počátku bylo Slovo – Logos, a toto Slovo – Logos je Bůh, tak nám to sděluje evangelista. Setkání biblického poselství s řeckým myšlením nebylo náhodné. Vidění svatého Pavla, před kterým se v Asii uzavřely cesty a který v noci ve snu viděl Makedonce a slyšel ho, jak prosí: „Přejdi do Makedonie a pomoz nám!“ (Sk 16, 9) – toto vidění lze vyložit jako „zhuštění“ vnitřně nutného vzájemného sblížení mezi biblickou vírou a otázkami řeckých učenců.

Přitom toto sblížení probíhalo už dávno. Už to tajemné jméno Boha z hořícího trnového keře, které odděluje tohoto Boha od množství božstev různých jmen a které vypovídá o jeho existenci, je popřením mýtu, které je ve vnitřní analogii se Sokratovým pokusem překonat a překročit mýtus. Proces, který se začal u trnového keře, nabývá uvnitř Starého zákona novou zralost během vyhnanství, kdy se Bůh Izraele, nyní bez vlastní země a kultu, vyhláší za Boha nebe i země a představuje se jednoduchou formulí, která je pokračováním slova z hořícího keře: „Já jsem.“ S tímto novým poznáním Boha jde ruku v ruce určitý druh osvícení, drastickým způsobem vyjádřený ve výsměchu božstvům, která jsou pouze dílem lidských rukou (srov. Žl 115). Takto jde biblická víra v helénské době, v ostrém protikladu s helénskými panovníky – kteří si chtěli vynutit přizpůsobení se řeckému způsobu života a kultu jejich božstev, vnitřně vsříc tomu nejlepšímu z řeckého myšlení, až k vzájemnému kontaktu, který se potom realizoval především v nejstarší mudroslovné literatuře. Dnes víme, že řecký překlad Starého zákona – Septuaginta, který vznikl v Alexandrii, je víc než pouze čistý (v tomto smyslu snad méně uspokojivý) překlad hebrejského textu, a to, že je to samostatné textové svědectví a zvláště důležitý krok v dějinách Zjevení, kdy se toto setkání uskutečnilo způsobem, který měl rozhodující význam pro vznik křesťanství a jeho šíření. V podstatě přitom jde o setkání mezi vírou a rozumem, mezi pravým osvícením a náboženstvím. Když vyšel z vnitřní podstaty křesťanské víry a zároveň z podstaty helénské myšlení, s nímž byla tehdy víra ve spojení, mohl Manuel II. skutečně říci: Nečinit rozumné, nejednat s „Logem“, odporuje podstatě Boha.

Při veškeré úctě je potřeba poznamenat, že v pozdním středověku se v teologii vyvinuly tendence, které narušují tuto syntézu mezi řeckým a křesťanským duchem. V protikladu s tzv. augustiniánským a tomistickým intelektualismem přišel Duns Scotus s voluntaristickým pojetím, který poté vedl k tvrzení, že o Bohu poznáváme pouze jeho voluntas ordinata. Mimo něj existuje svoboda Boha, jejíž mocí by Bůh mohl učinit a vykonat i opak všeho, co učinil. Tady se odrážejí postoje, které se skrz naskrz přibližují k postojům Ibna Hazna a které by mohly vést až k obrazu Boha-Svévolného, který není vázán ani pravdou ani dobrem. Na transcendentnost a odlišnost Boha se tu klade důraz tak přehnaně, že i náš rozum, i náš smysl pro pravdu a dobro, přestávají být skutečným zrcadlem Boha, kterého bezedné možnosti pro nás zůstávají navěky nedostupné a skryté za jeho skutečnými rozhodnutími. Naproti tomu křesťanská víra se vždy pevně držela toho, že mezi Bohem a námi, mezi jeho věčným Duchem Tvůrcem a naším stvořeným rozumem, existuje skutečná analogie, ve které je sice více nepodobností než podobností, ale ne do té míry, že by tuto analogii a její jazyk zrušily (srov. Lat IV). Bůh se nestane více božským tím, že ho natlačíme do čistého a neproniknutelného voluntarismu, ale skutečně božský Bůh je bůh, který se zjevil jako Logos

Ritos da comunhão / Obřad přijímání

Rezemos, confiantes, a oração que o Senhor nos ensinou:
A Oração do Senhor / Modlitba Páně

Pai nosso que estais nos céus, santificado seja o vosso nome; venha a nós o vosso reino, seja feita a vossa vontade assim na terra como no céu. O pão nosso de cada dia nos dai hoje; perdoai-nos as nossas ofensas, assim como nós perdoamos a quem nos tem ofendido; e não nos deixeis cair em tentação; mas livrai-nos do mal.

Livrai-nos de todo o mal, Senhor, e dai ao mundo a paz em nossos dias, para que, adjudados pela vossa misericórdia, sejamos sempre livres do pecado e de toda a perturbação, enquanto esperamos a vinda gloriosa de Jesus Cristo nosso Salvador. **Vosso é o reino e o poder e a glória para sempre. Cumprimos da Paz / Pozdravení pokoje**

Senhor Jesus Cristo, que disestes aos vossos Apóstolos: Deixai-vos a paz, dou-vos a minha paz; não olheis aos nossos pecados, mas à fé da vossa Igreja e dai-lhe a união e a paz, segundo a vossa vontade. Vós que sois Deus com o Pai na unidade do Espírito Santo. **Amen.**

A paz do Senhor esteja sempre convosco. **O amor de Cristo nos uniu. Saudai-vos na paz de Cristo. Paz seja contigo. (Paz e Bondade.)**

Fração do Pão / Lámaní Chleba

Cordeiro de Deus, que tirais o pecado do mundo, tende piedade de nós.

Cordeiro de Deus, que tirais o pecado do mundo, tende piedade de nós.

Cordeiro de Deus, que tirais o pecado do mundo, dai-nos a paz.

Comunhão / Přijímání

Felizes os convidados para a Ceia do Senhor. Eis o Cordeiro de Deus, que tira o pecado do mundo.

Senhor, eu não sou digno de que entreis em minha morada, mas dizei uma palavra e serei salvo.

O Corpo de Cristo. **Amen.** (O Sangue de Cristo. **Amen.**) (O Corpo eo Sangue de Cristo. **Amen.**)

Canto de comunhão / Antífona k přijímání

Oração após a comunhão / Modlitba po přijímání
Amen.

RITOS DE CONCLUSÃO / ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

O Senhor esteja convosco. **Ele está no meio de nós.**

Abençoe-vos Deus todo-poderoso, Pai, Filho e + Espírito Santo. **Amen.**

Ide em paz e o Senhor vos acompanhe. **Graças a Deus.**

Podle http://www.musicanet.org/usa/partvoca/missa/missapor_tugues.htm a http://www.misacor.com.br/missa_partes.htm

ORDINÁRIO DA MISSA / MEŠNÍ ŘÁD

OBRÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

8. 10. 2006 / Číslo 11 / Ročník 4 – PŘÍLOHA

RITOS INICIAIS / VSTUPNÍ OBŘADY

Canto de entrada / Vstupní zpěv

Saudação / Pozdrav

Em nome do Pai e do Filho e do Espírito Santo. **Amen.**

A graça de Nosso Senhor Jesus Cristo, o amor do Pai e a comunhão do Espírito Santo estejam convosco. **Bendito seja Deus, que nos reuniu no amor de Cristo.**

Acto penitencial / Úkon kajcnosti

Irmãos: Para celebrarmos dignamente os santos mistérios, reconheçamos que somos pecadores. Confessemos os nossos pecados. **Confesso a Deus todo-poderoso e a vós, irmãos, que pequei muitas vezes por pensamentos e palavras, actos e omissões, por minha culpa, minha tão grande culpa. E peço à virgem Maria, aos Anjos e Santos e a vós, irmãos, que rogueis por mim a Deus, nosso Senhor.**

Deus todo-poderoso tenha compaixão de nós, perdoe os nossos pecados e nos conduza à vida eterna. **Amen.**

Kyrie

Senhor, tende piedade de nós. **Senhor, tende piedade de nós.**

Cristo, tende piedade de nós. **Cristo, tende piedade de nós.**

Senhor, tende piedade de nós. **Senhor, tende piedade de nós.**

Glória / Sláva na výsostech Bohu

Glória a Deus nas alturas, e paz na terra aos homens por Ele amados. Senhor Deus, rei dos céus, Deus Pai todo-poderoso: nós Vos louvamos, nós Vos bendizemos, nós Vos adoramos, nós Vos glorificamos, nós Vos damos graças, por vossa imensa glória. Senhor Jesus Cristo, Filho Unigénito, Senhor Deus, Cordeiro de Deus, Filho de Deus Pai: Vós que tirais o pecado do mundo, tende piedade de nós Vós que tirais o pecado do mundo, acolhei a nossa súplica. Vós, que estais à direita do Pai, tende piedade de nós. Só Vós sois o Santo; só Vós, o Senhor; só Vós, o Altíssimo Jesus Cristo; com o Espírito Santo, na glória de Deus Pai. **Amen.**

Oremos.

Oração própria do dia / Vstupní modlitba

... Por Nosso Senhor Jesus Cristo, Vosso Filho, na unidade do espírito Santo. **Amen!**

Guineje Bissau, dále z Angoly a Mozambiku), následují Brazilci, Ukrajinci, Moldavané, Rusové atd.

Náboženství: 94 % katolíci (praktikujících asi 50 %), 2 % bez vyznání, zbytek protestanti, muslimové, hinduisté, nepatrná židovská komunita.

Římskokatolická církev má v Portugalsku tři církevní provincie: **Lisboa (Lisabon)** (abi Lisboa z roku 1394 – bi ze 4. stol., bi Angra na Azorských ostrovech, bi Funchal na ostrově Madeira, bi Guarda ze 6. stol., bi Leiria-Fátima, bi Portalegre-Castelo Branco, bi Santarém a bi Setúbal), **Braga** (abi Braga z 12. stol. – bi ze 4. stol., bi Aveiro, bi Bragança-Miranda, bi Coimbra ze 6. stol., bi Lamego, bi Porto ze 4. stol., bi Viana do Castelo, bi Vila Real, bi Viseu z roku 572), **Évora** (abi Évora, bi Beja, bi Faro). Kromě toho je zde vojenské biskupství a personální prelatura Opus Dei.

V diecézi Leiria-Fátima je farnost Fátima, známé poutní místo s velkou basilikou. Poutě se konají ve výroční dny zjevení Panny Marie roku 1917: 12. – 13. května a 12. – 13. října.

Ostatní země, kde se užívá mešních textů v portugalštině

Brazílie, federativní stát v Jižní Americe je zemí s největším počtem katolíků na světě (136 923 tisíc, tj. 84 % v roce 2005, ve více než 250 diecézích; první byla São Salvador da Bahia de Todos os Santos založená v roce 1551 oddělením z diecéze Funchal). Rozloha státu je 8 547 404 km², počet obyvatel v roce 2005 byl 186 113 tisíc; z obou hledisek je Brazílie pátou největší zemí na světě.

V Africe jde o tyto země:

Angola: rozloha 1 246 700 km², obyvatel 11 190 tisíc v roce 2005, 44 % katolíků v 16 diecézích (první diecéze São Salvador da Congo v roce 1596 oddělením ze São Tomé e Príncipe, dnes arcidiecéze Luanda).

Guinea-Bissau: rozloha 36 125 km², obyvatel 1 416 tisíc v roce 2005, katolíků 9 % ve dvou diecézích podřízených přímo Svatému stolci; muslimů 50 %, domorodá náboženství 40 %.

Kapverdy (Capo Verde): rozloha souostroví 4 036 km², obyvatel 507 tisíc v roce 2005, náboženství v roce 2001 katolíků 92,8 % ve dvou diecézích přímo podřízených Svatému stolci.

Mozambik (Moçambique): rozloha 799 380 km², obyvatel 19 406 tisíc v roce 2005, katolíků 22 % ve 12 diecézích; muslimů 23 %, protestantů 7 %, domorodá náboženství.

Svatý Tomáš a Princův ostrov (São Tomé e Príncipe): rozloha 1 001 km², obyvatel 157 tisíc v roce 2005, katolíků 88 % v jedné diecézi (São Tomé e Príncipe založená 1534 oddělením z diecéze Funchal) přímo podřízené Svatému stolci.

V Indické republice je to stát **Goa**, rozloha 3 702 km², obyvatel 1 343 998 podle sčítání 2001, dále teritorium **Daman a Diu**, rozloha 112 km², obyvatel 158 059 podle sčítání 2001, a teritorium **Dadra, Nagar Haveli**, rozloha 491 km², obyvatel 220 451 podle sčítání 2001. Tato území bývalé Portugalské Indie tvoří arcidiecézi Goa e Damão přímo podřízenou Svatému stolci; katolíků 35,7 %. Biskupství Goa bylo založeno v roce 1533 oddělením z diecéze Funchal. Arcibiskup v Goa byl 15. 3. 1572 Řehořem XIII. jmenován primasem Východu, posléze 23. 1. 1886 Lvem XIII. patriarchou východní Indie. Dnešní arcibiskup v Goa Filipe Neri António Sebastião do Rosário Ferrão je tedy 7. patriarchou východní Indie.

V Číně se jedná o zvláštní správní oblast **Macao** (Santo Nome de Deus de Macau, čínsky Aomen), portugalskou kolonii od roku 1557 do roku 1999. Rozloha 24 km², obyvatel 435 235 podle sčítání 2001, katolíků 15 %, buddhistů 50 % podle odhadu z roku 1997. Je zde diecéze přímo podřízená Svatému stolci založená v roce 1557.

V jihovýchodní Asii se patří **Východní Timor** (Timor-Leste). Nezávislost od 25. 5. 2002, předtím od roku 1975 byl jednou z provincií Indonésií. Rozloha 14 604 km², obyvatel 1 041 tisíc, z toho katolíků 90 % ve dvou diecézích přímo podřízených Svatému stolci.

Josef Ježek

a jako Logos jednal a jedná z lásky k nám. Zajisté, láska „přesahuje“ poznání a proto je schopná vnímat víc než pouhou myšlenku (srov. Ef 3, 19), přece však zůstává láskou Boha-Slova, Boha-Logu, takže křesťanská bohoslužba λογική λατρεία je bohoslužbou, která je v souladu s věčným Slovem a s naším rozumem (srov. Řím 12, 1).

Toto vnitřní vzájemné sblížení biblické víry a řeckým filosofickým myšlením, které jsem tu naznačil, je důležitým procesem nejenom z hlediska dějin náboženství, ale i světových dějin; je to proces, který nás zavazuje i dnes. Když vidíme toto setkání, neudivuje nás, že křesťanství navzdory svému původu a důležitému vývoji na Východě nakonec vtisklo svůj historicky rozhodující charakter Evropě. A můžeme to vyjádřit i opačně: Toto setkání, ke kterému lze připočíst ještě dědictví Říma, vytvořilo Evropu a zůstává základem toho, co lze právem nazvat Evropou.

Proti tezi, že kriticky očištěné řecké dědictví je podstatnou součástí křesťanské víry, stojí požadavek odhelénizování křesťanství, který od počátku novověku rostoucím způsobem převládá v teologických kruzích. Pokud se na program odhelénizování podíváme zblízka, můžeme si všimnout jeho tří vln, které jsou sice navzájem propojeny, ale pokud jde o jejich motivy a cíle, výrazně se od sebe liší.

Odhelénizování se nejdříve objevuje v souvislosti se základními požadavky reformace 16. století. Vzhledem k tradici scholastické teologie si reformátoři mysleli, že čelí systematizaci víry, která je úplně podmíněna filosofií, jakoby determinací víry zvenčí, prostřednictvím myšlení, které na ní nezávisí. Víra se už nejevila jako živé dějinné slovo, ale jako prvek, zabudovaný do filosofického systému. Ale Sola Scriptura hledá čistou, počáteční formu víry, tak, jako je původně přítomná v biblickém slově. Metafysika se jeví jako premisa, předpoklad, odůvodněný z jiného zdroje, od kterého je třeba víru osvobodit, aby se opět mohla stát úplně sama sebou. Na základě tohoto programu jednal Kant, když se s radikalismem, jaký nemohli reformátoři předvídat, vyjádřil, že musel myšlení odložit stranou, aby učinil místo víře. Víru přitom zakotvil výlučně v praktickém rozumu a odepřel jí přístup k celku skutečnosti.

Liberální teologie 19. a 20. století přinesla druhou vlnu procesu dehelénizace, s Adolfem von Harnackem jako svým hlavním představitelem. Za mých studentských let a prvních let mého akademického působení byl tento proud velmi vlivný i v katolické teologii. Za svůj výchozí bod považoval Pascalovu distinkci (rozlišování) mezi Bohem filosofů a Bohem Abraháma, Izáka a Jákoba. Tomuto argumentu jsem se snažil čelit ve své inaugurační přednášce v Bonnu v roce 1959. Nebudu zde opakovat to, co jsem řekl tehdy. Rád bych však alespoň krátce popsal, v čem spočívala novost této druhé vlny dehelénizace. Harnackovou ústřední ideou je zřejmý návrat k člověku Ježíši a k jeho prostému poselství, které mělo být pod nánosy teologie, a tedy helénizace: toto prosté poselství mělo představovat vyvrcholení náboženského vývoje lidstva. Ježíš se prý rozešel s kultem ve prospěch morálky. Nakonec byl představován jako původce humanistického morálního poselství. Základním cílem bylo přivést křesťanství zpět k harmonii s moderním rozumem a tak je osvobodit od zdánlivě filosofických a teologických prvků, jako jsou víra v Kristovo božství a v Trojjediného Boha. V tomto smyslu historicko-kritická exegese Nového zákona znovu vydobyla teologii místo na universitě: teologie je totiž podle Harnacka něčím podstatně dějinným, a proto přísně vědeckým. To, co je schopná říci kriticky o Ježíšovi, je jen výrazem praktického rozumu, a proto může zaujmout oprávněné místo na universitě. V pozadí je moderní sebeomezení rozumu, klasicky vyjádřené v Kantových „kritikách“, avšak mezitím dále radikalizované v myšlení přírodních věd. Toto moderní pojetí rozumu se zakládá, krátce řečeno, na syntéze mezi platonismem (kartezianismem) a empirismem, na syntéze potvrzené úspěchy techniky. Na jedné straně předpokládá matematickou strukturu skutečnosti, její vnitřní racionalitu, která umožňuje pochopit, jak skutečnost funguje, a zacházet s ní efektivně: tento základní předpoklad je platónským prvkem v moderním pojetí přírody. Na druhé straně stojí použitelnost přírody pro naše záměry a zde poskytuje rozhodující jistotu pouze ověření anebo popření pomocí experimentu. Jazyček vah mezi těmito dvěma póly se může přiklánět na jednu anebo na druhou stranu v závislosti na okolnostech. Myslitel tak výrazně pozitivistický jako J. Monod se označoval za přesvědčeného platonistu-karteziana.

Toto upozorňuje na dva zásady, klíčové pro záležitost, kterou jsme začali. Zprv, pouze ten druh jistoty, který vychází ze součinnosti matematických a empirických prvků, se může považovat za vědecký. Všechno, co by se vyhlášovalo za vědu, se musí podrobit přehodnocení podle těchto kritérií. Proto se i vědy zaměřené na lidské záležitosti, jako historie, psychologie, sociologie a filosofie, snaží přiblížit se tomuto předpisu vědeckosti. A zadruhé, což je důležité

pro naši úvahu, tato metoda vylučuje přímo ze své podstaty otázku Boha, protože ji staví do pozice nevědeckého anebo předvědeckého problému. Následně čelíme redukci (zúžení) rozsahu vědy a rozumu, který musí být ověřován.

K tomuto problému se ještě vrátíme později. Zatím je potřeba si povšimnout toho, že když vycházíme z této perspektivy, pak každý pokus ponechat teologii povahu „vědecké“ disciplíny redukuje křesťanství jen na ubohý zlomek. Musíme však říci více: je to sám člověk, kdo je redukován, neboť specificky lidské otázky o našem počátku a cíli, otázky náboženství a etiky, nemají už potom místo v prostoru společného rozumu, jak jej popisuje „věda“, a musí proto být vyhoštěny do oblasti subjektivity. Subjekt se potom rozhoduje, na základě své zkušenosti, co ze záležitostí náboženství považuje za obhajitelné, a subjektivní „vědomí“ se stává jediným rozhodčím o tom, co je etické. Tímto způsobem ale etika a náboženství ztrácejí svou sílu vytvářet společenství a stávají se čistě osobní záležitostmi. A to je pro lidstvo nebezpečná situace, jak vidíme na ničivých zvrácenostech ohrožujících náboženství i rozum – zvrácenostech, které nevyhnutelně propukají, když se rozum zredukuje natolik, že otázky náboženství a etiky se ho už netýkají. Pokusy vybudovat etiku z pravidel evoluce anebo psychologie či sociologie končí neúspěchem prostě pro svou nepřiměřenost.

Dříve než vyvodíme závěry, ke kterým celá tato argumentace směřuje, musím se ještě krátce dotknout třetí fáze dehelénizace, která je na vzestupu nyní. Uvažuje-li se o multikulturalismu (spolužití různých kultur), často se dnes říká, že syntéza s helénismem, uskutečněná prvotní církví, byla první inkulturací, která by neměla závazná pro další kultury. Ty by měly podle této teze právo vrátit se zpět až k místu, které předcházelo oné první inkulturaci, k jednoduchému poselství Nového zákona, a pak jej inkulturovat znovu ve svém vlastním specifickém prostředí. Tato teze není pouze falešná; je hrubě zavádějící a velmi nepřesná. Nový zákon byl totiž napsán v řečtině a nese v sobě řeckého ducha, který v době vzniku Nového zákona už dožrál ze Starého zákona. Je pravdou, že ve vývoji prvotní církve jsou prvky, které nebyly integrovány do všech kultur. Ale základní rozhodnutí, která se týkají právě vztahu víry a používání lidského rozumu, jsou součástí obsahu víry; jsou součástí jeho vývoje v souladu s přirozeností samotné víry.

Tímto přicházíme k závěru. Tento pokus, načrtnout v hrubých rysech kritiku moderního rozumu přímo z jeho nitra, nemá nic společného s posouváním hodin zpět do doby před osvícenstvím ani s odmítáním přesvědčení moderní doby. Positivní aspekty moderní doby musejí být uznány beze zbytku: jsme vděční za velkolepé možnosti, které se otevřely člověku, a za pokrok v lidskosti, který nám byl dán. Ostatně, vědecký étos představuje vůli poslouchat pravdu a jako takový ztělesňuje postoj, který odráží jednu ze základních zásad křesťanství. Mým záměrem není návrat ani negativní kritika, ale rozšíření našeho pojetí rozumu a jeho užití. Když se radujeme z možností, které člověk má, vidíme i nebezpečí vyplývající z těchto možností a musíme se ptát sami sebe, jak jim můžeme čelit. Dokážeme to pouze tehdy, pokud se rozum a víra nově spojí, když překonáme sebeomezení rozumu pouze na to, co je empiricky ověřitelné, a když znovu otevřeme jeho široké horizonty. V tomto smyslu skutečně teologie patří na universitu a do širokého záběru vědeckého dialogu, nejenom jako historická disciplína a jedna z humanitních věd, ale právě jako teologie, jako zkoumání racionality víry.

Pouze tak se staneme schopnými pravého dialogu kultur a náboženství, který je dnes tak potřebný. V západním světě se všeobecně přijímá mínění, že pouze pozitivistický rozum a filosofické formy z něho odvozené mohou mít universální platnost. Světové kultury hluboce zakořeněné v náboženstvích však vidí, že toto vyloučení náboženství z universalnosti rozumu je útokem na jejich nejnižší přesvědčení. Rozum hluchý vůči božskému a vytlačující náboženství mezi subkultury není schopný vstoupit do dialogu kultur. Zároveň, jak jsem se snažil ukázat, moderní rozum vlastní přírodním vědám se svým skutečně platónským prvkem obsahuje i otázku, která jej přesahuje a přesahuje i možnosti jeho metodologie. Moderní vědecký rozum celkem lehce přijal racionální strukturu hmotné skutečnosti a vztah mezi naším duchem a racionálními strukturami přírody jako dané, jako něco, na čem má postavit svou metodologii. Nyní se otázka, proč to má tak být, stává reálnou otázkou, kterou musí přírodní vědy svěřit jiným úrovním a způsobům myšlení – od filosofie po teologii. Pro filosofii a jiným způsobem i pro teologii je naslouchání velkým zkušenostem a přesvědčením náboženských tradic lidstva, zejména křesťanské víry, zdrojem poznání a ignorovat jej by bylo nepřijatelným omezením našeho naslouchání a odpovídání.

Zde si vzpomínám na něco, co říkal Sokrates Phaedovi. V jejich prvních rozhovorech

Hlavním městem bylo nyní Toledo. Zde v roce 589 král Rekkared I. přestoupil od ariánství ke katolické víře. Z někdejší římské provincie se tak stalo samostatné Visigótské království. Vznikla opravdová visigótsko-hispánská společnost.

V letech 711 – 722 bylo území dobyto arabskými a berberskými muslimy ze severní Afriky, kterým se začalo říkat Maurové. V roce 756 byl založen Cordóbský emirát, od roku 929 do roku 1031 chalífát.

Do doby založení království Asturie po prvním křesťanském vítězství v bitvě u Covadongy v roce 722 sahají počátky reconquisty – křesťanského znovudobývání území Iberského poloostrova. Při tomto postupném rozšiřování území znovudobytého na Maurech se vytvořilo na území království León (do roku 910 království Asturie) v letech 1071 – 1095 Portugalské hrabství (podle města Portocale).

V letech 1128 – 1143 se Portugalské hrabství zcela osamostatnilo a roku 1139 prohlásilo královstvím. Reconquista pokračovala poměrně rychle: od pol. 12. stol. po oslabení říše Almorávidů dosáhlo Portugalsko na jihu k řece Tajo, např. roku 1147 byl dobyt Lisabon. Po rozhodujícím vítězství křesťanského vojska nad Almohady roku 1212 u Las Navas de Tolosa reconquista postupovala dále a roku 1250 bylo připojeno poslední území na jihu – Algarve.

V 15. stol. stálo Portugalsko v čele objevných plaveb. Nejprve obsadilo Azory a Madeiru (zde bylo roku 1514 zřízeno první zámořské biskupství Funchal). Roku 1482 dosáhli ústí řeky Kongo, roku 1488 nejjižnějšího cípu Afriky a konečně roku 1498 doplul Vasco de Gama jako vyslanec portugalského krále a vrchní velitel loďstva do Kalikatu na malabarském pobřeží Indie. V roce 1500 druhá výprava portugalské flotily do Kalikatu – vedl ji Pedro Álvares Cabral – objevila pro Evropu Brazílii. Tyto dvě výpravy byly počátkem portugalské koloniální a obchodní říše v Indickém oceánu. Hlavním městem a sídlem indického místokrále se stala Goa, portugalská od roku 1510. Sídlo diecéze zde bylo od roku 1533, od roku 1558 arcidiecéze pro oblast portugalské Asie a východní Afriky. Dalším srovnatelným centrem, ve východním Indickém oceánu se stala malajská Malakka, již procházela veškerá mořeplavba dále do Číny. Biskupství Malakka bylo založeno roku 1558; dnes je to arcibiskupství Singapur-Malakka přímo podřízené Svatému stolci.

V letech 1580 – 1640 bylo Portugalsko spojeno personální unií se Španělskem. Tehdy začal úpadek Portugalska jako koloniální mocnosti. Po novém získání nezávislosti (1640) zůstala Portugalsku jen část jeho říše.

Roku 1807 bylo Portugalsko poprvé napadeno Napoleonovou armádou. Královský dvůr ještě před příchodem francouzského vojska přesídlil do brazilského Rio de Janeiro. Tento francouzský vpád, stejně jako další dvě napadení v roce 1809 a v letech 1910 – 1911 byly odraženy s pomocí britského expedičního sboru. V tomto období se Portugalsko zmítalo mezi britským protektorátem a závislostí na Brazílii (spojené království od roku 1815). Teprve v roce 1821 se král vrátil do Lisabonu, jeho syn Pedro v Brazílii zůstal a poté, co Brazílie v roce 1822 vyhlásila samostatnost, stal se jako Pedro I. brazilským císařem. Císařstvím byla Brazílie do roku 1889.

V roce 1910 byla v Portugalsku svržena monarchie a vyhlášena republika. Ta se od roku 1916 resp. 1917 účastnila 1. světové války na straně Dohody. V období Nového státu 1930 až 1974 měl rozhodující roli do roku 1968 António Oliveira Salazar. V roce 1974 došlo k vojenskému převratu, který byl především revoltou armády proti koloniální válce v Angole, Portugalské Guinei a v Mozambiku. V dubnu 1975 se konaly po 50 letech první volby, ve kterých přesvědčivě zvítězily nekomunistické strany. Dočasná vojenská vláda podporovaná komunisty se vzdala moci až moci až v září 1975. V dubnu 1976 byla schválena nová ústava a byla vytvořena první vláda tohoto období, označovaného v Portugalsku jako třetí republika.

Název státu Portugalská republika (República Portuguesa). Rozloha 92 345 km² včetně autonomních oblastí ostrov Madeira a Azorské ostrovy. Počet obyvatel 10 356 117 podle sčítání 2001, z toho 226 715 cizinců (2.2 %), v roce 2005 odhad 10 566 212. Cizinci jsou hlavně z afrických zemí, kde se mluví portugalsky (nejvíce z Kapverdských ostrovů a

Přijdu hned

Hrobník na českodubském hřbitově používá tyto kartičky pro případ své nepřítomnosti:

JSEM V KANCELÁŘI
JSEM NA POŠTĚ
JSEM U LÉKAŘE
JSEM V HROBĚ

Moravěnka milá

Do pražské farnosti přijde nový postarší kněz. Začíná se seznamovat s farníky. Jedna paní mu vstřícně povídá:

„Já su z Moravy, znáte to tam?“

„Jak by ne, moc dobře to tam znám. Za komunistů jsem deset let seděl na Mírově.“

Karel Korous
Ilustrace
br. Michal OFM

K SEŠITKU NA CESTY

Do tohoto čísla jsou vloženy mešní texty s odpověďmi lidu v portugalštině.

Portugalsko

Ve starověku bylo území Portugalska (Lusitania) více než čtyři století pevnou součástí Římské říše. Původním obyvatelstvem byli Iberové, po invazi Keltů od 6. stol. př. Kr. také Keltiberové. Od 4. stol. př. Kr. zde byli nejsilnějším iberským národem Lusitanové.

Od počátku 5. stol. po Kr. se na severozápadě Iberského poloostrova usazovali germánští Suebové (jejich původní sídla byla v naší střední Evropě). V průběhu 5. stol. Suebská říše ztratila území na jihu ve prospěch ariánských germánských Visigótů, kteří v roce 585 za krále Leovigilda dobytím Suebského království završili sjednocení Hispánie.

spolu probrali mnohé mylné filosofické názory a Sokrates pak říká: „Bylo by lehce pochopitelné, kdyby se někdo nad tolika omyly tak rozhněval, že by celý zbytek života pohrdal všemi rozhovory o bytí a vysmíval by se jim. Ale tak by se připravil o pravdu o bytí a utrpěl by velkou ztrátu.“ Západ je už dlouho ohrožován averzí k těmto základním otázkám o racionalitě. Může tím však utrpět jen vážnou škodu. Odvaha zapojit celou kapacitu rozumu, neodmítat jeho velikost – to je program, se kterým teologie usilující o promyšlení biblické víry vstupuje do současné diskuse. „Nejednat rozumně (s rozumem, s logem) je v protikladu k Boží přirozenosti,“ řekl Manuel II., když vycházel ze svého křesťanského pojetí Boha, v odpovědi svému perskému partnerovi při rozhovoru. Zveme své partnery k dialogu kultur, spočívajícím v tomto velkolepém logu, v této obrovské šířce rozumu. Objevovat jej stále znovu je velkým úkolem university.

Benedikt XVI. na universitě v Řezně (Regensburgu) 12. 9. 2006
/ Vatikánský rozhlas / TS ČBK / Zenit

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

1. Kdo byl stavitelem babylonské věže?
a) Kain.
b) Noe.
c) Žádný z nich.
2. Kterí synové se Josefovi narodili v Egyptě?
a) Dvojčata Ezau a Jakub.
b) Efrajim a Manases.
c) Jejich jména nejsou v Bibli uvedena.
3. Co znamená latinské slovo Pater?
a) Dědeček.
b) Otec.
c) Strýček.
4. Jak se Izraelovi synové ocitli v Egyptě?
a) Na výzvu anděla utekli před krutým králem Herodem.
b) Odešli za svým bratrem Josefem v době hladu.
c) Vytáhli na válečnou výpravu dobýt zpět Rácheliny bůžky.
5. Kde promluvil Bůh k Mojžíšovi?
a) U Jakubovy studny.
b) V hořícím keři.
c) V Jeruzalémském chrámě.
6. Jahve je Boží jméno. Co znamená v překladu?
a) Budu vždycky s tebou.
b) Já mohu všechno.
c) Jsem, který jsem.
7. Jak se jmenovali Mojžíšovi sourozenci?
a) Áron a Miriam.
b) Josue a Kaleb.
c) Petr a Pavel.
8. Co to je Mana?
a) Maso z křepelek.

- b) Pokrm, který dal Bůh lidem na poušti.
- c) Strom na poušti, který měl chutné ovoce.

9. Kde Hospodin uzavřel smlouvu s Izraelem?

- a) Na hoře Sinaj.
- b) U Rákosového moře.
- c) V Babylóně.

10. Kdy si zvlášť připomínáme východ Izraelitů z Egypta?

- a) O Letnicích.
- b) O Vánocích.
- c) O Velikonocích.

TEST PRO DOSPĚLÉ

1. Jak se jmenoval římský setník a velitel tzv. „Italského pluku“ v Cézareji, který se stal křesťanem?
2. O čem pojednává encyklika Redemptoris Mater?
3. Jak se jmenoval biskup v Kartágu, který byl umučen za císaře Valeriána?
4. Kdo to byl P. Josef Plojhar a jak s ním souvisí zákon o „umělém přerušení těhotenství“?
5. Jak se jmenovala hora, na které se Eliáš střetl s Baalovými proroky?
6. Kdo to byl Savonarola?
7. Co to byl galikanismus?
8. Proč byl apoštol Tomáš nazýván Blíženec? Co to slovo znamená?
9. Jak se jmenoval muž, jenž zmalomyslněným Izraelitům vrátil odvahu, kterou ztratili po svědectví těch, kdo se vrátili z výzvědné cesty do zaslíbené země?
10. Jak se jmenoval perský král, který byl označován za mesiáše?

ODPOVĚDI TESTU PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO ČÍSLA

1. z chleba stává Tělo Kristovo a z vína Krev Kristova:

Musíme si uvědomit, že každá prostá věc má dvě části – podstatu (tzv. substanci) a případy (tzv. akcidenty). Podstata je to, čím daná věc opravdu je, a akcidenty jsou to, čím se nám daná věc jeví. Akcidenty jsou tedy např. tvar věci, její barva, chuť atd.

Při proměňování zůstávají akcidenty zachovány. Mění se však podstata, tzn. chleba (to čím daná věc je) se mění na Tělo Kristovo a víno se mění v Krev Kristovu, i když akcidenty – tvar, barva, chuť atd. zůstávají stejné.

Latinsky se této přeměně říká transsubstanciace, česky říkáme přepodstatnění. Při sv. přijímání vnímáme chuť chleba, ale podstatou je Tělo Kristovo. Podobně Krev Páně má chuť vína, ale podstatou je Krev Kristova. Říkáme také, že přijímáme Tělo Kristovo pod způsobou chleba, podobně Krev Páně pod způsobou vína. Známe také rčení „pod obojí (způsobou)“.

Každá z obou podstat, tj. Tělo a Krev Páně, zůstává zachována tak dlouho, dokud existují jejich akcidenty. Pokud tedy Nejsvětější svátost oltářní ztratí akcidenty chleba, přestává jí být, přestává být Tělem Kristovým. Pokud Krev Páně přestane mít akcidenty vína, přestává být Krví Kristovou. I když tedy např. kněz přijme při sv. přijímání všechnu Krev Kristovu, přece jen se potom při čištění nalévá do kalicha větší množství vody.

2. Písař, pověřený židovskými záležitostmi u dvora perského krále Artaxerxe, se jmenoval Ezdráš (viz Ezd 7, 1 – 11 a Neh 8, 1n.).

3. Zprávy o jeho životě pocházejí především od sv. Jeronýma (De Viris Illustribus – O slavných mužích 53). Narodil se asi r. 150 – 160 v Kartágu a zemřel asi r. 240. Po zveřejnění jeho posledního díla De pudicitia asi r. 220 není o něm zpráv, kladou někteří jeho smrt do r. 220.

Vyrostl v Kartágu, kde ještě jako pohan žil hýřivým životem. Jeho obrácení bylo asi r. 190. Snad k tomu přispělo mučednictví tolika křesťanů a četba Bible, v níž viděl základ pravdy. Nabyl širokého vzdělání, znal dějiny, filosofii, ale především právo. Dosud se neví, je-li on oním právníkem téhož jména, jehož výroky se zachovaly v Digestu římského práva. Dokonale ovládal řečtinu. Jistě navštívil Řím a snad provozoval advokacii. Nesnášel jakoukoliv autoritu nad sebou, což jej dovedlo k extremismu. R. 213 přešel k montanismu, k němuž snad tihl už od let 206 – 207. Nakonec založil vlastní malou církev „tertullianisty“.

Montanismus kolem r. 172 vymyslel bludař Montana ve Frýgii. Rozšířila se v Malé Asii a v římské Africe: důraz na návrat k prorokování jako v apoštolské době a na brzký konec světa. Tato nová (ne nadpřirozená) víra se opírala o údajná zjevení tzv. prorokyní, a o domnělé přímé projevy Ducha sv. K tomu i vymyšlená mravní přísnost, např. zavrhování manželství. Do této sítě spadl i Tertullián, který se začal domníval, že je zastíněn nejvyšší autoritou a že jeho názory pocházejí přímo od Ducha svatého.

4. Izraelský soudce, který vysvobodil Izraelity z moci Midjanitů, se jmenoval Gedeón.

5. Priscillianismus je hereze a je těžké jej popsat, neboť je to směsice prvků odvozených z nového gnosticizmu (gnose, tzv. vyšší vědění), asketismu a jakéhosi rozumářství.

Zakladatel Priscillán je španělského původu. Byl vzdělaný, získal mnoho následovníků a jeho nauka se rozšířila po Španělsku a jižní Gálii. Po obžalování z bludu, a když mu papež Damasus v Římě odepřel slyšení, byl uchvatitelem císařství Maximem odsouzen k smrti a spolu se svými žáky roku 385 v Trevíru popraven. Tvrdost procesu odsuzovali i sv. Martin z Toursu a sv. Ambrož. Ze spisů a obžalob proti hnutí (ne nutně proti Priscillánovi):

- Popírá v Trojici skutečné rozlišení tří božských Osob;
- Kristus, andělé a lidská duše jsou výrony (emanace) gnostického typu;
- ďábel, princip zla, je tvůrcem těla, ale i třeba bouřek, sucha apod.;
- zamítá manželství a povoluje mimomanželské soužití;
- popírá vzkříšení těla.

Jako u každé gnose, nedokazují, ale „mají zvláštní dar“ věcem rozumět a vykládat Písmo sv.

6. Rerum novarum vydal Lev XIII. r. 1891: katolické řešení sociální otázky. Jasně a jasně poukazovala na problémy mezi bohatými a chudými, pokud nebude solidarita k chudým.

Státy této papežovy výzvy neuposlechly a po tzv. Velké francouzské revoluci nastalo mnoho dalších revolucí, nejhůře v Sovětském svazu tzv. VRSR.

7. Otec prorokyně Anny (v chrámu se setkala s Ježíšem) se jmenoval Fanuel (Luk 2, 36).

8. Johanity založili při špitálu v Jeruzalémě kupci z Amalfi asi r. 1050 pod vedením mistra Gerarda. Chtěli se starat výhradně o nemocné, ale jejich služba se rozšířila během první křížové výpravy. Byli nazýváni johanité podle špitální kaple sv. Jana Křtitele. Nástupcem Gerardovým se stal v roce 1120 Rajmund z Puy a v letech 1125 – 1153 byla vypracována řehole podle řehole Augustinovy, kterou schválil Evžen III. a potvrdil Lucius III.

Po roce 1137 pod vlivem templářů, jiného rytířského řádu, johanité na sebe vzali vojenskou službu, ale dál pomáhali nemocným. Hlavním představeným řádu byl velmistr, který měl pod sebou velkého preceptora čili velitele, špitálního a pak i admirála. Na Západě měli domy zvláště v přístavech, kde se na loďovalo vojsko do Svaté země.

Řád se skládal z rytířů (všichni byli šlechtici a skládali trojí sliby), z kleriků pro duchovní vedení a ze seržantů, kteří rytířům sloužili. Pak byli i laici a lehkooděnci, sloužící za žold. Rytíři nosili černý hábit jako mniši s červeným křížem na bílém poli.

Po pádu Jeruzaléma 2. 10. 1187 se johanité opevnili na Akkré (Akkon), kterou znovu dobyli v r. 1191. V roce 1291 pevnost znovu padla a pak se usadili na ostrově Rhodu – v r. 1310. V r. 1522 po dobytí ostrova Turky dal císař Karel V. johanitům ostrov Maltu. Udrželi si jej až do r. 1799, kdy ho dobyl Napoleon. Je zajímavé, že Malta je v nynější Evropě jednou ze tří zemí (spolu s Polskem a částečně Irskem), které můžeme nazvat katolickými.

9. Odpověď přineseme pro nedostatek místa příště.

10. Nesmírný rozmach vzdělanosti, k němuž došlo ve středověku, umožnila katolická církev. Ta podpořila velký rozvoj klášterů, především benediktinských a cisterciáckých. Zde mniši nejen zachránili všechna dnes existující díla starých autorů, jako byli Livius, Cicero, Vergilius atd., ale zároveň i studovali a pěstovali vědu. Z klášterů pak odcházeli vzdělaní mniši učit na university, které papežové zakládali.

Mniši byli nejen prvními universitními profesory, ale i vědeckými pracovníky (minorita Roger Bacon vynalezl dalekohled a teleskop atd. atd.). Mniši se v kláštorech věnovali snad všem vědním oborům. Rozvoj filosofie a teologie umožnil i rozvoj dalších věd: matematiky, fyziky, astronomie, chemie, biologie, lékařství. Kláštery tak ve středověku byly středisky vzdělanosti, kterou pak šířily dále. Sám papež, který vzdělanost i university podporoval, Lev X. (1513 až 1521), se nazýval protektorem učenců a umělců; to už ale středověk končí, protože novověk začíná koncem 15. nebo během 16. století.

P. Ing. Antonín Sedlák s kol.

LIBERECKÝ ÚSMĚV

Upřesnění

Jindra škaredě trápí jednu z mladších sester, až na něho tatínek vezme prut.

„Tatínku, nebij mě, prosím tě, nebij mě, jsem chrámem Ducha svatého,“ křičí kluk, co ho naučili v náboženství.

„Klid. Seřežu tě jen na sakristii, jestli taky víš, co to je sakristie,“ upřesňuje otec mezi šviháním.

Co vzít? vzhledem k blížící se zimě (a možnému sněhu), bych si vzal něco teplého, uvidíte jak venku bude, pak nezapomeňte karimatku a spacák, aby bylo v čem spát (karimatku, spacák a všechno, co nebudete chtít tahat na výlet, si vezměte zvlášť a do Hodkovic to odvezeme !!jedním!! autem), doporučuji i něco na převlečení, když se zmáčkáme, nějakou sváču a pití na cestu (uvaříme si až večeři), přezůvky, možná by se hodil i kartáček na zuby, když si přibalíte nějakou tužku a papír a třeba šátek, nic tím nezkažíte, a abychom večer nebyli na suchu, můžete přibalit i nějakou limonádu a něco na zub.

Co to bude stát? musíme zaplatit vlak, nocleh a jídlo, takže každé doneste 200 Kč.

Jak se přihlásit? napište smsku na 777 823 215 nebo e-mail na dominik.fiser@seznam.cz a sdělte, že jedete, prosím nejpozději týden dopředu, abychom měli všeho dost:)

Na setkání se těší Dominik Fišer & spol.

Z ŘECKOKATOLICKÉ FARNOSTI LIBEREC

V sobotu 26. 8. 2006 se konala v basilice Sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí řeckokatolická pouť. Před liturgií obeznámil P. Ignác Bürgl OP, farní vikář a představený domu, přítomné poutníky se životem svaté Zdislavy. Svatou liturgii sloužil biskupský vikář z Prahy – o. Mgr. Vasyl Slyvocky a o. Mgr. Ivan Semotjuk, farář liberecké farnosti. Hlavním úmyslem této pouti byla modlitba a prosba ke sv. Zdislavě za naše rodiny, které v této době tolik potřebují milosti. Po sv. liturgii následoval moleben k Panně Marii a prohlídka katakomb.

o. Ivan Semotjuk

SEBEPOZNÁNÍ A SEBEVÝCHOVA

DUCHOVNÍ OBNOVA VE VRATISLAVICÍCH NAD NISOU

1. a 2. 12. 2006 pořádáme duchovní

obnovu, kterou povede P. Emil Matušů SDB na téma „Sebepoznání a sebevýchova“.

Program:

pátek 1. 12.
mše svatá v kapli Vzkříšení 17.00
následuje občerstvení v sále
1. přednáška v sále 18.00
chvály – modlitby a písně s kytarou
v kapli 20.00

sobota 2. 12.

ranní chvály z breviáře v kapli 8.45
2. přednáška v sále 9.00
mše svatá v kapli 11.00
následuje občerstvení v sále
3. přednáška v sále 13.00

Příležitost ke svátosti smíření v pátek večer a v sobotu o přestávkách.

Václav Vaněk

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ

4. AŽ 31. ŘÍJNA 2006

Křtem byli mezi nás přijati:

Farnost děkanství Rochlice

Adriana Pavlovičová

Farnost Ruprechtice

Lucie Maria Marie Magdaléna
Albrechtová

Srdečně blahopřejeme.

Svátost manželství přijali:

Farnost Ruprechtice

Zbyněk Sluka a Jana Jurkovová

Srdečně blahopřejeme.

Ke vzkříšení jsme vyprovodili:

Farnost Vratislavice nad Nisou

Norbert Zajíc (1938)

duchovní správci

5. 11. 2006 / Číslo 12 / Ročník 4

OB RÁZEK

libereckých farností

Vydává Římskokatolická farnost v Liberci - Ruprechticích pro liberecké farnosti a ve spolupráci s nimi.

Vrchlického 81, PSČ 460 14, Liberec XIV - Ruprechtice, datum vydání: 5. 11. 2006

tel. 485 120 004, (485 121 293), e-mail: liberec.ofm@quick.cz, dop. cena 5,- Kč, za obsah odpovídá P. Antonín OFM

Foto na titulní straně - Při slavnostním otevření chrámu Sv. Terezie Karmelu v San Diegu-Carmel Valley, U. S. A,

se 1. října 2006 zpívaly zpěvy, které s tamním sborem nacvičil Ing. Bohuslav Eliáš

Internetové stránky – libereckých farností: <http://www.rkc-lbc.cz>, – Oblastní charity Liberec: www.charitaliberec.cz

Prosíme čtenáře o návrhy a názory (i kritické) k časopisu i jednotlivým článkům

V TOMTO ČÍSLE

ÚVODNÍK

TRANSITUS, EXITUS A HRA, JAN VOŽENÍLEK 3

PASTORACE

OBRÁZEK INFORMUJE – P. MGR. LUKÁŠ PAVEL BRADNA OFM 4

KOMPENDIUM JAKO BESTSELLER, JAN VOŽENÍLEK 4

PŘEDKONCILNÍ LITURGIE SE VRACÍ Z EXILU, Vatikánský rozhlas 12. 10. 2006 5

LIBERECKÉ MISIE

(ČTVRTEK 2. ČÁST) – DUCHOVNÍ ŽIVOT JAKO CESTA, BR. MELICHAR OCARM. 5

DĚTI A MLÁDEŽ

DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE

– OČIMA Dospělého, Zdislava Manligová 8

– ANEB DOKÁŽEME SE JEŠTĚ SCHÁZET? PAVEL ANDRŠ, JÁHEN ZE STŘEKOVA 9

KATOLICKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ 10

HISTORIE

VZTAH STÁTU A CÍRKVE – (2) KATOLICKÁ CÍRKEV A TOTALITNÍ SYSTÉMY 20. STOLETÍ

(NOVÉ POZNATKY), PROF. PHDr. VLADIMÍR NÁLEVKA, CSc. 10

K TEMNOTÁM V ČESKÉ HISTORII (2B, 3), KAREL KOROUS 12

ZPRÁVY Z DIECÉZÍ

DNES NA DIVOKÉM ZÁPADĚ, Ing. BOHUSLAV ELIÁŠ 15

ZPRÁVY Z FARNOSTÍ

NEČEKANĚ SLAVNOSTNÍ MŠE, Zdislava Manligová 18

KARMElitánské knihkupectví U sv. ANTONÍNA, TOMÁŠ TOMÁŠEK 19

– REDAKCE DOPORUČUJE A LETOS DOPORUČILA 20

STŘEDNÍ A VYSOKÉ ŠKOLY V LIBERCI BR. FELIX OFM 21

AD: KOSTEL SVATÉ MARIE MAGDALSKÉ 22

– DRAHÁ AULA? BR. FELIX OFM

– O OPRAVÁCH VE FARNOSTI (CHRÁM SV. ANTONÍNA), Ing. MILOSLAV SEMERÁK

– NADŠENCI ZACHRÁNILI KLÁŠTER V PIVONI, MIROSLAV PETR / HN 18. 10. 2006

Z FARNOSTI VRATISLAVICE NAD NISOU 23

Z ŘECKOKATOLICKÉ FARNOSTI LIBEREC 24

SEBEPOZNÁNÍ A SEBEVÝCHOVA

– DUCHOVNÍ OBNOVA VE VRATISLAVICÍCH NAD NISOU, VÁCLAV VANĚK 24

Z KRONIKY NAŠICH FARNOSTÍ 4. AŽ 31. ŘÍJNA 2006 24

PŘÍLOHA

VRÁTIT KŘESŤANSKÉ VÍŘE PLNÉ OBČANSTVÍ V KULTUŘE EVROPY

– PROMLUVA NA CELONÁRODNÍM KATOLICKÉHO KONGRESU VE VERONĚ 19. 10. 2006, BENEDIKT XVI.

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

TEST PRO Dospělé

ODPOVĚDI NA OTÁZKY PRO Dospělé Z MINULÉHO ČÍSLA, VČ. OTÁZKY Č. 9 ZE ZÁŘÍ

ZNÁŠ PÍSMO SVATÉ? KŘÍŽOVKA

LIBERECKÝ ÚSMĚV

O DNEŠNÍM SEŠITKU NA CESTY V RUMUNŠTINĚ

– RUMUNSKO A MOLDAVSKO, JOSEF JEŽEK

RITUALUL SFINTEI LITURGHII / MEŠNÍ ŘÁD – SEŠITEK NA CESTY

oficiálně zahájili závěrečnou etapu záchrany, po které bude následovat už rekonstrukce a postupné ožívání objektu. Výsledkem by mělo být vybudování humanitárního centra. Klášter bude sloužit jako azylový a léčebný dům pro děti z oblastí postižených válkou a přírodními katastrofami.

Odstranění havarijního stavu stálo dosud 37 miliónů korun, které, stejně jako nynější dotaci, získalo sdružení převážně od Ministerstva kultury, zčásti od soukromých dárců.

Postupná devastace pivoňského kláštera začala už po válce, kdy klášter získala do majetku armáda a posléze státní statek.

Záchrana památky v regionu, prakticky vyliďněném po konci války, nepřišla ani od dalšího vlastníka – poběžovické obce. Ani v devadesátých letech, kdy Pivoň krátce získala samostatnost. V té době se už zřítla nádvorní strana východního křídla konventu.

„Situace byla skoro beznadějná. Museli jsme rychle najít nového vlastníka, obec na tak nákladnou záchranu sama neměla,“ říká Štěpán Zemek, místostarosta Mnichova, obce, se kterou se nakonec krátce samostatná Pivoň sloučila.

Sdružení Aurelius, vedené lidmi ze zpravodajské redakce TV Prima, získalo klášter před pěti lety darem s podmínkou, že nejméně 25 let po dokončené obnově bude objekt sloužit zmíněným humanitárním účelům.

Třicet zachránců

Ke sdružení se hlásí na třicet lidí převážně z Prahy, Plzně i Domažlicka. Jde zčásti o novináře, architekty, historiky i další obyčejné fandý.

„Všem nám jde o to, aby památky neměly jen historický význam, ale měly i konkrétní praktické naplnění,“ uvedl předseda sdružení Ladislav Henek.

„Bez sdružení Aurelius by už klášter nestál, byla by z něj jen hromada sutin. Díky medializaci i celé partě nadšenců, kteří peníze na opravu dokázali sehnat, můžeme mluvit o záchraně,“ připomíná radní Plzeňského kraje Olga Kalčíková.

*Hospodářské noviny 18. 10. 2006 /
Miroslav Petr*

Z FARNOSTI VRATISLAVICE NAD NISOU

V sobotu 11. 11. 2006

– se bude od 9.30 konat celodenní příprava dětí k prvnímu svatému přijímání.

– od 13.30 pečeme perníky, které bude svatý Mikuláš rozdávat lidem v Domově důchodců Marta ve Vratislavicích nad Nisou.

Celý program zajišťuje Evelýna.

Koncert Beethoven Tria Praha v neděli

12. 11. 2006 v Kapli Vzkříšení od 19.00. Vážná hudba v podání BEETHOVEN TRIA PRAHA.

Na housle hraje Václav Návrat, na violu Zuzana Peřinová, na violoncello Petr Hejný a zpívá Markéta Mátlová. Zazní skladby W. A. Mozarta, F. Schuberta a P. Vranického. Nakonec budou uvedeny tři duchovní písně A. Dvořáka.

Všichni jste srdečně zváni!

Koncert pořádá MO Vratislavice.

V pondělí 20. 11. 2006 se sejde na faře od 18.00 farní rada.

Víkend pro mládež 25. – 26. 11. 2006

Co? máte rádi výlety? nebo se vám věčně nikam nechce, neradi chodíte do lesa a radši prosedíte celý dny doma? pěkně doma v teple ... lidi, pojďme sbalit spacák a karimatku a vyrazit na víkend někam ven (možná nás překvapí první sníh a zima), chybí vám léto a tábory? tak si je trochu připomenem! a co večer? uvelebíme se v chaloupce v Hodkovcích a dáme si něco pořádného k snědku:) a nezůstane jen u jídla, co třeba takhle kytarový chvály? a to všechno se svými kamarády, které třeba ještě tolik neznáte!

Odjezd? sraz v sobotu v 8.45 (doufám, že vstanete) v hale vlakového nádraží v Liberci, odjezd v 8.58

Příjezd? v neděli v 15.30 na vlakové nádraží v Liberci

Kam? vláčkem na Malou Skálu a pak pěšky na Panteon, Frýdštejn a směrem k Turnovu, nic dlouhého cca 10 – 15 kiláků (ale zadejcháme se), přesun vláčkem do Hodkovic, kde přespíme do neděle a zajdem společně na mši.

S kým? věřím, že se připojí každej, kdo může! vždyť bez tebe by to nebylo ono, ne? jinak nejen o společnost se postarají Dominik, Vojta, Miri a další.

a 11 gymnázií s 4 499 studenty. Obec zřizuje jednu střední školu se 110 studenty. Soukromých středních škol je devět s 1 314 studenty a dvě gymnázia se 344 studenty. Střední školu, kterou zřizuje církev, v kraji nemáme.

V Městě Liberci zřídil kraj devět středních škol s 2 720 studenty a dvě gymnázia s 1 145 studenty. Je zde šest soukromých středních škol se 766 studenty a dvě gymnázia se 344 studenty.

Z uvedených údajů lze závěrem vyvodit, že odstátívání vysokého a středního školství i nadále probíhá velmi sametově (tj. téměř neprobíhá). Proto také uvedené nepoměry mnohemu čtenáři patrně už ani nepřijdou divné.

**AD: KOSTEL SVATÉ MARIE MAGDALSKÉ
Drahá aula?**

Ve stejném čísle AGORY se na s. 2 také dočítáme, že: „Aulu za půl miliardy korun otevřela ostravská Vysoká škola báňská. Objekt bude využíván pro výuku, slavnostní shromáždění, kongresy, promoce, mezinárodní konference i kulturní programy.“

Obrázek libereckých farností přinesl ve svém letošním č. 4, 5. 3. 2006, s. 1 návrh „Co ty na to, svatá Máří?“ na obdobné využití chrámu Svaté Marie Magdalské. Doslechli jsme se však, že Technická univerzita snad aulu ani nepotřebuje. Nebo potřebuje naopak aulu, která bude desetkrát dražší, než nač by přišla adaptace kapucínského kostela?

br. Felix OFM

Komentář k finanční zprávě o opravách ve farnosti – Chrám Sv. Antonína

Opravuje se od roku 1999. Nejprve to

byly prolomené části krovu, potom nová střešní krytina a nakonec vrchní část střechy věže. Prováděcí firmy byly zvoleny na základě výběrového řízení za účasti státních úředníků. Krov opravovala firma Vyva z Liberce. Střechu pak firma F+D vos z Českého Dubu. Z vlastních prostředků farnosti jsme dosud hradili jen asi 15 % z ceny provedených oprav. Finanční pomoc nám na naši žádost poskytoval zprvu okresní úřad. Po jeho zrušení jsme obdrželi na naši žádost část prostředků od ministerstva kultury. Menší část peněz se podařilo získat také v grantovém řízení libereckého kraje. V roce 2003 a 2004 jsme pak mohli pokračovat v pracích díky zařazení našeho projektu do „Programu regenerace městské památkové zóny“. V letech 2005 a 2006 se nepodařilo získat na námi předložené projekty a žádosti žádné peníze z vnějších zdrojů. Proto jsme nemohli v opravě pokračovat. Důvod vidíme v tom, že suma peněz na opravy památek ve státním rozpočtu se drasticky snížila. Krajský a městský rozpočet mají pak jiné priority.

Pro rok 2007 předkládáme projekt k finanční podpoře opět na „Program regenerace městských památkových zón“.

S postupem času je stále více jasné, že hlavní tíhu oprav kostela však ponese farnost ze svých dosud skromných zdrojů. Rozpočet na úplnou generální opravu kostela je asi na osm mil. Kč v cenách roku 2007. Na zásadní opravy věže, střechy a části poškozené fasády by však mělo postačit cca 4 150 000 Kč.

Ing. Miloslav Semerák 25. 10. 2006

Nadšenci zachránili klášter v Pivoni

Bývalý augustiniánský klášter v Pivoni na Domažlicku má za sebou první etapu záchrany. Díky nadšencům z občanského sdružení Aurelius se podařilo po pěti letech shánění finančních prostředků a základních stavebních prací zastavit téměř neodvratnou devastaci jedné z nejvýznamnějších památek v regionu.

Vznikne azylový dům

Členové sdružení získali z Ministerstva kultury 23 miliónů na další obnovu a včera

ÚVODNÍK

TRANSITUS, EXITUS A HRA

„Holky, Štrosmajer umřel!“ – Tahle věta, pronesená známou herečkou v roli zdravotní sestry, se stala asi nejslavnějším konstatováním smrti v českém televizním seriálu. Od doby druhé řady „Nemocnice“ uplynulo dvacet let a český televizní divák měl možnost sledovat mnoho „seriálů z lékařského prostředí“. Děj četných epizod lze popsat jednoduchým vzorcem:

příjezd sanitky → zběsilá jízda zřízenců po chodbách (střídavé záběry míjejících zářivek na stropěch a kachlíčků na podlaze) → závažné pohledy lékařů na operačním sále → „Ztrácíme ho!“ → přerušované pípání přístrojů se mění v souvislý tón → stržená rouška lékaře → „Exitus!“ → prostěradlo.

Televizní seriál je *výrobek*, který má vydělat peníze; občas mají tvůrci i nějaké umělecké ambice, popř. touhu bavit publikum. Autor tohoto článku nemá v úmyslu odsuzovat televizní seriály. Relaxace u televize může být prospěšná. Umělecky hodnotné dílo může mít na člověka i další pozitivní vlivy. Nezapomínejme však, že autor seriálu (filmu, knihy) si při tvorbě *hraje*: vymýšlí osudy svých postav, kombinuje je, hledá nečekané zvraty. Seriál je *hra*. Je to druh zdánlivé reality. Seriálová smrt je jen jedním prvkem této hry.

■ ■ ■

Jiná je smrt člověka. Většina z nás zažila ty okamžiky: odchod milovaného člověka; vědomí, že „všechno je jinak“; poznání, že „už nikdy“ (tady na této zemi). K tomu různá další neštěstí: smrt dlouho očekávaného dítěte, smrt rodiče, děti bez otce či maminky, tíživá sociální situace.

■ ■ ■

Jiná je smrt světce. Člověk žijící ve stálém kontaktu s Pánem, člověk v Boží milosti, navíc bez osob, které by na něm závisely, přechází ke svému Pánu lehce: vždyť jde za tím, koho miluje, za tím, s kým se setkával již na zemi. Pak nemusíme říkat *odchod*, ale spíše *přechod*; nikoliv *exitus*, ale *transitus*. Tak se nazývá i slavnost, kdy se připomíná přechod sv. Františka do nebeské slávy. Letos se k ní bratři

františkáni sešli v předvečer slavnosti svého Otce, 3. října. Po mši o sv. Františku byla vlastní připomínka jeho smrti: ve ztemnělém kostele (na zemi hábit s pěti svíčkami) se četla čtení od Tomáše z Celana a od sv. Bonaventury; zpíval se žalm 142 (141), který si František nechal zpívat v posledních okamžicích svého života. Pak se účastníci přesunuli do řeholního domu v Perštýně k přátelskému posezení. A tak nakonec nešlo o to, že při letošním transitu mohlo být ledasco lépe připraveno a rychleji zrealizováno; spíše šlo o to, že si letos účastníci opět uvědomili „rozdíl mezi exitem a transitem“, jak na něj cestou ze slavnosti upozornil br. Antonín.

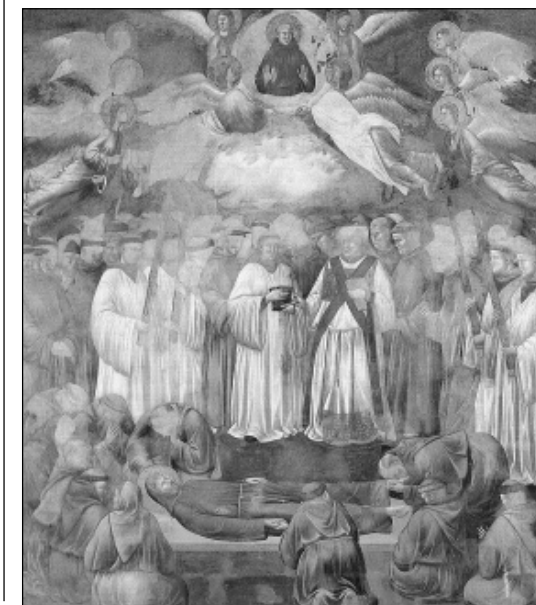
■ ■ ■

Začali jsme úvahou o *hře*. I liturgie má jisté prvky hry. Pohyby, postoje, role. Hra má cíl sama v sobě. Podobně liturgie: neodkazuje někam jinam, mimo, „nahoru“, protože při slavení liturgie je Kristus zde, uprostřed církve; není kýmsi zastupován, je přítomen. Oproti televiznímu seriálu je tu však podstatný rozdíl. Žádná jiná hra nemá takový smysl jako liturgie.

Jan Voženílek

Foto

- Giotto: Smrt sv. Františka, freska v Assisi před rokem 1300

OBRÁZEK INFORMUJE

P. Mgr. Lukáš Pavel Bradna OFM

- Patří do františkánské rodiny, do Provincie sv. Václava.

- Vyučil se v Hradci Králové jako mechanik hudebních nástrojů a vyráběl piána v podniku Petrof.

- Absolvoval Biskupské gymnasium v Brně a pak Katolickou teologickou fakultu UK v Praze (1996 – 2001).

- Nyní je farním vikářem v Liberci ve farnosti Rochlice.

- Náboženství začal učit v Praze, už jako student teologie připravoval šest dětí.

- Od října 2006 vyučuje náboženství na faře Na Perštýně – 3. – 5. třídu a mládež od 15 do 20 let.

Mládež a dospělí, nyní děti

Ve třetím ročníku teologie jsem připravoval šest dětí k prvnímu svatému přijímání. Byly to pro mě nádherné, ale i namáhavé začátky, protože jsem vyučoval poprvé v životě a měl jsem málo zkušeností.

Příhoda: Měli jsme na náboženství mluvit o víře a já přemýšlel, jak jim to přiblížit. Na hodinu jsem přinesl krásný, z hlíny vypálený květináč. Mluvil jsem o

tom, jak se máme o víru starat, jak ji máme jakoby v nádobě hliněné. Pro názornost jsem držel v ruce ten krásný květináč. Mluvil jsem a přitom jsem ho pustil na zem. Rozbil se na kousíčky. Děti na to hned zareagovaly – to je přece škoda – takový krásný květináč – je to škoda, tak jako když se nestaráme o svou víru – můžeme o ni přijít, jako o tento krásný květináč.

Ve svých minulých působištích v Brně, Plzni jsem pracoval s mládeží i s dospělými – přípravy na křest, na biřmování, spolča. A tak je to pro mě znovu nové, když teď mám na starosti vyučování náboženství pro děti; těší mě dětská citlivost, bezprostřednost a zvědavost. Člověk se od nich má co učit.

br. Lukáš OFM

KOMPENDIUM JAKO BESTSELLER

Žebříček nejprodávanějších knih sestavený Svazem českých knihkupců a nakladatelů uvádí v 39. týdnu pořadí (zdroj: Hospodářské noviny, 5. října 2006):

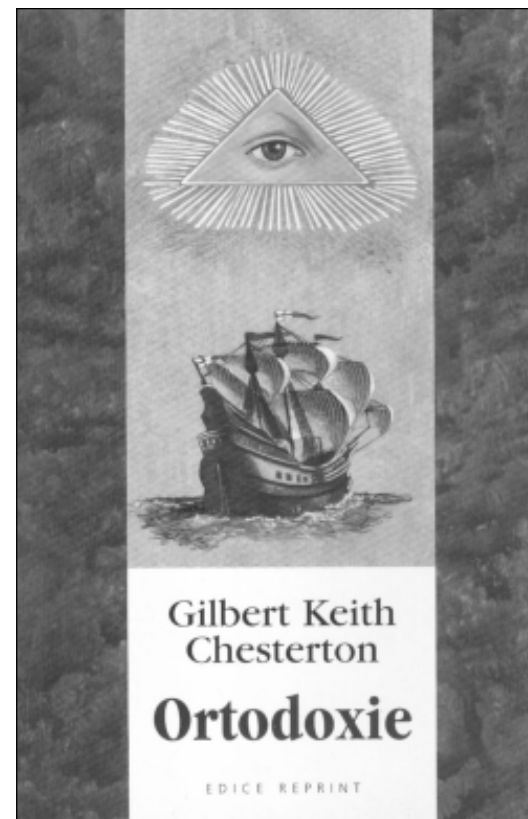
Beletrie

1. Petr Šabach: Občanský průkaz (Paseka)
2. Ladislav Kubíček: Zapalují? (Karmelitánské nakladatelství)
3. Steve Berry: Templářské dědictví (Domino)

Naučné

1. Kompendium katechismu katolické církve (brožovaná malá) (Karmelitánské nakladatelství)
2. Kompendium katechismu katolické církve (brožovaná větší) (Karmelitánské nakladatelství)
3. Kompendium katechismu katolické církve (vázaná) (Karmelitánské nakladatelství)

Radikální úspěch *Kompendia* v žebříčku prodávaných knih má vysvětlení: jde o naučnou knihu, která má široké spektrum čtenářů, širší než jiné naučné knihy; patrně je více katolíků než diskrétních matematiků

V č. 5: Pentateuch (Pět knih Mojžíšových) a Svatí kacíři (Jindra Jarošová).

V č. 6: Biskupství litoměřické (1. část, Jaroslav Macek) a Evropa Benedikta z Nursie v krizi kultur (Joseph Ratzinger).

V č. 7: Encyklopedie řádů, kongregací a řeholních společností katolické církve v českých zemích (zatím čtyři z pěti svazků, Milan Buben) a Manželské právo katolické církve (Damián Němec).

V č. 8: Exorcisté a psychiatři (Gabriele Amorth) a Islám v Evropě – obohacení, nebo nebezpečí?

V č. 9: Kompendium Katechismu katolické církve a VIXI – Paměti nezařaditelného (Richard Pipes).

V č. 10: Dějiny katolické církve (tři svazky) a Bůh a svět (Joseph Ratzinger).

V č. 11: Deus caritas est (Bůh je Láska, Benedikt XVI.) a Nové profily světců (Jaroslav Němec).

V č. 12: Moudrost a vtip G. K. Chestertona (vybral Alexandr Tomský) a Ortodoxie (Gilbert Keith Chesterton).

STŘEDNÍ A VYSOKÉ ŠKOLY V LIBERCÍ

Studentské noviny AGORA přinesly v říjnu 2006 zprávu (s. 2), že: „Pobočku Vysoké školy Karla Engliše v Brně otevřeli 3. října 2006 v Liberci. První soukromá vysoká škola v regionu nabízí studium v bakalářských programech ekonomika a management a ekonomie a právo v podnikání.“

Na této zprávě jsou zajímavé tyto údaje: „soukromá vysoká škola“, „první v regionu“ a „bakalářský program“. Je právě 17 let po sametové změně komunistické vlády, vlády, která zestátnila všechno, co se dalo, včetně školství. Podívejme se proto na pár údajů, jak se za tuto dobu změnilo vysoké a střední školství.

V Libereckém kraji, a to přímo v Liberci, je jediná vysoká škola. Je to veřejná Technická univerzita. A nyní je zde také jediná vysoká škola soukromá; vlastně jen pobočka. Veřejná vysoká škola má šest fakult a studuje na ní 7 391 studentů. Na uvedené pobočce soukromé školy je zapsáno 44 posluchačů. Počty přednášejících jsou tyto: 632 oproti deseti.

Jak je to v celé České republice? Co do počtu škol je situace příznivější: Máme 26 veřejných vysokých škol a 40 soukromých. Co do počtu studentů je však situace ne tak nepodobná Liberci: Na veřejných vysokých školách studuje 271 940 studentů, na soukromých ani ne desetina tohoto počtu: 24 495; navíc je zde převažující procento bakalářských studijních programů.

Jak vypadá situace v oblastní středního školství? Nejprve celostátně (bez konzervatoří, kterých je ale jen 17):

Zřizovatel	Počet škol	Počet studentů
Celkem	2 004	577 605
MŠMT	58	1 544
obec	18	3 115
kraj	1 510	485 473
jiný resort	10	1 372
soukromý	367	77 124
církev	41	8 977

V Libereckém kraji je stav takovýto: Kraj zřizuje 31 středních škol s 6 729 studenty

Máte-li zájem o pravidelné zasílání informací o programech pořádaných naším knihkupectvím, napište nám na naši internetovou adresu liberec@kna.cz

Tomáš Tomášek

Redakce Obrázku z nabídky knihkupectví U sv. Antonína doporučuje

1. Moudrost a vtip G. K. Chestertona

Paradoxy, aforismy a postřehy

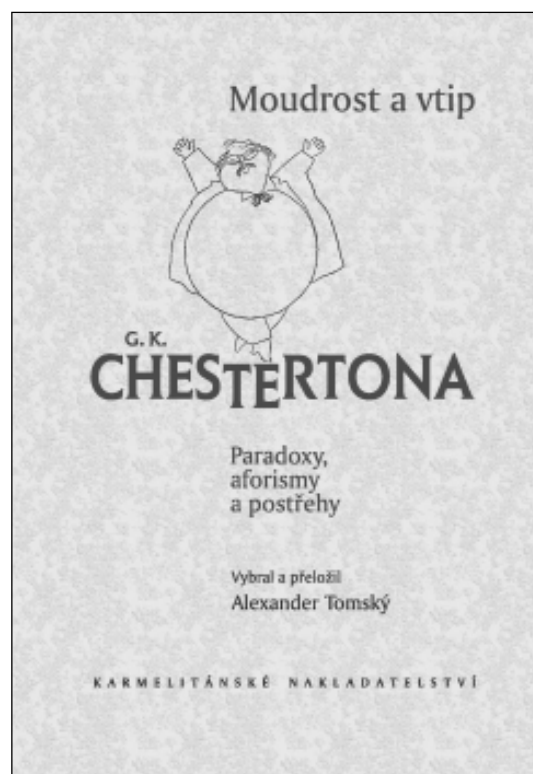
Autor: Gilbert Keith Chesterton

Info a běžná cena: Váz., 127 str., 149 Kč

Vydáno: 2006

Objednací číslo: 101143

Vydalo: Karmelitánské nakladatelství

Chesterton se proslavil mnoha literárními žánry, ale hlavní důvod, proč stále patří k nejcitovanějším autorům světa, naleznete v této útlé knížce. Chesterton byl totiž mistrem paradoxu. Povýšil společenský bonmot na životní filosofii zdravého rozumu, na obranu občanské liberální politiky a tradičních hodnot evropské kultury. A ještě něco navíc: Chesterton je úvodem do světa tisíce malých překvapení a radostí ze života,

proto byl tolik milován i těmi, kteří ne zcela sdíleli jeho životní filosofii.

Alexander Tomský vybral a přeložil téměř 450 úryvků z Chestertonova díla. Zhruba jedna třetina uvedených citátů pochází z knižních vydání novinových esejů a sloupků, napsaných před 1. světovou válkou. Druhá třetina pochází z novin a časopisů, které knižně nevyšly, hlavně z Illustrated London News a Daily News. Ostatní pocházejí z próz a monografií.

Výbor je rozdělen do těchto celků: Rady Pokrok Politika Společnost a kultura Pravda a morálka Ženy, láska a manželství Islám Umění a literatura Víra a náboženství.

2. Mistrem paradoxu ale může být jen člověk, který to má v hlavě přesně srovnané. A i kdybychom přečetli paradoxů tisíc, o srovnanosti autora bychom se stále jen domýšleli. A k urovnání našich myšlenek nám aforismy moc nepomohou. Proto k uvedenému výběru doporučujeme Chestertonovu světoznámou a velkolepou knihu, kterou ještě jako ředitel Academie vydal právě Tomský.

Ortodoxie

Autor: Gilbert Keith Chesterton

Překlad: Jan Čulík

Formát: 152 stran, 20 x 13 cm, česky, brož., 170gr., 29 Kč

Vydáno: 2000

Vydala: Academia

ISBN: 80-200-0807-1

Kniha, kterou Chesterton napsal roku 1908, je v podstatě autorovou duchovní autobiografií či vyznáním a klíčem k jeho dílu. Lze bez nadsázky říci, že představuje tematický horizont a centrum všeho, co publikoval za více než čtyřicet let své bohaté literární činnosti. Je to obrana všeho, co autor považuje pro lidskou existenci za nezbytné. Obrana pravdou postavenou na hlavu, aby přitahovala pozornost, bořila konvence, uvolňovala cestu nezaújatému pohledu na svět a zneklidnila člověka tak, že ztratí půdu pod nohama a začne přemýšlet a hledat pravdu sám ...

Protože toto číslo je posledním tohoto čtvrtého ročníku Obrázku, uvádíme seznam letos doporučených knih

nebo molekulárních biologů. Přesto bychom tuto skutečnost neměli nechat bez povšimnutí: také v České republice se i tak specifická kniha, jako je dokument učitelského úřadu církve, může stát bestsellerem. Čtyři tituly z šesti náleží Karmelitánskému nakladatelství – tato zpráva by svědčila o dobré práci nakladatelství.

Jan Voženílek

CO ŘÍKÁ RÁDIO VATIKÁN

PŘEDKONCILNÍ LITURGIE SE VRACÍ Z EXILU

Předkoncilní latinská liturgie se vrátí z nuceného exilu zpět do katolických kostelů. V příštích týdnech se očekává papežský dokument, který ohlásí tzv. všeobecný indult, to znamená dovolí kněžím na celém světě sloužit latinskou liturgií podle misálu sv. Pia V. Zprávu s odvoláním na autoritativní vatikánské zdroje přináší světový tisk – od Times po Le Monde a potvrzují ji i média italské biskupské konference, agentura SIR a deník Avvenire.

Dlouho diskutované téma vynesl na povrch rozhovor se sekretářem vatikánské Kongregace pro liturgii a svátosti, arcibiskupem Malcomem Ranjithem, který se objeví v nejbližším čísle časopisu „30 giorni“ (časopis je k dispozici na adrese: <http://www.30giorni.it>). „Mše sv. Pia V. nemůže být považována za zrušenou novým misálem Pavla VI.,“ říká v rozhovoru indický arcibiskup. Připomíná mimo jiné nedávné schválení nové společnosti apoštolského života v Bordeaux, která užívá „výlučně předkoncilní liturgické knihy.“ K otázce lefébvrstů arcibiskup Ranjith prohlásil: „Nejsem jejich nadšeným přívržencem ... ale to, co říkají o liturgii, říkají oprávněně: jsou ostnem, který nás má vést k reflexi nad tím, co děláme.“ – a dodává: „Tridentská mše není soukromým vlastnictvím lefébvrstů, je pokladem celé církve.“ „Očekávání koncilu, že lépe pochopitelná liturgie bude také duchovně plodnější, se zatím nenaplnilo“ – vysvětluje sekretář Kongregace pro liturgii a svátosti – „a stále je před námi mnoho práce.“

Dodejme ještě, že všeobecné povolení latinské liturgie bylo přáním kard. Rat-

zingeru ještě jako prefekta Kongregace pro nauku víry. V knize „Bůh a svět“ napsal: „... je potřeba konečně přestat s pohrdáním liturgií, závaznou do roku 1970. S každým, kdo se vysloví za další trvání této liturgie nebo se jí účastní, se dnes zachází jako s (prašivým) malomocným – tady končí veškerá tolerance ... Nerozumím také, proč se tolik biskupů do značné míry podřídilo téhle nákaze intolerance, která bez přesvědčivých důvodů stojí v cestě nezbytnému smíření uvnitř církve.“ – napsal v knize „Bůh a svět“ kardinál Joseph Ratzinger.

Motu Proprio Benedikta XVI. má nahradit indult Jana Pavla II. z roku 1984. Ten vycházel vstříc žádostem přívrženců tradiční latinské liturgie, ovšem s podmínkou písemného souhlasu místního biskupa. Podle předběžných informací se nyní situace obrátí. Pokud biskup nebude souhlasit se slavením latinské liturgie, bude muset vydat zákaz v písemné podobě.

Zprávy Vatikánského rozhlasu 12. 10. 2006

<http://www.radiovaticana.cz/clang.php4?id=6589>

LIBERECKÉ MISIE (ČTVRTEK 2. ČÁST)

DUCHOVNÍ ŽIVOT JAKO CESTA

Má ještě Tělo Kristovo na jazyku a říká, pane faráři a kolik je vás v tom klášteře? Nebo podobnou otázku. Nebo něco podobného. A já často z těchto různých detailů poznávám jednu velice bolestnou věc, že mnoho lidí nemá osobní vztah k eucharistickému Ježíši. Často hraje velikou roli náš pán farář, naše kaplička, náš kostel. A když přijmou eucharistii, jsou takoví rozpačití, a když já mlčím, nevědí – najednou prožívají takovou trapnou chvíli, jako když člověk najednou neví, jak by ji rozumně vyplnil. A to je velice bolestné, protože zvlášť v těch chvílích by ten člověk mohl prožít úžasnou sílu, útěchu, oporu v Ježíši, který k němu přichází. Ovšem tohle se neděje. A mě to dá jenom tu odpověď, že ten člověk nikdy neprožíval Ježíše v eucharistii, nerozmlouval s ním, není na to zvyklý. Určitě to nebude jenom jeho

chyba, určitě je to chyba i nás kněží, kteří k tomu málo vedeme. Nevím.

Já dnes mám zadání mluvit o cestě, o duchovní cestě a do toho chci zařadit, jak člověk může na této duchovní cestě pochopit i význam eucharistie. Protože je to úžasná posila. Ale to už uslyšíte z toho, co budu povídat.

Druhý vatikánský koncil říká „omnes tamen ad sanctitatem vocantur“ – všichni křesťané jsou povoláni ke svatosti a dokonalosti ve shodě se svým stavem. Když my jsme jako křesťané k něčemu povoláni, musí to být pro každého možné. Tedy je důležité si uvědomit, že svatost není něco, co by nebylo pro každého z nás, jak jsme tady, dosažitelné. Problémy mohou být různého rázu, buď máme špatný pojem o svatosti, což je velice časté, anebo nějakým způsobem resignujeme na svatost. Učitelé církve rozlišují jednu cestu obrácení, která vždy sleduje odpovídající stupně obrácení. Rozlišují tři stupně. Každý z těchto stupňů obrácení je novou rovinou, jakoby novou zemí, do které vstupujeme. Je to úplně nová realita v nás. Nežijeme ve stejných vnějších podmínkách a přesto to znamená, jako kdybychom přelétli oceán a vystoupili z letadla někde v jiné zemi. Prostě dostáváme se do jiné roviny. V nás jsou všechny věci nějak postaveny jinak.

Před prvním obrácením leží oblast lhostejnosti vůči Bohu. Je to často oblast zůstávání v těžkém hříchu, oblast zvykového křesťanství. Vše je poznamenáno lhostejností, jak jsem řekl. Člověk chodí do kostela a zároveň hřeší a nedělá si z toho žádné velké skrupule; není problém. Vůbec se s tím nějak neznepekčuje. Tito křesťané si dovolí vše, ale jinak věří a také občas se modlí. Ovšem zatím nepadlo žádné osobní rozhodnutí pro Krista. Před tímto prvním obrácením může být také stav ateismu, tedy absolutní nevíry.

První obrácení je setkáním s Kristem. S Kristem, od kterého se nechá člověk osobně oslovit. Je to nějaké první zasažení člověka, nějaká první zkušenost, že to, co se tady povídá, není jenom nějaká tradice, nějaká slova, ale že ono to nějak funguje. Člověk si nějak hmatatelně ověří, že tady

skutečně za tím stojí moc, moc Boží. Tedy první zasažení, jak říká tridentský koncil, světlem Ducha svatého. A ti, kterých se toto zavolání dotklo, se vydávají na cestu a následují Ježíše. Kristus je pozvedá do nové životní roviny. Tito lidé nejen o Bohu slyšeli, ale oni se s ním teď osobně setkali. Oni se skutečně přesvědčili, že Bůh je a že je zde. Na 2. vatikánském koncilu bylo v diskusi řečeno, že první obrácení je obrácením rozumu a vůle. To znamená, že je to obrácení, které je silně určováno mým poznáním. Někým způsobem jsem poznal Boha, např. v přírodě, při kázání nebo skrze nějaké setkání. Byl jsem zasažen a chci mu sloužit. Již nechci těžce hřešit. Cítím, že už nesmím žít jako doposud a začínám nový život. Sám se rozhoduji, protože jsem poznal Boha. Kateřina Sienská mluví o prvním obrácení v tomto smyslu, že první obrácení je obrácení ze stavu rozptýlení nebo lhostejnosti do stavu milosti. Není zde myšleno rozptýlení při modlitbě, nýbrž rozptýlenost života. Otevřenost pro všechno možné, žádné usebrání, žádné soustředění, a to žádné soustředění na to podstatné. Myslí se to v nejširším slova smyslu, taková životní roztěkanost. Tedy z tohoto stavu se člověk dostává prvním obrácením. Lze říci, že první obrácení je připravenost ke službě. Chci Boha uznávat, sloužit mu, dodržovat jeho přikázání. Toto první obrácení je vědomé rozhodnutí. Hodně tu operuje rozum, vůle. Já se rozhodnu, já jsem něco poznal, mě se něco dotklo, teď se rozhodnu a jdu, vykročím. Bůh je přijímán jako Pán mého života. Ale tento první krok, při kterém se člověk rozhoduje, není zatím ještě dostatečně hluboký. To jsme viděli u apoštolů. U apoštolů vlastně ta doba prvního obrácení nebo po prvním obrácení nastává, když je Ježíš pozve, a celé ty tři roky je to u apoštolů stav po prvním obrácení. Co je ještě důležité pro první obrácení? Po tomto obrácení je naše já – já chci, já jsem poznal, já jsem zakusil – zcela v popředí. Může to někdy také znít docela zbožně, já přece chci jenom to, co dělá Ježíši radost. A přece je zde opět slyšet to „já chci“. Znovu připomínám Petra, který přijde za Ježíšem a řekne, to se ti nesmí stát. To je typické. Já to takhle nevidím, Pane. Ty

Možná ještě ne každý ví, že v Liberci máme scholu, která každý čtvrtek hudbou a zpěvem doprovází mši sv. v kostele Sv. Antonína Velikého v centru města.

„Schola od 3 Antonínů“ hraje a zpívá již přes 10 let a, přestože je tzv. průchozí (zpěváci přicházejí a odcházejí), díky svému sbormistrovi Zdeňku Glaserovi jde stále kupředu. Původně vícehlasé improvizace písní se vyvinuly ve čtyřhlasé úpravy s doprovodem kytary, flétny a basy. Všechny úpravy mají jednoho autora – Zdeňka Gläsera.

Hřivny, které dostal, našťastí nezakopal, a tak vznikly koledy pro symfonický orchestr složený z muzikantů ruprechtické farnosti.

A to už byl jen krůček k vlastním (autorským) písním. Autorkou textů je nejprve Zdeňkova manželka Dana, posléze i on sám.

A historie se opakuje: nejprve čtyřhlasé úpravy písní s doprovodem kytary, flétny a basy posléze doplní party pro dvoje housle, pro violu, violoncello, dvě flétny a klarinet.

Pět takto upravených vlastních písní a dvě písně přejaté byly poprvé provedeny 18. 6. 2006 při mši sv. v Ruprechticích. Stejně jako o Vánocích ji hráli muzikanti z farnosti a několik pozvaných hostů, zpívala Schola od 3 A s dalšími zpěváky z farnosti.

Mše se hrála také, vždy při mši sv., v Rochlici (25. 6. 2006), ve Vratislavicích (17. 9. 2006, tentokrát bez orchestru) a konečně 8. 10. 2006 v kostele Sv. Antonína Velikého v centru města.

Dle reakce posluchačů (potlesku po skončení mše) se písně líbily, přestože byly původně napsány jako „kytarové“, tzn. především pro mládež. A věřím, že společné hraní bylo zážitkem i pro všechny hudebníky. Byli totiž mezi nimi i hosté, kteří do kostela běžně nechodí.

Velký dík Zdeňkovi a Daně za to, že své hřivny nezakopali, ale rozmnožují je k velké radosti nás všech.

Zdislava Manligová

Foto

*- „Symfonický orchestr“ pod kazatelnu
- Schola od 3 Antonínů s hosty
Zdeněk Glaser*

KARMEITÁNSKÉ KNIHKUPECTVÍ

U sv. ANTONÍNA

Kostelní 9/7

460 59 LIBEREC

tel./fax: 485 104 064

e-mail: liberec@kna.cz)

www.ikarmel.cz

V měsíci listopadu Vás zveme:

Ve středu 8. 11. 2006 v 17.00 na besedu **ANTARKTIDA** pohledem **Marka Orko Váchy**, spojenou s autogramiádou (blíže viz minulý Obrázek).

Ve středu 15. 11. 2006 v 17.00 na besedu **Svět podle G. K. Chestertona**

Z knihy Moudrost a vtip G. K. Chestertona čte a o světě a Anglii, knihách a nakladatelích, politice a společnosti si s Vámi povídá **Alexandr Tomský**.

Alexandr Tomský (* 1947 ve Frýdlantu) studoval na Fakultě osvěty a novinářství UK v Praze. V roce 1968 odešel do emigrace, studoval ekonomii, politologii a historii (The London School of Economics). Později studoval středověkou filosofii a pedagogiku (The London Institute of Education). Od roku 1979 pracoval v politologickém ústavu Keston College a v letech 1986 až 1990 byl ředitelem katolické charitativní nadace. Založil a vedl exilové nakladatelství ROZMLUVY. Po roce 1989 se vrátil do Prahy, nejdříve pokračoval v nakladatelské činnosti (ROZMLUVY), v letech 1992 až 2004 byl ředitelem nakladatelství ACADEMIA, od roku 2005 řídí nakladatelství Abonent ND.

Ve čtvrtek 23. 11. 2006 v 17.00 na poslechový pořad **U2 – historie a současnost** s videoprojekcí o vzniku, historii i současnosti irské rockové legendární kapely U2.

Pořad povede Jiří Dědek Fliedr.

V pondělí 27. 11. 2006 na besedu **Něco nad námi musí být** a autogramiádu se zakladatelkou hospicového hnutí **MUDr. Marií Svatošovou**.

V Karmelitánském nakladatelství dosud Marii Svatošové vyšly tyto knihy: O naději (2003), Náhody a náhodičky (2004), Až k prolití krve (2005), Zapaluji a Něco nad námi musí být (2006).

SLEVA 10 % PRO STUDENTY NA VŠECHNY KNIHY – po předložení průkazu studenta.

NEČEKANĚ SLAVNOSTNÍ MŠE

nemůžeš tady prostě někde umírat na kříži, to je hloupost, ty musíš prostě zřídit Boží království na této zemi a diktuje. A on to myslí dobře s Kristem, myslí to upřímně, ale já. Mistr Eckhart říká, že opravdové obrácení spočívá v tom, že již sami nechceme vůbec nic. Ale to už mistr Eckhart přechází dál. V naší vůli je tedy mnoho umíněnosti, já chci při tom něčeho dosáhnout, já chci mít duchovní úspěch, já chci mít jistotu. Nějak však nechci riskovat odevzdání se. Hledám mnohonásobné zajištění, hledám něco pro sebe, prostě chci ty věci mít nějak v rukou. V této rovině také děláme mnohá předsevzetí. A při některých těchto předsevzetích se i přepínáme, chceme to dělat pouze sami. A z tohoto důvodu dochází často k nezdaru. Člověk má dobrý úmysl, nebo se domnívá, že slouží Bohu a přitom je osobně v omylu, protože realizuje v této oblasti sebe. Musíme si tedy také přiznat různé únikové cesty. Vrháme se do různé horečné činnosti, často včetně apoštolátu. Tady je důležité jako u všech těchto věcí, které říkám, abyste si dali velký pozor na to, abyste je neřekli o někom jiném, nebo neaplikovali na někoho jiného. Abyste si neřekli, ááá, on to říká o tom a o tom člověku, ten člověk to tak dělá. Víte, protože apoštolát – může vám dát někdo dárek z čisté lásky, nebo dárek ze ziskosti, protože si vás chce nějakým způsobem chytout. A na tom dárku to nepoznáte, jak je zabalen do nepoznání. Na apoštolátu to nepoznáte a u těchto věcí vy nemůžete o tom druhém vědět, čím je to neseno. To může být neseno skutečně opravdovou láskou a nebo to může být úniková cesta. Proto pozor na to, abychom se nějak dívali na druhého

člověka a srovnávali se s ním: Že my se tedy osobně a opravdově nasazujeme, ale ne pro našeho Pána. Nejsme připraveni jej následovat.

Kateřina Sienská říká, že na této cestě existuje jakási směs lásky k Bohu a sebelásky a také směs lásky k bližnímu a sebelásky. Objevuje se zde sebejistota, plná ústa velkých slov. To se děje u lidí, kterých se dotklo světlo Ducha svatého, kteří udělali první krok, kteří přijali Boha do svého života jako svého Pána. A tady je velice, velice důležité všimnout si jedné chyby, kterou často dělají křesťané, rodiče, že druhé nějakým způsobem nutí, a myslí to dobře, přivést k víře, třeba své děti. A někdy to dělají tak nešikovně, že je tedy silně odradí, že v nich vyvolají alergii. Pro staré mnichy bylo sebezpoznaní základním předpokladem svatosti, základním předpokladem následování Ježíše. Po prvním obrácení začíná takzvané aktivní očišťování. V této době častěji cítíme Boží impulsy typu, neseď pořád před televizí, ale vezmi si Bibli a čti. Nebo různé jiné věci, kdy cítíme, že bychom měli dělat prostě něco jiného, než to, co je nám pohodlné. A tyto impulsy přicházejí tehdy, když zrovna nejsme pro ně moc naladěni, když se nám do toho skutečně nechce. A v těchto situacích si často hledáme nějaké takové alibi, nebo jak se tomu říká. Člověk si říká, jsem unavený a potřebuji si odpočinout, potřebuji se rozptýlit. Taky potřebuji vědět, co se ve světě děje, a taky musím být ve věci – a různé takové. Bylo by lépe, kdybychom v té chvíli řekli: Bože, ty po mně sice něco chceš, ale já ti nechci sloužit, nech mě na pokoji. Kateřina Sienská říká, jestliže nějaké dítě neroste, nezůstane dítětem, ale stává se z něj zakrnělý člověk. To je velké nebezpečí. Víte, když člověk přejde tímto obrácením a vyhodnotí situaci, že dospěl do roviny, ve které skutečně má relativně jistou spásu – a co je navíc, to je přehnané – a hledá hlavně udržet si to, pak dochází k tomu, že ten člověk nezůstává na stejné rovině ale zakrňuje. Jako to dítě, které neroste a potom má 10, 20, 30, 40 let ...

br. Melichar OCarm.

Foto

- Schola od 3 A ani nedutá
Zdeněk Glase

DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE OČIMA DOSPĚLÉHO

*Jak jsme minule oznámili v sobotu 21. října 2006 se uskutečnilo 34. diecézní setkání mládeže – **poprvé v Liberci**. Motem setkání bylo: „Svítlnou mým nohám je tvé slovo a světlem na mé stezce,“ Žl 119 (118), 105.*

I já jsem se kdysi řadila mezi mládež. Je to už téměř 20 let. A právě tehdy to všechno začalo.

Měla jsem velké štěstí, že v době svého křesťanského dospívání jsem poznala kněze, kteří mi ukázali, jak krásný a veselý a přitom duchovně hluboký může život křesťana být, a také jak je důležité nezůstávat se svou vírou sám.

Nejprve to byla setkání, výlety a jiné akce pod duchovním vedením P. Šprláka (pro nás prostě Jožky). A v době, kdy jsem se sama začala aktivně zapojovat do života farnosti – setkání s P. Šimáčkem v Příchovicích.

Právě v jeho hlavě se zrodil nápad uspořádat diecézní setkání mládeže v litoměřické katedrále. Jak se ukázalo, byl to nápad dobrý, protože podobná setkání se postupně začala organizovat i v ostatních diecézích.

Několik let jsem byla v přípravném týmu těchto setkání. Naše diecéze se začala „zmenšovat“. Z každého města jsem někoho znala. I kapela hrající na setkáních byla „diecézní“: kytarista z Teplic, zpěvačky z Mostu a Děčína, houslista z České Lípy, flétnistka a basistka z Liberce.

Již tenkrát jsem tedy setkání prožívala z pozice toho, kdo je vepředu, oddělen od ostatních výškou pódia. Každý, kdo někdy něco organizoval, ví, že si vlastní akci vlastně pořádně „neužije“. Nemá čas se jen tak zastavit a s někým si popovídat. A nemá tušení, jak se daná akce líbí hostům. Jestli se dobře baví. Přesto byla setkání krásná i pro nás, i když trochu jinak. Byli jsme ti, kteří se společně dávali druhým a společně

byly bohoslužby dočasně ve školní tělocvičně. Lidi si tam jako v kostele moc nepřipadali a o nějakém posvátném tichu před mší svatou nemohla být řeč. Kněz jim proto nyní, s otevřením kostela, určí nová „pravidla chování“ nutná pro kostel.

Říkal jste, že se velká část života děje v autech. Jak se vám v Kalifornii jezdilo?

B. E.: Každého českého řidiče bych poslal do Kalifornie na zotavenou, příp. na vyučenou. Řidiči jsou k sobě ohleduplní, stále předvídají, co všechno se může na silnici stát. Běžná rychlost na dálnicích je 120 km, nikdo se nesnaží předjíždět, nebo dělat „myšky“, protože všech šest pruhů jedním směrem a všech šest pruhů druhým směrem je neustále zaplněno. K žádným zácpám našeho typu ale nedochází. Systém je naprosto propracován. Např. při vjezdu na dálnici je signalizace nastavena tak, že se každých pět sekund střídá červená se zelenou. Při vjezdu na dálnici jsou dva pruhy. Jeden pro ty, kdo jsou v autě sami, druhý pro ostatní. A ten pruh, kde je jen řidič, je plnější, proto si třeba berou i stopaře, aby měli přednost. Policii jsem neviděl. Bouračky za těch šest týdnů jsem viděl tři – zmáčknutý blatník. Při tomto obrovském provozu!

Jednou z charakteristik Američana je ale přátelské chování a úsměv. To se projeví i při jízdě autem.

Mluvil jsem o dálnicích. Ale dálnicí je třeba každá spojka mezi jednotlivými komplexy (sídlišti). Dokonce v San Diegu jsou i městské komunikace provedeny jako dálnice. Je to nesmírný propletenec, třeba při křížení je pět pater nad sebou.

Povrch dálnic je tak dokonale rovný, že při postavení kávy v autě vedle volantu se nemusíte bát, že se převrhne. Obsah aut je mezi dvěma a půl až sedmi tisíci ccm, mají hroznou sílu. Všechna auta jsou v dokonalém stavu, protože se změnou postavení v zaměstnání se předpokládá i výměna auta. Tři až pět let staré auto je už ojetina.

Co byste řekl na závěr?

B. E.: Vzhledem k počasí je Kalifornie příjemná, ale žít bychom tam nechtěli. Kalifornie byla z velké části původně pouští, kromě národních parků. Celou ji zušlechtili. Stálé sluníčko je ale pro nás až deprimující. Těšili jsme se na náš nefalšovaný liberecký déšť. Chyběly by nám i naše zalesněné hory, zelené stráně, potůčky na loukách, střídání ročních dob, stýskalo by se nám i po sněhu. I když oni se ráno mohou koupat v Pacifiku a večer si mohou zajet na lyže do hor, které jsou ale tak daleko ...

O farnosti St. Thérèse of Carmel
srov. <http://www.sttheresecarmel.org/>
O Carmel Valley

srov. stránky <http://www.cvsd.com/>

si ještě jedno půjčit, protože jsem převzal část rodičovských povinností – odvoz dětí do škol, na zájmovou činnost apod. Vzdálenosti tam jsou opravdu velké, běžný nákup představuje pět až pětadvacet kilometrů, podle toho, co kupujete. Týdně jsem najezdil pět set kilometrů, za těch šest týdnů asi 2 500 km. San Diego je velice rozlehlé, k Downtownu (centru) přiléhá mnoho satelitních měst. Denní režim mají rozpočítán na minuty; nemůže se stát, že „teď si dám havaj“. Havaj si dají jen v sobotu, příp. v neděli odpoledne, protože v neděli dopoledne jsou v kostele.

Jak to v jejich kostele vypadá?

B. E.: Den před naším odjezdem domů otevřeli v jejich farnosti nový kostel, na který strádali deset let. Dalších třicet let budou splácet úvěr. 10 miliónů dolarů vybrali mezi sebou, stejnou část ku jim půjčil jejich biskup a 10 miliónů si půjčili jinde. Kostel má kapacitu 1 200 lidí a běžná návštěva na jedné nedělní mši svaté je asi tisíc věřících. Ve všední dny je mše svatá ve školní kapli a chodí na ni asi šedesát lidí. Sousední kostely jsou v ostatních satelitních městech, „komplexech“.

Jak je to s hudbou při bohoslužbě, co o tom soudí liberecký regenschori?

B. E.: Varhany zatím nemají, šetří na ně. Zpěv je doprovázen klavírem, hraje na něj vynikající klavírista, Ukrajinec. Hlavním úkolem chrámového sboru je vést věřící ve zpěvu, zpívat se snaží každý. Knězem je Irčan. Vůbec mají štěstí na irské kněze, tento je už nejméně třetí. Kostel je tak veliký, že kněz při homilii jde před lidi, někdy i mezi ně, mikrofon (tzv. mikroport) má na klopě. Všichni věřící si svého kněze nesmírně váží, je jim opravdu otcem. Nezprostředkovává jen

svátosti, svátost smíření, ale věřící se s ním radí o svých rodinných záležitostech. Ve Spojných státech, jak jste již několikrát psali, je přísná odluka církve od státu, farnost si musí všechno hradit sama, i svého kněze. Např. dosud pro San Diego, San Francisco a Los Angeles měli Češi svého českého kněze, který z finančních důvodů musel odejít. I přes tyto potíže odluka farnosti velice prospívá, života v církvi si každý hodně váží.

Ještě ke kostelu. Překvapilo nás, že kostel, velikosti katedrály, je celý dřevěný. Ostatně všechny stavby v této oblasti Kalifornie jsou dřevěné.

V neděli jsou dvě mše svaté, v 9 a v 11. Obě jsou přibližně stejně navštíveny. Po mši svaté se všichni sejdou před kostelem, kde jsou stoly s občerstvením. V Kalifornii je totiž pořád hezky.

Měl jsem příležitost s jejich chrámovým sborem nacvičit na každou neděli našeho pobytu krátké zpěvy z repertoáru libereckého chrámového sboru. Byly to latinské zpěvy, učil jsem je i výslovnosti, protože tento jazyk při zpěvu nepoužívají. Bylo to pro ně příjemným zpestřením. Tyto zpěvy jsme zpívali i při slavnostním otevření kostela. Kostel ale bude vysvěcen až před Vánocemi. Ponese jméno Svaté Teresie Karmelu (jde o sv. Teresii od Dítěte Ježíše). Je zajímavé, že právo výběru titulu kostela má největší sponzor. V tomto případě jím byl majitel prodejen osobních aut, který přispěl miliónem dolarů. Stavba kostela trvala pouhé dva roky, na staveništi pracovalo dnem i nocí na osmdesát lidí. My se můžeme učit i z toho, že v den otevření byla hotova i parková úprava kolem kostela, včetně zavlažování – v Kalifornii musíte pořád kropit kvůli suchu. Drobnost: v místě kostela byly tři vzrostlé stromy s kmeny o průměru 50 cm, které před dvěma lety i s kořenovými baly přemístili prozatímně jinam, do obrovských květináčů vybetonovaných kolem nich, a před otevřením kostela je opět použili do parkové úpravy. Jak by tyto stromy dopadly u nás?

U kostela je nové obrovské parkoviště, tak jako před školou, kde je provoz aut dokonce řízen dopravní službou.

Nedostatky by se přesto našly. Dosud

jsme vytvářeli most mezi farnostmi celé diecéze.

Potom jsem se vdala a přestala patřit mezi mládež. Každé ohlášení dalšího diecézního setkání mládeže ve mně vyvolávalo nostalgické vzpomínky a touhu moci se alespoň ještě jednou takového setkání zúčastnit.

A pak se můj sen vyplnil a já jsem se na setkání vrátila. V Hrádku nad Nisou, v Mladé Boleslavi a nyní v Liberci. A pokaždé – jak jinak – v roli toho, kdo je na pódiu a je tam pro ty druhé. Se Scholou od 3 Antonínů jsme setkání doprovázeli hudbou a zpěvem.

Takže jsem vlastně tu pravou atmosféru setkání opět nezažila.

Přesto věřím, že setkání se – stejně jako kdysi – všem zúčastněným líbilo. Že všichni mohli na vlastní kůži zažít, že Kristus nás všechny spojuje a vytváří z nás jednu velkou rodinu.

Co jsem si mohla užít jako posluchač, byl koncert Děčinské skupiny Solideo, která úžasným způsobem hraje a hlavně přibližuje současníkům středověkou hudbu včetně tehdejších hudebních nástrojů. Tak krásný „výchovní koncert“ jsem již dlouho nezažila.

A pro ty, kteří na setkání nemohli – krátký výňatek z programu:

Scénky, zajímavé přednášky, písničky, povídání s kamarády a písničky a povídání ... a povídání ... a ...

Vrcholem setkání byla společná mše sv. za účasti otce biskupa Pavla Posáda. Jak sám řekl, biskup nesmí na žádném diecézním setkání mládeže chybět.

A na závěr diecézní ples mládeže. O něm i o tom, jak setkání prožila skutečná mládež, už musí někdo povolanější.

Zdislava Manligová

Foto

- Solideo z Děčína

hrají skoro na všechno, zde na krauské rohy, nástroj ze skupiny gemshornů

Zdeněk Glaser

- Naše stopy na „zrnech růžence“

Dominik Fišer

DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE, ANEB DOKÁŽEME SE JEŠTĚ SCHÁZET?

Poněkud zvláštní nadpis, ale již předem mohu říct, že v sobě neskrývá negativní odpověď. Setkávání mládeže, skutečnost, nastartovaná papežem Janem Pavlem II., je pravým setkáním teprve tehdy, koná-li se v pravdě. Pak totiž není nutnou podmínkou, že se musí jednat o mega-akci, nějakou mega-show. Pravda o naší litoměřické diecézi je taková, že zde prostě není mnoho křesťanů, a už vůbec zde nejsou zástupy těch, kteří by s největším nadšením a nasazením chtěli z celého srdce a zdarma posloužit, třeba i dobré věci. Přesto se dobrá věc – letošní diecézní setkání, které proběhlo zde v Liberci – zkrátka podařilo. Bylo to možná i tím, že ruku k dílu přiložili právě ti, kdo dokázali přijmout pravdu o naší diecézi. Ta pravda je ale nezdrtila, ale naopak posílila jejich vůli něco dělat.

Moderování celého sobotního programu se ujali borci z Chomutova, kteří nejen velmi dobře slovem provázeli a komentovali dění, ale též sami zinscenovali několik velmi hlubokých scének. Já osobně jsem ten hlubší obsah některých pochopil až „napodruhé“ a nebyl jsem sám. Nosným tématem celého setkání byl katechismus. Nebo alespoň to tak mělo být. Podle mého

z oněch čtyř dní, které jsem strávil ve svém rodišti spolu s mladými od nás ze Střekova a s dalšími, je velmi dobrý. Kéž ho nikdy neztratím. Mládež je skutečně budoucností církve, ale je potřeba ji nepřeceňovat ani nepodceňovat, aby byla dobrou budoucností. To, co mladí z celé diecéze dokázali v Liberci, nebylo nic velkolepého, ale bylo to krásné. Nezbyvá než prosit Pána Boha, aby všemu tomu dobrému požehnal a dal tomu vyrůst.

*Pavel Andrš, jáhen ze Střekova
- Náš otec biskup Pavel Posád
Zdeněk Glaser*

KATOLICKÉ ODDÍLY ICHTHYS OZNAMUJÍ 5. 11. 2006

Promítání fotek z tábora – všichni skauti, skautky, vlčata, světlušky, roveři, rangers, rádcové, družina Bambusů, družina Pindruši, družina Bludiček, družina Bylinek, družina Pučmelounu, družina Ropuch, družina S

Na hlavní faře (Organizuje Oblek a ti druzí)

12. 11. 2006

Instruktaž o používání literatury a internetu – rádcové

Liberec (Organizuje Šídlo, Vlk)

1. 12. – 3. 12. 2006

Mikulášský seminář – roveři, rangers, rádcové

v Praze (Organizuje info pro Vás – Vlk)

8. 12. – 10. 12. 2006

Mikulášská – všichni

Seleška (Organizuje R&R, Puma)

Čmelák

HISTORIE

VZTAH STÁTU A CÍRKVE

(2) KATOLICKÁ CÍRKEV A TOTALITNÍ SYSTÉMY 20. STOLETÍ

(Nové poznatky)

Nedávné rozhodnutí papeže Benedikta XVI. o zpřístupnění dokumentů vatikánského archivu z období pontifikátu Pia XI., tj. z let 1922 až 1939, opět aktualizovalo otázku přístupu Svatého stolce a katolické církve k totalitním

režimům 20. století. Studium více než 30 000 svazků diplomatických depeší, soukromé korespondence či deníkových záznamů Pia XI., které se většinou týkají meziválečného času italského fašismu, německého nacismu, sovětského bolševismu či autoritativních režimů v Portugalsku, Polsku, Maďarsku a občanského konfliktu ve Španělsku, má přirozeně dlouhodobý charakter, ale již

Odpovědnost k České koruně a k české státnosti se vytrácela podobně, jako odpovědnost k Bohu. Hlavní chybou panovníků evropských zemí a elit, které je obklopovaly, bylo směřování k absolutismu, kterým chtěli vyřešit problémy, které povstaly v minulosti. Odvrhli vyvážený středověký vztah státu a církve a nahradili ho, podle Macchiavelliho rad⁶, absolutismem, který se prý nemusí řídit morálkou, jde-li o jeho zájem. Další závažnou chybou bylo to, že pro tento model vlády zneužili církevní odlišnosti, konfese. To vše vyústilo ve válce třicetileté, která nově rozdělila mocenské sféry vlivu (o moc šlo

především) podle nespravedlivé zásady či vláda, toho víra. Hlavním motivem třicetileté války nebyla otázka pravdivosti, resp. pravosti té které víry, ale zejména touha leckterých evropských panovníků po absolutní moci. Ta vedla ke střetu o nové rozdělení sfér vlivu v Evropě.

⁶ Niccolo Macchiavelli, Libro del Principe (1532)

Karel Korous

Foto

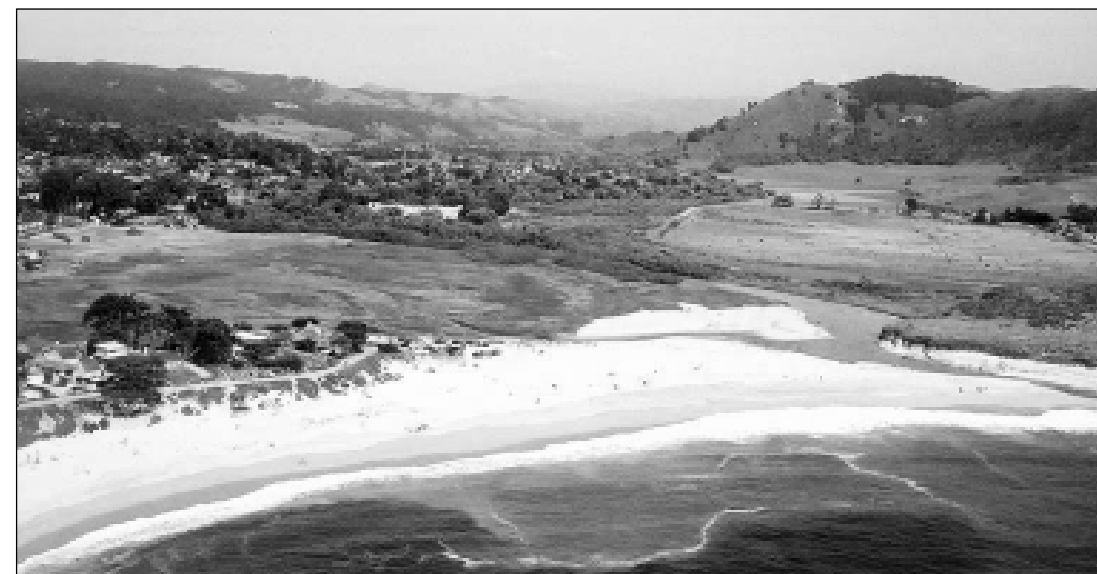
- Řád Zlatého rouna

(Ordre de la Toison d'or Aureum vellus)

- Druhá pražská defenestrace 23. 5. 1618

ZPRÁVY Z DIECÉZÍ

DNES NA DIVOKÉM ZÁPADĚ

V Obrázku se z důvodů čtenářům již známých docela rádi věnujeme poměrům v USA; nejlepší jsou ovšem zprávy očitých svědků. Po Petru Zatloukalovi, který hovořil o východním pobřeží Spojených států (roč. 2, č. 12, 31. 10. 2004, s. 11n.) nyní nabízíme postřehy pana Ing. Bohuslava Eliáše a jeho manželky z Divokého západu.

Pane inženýre, jak jste se, prosím vás, dostali na Divoký západ?

Ing. Bohuslav Eliáš: Letěli jsme osm hodin s ČSA do New Yorku a pak šest hodin

do San Diega úplně na Západě USA na hranici s Mexikem. V San Diegu bydlí naše dcera se svou rodinou a u nich jsme byli už potřetí. Je to šestičlenná rodina, čtyři dívky mezi osmi a sedmnácti lety, zeť je manažerem v Motorole a dcera učí na církevní škole hudební výchovu. Děti mluví perfektně i česky – i když se narodily už Americe, v rodině se doma mluví jen česky. Vzhledem k velkým vzdálenostem se velká část každého dne odehrává v autě. To nám Evropanům připadá až uspěchané. Rodina má dvě auta, a když jsme tam přijeli, museli

Následně o tom informovali další tři (Linharta Colonu z Felsu, Václava Viléma z Roupova a Martina Furweina). Významný vliv v této radikální skupině měli příslušníci Jednoty bratrské. Jmenovaní napomohli ke spuštění mezinárodního sporu bez jasné koncepce, organizace, finančního zajištění, bez vojenské podpory zvenčí i bez dostatečné vůle k vítězství. Skupinové provedení defenestrace bylo záměrné, aby do sporu byli vtaženi nejen jeho autoři. Povstání začalo 23. května 1618, kdy podle „starého českého obyčeje“ byli z okna pražského Hradu vyhozeni „rušitelé obecného pokoje a odbojníci českého království“ – místodržící Vilém Slavata a Jaroslav Martinic s naprosto nevinným písařem Fabriciem. Slavata se zranil. Martinic a Fabricius přežili pád bez velké úhony. Když stavové viděli, že sedmnáctimetrový pád přežili, neubránili se předtůše, že zasáhla nadpřirozená síla. (První útočiště vyhozeným poskytla v pernštejnském paláci Polxena z Lobkovic. Fabricius odjel

informovat císařský dvůr ve Vídni, kam dorazil 16. června. Slavata ještě stačil navštívit v katolických Libochovicích Adama ze Šternberka.)

Dekretem vlády direktorů z 1. 6. 1618 byli jesuité ihned po defenestraci (po více než šedesátiletém působení) vyhnáni ze země, jejich majetek zabrali povstalci. Kaple v Klementinu byla zničena, byla v ní zřízena stáj. Začala třicetiletá válka. Vláda 30 direktorů sesadila Ferdinanda II. Protestantští stavové zvolili za českého vzdorokrále Fridricha Falckého. 7. prosince 1619 bylo na sněmu protestantských stavů ve Vratislavi rozhodnuto o zabavení statků odpůrců krále Fridricha Falckého a katolíkům byla uložena přísaha na konfederaci s blízkými protestantskými zeměmi.

Směrování k absolutismu

Situace se neradikalizovala jen u nás. Král Gustav II. Adolf roku 1620 vypověděl ze Švédska všechny katolíky. Velký podíl na neutěšených poměrech u nás měla šlechta, které stav na pomezí anarchie vyhovoval.

dnes lze odpovědně konstatovat, že dosavadní „černobílé“ pojetí nejnovějších církevních dějin bude pravděpodobně kriticky přezkoumáno. První publikované studie italské badatelky Emmy Fattoriniové a francouzského historika Philippa Chenauxe dokládají „mučivou“ obavu Pia XI. z možného vzniku světové války a dokumentují i jeho kritický vztah vůči A. Hitlerovi a B. Mussolinimu. Papežův deník, který pečlivě vedl monsignore Domenico Tardini – zaznamenával v něm i své důvěrné rozhovory s pontifikem – je mj. i vynikajícím svědectvím názorového vývoje Svatého otce. Jestliže ještě ve dvacátých letech považoval pravicové autoritativní režimy v Evropě za nutnou protiváhu vůči bolševismu a šířícímu se liberálnímu sekularismu, pak v letech 1937 a 1938 již přemýšlel o různých formách odporu vůči postupující penetraci fašismu a především nacismu.

V roce 1922, kdy byl milánský arcibiskup Ambrogio Damiano Achille Ratti (1857 – 1939) zvolen papežem a přijal jméno Pius XI., čelila římskokatolická církev mnoha nebezpečným výzvám poválečného světa. Evropa byla frustrována obecným zesurovením společnosti, rozkladem dosavadních politických systémů, velkými sociálními bouřemi a vzestupem bolševické i fašistické totality. Církev v této situaci příliš nedůvěřovala sekulárně orientované pluralitní občanské společnosti a ve snaze dosáhnout obnovy tradičních křesťanských hodnot spíše preferovala vládu silné ruky – např. maršála Józefa Pilsudského v Polsku, admirála Miklóse Horthyho v Maďarsku nebo generála Miguela Primo de Riveru ve Španělsku – než proměnlivou zastupitelskou demokracii. Obava o postavení katolických věřících ve fašistické Itálii a posléze i v nacistickém Německu přiměla Pia XI. k podpisu tzv. Lateránských dohod s Mussolinim (11. února 1929) a k uzavření konkordátu s Hitlerovým režimem (20. července 1933). Tyto důležité dokumenty samozřejmě přispěly k posílení mezinárodní prestiže obou diktatur, ale papež je chápal především jako „platformu, z níž lze protestovat“. Ostatně již

v roce 1931 vydal Pius XI. italsky psanou encykliku „Non abbiamo bisogno (Nepotřebujeme)“ proti pronásledování stoupenců „Katolické akce“ a v encyklice „Quadragesimo anno (Ve čtyřicátém roce)“ z téhož roku se vyslovil proti přílišnému zasahování státu do života jednotlivce. O šest let později, v roce 1937, Vatikán zveřejnil dvě klíčové encykliky namířené proti totalitám 20. věku. V encyklice „Mit brennender Sorge (S palčivou starostí)“ Pius XI. opatrně kritizoval teorii a praxi nacismu. Byť byla tato kritika formulována v mollové tónině, nařídil Hitler gestapu zabavit všechny dostupné exempláře tohoto dokumentu a vztahy mezi Berlínem a Svatou stolicí se výrazně zhoršily. Daleko ostřejší tón zazněl v encyklice „Divini Redemptoris ([Příslib příchodu] Božského Vykupitele)“, která jednoznačně odsoudila sovětský systém. Lze přirozeně diskutovat o rozdílném ladění obou dokumentů. Je ovšem nutné si uvědomit, že v nacistickém Německu měli věřící ještě poměrně široký prostor pro své církevní aktivity – a papež přirozeně nechtěl tuto limitovanou svobodu ohrozit – zatímco ve stalinském Sovětském svazu neměli křesťané prakticky již žádnou možnost pro svojí náboženskou seberealizaci.

Na sklonku roku 1938 začal Pius XI. pracovat na nové encyklice, jejímž obsahovým jádrem bylo odmítnutí nacistického antisemitismu, ale postupující nemoc a posléze smrt 10. února 1939 mu zabránila tento dokument dokončit. (Jeho koncept se dochoval ve zpřístupněných archivních fondech.)

Z hlediska „vyššího principu mravního“ lze ovšem kritizovat smířlivé přístupy německé církevní hierarchie vůči nacistické ideologii. V březnu 1933 bylo publikováno věrnostní prohlášení katolického episkopátu a o dva roky později totéž grémium vyslovilo souhlas s norimberskými protižidovskými zákony. Pastýřský list bavorských biskupů z 12. listopadu 1933 ocenil nacisty jako záchance německého národa před hrůzami bolševismu. (Obdobným způsobem vystupoval i španělský vysoký klérus při podpoře národního hnutí generála

a vyhlazování Židů, a to ani po vstupu spojenců do Říma v červnu 1944. Pokud však nebudou zpřístupněny všechny dosud utajované archivní prameny z období „válečného“ papeže, zdržme se kategorických soudů.

Vladimír Nálevka,
Ústav světových dějin FF UK

Foto

- Michael kardinál von Faulhaber,
arcibiskup Mnichova u papeže Pia XII.

K TEMNOTÁM V ČESKÉ HISTORII (2B)

O které pilíře se opírala kvalita katolické reformy nás?

Šlo o tři pilíře: O jasné definování katolické víry tridentským koncilem (1545 – 1563), o nového arcibiskupa (Antonín Brus z Mohelnice od roku 1561; mezi léty 1421 – 1561 nebyl arcibiskupský stolec obsazen!) a jeho nástupce, a o jezuitský řád (založen 27. 9. 1540 Pavlem III.). Výsledky koncilu byly sv. Piem V. roku 1566 promítnuty do katechismu, který srozumitelnou i přesnou formou pomáhal katolíkům k orientaci.

Aktivně působili i katoličtí šlechtici, kteří z vlastních zdrojů financovali vznik nových učilišť. Např. umírněný představitel katolíků Vilém z Rožmberka (nositel Řádu Zlatého rouna⁵) roku 1585 založil v Českém Krumlově jezuitskou kolej. Výše zmíněný Jiří Popel z Lobkovic, radikální katolík, založil roku 1591 jezuitskou kolej v Chomutově, podřídil jejímu rektorovi fary svých panství a roku 1592 založil několik nadací pro chudé studenty z panství Chomutov, Libochovice, Mělník a Liškov. (Ještě v 19. století z těchto nadací několik studentů dostávalo ročně 116 zlatých!)

Co to byla konfesní nenávisť?

Konec 16. a začátek 17. století byl u nás poznamenán mnoha útoky proti katolíkům, např. smrt doksanského probošta po tom, co jej zmlátili protestanté, nebo ničení oltářů a vybavení v mnoha kostelích z popudu Ondřeje ze Šternberka. Ten sám veřejně rozbíjel v kostele v Nepomuku sochy svatých. Ve vztahu k výzdobě katolických kostelů jsou doloženy podobné činy i Marie ze Schenku, rozené z Lobkovic. Došlo k napadení kláštera

u Panny Marie Sněžné a povraždění tamních františkánů, mučení děkana Hájka v Litomyšli a kanovníka Kotvy v Praze. V Olomouci byl umučen Jan Sarkander.

Katolíci se začali chovat podobně. Hrabě Martinic pomocí psů štal nekatolické sedláky do kostela, farář v Holešově nechal vykopat mrtvolu evangelické šlechtičny z katolického hřbitova. Navzájem došlo k zákazům uzavírání smíšených manželství. V Chomutově (patřil Jiřímu Popelovi z Lobkovic) byly zakázány církevní protestantské pohřby. Potom se protestanti, kteří zde tvořili většinu, vzbouřili. Městský rychtář byl zabit, kolej byla vyloupena a jesuité utekli do Libochovic. Jiří Popel zjednal nápravu tak, že v jeho režii 19. srpna 1591 na Červeném Hrádku rozhodl zemský soud ve věci odsouzení vzpoury a dva hlavní vůdce nechal popravit. Jiří Popel dále zbavil Chomutov městských privilegií a roku 1592 kolej obnovil.

Do 16. století byla liberecká duchovní správa katolickou. Ze sousedního Saska sem ale pronikal vliv Lutherova učení, které německy mluvící většina obyvatelstva podporovala. Roku 1535 údajně nařídil majitel panství Joachim z Bibrštejnů, aby se všichni liberečtí občané zřekli katolické víry a přijali luteránské náboženství. Působili zde pak čtyři luteránské kazatelé.

Království české ale nebylo středem světa. Evropská křesťanská civilizace

byla ohrožena muslimskými hordami. A odpovědnost za její ochranu ležela na bedrech habsburských panovníků.

⁵ Řád Zlatého rouna založil v den svého sňatku s Isabelou Portugalskou (10. 1. 1430) vévoda burgundský Filip zvaný „Dobrý“ (1419 až 1467). Bylo to nejvyšší evropské – a tedy i světové – vyznamenání.

K TEMNOTÁM V ČESKÉ HISTORII (3)

Rudolf II., Matyáš, Ferdinand II.

Po velkém nátlaku protestantských stavů dal 9. července 1609 Rudolf II. ze strachu o ztrátu moci (ze strany svého bratra Matyáše) zpečetit Majestát. Ten potvrzoval svobodu náboženského vyznání a upravoval vztah mezi nekatolíky a katolíky. Vpád pasovských (se souhlasem a zčásti podle režie Rudolfa) vedl k náhlému souladu zájmů českých stavů a Matyáše, k abdikaci Rudolfa II. a ke korunovaci Matyáše za českého krále dne 23. května 1612. Císař Matyáš (nemaje následníka) ohlásil za svého nástupce v Českém království – bez volby – Ferdinanda ze štyrské větve Habsburků. Češi Ferdinanda II. přijali téměř jednohlasně (až na čtyři výjimky) na sněmu roku 1617 za českého krále, když se zaručil za svobody i Majestát. Dobrý odhad budoucího politického vývoje v českém království ukázal výrok manželky nejvyššího kancléře, katoličky, paní Polyxeny z Lobkovic, rozené z Pernštejna, který pronesla na korunovaci Ferdinanda II.: „.... k tomu přichází, že papeženci evangelíky, či evangelíci papežence na hlavu vsednou a zjezdí se.“

Utajené protestantské odmítnutí politických jednání

Rudolfův Majestát chápaly obě strany sporu jinak. Císař Ferdinand II. si ale byl napjaté situace vědom a nabízel protestantským stavům politická jednání ve Vídni, s mezinárodním zprostředkováním Jenem Jiřím Saským, luteránem, a Maxmiliánem Bavorským, katolíkem. Tato politická možnost řešení sporu byla vůdci strany protestantů před veřejností utajena a nedošlo k ní, protože se představitelé protestantských stavů rozhodli k revolučnímu řešení.

2. pražská defenestrace, povstání

Nechuť protestantského panstva k politickému řešení dělby moci v království patrně vedla ke špatně promyšlenému protihabsburskému povstání českých protestantských stavů, které v konečném účtování uškodilo Českému království. Pouze několik lidí (Jindřich Matyáš Thurn, Albrecht Smiřický, Budovec z Budova a Oldřich Vchynský) zosnovalo 21. května 1618 defenestraci místodržících.

VRÁTIT KŘESŤANSKÉ VÍŘE PLNÉ OBČANSTVÍ V KULTUŘE EVROPY

Drazí bratři a sestry,

jsem rád, že jsem dnes s vámi ve Veroně, v tomto krásném historickém městě, abych se mohl aktivně zúčastnit IV. Celonárodního katolického kongresu v Itálii. Každého z vás co nejsrdečněji zdravím v Pánu. Děkuji kardinálu Camillo Ruinimu, předsedovi biskupské konference, a doktorce Giovanně Ghirlanda, zástupkyni Veronské diecéze za jejich laskavá slova na uvítanou, pronesená jménem vás všech a za zprávy, které jste mi podávali o průběhu kongresu. Děkuji kardinálu Dionigi Tettamanzimu, předsedovi přípravné komise kongresu a všem, kteří se přičinili o jeho uskutečnění. Děkuji ze srdce každému z vás, kteří tady ve šťastném souladu reprezentujete různé složky Církve v Itálii: biskupovi Verony, Msgre. Flavio Roberto Carrarovi, který je naším hostitelem, biskupům, kteří se sem sjeli, kněžím i jáhnům, řeholníkům a řeholnicím, a vám věřícím laikům, mužům i ženám, kteří jste hlasem nejrůznějších projevů katolického laikátu v Itálii.

Tento IV. Celonárodní kongres je novou etapou uskutečňování 2. vatikánského koncilu, kterou italská církev nastoupila již v letech, které následovaly bezprostředně po velkém Koncilu: cestu společenství zejména s Bohem Otcem a jeho Synem Ježíšem Kristem v Duchu svatém, a proto společenství mezi námi v jednotě jediného Kristova Těla (srov. 1 Jan 1, 3; 1 Kor 12, 12n.); cestu směřující k evangelizaci, aby se víra v italském lidu uchovávala živá a pevná; a tedy vytrvalé svědectví lásky k Itálii a činorodé péče o blaho jejích dětí. Církev v Itálii prošla touto cestou v těsné a stálé jednotě s Petrovým nástupcem: a rád bych si spolu s vámi připomněl Boží služebníky Pavla VI., jehož přáním bylo svolání I. kongresu v nyní vzdáleném roce 1976, a Jana Pavla II. s jeho zásadními vystoupeními na kongresech v Loreto a v Palermu, které posílily v italské Církvi důvěru v to, že může i nadále působit tak, aby víra v Ježíše Krista nabízela i mužům a ženám této doby smysl a existenciální orientaci a měla tak „vůdčí roli a účinný tah“ na cestě Národa k jeho budoucnosti (srov. Promluvu na kongresu v Loretu, 11. dubna 1985, n. 7).

Zmrtvýchvstalý Pán a jeho Církev

V tomtéž duchu jsem dnes přišel do Verony, abych spolu s vámi prosil Pána a podílel se – byť jen krátce – na vaší práci během těchto dnů a nabídl vám svou úvahu o tom, co se jeví pro křesťanskou přítomnost v Itálii opravdu důležitým. Provedli jste velmi šťastnou volbu, když jste do středu pozornosti kongresu a celého života a svědectví Církve v Itálii položili vzkříšeného Ježíše Krista. Zmrtvýchvstání Krista je historickým faktem, jehož jsou apoštolové svědky a určitě ne tvůrci. Současně však není jednoduchým návratem do našeho pozemského života, ale je naopak tou největší „mutací“, ke které kdy došlo, rozhodujícím „skokem“ do dimenze hluboce nového života, vstupem do zásadně odlišného řádu, který se týká především Ježíše z Nazareta, ale s Ním i nás, celé lidské rodiny, dějin a celého vesmíru: proto je zmrtvýchvstání Krista středem křesťanského kázání a svědectví od počátku až do konce časů. Jde zajisté o obrovské tajemství; tajemství naší spásy, které nachází ve vzkříšení vtěleného Slova své dovršení a zároveň anticipaci a záruku naší naděje. Avšak šifrou tohoto tajemství je láska a pouze v logice lásky lze k němu přistoupit a nějakým způsobem pochopit: Ježíš Kristus vstal z mrtvých, protože celá jeho existence je dokonalé a vnitřní sjednocení s Bohem, který je láskou vskutku silnější než smrt. Byl jedno s nezničitelným Životem, a proto mohl dát svůj život a nechat se zabít, ale nemohl být smrti poddán definitivně: při Poslední večeři konkrétně z lásky předjal a přijal svou smrt na kříži a proměnil ji tak na dar sebe sama, onen dar, který nám dává život, osvobozuje nás a zachraňuje nás. Jeho vzkříšení bylo tedy jakoby explozí světla, explozí lásky, která zbavuje pout hříchu a smrti. Zahájil novou dimenzi života a reality, z níž vychází nový svět, který do našeho světa neustále proniká, přetváří jej a přitahuje k sobě.

To všechno se děje konkrétně prostřednictvím života a svědectví Církve; ba dokonce Církev sama představuje zárodek této transformace, která je dílem Božím i naším. Dosahuje k nám prostřednictvím víry a svátostí křtu, který je skutečně smrtí a

LITURGIA CUVĂNTULUI / BOHOSLUŽBA SLOVA

Prima lectură – Psalmul sponsoriat – Lectura a doua – Aleluia /
První čtení – Responsoriální žalm – Druhé čtení – Aleluja

Cuvântul Domnului. Mulțumim lui Dumnezeu.

Evangelie / Evangelium

Domnul să fie cu voi. Și cu duhul tău.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos după
sfântul (N ...) Mărire ție, Doamne.

Cuvântul Domnului. Laudă ție, Cristoase!

Omilia / Homilie

Mărturisirea de credință / Vyznání víry

Simbolul niceo-constantinopolitan / Niceiskocarihradské vyznání víry
Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl atotputernicului,
Creatorul cerului și al pământului, Al tuturor văzuteilor și
nevăzuteilor. Cred într-unul Domn Isus Cristos, Fiul lui
Dumnezeu, unul născut, Care din Tatăl s-a născut mai
înainte de toți vecii. Dumnezeu din Dumnezeu, Lumină
din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat,
Născut, iar nu creat; de o ființă cu Tatăl, Prin care toate s-
au făcut. Care pentru noi oamenii și pentru a noastră
mântuire S-a coborât din ceruri. S-a făcut om. S-a răstignit
Sfânt, din Maria fecioară, Și s-a făcut om. S-a răstignit
pentru noi sub Pontiu Pilat, A pătimiți și s-a îngropat. A
înviat a treia zi, după Scripturi, și s-a suit la cer; Șade de-
a dreapta Tatălui. Și iarăși va veni cu mărire Să judece pe
cei vii și pe cei morți; A cărui împărăție nu va avea sfârșit.
Cred în Duhul Sfânt, Domnul și de viață dătătorul, Care de
la Tatăl și de la Fiul purcede; Care împreună cu Tatăl și cu
Fiul este adorat și preamărit Și a grăit prin proroci. Cred
într-una, sfântă, catolică și apostolică Biserică. Mărturisesc
un botez spre iertarea păcatelor. Aștept învierea morților
și viața veacului ce va veni. Amin.

Simbolul apostolic / Apoštolské vyznání víry

Cred în Dumnezeu, Tatăl atotputernicului, Facatorul
cerului și al pământului. Si în Isus Christos, Fiul sau unic,
Domnul nostru, care s-a zămislit de la Duhul Sfânt, s-a
născut din Maria fecioara; a patimit sub Pontiu Pilat, a
fost răstignit, a murit și a fost îngropat, s-a coborât în
locuinta morților. A treia zi a înviat din morți, s-a înaltat la
ceruri și sade de-a dreapta lui Dumnezeu, Tatăl
atotputernicului; de unde are sa vina sa judece viii și morții.
Cred în Duhul Sfânt, sfânta Biserică universală,
împartășirea sfinților, iertarea pacatelor, învierea morților
și viața vesnică. Amin.

Rugăciunea universală sau Rugăciunea credincioșilor / Přimluy

... Te rugăm ascultă-ne. ... Amin.

LITURGIA EUHARISTICĂ / BOHOSLUŽBA OBĚTI

Oferirea darurilor / Příprava obětních darů

Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul universului, fiindcă
din darnicia ta am primit pâinea pe care ți-o oferim, rod al
pământului și al muncii oamenilor, care va deveni pentru noi
pâinea vieții. Binecuvântat să fie Dumnezeu în veci!

Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul universului, fiindcă din
darnicia ta am primit vinul pe care ți-l oferim, rod al viței-de-vie și al
muncii oamenilor, care va deveni pentru noi băutura spiritală.

Binecuvântat să fie Dumnezeu în veci!

Rugați-vă, fraților, pentru ca jertfa mea și a voastră, să fie
plăcută lui Dumnezeu, Tatăl atotputernicului. Să primească
Domnul jertfa din mâinile tale, spre lauda și mărirea numelui
său, spre folosul nostru și al întregii sale Sfinte Biserici.
Rugăciunea asupra darurilor / Modlitba nad dary

Amin.

Dialogul inițial / Vstupní rozhovor

Domnul să fie cu voi. Și cu duhul tău.

Sus inimile. Le avem la Domnul.

Să mulțumim Domnului Dumnezeuului nostru. Vrednic și

drept este.

Prefața / Preface

Sfânt / Sanctus

Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Dumnezeuul oștirilor cerești.
Pline sunt cerurile și pământul de mărirea ta. Osana în
înaltul cerului. Bine este cuvântul cel care vine în numele
Domnului. Osana în înaltul cerului.

Rugăciunea Euharistică / Eucharistică modlitba

... Luați și mâncați din aceasta toți: Acesta este trupul meu,
care se jertfește pentru voi.

... Luați și beți din aceasta toți: Acesta este potirul sângelui
meu, al noului și veșnicului legământ, care pentru voi și pentru
mulți se varsă spre iertarea păcatelor. Faceți aceasta în
amintirea mea.

Misterul credinței / Tajemství víry

Misterul credinței. Moartea ta o vestim, Doamne, și
învierea ta o mărturisim, până când vei veni. ...

Doxologia / Doxologie

Prin Cristos, cu Cristos și în Cristos ție, Dumnezeule, Tatăl
atotputernic, Îi unire cu Duhul Sfânt, toată cinstea și mărirea
în toți vecii vecilor. Amin.

vzkříšením, znovuzrozením, transformací do života nového. Na to poukazuje svatý Pavel v listě Galaťanům: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus“ (Gal 2, 20). Byla tak změněna moje podstatná identita a já dále existuji pouze v této změně. Moje vlastní já mi je odňato a zasazeno do nového a většího subjektu, ve kterém je znovu moje já, ale proměněné, očištěné, „otevřené“ prostřednictvím začlenění do jiného, ve kterém dostává svůj nový existenciální prostor. Stáváme se tak „jedno v Kristu“ (Gal 3, 28), jediným novým subjektem, a naše já je vysvobozeno ze své izolace. „Já, ale už ne já“ – toto je formule křesťanské existence, založené ve Křtu, formule vzkříšení uvnitř času, formule křesťanské „novosti“, povolání proměnit svět. V tom je naše velikonoční radost. Naše povolání a úkol nás křesťanů spočívají ve spolupráci na účinném dovršení toho, co do nás Duch svatý vtiskl křtem, v každodenní realitě našeho života: jsme totiž povoláni stát se novými ženami a muži, abychom mohli být opravdovými svědky Zmrtvýchvstalého a tím nositeli křesťanské radosti a naděje konkrétně v těch společenstvích, ve kterých žijeme.

Služba Církve v Itálii Národu, Evropě a světu

Dnešní Itálie se nám prezentuje jako území, které hluboce potřebuje toto svědectví a zároveň je k němu velmi přívětivé. Hluboce jej potřebuje, protože sdílí onu kulturu, která na Západě dominuje a která by se chtěla prosadit jako universální a soběstačná a vytvořit tak nový styl života. Z toho vyplývá nová vlna osvícenství a laicismu, pro které by mělo být racionálně platným pouze to, co je ověřitelné experimentem a vypočitatelné, přičemž v oblasti praxe je individuální svoboda pozvednuta na zásadní hodnotu, které by měly být podrobeny všechny ostatní. Bůh tak zůstává vyloučen z kultury a veřejného života, a víra v Něho se stává obtížnější také proto, že žijeme ve světě, který se takřka stále prezentuje jako naše dílo, v němž už se Bůh takřikajíc neobjevuje přímo a zdá se, že se stal přebytečným a cizím. V těsné souvislosti s tím vším dochází k radikální redukci člověka, který je chápán jako pouhý přírodní produkt, a jako takový už není reálně svobodný a sám o sobě je náchylný, aby se s ním jednalo jako s každým jiným živočichem. Dochází tak k opravdovému převrácení východiska této kultury, kterým byl původně nárok na ústřední postavení člověka a jeho svobody. Etika je v téže linii zúžena do hranic relativismu a utilitarismu a je vyloučen každý morální princip, který je sám o sobě platný a závazný. Není obtížné vidět, že tento typ kultury představuje radikální a hluboký řez nejen do křesťanství, ale všeobecněji do náboženských a morálních tradic lidstva: a proto není s to navázat pravý dialog s jinými kulturami, v nichž je silně přítomna náboženská dimenze, a kromě toho nemůže odpovědět na zásadní otázky po smyslu a směru našeho života. Tato kultura je proto poznamenána hlubokou nouzí, ale také velkou, zbytečně skrývanou potřebou naděje.

Itálie však, jak jsem naznačil, představuje zároveň území, které je křesťanskému svědectví velice příznivé. Církev zde totiž představuje velmi živou realitu, která si uchovává detailní přítomnost mezi lidmi každého věku i postavení. Křesťanské tradice jsou většinou stále zakořeněné a nadále přinášejí plody, přičemž dochází k velkému nasazení v evangelizaci a katechesi, směřujícímu hlavně k novým generacím, ale dnes stále více i k rodinám. Kromě toho je s rostoucí zřejmostí cítit nedostatečnost racionality uzavřené do sebe samé a příliš individualistické etiky. Hmatatelně lze zaznamenat pováživost nebezpečí odtržení naší civilisace od křesťanských kořenů. Tento dojem, který je v italském lidu rozšířen, výslovně a silně vyjadřují mnozí a vážení lidé kultury, a to i ti, kteří nesdílejí nebo přinejmenším nepraktikují naši víru. Církev a italští katolíci jsou tedy povoláni využít tuto velkou příležitost a především si ji uvědomit. Náš postoj nesmí být proto nikdy resignujícím postojem uzavření se do nás samotných. Naopak je třeba uchovávat živým a pokud možno zvyšovat náš dynamismus, je třeba se otevřít s důvěrou novým vztahům, nepřehlížet žádnou z těch energií, které mohou přispět ke kulturnímu i morálnímu růstu Itálie. Je totiž na nás, abychom ne z našich chudých zdrojů, ale ze síly Ducha svatého, dávali pozitivní a přesvědčivé odpovědi na očekávání a otázky našeho lidu. Dokážeme-li to činit, bude Církev poskytovat službu nejen tomuto Národu, ale také Evropě a světu, protože úklady sekularismu jsou přítomny všude a stejně tak universální je nezbytnost víry žité ve vztahu k výzvám naší doby.

Ritual împărtășaniei / Obřad přijímání

Îndemnați de porunca Mântuitorului și povățuiți de învățătura sa dumnezeiască, îndrăznim a spune:

Rugăciunea domnească / Modlitba Páně

Înălță nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele tău, vie împărăția ta, facă-se voia ta, precum în cer, așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o noua astăzi; și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșelilor noștri, și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne mântuiește de cel rău.

Mântuiește-ne, te rugăm, Doamne, de toate relele și binevoiește a da pacea în zilele noastre, pentru ca, ajutați de milostivirea ta, să fim pururea liberi de păcat și feriti de orice tulburare, așteptând nădejdea fericită și venirea Mântuitorului nostru Isus Cristos. **Căci a ta este împărăția și puterea și mărirea în veci.**

Ritualul păcii / Pozdravení pokoje

Doamne Isuse Cristoase, care ai zis apostolilor tăi: „Pace vă las vouă, pacea mea o dau vouă“, nu privi la păcatele noastre, ci la credința Bisericii tale și binevoiește a-i dărui pacea și unirea după voința ta. Care viețuiești și domnești în vecii vecilor. **Amin.**

Pacea Domnului să fie pururea cu voi. **Și cu duhul tău.**

Pace ție. Și cu duhul tău. (Pace și Bine)

Frângerea Pâinii / Lámání Chleba
Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii - miluiește-ne pe noi.

Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii - miluiește-ne pe noi.

Mielul lui Dumnezeu, care iei asupra ta păcatele lumii - dă-ne nouă pacea.

Împărtășania / Přijímání

Iată Mielul lui Dumnezeu, iată cel care ia asupra sa păcatele lumii. Fericiti cei chemați la ospățul Mielului. **Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu, dar spune numai un cuvânt și se va tămădui sufletul meu.**

Trupul lui Cristos. **Amin.** (Sângele lui Cristos. **Amin.**)

(Trupul și sângele lui Cristos. **Amin.**)

Cântarea la împărtășanie / Antifona k přijímání
Rugăciunea după împărtășanie / Modlitba po přijímání **Amin.**

RITUALUL ÎNCHEIERII / ZÁVĚREČNÉ OBŘADY

Domnul să fie cu voi. **Și cu duhul tău.**

Să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu, Tatăl, Fiul și + Duhul Sfânt. **Amin.**

Liturghia s-a sfârșit. Mergeți în pace. **Mulumim lui Dumnezeu.**
Podle [www.profamila.ro/liturgie.asp?ritalin=pripravil Fr. Ștefan Acatrinei OFMConv, vicar provincial \(www.ofmconv.ro/guvernul-provinciei.html\)](http://www.profamila.ro/liturgie.asp?ritalin=pripravil%20Fr.%20Ștefan%20Acatrinei%20OFMConv%20vicar%20provincial%20www.ofmconv.ro/guvernul-provinciei.html).

RITUALUL SFINTEI LITURGHII / MEŠNÍ ŘÁD

OBŘÁZEK LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

5. 11. 2006 / Číslo 12 / Ročník 4 – PŘÍLOHA

RITUALUL ÎNCEPUTULUI / VSTUPNÍ OBŘADY

Cântarea de la intrare / Vstupní zpěv

Semnul Sfintei Cruci / Znamení kříže

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. **Amin.**

Salutul liturgic / Pozdrav

Harul Domnului nostru Isus Cristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Duhului Sfânt să fie cu voi toți. (Domnul să fie cu voi.) (Ep. Pacea să fie cu voi.) **Și cu duhul tău.**

Ritul penitențial / Úkon kajcnosti

Fraților să ne recunoaștem păcatele ca să putem celebra cu vrednicie sfintele taine. **Mărturisesc lui Dumnezeu Atotputernicul și vouă fraților, că am păcătuit prea mult cu gândul, cuvântul, fapta și omisiunea: din vina mea, din vina mea, din prea mare vina mea. De aceea rog pe sânta Maria pururea Fecioară, pe toți ingerii și sfinții și pe voi, fraților, ca să vă rugați pentru mine la Domnul Dumnezeu nostru.** Miluiească-se de noi Atotputernicul Dumnezeu și, iertându-ne păcatele, să ne ducă la viața cea veșnică. **Amin.**

Doamne, miluiește-ne / Kyrle

Doamne, miluiește-ne. **Doamne, miluiește-ne.**

Cristoase, miluiește-ne. **Cristoase, miluiește-ne.**

Doamne, miluiește-ne. **Doamne, miluiește-ne.**

Mărire în cer lui Dumnezeu / Sláva na výsostech Bohu

Mărire în cer lui Dumnezeu și pace pe pământ oamenilor de bunăvoință. **Te laudăm, te binecuvântăm, te adorăm, te preamărim. Doamne Dumnezeu, Împărate ceresc, Dumnezeuule, Părinte atotputernic, Îți mulțumim ție, pentru slava ta cea mare. Doamne, Fiule unului născut, Isuse Cristoase. Doamne Dumnezeuule, Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Care iei asupra ta păcatele lumii, miluiește-ne pe noi; Tu, care iei asupra ta păcatele lumii, primește rugăciunea noastră. Tu, care șezi de-a dreapta Tatălui, miluiește-ne pe noi. Fiindcă tu singur ești sfânt, Tu singur Domn, Tu singur preînalt, Isuse Cristoase, Împreună cu Duhul Sfânt, intru mărirea lui Dumnezeu Tatăl. **Amin.****

Colecta / Vstupní modlitba

Amin.

Sedmihradsko (na severozápadě) se stalo od 11. století součástí Uherského království. Od roku 1541 do konce 17. století zde existovalo Sedmihradské knížectví, které bylo vazalem Osmanské říše. Počátky moderního Rumunska jsou však na území knížectví Valašského (na jihu) a knížectví Moldavského (na východě), která se vytvořila ve 14. stol. Postupně se stala vazalskými státy Osmanské říše s určitou autonomií – Valašsko od r. 1417, Moldavsko od r. 1511.

Roku 1828 po rusko-turecké válce získala poprvé obě knížectví širší autonomii, a současně se dostávala do závislosti na Rusku. Roku 1856 (po Krymské válce) byla autonomie obou knížectví pod formální svrchovaností Osmanské říše mezinárodně uznána. Roku 1859 se stal Alexandr I. Cuza panovníkem spojeného knížectví Valašska a Moldavska. Přijetí názvu Romania v letech 1861/62 vyjadřovalo návaznost na odkaz Římské říše. Nezávislost Rumunska byla uznána roku 1878. Roku 1881 vzniklo Rumunské království. Po 1. světové válce, do které vstoupilo roku 1916 na straně Dohody, obsadilo Rumunsko ruskou Besarábii a připojilo od Rakouska-Uherska Sedmihradsko a větší části Banátu a Bukoviny. Po skončení 2. světové války – Rumunsko se účastnilo invaze do SSSR – ztratilo Besarábii a severní Bukovinu.

V roce 1947 byla zrušena monarchie a k moci se „definitivně“ dostala komunistická strana. Komunistický režim trval až do roku 1989, kdy byl v prosinci svržen totalitní diktátor Nicolae Ceaușescu.

Název státu **Rumunsko** (România). Rozloha 238 391 km², počet obyvatel podle sčítání v r. 2002 byl 21 680 974, v roce 1992 však 22 810 035.

Rumuni 89,5 %, Maďaři 6,6 %, Romové 2,5 % (odhad 1,2 až 2,5 miliónu, tj. nejvíce v Evropě), Němci 0,3 %, Ukrajinci 0,3 %, Turci 0,2 %, dále Srbové, Tataři, Slováci a Češi (3 938). Úřední jazyky rumunština, maďarština, mluví i jazyky dalších menšin.

Náboženství: rumunská pravoslavná církev (86,7 %), římská katolická (4,7 %), reformovaní (3,2 %), letniční (1,5 %), řecká pravoslavná církev (0,9 %), baptisté (0,6 %), muslimové (0,3 %).

Římskokatolická církev má Rumunsku dvě církevní provincie: **Făgăraș a Alba Iulia** s obřadem rumunským (arcibiskupství Făgăraș a Alba Iulia, biskupství Cluj-Gherla, biskupství Lugoj, biskupství Maramureș a biskupství Oradea Mare, [Velký Varadin]), **Bukurešť** (arcibiskupství Bukurešť, biskupství Iași, biskupství Oradea Mare [Velký Varadin, maďarsky Nagyvárad], biskupství Satu Mare [maďarsky Szatmár] a biskupství Timișoara [Temešvár]). Dále je zde arcibiskupství Alba Iulia **přímo podřízené Svatému stolci** a arménský ordinariát pro věřící byzantského obřadu.

Název státu Republika **Moldavsko** (Republica Moldova). Rozloha 33 843 km² (z toho 4 163 km² Podněstří, autonomní oblast, kterou nekontroluje moldavská vláda), počet obyvatel podle sčítání v r. 2004 byl 3 383 332, v roce 1989 však 4 335 360.

Moldavané 75,8 %, Ukrajinci 8,4 %, Rusové 5,9 %, Gagauzové (turecky mluvící pravoslavní křesťané) 4,4 %, Rumuni 2,2 %, Bulhaři 1,9 %. Úřední jazyk moldavština (rumunština), mluví se rusky, ukrajinsky, gagauzsky a jazyky dalších menšin.

Náboženství podle odhadu z roku 2000: ruská pravoslavná církev (98 %) a židé (1,5 %), dnes více než 20 tisíc římských katolíků.

Římskokatolická církev má v Moldavsku biskupství Chisineu (Kišiněv), zřízené roku 2001, **přímo podřízené Svatému stolci**.

Dnešní Republika Moldavsko leží ve východní části historického Moldavského knížectví mezi řekami Prut a Dněstr na území bývalé ruské (od roku 1812) Besarábie. Po roce 1918 byla Besarábie znovu součástí Rumunska. SSSR toto připojení neuznal a na východním břehu Dněstru roku 1924 vytvořil Moldavskou ASSR v rámci Ukrajiny. Od roku 1940 Moldavská SSR – která roku 27. srpna 1991 vyhlásila nezávislost na Sovětském svazu. Na východním břehu Dněstru s převážně rusky mluvícím obyvatelstvem, kde jsou dodnes ruská vojska, byla vyhlášena Podněsterská republika. Není mezinárodně uznávána. Letos 17. září se zde 97 % obyvatelstva v referendu vyslovilo pro sjednocení s Ruskem.

Josef Ježek

Zviditelnit velké „Ano“ víry

Drazí bratři a sestry, musíme se nyní ptát, na čem zakládat plnění takového úkolu. Správně jste na tomto kongresu řekli, že je nezbytné dát křesťanskému svědectví konkrétní a uskutečnitelný obsah a zkoumat, jak by se mohl realizovat a rozvíjet v každé té velké oblasti, v níž se artikuluje lidská zkušenost. Tak se nám dostane pomoci, abychom v naší pastorační činnosti neztratili z dohledu spojení mezi vírou a každodenním životem, mezi nabídkou Evangelia a oněch starostí a aspirací, které lidem nejvíce leží na srdci. V těchto dnech jste proto přemýšleli o citovém životě, o rodině, o práci a svátku, o výchově a kultuře, o situacích chudoby a nemoci, o povinnostech a odpovědnostech sociálního a politického života.

Rád bych ze své strany zdůraznil, jak by z tohoto mnohotvárného svědectví mělo vysvítat především ono velké „Ano“, které v Ježíši Kristu Bůh řekl člověku a jeho životu, lidské lásce, naší svobodě a naší inteligenci; jak by měla víra v Boha s lidskou tváří přinášet radost světu. Křesťanství je totiž otevřeno všemu, co je v kulturách a civilizacích spravedlivé, pravé a čisté; tomu co těší, rozradostňuje a posiluje naši existenci. Svatý Pavel v listu Filipánům napsal: „Mějte zájem o všechno, co je pravdivé, co je čestné, co je spravedlivé, co je nevinné, co je milé, co slouží dobré pověsti, a o každou zdatnost nebo (činnost, která si zasluhuje) chválu“ (4, 8). Kristovi učedníci proto uznávají a rádi přijímají autentické hodnoty kultury naší doby jako je vědecké poznání a technologický rozvoj, práva člověka, náboženská svoboda, demokracie. Neopomíjejí však a nepodceňují onu nebezpečnou křehkost lidské přirozenosti, která je v každém dějinném kontextu hrozbou pro lidské putování, a zejména nepřehlížejí vnitřní napětí a protirečení naší doby. Dílo evangelizace proto nikdy není pouhým přizpůsobením se kulturám, ale je vždycky také očištěním, odvážným řezem, přinášejícím zralost a uzdravení, otevření, které umožňuje zrod „novému stvoření“ (2 Kor 5, 17; Gal 6, 15), které je plodem Ducha svatého. Jak jsem napsal v encyklice Deus caritas est: na počátku křesťanské existence – a tudíž na počátku našeho svědectví jakožto věřících – nestojí velké etické rozhodnutí nebo velká idea, ale setkání s osobou Ježíše Krista, „která dává našemu životu nový horizont a tím jeho rozhodující směr“ (n. 1). Plodnost tohoto setkání se projevuje příznačně a tvořivě i v aktuálním lidském a kulturním kontextu, zejména ve vztahu k rozumu, který uvedl do života moderní vědu a příslušné technologie. Jejich zásadní charakteristikou je totiž systematické využití nástrojů matematiky za účelem působení na přírodu způsobem, který by její nezměrné energie dal do našich služeb. Matematika jako taková je výtvorem naší inteligence. Korespondence mezi jejími strukturami a reálnými strukturami světa, která je předpokladem veškerého moderního rozvoje vědy a techniky – jak to formuloval již Galileo Galilei svým slavným výrokem o knize přírody, jež je napsána matematickým jazykem – budí náš úžas a klade velkou otázku. Předpokládá totiž, že svět samotný je strukturován inteligentním způsobem, takže existuje hluboká korespondence mezi naším subjektivním rozumem a objektivizovaným „rozumem“ přírody. Stává se tak nevyhnutelnou otázkou, zda tu neexistuje nějaká jediná původní inteligence, která je společným pramenem jednoho i druhého. Takto nás úvaha nad rozvojem věd přivádí k tvůrčímu Logu. Je tím obrácena tendence připisovat primát iracionální, náhodě a nutnosti, a redukovat na ně naši inteligenci a naši svobodu. Na těchto základech se stává znovu možným rozšířit prostory naší racionality; opět ji otevřít na velké otázky pravdy a dobra; spojovat vzájemně teologii, filosofii a vědy za plného respektu k metodám jim vlastním i k jejich vzájemné autonomii, ale uvědomovat si také vnitřní jednotu, která je drží pohromadě. Toto je úkol, který stojí před námi, působivé dobrodružství, které si zasluhuje vydat se mu, a dát tak nový podnět kultuře naší doby a vrátit v ní křesťanské víře její plné občanství. „Kulturní projekt“ Církve v Itálii představuje za tímto účelem bezpochyby šťastnou intuici a velmi důležitý přínos.

(dokončení příště)

Benedikt XVI. na celonárodním katolickém kongresu ve Veroně 19. 10. 2006 /
Vatikánský rozhlas

PRAVIDELNÁ PŘÍLOHA OBRÁZKU LIBERECKÝCH FARNOSTÍ

TEST PRO DĚTI

1. Jak se liší andělé od lidí?
 - a) Nemají rozum.
 - b) Nemají svobodnou vůli.
 - c) Nemají tělo.
2. Jak Bůh stvořil první lidi?
 - a) Stejně jako tvoří anděly: napřed byli neviditelní a nesmrtelní. Po čase jim přidal hmotné tělo.
 - b) Stejně jako tvoří každého z nás: stvořil je s jejich neviditelnou a nesmrtelnou duší a s hmotným tělem.
 - c) Stejně jako tvoří rostliny a zvířata, stvořil napřed jejich hmotné tělo. Po čase do nich vdechl neviditelnou a nesmrtelnou duši.
3. Kde udělal Pán Ježíš první veřejný zázrak?
 - a) Na pohřbu Naimské vdovy.
 - b) Na svatbě.
 - c) U marnotratného syna.
4. Co řekl Pán Ježíš hříšné ženě?
 - a) Jdi a od nynějška už nehřeš!
 - b) Vše bylo v pořádku. Jdi v pokoji.
 - c) Zachránil jsem tě před ukamenováním. Za to mi přineseš k obědu pečenou kachnu.
5. Proč Mojžíš uprchl z Egypta?
 - a) Protože byl velice vzdělaný.
 - b) Protože mu tam bylo horko.
 - c) Protože zabil Egyptana.
6. Kdo přivedl izraelský národ do zaslíbené země?
 - a) Áron.
 - b) Eleazar.
 - c) Jozue.
7. Co si připomínáme na Květnou neděli?
 - a) Ježíšovo nanebevstoupení.
 - b) Ježíšův slavný vjezd do Jeruzaléma.
 - c) Svátky jara.
8. Co dal Pán Bůh Samsonovi?
 - a) Krásný hlas.
 - b) Mimořádnou sílu.
 - c) Schopnost vykládat sny.
9. Kdo to byl Šalomoun?
 - a) Izraelský král.
 - b) Velký prorok v Izraeli.
 - c) Velký vojevůdce.
10. Jak je možné, že obyčejní apoštolové byli schopni získat pro Krista mnoho lidí?
 - a) Protože dostali dary Ducha svatého.
 - b) Protože měli pořádný strach.
 - c) Protože vystudovali na hebrejských univerzitách.

„Co armáda?“
„Byla pevnou oporou státní moci.“
„Nespokojence posílals kam?“
„Na Sibiř.“
„Pije se hodně vodky? Za mě byla 40 %. Co dneska?“
„Pije se, a vodka má 43 %.“
„Hm. Tak si, Leonide Iljiči, tady v tom teple začínám říkat – kvůli těm třem procentům – stálo těch dalších 60 let revoluce za to?“

Židovská

Na hrobu pana Erazima Kocha je nápis:

„Zde odpočívá Erazim Koch, poctivý obchodník a vzorný manžel.“

Jde okolo pan Leo Kraus, vidí ten nápis a říká si:

„Chudák Koch, jeho ostatky musí ležet v hrobě s dvěma cizími lidmi.“

Arabská

Ibrahim si vykračuje v Praze po Národní a 30 m za ním jeho čtyři ženy. Debatují o tom, co to je zjevení a co zázrak. Debata postupně přerůstá v hroznou hádku.

Ibrahim se zastaví, nechá je dojít a objasňuje:

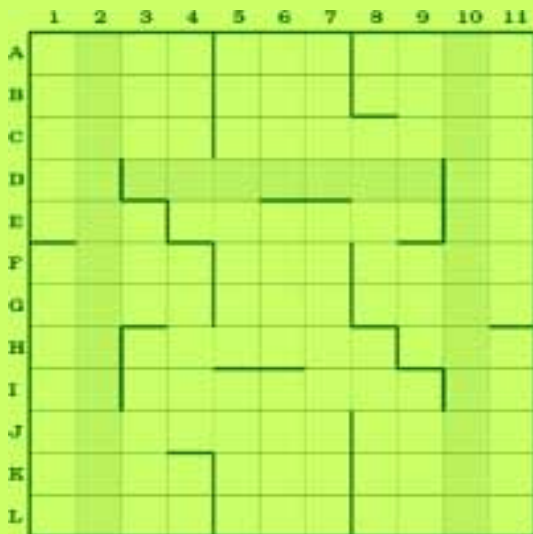
„Zjevení by bylo, kdyby se před vámi náhle objevil Alláh – a zázrak by byl, kdyby vám nedal každé pár facek.“

Námět
Karel Korous
Ilustrace
br. Michal OFM

K SEŠITKU NA CESTY

Do tohoto čísla jsou vloženy mešní texty s odpověďmi lidu v rumunštině (moldavštině).

Nejstarší známé obyvatelstvo Rumunska tvořily thrácké kmeny (zejm. Dákové). Prvním státním útvarem byl dácký kmenový svaz, který od 1. stol. př. Kr. vedl boje s Římany. Roku 106 po Kr. Římská říše Dáky definitivně porazila a na téměř dvě století se Dácie stala římskou provincií. V pozdějších stoletích byla země pod vlivem Byzance. V době stěhování národů tudy prošly Hunové, germánští Gótové a Gepidové, Avari, Slované, Bulhaři, v 9. stol. Maďaři, v 10. až 13. století Pečeněgové, Polovci (Kumáni) a Mongolové. Původní romanozované obyvatelstvo (Vlaši, Valaši) se udrželo dodnes.

ZNÁŠ PÍSMO SVATÉ?

Doplň citát a urči odkud je: „Čím je výstup v písku pro nohy starce, ...“

VODOROVNĚ: A. Tkalcovský stroj; planá řeč (expr. – exprsivně, tj. působivě, jadrně); jezevčík (slang. – slangově, tj. nespisovně, v nějaké skupině lidí). - B. Hlavní nápoj antiky; prostorná místnost; papežská listina (počeštěno). - C. Zátokovo jméno; letec. - D. Tělovýchovná jednota (zkr.); **2. díl tajenky**; desetinné třídění (zkr.). - E. Hrdina (kniž.); číšník (zast.); hovorový souhlas. - F. Kromě; britský běžec (OH-1980); léčivá rostlina. - G. Proplétáním vytvořit; okřiknutí někoho, aby byl zticha; náplň tužky. - H. Tahle; bělavá tekutina (zdrob., expr.); ozbrojené utkání. - I. Osobní

zájmeno mužského rodu; snadnost; iniciály herce Ebena. - J. Jihofrancouzský bouřlivý vítr; ptačí výkal. - K. Směnečný ručitel; poslední ze sta (ona); vnitřní průměr hlavně zbraní. - L. Otec (hovor.); trknutí; konec (expr.).

SVISLE: 1. Pletený oděv; jídelna bez číšnické obsluhy. - 2. **1. díl tajenky**. - 3. Podřadící spojka; citoslovce volání čejky; jíst pamlsky pro požitek. - 4. Mladý vůl; sportovec pěstující atletiku; šestá solmizační slabika. - 5. Psancům vlastní; malé množství něčeho. - 6. To, co chrlí sopka; tříska dřeva na svícení; mřížové dveře. - 7. Obrazové ztvárnění písničky; hoch, který ještě nechodí do školy. - 8. Zn. decibelu; vězení; hrotu podobná. - 9. Tvůrce literárního díla; postranní dřevěný bok houslí; otesaný kmen. - 10. **3. díl tajenky**. - 11. Cukr obsažený v mléce; štíhlá ryba.

Pomůcka: Coe, jesen, kní.

Ladislav Martinča

Námět

David a Hanka Jechovi

LIBERECKÝ ÚSMĚV

Sovětská

Leonid Iljič Brežněv přichází do svého věčného teplého příbytku a setkává se tam s Vladimírem Iljičem Leninem. Ten se ho ptá:

„Vládls pevnou rukou?“

Brežněv:

„Ano. Jinak to, Vladimíre Iljiči, neumíme.“

TEST PRO DOSPĚLÉ

1. Jakým způsobem byly likvidovány po r. 1948 mužské a ženské řehole v naší republice?
2. Co zničilo sochu, kterou Daniel viděl ve snu?
3. Kdo to je Tomáš More?
4. Z které církve vznikli Jehovisté?
5. Co to je krypta?
6. Co je to konsekrace?
7. Jak se jmenoval muž, který vyvolal vzpouru proti Mojžíšovi a se svými stoupenci zahynul?
8. Co to je noviciát?
9. Jak se jmenoval představitel korintské synagogy, který se stal křesťanem?
10. O co usilovali tzv. „míroví kněží“ po r. 1948?

ODPOVĚDI TESTU PRO DOSPĚLÉ Z MINULÉHO ČÍSLA

1. Římský setník a velitel tzv. „Italské čtyř“ v Césareji, který se stal křesťanem, se jmenoval Kornélius (Sk 10,1-23).

2. Encyklika Jana Pavla II. Redemptoris Mater (Matka Vykupitele) byla vydána 25. 3. 1987. Je věnována Panně Marii a jejímu významu v životě putující církve. Pojednává o Marii jako o orodovnici, podřizuje její zprostředkovatelskou úlohu zprostředkovatelské roli Kristově. Zabývá se Pannou Marií jako matkou a vzorem pro ženy – jak mají své ženství žít s důstojností a jak dosáhnout svého zušlechtění.

3. Biskup v Kartágu, který byl umučen za císaře Valeriána, byl sv. Cyprián.

4. P. Josef Plojhar byl římskokatolickým knězem, který po roce 1948 kolaboroval s totalitním systémem. Před druhou světovou válkou byl Josef Plojhar členem ČSL. Po válce se stal poslancem Národního shromáždění za tuto stranu (poslancem v Národním a posléze Federálním shromáždění za ČSL byl až do své smrti roku 1981). Během února 1948 zahájil otevřenou spolupráci s komunisty. Pražský arcibiskup Josef Beran se rozhodl ukončit situaci, kdy katolický kněz pomáhal komunistům nezákonnými praktikami ovládnout a zlikvidovat demokratickou stranu (ČSL): nařídil Plojharovi, aby resignoval na své politické funkce, a zakázal mu kandidovat ve volbách 1948. Když Plojhar obě rozhodnutí ignoroval, Beran ho suspendoval a exkomunikoval, čímž rozpoutal jeden z nejzuřivějších střetů mezi římskokatolickou církví a komunistickou vládou roku 1948. Přes nesmírný nátlak státu exkomunikaci nikdy neodvolal. V roce 1951 ji z Plojhara na nátlak komunistické vlády nad rámec svých pravomocí „sňal“ pražský kapitulní vikář P. Antonín Stehlík, čímž ovšem hrubě porušil církevní zákony a celý akt byl tudíž neplatný; navíc se mimo tuto konkrétní vyhlášenou exkomunikaci na Plojhara vztahovala minimálně jedna další pozdější exkomunikace, která automaticky vyplynula z toho, že Plojhar jakožto ministr zdravotnictví v letech 1948 až 1968 spolupřipravil a spoluprosadil zákon č. 68/1957 Sb., na našem území poprvé v dějinách povolující interrupce (vydán v roce 1957).

5. Hora, na které se Eliáš střetl s Baalovými proroky, se jmenovala Karmel (1 Král 16, 19).

6. Střetnutí papeže Alexandra VI. se Savonarolou ukazuje propast mezi nimi, ale také to, že „církev svatá“ může být svatá i tehdy, když Svatý stolec je obsazen naprosto nesvatým papežem. Selhání papežů vyvolalo v údech snahu o reformu. Zvláštním úkolem řeholníků musí být neustále vést církev k pokání, k obrodě a k správnému křesťanskému odstupu od světa. V dobách krajního zesvětštění je řeholník viditelným znamením protestu. Jeho povinností je volat a napomínat vhod či nevhod, i kdyby přitom obětoval život.

Girolamo (Jeroným) Savonarola (*21.9. 1452 ve Ferraře, Itálie; † 23. 5. 1498 ve Florencii, Itálie) zasvětil svůj život jako dominikán službě pokání a obnovy. Jeho mocné výzvě k pokání se podařilo od r. 1490 úplně přetvořit Florencii. Jako převor u Sv. Marka

založil ve svém řádě reformní kongregaci. Neúnavně pracoval na zdokonalení sebe i jiných. Jeho kritika se nezastavila před mediceským dvorem ani před Alexandrem VI. Po pádu Mediceů (1494) ovládl svým vlivem město a zakrátko způsobil úplný mravní obrat. Vnitřní hlas prý mu sděloval, že právě přicházející francouzský král Karel VIII. je vyvolen k tomu, aby přivedl lidstvo k pokání. Toto zvláštní sepětí náboženství a politiky se mu stalo osudným. Mařil tak politické plány Alexandrovy a ten se snažil vyřídit nepohodlného karatele. Savonarola byl postižen zákazem kázání, povolán do Říma (1495) a exkomunikován. Savonarola se zdráhal; dospěl k nepravdivé domněnce, že Alexandr VI., který se na papežský stolec dostal simonií, snad nemůže být opravdovým papežem; právě hodlal požádat císaře a krále, aby na všeobecném koncilu byla konstatována Alexandrova neprávoplatnost, když tu papež udeřil. Pohrozil Florencii interdikt, jestliže dominikána bezodkladně neumlčí. Savonarolovi odpůrci nabyli převahy, přepadli klášter San Marco (8. 4. 1498) a postavili převora se dvěma řeholními bratry před soud. Žalář, mučení, neustálé výslechy, falešní žalobci a padělání protokolů vedlo k justiční vraždě. Savonarola byl odsouzen k smrti jako heretik, schizmatik a hanobitel Sv. stolce. Jeho poslední projevy, psané v žalární cele spoutanýma rukama a se zmučeným tělem, ho ukazují jako světce. Stále se úzkostně tázal sám sebe, zda jednal správně.

V církvi existuje posvátné právo odporu, Savonarola je použil proti papeži, který podle jeho přesvědčení nebyl pravým papežem. Nikdy nenapadal církev nebo papežství, naopak obětoval jim svůj život. Florentský mnich se zásadně lišil od Martina Luthera, mnicha wittenberského, tím, že stále dělal rozdíl mezi úřadem a osobou. Myslel na církev, která trpěla ubožáckou osobou Alexandrovou; aby zachránil církev, zemřel 23. května 1498 se dvěma řeholními bratry na hranici, kterou jim připravili jejich nepřátelé a nepřímo Alexandr VI. Předtím se v hluboké zbožnosti vyzpovídal a přijal eucharistii.

Dominikánský řád od r. 1955 usiluje o jeho svatořečení. Tvrdí, že Savonarola nebyl kacíř, ale světec. Františkáni mají ve svém breviáři jedno Savonarolovo kázání.

V zájmu spravedlnosti je ovšem třeba dodat, že Savonarola svými postoji také vyjadřoval politiku nepřátelskou Alexandru VI., proto ho lze označit především za politického mučedníka.

7. Všechna hnutí, která se mezi roky 1600 a 1800 nejvíce dotýkala Církve, vzešla z Francie. Jedním z těchto hnutí byl galikanismus. Galikanismus si činil pro církev ve Francii (ecclesia Gallicana) nároky, které citelně omezovaly papežský primát. Státní absolutismus zasahoval bezohledně do církevních záležitostí. Omezení papežských práv ve Francii mu bylo jen vítáno; galikanismus mu sloužil. Zastával stanovisko, že francouzským králům náleží právo samostatně svolávat koncily, omezovat jurisdikci papežských nunciů ve Francii, odvolávat se k všeobecnému koncilu i proti papeži a platnost papežských výnosů činit závislou na královském souhlasu (placet). Přední francouzští ministři, kardinálové Richelieu (1624 až 1642) a Mazarin (1643 až 1661) se chopili těchto idejí a brzy stanula Francie na pokraji schismatu. Situaci zostřovaly jansenistické a protiřímské nálady. Tyto protiřímské nacionálně církevní snahy vyvrcholily za absolutistické vlády Ludvíka XIV. Již r. 1663 nutil pařížský parlament teologickou fakultu k uznání galikánské nauky, že koncil stojí nad papežem (konciliarismus) a že autoritativní papežská učitelská rozhodnutí (ex cathedra) nejsou neomylná. R. 1682 byly jménem francouzského kněžstva slavnostně vyhlášeny čtyři galikánské články. Ludvík XIV. je sice na papežův protest 1693 odvolal, ale v praxi trvaly dále a podržely si ve Francii svůj vliv až od 19. stol. Překonal je teprve 1. vatikánský koncil vyhlášením dogmatu o papežské neomylnosti.

8. Sv. apoštol Tomáš byl nazýván Blíženec (Dydimus), což znamená dvojče.

9. Muž, který zmalomyslněným Izraelitům vrátil odvahu, ztracenou po svědectví zvěďů, kteří se vrátili z výzvědné cesty do zaslíbené země, se jmenoval Káleb (Joz 14, 6 – 12).

10. Perský král, který byl označován za mesiáše, se jmenoval Kýros (Iz 44, 28; 45, 21).

ODPOVĚĎ Č. 9 TESTU PRO DOSPĚLÉ Z PŘEDMINULÉHO ČÍSLA

9. Akomodace v Indii a Číně byla zvláštní formou evangelizace, která lidem umožňovala ponechat si své obyčeje a zvyky, pokud nebyly vysloveně protikřesťanské.

Jesuita Robert de Nobili, který přišel do Indie v roce 1606 se domníval, že nebude možno překlenout překážky kast a dalších mezilidských překlad. Vstoupil tedy do nejvyšší kasty bráhmanů, přijal jejich oděv a žil jejich odříkavým životem (sannyasi) a podle vzoru jejich náboženských učitelů (guru), studoval jejich sanskrt a sanskrtskou literaturu, v níž sepsal několik knih, a tambulský jazyk. Mnoho Indů bylo touto metodou zaujato, neboť jim ponechávala jejich zvyky, přizpůsobovala jim některé křesťanské úkony, zvláště křest, který byl udělován s vyloučením některých nepodstatných úkonů, a tolerovala místní malabarské obřady. Stejným způsobem se jeho spolubratr P. Consalvo Fernandez věnoval evangelizaci nejnižší, všemi pohrzané kasty. I když se někteří jesuité postavili proti této neobvyklé metodě, jezuitský generál P. Acquaviva a sv. Robert Bellarmin ji schvalovali a Svatý stolec ji povolil v roce 1623. Obtíže vzrostly s příchodem jiných misionářů, zejm. františkánů a kapucínů, kteří v Římě obvinili malabarské obřady z pohanství pověry.

I misijní proniknutí do Číny patří představenému všech jezuitských misii v Asii, Alexandru Valignanovi. Pod jeho vedením se připravil a naučil čínsky P. Michael Ruggeri († 1607) ze základny na Macau, který přišel do Číny spolu s P. Matoušem Ricci († 1610) 10. 9. 1583, a založil první residenci v Shihing. Ta měla před jeho smrtí pět různých poboček, mimo jiné v Pekingu, a získala více než 2 500 konvertitů. Úspěch zapříčinila především jeho misijní metoda, která se snažila poznat a respektovat čínskou kulturu a zvyky a přizpůsobit jim, nakolik to bylo možné, názvosloví a křesťanské obřady. Byl přijat i na císařském dvoře a vešel ve styk s čínskými mudrci. Vystupoval jako jejich kolega a studoval jejich klasiky. Napsal v čínštině katechismus a jiná díla a snažil se použít západní vědy ve svém evangelizačním snažení.

V misii pokračovali jeho druhové, kteří vytvořili v Pekingu důležitou vědeckou knihovnu s knihami, jež jim poslal darem z Evropy mimo jiné Pavel V. Jejich vážnost vzrůstala, když upravili čínský kalendář s pomocí evropských odborníků a získali velký vliv na císařském dvoře, kde došlo k mnoha obrácením. Počet katolíků vzrostl kolem roku 1650 asi na 150 000 a v roce 1675 jich bylo asi 300 000. Po pronásledování si získali znovu vážnost, takže císař Khang Hsi jim udělil plnou náboženskou svobodu a sám pomýšlel na obrácení ke katolictví.

Dílo pokřesťanství Číny však utrpělo vnějšími i vnitřními rozpory. Řehoř XIII. dal v roce 1585 jezuitům výhradní právo k evangelizaci Číny a Japonska. Později další papežové toto rozhodnutí omezili a otevřeli misie v Číně žebrovým řádům, pak všem řeholním řádům a nakonec v roce 1673 i diecézním kněžím. Noví misionáři neschvalovali metodu přizpůsobení, zavedenou jesuity, kteří dovozovali obráceným Číňanům některé zvyky a obřady, jako např. prokazovat úctu Konfuciovi a předkům, neboť je považovali za úkony čistě občanské, dále užívali čínská slova pro teologické pojmy a vypouštěli některé nepodstatné obřady při udělování svátostí. Tyto čínské obřady byly na udání dominikánů v Římě v roce 1645 zakázány papežem Inocencem X., ale pak zase povoleny Alexandrem VII. v roce 1656. Otázka se vyhroutil koncem století, když přibyli do Číny první apoštolští vikáři František Pallu a po něm Karel Maigrot. Kongregace pro šíření víry (Propaganda) vyslala do Číny dva legáty Karla z Tournon a pak Abrože Mezzabarbu, kteří čínské obřady zakázali. Jesuité se však nepodrobili těmto zákazům a nařízením Propagandy s odvoláním na předchozí dovolení papežů. Na jejich stranu se pak postavil čínský císař Kanghi, který dal Tournona zatknout a nařídil čínským křesťanům zachovávat obřady zakázané z Říma. Nakonec se jezuitští misionáři v roce 1742 poddali konečnému zakazu Benedikta XIV. Dlouhý rozpor se však stal osudným jak pro řád, který byl obviněn z neposlušnosti vůči Svatému stolci, tak pro misie v Číně, kde došlo k odpadu mnoha křesťanů a k úpadku misii, jež pak byly zasaženy daleko silnější ranou, když byl zrušen jezuitský řád a jesuiti nadobro opustili Čínu.

P. Ing. Antonín Sedlák s kol.